Baibulo Lichoko

Choonadi

Ici nkhani ya vilembo vya Chigiriki chakale vyo vyasankhiwa mu ukhali kuti vikwaniske kufunda kwa Yesu na vilembo vyo Iye wakalonga, wakasomba, na wakakwaniska. Cholinga chathu nkhukupasani chifaniziro cha pafupi na chenicho cha Chigiriki chakale mwa njira ya masiku ghano, yosomeka bwino.

Chodziwa

Utembenuko uwu wakapangika kufuma mu Chigiriki cha kale cha Septuagint na Byzantine kwa kugwiritsa ntchito njira za makompyuta zakulu za chilankhulo. Chifukwa cha ichi uli na vinthu vyakuji vya chikhalidwe na garama ya chilankhulo cha kale, koma ukhonazaso kukhala na zolakwika. Nga chinthu chili chose chikuwoneka chachilendo, chonde yang'anani Chigiriki cha kale. Nga mwapeza cholakwika, chonde tumizani pa jesusislord@joshuabible.com.

Chilolezo

Muli na chilolezo chakuti mubwezere na kugawa utulikiro uwu mu chigawo kapena wonse. Simuli na chilolezo chakuti muusinthe kapena kuwuguliska. Nga mwapeza cholakwika, chonde tumizani email ku jesusislord@joshuabible.com kuti tithe kuchikonza na kukupatsani utulikiro wautsopano.

Chiyambi

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50

Uthenga Wambone wa Mateyu

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28

Kutuluka

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40

Uthenga Wambone wa Marko

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16

Manambala

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36

Uthenga Wambone wa Yohane

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21

Kuŵeleŵeta kwa Mulawu

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34

Kalata ya Yohane

1 | 2 | 3 | 4 | 5

Yoshuwa

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24

Chiyambi

1

Mu chiyambi Mulungu anapanga kumwamba na dziko. Dziko linali losawoneka na losapangika, mdima unali pamwamba pa chigwa chakuya, na Mzimu wa Chiuta unali kuyendayenda pamwamba pa madzi. Ndipo Mulungu anati, Pakhale kuwala, ndipo panakhala kuwala. Ndipo Mulungu anaona kuwala kuti ndi kwakubwera, ndipo Mulungu analekanitsa pakati pa kuwala na mdima. Mulungu wakutambira kuwala kuti dazi, nanga mdima wakutambira kuti usiku. Kwakhalako madzulo, nanga kwakhalako mamawa, dazi limoza.

Ndipo Mulungu anati, Pakhale thambo pakati pa madzi, ndipo likhale likugawanisa pakati pa madzi ndi madzi, ndipo zinachitikadi choncho. Ndipo Mulungu wanapanga thambo, ndipo Mulungu wanalekanitsa pakati pa maji ghakali pansi pa thambo na maji ghakali pamwamba pa thambo. Ndipo Mulungu anachitcha chiwumbiro chakumwambachi kuti kumwamba, ndipo Mulungu anaona kuti chinali chabwino, ndipo kunali

madzulo, ndipo kunali mamawa, tsiku lachiwiri.

Nanga Mulungu wakamba kuti, Madzi gha pasi pa kumwamba ghasoŋganikenge pamoza, nanga malo ghooma ghawonekenge. Ndipo zinachitika chomwechi. Madzi gha pasi pa kumwamba ghakasoŋganika pamalo agho, ndipo malo ghooma ghakaoneka. Ndipo Mulungu wakatcha malo ghoumi kuti nthaka, na mabungwe gha madzi wakagatcha kuti nyanja, ndipo Mulungu wakaona kuti vyali vyakuwawa. Ndipo Mulungu wakati, Nthaka imerenge vyakudya na udzu vyakubereka mbewu malinga na mitundu yawo, na mitengo yakubereka zipatso yomwe mbewu zake zili mwa iyo malinga na mitundu yake pa nthaka. Ndipo zinachitika chomwecho. Ndipo nthaka inatulusa vyakudya vyamphangwe vikubereka mbewu malinga na mitundu yawo na malinga na kufanana kwawo, na mitengo ya vyakudya ikupanga vyakudya, vyakuti mbewu zawo zili mwa iwo malinga na mitundu yawo pa nthaka, ndipo Mulungu anaona kuti vyakudya vyali vyakudya. Ndi chinachitika madzulo, ndi chinachitika mmawa, tsiku lachitatu.

Ndipo Chiuta wakati, Pakhale zowunika mu chipando cha kumwamba kuti ziwunike pa charu, kuti zipataniske pakati pa chilo na pakati pa usiku, ndipo zikhale zizindikiro, na nyengo, na mazuwa, na zaka. Nanga akhale kuwala mu chiwumbulutso cha kumwamba, kuti aunikire pa charu, ndipo chakhalako chomwecho. Ndipo Mulungu wakapanga mauni ghawiri ghakulu, mauni ghakulu gha kulamulira usana, na mauni ghangono gha kulamulira usiku, na nyenyezi. Ndipo Mulungu

anaika iwo mu chipangapanga cha kumwamba kuti awale pa dziko lapansi. Na kulamulira masiku na usiku, na kulekanitsa pakati pa kuwala na pakati pa mdima, ndipo Mulungu anaona kuti cinali cabwino. Ndipo yakachitika madzulo, ndipo yakachitika mamawa, dazi yachinayi.

Ndipo Mulungu anati, Madzi atulutse vilengedwe vyakuzokota vya moyo, na viyuni vyakuwuluka pamwamba pa charu malinga na chipangizo cha kumwamba, ndipo vinatero. Nanga Mulungu wakapanga virombo vikulu vya mmadzi, na moyo wonse wa virombo vyakukwawa, vyo madzi wakavipatulula malinga na mitundu yawo, na mbalame zonse za mapapiko malinga na mtundu, nanga Mulungu wakaona kuti vyakoma. Ndipo Mulungu anawadalitsa akunena kuti, Kuleniko ndi kuchulukapo, ndipo mudzaze madzi mnyanja, ndipo mbalame zikhale zambiri pa dziko lapansi. Ndipo chakachitika madzulo, ndipo chakachitika mmawa, dazi la msanu.

Ndipo Mulungu wakati, Chisi chitulutse vyamoyo vyakukhala malinga na mitundu yawo: nyama za miyendo inayi, vyakwawa, na nyama zakuthengo za pa chisi malinga na mitundu yawo, ndipo zinachitika chomwecho. Ndipo Mulungu wanapanga nyama zakuthengo za pa dziko lapansi malinga na mitundu yawo, ndipo ngombe malinga na mitundu yawo, ndipo vyakwawa vyonse vya pa dziko lapansi malinga na mitundu vyawo, ndipo Mulungu wanaona kuti vyakubwera.

Ndipo Mulungu anati, Tiyeni tipange munthu mwakufanana na

chithunzi chathu na mwakufanana na mfano wathu, ndipo azilamulira nsomba za mnyanja, na mbalame za kumwamba, na ziweto, na dziko lonse lapansi, na zokwawa zonse zokwawa pa dziko lapansi. Nanga Mulungu wakapanga mundu mwakuŵa chifaniziro cha Mulungu, wakapanga uyo mwamuna nanga mkazi, wakapanga iwo. Ndipo Chiuta wawadalitsa, wakuti, Mukwere na kunji, mudzaze dziko lapansi, mulilamule, ndipo mulamule isomba za mnyanja, mbalame za kumwamba, ziweto zonse, dziko lapansi lonse, na zolengedwa zonse zokwawa pa dziko lapansi. Nanga Mulungu wakuti, Onani, ndakuperekanji inu udzu wose wakubala mbewu uwo uli pamwanya pa dziko lonse, nanga mtengo wose uwo uli na zipatso za mbewu zakubala, zikakhala chakudya chinu. Nanga vyanyama vyose vya pa charu, nanga vyakuluka vyose vya kumwanya, nanga chinthu chose chikwawakwawa chikukwawa pa charu, chili na moyo wa uzimu mwa chene, nanga uswa wose wa buluu kuti chakurya, ndipo zinatendeka chomwecho. Nanga Mulungu waona vyose vyo wakapanga, nanga onani vyawemi kwene, nanga vyakachitika madzulo, nanga vyakachitika mamawa, dazi la sita.

2

Ndipo yakamalika kumwamba na dziko lapansi, pamoza na vyose vya mu ulemu wawo.

Nanga Mulungu wamalira vinthu vyakhe ivyo wapanga mu siku

ya msanu na umoza, nanga wakapuma mu siku ya msanu na viwiri kufuma ku vinthu vyose ivyo wapanga. Ndipo Chiuta wakadalitsa dazi la msanu na ziwiri, ndipo wakachiyeretsa, chifukwa mu dazi ili wakagumizga kuchokera mu ntchito zonse zake zimene Chiuta wakayamba kuchita.

Iyi ndi buku ya kubadwa kwa kumwamba na dziko lapansi, pamene zinachitika, tsiku limene Mbuya Mulungu anapanga kumwamba na dziko lapansi. Nanga yose yabiriwira ya munda musanachitike pa charu, nanga yose udzu wa munda musanaukulire, kweni nga Mulungu sanagwetse mvula pa charu, nanga munthu sanakhalepo kukamira iyo. Kasupe koma kali kutuluka mu nthaka, na kali kuthilira pamwamba pa nthaka yonse. Mulungu waumbile munthu kufuma mu fumbi wa nthaka, ndipo wakafulira mu uso wake mpweya wa umoyo, ndipo munthu wakhalile moyo waumoyo.

Ndipo Mulungu anabyala paradaiso mu Edeni kummawa, ndipo anayikapo munthu amene anamuwumba. Ndipo Mulungu wakulitsa kufuma mu nthaka mtengo uliose wanongwa pa kuwona, na wabwino pa kudya, na mtengo wa umoyo pakati pa paradaiso, na mtengo wa kudziwa wadziwika wabwino na woipa. Mtsinje umatuluka kuchokera ku Edeni kukalimbikitsa paradaiso, ndipo kuchokera kumeneko umagawidwa kukhala mitsinje inayi. Dzina wa umoza ndi Phishoni, uyu wakuzungulira nthaka yense ya Havila, kumene kuli golide. Golide wa dziko lija ndi wabwino, ndipo kuko kuli kaboni ndi mwala wa buluu. Nanga dzina la mtsinje wachiwiri ndi Gihoni,

uyu wakuzungulira nthaka yense ya Ethiopia. Ndipo mtsinje wa chitatu ndi Tigrisi, uyu wakuyenda patsogolo pa Aasiriya, ndipo mtsinje wa chinayi ndi Yufreti. Mwami Mulungu walatenga munthu uyo waumbile, nanga wamuika mu paradaiso wa kusangalala kuti alime nanga kuusunga. Ndipo Mwami Mulungu analamula Adamu kuti, Ukhoza kudya kuchokera ku mitengo yonse ya mparadaiso. Koma mtengo wakuziba wabwino na wawipa, simuzalya kuchokera muwowo. Tsiku limene mungalye kuchokera muwowo, muzafa imfa.

Ndipo Mbuya Chiuta wakati, Sichiri chiwemi kuti munthu akhale yekha, timupangire wothandiza woyenera kwa iye. Ndipo Mulungu anaumbako kuchokera mu dothi nyama zonse za ku thengo ndi mbalame zonse za kumwamba, ndipo anazibweretsera kwa Adamu kuti awone kuti adzazitcha chiyani. Chilichonse chimene Adamu anachitcha moyo wachizimu, limenelo linali dzina lake. Nanga Adamu wakakemba mazina zinyama zonse, na viyuni vyonse vya kumwamba, na vinyama vyonse vyakutchire vya mumunda, koma kwa Adamu nkhawapezeka muthandizi wofanana naye. Ndipo Mulungu waika tulo takukhala pa Adamu, ndipo wagona, ndipo watenga umoza wa mbali zake, ndipo wadzaza nyama mmalo mwake. Ndipo Chiuta anazenga mbali imene anatenga kuchokera kwa Adamu kukhala mkazi, ndipo anamubweretsa kwa Adamu. Ndipo Adamu anati, Uyu tsopano ndi fupa kuchokera mu mafupa anga, ndi mnofu kuchokera mu mnofu wanga; uyu adzatchedwa mkazi, chifukwa anachotsedwa kuchokera mwa mwamuna wake. Chifukwa cha ichi, munthu

akhalesiya tate wake na mayo wake, na akhalumikizgika na mkazi wake, ndipo wawiri akhakhala thupi limoza. Ndipo awiri awo walikuwera wamaliseche, Adam na mkazi wakwe, ndipo walikuwera wangachitika soni.

3

Njoka inali yanzeru kwambiri mwa vyanyama vyonse vya pa dziko lapasi, ivyo Mbuya Mulungu anavilemba, ndipo njoka inati ku mkazi, Nchifukwa chiyani Mulungu anati simudye kuchokera mu mtengo wonse wa paradaiso? Ndipo mkazi anati kwa njoka, Kuchokera pa zipatso za mitengo ya paradaiso tidzadya. Koma chipatso cha mtengo umene uli pakati pa paradaiso, Mulungu anati, Simudye chawo, kapena musakhudze chawo, kuti musafe. Ndipo njoka inati kwa mkazi, Simungafe. Mulungu anadziwa kuti tsiku limene mudzadye zipatso zake, maso anu adzatsegulidwa, ndipo mudzakhala ngati milungu, kudziwa chabwino ndi coipa. Mkazi wakaona kuti mtengo uli wabwino pa chakudya, nanga kuti uli wosangalatsa ku maso pakuwona, nanga kuti uli wabwino pa kumvesesa, ndipo wakatola chipatso chake, wakalya, ndipo wakapatsa mwamuna wake uyo wakalikho naye, ndipo wakalya. Ndipo zinatsegulika maso gha wawiri, ndipo wakaziba kuti wakaŵa maliseche, ndipo wakasoŵa masamba gha mkuyu, ndipo wakadziŵengera zovala. Ndipo vakumva lizgu lya Mbuya Mulungu wakuyenda mu paradaiso madzulo, ndipo Adamu nanga mkazi wakwe vakabisama kuzera pa uso pa Mbuya Mulungu mu pakati pa

mtengo wa paradaiso. Ndipo Mbuya Chiuta wakamuwuza Adamu, ndipo wakamuuza kuti, Adamu, uli kweni? Ndipo anati kwa iye, Ndinamva mawu ako ukuyenda mu paradaiso, ndipo ndinachita mantha chifukwa ndili maliseche, ndipo ndinabisala. Nanga Mulungu wakuti kwa iye, Ndani wakuuzira iwe kuti wamala usagala? Kodi si kuchokera mu mtengo uwo ndinakuramizira iwe kuti usadya mu uwo wekha, wakulya? Ndipo Adamu anati, Mkazi uyo munandipatsa, iye anandipatsadi zipatso za mtengo, ndipo ndinadya. Ndipo Mwami Mulungu anauzya mkazi, Kodi nchiyani ichi chomwe wachita? Ndipo mkazi anati, Njoka inaninyenga, ndipo ninalya.

Nanga Mwenecho uyo Chiuta wakuti ku njoka, Chifukwa wakuchita ichi, watemberwa iwe kuposa vyose vya ngombe, nanga kuposa vyose vya virombo vya pa charu. Pa chifuwa chako nanga pa mimba ukayenda, nanga charu ukudya masiku yose ya umoyo wako. Nanga udani ndiuika pakati pa iwe nanga pakati pa mkazi, nanga pakati pa mbeu yako, nanga pakati pa mbeu yake, iye uisunga mutu wako, nanga iwe uisunga chidendeme chake. Nanga ku mkazi wakuti, ndinji kunji zowawa zako nanga kubuwula kwako; mu zowawa unji kubala bana, nanga ku mwamuna wako kutembenuska kwako, nanga iye anji kukukalamulira. Koma kwa Adamu anakanena kuti, Chifukwa unamvera mawu a mkazi wako, ndi unalya kuchokera ku mtengo umene ndinalamula kwa iwe kuti usadye wekha, unalya kuchokera ku iwo, wotembereredwa nthaka mu ntchito zako. Mu zowawa uzalya iyo masiku onse a moyo wako. Minga na zikandakanda zikamera kwa iwe, ndipo udye udzu wa mu

munda. Mu ithukumalo wa nkhope yako ukalya chingwa chako, mpaka kubwelera iwe mu nthaka imene ukatoledwa, chifukwa nthaka uli, ndi mu nthaka ukabwelerambo. Ndipo Adamu anatchema mkazi wake dzina lakuti Moyo, chifukwa iye ndi amayi wa anthu wonse amoyo. Ndipo Mbuya Chiuta wakapangira Adamu na mkazi wakwe zovala za chikopa, ndipo wakawavalisa.

Ndipo Mulungu wakuti, Yonani, Adamu wasanduka nga umoza wa ife pakudziwa wabwino nanga waipa. Ndipo lero mwina atambasula chiwoko chake, atole wa mtengo wa umoyo, alye, nanga akhale moyo ku nthazi. Ndipo Mbuya Chiuta wakatumiza iye kuchokera mu paradaiso wa chisangalalo kuti akagwire nchito pa nthaka imene anatengedwa. Ndipo wamufulumiza Adamu, ndipo wamukhazika patsogolo pa paradaiso wa chisangalalo, ndipo waika akerubimo na lupanga lwakuyaka lwa kutembenuka kuti alondere njira ya mtengo wa moyo.

4

Adam anadziwa Heva mkazi wake, ndipo atatenga mimba anabereka Kaini, ndipo anati, Ndapeza mwana wamwamuna kudzera mwa Mulungu. Nanga wawonjezerapo kubala mwana wamuna wake Abele, ndipo Abele anakhala mlissi wa nkhosa, koma Kaini anakhala wakugwira nchito nthaka. Nanga zinachitika patapita masiku, Kaini anabweresa nsembe kwa Mbuya kuchokera ku zipatso za nthaka. Ndipo Abeli naye

wakaleta kuchokera ku ana oyamba kubadwa a nkhosa zake, ndiponso kuchokera ku mafuta awo. Mulungu wakayangana pa Abeli ndiponso pa mphatso zake. Koma pa Kaini nanga pa nsembe zake, sanakhalira makhutu, ndipo Kaini anakhumudwa kwambiri, ndipo nkhope yake inagwa. Ndipo Mwami Mulungu anati kwa Kaini, Nchifukwa chiyani wakhala wakusautsidwa kwambiri, ndipo nchifukwa chiyani nkhope yako yagwa? Singa ukupereka mwakuyenera, koma ukalekapo kugawa mwakuyenera, walakwa? Khala chete, kwa iwe kutembenuka kwake, ndipo iwe udzamulamulira.

Nanga Kaini wakati kwa Abele mlongo wake kuti, Tiyeni tilute ku chalo. Ndipo chakachitika pamene iwo wakhala mu chalo, Kaini wakaimika pa Abele mlongo wake, nanga wamupha. Ndipo Mbuya Chiuta anati kwa Kaini, Kodi Abele mchimwene wako ali kuti? Ndipo iye anati, Sindikudziwa. Kodi ine ndili mlondi wa mchimwene wangu? Nanga Mbuya wakati, Cini wakapanga? Lizgu lya mwazi wa mlongo wako likukomba kwa ine kufuma mu nthaka. Ndipo tsopano watembereredwa iwe kuchokera pa dziko lapansi limene linatsegula pakamwa pake kulandira magazi a mchimwene wako kuchokera mdzanja lako. Pamene ugwira ntchito nthaka, siudzawonjezerapo mphamvu yake kukukupereka iwe; kulira na kunjenjemera udzakhala pa nthaka. Ndi Kaini anati kwa Mbuye Mulungu, Chifukwa changa chikulu kwambiri kuti ndikhululukidwe. Ngati ukundifumitsa lero kufuma pamaso pa charu, ndidzabisika kufuma pamaso pako, ndidzakhala ndikulira na kunjenjemera pacharu, ndipo aliyense wakupeza ine adzandipha. Ndipo Mwami Mulungu

wakamuwuza kuti, Ayi si chomwecho, aliyense wakupha Cain, zisanu na ziwiri zikubwezeredwa chilango chidzamukhudza. Ndipo Mwami Mulungu wakayika chizindikiro kwa Cain, kuti aliyense wakumupeza asamuphe. Kaini wakatuluka pamaso pa Mulungu, ndipo wakakhala mdziko la Naidi, koyang'anana na Edeni.

Ndipo Kaini anadziwira mkazi wake, ndipo wakutenga mimba anabereka Enoki. Ndipo anali kukumanga mudzi, ndipo anacha dzina mudzi pa dzina la mwana wake, Enoki. Enoki kunabala Gaiadadi, na Gaiadadi kunabala Mahalaleli, na Mahalaleli kunabala Metusela, na Metusela kunabala Lameki.

Ndipo Lamech anatenga akazi awiri kwa iye mwini, dzina la woyamba linali Adah, ndipo dzina la wachiwiri linali Zillah. Ndipo Ada anabereka Jobel, uyu anali kholo wa anthu okhala mu matenti ndi kulisa ziweto. Ndi dzina la mlongo wake linali Jubal, uyu anali wakupanga psaltery ndi lyre. Zillah naye wabereka Tubala, ndipo walikha mwambi wa mkuwa na chitsulo. Mlongo wake wa Tubala anali Noema. Lameki anakankhula kwa akazi ake, Ada na Sella, Mverani liwu lyangu, akazi a Lameki, tcherani makutu mawu yangu, chakuti ndinapha mwamuna chifukwa cha chipala changu, na mnyamata chifukwa cha vuto lyangu. Kuti nthawi zisanu na ziwiri wakulipsidwa chilango kuchokera kwa Kaini, koma kuchokera kwa Lameki makumi asanu na awiri nthawi zisanu na ziwiri.

Adamu wakaziva Eva mkazi wake, ndipo wakatenga wakabereka mwana wamwamuna. Wakatcha zina lake Seti, wakuti, Mulungu wandiyimikiratu mbewu yinango mmalo mwa Abele, uyo Kaini wakamupaya. Ndipo kwa Seth kwabadwa mwana, ndipo anamucha dzina lake Enosi, uyu anayamba kuitana dzina la Mbuye Mulungu.

5

Iyi ndi buku ya kubadwa kwa anthu. Pa tsiku limene Mulungu anapanga Adamu, anamupanga monga chifaniziro cha Mulungu. Mwamuna na mkazi wawakapanga, na wawakadalitsa, na wakawatchula zina lawo kuti Adamu, pa tsiku limene wawakapanga. Adamu wakakhala zaka makumi atatu na mazana awiri, ndipo wakabereka mwana malinga na mfano wake na chithunzi chake, ndipo wakamutcha dzina lake Sethi. Masiku a Adamu, omwe anakhala ndi moyo pambuyo pa kubala Seti, anali zaka mazana asanu ndi awiri, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi. Masiku onse a Adamu, amene anakhala nawo, anali makumi atatu na mazana asanu na anayi vyaka, ndipo anafwa. Sethi anakhala zaka mazana ghawiri na zisanu, ndipo anabereka Enosi. Na Seth wakalama pambuyo pa kubala Enosi zaka zisanu na ziwiri na zana zisanu na ziwiri, ndipo wakabala wana wamwamuna na wana wakazi. Masiku onse a Seth anakhala vyaka 912, ndipo anafa. Ndipo Enosi wakakhala zaka zana makumi khumi na asanu na khumi, ndipo wakabala Kainani. Ndipo Enosi waakhala zaka 815

pambuyo pa kubala Kainani, ndipo waabala ana aamuna na aakazi. Masiku onse a Enosi anali zaka 905, ndipo anafa. Ndipo Cainani anakhala zaka makumi asanu na awiri na zaka zana, ndipo anabereka Mahalaleli. Kainani anakhala zaka 740 atacita kubereka Mahalaleli, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi. Masiku ose a Kainani anakhala vyaka khumi na mazana asanu na anayi, ndipo anafwa.

Mahalalel anakhala zaka zana ndi makumi asanu ndi asanu, ndipo anabereka Jared. Ndipo Maleleel anakhala moyo pambuyo pa kubala Yaredi zaka makumi atatu na mazana asanu na awiri, ndipo anabereka ana aamuna na aakazi. Masiku onse a Maleleli anakhala vyaka visanu na makumi khondi na mazana khondi asanu na khondi, ndipo wakafwa. Nanga Jared anakhala na zaka zana limoza na makumi musanu na ziwiri, nanga anabereka Enoki. Nanga Jared wakalako vyaka mazana asanu na atatu pambuyo pa kubala Enoki, nanga wakalala vana valume na vana vakazi. Masiku onse a Jaredi anakhala vyaka mazana asanu na anayi na makumi sita na ziwiri, ndipo anafwa. Ndi Enoki anakhala zaka zana limoza ndi makumi asanu ndi msanu, ndipo anabereka Metusala. Enoki wakondweska kwa Mulungu pambuyo pa kubereka Metusela, zaka mazana awiri, ndipo wabereka wana wamwamuna na wana wakazi. Ndipo masiku onse a Enoku anakhala maka asanu ndi makumi asanu ndi limodzi ndi maka mazana atatu. Ndipo Enoki wamusangalatsa Mulungu, ndipo sanawonekenge, chifukwa Mulungu wamunyamula. Ndipo Methuselah anakhala zaka 167, ndipo anabereka Lameki. Ndipo Methuselah anakhala moyo

pambuyo pa kubala Lameki zaka ziwiri na mazana asanu na atatu, ndipo anabereka ana aamuna na aakazi. Na masiku onse a Metusala amene anakhala nawo anali asanu na anayi na makumi asanu na limoza na mazana asanu na anayi zaka, ndipo anamwalira. Ndipo Lamech anakhala zaka zana ndi makumi asanu ndi atatu ndi zisanu ndi zitatu, ndipo anabereka mwana wamwamuna. Ndipo wamusyoma dzina lake Nowa, kunena, Uyu watipumulisa ife ku ntchito zathu, ndi ku zowawa za manja athu, ndi ku nthaka imene Mbuya Mulungu walatira. Ndipo Lameki anakhala moyo zaka mazana asanu na makumi asanu na limodzi pambuyo pa kubala Noah, ndipo anabereka ana aamuna na aakazi. Masiku onse a Lameki anakhala mazana asanu ndi awiri ndi makumi asanu ndi atatu vyaka, ndipo anafwa. Nanga Noa walikuba na vyaka mazana ghankhanu, ndipo wakabereka wana watatu: Semu, Hamu, na Jafeti.

6

Ndipo zinachitika pamene anthu anayamba kukhala ambiri pa dziko lapansi, ndipo ana akazi anabadiwa kwa iwo. Ana a Mulungu ataona akazi a anthu kuti ndi okongola, anadzitengera akazi kuchokera mwa onse amene anawasankha. Nanga wakuti Mbuya Chiuta, Mzimu wangu suungakhale mwa anthu awa ku nthazi, chifukwa chakuti ndi nyama. Koma mazuwa awo yikhale vyaka zana na makumi ghawiri. Koma anthu akulu anali pa dziko lapansi mmasiku amenewo, ndiponso pambuyo pake, pamene ana a Mulungu ankalowa kwa ana aakazi a anthu,

ndipo anawabereka ana. Iwo anali anthu akulu kuyambira kalekale, anthu otchuka.

Mbuye Mulungu ataona kuti zoyipa za anthu zinachitikapo pa dziko lapansi, ndipo aliyense amaganiza mu mtima wake mosamala za zoyipa masiku onse, Nanga Mulungu waganizira chakuti wakapanga munthu pa charu, nanga waganizira. Ndipo Mulungu anati, Ndidzafutsa munthu, amene ndinamupanga, pa nkhope ya dziko lapansi, kuyambira munthu mpaka nyama, ndiponso kuyambira zokwawa mpaka mbalame za kumwamba, chifukwa ndikudandaula, chifukwa ndinawapanga.

Nowa anapeza chisomo pamaso pa Mbuya Mulungu. Izi ndi vibaduko vya Noa. Noa wakali mundu wa chilungamo, wakali wangwiro mu vibaduko vya nthazi yakhe, ndipo wakakondweska Chiuta. Nowa wakabala wana watatu: Shemu, Hamu, na Yafeti. Nthaka inaonongeka pamaso pa Mulungu, ndipo inadzazika chosalungama. Na Mbuya Chiuta waona charu, ndipo chiri chaonongeka, chifukwa thupi yense yaononga njira yake pa charu. Ndipo Mbuya Mulungu analankhula kwa Nowa kuti, Nthawi ya anthu onse yafika pamaso panga, chifukwa dziko laponda ndi zosalungama zawo, ndipo taonani, ndidzawononga iwo ndi dziko lapansi.

Panga chifukwa chako chomwecho chombo cha matabwa a makona anayi, zisa uzapange chombo, na uzakute icho mkati na kunja na phula. Ndipo ukatero uzapanga chombo: mamita 150 utali wake, mamita 25 ubwangu wake, na mamita 15 msinkhu

wake. Kusonkhanitsa pamodzi udzapanga chivundikiro, ndipo mu khubiti udzamaliza icho pamwamba. Chitseko cha chivundikiro udzapanga kuchokera mmbali, zapansi, zachiwiri ndi zachitatu udzapanga icho. Ine koma onani, nkhubweresa chigumula cha madzi pa nthaka, kuti ndiwononge nyama yonse imene ili na mzimu wa umoyo pansi pa thambo, na vyonse vili pa nthaka, vidzafa.

Ninga ndikhazika chivomerezi changa na iwe, koma ukalowe mu chombo iwe, ninga ana anu achikulume, ninga mkazi wanu, ninga akazi wa ana anu achikulume pamoza na iwe. Nanga kuchokera ku ngombe zonse, nanga kuchokera ku vilengelenge vyakutambaula vyonse, nanga kuchokera ku vilengelenge vya mthengo vyonse, nanga kuchokera ku nyama zonse, viwiri viwiri kuchokera kwa zonse, udzavilowesa mu chombo kuti usunge moyo pamoza na iwe; yayimuna nanga yayikazi vidzakhala. Kuchokera mmitundu yonse ya viyuni malinga na mitundu yawo, na kuchokera mmitundu yonse ya ngombe malinga na mitundu yawo, na kuchokera mmitundu yonse ya vizokezoke vyakuzokezoka pa charu malinga na mitundu yawo, viwiri viwiri kuchokera mvyonse vikulowa kwa iwe kuti vidyeseke pamoza na iwe, yayimuna na yayikazi. Koma iwe udzatenga zakudya zonse zimene mudzadye, ndi kuzisonkhanitsa, ndipo zidzakhala zakudya kwako ndi kwa iwo. Nanga Nowa anachita vyose monga Mbuya Mulungu anamulamula, chomwecho anachita.

7

Ndipo Mbuya Mulungu wakati kwa Nowa, Lowa iwe pamoza na vyose vya mu nyumba yako mu chombo, pakuti ndakuwona kuti ndiwe wolungama palongolo pane mu mbadwa uyu. Kuchokera mu ziweto za oyera, bweresa kwa iwe saba saba, yachimuna na yachikazi, na kuchokera mu ziweto za wosati oyera, bweresa wiri wiri, yachimuna na yachikazi. Nanga kuchokera ku viyuni vyakuya vya kumwamba visavii saba na saba vyachilume na vyachikazi, nanga kuchokera ku viyuni vyose vya kusavii viwiri na viwiri vyachilume na vyachikazi, kuti vikhalenge mbewu pa chalo chose. Pachabe pa masiku asanu na awiri ine ndibweretsa mvula pa dziko lapansi, masiku makumi anayi na usiku makumi anayi, ndipo ndidzafutsa chamoyo chilichonse chimene ndinapanga kuchoka pa nkhope ya dziko lapansi lonse. Nowa wakapanga vyose vya Mwami Mulungu wakamulamira. Noah anali na zaka mazana asanu ndi chimoza, ndipo madzi ghakufula ghanachitika pa charu. Nowa walowa pamoza na ana ake acilume, na mkazi wake, na akazi a ana ake acilume mu chombo, cifukwa ca madzi a mafunde. Nanga kuchokera kwa viyuni vyakuyera, nanga kuchokera kwa viyuni vyakuti nanga vyakuyera, nanga kuchokera kwa ngombe vyakuyera, nanga kuchokera kwa ngombe vyakuti nanga vyakuyera, nanga kuchokera kwa vyose vyakukwawa pa charu, Ziwiri ziwiri zinkalowa kwa Noa mu chombo yachiyuma na yachikazi, monga Mulungu anamulamula Noa. Ndipo zinachitika pambuyo pa masiku asanu ndi awiri, madzi a

chigumula anabwera pa dziko lapansi. Mu chaka cha mazana asanu na chimoza cha umoyo wa Noa, mu mwezi wa chiwiri, pa tsiku la khumi na zisanu na ziwiri la mwezi, pa tsiku ililo, akasupe onse a pansi pa madzi akuya akaswa, na vikhomo vya kumwamba vikatseguka. Mvula inagwa pa dziko kwa masiku makumi anayi nanga masiku ausiku makumi anayi. Mu zuŵa ili walowa Nowa, Shemu, Hamu, Jafeti, ŵana ŵalume ŵa Nowa, na mkazi wa Nowa, na akazi atatu ŵa ŵana ŵalume ŵakwe pamoza naye, mu chombo. Ndi vyanyama vyose vya mu chikwi malinga na mitundu yawo, ndi ngombe zose malinga na mitundu yawo, ndi chinthu chilichose chakukwawa chakuyenda pa nthaka malinga na mtundu wawo, ndi mbalame yilichose malinga na mtundu wayo, Walowa kwa Nowa mu chombo, wawiri wawiri, wamuna na wachikazi, kuchokera ku nyama zonse zimene muli mzimu wa umoyo. Vyakuvilonga vyachimuna na vyachikazi kuchokera munyama yose vyavilonga, monga Mulungu analamula Nowa, na Mbuya Mulungu anatseka chombo kunze kwake.

Nanga chakachitika chigumula makumi anayi masiku nanga makumi anayi masikiro pa pasi, nanga maji ghakaundira, nanga ghakatuluska chikombola, nanga chakakwezgwa kufuma pa pasi. Nanga madzi yakapambana, nanga yakanji kwambiri pa charu, nanga chombo chakanyamuka pamwamba pa madzi. Koma madzi anapambana kwambiri kwambiri pa dziko lapansi, ndipo anaphimba mapiri yonse yakutali, imene inali pansi pa kumwamba. Mphiko khumi na zisanu yakwezedwa madzi pa mwamba, na kuphimba mapiri onse akwamba. Nanga yakafa

yonse nyama yakuyenda pa charu ya mbalame, nanga ya ngombe, nanga ya nyama zakuthengo, nanga yonse chinthu chakwakwawa chakuyenda pa charu, nanga wonse munthu. Nanga vyose ivyo vyali na mpweya wa umoyo, nanga vyose ivyo vyali pa choma, vyafwa. Ndipo analemba zonse zamoyo zimene zinali pa nkhope ya dziko lapansi, kuchokera ku munthu mpaka ku nyama, ndi zokwawa, ndi mbalame za kumwamba, ndipo zinakulembedwa kuchokera pa dziko lapansi. Ndipo anatsala yekha Noa, ndi iwo pamodzi naye mu chombo. Ndipo madzi ghakulongosoka pa charu kwa masiku zana makumi ghusanu.

8

Ndipo Mulungu anakumbukira Nowa, na nyama zonse zakuthengo, na ziweto zonse, na mbalame zonse, na vilengesko vyonse vyakukwawa, vyonse vimene vinali naye mu chombo, ndipo Mulungu anabweretsa mphepo pa dziko lapansi, ndipo madzi anaima. Ndipo zitseko za madzi a pansi zinatsekeka, ndi zitseko za mvula zakumwamba, ndipo mvula inaimitsidwa kuchokera kumwamba. Ndipo madzi anapereka akupita kuchokera pa charu, ndipo madzi anachepa pambuyo pa mazuwa makumi asanu ndi zana. Nanga bokosi yakakhala pa mapiri a Ararati mu mwezi wa cisanu na ciwiri, pa tsiku la makumi awiri na cisanu na ciwiri wa mwezi. Madzi ghakali ghakulepheska mpaka mwezi wa khumi. Na mu mwezi wa khumi, pa tsiku la kwamba la mwezi, zitumbi za mapiri zikaoneka. Ndipo zinachitika pambuyo pa masiku makumi

anayi, Nowa anatsegula chiwindo cha chombo chimene anapanga. Ndipo wakatumizga kangomwa, ndipo wakachoka, siwakabwera mpaka madzi ghauma mu nthaka. Nanga wakatuma nkhunda pambuyo pa wake kuti awone nga madzi yakuchepa pa charu. Na nkhunda sinapeze pumulo pa miyendo yake, nenepo inabwerera kwa iye mu chombo, chifukwa madzi yalikuba pa chiso chonse cha dziko lapansi. Ndipo wakatambalaza chiwoko chake nakuitenga, nakuyinjizga kwa yekha mu chombo. Nanga ataŵa masiku asanu na awiri ena, wakatumiziranso nkhunda kuchokera mu chombo. Nanga nkhunda inabweleramso kwa iye madzulo, ndipo inalikukhala chipepesi cha mtengo wa azitona mu mlomo wake, ndipo Noa wamanyi kuti madzi achepa pa charu. Nanga atalindira masiku asanu na awiri ena, kaŵiri atumiza nkhunda, nanga si inawonjezera kubwerera kwa iye kale. Ndipo zinachitika mu chaka cha 601 mu moyo wa Noa, pa tsiku la choyamba la mwezi wa choyamba, madzi analepha pa dziko lapansi. Ndipo Noa anaulula denga la chombo chimene anapanga, ndipo anaona kuti madzi analepha pa nkhope ya dziko lapansi. Mmwezi wa ciwiri nthaka inawuma pa tsiku la makumi awiri na cisanu na ciwiri la mwezi.

Ndipo Mbuya Mulungu wanena kwa Nowa, wati, Tuluka ku tali ya chombo, iwe na mkazi wako, na ana aamuna ako, na akazi a ana aamuna ako pamoza na iwe. Ndi vyanyama vyose vyakuthengo vili ndi wako, ndi vyamoyo vyose kufuma ku viyuni mpaka ku ngombe, ndi vyakwawa vyose vikuyenda pa charu, tulutsa pamoza ndi wekha. Ndipo mukule ndi muswane

pa charu. Ndipo Noa wakatuluka, pamoza na mkazi wake, na ana ake, na akazi wa ana ake. Nanga vyanyama vyose vyakuthengo, nanga ngombe wose, nanga mbalame yose, nanga chinthu chose chakukwawa chikuyenda pa charu malinga na mitundu yawo, vyakatuluka mu chombo.

Ndipo Noa wamaŋga guwa kwa Mbuya, ndipo walonga kuchokera mu ngombe zonse za yera, ndi kuchokera mu viyuni vyonse vya yera, ndipo wapereka nsembe yotentha pa guwalo. Ndipo Mwami Mulungu wanamkha fungo lakoma. Ndipo Mwami Mulungu wakhamba pakulingana, Sindiwonjezerapo kutemberera nthaka chifukwa cha ntchito za anthu, pakuti maganizo gha munthu ghakhalira pa vyakuipa kufuma wunyakhe. Choncho sindiwonjezerapo kukantha vyakumoyo vyose, monga nkhachitira. Masiku onse a dziko lapansi, mbewu ndi kukolola, kuzizira ndi kutentha, chilimwe ndi masika, tsiku ndi usiku, sizidzaleka.

9

Ndipo Chiuta wakadalitsa Nowa na ana ake aamuna, ndipo wakawauza kuti, Kurani na kuchulukana, na kudzaza dziko lapansi, na kulilamulira. Ndi kunjenjemera, ndi mantha yanu, zikakhala pa nyama zonse za pa dziko lapansi, pa mbalame zonse za kumwamba, ndi pa zinthu zonse zoyenda pa dziko lapansi, ndi pa nsomba zonse za mnyanja, mwa manja yanu ndakupatsani. Ndipo chilengedwe chilichonse chokwawa

chomwe chili chamoyo chikhala chakudya kwa inu, monga masamba a udzu ndakupatsani zonse. Koma nyama yili mu mwazi wa moyo musayidya. Nanga pakuti mwazi wanu wa myoyo yanu kuchokera mmanja ya zonse za nyama zakuthengo ndidzawufunafuna, nanga kuchokera mmanja ya munthu mbale ndidzafunafuna moyo wa munthu. Uyo wakutaya magazi wa munthu, mmalo mwa magazi ake adzatayidwa, chifukwa mu chifaniziro cha Mulungu ndinapanga munthu. Koma inu kukulani na kuchulukani, mudzaze nthaka na kulamula yake.

Ndipo Mulungu anayankhula kwa Nowa na kwa ana ake aamuna pamoza naye kuti, Nanga onani, ine nkhukukhazikiska cipangano changa kwa inu, nanga kwa mbeu yinu pamoza na inu. Na moyo wonse wamoyo ukhala na nyenye, kuchokera ku mbalame, na kuchokera ku ngombe, na nyama zonse zakuthengo za charu, vyonse vili na nyenye kuchokera kwa vonse vatuluka mu chombo. Nanga ndikhazika pangano yangu kwa inu, nanga thupi yonse siikufanso kale mu madzi gha chifumbo, nanga sichikhalaponso kale chifumbo cha madzi chowononga nthaka yonse. Ndipo Mbuya Mulungu analankhula kwa Nowa, Ichi ndi chizindikiro cha pangano, chimene Ine ndinapereka pakati pa Ine ndi inu, ndi pakati pa moyo wonse wamoyo, umene uli ndi inu ku mibadwo yonse yamuyaya. Uta wanga ndikuluyika mu mtambo, ndipo udzakhala chizindikiro cha pangano pakati pa ine ndi dziko lapansi. Ndipo yikhala pamene ndikuloweza mawingu pa dziko lapansi, uta ukhawoneka mu mawingu. Nanga ndidzakumbukira chipangano changa chomwe chiri pakati pa ine ndi inu, ndi

pakati pa moyo wonse wamoyo mu thupi yonse, ndipo maji sadzakhalanso madzi akulu kuti awononge thupi yonse. Ndi uta wangu ukhala mu mtambo, ndi ndiuone kuti ndikumbukire chipangano chakuyaya pakati pa ine ndi dziko lapansi, ndi pakati pa moyo uliwose wamoyo mu nyama yose, yo ili pa dziko lapansi. Ndipo Chiuta anati kwa Nowa, Ichi ndi chizindikiro cha pangano limene ndinachita pakati pa ine ndi pakati pa nyama zonse zili pa dziko lapansi.

Ana a Nowa amene anatuluka mu chombo anali Shemu, Hamu, ndi Yafeti. Ndipo Hamu anali atate wa Kanaani. Awa ndi ana atatu a amuna a Noa, ndipo kufuma kwa iwo anthu anabalalika pa dziko lonse lapansi. Ndipo Nowa anayamba kukhala mlimi wa dziko lapansi, ndipo anabyala munda wa mpesa. Ndipo analamwa vinyo ndipo analedzera ndipo anawululika mnyumba yake. Ndipo Hamu tate wa Kanaani waona umaliseche wa tate wake, ndipo watuluka kukauzira alongo wake awiri kunze. Shemu na Jafeti wakatola chiwalo, wakachiika pa mabega ghawo ghawiri, ndipo wakayenda chakumbele nakufunika ubwii wa tati wawo, nkhope zawo zili chakumbele, ndipo ubwii wa tati wawo nanga wakawona. Noa wauka kuchokera mwa vinyo, ndi wadziwa vyose vya wachita kwa iye mwana wake wa ngono. Ndipo anati, Wotembereredwa Kanani kapolo, adzakhala kapolo kwa abale ake. Na wakati, Wadalitswa Mbuya Chiuta wa Shemu, na Kanaani chikhalagha kapolo wakwe. Mulungu akuluse Jafeti, na akhale mnyumba za Shemu, na Kanaani akhale kapolo wake.

Nowa wakakhala moyo pambuyo pa madzi akulu zaka mazana atatu ndi makumi asanu. Masiku onse a Noa anakhala makhumi asanu na makhumi anayi na zana limoza zaka, ndipo anafa.

10

Izi ndi mbuto za ana a Noa, Shemu, Hamu, Jafeti, ndipo anabalikira ana pambuyo pa madzi akulu.

Vana va Japheth ndi Gomer, na Magog, na Madai, na Jovan, na Elisha, na Tubal, na Meshech, na Tiras. Nanga ana a Gomer, Ashkenaz, na Riphath, na Togarmah. Ndipo wana wa Jovan, Elisha, na Tharseis, Kittim, Rodanim. Kuchokera kwa awa vakapatukana vilumba vya mitundu mu nkhundu yawo, uliwonse malinga na lulimi mu mafuko awo, na mu mitundu yawo.

Ana ba Hamu, Khusi, na Miziraimu, Puti, na Khanani. Ana a Chikope nali Sheba, Havilah, Sabatha, Regma, na Sabathaka. Ana a Regma nali Sheba na Dedan. Cush wakabala Nimrod, uyu wakayamba kukhala giant pa dziko lapansi. Uyu walikuba munthu wamkulu wakusaka pamaso pa Mbuya Chiuta, chifukwa cha ichi vidzati, monga Nimrod munthu wamkulu wakusaka pamaso pa Mbuya. Ndipo chiyambi cha ufumu wake chinali Babuloni, ndi Orechi, ndi Arikadi, ndi Kalane, mu dziko la Senara. Kuchokera mu nthaka iyo kunachokera Asuriya, ndipo anamanganso Nineve, ndi mzinda wa Roobothi, ndi

Kalaki, na Dasah pakati pa Nineveh na Calah, uyu ndi mzinda waukulu. Nanga Mesraim wabereka Waludi, Wanafutali, Waenemetim, nanga Walabim, Na a Patrosonieimu, na a Kasimonieimu, kumene kuchokera kumeneko anatuluka a Filistieimu, na a Gafitorieimu. Canaan wakabala Sidon mwana wake woyamba, na Hittite, ndi wa Yebusi, ndi wa Amori, ndi wa Girigasi. na Mhivite na Mharoukaion na Mhasennaion na uyo Muaradi, na uyo Musamariya, na uyo Muamati. Pambuyo pa ici, mafuko a Vakanaani vinabalalika. Ndipo malire a Akanaani anali kuchokera ku Sidoni mpaka kufika ku Gerara ndi Gaza, mpaka kufika ku Sodoma ndi Gomora, Adima ndi Zeboimu mpaka ku Lasha. Awa ndi ana a Hamu mu mafuko awo, malinga na vilolezi vyawo, mu madera awo, na mu mitundu yawo.

Shemu nawo anabalikwa ana, ndipo iye wakhalira tate wa ana wonse wa Eberi, mlongo wa Jafeti wamkulu. Ana a Shem, Elam, na Assyria, na Arphaxad, na Lud, na Aram, na Cainan. Ndipo ana a Aram anali Uz, Ul, Gater, na Meshech. Ndipo Arphaxad anabereka Cainan, ndipo Cainan anabereka Sala, ndipo Sala anabereka Eber. Nanga kwa Eberi kubalikwa ana awiri, zina lya umo ndi Phalegi, chifukwa mu mazuwa gha wakwe dziko linagawanika, nanga zina lya mlongo wakwe ndi Jekitani. Joktan wabereka Elmodad, na Saleth, na Sarmoth, na Jerach, na Hadoram, na Abimael, na Diklah, na Obal, ndi Abimael, ndi Sheba, Na Ofiri, na Euila, na Jobabi; wonse awa waŵa ana a Jokitani. Nanga kukhala kwawo kunali kufuma ku Masse mpaka kufika ku phiri cha Saphera chakummawa. Awa ndi ana a Shemu, mu mifuko yawo, malinga na vilolezi vyawo, mu

madera awo, na mu mitundu yawo. Izi ndi mafuko a ana a Nowa malingana na vibadwa vyawo, malingana na mitundu yawo. Kuchokera kwa iwowa, mitundu yawo yanafalikira pa charu pambuyo pa madzi ghakughumura.

11

Ndipo dziko lonse linali na mulomo umoza, na mawu amoza kwa onse. Ndipo zinachitika pamene iwo ankayenda kuchokera kummawa, anapeza chigwa mu dziko la Shinara, ndipo anakhala kuko. Nanga munthu wakati kwa mnansi wakwe, Yizani tipange matofwa, nanga tiwotche iwo mu moto. Matofwa yakakhala mwala kwa iwo, nanga asifato yalikuba dongo kwa iwo. Ndipo vakati, Yayani tizenge mzinda na nsanja kwa ife tomwe, uwu ukhale na mutu wake ukafike kumwamba, ndipo tizipangire dzina kwa ife tomwe, tisanabalalikirane pa nkhope ya dziko lonse lapansi. Ndipo Mbuya watuluska kuti kawone mudzi na nsanja zimene ana wa wanthu wananga. Ndipo Mwenembumba anati, onani, mtundu umoza, ndipo lulimi lumoza lwa onse, ndipo ichi chayamba kuchita, ndipo lero palibe chingalephera kwa iwo vyonse vimene vingayeserera kuchita. Bwerani, tife tisokonezge lilime lawo penepo, kuti asawamve uliwonse mawu wa mnzakhe. Ndipo Mbuya wakabalalika iwo kukomoka uko pa nkhope ya charu yose, ndipo wakaleka kumanga mudzi na nsanja. Chifukwa ichi chakuitwa zina yake Kusokonezeka, chifukwa kuko Mbuya anasokoneza milomo ya charu yose, ndipo kuchokera kuko

Mbuya anawamwaza pa uso wa charu yose.

Ndipo izi ndi mbadwa za Shem, ndipo Shem anali wa zaka zana pamene anabereka Arphaxad, mu chaka chachiwiri pambuyo pa madzi akulu. Ndipo Shemu anakhala moyo zaka mazana asanu pambuyo pa kubala Arifasadi, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi, ndipo anamwalira. Ndipo Arphaxad anakhala zaka zana makumi atatu na zisanu, ndipo anabereka Kainani. Na Arifakisadi wakakhala pambuyo pa kubala Kainani vyaka mazana mcheche, na wakabala vana vamuna na vana vakazi, ndipo wakafwa. Na Kainani wakakhala vyaka zana na makumi ghatatu, ndipo wakabala Sala, na Kainani wakakhala pambuyo pa kubala Sala vyaka mazana ghatatu na makumi ghatatu, ndipo wakabala vana vamuna na vana vakazi, ndipo wakafwa. Ndipo Sala wakhala zaka zana makumi watatu, ndipo wabereka Eberi. Sala wakalanga vyaka mazana atatu na makumi atatu pambuyo pa kubala Eber, ndipo wakabalanga vana vachilume na vachikazi, ndipo wakafwa. Eberi anakhala zaka zana makumi ghatatu na zinayi, ndipo anabereka Falegi. Ndipo Eberi anakhala moyo pambuyo pa kubala Falegi zaka mazana ghawiri na makumi asanu na awiri, ndipo anabala ana aamuna na ana aakazi, ndipo anafa. Ndi Phaleg anakhala zaka zana ndi makumi atatu, ndipo anabereka Ragau. Ndipo Falegi anakhala vyaka 209 pambuyo pa kubala Ragau, ndipo anabala vana vamwamuna ndi vana vakazi, ndipo anafa. Nanga Ragau wakalama zaka zana limoza makumi atatu na ziwiri, ndipo wakabala Serugi. Nanga Ragau anakhala zaka mazana ghawiri na saba pambuyo pa kubala Seruku, ndipo anabalanga ana

akhongwe na ana akazi, ndipo anafwa. Nanga Serugi wakhala zaka zana makumi watatu, nanga wabereka Nahori. Nanga Serugi anakhala zaka mazana ghawiri pambuyo pa kubereka Nahori, ndipo anabereka ana aamuna na ana aakazi, ndipo anafa. Na Nahori akhala na vyaka chikumi na makumi ghusanu na vikhondi, ndipo akhabereka Tera. Ndipo Nahori anakhala moyo pambuyo pa kubala Tera, zaka zana makumi ghawiri na vikhondi visanu, ndipo anabalira wana wamwamuna na wana wakazi, ndipo anafa. Terah anakhala zaka makumi asanu na ziwiri, ndipo anabereka Abram, Nahor, na Harani.

Izi ndi mbadwa za Tera. Tera anabereka Aberamu, na Nahori, na Harani; ndipo Harani anabereka Loti. Nanga wakafa Harani pamaso pa Tera tate wake mu nkhongo iyo wakabadwiramo, mu nkhongo ya Bakaldeya. Ndipo Abram ndi Nahor anatenga akazi. Dzina la mkazi wa Abram linali Sara, ndipo dzina la mkazi wa Nahor linali Melka, mwana wamkazi wa Haran, amene analinso tate wa Melka ndi tate wa Isika. Nanga Sarai anali yosabala, ndipo wanali kubala wana. Nanga Tera anatenga mwana wakwe Abramu, nanga Loti mwana wa Arani, mwana wa mwana wakwe, nanga Sara mkwatikazi wakwe, mkazi wa Abramu mwana wakwe, nanga anawasoloza kuchokera mu nyika ya wa Kaladaya, kuti apite ku nyika ya Kanaani, nanga anafika mpaka ku Harani, nanga anakhala uko. Na masiku ghose gha Tera mu dziko la Harani ghakakhala mazana ghawiri na visanu vyaka, ndipo Tera wakafwa mu Harani.

12

Ndipo Mfumu inati kwa Abramu, Tuluka mu dziko lako, na ku banja lako, na ku nyumba ya bambo wako, ndipo uze ku dziko limene ndidzakulangize. Ninga nkhukupanga iwe kukhala mtundu ukhongo, ninga nkhukudalitsa, ninga nkhukugolosa zina lako, ninga ukhakhala wodalitswa. Ninga nikhadalira ŵakudalira iwe, ninga nikhatemwa ŵakutemwa iwe, ninga ŵanthu wose wa mitundu yose ya pa charu ŵakhaŵa na madaliro mwa iwe. Ndipo Abramu anayenda, monga mwa kuŵecheka kwa Mbuya kwa iye, ndipo Loti anayenda naye. Abramu anali na vyaka makumi asanu na visanu na viŵiri pamene anachoka ku Harani. Nanga Abramu analowa Sara mkazi wake, nanga Loti mwana wa nkhongo wake, nanga vyose vintu vyawo vya anapeza, nanga yose moyo uyo anapeza kuchokera ku Harani, nanga anatuluka kuluta mu nkhonde wa Kanaani. Ndipo Abramu anayenda mdziko lonse mpaka ku malo a ku Shekemu, ku mtengo wa thundu wautali. Akanaani nthawi imeneyo ankakhala mdzikolo. Mbuya waoneka kwa Aburamu, ndipo wakamuwuza kuti, Ndipereka nthaka iyi kwa mbeu yako. Aburamu wakumba chiseko cha nsembe kweneko kwa Mbuya wakaoneka kwa iye. Ndipo anachoka kumeneko kupita ku phiri chakummawa kwa Beteli, ndipo anayimika hema yake kumeneko ku Beteli kumadzulo, ndipo Ai kummawa. Ndipo anamanga guwa lansembe kumeneko kwa Ambuye, ndipo anayitana dzina la Ambuye. Ndipo Abramu wakachoka, ndipo wakayenda nakuika msasa mu chipululu.

Ndipo yakachitika njala pa dziko, ndipo Abram wakatsikira ku Egypt kukhala kuko, chifukwa njala yakakula pa dziko. Chinachitika pamene Abramu anayandikira kulowa mu Aiguputo, Abramu anati kwa Sara mkazi wake, Ndimadziwa ine kuti mkazi wankhope yakongola uli. Chikhala choncho pamene Aigupto akuona iwe, akunena kuti mkazi wake ndi uyu, ndipo akunipha ine, koma iwe akusunge. Ndinati chifukwa chakuti ndili mlongo wake, kuti zindikhalire bwino kwa ine chifukwa cha iwe, ndi kuti moyo wanga ukhale chifukwa cha iwe. Kunachitika kuti, pamene Abramu analowa mu Iguputo, Aiguputo ataona mkazi wake, anawona kuti unali wokongola kwambiri. Ndipo akuluakulu a Farao anamuona, ndipo anamusiya kwa Farao, ndipo anamulowesa mnyumba ya Farao. Nanga Abram bakamusebenzesa bwino chifukwa cha iye, nanga anakhala na nkhosa, na ngombe, na mbongolo, na antchito, na anyakazi, na nyulu, na ngamila. Nanga Mulungu wapatsa Farao miliri yayikulu na yayipa, pamoza na nyumba yake, chifukwa cha Sara mkazi wa Abramu. Farao ataitana Abramu, ndipo wanena kuti, Chiyani ichi wachitira ine, chifukwa siuna ndiuze kuti mkazi wako ndi? Hinaliti wakamba kuti nkhazi yanga ndi? Ndipo wakatola iye kuti akhale mkazi wanga. Vino ona, mkazi wako uli patsogolo pako; mutole uende. Nanga Farao walamula wanthu kuti watumize Abramu, nanga mkazi wake, nanga vyose vya vyalikuba kwa iye.

13

Abram wakwera kuchokera ku Egypt, iye mwini, na mkazi wake, na vyose vya wake, na Lot pamoza naye, kuluta ku chipululu. Abram anali wachuma kwambiri mu ziweto, siliva, na golide. Ndipo waenda kuchokera kumene anachokera kupita mchipululu mpaka ku Beteli, mpaka pamalo pamene panali hema yake kale, pakati pa Beteli ndi Ai. Mu malo wa guwa, waka wakapanga mwenemo chiyambi, na Abramu wakakuwa mwenemo zina wa Mwami. Na Loti uyo wakali kuyenda pamoza na Abramu wakali na nkhosa, ngombe, na matenti. Nkhongo yinali kukhala yayi kuti ikhale nao pamoza, chifukwa chinthu chawo chinali chinyake, nkhongo yinali kukhala yayi kuti ikhale nao pamoza. Nanga chakachitika nkhondo pakati pa vawemi va ngombe va Abramu nanga vawemi va ngombe va Loti, vene Vakanaani nanga Vaperezi vyeneko vakakhala mu nyika. Abram wakalonga kwa Lot kuti, Kusakhala nkhondo pakati pane na iwe, na pakati pa vawemi vane na vawemi vako, chifukwa tili valongo. Kasi vyose vya nkhongo sivili pafupi na iwe? Patukana na ine, nga iwe ukazagenda ku kumanzere, ine ndikazagenda ku kumanja, nga kasi iwe ukazagenda ku kumanja, ine ndikazagenda ku kumanzere. Ndipo Loti atakweza maso gha kwe, anaona chigawo chonse cha kuzungulira kwa Yorodani, kuti chonse chinali na madzi ghakwanira, Mulungu asanawononge Sodomu na Gomora, monga paradaiso ya Mulungu, na monga dziko la Iguputo, mpaka kufika ku Zoara. Ndipo Lot anadzisankhira dera lonse lozungulira la Yorodani, ndipo Lot ananyamuka kuchokera kummawa, ndipo anapatukana aliyense ndi mlongo wake. Abram anakhala mu dziko la Kanani, koma Lot anakhala mu mzinda wa dera

lozungulira, ndipo anakhala mu Sodomu. Koma anthu awa a ku Sodomu anali oyipa na ochimwa pamaso pa Mulungu kwambiri. Mulungu wakuti kwa Abramu pambuyo pa kupatukana kwa Loti naye, Kweza maso ghako uwone kufuma pamalo pano uli pano kuloza kumpoto, kumwera, kuvuluka, na kunyanja, Chifukwa nthaka yose imene ukulola, ndipereka kwa iwe na kwa mbewu yako mpaka muyaya. Ninga nkhuchita mbewu yako kukhala monga mchenga wa pa charu. Nga wakukombola munthu kuwelenga mchenga wa pa charu, mbewu yako nayo yikuwelengeka. Nyamuka udutse mdziko lonse mu utali wake ndi mu ufupi wake, chifukwa ndidzakupatsa icho ndi mbeu yako mpaka muyaya. Ndipo Abramu atachimba hema yake, atabwera nakakhala pafupi na mtengo wa okhwe wa Mamre, umene unali mu Hebroni, ndipo anamanganso guwa lansembe kwa Mbuya.

14

Kunakhala mufumu wa Amarfala mfumu ya Shinara, ndi Arioka mfumu ya Elasara, Kedolaomera mfumu ya Elamu, ndi Tarigala mfumu ya mitundu. Vakachita nkhondo na Balla mfumu ya Sodomu, na Barsa mfumu ya Gomora, na Sennaar mfumu ya Adama, na Symobor mfumu ya Seboimu, na mfumu ya Balak; uyu ndi Segor. Wonse awa avumvana pa chigwa cha mchere, iyi ndi nyanja ya mchere. Zaka khumi na ziwiri iwo vakatumikira Kedolaoma, koma mu chaka cha khumi na chitatu vakamuwukira. Mu chaka cha khumi na chinayi, Chedorlaomer

na mafumu pamoza naye anabwera, ndipo anakantha zigwemphe mu Ashtaroth na Karnaim, na mitundu yamphamvu pamoza nawo, na Ommaeans mu mzinda wa Saue. Nanga Wahorites wa mu mapiri a Seir, mpaka ku terebinth ya Paran, yo uli mu chipululu. Ndipo atabwerera anabwera pa chitsime cha chiweruzo, uwu ndi Kadeshi, ndipo anadula onse akuluakulu a Amaleki, ndi Aamori okhala mu Hazazoni-tamara Wakatuluka mfumu wa Sodomu, na mfumu wa Gomora, na mfumu wa Adama, na mfumu wa Seboimu, na mfumu wa Balaki (uyu ndi Zowari), ndipo wakakonzeka nkhondo nawo mu chigwa cha munyiwa. Kwa Chedorlaomer mfumu wa Elam, na Tidal mfumu wa mitundu, na Amraphel mfumu wa Shinar, na Arioch mfumu wa Ellasar, mafumu anayi awa kwa mafumu asanu awo. Chigwa cha mchere chinali na zitsime za asphalt, mfumu ya Sodom na mfumu ya Gomorrah wakuthawa, ndipo wakugwa mumenemo, koma ŵakusiyidwa wakuthawira ku mapiri. Anaatenga ngoma zonse za Sodoma na Gomora, na chakudya chonse cha iwo, na anapita. Anaatenga Loti mwana wa mbale wa Abramu, pamoza na katundu wake, ndipo ananyamuka, pakuti anali kukhala mu Sodomu.

Wakafika koma wina mwa awo wakupulumusidwa wakalongosola kwa Abram Chihebri. Iye koma wakakhala pafupi na mtengo wa thundu wa Mamre Mwamori, mlongo wa Esikolo na mlongo wa Onani, awo wakali ogwirizana wa Abram. Abramu atamva kuti Loti mlongo wake wagwidwa ukapolo, anawerengera anthu ake eni a mnyumba yake mazana atatu khumi na khondi, ndipo anawalondola mpaka ku Dani. Ndipo

wagwera pa iwo usiku, iye mwini, na watumiki wakwe, ndipo wakwapula iwo, ndipo wakawalondola mpaka ku Hobah, yomwe ili kumanzere kwa Damascus. Ndipo waloweza zonse za kavalo wa Sodoma, ndi Loti mwana wa mbale wake waloweza, ndi zonse chuma chake, ndi akazi, ndi anthu. Mfumu wa Sodomu wakatuluka kuti akakumane naye, pambuyo pa kubwerera kwake kuchokera ku kugumula kwa Kedolaoma na mafumu ena amene anali naye, ku chigwa cha Shave, icho chinali chiwundikiro cha mafumu.

Ndipo Melchizedek mfumu ya Salem anatulutsa buledi na vinyo, ndipo anali wansembe wa Mulungu Wamwamba Kwambiri. Na waadalira Abramu, na wati, Waadalikwa Abramu kwa Chiuta Wakuulu-kuulu, uyo waalenga chiwindi na chalo. Na wapasiwa Mulungu Wakulu-kulu, uyo wapereka adani wako mmanja mwako, ndipo Abramu wamupatsa chigawo cha khumi cha vyose. Mfumu ya ku Sodomu inati kwa Abramu, Undipatse anthu, koma hatchi uitenga kwa iwe mwini. Abram wakati kwa mfumu wa Sodom kuti, Ndidzatambasula chiwoko changa kwa Mbuya Mulungu Wakumusana, uyo walengeska kumwamba na charu, Ngati kuchokera ku chingwe mpaka ku chomangira nsapato ndidzatenga kuchokera ku zonse za zako kuti usanene kuti ine ndinachitisa chuma Abramu Koma zimene anyamata anadya, na gawo la anthu amene anapita nane Esikolo, Aunani, na Mamure, iwowa atenga gawo lawo.

15

Pambuyo pa mawu awa, mawu a Mbuya anabwera kwa Abram mu chiwonetsero, kunena, Usaope Abram, Ine ndili chishango chako, malipiro ako adzakhala akulu kwambiri. Abram anati, Mbuya Ambuye, mudzandipatsa chiyani? Ine ndikuloka wopanda mwana, ndipo mwana wa banja langa ndi Eliezeri wa ku Damasiko. Nanga Abramu wakati, Pakuti mwanipako mbewu, yemwe wakubadwa mu nyumba yanga alandira vintu vyanga. Nanga mwakumanya mau ya Mwenembumba yakabera kwa iye yakulonga, Uyu singa akalowa malowa yako, koma uyo wakabuka mwa iwe, uyu akalowa malowa yako. Anamutuluska kunze, nanga anati kwa iye, Yangana kwenikweni kumwamba, nanga uwerenga nyenyezi, nga ukhoza kuwerenga iwo. Nanga anati, Wenewo ukhakhala mbewu yako. Ndipo Abram anakulupilira Mulungu, ndipo zinawerengedwa kwa iye kuti ndi chilungamo. Wakhamba koma kwa iye, Ine ndine Mulungu wakutulutsa iwe ku dziko la Akaledi, kuti ndikupatse nthaka iyi kuti uyilandire. Wanena kuti, Mwini Mbuya, ndidzadziwa bwanji kuti ndidzalandira cholowa chake? Anati kwa iye, Tenga kwa ine ngombe yachikazi ya vyaka vitatu, na mbuzi ya vyaka vitatu, na nkhondokazi ya vyaka vitatu, na njiwa ya mthengo, na njiwa. Wakatola vyakudya vyose ivi, ndipo wakavigawanya pakati, ndipo wakavivika vinyume na vyenye, koma viyuni wakavigawanya ayi. Viyuni vinaika pansi pa mitumbi, pa ziduli ziwiri za iwo, ndipo Abramu anakhala nayo. Pankhani dzuwa kulowelera, ulosi unagwera Abram, ndipo onani, mantha akuda akulu anagwera kwa iye. Nanga vyaneneka kwa Abramu, Ukudziwa udzadziwa kuti mlendo udzakhala mbewu yako mu nyika si yako, nanga adzawagwira ukapolo, nanga

adzawavutisa, nanga adzawatsitsa, mazana manayi vyaka. Koma mtundu umene akhonze, ndiweruza ine, pambuyo pa izi, akhatuluka apa na katundu kakuru. Iwe koma udzapita kwa makolo ako mu mtendere, utalerwa mu ukalamba wabwino. Koma mu cibadwa ca cinayi adzabwerera kuno, pakuti macimo a Aamori sanakwaniritsidwe mpaka pano. Pakuti dzuwa linakhala ku kumadzulo, lawi linakhala, ndipo onani uvuni wotuluka utsi ndi zuni za moto, zimene zinapita pakati pa zigawo zogawidwa izi. Mu zuŵa lyo, Mbuya wakapanga chipangano na Abram, kunena, Ku mbeu yako ndiŵapereka nthaka iyi, kufuma mu mtsinje wa Iguputo mpaka ku mtsinje wa ukuru Efurate. Wakena, na Wakenezi, na Wakadimoni, na Vahiti, na Vaperizi, na Varefaimu Na va Aamori, na va Akanani, na va Ahivi, na va Agirigashi, na va Ayebusi.

16

Sarai mkazi wa Abram sanali kubereka kwa iye, koma anali nayo mtsikana wantchito wa ku Egipito dzina lake Hagari. Sarai wakati kwa Abram, Ona, Mfumu wandindira kuti ndisabale, chomene lowa kwa mwana wankazi wangu, kuti ndipate wana kuchokera kwa iye. Abram wakamvera mawu a Sarai. Ndipo Sara mkazi wa Abram atatenga Hagara Mwigiputo mdzakazi wake, pambuyo pa zaka khumi Abram akhala mu dziko la Kanani, anamupatsa kwa Abram mwamuna wake kuti akhale mkazi wake. Ndipo analowa kwa Hagara, ndipo anatenga pakati, ndipo anaona kuti ali ndi mimba, ndipo mbuye wake

wamkazi ananyozedwa pamaso pake. Sarai anakalonga kuna Abram, Ndikulakwidwa kuchokera kwa iwe. Ine ndinapereka mtsikana wanga mu chifuwa chako, koma pakuwona kuti ali ndi mimba, ndinanyozedwa pamaso pake. Mulungu aweruze pakati pa ine na iwe. Abram wakati kwa Sara, Ona, mwanakazi wako uli mmanja mwako, muchite naye monga mukufunira. Ndipo Sara wakamuzunza, ndipo wakathaŵa kwa iye.

Mthenga wa Mbuye anapeza iye pa chitsime cha madzi mu chipululu, pa chitsime chili mu njira ya Shur. Ndipo mthenga wa Mbuye analankhula kwa iye, Hagar, mtumiki wa Sara, ukuchokera kuti? Ndipo ukupita kuti? Ndipo anati, Ndikuthawa pamaso pa Sara mbuye wanga. Mthenga wa Mbuya wakamuwuza kuti, Bwerera kwa mbuya wako, na ugonjere pansi pa mawoko ghake. Nanga uthenga wa Mwenecho wakati kwa iye kuti, Ndichichinji mbeu yako, nanga sichiwerengeka chifukwa cha unyake. Ndipo mthenga wa Mwamuna wakuti kwa iye, Ona, uli ndi pakati, ndipo udzabala mwana wamwamuna, ndipo udzamutcha dzina lake Ismaeli, chifukwa Mwamuna wamva kuzunzika kwako. Uyu adzakhala munthu wakuthengo, manja ake pa onse, na manja a onse pa iye, na adzakhala patsogolo pa abale ake onse. Ndipo anakweza dzina la Mbuye wakuyankhula kwa iye kuti, Iwe Mulungu wakuwona ine, chifukwa anati, Ndipo patsogolo ndinawona wakuwoneka kwa ine. Chifukwa cha ichi, anaitana chitsimécho kuti, Chitsime cha Uyo Wamoyo amene anandipenyana. Onani, chili pakati pa Kadesh na Barad. Ndipo Hagara anabereka mwana kwa Abramu, ndipo Abramu anatcha dzina la mwana wake, amene

Hagara anamubereka kwa iye, Ismaeli. Abram walikuba na vyaka makumi musanu-na-sita na sita pamene Hagar wamubalira Ishmael.

17

Kunachitika kuti Abramu anali na zaka makumi asanu na anayi na zisanu na zinayi. Mbuya anaonekera kwa Abramu, ndipo anati kwa iye, Ine ndine Mulungu wako, khala wokondweretsa pamaso panga, ndipo ukhale wopanda cholakwa. Nanga ndidzakhazika pangano yangu pakati pa ine na iwe, ndipo ndidzakuchulukitsa kwambiri. Ndipo Abramu anagwa pansi pa nkhope yake. Nanga Mulungu wakaŵechera kwa iye wakuti, Nanga ine, ona chipangano changa ndi iwe, nanga ukhala tate wa mitundu yambiri. Ndipo dzina lako silikuitanikanso Abramu, koma dzina lako likhala Abrahamu, pakuti ndakuika iwe kholo la mitundu yambiri. Nanga ndidzakukula iwe kwambiri kwambiri, nanga ndidzakuika iwe kukhala mitundu, nanga mafumu idzatuluka mwa iwe. Nanga ndikhazika chivumbulutso changa pakati pa iwe na pakati pa mbewu yako pamoza na iwe mu vibaduko vyawo, kukhala chivumbulutso chamuyaya, kuti ndikhale Mulungu wako, na wa mbewu yako pamoza na iwe. Ninga nkupeleka iwe na mbewu yako pamoza na iwe nyika yinakakhala mwa yo, nyika yose ya Kanani, kuti ikhale umwini wamuyaya, ninga nkhaba Mulungu wawo. Nanga Mulungu wakamba kwa Abrahamu, Iwe nanga chiwumbi changa ukachisunga, iwe nanga mbewu yako pamoza na iwe mu

vibaduko vyawo. Na uyu ndi pangano uyo mwakasunge pakati pa ine na inu, na pakati pa mbewu yako pamoza na iwe ku vibadwa vyao: yense wamwamuna wa inu akaduzulidwa. Ndipo mudzadulidwa khungu la nyama yanu, ndipo chidzakhala chizindikiro cha pangano pakati pa ine ndi inu. Nanga mwana wa mazuŵa asanu na atatu adzadulidwa kwa inu, onse achimuna mu vibadwa vyanu, nanga wobadwa mnyumba nanga wakugula ndi siliva kuchokera ku onse mwana wachilendo, uyo si kuchokera ku mbeu yako. Mu kudulidwa adzadulidwa wakubadwa mnyumba yako ndi wakugula ndi siliva, ndipo chipangano changa chidzakhala pa thupi lanu kukhala chipangano chamuyaya. Nanga mwamuna wosadulika, uyo sangadulikiwe nyama ya cipupa cakhe pa tsiku la cisanu na citatu, moyo wakwe udzachotsedwa mu mtundu wakhe, comwe wasweka pangano yangu. Ndipo Mulungu anamuuza Abrahamu kuti, Sarai mkazi wako, dzina lake silingakhalenso Sarai, koma dzina lake lidzakhala Sara. Ndidzamudalitsa, koma ndidzakupatsa mwana kuchokera kwa iye, na ndidzamudalitsa, na idzakhala mitundu, na mafumu wa mitundu idzakhala kuchokera kwa iye. Ndipo Abraham wagwa pansi pa nkhope yake, waseka, ndipo wakhamba mu mtima wake wakuti, Kodi munthu wa zaka zana chidzakhala na mwana? Ndipo kodi Sarah wa zaka makumi asanu na anayi chidzabala? Abramu wakati kwa Mulungu, Ismaeli uyu akhalenge pafupi nako. Chiuta wakhamba kwa Abulahamu kuti, Inde, onani Sara mkazi wako ukhubala mwana wamwamuna, ndipo ukhutcha zina lake Isaka. Ndikhayimika chipangano changa na iye, chipangano chamuyaya, kuti ndikhale Chiuta wake na wa mbewu yake

pamoza na iye. Kunena Ismaeli, ona, ndamva yako, ndipo ona, ndamdalitsa iye, ndipo ndidzamkuza iye, ndipo ndidzamchulukitsa iye kwambiri; adzabala mitundu khumi na iwiri, ndipo ndidzampereka iye kukhala mtundu waukulu. Koma pangano wangu ndidzakhazikitsa na Isaka, uyo Sara adzakubalira mu nthawi iyi, mu chaka chinangocho. Anamaliza kulankhula naye, ndipo Mulungu anakwera kuchokera kwa Abrahamu.

Na Abrahamu walatenga Ismaeli mwana wake, na wonse wanthu wa mu nyumba yake, na wonse wakulipidwa na siliva, na wamuna wonse wa mu nyumba ya Abrahamu, na wawaduula zikopa za kumaliseche kwawo mu tsiku lijalo, monga Mulungu mwalankhula kwa iye. Abraham anali na zaka makumi asanu na anayi na zaka zinayi, pamene anadulidwa thupi la chipanda chake. Ishmael mwana wake walikuwa na zaka khumi na zitatu pamoja wakati anadulidwa nyama ya govi lake. Mnthawi wa tsiku lija, Abrahamu wadulidwa, pamoza na Ismaeli mwana wakwe, Na wanhu wonse wa mu nyumba yake, na wanthu wa mu nyumba yake, na wakulembedwa na siliva kuchokera ku mitundu ya wachilendo.

18

Mulungu anaonekera kwa iye ku mtengo wa oak wa Mamre, pamene iye anali kukhala pa chitseko cha hema yake masana. Wakweza maso waona, na onani wamuna watatu wakhala

wakuyima pamwamba pakhe. Waona, wathamanga kufuma ku chitseko cha hema yakhe kukawakumana, na wagwada pansi. Na wakati, Mwami, nga nanga nakhapeza chisomo pamaso pako, usapite kapolo wako. Kutengedwe madzi kwenikweni, ndipo asambe miyendo yanu, ndipo mudzitonthozere pansi pa mtengo. Ndi ndidzatenga chingwa, ndi mudzadya. Ndi pambuyo pa ichi, mudzapita mu njira yanu, chifukwa cha ichi munatembenukira kwa mtumiki wanu. Ndi wakamba, Choncho chita, monga wanenera. Ndipo Abrahamu anafulumira pa hema kwa Sara, ndipo anati kwa iye, Fulumira, ukanya mitundu itatu ya ufa wosalala, ndipo upange zikondamoyo. Nanga ku ngombe wabutuka Abrahamu, nanga watoola mwana wa ngombe wofewa nanga wabwino, nanga wapereka ku mtumiki, nanga wafumbitsa kuchita icho. Wakatola batala, na mkaka, na mwana wa ngombe uyo wakapanga, na wakaika pamaso pawo, na wakalya, iye wakaimirira kwa iwo pansi pa mtengo.

Wakati kwa iye kuti, Sala mkazi wako ali kuti? Iye wakayankha kuti, Yonani, ali mu hema. Wati koma, Kubwerera ndidzabwera kwa iwe molingana na nthawi iyi mu nyengo, ndipo adzakhala na mwana wamwamuna Sara mkazi wako. Sara koma anamva pa chitseko cha tenti ali kumbuyo kwake. Abraham na Sarah anali akulu akalamba kwambiri mmazuwa, ndipo zinasiya kuchitika kwa Sarah zinthu zakazi. Sara walaseka mu mtima mwake akunena kuti, Sichinachitika kwa ine mpaka tsopano, ndipo mbuye wanga ndi wakukalamba. Ndipo Mbuye anati kwa Abrahamu, Nchifukwa chiyani Sara anaseka mu mtima mwake akunena kuti, Kodi ndithu ndidzabala pamene ine ndakalamba?

Kodi palibe chinthu chosatheka kwa Mulungu? Mu nthawi iyi ndidzabwerera kwa iwe mu nyengo, ndipo Sara adzakhala ndi mwana. Anakanira koma Sara akunena, Sindinaseke, chifukwa anachita mantha. Ndipo anati kwa iye, Ayi, koma udaseka.

Ataimuka kuchokera kumeneko, anthu aja anayangana pansi ku Sodomu ndi Gomora. Ndipo Abrahamu anayenda nawo pamodzi, akuwapereka. Koma Mfumu inati, ayi ine sindisobeza kuchisa kwa Abrahamu mtumiki wangu zimene ine ndikuchita. Abraham koma kukhala adzakhala mtundu waukulu na wambiri, na mitundu yense ya dziko lapansi idzadalitsidwa mwa iye. Ndinkadziwa pakuti iye akalamula ana ake aamuna na nyumba yake pamoza naye, ndipo iwo akasunge njira za Mbuya, kuchita chilungamo na chiweruzo, kuti Mbuya abweretse pa Abrahamu zonse zimene analankhula kwa iye. Mbuya anati, Kulira kwa Sodomu na Gomora kwachuluka kwa ine, na machimo awo akulu kwambiri. Ndikatsika pansi choncho, ndidzaona ngati monga kulira kwawo kulikubwera kwa ine akumaliza; koma ngati ayi, kuti ndidziwe. Nanga wanthu wakatembuka kuchokera kumeneko, wakeza mu Sodomu, koma Abrahamu wakali wakuyimirabe patsogolo pa Mbuya. Ndipo Abrahamu atayandikira anati, Musawononge wolungama pamoza na wosalungama, ndipo wolungama adzakhala ngati wosalungama. Ngati pali anthu makumi asanu olungama mu mzindawu, kodi udzawawononga? Kodi siudzamasiya malo onsewa chifukwa cha anthu makumi asanu olungamawa, ngati alipo mu mzindawu? Mwakuti iwe ukhachita monga mawu agha, wakupha wolungama pamoza na wosalungama, ndipo

wolungama akhakhala monga wosalungama, mwakuti! Weyo wakuweluza dziko lonse, sukhachita chiweluzo? Mbuya anati, Ngati pali anthu makumi asanu olungama mu mzinda wa Sodomu, ndidzasiya mzinda wonse ndi malo onse chifukwa cha iwo. Na kuyankha Abrahamu anati, Lero ndayamba kulankhula kwa Mbuye wanga, koma ine ndili dothi na phulusa. Ngati koma achepere anthu makumi asanu olungama mpaka makumi anayi na asanu, kodi udzawononga mzinda wonse chifukwa cha anthu asanu? Ndipo anati, Ayi, sindiwononga ngati ndipeza kumeneko anthu makumi anayi na asanu. Ndipo anawonjezerapo kulankhula naye, ndipo anati, Koma nga akhapezeka kumeneko makumi anayi, ndipo anati, Sindidzawononga chifukwa cha makumi anayi. Ndipo wanena, Mbuye, kasi ndilanena? Kasi wapezeka pamenepo makumi atatu? Ndipo wanena, Sindidzawononga chifukwa cha makumi atatu. Nanga wakuti, Pakuti nkhwete kuyankhula kwa Mbuya, nga wapezeka kwenikuko makumi ghawiri? Nanga wakuti, Ayi, ndikataya nga ndipeza kwenikuko makumi ghawiri. Ndipo anati, Mbuye, kodi ndilankhule kamodzi kokha? Ngati apezeka khumi kumeneko? Ndipo anati, Sindidzawononga chifukwa cha khumiwo. Mwenecho wakenda pamene wakalekelera kuyankhula na Abulahamu, ndipo Abulahamu wakabwelera kumalo kwakhe.

19

Vamanyiso vaviri vakafika mu Sodoma madzulo. Loti wakakhala pachipi na chipata cha Sodoma, ndipo Loti

pawakawaona, wakalimuka kuti wakakumane nawo, ndipo wakawerama nkhope yake pansi. Ndipo wakati, Taonani, Mwenye, tembenukani ku nyumba ya mtumiki wangu, mugone, musambe mapazi anu, ndipo mukamuka msanga mupite ku njira yanu. Ndipo wakati, Ayi, koma tigona mu misewu. Nanga wakawakankhira, ndipo wakatembenukira kwa iye, ndipo wakalowa mu nyumba yake, ndipo wakapangira iwo chakumwa, nanga mikate yopanda yisiti wakawafikira, ndipo wakadya. Asanagone koma, amuna a mu mzinda, Asodomu, anazungulira nyumba, kuchokera ku mnyamata mpaka ku mkulu, anthu onse pamodzi. Ndipo anaitana Loti, ndipo anali kunena kwa iye, Kodi ali kuti anthu amene analowa kwa iwe usiku? Watulutse kwa ife, kuti tichite nao. Loti anatuluka kuti akakumane nawo pa chitseko, ndipo anatseka chitseko kumbuyo kwake. Anakulonga koma kwa iwo, Kweniso, abale, musachita choipa. Kuli kwa ine vana vakazi vaviri, avo vasimanya mwamuna, nkhuwaviska kwa inu, na mugwiriske ntchito avo mwa ivo mwakuti vingakondweresa kwa inu, chabe kwa vamuna ava musachitire chosalungama, chifukwa cha ichi valowera pansi pa chivwiko cha mipanda ya ine. Vanati kwa iye, Choka apo! Walowa kukhala mlendo, osati kuweluza chiweluzo? Lero chomwecho iwe tikukuchitira choipa chomwene kuposa iwo. Na vanakakamiza mwamuna uyo Loti chomwene, na vanayandikira kuphwanya chitseko. Kutambasula koma amuna manja, anakokera Loti kwa iwo mu nyumba, ndipo anatseka chitseko cha nyumba. Koma anthu amene anali pa chitseko cha nyumba anawakantha ndi khungu, kuyambira wamngono mpaka wamkulu, ndipo anakhumudwa akufunafuna chitseko.

Vamuna vakagamba kwa Loti kuti, Kodi uli navo pano vakwatiri, kapena vana vamuna, kapena vana vakazi? Kapena ngati wina aliyense wakho uli mu mudzi, muwatuluse kufuma mmalo ano, Chifukwa ife tikuwononga malo ano, pakuti kulira kwawo kunakwezedwa pamaso pa Mbuye, ndipo Mbuye anatitumiza kuti tiwononge. Loti anatuluka, nanga analankhula kwa ana akazi ake amene anatenga ana akazi ake, nanga anati, Imikani, mutulukepo mu malo agha, chifukwa Mwambo ukuwononga mudzi. Koma anaoneka kuti ukuseŵera pamaso pa ana akazi ake. Pamene mawa yakubwera, angelo akafulumira Loti, akunena, Uka, tola mkazi wako na ana akazi awiri wako amene uli nawo, ndipo tuluka, kuti usafe pamoza na zolakwa za mzinda. Nanga vakhasokonezgeka, nanga vaŵaŵiri vakaŵata manja gha mwenecho, nanga manja gha mkazi waka, nanga manja gha vana vaka vakazi vaviri, pakuti Mbuya waka wakamuchitira chifundo.

Ndipo zinachitika pamene anawatulutsa kunja, ndipo anati, Dzipulumutse mtima wako, usayangane kumbuyo, ndipo usayime mdera lonse, phiri dzipulumutse, mwina usakhale wokokedwa. Lot anati kwa iwo, Ndikupempha Mbuya, pakuti kapolo wako wakapeza chifundo pamaso pako, na wakulusa chilungamo chako, icho ukuchita pa ine, kwa kukhala moyo wangu, ine koma sindingathe kupulumuswa ku phiri, mwina zoyipa zingandifikire, na ndife. Onani, mudzi uwu uli pafupi kuti ndithawireko, ndipo ndi waungono. Ndidzapulumuka kumeneko. Kodi si waungono? Moyo wanga udzakhala chifukwa cha iwe. Ndipo walankhula kwa iye, Ona, ndadabwa nkhope

yako pa mawu awa, kuti ndisawononge mudzi umene unalankhula. Fulumiza chifukwa chakuti upulumuke kuko, pakuti sindingathe kuchita kanthu mpaka utafika kuko. Nchifukwa chake anatchula dzina la mudzi uja kuti Zoari. Dzuwa linatuluka pa nthaka, na Loti analowa mu Zoari. Ndipo Mbuya wakugwisa yakulambalala na moto pa Sodoma na Gomora kuchokera kwa Mbuya kumwamba. Ndipo anawononga mizinda iyi yonse, ndi dera lonse lozungulira, ndi anthu onse okhala mmizindayi, ndi zinthu zonse zomera pa nthaka. Nanga mkazi wake anayangana kumbuyo, ndipo anakhala mphangwa ya mchere. Abrahamu waukira usiku mmawa ku malo kumene waimirira pamaso pa Mbuya. Nanga anayangana pa nkhope wa Sodoma nanga Gomora, nanga pa nkhope wa dera lonse, nanga anaona, nanga onani muliro unalikwera mu nkhongo, nga utsi wa ngansi. Ndipo zinachitika pamene Mulungu ankawononga mizinda yonse ya dera lozungulira, Mulungu anakumbukira Abrahamu, ndipo anatumiza Loti kuchokera pakati pa chiwonongeko, pamene Mbuya ankawononga mizinda zimene Loti ankakhala mmenemo.

Loti anakwera kuchokera ku Zoari, ndipo anakhala mu phiri mwini, pamodzi na ana ake akazi awiri, pakuti anaopa kukhala mu Zoari, ndipo anakhala mu phanga mwini, pamodzi na ana ake akazi awiri. Wanena uyo wakulu kwa uyo wamngono, Tate wathu ndi wakulu, ndipo palibe munthu pa dziko lapansi amene angalowe kwa ife, monga zikuyenera pa dziko lonse lapansi. Tiye tilangize bambo wathu vinyo, tigone naye, ndipo tikweze mbeu kuchokera kwa bambo wathu. Vakamupha kumwa bambo

wawo vinyo mu usiku uwu, ndipo mkulu wakalowa nakagona na bambo wake mu usiku uwu, ndipo bambo wake wakamanya kweni pa kugona kwake, na pa kuuka kwake. Kwacitika pa mawa, wakulu wakamba kwa wamungono kuti, Ona, ndinagona jilo na tati witu. Timumweskepo vinyo na mu usiku uwu, ndipo ulowe ukagone na iye, kuti timuyimizikepo mbewu kufuma kwa tati witu. Vakamwetsanso atati wawo vinyo mu usiku ulo, ndipo mwana wamngono wakalowa nakagona na atati wake, ndipo atatiyo wakamanya pa nthawi yakugona kwake na kuuka kwake. Ndi anatenga mimba ana akazi awiri a Loti kuchokera kwa tate wawo. Ndipo wakulu uja anabereka mwana wamwamuna, ndipo anamutcha dzina lake Moabi, akunena kuti, Kuchokera kwa bambo wanga, uyu ndi bambo wa Amoabi mpaka lero. Uyo wacingono nayenso wabereka mwana wamwamuna, ndipo wakutcha zina lake Amoni, wakutonga kuti, Mwana wa mtundu wangu, uyu ndi kholo wa Aamoni mpaka lero.

20

Ndipo Abraham anachoka kumeneko nalowa ku dziko chakummwera, ndipo anakhala pakati pa Kadesh na Shur, ndipo anakhala mwakanthawi ku Gerar. Wakati kasi Abrahamu pa za Sara mkazi wake kuti, Mlongo wangu ndi, pakuti wakuwopa kukamba kuti, Mkazi wangu ndi, kuti vamuna va mudzi vangamupha chifukwa cha iye. Abimeleki mfumu wa Gerara wakatuma na wakatola Sara. Ndipo Mulungu walowelera kwa

Abimeleki mu tulo usiku, ndipo wati, Ona, iwe ukufa chifukwa cha mkazi uyo walowa, koma uyu wakhala pamoza na mwamuna. Abimelech koma sanakhudze yake, ndipo anati, Mbuya, kodi mtundu wosazindikira komanso wolungama mudzawuwononga? Kodi iye sandiuze kuti, Ndi mlongo wangu? Ndipo iyeyo sandiuze kuti, Ndi mchimwene wangu? Ndinachita ichi mu mtima woyera ndi mu chilungamo cha manja zangu. Chiuta anati kwa iye mu tulo, Nanga ine ndinaziwa kuti mu mtima wakuyera unachita ichi, ndipo ndinakusiya iwe kuti usachimwe kwa ine. Chifukwa cha ichi, sindinaleke iwe kukhudza iye. Lero koma bwezera mkazi kwa munthu, chifukwa ndi mneneri, na adzakupempherera, na udzakhala moyo. Ngati koma sudzabwezera, udzadziwa kuti udzafa iwe na vyonse vyako. Na Abimeleki wauka mbandakucha, na wakuwa watumiki wakwe wose, na walankhula mawu agha ghose mu makutu ghawo, wanthu wose wakuwopa kwene-kwene. Ndipo Abimeleki anaitana Abrahamu ndipo anamuwuza kuti, Kodi ndi chiyani ichi chimene munachitira ife? Kodi sitinakuchimwirani inu, kuti mwabweretsa pa ine ndi pa ufumu wanga tchimo chachikulu? Ntchito imene palibe munthu angachite, mwandichitira ine. Koma Abimeleki anati kwa Abrahamu, Unawona chiyani mpaka unachita ichi? Abrahamu anati, Ndinati pakuti palibe kuopa Mulungu mmalo ano, ndipo adzandipha chifukwa cha mkazi wanga. Nanga pakuti chakufunika, mlongo wangu ndi kuchokera kwa tate, koma si kuchokera kwa amayi, wakhalako mkazi wangu. Kunachitika kuti pamene Mulungu wananditulutsa mnyumba ya tate wangu, ndipo ndinati kwa iye, Uyu ndi chilungamo udzachita kwa ine:

mmalo yonse kumene tingalowe kuko, unene kuti ndine mlongo wako. Abimeleki wakatenga ma didrachma chikwi chimoza, nkhosa, nyana za ngombe, antchito ndi antchito akazi, ndipo wakapereka kwa Abrahamu, ndipo wakamubwezera Sara mkazi wake. Ndipo Abimeleki anati kwa Abrahamu, Ona, dziko langa lili pamaso pako, kumene kukukondweretsa, ukhale. Koma kwa Sara wakuti, Ona, ndapereka chikwi cha didrachma kwa mlongo wako, izi zikhala kwa iwe mu ulemu wa nkhope yako, na zonse za pamoza na iwe, na zonse lankhula zoona. Abrahamu wakapemphera kwa Mulungu, ndipo Mulungu wakachiza Abimeleki, mkazi wake, nanga anyakazi ake, ndipo wakabala. Chifukwa Mbuya wasindikiliza chibeleko chonse mu nyumba ya Abimeleki, chifukwa cha Sara mkazi wa Abrahamu.

21

Ndipo Mbuya atalolera Sara monga atanena, ndipo Mbuya atachitira Sara monga atalankhula. Ndipo atatenga anabereka mwana kwa Abrahamu mukalamba wake, mnthawi monga momwe analankhula kwa iye Ambuye. Nanga Abrahamu wanatambira zina la mwana wake uyo Sara wanambereka kwa iye, Isaka. Abrahamu waduula maliseche Isaka pa zuŵa wachisanu ndi chitatu, monga Mulungu mwalamula kwa iye. Ndipo Abraham walikuba na vyaka zana pamene anabereka kwa iye Isaac mwana wake. Anati koma Sara, kuseka kwa ine anandichitira Mbuye, yemwe pakuti angamve adzasangalale ndi ine. Ndipo anati, Ndi ndani angawuze Abrahamu kuti Sara

akulera mwana? Chifukwa ndinabereka mwana wamwamuna mu ukalamba wanga. Nanga mwana wakula, nanga wamusiya kuyamwa, nanga Abrahamu wapanga phwando yikulu pa tsiku limene Isaka mwana wake wamusiya kuyamwa. Sara atawona mwana wa Hagara Mchiigupto, uyo anabadwa kwa Abrahamu, akusewera pamoza na Isaka mwana wake, Ndipo wakuti kwa Abrahamu, Tulutsa mtsikana uyu, ndi mwana wake wamwamuna, pakuti mwana wamwamuna wa mtsikana uyu sangalowe cholowa pamoza ndi mwana wanga wamwamuna Isaka. Koma mawu yinaoneka yovuta kwambiri pamaso pa Abrahamu pa mwana wake. Mulungu anati kwa Abrahamu, Usakhale wovuta mmtima pa mwana, ndi pa mtsikana. Zonse zimene Sara angakuuze, umvere mawu ake, chifukwa mwa Isaka adzatchedwa mbeu yako. Ndi mwana wa mtsikana uyu ndidzamuchita kukhala mtundu waukulu, chifukwa ndi mbeu yako. Abrahamu anauka mmawa, natenga malofu ndi chikopa cha madzi, napereka kwa Hagara. Anaika mwana pa phewa lake, namutumiza. Atachotsa, anayendayenda mchipululu pa chitsime cha lumbiro. Madzi yamalira mu chikopa, ndipo wakuponya mwana pansi pa mtengo wa paini, Atapita ndipo anakhala patsogolo pake kutali, monga kuponya kwa uta, pakuti anati, sindingaone imfa ya mwana wanga. Ndipo anakhala patsogolo pake, mwana atafuula analira. Mulungu wamva mawu gha mwana mu malo mwakuti mwanayo walikho, na mthenga wa Mulungu wakwizga Hagara mu kumwamba, na wati kwa iye, Chiyani chikho Hagara? Usayowoya, pakuti Mulungu wamva mawu gha mwana mu malo mwakuti ukho. Yimika na tola mwana, na mugwire ndi dzanja lanu, pakuti

ndidzamuchita kukhala mtundu wamkulu. Ndipo Mulungu anatsegula maso ake, ndipo anaona chitsime cha madzi amoyo, ndipo anapita, ndipo anadzaza chikopa cha madzi, ndipo anamwetsa mwana. Nanga Mulungu anali pamoza na mwanayo, ndipo anakula, ndipo anakhala mchipululu, ndipo anakhala mwivi wa uta. Ndipo anakhala mchipululu, ndipo amayi ake anamutengerera mkazi wochokera ku Parani wa ku Iguputo.

Kwacitika mu nthawi yakuyo, Abimeleki, Ahuzati mlangizi wake, na Fikoli mkulu wa asilikali wake, wakambira Abrahamu kuti, Mulungu uli nawe mu vyose vyo ukugwira. Nanga chomwecho lumbira kwa ine Mulungu kuti sudzandichitira choyipa ine, wala mbewu yanga, wala dzina langa, koma malinga na chilungamo chimene ndinakuchitira iwe, udzandichitira ine, na dziko limene iwe unakhala mu lilo. Nanga Abrahamu wakati, Ine ndikulumbira. Ndipo Abraham anakalabula Abimeleki pa za zitsime za madzi zimene antchito a Abimeleki anatenga. Ndipo Abimeleki anamuuza kuti, Sindikudziwa yemwe anakuchitira iwe chinthu ichi, ndiponso iwe sunandiwuze, ndiponso ine sindinamve, koma lero. Ndipo Abrahamu anatenga nkhosa na ngombe, nazipereka kwa Abimeleki, ndipo onse awiri anapanga chipangano. Ndipo Abraham anaika tuwana sanu twa nkhosa twa chikazi tokha. Ndipo Abimeleki anati kwa Abrahamu, Kodi ana ankhosa asanu ndi awiri a nkhosa izi ndi chiyani, zimene wawayika padera? Ndipo Abrahamu anati, Landirani timbatana tisanu na tiwiri kuchokera kwa ine kuti zikhale umboni kwa ine kuti ine

ndinakumba chitsime ichi. Chifukwa ichi wakutcha dzina la malo agho Chitsime cha Lumbiro, chifukwa kumeneko wakalumbira wose awiri. Ndipo anachitiranso chipangano mu chitsime cha lumbiro. Abimeleki anayimirira pamoza na Okozati mlangizi wake, na Fikoli mkulu wa ankhondo ake, ndipo anabwerera ku dziko la Afilisti. Ndipo Abraham anabyala munda pa chitsime cha lumbiro, ndipo anaitana pamenepo dzina la Mbuya, Mulungu wakuyaya. Wakakhala Abraham mu nthaka ya Afilisti masiku ambiri.

22

Ndipo zinachitika pambuyo pa mawu agha, Mulungu wakuyesa Abraham, ndipo wakunena kwa iye, Abraham, Abraham, ndipo wakunena, Ona, ine. Ndipo anati, tenga mwana wako wokondedwa, umene unamkonda, Isake, ndipo pita ku dziko lakutali, ndipo mupereke kumeneko kukhala nsembe yopsereza pa phiri limodzi mwa mapiri amene ndidzakuuza. Wakuyimika Abrahamu mmawa, wakapalika mbongolo yake, wakatola pamoza naye wanthu wawiri na Isaka mwana wake, na wakadumula nkhuni kwa chopereka chopsereza, wakuyimika wakayenda, na wakafika pa malo amene Chiuta wakamuwuza, pa tsiku la chitatu. Ndipo Abrahamu atalola kumwamba na maso ghakwe, anawona malo ghakutali. Nanga wanena Abrahamu kwa antumiki wakwe, Khalani pano na mbongolo, ine nanga mwana tikupita mpaka kuno, nanga tikupembeza tikubwera kwa inyuwe. Abraham anakatola nkhuni za

chopereka chonse chopsereza, nanga anayika pa Isaac mwana wake. Anakatola mmanja mwake moto na lupanga, nanga anayenda awiri pamoza. Isaka wanena kwa Abrahamu tate wake, Tate, ndipo iye wanena, Nchiyani, mwana wangu? Isaka wanena, Onani, pali moto na nkhuni, koma nkhosa ya nsembe yotentha ili kuli? Wakamba nanga Abraham, Chiuta chiwona yekha nkhosa ya chopereka chophya, mwana wanga. Ndipo wose awiri wakayenda pamoza, Vakafika pa malo amene Mulungu wakulunga kwa iye, ndipo Abulahamu wakumanga guwa pamenepo, na wakuika nkhuni. Ndipo wakumanga Isaka mwana wake, na wakuika iye pa guwa pamwamba pa nkhuni. Ndipo Abrahamu wakatambalaza chiwoko chake kuti atonye lupanga, kuti aphye mwana wake. Nanga Mthenga wa Mbuye wakamuyitana kuchokera kumwamba, ndipo wakati, Abrahamu, Abrahamu, ndipo iye wakati, Ndili uno. Ndipo wakati, Usaike chiwoko chako pa mwanayo, usachitenge chinthu chilichose kwa iye, pakuti lero ndaluzga kuti ukuwopa Mulungu, ndipo sunasunge mwana wako wokondedwa chifukwa cha ine. Ndipo Abrahamu atalola kuyanya kwa maso gha kwe, anaona, ndipo lola, nkhosa yimoza yikugwira mu chitsamba cha Sabeki kwa nyanga. Ndipo Abrahamu anapita, natenga nkhosa iyo, nayipereka kukhala nsembe yopsereza mmalo mwa Isaka mwana wake.

Ndipo Abrahamu anaitana dzina la malo amenewo, Mwami anaona, kuti anene lero, mu phiri Mwami anawonekera. Nanga Mthenga wa Mbuye wakuitana Abraham kachiwiri kuchokera kumwamba, Kunena, Pamusoro pa ine mwini ndalumbira,

kunena Mbuya, chifukwa cha iwe wakachita mawu awa, ndi iwe sunasunge mwana wako wa chikondi chifukwa cha ine, Ndidzakudalitsa kweniweni, na ndidzakunji mbewu yako monga nyenyezi za kumwamba, na monga mchenga wa pa mphepete mwa nyanja, na mbewu yako idzalowa mizinda ya adani. Mitundu yonse ya dziko lapansi idzadalitsidwa mu mbeu yako, chifukwa unayimvera mawu anga. Abrahamu wakatembenuska kwa ana antchito akhe, ndipo wakaimirira nkuenda pamoza ku chitsime cha lumbiro. Ndipo Abrahamu wakakhala ku chitsime cha lumbiro.

Kunachitika pambuyo pa mawu awa, ndipo kunauzidwa kwa Abrahamu, akunena, Onani, Milika nayenso wabereka ana amuna kwa Nahori mchimwene wako, Uz wakuwera mwana wakubereka, na Buz mchimwene wake, na Kamuel bambo wa Asyria. na Hazad, na Azau, na Phaldes, na Jeldaph, na Bethuel. Bethuel anabereka Rebecca. Asanu na atatu awa ndi ana alume amene Melcha anabereka kwa Nahor, mlongo wa Abraham. Nanga mkazikazi wake, dzina lake Reuma, nawo anabereka Tebahi, na Gahamu, na Tahashi, na Maaka.

23

Moyo wa Sarah unakhala zaka zana makumi ghawiri na saba. Ndipo anafa Sara mu msumba wa Arbok umene uli mu chigwa, uwu ndi Hebroni mu dziko la Kanani. Ndipo anabwera Abrahamu kukalira Sara ndi kumlira. Ndipo Abrahamu anauka

kuchokera kwa wakufa wake, ndipo Abrahamu anawuza ana a Heti kuti, Mlendo ndi mlendo ine ndili ndi inu, mpatseni ine malo a manda pakati panu, ndipo ndidzaika wakufa wanga kuchokera kwa ine. Vana va Heti vakayankha kwa Abrahamu, vakulonga, Ayi, mwini. Mva koma ife, mfumu kuchokera kwa Chiuta iwe uli mwa ife. Mu manda ya ife yakusankhidwa, yika wakufa wako. Palibe uyu wa ife akaletsa manda wake kwa iwe kuti uyike wakufa wako kumeneko. Wakaimirira koma Abrahamu wanamata ku anthu wa nthaka, ana wa Heti. Ndipo Abraham analankhula nawo akuti, Ngati muli na mtima wanu kuti mukwanise kuika wakufa wangu kuchoka pamaso pangu, ndimveni, ndipo mulankhule za ine kwa Efroni mwana wa Zohari. Nanga ampatire kwa ine chipinda cha kaviri, cho chiri kwa iye, cho chiri mu chigawo cha munda wake. Wa siliva wa mtengo wake, ampatire kwa ine icho pakati pa inu mu umwini wa manda. Ephron koma anakhala pakati pa ana a Heth, ndipo Ephron Mhittite anayankha Abraham, ana a Heth akumva, pamodzi ndi onse akulowa mu mzinda, akunena, Khala nane, mbuye, ndi undimvere. Munda ndi phanga lili mu iye, nkukupereka. Patsogolo pa nzika zane zonse ndakupereka, yika wakufa wako. Ndipo Abrahamu anaweramira pamaso pa anthu a mchigawochi. Nanga analankhula kwa Efuroni mmakutu pamaso pa anthu a dziko, Pakuti kwa ine uli, undimvere, siliva wa munda ulandire kuchokera kwa ine, ndipo ndidzakwirira wakufa wanga kuko. Efuroni anayankha Abulahamu akunena, Ayi mwini, ndamva kuti nthaka ya madidrakima mana mazana anayi a siliva, koma kodi chinthu ichi chingakhale chiyani pakati pa ine ndi iwe? Iwe koma wakufa wako mwika. Ndipo

Abrahamu wakumva Efuroni, ndipo Abrahamu wakapereka kwa Efuroni ndalama zimene wakalonga mu makutu a ana a Heti, mazana manayi a didrakima ya ndalama ya kutengedwa kwa amalonda. Ndipo munda wa Ephron unayimirira, umene unali mu phanga lakuŵiri, umene uli patsogolo pa Mamre, munda ndi phanga limene linali mmenemo, ndi mitengo yonse imene inali mu mundamo, ndi vyonse vimene vili mmalire ake kuzungulira. kwa Abulahamu, mu chuma chifuko cha mbuto pamaso pa ana a Heti, na onse akulowa mu mudzi. Pambuyo pa izi, Abrahamu wakwika Sara mkazi wake mu phanga wa munda wa kawiri, uwo uli patsogolo pa Mamre, uyu ndi Hebroni mu dziko la Kanaani. Ndipo munda ndi phanga zimene zinali mmenemo zinauzidwa kwa Abrahamu kukhala malo a manda kuchokera kwa ana a Heti.

24

Ndipo Abraham anali wamkulu wakufika masiku, ndipo Mbuya anamudalitsa Abraham mu vyose vyose.

Nanga wakuti Abrahamu ku mtumiki wake wakulu wa nyumba yake, wolamulira vyose vya wake, Ika chiwoko chako pansi pa chiwuno changa. Ndipo ndikulumbira iwe Mwami Mulungu wa kumwamba ndi Mulungu wa dziko lapansi kuti usatenge mkazi kwa mwana wanga Isaka kuchokera kwa ana akazi a Akanaani amene ndimakhala pakati pawo. Koma ukapite ku nkhonde yanga, kumene ndinabadwa, na ku mtundu wanga, ndipo

ukatenge mkazi kwa mwana wanga Isaka kuchokera kumeneko. Wakati koma kwa iye mtumiki, Mweneko uyu mkazi wakufuna kupita na ine pambuyo mu charu ichi, ndidzabwezera mwana wako mu charu ukuchokera wakatuluka? Abraham anamuuza kuti, Chenjera usabwezere mwana wangu kumeneko. Mbuya Chiuta wa kumwamba na Chiuta wa pa charu, uyo wakanditola ku nyumba ya tati wangu, na ku charu icho ndinabadwa, uyo wakandiwechera, na uyo wakandiluŵira, kunena, Kwa iwe ndikapereka charu ichi na ku mbuto yako, mweneco ukatuma Mthenga wake patsogolo pako, na ukatolera mwana wangu mkazi kuchokera kuko. Ngati koma mkazi sangafune kupita nawe ku dziko ili, udzakhala woyera pa lumbiro wangu, koma mwana wangu usamubwezere kumeneko. Ndipo mtumiki wakayika chanja chake pansi pa ntchafu ya Abrahamu mbuye wake, ndipo wakalumbira kwa iye pa nkhani iyi. Na mtumiki wakatola ngamira khumi kufuma mwa ngamira za mbuya wakwe, na kufuma mwa vyakuvya vyose vya mbuya wakwe pamoza na vyakwe vene, na wakaimirira wakapita ku Mesopotamia ku mudzi wa Nahor. Ndipo anagoneka ngamira kunze kwa mudzi pafupi na chitsime cha madzi cha ku madzulo, nthawi imene akazi akutunga madzi akutuluka.

Ndipo wati, Mwami Mulungu wa mwami wangu Abraham, mundipambanire lero, ndipo muchitire chifundo mwami wangu Abraham. Onani, ine nkhuyima pa chitsime cha madzi, ndipo ana akazi a anthu okhala mu mzinda akutuluka kukatapa madzi. Na kukhala namwali uyo ine ndidzanena, Gonjezera mbiya yako ya madzi kuti ine ndimwe, na anena kwa ine, Mwa

iwe, na ngamira zako ndidzazipatsa kumwa mpaka zizileka kumwa, uyu ndi uyo wakonza kwa mtumiki wako Isaka, na mu ichi ndidzadziwa kuti unachita chifundo pamodzi na mbuye wanga Abrahamu.

Ndipo zinachitika asanamalize kuyankhula mu mtima mwake, ndipo taonani Rebecca anali kutuluka amene anabadwa kwa Bethueli mwana wa Milika mkazi wa Nahori mchimwene wa Abrahamu, ali ndi mtsuko pa mapewa ake. Namwali uyo anali wokongola kwambiri pa mawonekedwe, namwali anali, palibe mwamuna anazindikira iye, atatsikira pa chitsime, anadzaza mtsuko wake, ndipo anakwera. Mtumiki wakagumana naye, na wakati, Ndipatseni kumwa madzi ghakangono kufuma mu mtsuuko wanu. Iye koma anati, Mwa, mbuye, ndipo anafulumira natsitsa chitsulo cha madzi pa mkono wake, ndipo anamumwetsa, mpaka analeka kumwa. Ndipo analankhula kuti, Ndikupatsaninso ngombe zanu za mmunda madzi mpaka zonse zitamwa. Ndipo wafulumiziska ndi wakhuthuliska chitulo cha madzi mu chikwi, ndipo wathamangiska pa chitsime kukoka kachiwiri, ndipo wakokiska madzi ngaombe zonse. Koma munthu uyo wakulongosola iye, na wakukhala chete kuti amanya nga Mbuya wakulimbikitsa njira yake, kapena ayi. Kunachitika pamene ngombe zonse za mmalo zinamaliza kumwa, munthu uja anatenga zipini za golide za kulemera kwa drachma imodzi, ndi zibangili ziwiri za golide pa manja ake, zolemera ma-drachma khumi. Ndipo anamuuza, ndipo anati, mwana wa munthu wani iwe? Ndiuze, kodi kuli malo kwa atate wako kwa ife kuti tigone? Iye koma wakuti kwa iye, Ndili

mwana wa chikazi wa Bethueli, uyo Milka wabereka kwa Nahori. Ndipo anati kwa iye, Tili ndi udzu ndi chakudya chambiri, ndi malo okhalamo. Ndipo munthu wakondwa wakugwadira Mbuya Nanga wakati, Walembekwa Mbuya Chiuta wa mbuya wangu Abrahamu, uyo waka waleka chilungamo chake nanga choonadi kuzwa kwa mbuya wangu. Ine nanga, Mbuya wakondoweza mu nyumba ya mlongo wa mbuya wangu. Ndipo mwana wa ntchito atamanga, anakauzira ku nyumba ya amayi wake monga mawu awa. Rebeka walikuwa na mchimwene wace dzina lake Labani, ndipo Labani anathamangira kwa munthu uja kunja pa chitsime. Nanga chinachitika pamene anaona zipini za mmakutu nanga zipini za mmanja mu manja ya mlongo wake wamkazi, nanga pamene anamva mawu a Rebeka mlongo wake wamkazi akunena kuti, Chomwecho wanena kwa ine munthu uyu, nanga anabwera kwa munthu uyu wakuyima pa ngamira pa chitsime. Ndipo anati kwa iye, Bwera ulowe, wodalitsika wa Mbuya, chifukwa chiyani uli kunja? Ine ndakonza nyumba, ndi malo a ngamira. Munthuwu walowa mu nyumba, na watuluska ngamira, na wapereka udzu na chakudya kwa ngamira, na madzi yakusambizira mapazi ghakwe, na mapazi gha wanthu wakawerenge naye. Ndipo anaika pamaso pawo zinkwa kuti adye, ndipo anati, Sindidzadya mpaka ndilankhule mawu anga, ndipo anati, Lankhula.

Na wakati, Ine ndili mtumiki wa Abrahamu. Mbuya koma waadalitsa mbuya wangu kwambiri, na wakulitsidwa, na wamupatsa nkhosa, na ngombe, na siliva, na golide, antchito na

anyakazi, ngamira na mbunda. Nanga Sara mkazi wa mbuye wangu anabala mwana wamwamuna umoza kwa mbuye wangu pambuyo pa kukalamba kwake, nanga anapereka kwa iye vyose vya vinali vyake. Ndi mbuye wangu wakulumbira ine, kunena, Siuŵa kutenga mkazi kwa mwana wangu kufuma kwa ana akazi wa Akanaani, amene ine ndikhala pakati pawo mu charu chawo. Koma iwe ukapita ku nyumba ya tati wangu, na ku mtundu wangu, ndipo ukatole mkazi kwa mwana wangu kuchokera kuko. Ndinati kwa mbuya wangu, Mwina mkazi sangapite nane. Ndipo anandiwuza kuti, Mwamuna Mulungu amene ndinamukondweretsa pamaso pake, iye mwini adzatumiza Mthenga wake pamoza ndiwe, ndipo adzapangiza njira yako kuti ikuyendere bwino, ndipo udzatenga mkazi wa mwana wanga kuchokera ku fuko langa, ndiponso kuchokera ku nyumba ya bambo anga. Pamenepo ukhala wosaweruzga kuchokera mu vitemberero vyangu, pakuti nga ukafika mu mtundu wangu, na iwo ngakhakupatira, ukhala wosaweruzga kuchokera mu lumbiro lwangu. Ndipo nditafika lero pa chitsime ndinati, Mwami Mulungu wa mbuye wangu Abrahamu, ngati Inu mukulimbikitsa njira yangu imene ndikuyenda tsopano, Onani, ine ndimayima pa chitsime cha madzi, ndipo ana akazi a anthu a mu mudzi akutuluka kukoka madzi, ndipo idzakhala namwali amene ine ndidzanena kuti, Ndipatse kumwa madzi pangono kuchokera mu mtsuko wako, Na anene kwa ine, Na iwe mwa, na ngamira zako ndikazipatsa madzi, uyu ndi mkazi amene Mbuya anakonza kwa mtumiki wake yekha Isaka. Na mu ichi ndidziwi chakuti wachita chifundo kwa mbuya wangu Abrahamu. Ndipo zinachitika ndisanamaliza kulankhula mu

mtima wanga, mwamsanga Rebeka anatuluka ali ndi mtsuko pa mapewa, ndipo anatsikira ku kasupe natunga madzi, ndipo ndinati kwa iye, Undimwetse. Ndipo mwakufuwula anatuluska mbiya ya madzi pa mkono wake kuchokera kwa iye mwini, ndipo anati, Mwa iwe, ndipo ngakha ngamira zako ndizipatsa madzi, ndipo anamwa, ndipo ngamira anazipatsa madzi. Ndipo ndinafunsa iye, ndinanena kuti, Ndiwe mwana wamkazi wa ndani? Undiuze. Iye anayankha kuti, Ndine mwana wamkazi wa Bethueli, mwana wamwamuna wa Nahori, yemwe Melka anamuberekera. Ndipo ndinamuika ndolo, ndi zibangiri mmanja mwake. Nanga wakondwa, ndinagwadira kwa Mbuya, ndipo ndinalonga Mbuya Mulungu wa mbuya wangu Abrahamu, uyo wakandipatsa kupambana mu njira ya choonadi kuti nditole mwana wa mkazi wa mlongo wa mbuya wangu kwa mwana wake. Nga chomene mukuchita chifundo na chilungamo kwa mbuye wangu, koma nga si chomene, niwuzirangenge kuti niweze kubwerera ku dzanja lamanja kapena lamanzere.

Labani na Betueli vakayankha kuti, Chinthu ichi chatulukapo kwa Mbuye, sitingakhoze kuyankhula kwa iwe zoyipa kapena zabwino. Ona Rebeka ali patsogolo pako, mutenga mpiteni, ndipo akhale mkazi wa mwana wa mbuye wako, monga ananenera Mbuye. Chakachitika chomwe kapolo wa Abraham pamene wakumva mawu awo, wakugwadira pansi kwa Mbuye. Na kutulutsa, mtumiki wapereka zinthu zasiliva na zagolide na zovala kwa Rebecca, na wapereka mphatso kwa mlongo wake na kwa amayi wake. Ndipo vanadya ndi kumwa, iye mwini ndi anyamuna amene anali naye, ndipo vanagona. Ataimirira

mmawa, wakati, Nditumizeni kuti ndipite kwa mbuye wanga. Alongo ake na amayi ake vakati, Mtsikana akakhale nafe masiku monga khumi, ndipo pambuyo pake adzapita. Koma iye anati kwa iwo, Musandigwire ine, chifukwa Mbuya wakonza njira yanga. Nditumizeni kuti ndipite kwa mbuya wanga. Koma iwo anati, Tiyeni tiitane mwanakazi, na tiyeni timufumbe. Ndipo anaitana Rebecca, ndipo anamuuza kuti, Kodi udzapita na munthu uyu? Koma iye anati, Ndidzapita. And they sent out Rebecca their sister, and her possessions, and the servant of Abraham, and those with him. Ndipo anamudalitsa Rebeka, ndi kunena kuti, Mlongo wathu, ukhale zikwi zikwi za zikwi khumi, ndipo mbewu yako ilandire mizinda ya adani ako. Wakuyimika koma Rebeka na anthu akazi ake wakwera pa ngamira, na kupita pamoza na munthu, na kunyamula kapolo Rebeka waenda.

Isaac koma anali kudutsa mu chipululu pa chitsime cha kuona, ndipo iye anali kukhala mu dziko chakummwera. Ndipo Isaka anatuluka kuti akakambirane ku chigwa madzulo, ndipo atakweza maso ake, anaona ngamira zikubwera. Ndipo Rebeka atakweza maso ake anaona Isaka, ndipo anatsikira pansi pa ngamira. Ndipo wakati kwa mtumiki, Ndi ndani munthu uyo wakuyenda mu dambo kuti akumane nathu? Wakati mtumiki, Uyu ndi mbuye wangu. Iye wakatolapo chovala, ndipo wakachivala. Ndipo kapolo anauza Isaka mawu yose amene anachita. Isaka walowelera mu nyumba ya amayi wake, ndipo watoola Rebeka, ndipo wakakhala mkazi wake, ndipo wakamukonda. Isaka wakapumulikwa pa za Sara amayi wake.

25

Wakuŵa wakhala mmbali, Abrahamu wakatenga mkazi uyo dzina lake Ketura. Anabereka kwa iye Zombran, na Iezan, na Madal, na Midian, na Iesbok, na Soie. Iezan anabereka Saba ndi Dedan, ndipo ana a Dedan anali Asshurim, Letushim, ndi Leummim. Ana nanga Midiani anali Gefara, na Aferi, na Enoki, na Abida, na Eldaga. Onse awa anali ana a Ketura. Abrahamu anapereka vyose vyakukhala vyake kwa Isaka mwana wake. Na kwa wana wa wakazi wake, Abrahamu anapereka mphatso, na kuwatumiza kutali na Isaka mwana wake, pachikhali moyo, kulowera kummawa ku dziko la kummawa. Izi ndi zaka za masiku a moyo wa Abrahamu zinazose anakhala, zana makumi asanu na zisanu na ziŵiri zaka. Ndi kulephera kwake, Abrahamu anamwalira mu ukalamba wabwino, mkalamba, ndi wadzala masiku, ndipo anawonjezeredwa kwa anthu ake. Ndipo wakumfika uyo Isaka ndi Ismaeli, ana ake, mu lupanga lwa kawiri, mu munda wa Efuroni wa Sohari wa Muhiti, uyo uli patsogolo pa Mamure. Munda na phanga vyo Abraham wakapeza kuchokera kwa ana a Heti, apo nkho wakaika Abraham pamoza na Sara mkazi wake. Kunachitika pambuyo pa kufa kwa Abrahamu, Mulungu wadalitsa Isaka mwana wake, ndipo Isaka wakhala pafupi na chitsime cha kuwonera. Izi ndi mbadwa za Ismaeli mwana wa Abrahamu, uyo Hagari Muiguputo, mphete wa Sara, anamuberekera Abrahamu. Ndipo izi ndi mazina a ana aamuna a Ismaeli, malinga na mazina a vibadwa vyake: mwana wakubadwa woyamba wa Ismaeli,

Nebaiothi, na Kedara, na Nabdeeli, na Masama, na Masma, na Duma, na Masse, na Choddan, na Thaiman, na Ietur, na Naphes, na Kedma. Awa ndi ana a Ishmael, na awa ndi mazina awo mu mahema awo na mu midzi yawo, akulongozgi khumi na awiri malinga na mitundu yawo. Izi ndi zaka za umoyo wa Ishmael, zana makumi atatu na zisanu na ziwiri zaka, ndipo atalefuka anafa, ndipo anawonjezedwa kwa mtundu wake. Wakakhala kuchokera ku Havilah mpaka ku Shur, umene uli patsogolo pa Egypt mpaka kufika ku Assyrians, patsogolo pa abale ake onse wakakhala.

Ndipo izi nkhani za mibadwo ya Isaka mwana wa Abrahamu, Abrahamu anabereka Isaka. Isaka anali na zaka makumi manayi pamene anatenga Rebeka mwana wamkazi wa Betueli wa ku Suria wochokera ku Mesopotamia ya Suria, mlongo wake wa Labani wa ku Suria, kuti akhale mkazi wake. Isaka wakapemphera kwa Mbuye chifukwa cha Rebeka mkazi wake, pakuti wali gumba. Chiuta wakamumva, ndipo Rebeka mkazi wake wakatenga mimba. Analuŵa ana akulumphira mwa iye, ndipo anati, Ngati ichi chikuchitika kwa ine, nchifukwa chiyani ichi? Ndipo anapita kukafunsa kwa Mbuya. Ndipo Mbuya wakamuwuza kuti, Mitundu iwiri ili mu mimba yako, ndipo anthu awiri kuchokera mu mimba yako akasiyana, ndipo mtundu umoza ukaposa mtundu unango, ndipo wamkulu akatumikira wamngono. Masiku yakuti abaleke anakwaniliska, ndipo mmimba mwakwe munali wapasa. Mwana wakutaliwa wakatuluka wofiira, wonse waubweya ngati chikopa, ndipo wamupatsa dzina lake Esau. Ndipo pambuyo pa ichi watuluka

mwana wake wamwamuna, ndipo dzanja lake likugwira chidendelo cha Esau, ndipo anatchula dzina lake, Yakobo. Isaka anali na zaka makumi asanu na limodzi, pamene Rebeka anawabereka. Anyamata anakula, ndipo Esau anali munthu wodziwa kusaka, wakuthengo, koma Yakobo anali munthu wosalongosoka, wokhala mnyumba. Isaka wakondwa Esau, chifukwa nyama yake inali chakudya chake, koma Rebeka wakondwa Yakobo.

Yakubu anaika chakudya, ndipo Esau anabwera kuchokera kumunda akulefuka. Ndipo Esau anati kwa Yakobo, Ndidyese chakudya chofira ichi, chifukwa ndalefuka. Chifukwa cha ichi dzina lake linatchedwa Edomu. Yakobo anati kwa Esau, Undigulitse lero ufulu wako wa chibadwa. Na Esau anati, Taonani ine ndikupita kufa, nanga ichi chibereko chindipindulira chiyani? Ndipo Yakobo anati kwa iye, Lombera kwa ine lero, ndipo analombera kwa iye. Choncho Esau anagulitsa ufulu wake wa kubadwa kwamba kwa Yakobo. Jacob anampatsa Esau buledi na mchere wa nthembwe, ndipo anadya na anamwa, kenako atanyamuka napita, ndipo Esau ananyoza ufulu wa chibadwa.

26

Kwalikha nkhondo ya njara pa charu, posiyanapo na nkhondo ya njara ya kale imene inachitikapo mu nthazi ya Abulahamu. Ndipo Isaka anapita kwa Abimeleki mfumu ya Afilisti ku Gerara.

Mfumu waoneka kwa iye na kunena kuti, Usapite ku Iguputo, koma khala mdziko limene ndikulangiza. Ndipo khala monga mlendo mdziko ili, ndipo ndidzakhala ndi iwe, ndipo ndidzakudalitsa. Kwa iwe pakuti ndi kwa mbewu yako ndidzapereka dziko lonse ili, ndipo ndidzakhazikitsa lumbiro langa limene ndinalumbira kwa Abrahamu atate wako. Ninga kunji mbeu yako nga nyenyezi za kumwamba, ninga kupa mbeu yako nyumba yose iyi, ninga kudalitsika mu mbeu yako misewu yose ya pa nyumba. Mmalo mwa zimene Abrahamu tate wako anaŵa mawu ghangu, anasunga malamulo ghangu, malamulo ghangu, malango ghangu, na mafundo ghangu. Isaka wakakhala mu Gerara. Alume a mmalomo anafunsa za Rebeka mkazi wake, ndipo anati, Mlongo wangu ndi, chifukwa anawopa kunena kuti, Mkazi wangu ndi, mwina alume a mmalomo akamupha chifukwa cha Rebeka, pakuti anali wokongola pa mawonekedwe. Kwacitika kuti nthawi yaitali kweneko, ndipo Abimeleki mfumu ya Gerari wakugwada pansi kudzera mu dirisa, waona Isaka wakusewera na Rebeka mkazi wake. Wakuitana koma Abimeleki Isaka, nanga wakuti kwa iye, Kodi nadi mkazi wako ndi? Chiyani chakuti wakunena, Mlongo wangu ndi? Wakuti koma kwa iye Isaka, Ndikunena pakuti, mwina ndikafera chifukwa cha iye. Abimeleki anati kwa iye, Chiyani ichi wakuchita kwa ife? Pafupi wina wa ku mtundu wanga anagona na mkazi wako, ndipo ukanatiletsera kusaziba. Abimelech analamula anthu ake onse kuti, Aliyense wokhudza munthu uyu ndi mkazi wake adzakhala wolakwa wa imfa. Isaka analima mu nthaka iyo, ndipo mu chaka icho anapeza barele wakupindula zana, ndipo Mbuya anamudalitsa. Ndi munthu

wakwezedwa, ndi kupitirira wakhalira wamkulu, mpaka wakhalira wamkulu kwambiri. Kunakhala kwa iye ziweto za nkhosa, na ziweto za ngombe, na ulimi wambiri. Afilisti kunamu nsanje naye. Ndi zitsime vyose vyo vatumiki va tati wake vakakumba mu nthawi ya tati wake, Vafilisiti vakavitseka, ndi vakavizaza dothi. Abimeleki anati kwa Isaka, Uka kwa ife, chifukwa wakhala wamphamvu kuposa ife kwambiri. Ndipo Isaka anachoka kuchokako, nakakhala mu chigwa cha Gerara, ndipo anakhala kuko.

Na kanyake Isaka wakumba zitsime za madzi zimene anakumba antchito a Abrahamu tate wake, ndipo Afilisiti anakazinga pambuyo pa kufa kwa Abrahamu tate wake, ndipo anakatcha maina malinga na maina zimene ankatcha tate wake. Ndipo antchito a Isaka anakumba mu chigwa cha Gerara, ndipo anapeza pamenepo chitsime cha madzi amoyo. Ndipo abalwi abadimi ba Gerari na badimi ba Isaka, akulonga kuti maji ndi awo, ndipo abatcha dzina la chitsime Kusakhululuka, pakuti abamuchitira chosakhululuka. Atachoka kumeneko, anakumba chitsime china, ndipo anakangananso pa chimenecho, ndipo anachitcha dzina lake Chidani. Watachoka kuchokera kumeneko wakumba chitsime china, nanga si wakalimbana pa chake. Wakatcha dzina lake Malo Akulunga, kunena kuti, Chifukwa lero Mbuya watichitira kukulunga, nanga watichinjiska pa dziko.

Anakwera kuchokera kumeneko kupita ku chitsime cha lumbiro. Mwenecho anaonekera kwa iye mu usiku uja, nati, Ine

ndili Mulungu wa Abraham tate wako, usaope, pakuti ndili pamoza na iwe, ndi ndidzakudalitsa, ndi ndidzachulukitsa mbewu yako chifukwa cha Abraham tate wako. Na wakamanga kweneko guwa, na wakayitana zina lya Mbuya, na wakaika kweneko hema yake. Wakakumba kumbaso kweneko watumiki wa Isaka chitsime mu chigwa cha Gerara. Ndipo Abimeleki wakaluta kwa iye kuchokera ku Gerari, pamoza na Ahuzati mlangizi wake, na Fikoli mkulugamba wa mphamvu yake. Isaka anati kwa iwo, Kodi mwabwera kwa ine chifukwa chiyani? Inu mwandida ndi kunditumiza kuchokera kwa inu. Koma iwo anati, Taona kuti Mwami anali ndi inu, ndipo tinati pakhale pakati pathu ndi pakati panu, ndipo tichita nanu pangano, Kwamba pa kuchita vyakuipa na tose, monga kwamba tose tikakuchitira vyakuipa, na monga mwakuti tikakuchitira vyakuwemi, na tikakutuma na mtendere, na vino udalitsikwa na Mbuya. Nanga wakawachitira phwando, ndipo wakalya na kumwa. Nanga atayimika mmawa, aliyense analumbira kwa mnzake, ndipo Isaka anawatulutsira, ndipo anachoka kwa iye mwa mtendere. Chakachitika mu masiku agho, anthu a ntchito a Isaka akafika nakamuwuza iye pa chifukwa cha chitsime chimene anakumba, na akanena, Sitinawone madzi. Ndipo anachitcha Lumbiro, chifukwa cha ichi anachitcha dzina ku mudzi uja Chitsime cha Lumbiro, mpaka lero tsiku.

Esau anali na vyaka makumi anayi, ndipo anatenga mkazi Juditi, mwana wamkazi wa Beeri Mhiti, ndi Basemati, mwana wamkazi wa Eloni Mhiti. Ndipo anali akukangana ndi Isaka ndi Rebeka.

27

Kunachitika pambuyo pa kukalamba kwa Isaka, maso ake anafowoka kuti asaone, ndipo anaitana Esau mwana wake wamkulu, ndipo anamuuza kuti, Mwana wanga, ndipo iye anati, Taonani, ine ndi pano. Ndipo wakulonga, Onani, ndakalamba, ndipo sindikuluzga tsiku la kufa kwangu. Nthazi chomwecho tola ziwiya zako, chiphuphu cha mivi na uta, na tuluka upite ku chigwa, undisungire nyama. Ndi undichitirenso zakudya, monga nkhukonda ine, ndi uzindibweretsere kuti ndidye, kuti moyo wangu udalitse iwe kusanafa ine. Rebecca anamva kuyankhula Isaac kwa Esau mwana wake, ndipo Esau anapita ku chigwa kulowa nyama kwa bambo wake. Rebecca koma analankhula kwa Jacob mwana wake wamngono, Ona, ndinamva tate wako akulankhula kwa Esau mlongo wako akunena, Undibwerere kusaka, na undipangire vyakulya, kuti ndilya ndikulogere patsogolo pa Mbuya musanafe. Tsopano chomene, mwana wangu, undimvere monga ine ndikulamulirangaku. Nanga ukawende mu nkhosa, unditorere kuchokera kuko mbuzi ziwiri zazingono zosalala nanga zabwino, nanga ndidzazipanga zakudya kwa tate wako, monga wakondera. Ndi udzamubweretsera tate wako, ndi adzadya, kuti tate wako akudalitse iwe asanafe. Yakobo anati kwa Rebeka mayo wake, Esau mlongo wangu ndi munthu wa ubweya, koma ine ndine munthu wa kusalala. Ayi nthazi khumbakumbata ine bambo, ndi ndikhala pamaso pake monga wakuchitira chipongwe, ndi ndidzabweretsa pa ine mwini temberero, ndi ayi dalitso. Wakuti

koma kwa iye amayi, Chitemberero chako chikhalenge pa ine, mwana wangu, chabe mve mawu ghangu, na ukende ukabweretse kwa ine. Wakayenda ndipo wakatola, ndipo wakabweresa kwa amayi wake, ndipo amayi wake wakapanga vyakulya monga bambo wakhe wakavikhonda.

Ndipo Rebeka atatenga mwinjiro wa Esau mwana wake wakulu wabwino, umene unali naye mnyumba, anaveka Yakobo mwana wake wamngono. Ndipo zikopa za mbuzi zacingono anaziika pa mikono yake, ndi pa zosafumbika za khosi yake. Ndipo wapereka vyakurya vyakusangalala, na mikate iyo wakapanga, mmanja mwa Yakobo mwana wake. Nanga wakaleta kwa tate wake, wakati, Tate, kasi wakati, Ona, ine ndiuno. Ndiwe ndani iwe, mwana? Ndipo Yakobo anati kwa bambo, Ine ndine Esau mwana wanu wakubadwa woyamba, ndachita monga munandiuza, imukani mukhale pansi, ndipo mudye nyama yanga yosaka, kuti moyo wanu undidalitse. Isaka wakamuwuza mwana wake kuti, Ndi chiyani ichi icho mwachipeza mwakufumba chomwecho, mwana wanga? Iye wakayankha kuti, Ndi icho Mbuya Chiuta wanu wakandipatsa. Isaka wakati kwa Yakobo kuti, Swera kulinji, mwana wangu, ninga nkhukwasire kuti ndiziwe nga iwe uli Esau nanga ayi. Yakobo anayandikira kwa Isaka bambo wake, ndipo anamukhudza, ndipo anati, Mawu ndi a Yakobo, koma manja ndi a Esau. Ndipo sanazindikira iye pakuti manja gha wake ghalikukhala nga manja gha Esau mchimwene wake ghalikukhala gha ubweya, ndipo wanamdalitsa iye. Na wakati, Kodi iwe ndiwe mwana wangu Esau? Ndipo wakati, Ine ndiwe. Ndipo wakati,

Ndiwezere, ndipo ndikulye kutali ya ku wusowezi wako, mwana wangu, kuti moyo wangu ukudalitse. Ndipo wakamupatsa, ndipo wakalya, ndipo wakamupatsa vinyo, ndipo wakamwa. Ndipo Isaka tate wake anamuuza kuti, Swera pafupi na une, ndipo undisume, mwana wane. Ndipo atayandikira anampsomba, ndipo anunkha fungo la zovala zake, ndipo anamudalitsa, ndipo anati, Onani fungo la mwana wangu, nga fungo la munda wodzala, umene Mbuya anamudalitsa. Nanga Chiuta akupatile umbepo wa kumwamba, nanga ukulu wa pa charu, nanga mbewu zambiri nanga vinyo. Mitundu yikutumikire kwa iwe, akulongozgi yigwadire kwa iwe, ukhale mwenecho wa nkholo yako, ana a dada wako yigwadire kwa iwe. Uyo wakutemberera iwe watembereredwa, nanga uyo wakudalitsa iwe wadalitsidwa.

Nanga chakachitika pambuyo pa kumalira kwa Isaka kudalitsa Yakobo mwana wake, nanga chakachitika, monga Yakobo wakatuluka pamaso pa Isaka tate wake, Esau mlongo wake wakafika kuchokera ku nyama. Nanga wakapanga mwini chakurya, nanga wakapereka kwa tati wake, nanga wakati kwa tati, Atiyimike tati wangu, nanga arye kufuma ku nyama ya mwana wake, kuti indalame yanu ikundalame. Nanga Isaka tate wake wakamuwuza, Ndi ndani uli iwe? Iye koma wakawuza, Ine ndili mwana wako wakubadwa woyamba Esau. Isaka wanadabwa kudabwa kwakukulu kwambiri, ndipo wakati, Ndani nanga wakusaka nyama kwa ine na kundiletela, ndipo nakhudya kufuma mwa zonse iwe usanafike? Nakhumulalikila iye, ndipo ukhadalikwa. Zinatumika koma pamene Esau

anamva mawu a bambo wake Isake, anafuula mawu akulu ndi owawa kwambiri, ndipo anati, Ndalitsaninso ine, bambo. Wanena kwa iye, Mchimwene wako wabwera na chinyengo walanda madalitso ako. Nanga anati, mwachilungamo anatchedwa dzina lake Yakobo, wandinyenga pakuti onani kachiwiri ichi, udzukulu wanga walandira, nanga lero walanda madalitso anga. Nanga anati Esau kwa tate wake, simunandisiyire madalitso, tate? Isaka atayankha wakuti kwa Esau, Nga ndamuchita mbuye wako, na wonse alongo ake ndawachita antchito ake, na tirigu na vinyo ndamupatsa mphamvu, kwa iwe chomene ndicita chiyani, mwana wangu? Esau anati kwa bambo wake, Kodi madalitso umoza wokha uli nawo, bambo? Ndidalitseni nane konso, bambo. Isaka atakhudzika mtima, Esau analilira mokweza, ndipo analira. Isaka bambo wake wakumuyankha wakuti kwa iye, Ona, kuchokera mu chuma cha dziko lapansi yikakhala malo ghako ghokhalamo, na kuchokera mu mame gha kumwamba. Ndipo pa lupanga lwako ukhala moyo, ndipo ukhagwirira mbale wako, koma ikhala pamene ukagumula ndi kuchotsa goli lake pa khosi pako.

Ndipo Esau anakhala ndi chidani kwa Yakobo chifukwa cha madalitso amene bambo ake anamdalitsa. Ndipo Esau anati mu mtima mwake, Masiku a maliro a bambo anga akwane kuti ndithe kupha Yakobo mchimwene wanga. Rebeka wauziwa mawu gha Esau mwana wake wakulu, ndipo wakatuma munthu kukayitana Yakobo mwana wake wamngono, ndipo wakamuwuza kuti, Ona, Esau mlongo wako wakuopseza kuti

wakupha. Nanga chomwecho mwana, umvere uthenga wangu, ndipo ukaimirire uthawire ku Mesopotamiya kwa Labani mlongo wangu ku Harani. Ndipo ukhale naye masiku ena mpaka ukwiyo wake utemuke. Na mkwiyo wa mchimwene wako ukuchokera kwa iwe, ndi wakuyiwala zimene wakuchita kwa iye, ndipo ndatuma ndidzakutumizira kuchokera kuko, kuti ndisakhale wophonya ana awiri inu mu tsiku limoza. Rebeka wakati kwa Isaka, Ndatopa na umoyo wangu chifukwa cha ana akazi wa ana a amuna a Heti. Ngati Yakobo atenga mkazi kuchokera kwa ana akazi a dziko ili, chifukwa chiyani ndikhalebe na umoyo?

28

Isaka wakuitana Yakobo, wamusuma, na wamulamula wakuti, Usatole mkazi ku wakulu wa Kanaani. Nyamuka uthawire ku Mesopotamia, ku nyumba ya Bethueli tate wa amayi wako, ndipo utorere kumeneko mkazi mu ana akazi a Labani nkhongo wa amayi wako. Koma Mulungu wangu wakudalitse, wakukulitse, wakuchulukitse, ndipo ukhale misonkhano ya mitundu. Ndipo akupatseni madalitso a Abrahamu atate wangu, kwa inu ndi kwa mbeu yanu pamoza ndi inu, kuti mulandire dziko la ukhala wanu, limene Mulungu anapereka kwa Abrahamu. Nanga Isaka watuma Yakobo, ndipo wakapita ku Mesopotamiya kwa Labani mwana wa Betueli wa Msiriya, mlongo wa Rebeka mayi wa Yakobo na Esau.

Ona lero Esau kuti Isaka anadalitsa Yakobo, ndipo anamutumiza ku Mesopotamiya wa Syria kuti akatenga mkazi kuchokera kumeneko. Pamene anamudalitsa, anamulamula kunena, Sutenga mkazi kuchokera mwa ana aakazi a Akanaani. Nanga Yakobo wakumva bambo nanga amayi wakwe, nanga wakapita ku Mesopotamiya ya Siriya. Esau atawona kuti ana akazi a Kanani ndi oipa pamaso pa Isaka bambo wake, Esau wakapita kwa Ishmael, ndipo wakatola Maeleth, mwana wa chikazi wa Ishmael mwana wa Abraham, mlongo wa Nebaioth, kukhala mkazi wake pamoza na akazi wakwe wanyake.

Ndipo Yakobo anachoka ku chitsime cha lumbiro, ndipo anapita ku Harani. Nanga wakumana na malo, nanga wagona kweneko, pakuti dzuwa lyalowa, nanga watenga mabwe ghakwe gha malo, nanga waghaika pa mutu wake, nanga wagona mu malo ghakwe. Ndipo walota, ndipo ona mseko wakuyimikizgika mu nthaka, uyo mutu wake wakafika ku kumwamba, ndipo amithenga a Mulungu wakakwera na kutsika pa iyo. Koma Mbuya wakayimirira pa iyo, ndipo wakati, Ine ndine Mulungu wa Abrahamu kholo lako, ndi Mulungu wa Isaka. Usaope, nthaka imene ukugona pa iyo, ndidzakupatsa kwa iwe ndi kwa mbeu yako. Ndipo mbeu yako idzakhala ngati mchenga wa dziko lapansi, ndipo idzafalikira ku nyanja, ndi ku Mwera, ndi ku Mpoto, ndi ku Mawa, ndipo mafuko onse a dziko lapansi adzadalitsidwa mwa iwe ndi mwa mbeu yako. Nanga tuwona, ine ndili pamoza nako, ndikulondera iwe mu njira yonse imene ungapite, nanga ndidzakubwezera iwe ku dziko ili, chifukwa sindidzakusiya iwe mpaka ndikachita zonse zimene

ndinalankhula kwa iwe. Nanga Yakobo anadzuka kuchokera mu tulo wake, nanga anati, Mbuye ali mmalo ano, koma ine sindinkadziwa. Nanga wakuwopa, nanga wakuti, Wakuwopa malo agha! Si ichi koma nyumba ya Chiuta, nanga iyi ndi chipata cha kumwamba. Na Yakobo wauka mmawa, ndipo watenga mwala umene waika pasi kuko ku mutu wake, ndipo wawuimika kukhala chipilala, ndipo wathira mafuta pa msonga yake. Ndipo anaitana dzina la malo amenewo Nyumba ya Mulungu, ndipo Luz linali dzina la mzindawo wakale. Ndipo Yakobo walemba chilumbiro, wakuti, nga Mbuya Mulungu ali nane, nanga wandisunga mu njira iyi imene ine ndikuyenda, nanga wandipatsa buledi wakudya, nanga chovala chodziveka, Ndi iye utembuza ine na chipulumutso mu nyumba ya tate wangu, ndi Mbuya ukhala Mulungu wangu. Ndipo mwala uwu, umene ndinawuyimika kukhala chipilala, udzakhala kwa ine nyumba ya Mulungu, ndipo zonse zimene ngati mungandipatse, ndidzakupatsani chakhumi chake.

29

Yakobo atakweza makasa yake, yaenda ku chalo cha kuvala kwa Labani mwana wa Betueli wa Suria, nkhongo wa Rebeka, amayi wa Yakobo na Esau. Ndipo wakuwona, ndipo taonani chitsime mu chigwa, koma kunali pamenepo magulu atatu a nkhosa akupumula pamenepo, pakuti kuchokera mu chitsime chicho ankamwetsa magulu, koma mwala unali waukulu pa kamwa ka chitsime. Ndipo zinkasonkhanika pamenepo ziweto zonse, ndipo

zinkaviringula mwala pa mulomo wa chitsime, ndipo zinkamuwa nkhosa, ndipo zinkaika mwalako pa mulomo wa chitsime ku malo ake. Yakobo anakulonga kwa iwo, Alongo, mwachokera kweni? Iwo anakuyankha kuti, Twachokera ku Harani. Wakati kwa iwo, Mukudziwa Labani mwana wa Nahori? Iwo wakati, Tikudziwa. Anawafunsa kuti, Kodi ali bwino? Iwo anayankha kuti, Ali bwino, ndipo onani Rakele mwana wake wamkazi akubwera na nkhosa. Ndipo anati Yakobo, tsiku likulipo, si nthawi yosonkhanitsa ziweto, mutamwetsa nkhosa, mukayende mukadyetse. Koma iwo wakhamba kuti, Ayi, sitizakwaniska mpaka waluso wonse wakasoŋkhana, nanga wizakuvingirizga mwala ku-mulomo wa chitsime, ndipo tizakumwetsa nkhosa. Pamene wake kukhulupilirangabe kwa iwo, taonani Rakele mwana wa mkazi wa Labani wakiza na nkhosa za tate wake, pakuti iye wakulisa nkhosa za tate wake. Chinachitika monga Yakobo anaona Rakele mwana wa mkazi wa Labani, mlongo wa amayi wake, pamoza na nkhosa za Labani mlongo wa amayi wake, Yakobo anayandikira nakhagubudula mwala pa mlomo wa chitsime, ndipo anakumwetsa nkhosa za Labani mlongo wa amayi wake. Nanga Yakobo wakhonjera Rakele, nanga wakalira mawu gha kwe wakalira. Ndipo anauzira Rakele kuti ndi mlongo wa bambo wake, ndiponso kuti ndi mwana wa Rebeka, ndipo anathamanga kukauzira bambo wake mawu amenewa. Kunachitika kuti monga Labani anamva dzina la Yakobo mwana wa mlongo wake, anathamanga kukakumana naye, ndipo atamugwira anamukonda, ndipo anamutenga kulowa mnyumba yake, ndipo Yakobo anafotokozera Labani mawu yense awa. Labani wakuti

kwa iye, Uli wa mafupa angu nanga nyama yangu, ndipo wakakhala naye mwezi wose.

Labani anati kwa Yakobo, Chifukwa ngati uli mchimwene wanga, si unandibomba ine chaulere. Undiuze kuti malipiro ako ndi chiyani? Labani walikha ana akazi awiri, wamkulu zina lake Leya, na wamngono zina lake Rakeli. Maso a Leya anali ofooka, koma Rakele anali wokongola mmawonekedwe na wokongola kwambiri pakuoneka. Yakobo anakondera Rakele, ndipo anati, Ndidzakutumikirani zaka zisanu ndi ziwiri chifukwa cha Rakele mwana wanu wamkazi wamngono. Labani wamuuza kuti, Chabwino kupereka iye kwa iwe kuposa kupereka iye kwa mwamuna wina; khala nane. Ndipo Yakobo wakatumikira chifukwa cha Rakele vyaka vinomwe, ndipo vyakaŵa kwa iye ngati masiku ghakangono chifukwa cha kumkonda kwake. Yakobo anati kwa Labani, Ndipatse mkazi wanga, pakuti masiku akwaniritsidwa kuti ndilowe kwa iye. Labani anaasonkhanitsa amuna onse a mmalomo, ndipo anachita ukwati. Nanga chakachitika madzulo, nanga watenga Leya mwana wake wamkazi, wamufikisa kwa Yakobo, nanga Yakobo walowa kwa iye. Labani anapereka kwa Lea mwana wake wamkazi Zilipa mtsikana wake kukhala mtsikana wake. Kwacitika mmawa, na onani kunali Leya. Yakobo kwamba kwa Labani, Cani ici mwacita kwa ine? Si pa Rakele ndinagwirira kwa inu? Cifukwa cani mwandinyenga? Labani anayankhula kuti, Si ndi mwambo mu malo athu kupereka mwana wamngono asanachitike wamkulu. Maliza chonecho sabata ya uyu, ndipo ndidzakupatsa iwewe na uyu mmalo mwa ntchito imene ukugwira kwa ine,

zaka zisanu na ziwiri zina. Yakobe anachita choncho, ndipo anakwaniritsa sabata ya uyo, ndipo Labani anamupatsa Rakele mwana wake wamkazi kukhala mkazi wake. Labani anapereka mtsikana wake wantchito Bilha kwa mwana wake wamkazi, kuti akhale mtsikana wake wantchito. Ndipo analowa kwa Rakele, ndipo anakonda Rakele kwambiri kuposa Leya, ndipo anamutumikira zaka zisanu ndi ziwiri zina.

Mbuya Mulungu pakuwona kuti Leya anali kudadwa, anauzgula chibeleko chake, koma Rakele anali gumba. Ndipo Leya wapatikana pakati, ndipo wabereka mwana wamwamuna kwa Yakobo. Koma wachemetera dzina lake Rubeni, akunena kuti, Chifukwa Mbuye waona kuzunzika kwanga, ndipo wandipatsa mwana wamwamuna, tsopano choncho adzandikonda mwamuna wanga. Ndipo anatenga mimba kachiwiri, ndipo anabereka mwana wamwamuna wachiwiri kwa Yakobo, ndipo anati, Mbuye wamva kuti ndine wodandaulidwa, ndipo wandipatsa nayenso uyu, ndipo anamutcha dzina lake Simeoni. Nanga wapatanso pakati, nanga wabereka mwana wamwamuna, nanga wakamba, Uyu nthazi mwamuna wane wakakhala nkhongono nane, pakuti ndamuberekera wana wamwamuna watatu. Chifukwa ichi wakwiza dzina lake Levi. Nanga wakutenga pakati wali wakubala mwana wamwamuna, nanga wakuti, Vino wali ici ndidzatumikira Mbuya. Chifukwa ici wakutcha zina lake Yuda, nanga wakuima kubala.

30

Rakele ataona kuti sanaberekeretu Yakobo, Rakele anachitira nsanje mlongo wake, ndipo anati kwa Yakobo, Ndipatse ana; ngati ayi, ndife. Atakwiya Yakobo kwa Rakele ndipo anamuuza kuti, Kodi ine ndili mmalo mwa Mulungu, amene wakukaniza iwe chipatso cha mimba? Rakele anati kwa Yakobo, Ona mwanakazi wangu Bila, lowa kwa iyo, ndipo akabereke pa mabondo ghangu, nanga neni ndikamangiwe kuchokera kwa iyo. Ndipo anamupatsa Bilhah mtsikana wake kukhala mkazi wake, ndipo Yakobo analowa kwa iye. Ndipo Bilhah mtsikana wa Rakele anapatikana pakati, ndipo anaberekera Yakobo mwana wamwamuna. Nanga Rakele anati, Mulungu waniweruza, wamva mawu ghane, nanga wandiphera mwana; chifukwa cha ichi ndinamuitana dzina lyake Dani. Ndipo Bila, mtsikana wa Rakele, anatenga pakati kaŵirikaŵiri, ndipo anabereka mwana wamwamuna wachiwiri kwa Yakobo. Ndipo Rakele wanati, Mulungu wandithogomezga, ndipo ndinakhomana na mlongo wanga, ndipo ndinakhoza. Ndipo wanakemba zina lake Nafutali. Leya anaona kuti analeka kubereka, ndipo anatenga Zelfa mdzakazi wake, ndipo anamupatsa Yakobo kukhala mkazi, ndipo Yakobo analowa kwa iye. Ndipo wakutenga Zelpha, wakazi wa Leya, ndipo wabereka mwana wa mwamuna kwa Yakobo. Nanga Leah wakati, Mu fortune, nanga walemba zina lake Gad. Ndipo Zelpha mdzakazi wa Leya wakhwimaso, ndipo waberekera Yakobo mwana wachiwiri. Ndipo Leya anati, Ndine wa madalitso, chifukwa akazi adzandiitcha wa madalitso, ndipo anaitcha dzina lake Asheri. Rubeni wakapita mu mazuwa gha kubuna tirigu, ndipo wakapeza matapala gha mandragora mu munda, ndipo

wakawajenga kwa Leya mayo wakhe. Rakele wakati kwa Leya mlongo wakhe, Unipe mandragora wa mwana wako. Leya wakhamba, Siwakwanira kwa iwe chifukwa watoola mwamuna wangu? Kasi na ma mandrake a mwana wangu ukhatolora? Rakele wakhamba, Siwakutero. Agone nawe usiku uwu mmalo mwa ma mandrake a mwana wako. Yakobo walowa kuchokera kumunda madzulo, ndipo Leya watulukapo kukakumana naye, ndipo wati, Ukalowe kwa ine lero, pakuti ndalembera iwe mmalo mwa ma mandrake wa mwana wangu. Ndipo wagona naye usiku ulo. Ndipo Mulungu wakumvera Leya, ndipo wakutenga mimba wakabereka mwana wamwamuna wa cisanu kwa Yakobo. Ndipo anati Leya, Mulungu wandipatsa mphotho yanga chifukwa ndinapereka mdzakazi wanga kwa mwamuna wanga, ndipo anatchula dzina lake Isakara, lomwe ndi mphotho. Nanga Leya wakhata kale, nanga wabereka mwana wamwamuna wa msanu na umoza kwa Yakobo. Nanga Leya wakuti, Mulungu wandipatsa mphatso yabwino mu nthazi iyi yamakono, mwamuna wane wanisankha ine, pakuti ndamuberekera wana wamwamuna sikisi, nanga wakuitana dzina lake Zebuloni. Ndipo pambuyo pa ici anabereka mwana wamkazi, ndipo anaitana dzina lake Dina. Mulungu wakumbukira Rakele, ndipo wamuŵa, ndipo watsegula mimba yake. Ndipo pakutenga mimba anabereka mwana wa mwamuna kwa Yakobo, ndipo Rakele anati, Mulungu wanga wachotsa chinyozo changa. Ndipo anachitcha zina lake Yosefe, akunena kuti, Mulungu andiwonjezere mwana wina.

Kunachitika monga Rakele atabereka Yosefe, Yakobo anati kwa

Labani, Nditumizeni, kuti ndipite ku malo anga ndi ku dziko langa. Pasa akazi anga na ana anga, za zimene ndinakutumikirani, kuti ndipite, pakuti iwe udziwa utumiki umene ndinakutumikirani. Labani wakati kwa iye, Nga nakhapeza chisomo pa maso ghako, ndalozera kuti Mulungu wangipakulula chifukwa cha kubwera kwako. Longosolani malipiro ako kwa ine, ndipo ndidzapereka. Yakubu anati, iwe ukudziwa mmene ndinakutumikiramwo, ndi kuchuluka kwa ngombe zako zimene zinali ndi ine. Yingono pakuti vinali vyose vya kwa iwe patsogolo panga, na vikakula mu unyake, na Mbuya Chiuta wakulogha iwe pa phazi langa, lero chomwecho nthazi nkhachita nane mwini nyumba? Ndipo Labani anati kwa iye, Kodi ndidzakupatsa chiyani? Yakobo anati kwa iye, Sudzandipatsa kanthu. Ngati ungandichitiire ichi, ndidzawetanso nkhosa zako ndi kuzisungabe. Lekani zipite vyose viwemi vyako lero, na upatanye kwenikuko ciwemi ciliconse cakuipa mu vyana vya viwemi, na ciliconse cakutalikana na cakupatikana mu mbuzi, cikakhala malipiro gangu. Na chilungamo changa chikandimvera mu siku la mawa, chifukwa malipiro anga ali pamaso pako, chonse chimene sichikakhala chopendeka na choyera mu mbuzi, na chakuda mu ana ankhosa, chikakhala chobedwa kwa ine. Labani wakamuwuza kuti, Yikhale malinga na mawu ghako. Pa tsiku liyo anapatula mbuzi zazilume zaziphatikira na zaziyera kwambiri, na mbuzi zonse zazikazi zaziphatikira na zaziyera kwambiri, na zonse zimene zinali zakuda mu tuwana, na zonse zimene zinali zoyera mu iwo, ndipo anazipereka kudzera mu chiwoko cha ana ake azilume. Ndipo wakuchotsa njira ya

masiku atatu pakati pawo ndi Yakobo, ndipo Yakobo wakulisa nkhosa za Labani zimene zinasala. Yakobo anatenga nsungwi za storax zatsopano, za almond ndi za plane tree. Yakobo anavula zivoziwo zoyera, ndipo pakukokolola chobiriwira, choyera chimene anavula chinaonekera pa nsungwiwo chosiyanasiyana. Ndipo waika ndodo zimene wazisula mu zitsime za madzi akumwa, kuti pamene nkhosa zibwera kumwa, patsogolo pa ndodo, zitabwera kumwa, nkhosa zipate mimba chifukwa cha ndodo. Nkhwangwa zinali kutenga mu ndodo, ndipo nkhwangwa zinabala zoyera makora, zosiyanasiyana, na zotuwa mawanga. Wana wa nkhosa Yakobo wawapatula, na wakhazikiliska pamaso pa nkhosa nkhosa yayimuna yayitali-tali, na yose yayinyake-nyake mu wana wa nkhosa, na wawapatula kwa yekha ziwumba zya yekha, na wanagakanyaniska iwo mu nkhosa za Labani. Chinachitika nanga mu nthawi imene nkhosa zinali kukhwima mu mimba kulandira, Yakobo wakayika ndodo pamaso pa nkhosa mu zitsime, kuti zikhwime malingana na ndodo. Nthawi nkhosa zikanabereka, sanayike, ndipo kunakhala kuti zina zosalembedwa zinali za Labani, koma zina zolembedwa zinali za Yakobo. Ndipo munthu uyo analemera kwambiri kwambiri, ndipo anakhala ndi ziweto zambiri, ndi ngombe, ndi antchito, ndi antchito akazi, ndi ngamira, ndi mbunda.

31

Yakobo anamva mawu a ana a Labani akunena kuti, Yakobo

watenga zonse za atate athu, ndipo kuchokera mwa za atate athu wapanga ulemerero wonse uwu. Nanga Yakobo anaona chiwalo cha Labani, ndipo onani chinali chikupita kwa iye monga dzulo nanga tsiku lachitatulo. Mbuya wakati kwa Yakobo kuti, Wuya mu charu cha tate wako, na kwa chikolo chako, ndipo ndikhakhalanga na iwe. Watumiza koma Yakobo wakuitana Leya na Rakele ku malo a phepo, kumene kunali ziweto. Ndipo anawauzira kuti, Ine ndikulola nkhope ya atati anu, kuti si kwa ine monga dzulo ndi lero, koma Mulungu wa atati wangu anali nane. Nanga inu mukudziwa kuti ndinatumikira bambo anu ndi mphamvu zanga zonse. Koma atati wanu wandinyenga, ndipo wasintha malipiro anga khumi, koma Mulungu sanampase mphamvu kuti andipweteke. Ngati anene chomwenecho, zosiyanasiyana zikhala malipiro ako, na nkhosa zonse zidzabereka zosiyanasiyana, koma ngati anene, zoyera zikhala malipiro ako, na nkhosa zonse zidzabereka zoyera. Mulungu walanda zonse ziweto za tati winu, nanga wandipereka izo. Ndipo chakachitika pamene nkhali zinali kutenga mimba, ndinaona na maso gangu mu tulo, ndipo taonani mbuli na nkhondolo zinali kukwera pa nkhali na mbuzi, zoyera na zina mawanga na za phulusa zina mawanga. Ndipo Mthenga wa Mulungu wanena kwa ine mu tulo, Yakobo, ndipo ine ndinena, Ndi chiyani? Na wanati, yangaluka na maso ako, na uwone atongo na nkhosa zikazi zikakwera pa nkhosa na mbuzi zakazi zakuda na zakuda na zakuda zakuda, pakuti ndawona zonse zimene Labani wakuchitira iwe. Ine ndili Mulungu wakuwonekera kwa iwe mu malo a Mulungu, uko unadzoza mphando kwa Ine, na unalumbira chilumbiro kwa Ine kuko.

Lero chomwecho, imirira na tuluka mu dziko ili, na uka ku dziko la kubadwa kwako, ndipo ndidzakhala na iwe. Ndipo Rakele na Leya atayankha anati kwa iye, Kodi sitili na gawo kapena cholowa mnyumba ya atate athu? Kodi sitili kuwerengedwa kwa iye nga alendo? Pakuti watugulitsa, ndi kudya kwakudya wadya siliva wathu. Chuma chonse na ulemerero wonse umene Mulungu wa tate wathu walanda, ukhala wathu na wa vana vathu. Lero chomwecho, chonse chimene Mulungu wakuuzani, chiteni. Wakuuka koma Yakobo wakatola wakazi wake na wana wake pa ngamira. Nanga wakatuluska vyose vya vyakhalanga vyakwe, nanga vyose vya katundu wakwe vya wakapata mu Mesopotamiya, nanga vyose vya vyakwe, kukanya kwa Isaka tati wakwe mu nyika ya Kanaani. Laban wakagenda kumeta nkhosa zakhe, koma Rachel wakuba vifwaniso vya tate wake. Yakobo anabisa Labani wa ku Siriya kuti asamuuze kuti akuthawa. Ndipo anathawa iye, na vyakwe vyose, ndipo anawoloka mtsinje, ndipo anapita ku phiri la Gileadi. Labani wa Suria anauzidwa pa tsiku lachitatu kuti Yakobo wathawa. Ndipo atatenga abale ake pamoza naye, anakonzera pambuyo pake njira ya masiku asanu ndi awiri, ndipo anamukwanira iye mu phiri la Gileadi. Mulungu anabwera kwa Labani wa ku Siriya mmaloto usiku, ndipo anamuuza kuti, Dzisamalire kuti usalankhule ndi Yakobo zoyipa. Labani wakagwira Yakobo, ndipo Yakobo wanamika hema yakwe pa phiri, ndipo Labani wakaimika walongu wakwe pa phiri la Gileadi. Labani wakati kwa Yakobo, Ciani mwacita? Cifukwa ciani mwacimbira mwathaŵa, mwandinyenga ine, na kunyamula ŵakazi ŵane nga ŵakagwidwa na lupanga? Nanga

ukanandiwuza, ndikanakutumiza na chisangalalo, na anyimbi, na ngoma, na zeze. Ndipo sindinaoneke woyenera kupsompsona vana vanga ndi vakazi vanga, tsopano mwachita mopusa. Nanga lero yakhoma dzanja lyangu kukuchitira choipa, koma Mulungu wa tate wako dzulo wakamba kwa ine, wakuti, Udzisamale wekha usalankhule nthena na Yakobo zoipa. Tsopano chomwecho wapita, pakuti unafuna kwambiri kupita ku nyumba ya bambo wako, koma nkhani yake ndi chiyani unaba milungu yanga? Kuyankha Yakobo wakamba kwa Labani kuti, Ndinawopa, pakuti ndinkaganiza kuti mwina ukhoza kundilanda ana akazi ako, ndi zonse zanga. Ndipo Yakobo anati, Kwa aliyense udzapeza milungu yako, sadzakhala ndi moyo patsogolo pa abale athu. Dziwa chinthu chilichonse cha zako chimene chili kwa ine, ndipo chitole. Ndipo sanadzindikire kanthu kalikonse kwa iye. Koma Yakobo sankadziwa kuti Rakele mkazi wake anaba milunguyo. Labani walowa nanga wasaka mu nyumba ya Leya, koma sanaweze. Watuluka mu nyumba ya Leya, nanga wasaka nyumba ya Yakobo, nanga mu nyumba ya wachikhosikazi wawiri, koma sanaweze. Walowa nanga mu nyumba ya Rakele. Rachel koma anatenga zifaniziro, ndipo anaziyika mzitumba za ngamira, ndipo anakhala pa iwo. Ndipo anati kwa bambo wake, Musatengeke mtima kwambiri, mbuye wanga, sindingathe kuimirira pamaso panu, chifukwa nkhani za mwambo wa akazi zili kwa ine. Labani anafufuza mu nyumba yonse, koma sanawapeze mafano. Yakobo wakalipsa, ndipo wakalwana na Labani. Yakobo atayankha, wakati kwa Labani, Ndi chiyani cholakwa changa? Ndipo ndi chiyani tchimo changa, chifukwa mwanditsata kumbuyo kwanga? Nanga chifukwa

unasaka vyose vyakugwiriska vinthu vya munyumba mwangu? Chichi unawona kufuma muvyose vyakugwiriska vinthu vya munyumba mwako? Vika pano pamaso pa wanuwakulu wako na wanuwakulu wangu, nanga waweruze pakati pa wose awiri wathu. Izi makumi ghawiri vyaka ndakhala pamoza na iwe, nkhosa zako na mbuzi zako sizinakhala zopanda vyana, nkhondzo za nkhosa zako sindinazidya. Chakudyedwa ndi zirombo sindinakubweretseni kwa inu, ine ndinkalipira ndekha kubedwa kwa masana ndi kubedwa kwa usiku. Ndinakhala masiku ndikulumidwa na kutentha, ndipo usiku na chisanu, ndipo tulo wangu unanyamuka mmaso mwangu. Izi makumi ghawiri vyaka ndinakhala mu nyumba yako, ndinakutumikira makumi na vinayi vyaka mmalo mwa ana akazi awiri ako, na vyaka sita mu nkhosa zako, ndipo wasinthako malipiro ghangu maulendo khumi. Nga Mulungu wa tate wangu Abrahamu na kuwopa kwa Isaka wakakhala kwa ine, lero wanakandithumulira wopanda kanthu. Kuzizisika kwangu na ntchito ya manja yangu, Mulungu wakaona, na wakakudzudzula iwe dzulo.

Kuyankha koma Labani wakuti kwa Yakobo, Ana akazi, ndi ana akazi wangu, na ana amuna, ndi ana amuna wangu, na ziweto, ndi ziweto zangu, na vyose vya iwe ukuwona, ndi vyangu, na wa ana akazi wangu, ndichiita chiyani kwa awa lero kapena kwa ana wawo, iwo wakabereka? Nanga chomwecho bwera tikhepange pangano ine na iwe, na ikhali umboni pakati pa ine na iwe, wakuti kwa iye, ona palije munthu na ife ali, ona Mulungu mboni pakati pa ine na iwe. Yakobo anatenga mwala

ndipo anawuyimika kukhala chipilala. Yakobo anakulonga kwa alongo ake kuti, Tunganyani mabwe, ndipo anatunganya mabwe, napanga phiri, nadya uko pa phiri. Labani anakulonga kwa iye kuti, Phiri ili likuchitira umboni pakati pa ine na iwe lero. Nanga Labani wakamutcha mulu wakuti mulu wa umboni, koma Yakobo wakamutcha mulu wakuti mulu mboni. Labani wakalonga kwa Yakobo kuti, Ona mulu uwu na chipilala icho ndinayimika pakati pa ine na iwe, ukulumbira mulu uwu, na ukulumbira chipilala ichi. Chifukwa cha ichi chakaitwa zina, Mulu ukulumbira. Na chiwonekero chomwe chinati, Mulungu awone pakati pa ine na iwe, chifukwa tidzasiyana wina kwa wina. Ngati udzachepesa ana akazi anga, ngati udzatenga akazi ena kwa ana akazi anga, ona, palibe munthu nafe ali kuona, Mulungu mboni pakati pa ine na iwe. Ngati ine sindidzadabira kwa iwe, nawenso sudzadabira kwa ine phiri ili na mwala uwu pa choipa. Mulungu wa Abraham na Mulungu wa Nahor aweruze pakati pathu, ndipo Yakobo analumbira mwa kuopa kwa bambo wake Isaka. Nanga wapereka nsembe mu phiri, ndipo wakwizga valongo vake, ndipo vakalya nanga vakamwa, ndipo vakagona mu phiri.

32

Wakuyimika koma Labani mmawa, wakunamuna wana wamwamuna na wana wakazi wake, na wawakomba, na wakutembenuka Labani wakupita ku malo ake.

Nanga Yakobo wakaenda mu njira yake, nanga wakakweza maso wakaona msasa wa Mulungu ukamanga, nanga Wathenga wa Mulungu wakakumana naye. Yakobo anati pamene anawaona, Uyu ndi msasa wa Mulungu, ndipo anaitcha dzina la malo amenewo Misasa.

Yakobo anatumizga akatumiziwa kunyakhe kwa Esau mlongo wakhe mu nyika ya Seiri, mu nyika ya Edomu. Ndi anawalamula iwo kunena, Chomwecho mwakamba kwa mbuya wangu Esau: Chomwecho kunena mtumiki wako Yakobo, pamoza na Labani ndinakhala, ndi ndinachedwa mpaka lero. Ndipo ndinakhala na ngombe, na mbunda, na nkhosa, na antchito, na antchito akazi, ndipo ndinatumiza kukalongosora kwa mbuye wane Esau, kuti mtumiki wanu apeze chisomo pamaso panu. Ndipo aŵathenga anabwerera kwa Yakobo, akunena, Tinafika kwa mchimwene wako Esau, ndipo ona mwini akubwera kukumana nawe, nanga ŵanthu makumi anayi pamoza naye. Yakobo wakuwopa kwambiri, ndipo wakuvutika mtima, ndipo wakugawa anthu awa pamoza naye, ngombe, ngamira, na nkhosa mu misasa yiwiri. Ndipo Yakobo anati, Ngati Esau adzabwera ku msasa umodzi ndi kuwuphwanya, msasa wachiwiri udzapulumuka. Yakobo wakati, Mulungu wa tate wangu Abulahamu, na Mulungu wa tate wangu Isaka, Mbuya, iwe wakati kwa ine, Bwelera ku dziko la kubadwa kwako, ndipo ndidzakuchitira wabwino,' Yikhale kwa ine kufuma mu chilungamo chonse, na kufuma mu choonadi chonse, chimene munachitira mtumiki wanu, pakuti na ndodo yanga iyi ndinawoloka Yorodani uyu, nambi lero ndakhala misasa iwiri. Ndipulumutse ku dzanja la

mbale wanga, ku dzanja la Esau, chifukwa ndikumuwopa iye, kuti angabwera andikante ine, pamodzi na amayi ndi ana. Koma iwe munati, Ndikuchitira chabwino, na ndikuika mbewu yako nga mchenga wa nyanja, umene suungawerengedwa chifukwa cha kuchuluka kwake. Ndipo wagona kweneko usiku wenewo, ndipo watenga zinthu zimene wanyamula mphatso, ndipo watumizira Esau mchimwene wake. Mbuzi wachikazi mazana ghawiri, mbuzi wamuna makumi ghawiri, nkhosa mazana ghawiri, nkhondombola makumi ghawiri. Ngamira zoyamwitsa pamoza na ana awo makumi atatu, ngombe makumi anayi, ngombe zazilume khumi, mbongolo makumi awiri, na ana a mbongolo khumi. Ndi wapereka iwo kwa antchito ake, khola mwakumwene kumwene. Wakamba koma kwa antchito ake, Pitani patsogolo pa ine, ndi muchite mpata pakati pa khola ndi khola. Ndipo analamula woyamba kuti, Ngati Esau mchimwene wanga akukumana nawe ndipo akukufunsa kuti, Ndiwa yani? Ndipo ukupita kuti? Ndipo izi zinthu zikuyenda patsogolo pako ndiwa yani? Udzati, Za mtumiki wako Yakobo, mphatso watumiza kwa mbuye wangu Esau, na onani mwini uli kumbuyo kwathu. Ndipo analamula wakuyamba, na wachiwiri, na wachitatu, na onse amene anali kuyenda patsogolo pa ziweto izi, kuti, Mukaonana ndi Esau, mulankhule mawu awa, Ndipo mwakuti, Onani, mtumiki wanu Yakobo wakwiza pambuyo pathu. Wakuti pakuti, Ndikamukhululira nkhope yake mu mphatso zikwiza pambuyo pake, ndipo pambuyo pa ici ndikaona nkhope yake. Mwina akalandira nkhope yangu. Ndi zipaso zinayenda patsogolo pa nkhope yake, koma iye mwini anagona usiku uja mu msasa. Wakaimirira usiku uwo, napo

wakatola akazi ake awiri, ndi anthu akazi angono awiri, ndi ana ake khumi na chimoza, ndipo wakawoloka kuwoloka kwa Jabbok. Ndi anatenga iwo, anawoloka mtsinje, ndi kuwolokesha vyose vya iye.

Yakobo wasalira yekha, ndipo wakomana na munthu mpaka mamawa. Anaona kuti ukhoza kumukomera, ndipo anakhora chikhawo cha ntchafu wake, ndipo chikhawo cha ntchafu wa Yakobo chinagumuka mu kukomana kwake naye. Ndipo anati kwa iye, Ndileke ndipite, pakuti mawa wafika kale. Koma iye anati, Sindikuleka upite ngati sungandidalitse. Wakuti kwa iye, Zina lako ndi chiyani? Iye wakuti, Yakobo. Ndipo wakuti kwa iye, Dzina lako silikakhetera kukhala Yakobo, koma Israyeli likakhala dzina lako, chifukwa wakhoma mphamvu na Mulungu, ndipo na anthu ukhakhala na mphamvu. Yakobo anafumba koma, nati, Undiuze zina lako. Anati, Chifukwa chiyani ukufumba zina langa? Ndipo anamudalitsa kumeneko. Ndipo Yakobo anaitana dzina la malo amenewo kuti Mawonekedwe a Mulungu, pakuti ndinawona Mulungu nkhope ku nkhope, ndipo moyo wangu unapulumutsidwa. Dzuwa linawala kwa iye pamene anadutsa maso a Mulungu, ndipo iye anali kulemala pa ntchafu yake. Chifukwa cha ichi, ana a Israeli sakudya chitsinde icho chinauma, icho chili pa chifuwa cha ntchafu, mpaka lero, chifukwa anakhudza chifuwa cha ntchafu wa Yakobo pa chitsinde icho chinauma.

33

Watayangana panya ndipo Yakobo na maso gha khe waona, na taonani Esau mlongo wakhe wiza, na anthu makhumi manayi pamoza na khe, na Yakobo wagawanya vana pa Leya, na pa Rakele, na vantukazi vaviri. Nanga waika vamtumikizi vaviri vachikazi pamoza na vana vawo vamuna patsogolo, nanga Leya pamoza na vana vawo kumbuyo, nanga Rakele pamoza na Yosefe pakumalilira. Koma mwini wake waenda patsogolo pawo, ndipo wagwadira pansi kasanu na kawiri mpaka atafika pafupi na mlongo wake. Nanga Esau wabutukira kukumana naye, ndipo wakugwira iye nkugwa pa khosi yake, ndipo wakupsompsona iye, ndipo onse awiri wakalira. Ndipo atalola kumwamba Esau anaona akazi ndi ana, ndipo anati, Chiyani ichi kwa iwe chili? Koma iye anati, Ana amene Mulungu anakomera mtima mtumiki wako. Nanga wanakazi wachichepesi wakasendela pamoza na wana wawo, nanga wakapembeza. Na wakasendela Leya na wana wakwe, na wakapfugama, na pambuyo pa zintu izi, wakasendela Rakele na Yosefe, na wakapfugama. Nanga wakati, Chiyani ichi chikukhudzana nawe, vyalo vyose ivi, ivyo ndinakumana navo? Koma iye wakati, Kuti kapeze kapolo wako chisomo pamaso pako, mbuye. Esau anati, Ndili na vinji, mchimwene wane, vivi vyako kwa iwe. Yakobo wakati, Nga ndapeza chisomo pamaso pako, landira zimpho kudzera mwa manja yangu, pakuti ndawona nkhope yako, monga munthu angaone nkhope ya Mulungu, ndipo udzakondwera nane. Tenga madalitso anga amene ndinakubweretsera, chifukwa Mulungu anandichitira chifundo, ndipo ndili na vyonse. Anamuumiriza, ndipo anatenga. Ndipo anati, Tiyeni tinyamuke tiyende munjira

yowongoka. Wakati koma kwa iye, Mbuya wangu wakudziwa chakuti vana ndi vafupi, na nkhosa na ngombe vakulera pa ine. Nga chomwecho ndikavathamangisa iwo zuwa limoza, vikufa vyose viwemi. Mbuye wangu apite patsogolo pa mtumiki wake, ine nanga ndidzayenda mu njira mwapangonopangono monga ulendo wangu, na monga mapazi wa anyamata, mpaka ndikafike kwa mbuye wangu ku Seiri. Esau anati, Ndidzasiya anthu anga pamodzi ndi iwe, koma iye anati, Chifukwa chiyani? Chakwanira kuti ndapeza chisomo pamaso pako, mbuye wanga. Esau wakatembenuska tsiku lila ku njira yakhe ku Seiri. Nanga Yakobo wakapita ku matenti, nanga wakadzimangilako nyumba, nanga ngombe zake wakazimangilako matenti. Chifukwa cha ichi, wakawutcha dzina la malo ghala Matenti.

Ndipo Yakobo wakiza ku Salem, muzi wa Shekemu, umene uli mdziko la Kanani, pamene wabwerera kuchokera ku Mesopotamiya ya Siriya, ndipo wamanganira patsogolo pa muziwo. Ndipo anagula gawo la munda kumene anayimika hema yake kuchokera kwa Hamori bambo wa Shekemu ndi amnoni zana. Ndipo wakhazikapo pamenepo guwa la nsembe, ndipo wakuitana Mulungu wa Israeli.

34

Dinah, mwana wa chikazi wa Leya, uyo Leya wakamubala kwa Yakobo, wakachoka kuti akawone ana akazi a anthu a mchigawo chino. Ndipo Shekemu mwana wa Hamori Mhivi,

mfumu wa dziko, anamuona, ndipo atamutola, anagona naye, ndipo anamunyoza. Ndipo anasamalira mtima wa Dina mwana wamkazi wa Yakobo, ndipo anamkonda namwaliyo, ndipo analankhula naye monga maganizo a namwaliyo. Shekemu anati kwa Hamori atati wake akunena, Nditorere mwana uyu kukhala mkazi. Jacob wakumva kuti mwana wa Emmor wadetsa Dinah mwana wake wamkazi, wana wace walikuba na ngombe zace mu chigwa, ndipo Jacob wakakhala chete mpaka kubwera kwao. Koma Emmor tate wa Shekemu wakatuluka kupita kwa Yakobo kuti akalankhule naye. Ana a Yakobo anabwera kuchokera ku dambo, ndipo pamene anamva, anthuwo anakhumudwa kwambiri, ndipo kunali kopweteka kwa iwo kwambiri chifukwa anachita chinthu chochititsa manyazi mu Israeli atagona ndi mwana wamkazi wa Yakobo, ndipo sizichitika chotere. Ndipo Emmor wakalankhula kwa iwo, kunena, Shechem mwana wangu wakusankha mu mtima wake mwana wanu wamkazi, chomwecho mpeni kwa iye kuti akhale mkazi wake, Ndipo mukwatirana nafe, ana akazi anu mupase ife, ndipo ana akazi athu mutengepo kwa ana anu aamuna. Ndipo mkhale nafe, ndipo dziko taonani lakutali pamaso panu, mukhalemo, muchite malonda pa dzikoli, ndipo mupeze chuma mu dzikoli. Shekemu wakati kwa tate wake na kwa alongo ake kuti, Nkhupeza chisomo pamaso panu, ndipo chochose chamumati tikhapereka. Chulukitsani chuma cha ukwati kwambiri, ndipo ndidzapereka monga mungandiwuze, ndipo mundipatse mwana uyu kuti akhale mkazi.

Ana a Yakobo anayankha Shekemu na Hamori bambo wake

mwachinyengo, ndipo analankhula nawo, chifukwa anadetsya Dina mlongo wawo. Nanga wakati kwa iwo Simioni nanga Levi, alongo wa Dina, Sitikhaoza kuchita chinthu ichi, kupereka mlongo wathu wa mkazi kwa munthu uyo wakukwanira jando, pakuti ndi chinthu chakuchitisa manyazi kwa ife. Chabe mu ichi tifanana na mwe, na tikhala mu mwe, nga mwakhala nga ife, mu kudulwa kwa mwe wonse wamwamuna. Ndipo tikupereka ana athu akazi kwa inu, ndipo tikutenga ana anu akazi kukhala akazi athu, ndipo tikhala nanu pamoza, ndipo tikhala nga mtundu umoza. Koma ngati simutimvera ife kuti mudulidwe, tichatenga mwana wathu wamkazi ndipo tichoka. Mawu ghakondweresa Emmor na Shekemu mwana wa Emmor. Nanga uyu mwamuna wachichepere sanachedwa kuchita mawu awa, pakuti iye anali kuumirira kwambiri mwana wamkazi wa Yakobo, ndipo iye mwini anali wolemekezeka kwambiri wa onse a mu nyumba ya atate wake. Emori na Sekemu mwana wake anabwera ku chipata cha mzinda wawo, ndipo analankhula ndi amuna a mzinda wawo akunena kuti, Vanu ava vamtendere, tivakhale navo pa charu, na tivaguliske pa charu icho. Charu chino, yonani, chikuru patsogolo pawo. Vana vakazi vawo tivatolere kuti vakhale vakazi vathu, na vana vakazi vathu tivapere kwa iwo. Mu ichi chabe anthu adzakhala ofanana nafe kuti akhale nafe, kuti tikhale anthu amodzi, podulidwa kwathu konse kwamwamuna, monga momwe nawonso adulidwa. Kodi ziweto zawo, na nyama za miyendo inayi, na vinthu vyawo, si vikhala vyathu? Tifanane nawo mu ichi chabe, ndipo vikhala pamoza nathu. Ndipo anaŵa Hamori na Shekemu mwana wake pamoza na onse awo amagulitsa pa chipata cha mzinda wawo,

ndipo anadula nyama ya chipewa chawo onse amuna.

Kwacitika pa zuwa la citatu, pamene anali mu kupweteka, ana awiri a Yakobo, Simeoni na Levi, alongo a Dina, analowa uliwonse na lupanga lwake, na analowa mu mudzi mwacenjelezo, na anapha amuna wonse. Vakapha Emmor na Shekemu mwana wakwe na lupanga, ndipo vakatenga Dina mu nyumba ya Shekemu, ndipo vakatuluka. Koma wana wa Yakobo walowa pa anthu ovulala, na walanda mudzi, mu umene wadetsa Dina mlongo wawo. Nkhosa zawo, ngombe zawo, ndi mbunda zawo, zonse zimene zinali mu mzinda ndi zonse zimene zinali ku chigwa, anazitenga. Nanga matupi ghose ghawo nanga katundu kose kawo nanga wakazi wawo wakawagwira ukapolo, nanga wakafumba vyose ivyo vili mu muzi nanga vyose ivyo vili mu nyumba. Yakobo wakati kwa Simeoni na Levi, Mwandichitira chidani, wakuti ndine woipa kwa wose wakukhala mnyika, mu Wakanaani na mu Waperezi. Ine ndili wochepa mu chiwerengero, ndipo wakasowâna pa ine, wakanidula, ndipo ndikaonongedwa ine pamoza na nyumba yanga. Iwo koma anati, Kodi anagwiriska ntchito mlongo wathu monga hule?

35

Mulungu wakanena kwa Yakobo kuti, Kwezeka upite ku malo gha Beteli, ukhale uko, na upange uko guwa kwa Mulungu wakuwonekera kwa iwe pamene wakuthawa ku uso wa Esau

nkhongo yako. Yakobo anakulunga ku banja lake, na wonse wa pamoza naye, Kwezani milungu yachilendo ya pakati panu, muyezeske, na sintheniso zovala zanu. Nanga tiyimike tilute ku Beteli, nanga tipange kweneko guwa kwa Mulungu wakandimvera mu siku ya masautso wane, wakali nane, nanga wakanipulumusa mu njira yine nendayenda. Ndipo vakapereka kwa Yakobo milungu yakuwuzya yivili mu makhono ghavo, na ndolo zivili mu makutu ghavo, ndipo Yakobo wakavisa ivo pansi pa mtengo wa terebinti uvili mu Shekemu, ndipo wakavisokoneza ivo mpaka lero lino. Ndipo Israeli wacoka ku Shekemu, ndipo mantha gha Mulungu ghakaŵa pa mizinda yonse yakuzungulira yawo, ndipo iwo sakalondola wana wa Israeli. Yakobo wakiza mu Luza uyo uli mu nyika ya Kanaani, uyo uli Beteli, mwini na bantu wose uyo wakali naye. Ndipo wanamanga guwa lansembe kweneko, ndipo wanakema dzina la malowa kuti Beteli, pakuti kweneko Mulungu wanaonekera kwa iye pamene iye anali kuthawa nkhope ya Esau mchimwene wake.

Debora mlezi wa Rebecca wakafera, nanga wakaikwa pansi pa Beteli pafupi na mtengo wa oki, ndipo Yakobo wakatcha dzina lake mtengo wa oki wa kulira. Mulungu wakaonekera kwa Yakobo kanandi mu Luza, pamene wakiza kuchokera ku Mesopotamiya ya Siriya, ndipo Mulungu wakamudalitsa. Ndipo Mulungu anamuuza kuti, Zina lako silikuitanidwanso Yakobo, koma zina lako likhala Israeli, ndipo anamuika zina lake Israeli. Mulungu anamuuza kuti, Ine ndine Mulungu wako, ukule na kuswana, mitundu na mipingo ya mitundu zidzakhala

kuchokera kwa iwe, ndipo mafumu adzatuluka mchiuno chako. Ndi nthaka imene ndinapereka Abraham ndi Isaac, kwa iwe ndapereka iyo, idzakhala yako, ndipo kwa mbewu yako pambuyo pako ndidzapereka nthaka iyi. Mulungu wakakwera kuchokera kumene wakalankhula naye. Ndipo Yakobo anaika chipilala mu malo amene Mulungu analankhula naye, chipilala chamwala, ndipo anathira pa icho chopereka chakumwa, ndipo anathira pa icho mafuta. Ndipo Yakobo anaitana dzina la malowo, kumene Mulungu analankhula naye kuko, Beteli. Yakobo atachoka ku Beteli, anaika hema yake kupitilira nsanja wa Gaderi. Kwakhalako pamene anasendela ku Kabrata kuti afike ku Efrata, Rakele anabereka, ndipo anavutika mu kubereka. Kunachitika koma pamene iye anabereka mowawa kwambiri, mbeleki anamuuza kuti, Lima mtima, pakuti uyu nso ndi mwana wako wamwamuna. Chakachitika pamene wakutulutsa moyo wake, pakuti wakufa, wakutcha dzina lake mwana wa ululu wangu, koma bambo wake wakutcha dzina lake Benjamini. Wakafa koma Rachel, ndipo wakaikwa mu njira ya Ephrathah, uwu ndi Bethlehem. Ndipo Yakobo anayimika chipilala pa manda wake, iyi ndi chipilala pa manda Rakele mpaka lero. Chakachitika nthazi yakuti Israeli anakhala mu charu chenechi, Rubeni anapita nanga anagona pamoza na Bilha mkazikazi wa tati wake Yakobo, ndipo Israeli anamva zimenezi, ndipo chinaonekera choipa pamaso pake. Koma ana a Yakobo anali khumi na awiri.

Vana va Leah, mwana wakubadwa woyamba wa Jacob, Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar, Zebulun. Vana va Rakele ndi

Yosefe na Benjamini. Ana a Bilhah, mzakazi wa Rachel, ndi Dan na Naphtali. Ana a Zilipa mphaso wa Lea ndi Gadi na Aseri. Awa ndi ana a Yakobo amene anabalidwa kwa iye mu Mesopotamiya ya Siriya. Yakobo wakiza kwa Isaka bambo wake ku Mamre, ku mzinda wa chigwa; uyu ndi Hebroni mdziko la Kanaani, kumene Abrahamu na Isaka wakalakwa. Masiku a Isaka, amene anakhala nawo, anali zaka zana makumi asanu na atatu. Ndipo Isaac atalephera mphamvu wakafa, ndipo anawonjezeredwa kwa mtundu wake ali wakulu ndi wadzala masiku, ndipo ana ake Esau ndi Yakobo anamuika.

36

Izi ndi mbadwa za Esau, iye ndi Edomu. Esau anatenga vakazi kwa iye mwini kuchokera kwa ana akazi a va Kanaani: Ada, mwana wa mkazi wa Ailom wa Muhiti, na Olibema, mwana wa mkazi wa Ana mwana wa Sebegon wa Muhivi. And Basemath, mwana wa mkazi wa Ishmael, mlongo wake wa Nebaioth. Adah anamubereka Eliphaz, ndipo Basemath anabereka Raguel. Ndipo Olibema wabereka Ieous, na Ieglom, na Kore, awa ndi ana a Esau, amene anaberekera kwa iye mu dziko la Kanani. Esau wakatola wakazi wake, wana wake, wanakazi wake, anthu onse a mu nyumba yake, zinthu zake zonse, ziweto zake zonse, na zonse zimene wakapata, na zonse zimene wakapeza mu dziko la Kanaani, ndipo Esau wakapita kuchokera mu dziko la Kanaani pamaso pa Yakobo mlongo wake. Kunali kwa iwo vinthu vyavinji, vya kukhala pamoza, ndipo nthaka ya kukhala

kwakusonjera kwa iwo kunali ninga kunyamula iwo, chifukwa cha vinji vya vinthu vyakuvya vya iwo. Esau wakakhala mu phiri wa Seiri; Esau mwini ndi Edomu. Izi ndi vibadwa vya Esau tate wa Edomu mu phiri ya Seiri. Ndipo awa maina gha wana wa Esau, Eliphaz mwana wa Ada mkazi wa Esau, na Ragueli mwana wa Basemati mkazi wa Esau. Ndipo ana a Elifazi anakhala Taimani, Omari, Zofari, Gotomi, na Kenezi. Thamna koma anali mzikazi wa Eliphaz mwana wa Esau, nanga anabereka kwa Eliphaz Amalek. Awa anali ana a Adah mkazi wa Esau. Awa nkhani ana a Raguel: Nahoth, Zare, Some, na Moze. Iwowa nkhani walikuba ana a Basemath, mkazi wa Esau. Awa ndi ana a Olibemas mwana wa mkazi wa Ana mwana wa Sebegon, mkazi wa Esau. Waberekera Esau ana awa: Ieous, Ieglom, na Kore. Awa ndi vatsogoleri vana va Esau, vana va Eliphaz woyamba kubadwa wa Esau: mutsogoleri Teman, mutsogoleri Omar, mutsogoleri Zophar, mutsogoleri Kenaz. Mtsogoleri Kora, mtsogoleri Gotham, mtsogoleri Amaleki, awa ndi atsogoleri a Elifazi mu dziko la Idumeya, awa ndi ana a Ada. Ndipo awa ndi ana a Ragueli mwana wa Esau: mtsogoleri Nahoti, mtsogoleri Zare, mtsogoleri Some, mtsogoleri Moze. Awa ndi atsogoleri a Ragueli mu dziko la Edomu, ndipo awa ndi ana a Basemati mkazi wa Esau. Awa ndi ŵana ŵa Olibemas mkazi wa Esau: mtsogoleri Ieous, mtsogoleri Ieglom, mtsogoleri Kore. Awa ndi ŵatsogoleri ŵa Olibemas mwana wa mkazi wa Ana, mkazi wa Esau. Awa ndi vana va Esau, na awa ndi vatsogoleri va iwo, awa ndi vana va Edomu. Awa ndi ana a Seiri Mhoriti, amene anakhala mdzikolo: Lotani, Shobali, Zibeoni, ndi Ana, Ndi Dishon, ndi Asar, ndi Rison; awa ndi akuluakulu wa

Wahoriti, wa mwana Seiri mu dziko la Edomu. Ana a Lotan anali Chorri ndi Heman, ndipo mlongo wa Lotan anali Thamna. Awa nkhani ana wali wana wa Shobali: Golamu, na Manahati, na Gaibeli, na Zofari, na Omari. Ndipo awa ndi ana a Zibeon, Aiah, ndi Anah, uyu ndi Anah, amene anapeza Jamin mchipululu, pamene ankadyetsa nyama zonyamulira katundu za Zibeon kholo lake. Awa ndi ana a Ana: Desoni na Olibema mwana wamkazi wa Ana. Awa ndi wana wa Desoni: Amadah, Asbani, Ithrani, na Harani. Awa ndi ana a Asari, Balaamu, na Zoukamu, na Ioukamu. Awa ndi ana a Dishan, As, na Aran. Awa ndi vakulongozgi va Chorri: mukulongozgi Lotan, mukulongozgi Shobal, mukulongozgi Zibeon, mukulongozgi Ana, Mtsogoleri Disoni, mtsogoleri Asari, mtsogoleri Risoni, awa ndi atsogoleri a Chori mu utsogoleri wawo mu dziko la Edomu.

Nanga awa ndi vafumu vavo vakalamula mu Edomu, mfumu isanayambe kulamula mu Israyeli. Ndipo Balak mwana wa Beor walamira mu Edom, ndipo dzina la mudzi wake linali Dennaba. Balaki wakufa, ndipo Yobabi mwana wa Zera wochokera ku Bosora wakhalamula mmalo mwakhe. Jobab anafera, ndipo Asom wochokera mdziko la Thaiman analamulira mmalo mwake. Asom wakufa, ndipo Adad mwana wa Barad wakhalamukira mmalo mwake, yemwe wakantha Midiani mu chigwa cha Moabu, ndipo dzina la mudzi wake linali Gethaim. Adadi wakufa, ndipo Samada wakuchokera ku Masereka wakalamulira mmalo mwakwe. Samada wakufa, ndipo Sauli wa ku Rooboth ya pa mtsinje walamulira mmalo mwakwe. Sauli wakufa, ndipo Balenoni mwana wa Akobori wakalamulira

mmalo mwakwe. Ballenon mwana wa Achobor wakafa, ndipo Arad mwana wa Barad walamulira mmalo mwakwe. Dzina la mudzi wakwe linali Peor, ndipo dzina la mkazi wakwe linali Metebeel, mwana wamkazi wa Matraith, mwana wa Maizoob. Izi ndi mazina a vatsogoleri va Esau, mu mafuko awo, malinga na malo awo, mu madera awo, na mu mitundu yawo: mtsogoleri Thamna, mtsogoleri Gola, mtsogoleri Jether, Mtsogoleri Oholibamah, mtsogoleri Helas, mtsogoleri Finon. Mtsogoleri Kenazi, mtsogoleri Temani, mtsogoleri Mazari. Mtsogoleri Magediel, mtsogoleri Zaphoin, awa ndi atsogoleri a Edom, mmizinda yomangidwa mu nthaka ya chuma chawo, uyu ndi Esau tate wa Edom.

37

Yakobo wakakhala mu nthaka imene bambo wake wakakhala mu nthaka ya Kanani, ndipo izi ndi mbadwa za Yakobo. Joseph anali na zaka khumi na zisanu na ziwiri, akulisa nkhosa za bambo wake pamoza na alongo ake, ali mwana wachichepere, pamoza na ana a Ballas, na pamoza na ana a Zelphas, akazi a bambo wake, ndipo Joseph analetsa chigamulo choipa kwa Israel bambo wawo. Jacob wakondwa Joseph kuposa ana onse ake, chifukwa wakale mwana wa ukalamba wake, ndipo wamuphangira chovala chosiyanasiyana. Ataona koma abale ake kuti atate akumukonda kuposa ana onse ake, anamuda, ndipo sangathe kulankhula naye mawu amtendere. Walota Joseph maloto, ndipo wawauza abale ake. Ndi anati kwa iwo,

mverani maloto agha, ghakuti ninalota. Ndinaganiza inu kumanga mitolo pakati pa chigwa, ndipo kunyamuka mtolo wanga, na kuimikizika. Kutembenuza koma mitolo yanu, inapembeza mtolo wanga. Vanyakwe vake vakamuwuza kuti, Kodi ukulamula uzatilamula ife, kapena kukhala mfumu uzakhala mfumu yathu? Ndipo vakawonjezerapo kumuvidwa chifukwa cha viloto vyake na mawu ake. Waona maloto ghanyake, ndipo wakuwelenga kwa tati ghwakwe na kwa wanuna ghwakwe, ndipo wakuti, Onani, ninalota maloto ghanyake, monga dzuwa, na mwezi, na nyenyezi khumi na yimoza zinandifukamira. Ndipo bambo wake wamudzudzula, ndipo wamuwuza kuti, Kodi loto ili limene walota ndi chiyani? Kodi ndithu tidzabwera ine ndi amayi ako ndi abale ako kudzakugwadira pansi? Abale ake anamuchitirambo, koma atate ake anasunga mawu ayo. Valongo vake vakagenda kudyetsa nkhosa za tate wawo ku Shekemu. Nanga Israeli anati kwa Joseph, Si alongo vako vakulisha ku Shekemu? Iza ndikatume iwe kwa iwo. Joseph anati kwa iye, Ona ine. Israel wakamuwuza kuti, Genda ukaone nga abalongo bako na nkhosa zakugumara bwino, ndipo ukandiuze. Ndipo wakamutuma kufuma mu chigwa cha Hebron, ndipo wakafika ku Shechem. Ndipo munthu wakamupeza iye wakuyendayenda mu chigwa, munthu wakamufumba, wakunena, Ukulonda chiyani? Iye anati, Ndikulonda abale anga, ndiuze kuti akudyetsa kuti? Munthu wanena kwa iye kuti, Wachoka kuno, pakuti ndinamva wakunena kuti, Tiyende ku Dotaimu. Ndipo Yosefe wanapita kutsatira alongo ake, na wanapeza iwo ku Dotaimu.

Vakamuona kale kutali pambere pa kufika pafupi kwa iwo, na vakapanga vyaipa vya kumupha. Wanena koma aliyense kwa mlongo wake, Onani, mloti uyo wakubwera. Lero chomene basi, yizani tipheni uyo, na tiponyeni mu dimoza mwa mabowo, na titi, Chinyama choyipa chamumeza, na tiwone kuti maloto ghakhe ghikakhala wuli. Kuwamva koma Rubeni, wamuombola iye kuchokera mmanja awo, ndipo anati, Tisawakwapule iye mu moyo. Rubeni anati kwa iwo, Musataye magazi, muponyeni uyo mu chimoza mwa zitsime izi za mu chipululu, koma musaikeni dzanja kwa uyo, kuti apulumutse uyo ku manja awo na kubweza uyo kwa tate wake. Kunachitika pamene Yosefe anafika kwa alongo ake, anawula Yosefe chovala chake chosiyanasiyana. Na wakumutola, wakumuponya mu dzenje, koma dzenje linali lopanda, linali wopanda maji. Wakhala pansi kuti wadye buledi, ndipo watakulula maso awo wawona oyenda a Chismaeli akubwera kuchokera ku Gileadi. Ngamira zawo zinali zitakwata zofukiza, utobwa na mure. Wakagenda kuti wakweze ku Aiguputo.

Yuda wakalonga kwa walongo wakwe kuti, Kodi tingapindule chiyani tikamuphe mlongo wathu na kubisa mwazi wakwe? Yizani tigumuse uyo kwa Vaishmaeli ava, makono gathu nagatakhale pa uyo, chifukwa ndi mwanace wathu na thupi lathu. Valongo vake vakamva. Vanthu va Midiani vaguliska vakadutira, ndipo vakatola nanga vakakweza Yosefe mu chigodi, ndipo vakaguliska Yosefe kwa Aismaeli pa ndalama za golide makumi gaviri. Ndipo vakatsikisa Yosefe ku Egipito. Rubeni anabwerera ku dzenje, koma sanaone Yosefe mu dzenjemo,

ndipo anangamba zovala zake. Ndi wabuŵera kwa alongo ŵakwe, ndi wanena, mwana nkhuli, ine nanga kuti nkhuyenda kanandi? Anatenga chovala cha Yosefe, naphya mwana wa mbuzi, ndi kudipisa chovala na magazi. Ndipo anatumiza mwinjiro wa mitundu yosiyanasiyana, ndipo anapereka kwa tate wawo, ndipo anati, Ichi chatipeza, uzindikire ngati mwinjiro wa mwana wako ndi kapena ayi. Ndipo wamulemba ndipo wakati, Chovala cha mwana wangu nichi, chinyama choipa chamudya, chinyama chamugwira Yosefe. Yakobo wanadamula zovala zakhe, ndipo waikha chiguduli pa chiuno chakhe, ndipo walilira mwana wakhe masiku ambiri. Vana vake vyose vamuna na vakazi vakasoŋgana, ndipo vakiza kumusangalasa, kasi kanakufuna kusangalaswa. Wakati, Ndidzapita kwa mwana wangu ndikulira ku malo gha vakufa. Ndipo bambo wake wakalira mwana wakeyo. Koma ŵa ku Midiani ŵaguliska Yosefe mu Iguputo kwa Potifara, eunuch wa Farao, mkulu wa ŵaphiki.

38

Zinachitika mu nthawi imeneyo, Yuda anachoka kwa abale ake nkutsikira, ndipo anafika kwa munthu wina wa ku Adulamu dzina lake Hira. Ndipo Yuda anaona kumeneko mwana wamkazi wa munthu Mkanaani, dzina lake Shua, ndipo anamtenga, ndipo analowa kwa iye. Ndipo ŵatenga pakati, ŵabereka mwana wamwamuna, ndipo ŵakutcha dzina lake Er. Ndi pakutenga mimba anabereka mwana wamwamuna kale,

ndi anaitana dzina lake Onani. Nanga wawonjezera nabereka mwana wamwamuna, ndipo wakutcha dzina lake Shiloh. Uyu wakhalira mu Chasbi pamene wabereka iwo. Ndipo Yuda anatenga mkazi wa Era mwana wake woyamba kubadwa, dzina lake Tamara. Kunachitika kuti Er, mwana wakubadwa woyamba wa Judah, anali woipa pamaso pa Mbuye, ndipo Mulungu anamupha. Yuda wakati kwa Onani kuti, Lowa kwa mkazi wa mlongo wako, ukwatire, na umupere mlongo wako mbeu. Onani atadziwa kuti mbewu sizikhala zake, nkhani yinachitika kuti pamene walowa kwa mkazi wa mchimwene wake, wakhuthulira pansi, kuti asapereke mbewu kwa mchimwene wake. Chaipa chikaoneka pamaso pa Chiuta, chifukwa chakuchita ichi, ndipo chakupha nayenso.

Judah anamuuza Tamar mkamwini wake kuti, Khala ngati mkazi wamasiye mnyumba ya atate wako, mpaka Shiloh mwana wangu akule, pakuti ankaganiza kuti, Mwina uyu nayenso angafe, monga abale ake. Tamar anapita nakakhala mnyumba ya atate wake. Masiku anakulitsidwa, ndipo Shua mkazi wa Yuda anafera. Yuda atatonthozedwa, anakwera kupita kwa anthu akutema ubweya nkhosa zake, iye mwini pamoza na Hira mlimi wake wa ku Adulamu, ku Timna. Ndipo wakamuwuza Tamara mpongozi wakhe kuti, Ona, apongozi wako wakupita ku Timna kukameta nkhosa zakhe. Ndipo atavula zovala za umasiye wake, anavala chovala cha chilimwe, ndipo anadzikongoletsa, ndipo anakhala pa zipata za Ainani, iyo ili mu njira ya Tamna, ona pakuti wamkulu wasanduka Silomi, koma iye sanamu patsa iye kwa iye mkazi. Yuda pakamuona,

anaganiza kuti ndi malaya, pakuti anali afunitse nkhope yake ndipo sanamuzindikire. Anapatuka kumbali ku njira yija, ndipo anati kwa iye, Ndilole ine kulowa kwa iwe, pakuti sanaziba kuti mkwatibwi wake ndi. Koma iye anati, Chiyani kwa ine udzapereka, ngati udzalowa kwa ine? Koma iye wakati, Ine ndikhukutumizira mwana wambuzi kuchokera mnkhosa zanga. Koma iye wakati, Ngati ungandipatse chikole mpaka nthawi yotumiza iwe. Koma wakati, Chiyani chinthu cha chikole ndidzakupatsa? Koma wakati, Mphete yako, ndi mkanda, ndi ndodo yako ya mmanja mwako. Ndipo wakamupatsa zimenezi, ndipo wakalowa kwa iye, ndipo wakatenga mimba kuchokera kwa iye. Ndipo atanyamuka anapita, anachotsa chovala chake cha chilimwe, ndipo anavala zovala za umasiye wake. Yuda anatumiza mwana wa mbuzi ndi mwisa wake wa ku Adulamu kuti akalandire chikole kuchokera kwa mkazi uja, koma sanamupeze. Anafunsa wanthu wamuna wa ku malo ako kuti, Mkazi wachiwerewere wakakhala mu Ainani pa njira ali kuti? Ndipo anati, Kunalibe mkazi wachiwerewere pano. Nanga wakatembuka kwa Yuda, nanga wakati, Sina wamupeza, nanga wanthu wa ku maloko wakuti kulibe pano mkazi wakugulitsa thupi. Yuda anati, Iye akakhale nawo, koma tisekedwe ayi. Ine ndithu nditumiza mwana wa mbuzi uyu, koma iwe sunawupeze. Kwacitika pambuyo pa miyezi itatu kwauziwa Yuda, akunena, Tamara mkwatibwi wako wacita uhule, na ona ali ndi pakati kucokera ku uhule. Yuda wanena, Mumutulutseni, na aotchedwe. Uyu wakugendwa watumizga kwa mpongozi wake wa mwamuna, wakunena, Kuchokera kwa munthu wakuti izi ziri zake, ine ndiri na mimba. Na wakuti, Uzindikira wa wani

chipandilo, ulunyolo na ndodo uyu. Wakuzindikira koma Yuda, na wakuti, walungama Tamara kuposa ine, chifukwa chakuti sindamupatsa iye kwa Shilo mwana wanga. Na sanawonjezerenso kumuzindikira iye. Kunachitika pamene wakubereka, na pano kunali mapasa mu mimba yake. Kunachitika koma mu kubereka kwake, umoza watulutsira dzanja, koma watenga uyo wachibelekeshi wamangirizira pa dzanja lake chofiira, kunena, Uyu watulukira woyamba. Koma pamene anasonkhanitsa dzanja, mwamsanga mchimwene wake anatuluka, ndipo iye anati, Nchifukwa chiyani mpanda wadulika chifukwa cha iwe? Ndipo anaitana dzina lake Faresi. Ndipo pambuyo pa ichi anatuluka mwanace, uyo anali na chofiyira pa dzanja lake, ndipo anaitana dzina lake Zara.

39

Joseph wakaguliskwa ku Igupto, na Petepere, eunuch wa Farao, chief cook, muntu wa Chiigupto, wakamugula kufuma mu manja gha Waishmaeli, iwo wakamubweresa kuko. Mbuya yakalivili pamoza na Yosefe, ndipo yakalivili muntu wakupambana, ndipo yakakhala mu nyumba ya mbuya wakwe wa Chiigupto. Mbuye wake wakadziwa kuti Mbuye wakalipo pamoza naye, nanga vyose ivyo wakachita, Mbuye wakuvipambana mu mawoko gake. Ndipo Yosefe anapeza cibwino pamaso pa mbuye wake, ndipo anamukondweretsa. Ndipo anamuyika pa nyumba yake, ndipo vyonse vya anali navo anavipereka mmanja mwa Yosefe. Kwacitika koma pambuyo pa

kukhazikika kwake pa nyumba yake, na pa vyose vyakavili vyakali kwakwe, Mbuya waadalitsa nyumba ya Mwigipito chifukwa cha Yosefe, na madalitso a Mbuya akali mu vyose vyakavili vyakali kwakwe mu nyumba, na mu munda wake. Nanga wakavikilira vyose vyakavili kwa iye mu makhono gha Yosefe, nanga nakavizivanga chosecho cha pa iye, kunze kwa chikate chakadyanga iye. Nanga Yosefe wakavilikuwa wakuwema mu chivonekero, nanga wakuwema kwene mu maonekedwe. Zinachitika pambuyo pa mawu awa, mkazi wa mbuye wake anaika maso ake pa Yosefe, ndipo anati, Gona nane. Koma iye sanafuna, ndipo wakambira mkazi wa mbuye wake kuti, Mbuye wangu sakudziwa chinthu chilichonse mu nyumba yake chifukwa cha ine, ndipo zonse zili zake wazipereka mmanja mwangu, Palibe chinthu chili chose mnyumba iyi chikuposa ine, umo palibe chinthu chili chose chakusungidwa kuchoka kwa ine, kunze kwa iwe, chifukwa iwe uli mkazi wake, nanga nkhuchita wuli chinthu ichi choipa, nanga nkhuchimwa wuli pamaso pa Mulungu? Pamene anakalankhula kwa Yosefe tsiku ndi tsiku, ndipo sanali kumvera iyi kugona naye, kuti agonane naye. Kwacitika zuŵa lina linjili, ndipo Yosefe walowera mu nyumba kuti kakacite vinthu vyakhe, ndipo kwakubera mundu aliyonse wa mu nyumbamo mkati. Nanga wakumukoka pa zovala, kunena, Gona na ine, nanga wakusiya zovala zake mmanja mwake, wakuthaŵa, nanga wakatuluka kunze. Ndipo vinachitika monga anaona kuti wakusiya zovala zake mmanja mwake anathawa, ndipo anauluka kunze. Na wakuitana wa kukhala mu nyumba, na wakunena kwa iwo, kukunena, Onani, wakulowesa kwa ife

kapolo wa Chihebri kutiseka ife. Wakulowa kwa ine kukunena, Gonani na ine, na ndikulira mawu akulu. Koma pamene iye anamva chakuti ndinakweza mawu yangu na kufuwa, wakusiya zovala zake kwa ine, wathawa na kutuluka kunze. Ndipo anasiya zovala pakati pa yekha, mpaka mwini nyumba anabwera ku nyumba yakhe. Nanga wakamuŵechera malinga na mawu agha, wakuti, Walowera kwa ine kaporo wa Chihebri, uyo wakamulowesya kwa ife, kuti wandiseke. Nanga wakati kwa ine, Ndidzagona na iwe. Koma panamva kuti ndinakweza mau yanga na kulilira, wasiya zovala zake kwa ine, anathawa na kutuluka kunze. Chakachitika koma, mbuye pakapilika mawu gha mkazi wake ghose ghakayankhula kwa iye chakuti, Wachita chomwechi kwa ine mtumiki wako, chakakwiya ukali.

Ndipo mbuye wakutenga Yosefe, wamuika mu linga, mu malo mwa akaidi a mfumu wakugwirwa uko mu linga. Nanga Mbuya unali pamoza na Yosefe, nanga wakamuthilira chifundo, nanga wakamupatsa chisomo pamaso pa mkulu wa akaidi. Ndipo mkulu wa alonda a mndende anapereka ndende mmanja mwa Yosefe, pamodzi ndi akaidi onse amene anali mndende, ndipo zonse zimene ankachita kumeneko, iye mwini ankachita. Mkulu wa alonda a mndende ayi wakudziwa kanandi kudzera mwa iye, pakuti vyose walikuba kudzera mwa dzanja la Yosefe, chifukwa Mbuya walikuba naye, ndi vyose vimene iye wakupanga, Mbuya wakapambana mu manja yake.

40

Kunachitika pambuyo pa mawu awa, wakulu wa chikho wa mfumu wa Iguputo na wakulu wa wophika wachimwa kwa mbuye wawo mfumu wa Iguputo. Ndipo Farao anakwiya pa anthu awiri ake, pa mkulu wa akunyamula chikho, ndi pa mkulu wa ophika, Ndipo wawaika mu ndende, mu malo kumene Yosefe anali kutsekeredwa kumeneko. Nanga mkulu wa anyakusungira wakakhazikisa iwo kwa Yosefe, nanga wakawatumikira. Iwo wakalikha masiku mu kusungira. Onse awiri analota maloto mu usiku umoza, ndipo chiwonekero cha maloto cha mkulu wa anyakumwa ndi mkulu wa ophika, amene anali atumikira mfumu ya Iguputo ndipo anali mu ndende, chinali ichi. Yosefe walowa kwa iwo mmawa, ndipo wawaona, ndipo walikuwa wovutika mtima. Nanga anafumba akalonda a Farao avo vaali pamoza naye mu ndende kwa mwini wake kunena, Ciani kuti maso ghinu ghakughumuka lero? Iwo koma vati kwakwe, Maloto taona, na uyo wakufotolola palije. Koma Yosefe wavati kwavo, Kasi chifotololo chawo sichi cha Chiuta? Chomene, tambani kwangu. Ndipo walankhula loto wake kwa Yosefe, ndipo wanena kuti, Mtulo wanga munali mpesa pamaso panga. Mu mpesa munali mitumbira itatu, na iyi yikukula, yatuluska mphukira, ndipo zimphukira za mphesa zinakacha. Kapu ya Farao inali mu dzanja lyangu, ndipo ndinakhola mpesa, ndinakamanya iyo mu kapu, ndipo ndinapereka kapu mu dzanja lya Farao. Ndipo Yosefe anati kwa iye, Ichi ndi kutanthauzira kwake: nthambi zitatu ndi masiku atatu. Pachabe masiku atatu, ndipo Farao akakumbukira udindo wako, na akakubwezera pa udindo wako wa mkulu wa anyakumwera, ndipo ukapereka chikho kwa Farao mmanja mwake malinga na

udindo wako wakale, monga munalipo mkulu wa anyakumwera. Koma ukumbuke ine chifukwa cha iwe mwini, pamene zinthu zikakuyendera bwino, ndipo udzandichitire chifundo, ndi udzandikumbukire kwa Farao, ndi udzanditulutse mu ndende iyi. Chifukwa kubedwa ndinabedwa kuchokera mu dziko la Ahebri, ndipo pano sindinachite chilichonse, koma iwo anandiponyera mu dzenje ili. Ndipo mkulu wa ophikira anaona kuti anamasulira bwino, ndipo anati kwa Yosefe, nane ndinaona maloto, ndipo ndinkaganiza zitengwa zitatu za buledi wabwino kunyamula pa mutu wangu. Mdengu ya pamwamba panali zakudya za mitundu yonse zimene Farao akudya, ntchito ya wophika buledi, ndipo mbalame za kumwamba zinali kudya zimenezi kuchokera mdengu ya pamwamba pa mutu wanga. Kuyankha koma Yosefe wakuti kwa iye, Iyi ndi kutanthauzira kwake: zitumba zitatu ndi masiku atatu. Pachabe masiku atatu, Farao adzachotsa mutu wako, na adzakupachika pa mtengo, na ziwombankhuni za kumwamba zidzadya nyama zako.
Kwacitika pa zuwa lya citatu, zuwa liri zuwa lya kubadwa kwa Farao, na wakacita camwa kwa onse antumiki wakwe, na wakakumbukira wakupeleka vinyo na wakuumba buledi pa pakati pa antumiki wakwe. Ndipo wakubwezera mkulu wa anyakumwa ku ntchito yake, ndipo wapereka chikho mmanja mwa Farao. Koma woyanganira zakudya wamkulu anamupachirika monga momwe Yosefe anawamasulira. Ndipo wakulu wa anyakudya sanakumbukira Yosefe, koma anamuiwala.

41

Kwacitika pambuyo pa zaka ziwiri, Farao anaona maloto, anaganiza kuti akuima pa mtsinje. Ndipo onani, monga kuchokera mu mtsinje zinali kutuluka ngombe zisanu ndi ziwiri, zabwino pa mawonekedwe, ndi zosankhika pa thupi, ndipo zinali kudya mu Akei. Ngombe zina zisanu na ziwiri zinali kutuluka mwa mtsinje pambuyo pa izo, zoipa pa mawonekedwe na zowonda pa nyama, ndipo zinali kudya pafupi na ngombe zija pa mphepete wa mtsinje. Ndipo ngombe zisanu ndi ziwiri zoipa ndi zowonda zinadya ngombe zisanu ndi ziwiri zokongola ndi zosankhika, ndipo Farao anadzuka. Na walota maloto ya chiwiri, na onani misanga ya tirigu yisanu na yiwiri yikakwera pa chitsinde chimoza, yosankhika na yakoma. Ndipo onani, mbewu za tirigu zisanu na ziwiri zowonda na zowonongedwa na mphepo zinali kuphuka pamoza nazo. Ndipo zinawameza nsangwa zisanu ndi ziwiri zowonda ndi zowonongeka ndi mphepo nsangwa zisanu ndi ziwiri zosankhidwa ndi zodzala. Farao anadzuka, ndipo chinali cholota. Chakachitika mmawa, mtima wake unasokonezeka, ndipo wachitumiza wachemerezga wamasuliro wonse a ku Iguputo, pamoza na anzeru wonse ake, ndipo Farao wawauza lota lake, koma palibe amene anapereka tanthauzo lake kwa Farao. Ndipo wakulu wa zakumwa analankhula kwa Farao, kunena, Tchimo langa ndikukumbukira lero. Pharaoh wakalipsa kwa antchito ake, na wakatiyika ife mu chipolopolo mu nyumba ya chief cook, ine pamoza na chief baker. Ndipo tinalota maloto tonse mu usiku umoza, ine nanga

iye, aliyense malingana na loto lake. Kunali koma pamenepo pamoza na ife mnyamata kapolo Chihebri wa mkulu wophika, ndipo tikamuwuza, ndipo wamasulira kwa ife. Kunachitika monga mwa kumasulira kwake kwa ife, chomwecho kunachitika - ine ndinabwezeredwa pa udindo wanga, koma iye anapachikidwa. Farao watatumiza nakuitana Yosefe, ndipo anamutulutsira ku jele, ndipo anamumeta, ndipo anasintha mwinjiro wake, ndipo anafika kwa Farao. Farao anati kwa Yosefe, Ndalota ndoto, ndipo palibe wakufotokoza. Koma ndamva za iwe kuti wamva ndoto, ukufotokoza. Yosefe wakayankha Farao kuti, Popanda Mulungu sindikhoza kuyankha zimene zikupulumutsani. Farao analankhula kwa Yosefe, kunena, Mu tulo wangu ndinkaganiza kuti ndikuima mmphepete mwa mtsinje. Ndipo monga kuchokera mu mtsinje zinali zikutuluka ngombe zisanu ndi ziwiri zinali zabwino pa maonekedwe ndipo zinali zosankhika pa thupi, ndipo zinali zikudya mu Akei. Nanga lola, ngombe zisanu na ziwiri zina zinali kunyamuka pambuyo pawo kuchokera mu mtsinje, zoipa na zoyipa pa mawonekedwe, na zonda pa nyama, zimene sindinawone zotere mu dziko lonse la Iguputo zoyipa kwambiri. Ndipo ngombe zisanu na ziwiri zoipa na zowonda zinadya ngombe zisanu na ziwiri zakuyamba, zabwino na zosankhika. Ndipo analowa mmimba yawo, ndipo sanawoneke bwino kuti analowa mmimba yawo, ndipo maso awo anali oyipa monga mmene analili poyamba, koma nditadzuka ndinagonanso. Ndipo ndinawona kachiwiri mu tulo wangu, ndipo monga misanga isanu na iwiri inali kuuka mu tsinde limodzi idzala ndi yakoma, Koma masongo ena asanu na awiri aonda na owonongeka na

mphepo anali kukula pafupi nawo. Ndipo zisanu na ziwiri za mbewu zoonda na zowumbika na mphepo zinadya zisanu na ziwiri za mbewu zabwino na zodzala, choncho ndinawauza amasuliri, koma panalibe amene anandiuza tanthauzo lake.

Nanga Yosefe wakati kwa Falao, Chiloto cha Falao ndi chimoza; vyose Mulungu vyakupanga, wakulangiska kwa Falao. Ngombe zisanu na ziwiri zabwino ni vyaka visanu na viwiri, na mphangwa zisanu na ziwiri zabwino ni vyaka visanu na viwiri. Loto la Farao ni limoza. Ndi ngombe zisanu na ziwiri zowonda, zomwe zinakwera pambuyo pawo, ndi zaka zisanu na ziwiri, ndi mabala a tirigu asanu na awiri owonda ndi owonongedwa na mphepo, ndi zaka zisanu na ziwiri, zidzakhala zaka zisanu na ziwiri za njala. Mawu agho nkhananenera Farao, vyose vyo Mulungu wakupanga, wamuonesera Farao. Onani, zaka zisanu na ziwiri za chuma chikuru zikubwera mu dziko lonse la Iguputo. Koma zaka zisanu na ziwiri za njala zikabwera pambuyo pa zimenezi, ndipo anthu adzayiwala kuchuluka kwa chakudya chimene chikabweranso mu Iguputo yonse, ndipo njala idzawononga dziko. Ndi kuchuluka sikudzadziwika pa dziko lapansi chifukwa cha njala yomwe idzakhala pambuyo pa izi, pakuti idzakhala yamphamvu kwambiri. Ponena za ku chita kawiri chiloto cha Farao, chakuti chenecho chidzakhala choonadi mawu ochokera kwa Mulungu, ndipo Mulungu adzafulumiza kuchichita. Nthawi ino choncho, yangalira munthu wanzeru na womvetsa, ndipo umike iye pa dziko la Iguputo. Nanga Farao achite ichi, nanga asankhe vakulongozga pa charu, nanga vaunge vyose vyakubala vya charu cha Igupto

vya vyaka vinomwe vya kubula. Ndi asoŵanenge vyakudya vyose vya vyaka visanu na viviri vyakuiza vyakuwawa ivi, ndi tirigu usoŵanenge pa dzanja lya Farao, vyakudya mu mizinda visuŋgiwe. Ndipo chakudya chosungidwa mdziko chidzakhala cha zaka zisanu ndi ziwiri za njala zimene zidzakhala mdziko la Iguputo, ndipo dziko silidzawonongedwa ndi njala. Mau ghakondweska Farao na antumiki wake wonse.

Ndipo Farao anati kwa onse antchito ake, Kodi sitidzapeza munthu wotere, amene ali ndi mzimu wa Mulungu mwa iye? Farao anati kwa Yosefe, Pakuti Mulungu wakulonetsa zonse izi, palibe munthu wanzeru ndi wamvetsera kuposa iwe. Iwe udzakhala pa nyumba yanga, ndi pa mlomo wako adzamvera anthu anga onse, koma mpando wa ufumu udzakhala wamkulu kuposa wako ine. Farao anati kwa Yosefe, Ona, ndikulonga iwe lero pa dziko lonse la Iguputo. Na Farao wakachotola cipindikiro kucokera mu cikono cakwe, wakacivika pa cikono ca Yosefe, na wakamuvwaza mwinjiro wa nsalu yakutalika, na wakavika cipingu ca golide pa khosi yakwe. Ndipo wakamkweza pa galeta yake ya chiwiri, ndipo wakalengeza patsogolo pake mlengezi, ndipo wakamyika pa dziko lonse la Iguputo. Farao wakati kwa Yosefe, Ine ndine Farao, popanda iwe palije mundu uyo ali wonse wakakweza chiwoko chake pa charu chonse cha Egipito. Ndipo Farao anaitana dzina la Yosefe kuti Psontomfaneki, ndipo anamupatsa Aseneti mwana wamkazi wa Potifera wansembe wa Heliopoli kuti akhale mkazi wake. Joseph ŵaliji na vyaka makumi ghatatu paŵimile palongolo pa Pharaoh mfumu wa Egypt, ndipo Joseph ŵatuluka pamaso pa Pharaoh, na ŵapita

mu vyalo vyose vya Egypt. Nanga nthaka yakapanga mitolo mu zaka zisanu na ziwiri za chuma. Nanga wakasoŵanitsa vyakurya vyose vya vyaka visanu na viviri, mu vyaka ivyo vyakali na chuma mu dziko la Egipito, nanga wakayika vyakurya mu mizinda; vyakurya vya mapani gha mzinda gha kuzungulira yawo wakayika mu yawo. Ndipo Yosefe anasonkhanitsa tirigu monga mchenga wa mnyanja, wambiri kwambiri, mpaka sungathe kuwerengedwa, pakuti sunali ndi nambala.

Koma Yosefe wakakhala na ana aamuna awiri musanafike zaka zisanu na ziwiri za njala, amene Aseneti mwana wamkazi wa Potifera wansembe wa Heliopolis wakamubalira. Koma Yosefe anaita dzina la mwana wake woyamba kubadwa Manase, chifukwa Mulungu anandichitisa kuiwala mavuto anga onse ndi zonse za kholo langa. Koma zina wa wakuwiri wakatcha Eferaimu, chakuti Chiuta waniguliska mu nyika ya kuzizisika kwanga. Vakapita koma zaka zisanu na ziwiri za chuma, zimene zinakhalapo mu dziko la Iguputo. Ndipo zinayamba zaka zisanu ndi ziwiri za njala kufika, monga ananenera Yosefe, ndipo kunakhala njala mdziko lonse, koma mdziko lonse la Iguputo kunali buledi. Dziko lonse la Iguputo linali ndi njala, ndipo anthu anafuwulira kwa Farao chifukwa cha buledi. Farao anauza Aiguputo onse kuti, Pitani kwa Yosefe, ndipo chimene angakuuzeni, muchichite. Njala inali pa nkhope ya dziko lonse, koma Yosefe anatuluza nkhokwe zonse za tirigu, ndi anagulitsa kwa Aigupito onse. Nanga vyalo vyose vikabwera mu Iguputo kugula kwa Yosefe, pakuti njala yikakulira mu vyalo vyose.

42

Yakobo atawona kuti kuli kugulitsa mu Iguputo, wanena kwa ana aamuna aake, Nchifukwa chiyani mukulolerana? Onani, ndamva kuti kuli tirigu mu Iguputo. Pitani kuko, mukatiulire chakudya pangono, kuti tiphike ndi kuti tisafe.

Abale khumi a Yosefe anatsikira kugula tirigu ku Iguputo Koma Benjamin, mchimwene wa Joseph, sanawatumize pamoza ndi abale ake pakuti anati, mwina chingamuchitikire chofooka. Koma ana a Israeli anabwera kugula pamoza na ena amene anali kubwera, pakuti kunali njala mu dziko la Kanaani. Joseph ayi mwenendi wa charu, uyu ayi wakugulisa kwa anthu wonse wa charu. Abale a Joseph wakabwera ndipo wakamulambalira pansi nkhope zawo zikakhoma charu. Yosefe ataona abale ake, wawazindikira, ndipo wakadziwika kwa iwo, ndipo wakawechera mawu owuma, ndipo wakawauza kuti, Mwachokera kwi? Iwo wakati, Tachokera mudziko wa Kanani kuzagula chakurya. Yosefe wauzindikira walumbu wakwe, koma iwowo si wanamuzindikira. Nanga Yosefe wakumbuka maloto ghakwe ghakuti wauwene mweneko, nanga wakawauza kuti, Muli walondozgi, mwiza kuona viyendero vya charu. Iwo wakati, Ayi, mbuya, ife akatumiki yinu tinabwera kugula chakudya. Tonse tili wana wa muntu umoza, watendere tili, watumiki wako si wakaziloli. Wakati kwa iwo, Ayi, koma mwabwera kuwona viyendero vya charu. Iwo koma wakuti, Tikuti khumi na wiwiri, watumwa wako, walongo mu charu cha

Kanani, na onani, uyo mungono ali pamoza na tati ŵathu lero, koma uyo wina ngwakuti kulipo. Yosefe anati kwa iwo, Ici nci ico ndinakuuzani, kunena kuti muli akazololi. Mu ichi muwonekedwa, na umoyo wa Pharaoh, simutuluka kuno ngati mchimwene wanu wachichepere sangabwere kuno. Tumizani muntu umoza wa kwa inu ndipo mukatenge mchizi winu, koma inu mugogodwe mpaka mawu inu awonekhe nga ndi a choonadi, nga mukulongosola choonadi kapena ayi. Nga si choncho, pa moyo wa Farao, choonadi inu muli alonda. Ndipo wakavika iwo mu uyanganiri masiku atatu. Wakati kwa iwo zuwa la tatu, Ichi chiteni, na mwakakhala na umoyo, pakuti ine ndimaopa Chiuta. Nga mwa khala wa mtendere, mbale winu umoza u gwire mu nyumba ya ukaidi, koma ivo yendani na ku bwera na ku gula chakudya cha mbewu ya inu. Ndi mchimwene wanu wa chichepere, bwerani naye kwa ine, ndipo mawu anu adzakhulupikiwa. Koma ngati ayi, mudzafa. Ndipo anachita chomwecho. Na aliyense anati kwa mchimwene wake, Inde, tili mu vivi chifukwa cha mchimwene wathu, pakuti tinanyalanyaza masuzgo a moyo wake pamene ankatipempha, na sitinampikira. Chifukwa cha ichi, masuzgo awa anabwera pa ife. Rubeni wakayankha na wakati kwa iwo, Sina nkhuŵechezga kwa inu nkhukuti, Musavulaze mwana, na sina mwamvera wane? Na onani, mwazi wake ukulondozgwa. Iwo koma ivyo vakumanya kuti Yosefe wakumva, nga mutoloshi vali pakati pa iwo. Watembenuka kumbali kuchokera kwa iwo, Yosefe walila, nanga kachiwiri wafika kwa iwo, nanga wawauza, nanga watenga Simeoni kuchokera kwa iwo, nanga wamumanga pamaso pawo.

Yosefe analamula kuti adzaze ziwiya zawo za tirigu, ndi kubweza ndalama zawo aliyense mu chigoba chake, ndi kuwapatsa chakudya cha mu njira, ndipo zinachitikira kwa iwo chotero. Nanga atayika mbewu pa mbunda za wawo, wachoka kumeneko. Wakachotola umo mthumba yake kuti apereke chakudya ku mbongolo zake, uko wakagona, ndipo wakaona chomangirira cha siliva yake, ndipo chikali pamwamba pa mulomo wa thumba. Ndipo wakati kwa abale ake, Wabwezera kwa ine ndalama, na onani ichi mu thumba lyangu. Ndipo mitima yawo yakadabwa, ndipo wakavutika kwa wina na mnzake, wakulonga, Kodi Chiuta watichitira ichi? Vakabwera koma kwa Yakobo tate wawo mu nyika ya Kanaani, na vakamuuza vyose vya zinthu zivakachitikira, vakulonga, Mwamuna uyo mfumu ya dziko walankhula kwa ife mawu owuma, ndipo watiyika mndende, monga anthu ofufuza dziko. Tinati koma kwa iye, Ife tili a mtendere, sitili akazitape. Tili alongo khumi na wiri, wana wa tate wathu. Umoza kulibe, koma mungono ali na tate wathu lero mu dziko la Kanani. Wakati koma kwa ife munthu mwenimweni wa chalo, Mu uyu ndidzamanya kuti muli wamtendere. Mchimwene umoza musiye pano na ine, koma chogula cha chakudya cha nyumba yinu mwatenga, pitani. Ndipo bwelani kwa ine mlongo winu wakuchepela, ndipo ndiziwa kuti si akazonda muli, koma kuti anthu amtendere muli, ndipo mlongo winu ndikubwezera kwa imwe, ndipo mnyika mugulitse. Chinachitikapo pamene anali kutulutsa matumba awo, ndipo chomanga cha siliva cha uliwonse chinali mu tumba lake, ndipo iwo ndi tati wawo chinaona zomanga za siliva zawo, ndipo chinaopa. Yakobo tate

wawo anati kwa iwo, Mwandisiya ana, Yosefe palibe, Simeoni palibe, na Benjamini mukhatolera; zinachitika izi zonse pa ine. Rubeni analankhula kwa bambo wawo kuti, Mupha ana anga awiri nga sindibwelesa iye kwa inu. Mumpase iye mmanja mwanga, nane ndibwelesa iye kwa inu. Koma wakati, Mwana wangu sangapite nanu, chifukwa mchimwene wake wamwalira, ndipo iye yekha wasigala. Chingachitike kuti afowoke munjira imene mungapite, ndipo mudzatsitsa ukalamba wangu ndi chisoni ku dziko la akufa.

43

Koma njala inalimba pa dziko. Kunachitika pamene anamaliza kudya tirigu umene anabweretsa kuchokera ku Iguputo, ndipo bambo wawo anawauza kuti, Pitani kachiwiri mukagule kwa ife chakudya chochepa. Yuda anamuuza kuti, Munthu amene ndi mwini wa dziko anatichenjeza mwamphamvu kuti, Simudzaona nkhope yanga ngati mng'ono wanu sangakhale nanu. Ngati cakuti ukatumizga mchimwene wathu pamoza na ife, tichatsikira pansi na tichagula chakudya kwa iwe. Ngati koma simutumiza mchimwene wathu pamoza nathu, sitipita, pakuti munthu wakanena kwa ife kuti, Simuona nkhope yanga ngati mchimwene wanu wachichepere sangakhale pamoza nanu. Anati Israeli, Mwandipweteka chiyani ine, kuuza munthuyo kuti muli ndi mchimwene? Iwo pa wakati wakati, Mundu uyo atifumbile mafumbo ambiri za ufe na cibadwa cathu, akanena kuti, Kasi tati winu wakukhalabe moyo? Kasi muli na mlongo?

Ndipo tatawuzile malinga na mafumbo ghakwe. Sitinaziba kuti angati kwa ufe kuti, Bwerani na mlongo winu. Yuda wakati kwa Israeli bambo wake, Tumizga mwana pamoza na ine, na tiyimikenge tizapita, kuti tikhale na kusafa ife na iwe na katundu wathu. Ine koma ndikulindira iye, ku chiwoko changa funsani iye, ngati sindibweretsa iye kwa iwe, ndi kukhazikitsa iye pamaso pako, ndidzakhala ndachimwa kwa iwe masiku onse. Nga sitidachedwa, kale tingadabwerera kawiri. Israeli tati wawo wanena kwa iwo kuti, Nga chomwecho chili, chiteni ichi: torani zipatso za mnthaka mwanu mu ziwiya zanu, ndi mutsitse mphatso kwa munthuyo—mafuta, uchi, zofukiza, mure, terebinti, ndi mtedza. Ndi siliva kawiri-kawiri tengani mmanja mwanu, siliva yobwezedwa mmatumba anu bwezani nayo, mwina ndi kulakwa. Ndipo mtengi wanu mutore, ndipo muyimike mukatsike kwa munthu uyo. Mulungu wanga akupatseni chisomo pamaso pa munthuyo ndipo atumize mchimwene wanu mmodzi ndi Benjamini. Ine ndili ngati ndine wopanda ana, ndine wopanda ana.

Abantu aba pakutola zipego izi na siliva yakawiri, bakatola mu mikono yawo pamoza na Benjamini, ndipo pakuyimika bakatsikira mu Iguputo, ndipo bakayimira patsogolo pa Yosefe. Yosefe anaona iwo, pamoza na Benjamini mlongo wake wa mayi yomweyo, ndipo anati kwa iye amene ali pa nyumba yake, Lowetsa anthu mu nyumba, upha nsembe, ndipo ukonze, pakuti anthu adya mikate pamoza nane masana. Munthu wakachita monga mwanena Yosefe, ndipo wawalowesa wanthu mu nyumba ya Yosefe. Kuwona kasi wanthu ŵakuti

waŵalongosowa mu nyumba ya Yosefe, wakati, Chifukwa cha siliva wakuti waŵausya mu matumba athu chakuyamba, ife tikulongosowa kuti watilakwiska na kutithira, kuti watitenga kukhala akapolo pamoza na mbongolo zathu. Wafikira kwa munthu uyo wa pa nyumba ya Yosefe, ndipo wakalankhula naye pa chipata cha nyumba. Tikunena kuti, Tikufuna, Mbuye, anatsika pachiyambi kugula chakudya. Kunachitika kuti pamene tinafika ku malo ogona, tinatsegula matumba athu, ndipo chisiliva cha aliyense chinali mu tumba lake. Chisiliva chathu chokhala ndi kulemera komweko, tabweza lero mu manja athu. Ndi siliva yina tinabweresa nayo yekha kuti tigule chakudya, sitikudziwa ndani anayika siliva mu matumba athu. Wakulonga koma kwa iwo, Wachisomo kwa inu, musawopa. Chiuta winu, na Chiuta wa makolo inu, wakulapa kwa inu vyuma mu zikwama zinu. Ndalama zinu zikuvomerezeka ndikulandira. Na wakulongozera kwa iwo Simioni. Ndipo anabweretsa madzi kuti asambitse mapazi awo, ndipo anapatsa chakudya mbuli zawo. Anakonza zipaso mpaka Yosefe atabwera masana, pakuti anamva kuti iye ali pafupi kudya chakudya kumeneko. Joseph walowa mu nyumba, ndipo wamupeleka zipego zimene walikukhala nazo mu manja ghawo, ndipo wamugwadira pansi nkhope zawo zikugunda nthaka. Anafunsa koma iwo, Muli bwanji? Na anati kwa iwo, Kodi ali bwino tati winu mzee uyo munanena? Akukhalabe moyo? Koma iwo vakati, ali bwino mtumiki wako bambo wathu, akukhalabe wamoyo. Ndipo anati, wakomboledwa munthu uyo kwa Mulungu, ndipo vawerama vanamupembeza. Wakutali pamwamba na maso ake Yosefe, waona Benjamini mlongo wake

wa amayi amodzi, na wati, Uyu ndi mlongo wanu wa ngono, uyo mwati kwa ine kuti mubwerese? Na wati, Chiuta akuchitire chifundo, mwana wanga. Yosefe wasokonezeka, pakuti mtima wake unali kusokonezeka chifukwa cha mlongo wake, ndipo wakafuna kulila, tsono atalowa mu chipinda, walila kuko.

Ndi atasambapo uso, watuluka wakhalira wekha, ndi kuti, Ikani zinkwa. Ndi iwo wakuika chakudya kwa iye yekha, ndi kwa iwo malinga na iwo wekha, ndi kwa Aigupto iwo wakudya pamoza na iye malinga na iwo wekha, kwamba nga iwo Aigupto wakukhoza kudya pamoza na wa Hiberu mikate, chifukwa ndi chonyansa kwa Aigupto. Anakhala patsogolo pake, wakubadwa woyamba malinga na ukulupi wake, ndi wakuchichepera malinga na uchichepera wake, ndipo anthu anagumuka aliyense kwa mbale wake. Analanda magawo kuchokera kwa iye kupita kwa iwo veni, gawo la Benjamin linakulitsidwa kuposa magawo onse kasanu nthawi kuposa awo, ndipo analanda na kusangalala nthawi na iye.

44

Ndipo Yosefe analamula uyo wakukhala pa nyumba yake kuti, Dzazani matumba a anthu chakudya, chochuluka monga mwa kuthana kwawo kunyamula, ndipo ikani siliva wa aliyense pa mlomo wa thumba lake. Ndipo chikho chang’u cha siliva mukachiyike mu thumba la wamng’ono, pamoza na mtengo wa tirigu wake. Zinachitika monga mawu a Yosefe, monga

ananenera.

Mamawa ghaswera, wanthu whakatumizgika pamoza na mbunda zawo. Atabuka mzinda, sanakhalire kutali, ndipo Yosefe anati kwa iye wa pa nyumba yake, Nyamuka utsatire anthu, ndipo udzawakwanira, ndipo udzawauze kuti, N'chifukwa chiyani mwabwezera zoipa mmalo mwa zabwino? Chifukwa chiyani mwaliba chikho changa chasiliva? Sichi ichi chimene mbuye wanga akumwa? Iye mwini akugwiritsa ntchito kulosera mmenemo. Mwachita choipa chomwe mwachita. Pakuwapeza koma, wawaŵechera malinga na mawu agha. Iwo koma wakati kwa iye, Chifukwa chiyani mbuye wakulonga malinga na mawu agha? Usakhale kwa atumiki wako kuchita malinga na liwu ili. Ngati ndalama ya siliva iyo tinayipeza mu matumba athu tinayibweza kwa iwe kuchokera ku dziko la Kanaani, tuli bwanji tingabe tinakuba ndalama ya siliva kapena golide kuchokera mu nyumba ya mbuye wako? Kuchokera kwa amene mungapeze chikho cha anthu atumiki anu aleke kufa, ndi ife koma tichakhala anthu atumiki kwa mbuye wathu. Uyo koma wakati, Na vino, nga mwakuti, chomwecho chizakhala. Kwa uyo angapezeke chikho, azakhala wantchito wangu. Inu koma muzakhala oyera. Ndipo vakafumba, ndipo wakagumuliska umoza umoza chikwama chake pansi, ndipo wakatsegula umoza umoza chikwama chake. Wafufuza kuyambira kwa wa mkulu mpaka anafika kwa wa mngono. Ndipo anapeza chikho mu thumba la Benjamin. Ndipo wanangambula zovala zawo, ndipo umo ni umo wanayika chikwama chakhe pa mbongolo yakhe, ndipo wanabwelera ku

msumba.

Yuda na alongo wakwe walowa kwa Yosefe wakali kale uko, ndipo anagwera pansi patsogolo pakwe. Yosefe anati kwa iwo, Kodi ndi ciyani cintu ici mwacita? Simukudziwa kuti munthu ngati ine amaombeza kwa kuombeza? Wakati koma Yuda, Cinci tikuyankha kwa mbuye, kapena cinci tikukamba, kapena cinci tikuwerengedwa kulungama? Ciuta koma wakapeza kulakwa kwa atumiki wako. Onani tili atumiki kwa mbuye wathu, na ufe, na uyo wakapakanidwa cikombo. Koma Yosefe anati, Ayi kwa ine kungakhale kuchita chinthu ichi. Munthu amene anapezeka naye chikho, iye mwini adzakhala wantchito wane. Koma inyuwe pitani mu mtendere kwa tate wanu. Wakayandikira kwa iye Yuda wakati, Nkhupempha, Mbuye, mtumiki wako alongore mawu pamaso pako, na usakhale waukali kwa mtumiki wako, chifukwa iwe uli pamoza na Farao. Mbuya, iwe wakafunsa anthu ako kunena, Kodi muli na tate kapena mchimwene? Nanga tinati kwa mbuya, Kuli kwa ife tati wakukalamba, nanga mwana wa ukalamba wamungono kwa iye, nanga mlongo wake wakufa, koma iye yekha wakusigalira kwa amayi wake, nanga tati wakumtemwa. Munakhamba koma kwa anthu anu, Mumutsitse uyu kwa ine, nanga ndidzamusamalira. Nanga tinati kwa mwini nkhongono, Mwana sangakhoze kusiya tati wake; nga ŵakusiya tati, ŵakufa. Koma iwe munakhamba ku antchito ako, ngati mchimwene wanu wamngono sakutsikira pamoza na inu, simudzawonjezerapo kuwona nkhope yanga. Chakachitika pamene tifika kwa bambo wathu mtumiki wako, tawauza iye mawu a mbuye wathu. Bambo wathu wakati,

Yendani kanyakeso mukatikulire chakudya chachingono. Ife koma tinati, Sitikhoza kupita pansi, koma nga mchimwene wathu wamngono akupita pansi pamoza na ife, tidzapita pansi, pakuti sitikhoza kuwona nkhope ya munthu, mchimwene wathu wamngono asakhalepo pamoza na ife. Anati koma mtumiki wako atati wathu kwa ife, Inu mukudziwa kuti mkazi anabereka awiri kwa ine. Na wakachoka uyo umoza kuchokera kwa ine, ndipo mwanena kuti wadyedwa na virombo vyakuthengo, ndipo sindimuwonaso mpaka lero. Ngati chonecho mulandira na uyu kuchokera pa nkhope yanga, na chikamuchitikira ufooka mu njira, mudzatsitsa ukalamba wanga na chisoni ku dziko la akufa. Nanga chomene nga ndilowelera kwa mtumiki wako, atati wathu, na mwana asakhalepo na ife, moyo wake umalumikizika mu moyo wa uyu. Na yikhala mu kuwona kwakwe waka waka mwana pamoza na wathu, yifa, na anyakazi wako yitulusa ukalamba wa mnyakazi wako, tate koma wathu, pamoza na chisoni mu manda. Pakuti mtumiki wako kuchokera kwa tate walandira mwana, wakuti, Ngati sindimuwerezge kwa iwe, ndi kumuyimikizga patsogolo pako, ndikhala ndachimwa kwa tate masiku ghose. Tsopano chifukwa chake ndidzakhala kwa iwe kapolo mmalo mwa mwana, kapolo wa mbuye, koma mwana akwere pamodzi ndi abale ake. Kodi ndidzakwera bwanji kwa bambo wa mwana, mwana asakhalapo nafe? Kuti ndisaone zoyipa zimene zidzapeza bambo wanga.

45

Nanga Yosefe ŵakakhanitsa kupirikira ŵonse ŵakuima pafupi na iye, koma yakuti, Tumizirani ŵonse kuchokera kwa ine. Nanga palije munthu ŵakuima pafupi na Yosefe nthawi yakuti ŵakudziŵiska kwa ŵalongo ŵakwe. Ndipo warekera mau akulira, ndipo Vaigupito vonse vakamva, ndipo kwakamveka mu nyumba ya Farao. Yosefe anati kwa alongo ake, Ine ndine Yosefe. Kodi bambo wathu akukhalabe moyo? Alongo ake sanathe kumuyankha chifukwa anasokonezeka. Yosefe wakati kwa valongo vake, Swezani kwa ine, ndipo vakaswezeska. Wakati, Ine ndili Yosefe mlongo winu, uyo mwakandiguliska ku Iguputo. Tsopano chomwecho musakhale nkhwidzi, kapenanso chouma chioneke kwa inu chakuti munagulitsa ine kuno, pakuti Mulungu wanditumiza ine patsogolo panu kuti ndikasunge umoyo. Ici ndi chaka chachiwiri cha njala pa dziko lapansi, ndipo pali zaka zisanu zotsala, mmene sizikhala kulima kapena kukolola. Mulungu wanditumizga kale inyuwe, kuti ndisiye chitsaliro chanu pa dziko lapansi, ndi kukulitsa mbadwa yanu yaikulu. Lero chomene si imi mwanditumizga uno, koma Chiuta, ndipo wandipanga ine kukhala nga tate wa Farao, na mbuye wa zonse za nyumba yake, na wolamulira wa dziko lonse la Iguputo. Fulumirani chonecho pitani kwa tate wangu, ndi mumuuze kuti, izi zikunena mwana wako Yosefe, Mulungu wandipanga ine mbuye wa dziko lonse la Iguputo, tsikani chonecho kwa ine, ndi musakhale. Ndipo ukhala mdziko la Goseni la Arabia, ndipo ukhala pafupi nane iwe, ndi ana ako, ndi ana a ana ako, nkhosa zako, ndi ngombe zako, ndi zonse zimene zili zako. Ndipo ndidzakudyetsa kumeneko, pakuti njala idzakhalabe zaka zisanu, kuti iwe usawonongedwe, ndi ana ako

aamuna, ndi zonse zinthu zako. Onani, maso ghinu ghikuona, na maso gha Benjamini mchimwene wangu, chakuti ndi mulomo wangu uwo ukulongera kwa inu. Lengezani kwa tate wanga ulemerero wanga wonse wa ku Egypt, ndi zonse zimene mwaziona, ndipo fulumizani kubweretsa tate wanga kuno. Ndipo watagwa pa khosi pa Benjamini mchimwene wake, walira pa iye, ndipo Benjamini walira pa khosi pake. Na wakhalira wose walongo wakwe, wakalira pa iwo, na pambuyo pa izi walongo wakwe wakaŵecheta naye.

Ndi mawu ananenedwa kwakukulu mu nyumba ya Farao, akunena kuti, abale a Yosefe bafika, ndipo Farao anasangalala pamoza ndi atumiki ake. Farao anati kwa Yosefe, Uza abale ako kuti, Chitani ichi: dzazani matumba anu, ndipo pitani ku dziko la Kanaani. Mwanyamula bambo wanu ndi zinthu zanu, mubwere kwa ine, ndipo ndidzakupatsani zabwino zonse za ku Iguputo, ndipo mudzadya chongo cha dziko. Iwe koma lamula izi, kuti atenge magaleta kuchokera ku dziko la Iguputo kwa ana anu na kwa akazi anu, ndipo mwatenga tate wanu bwerani. Nanga musachenjere maso ya zinthu zinu, pakuti zonse zabwino za Igupto zikakhala zinu. Vakachita chomwecho ana a Israeli, ndipo Yosefe vakapereka kwa iwo ngolo monga mwa vinenedwa na Farao mfumu, ndipo vakapereka kwa iwo vyakudya vya mu njira. Ndipo kwa onse anapereka zovala ziwiri ziwiri, koma kwa Benjamini anapereka golide mazana atatu, ndi zovala zisanu zosintha. Na ku bambo wakwe watumizga malinga na vizintu ivyo, mbongolo khumi vikutenga vizintu vyose vyakubwera vya ku Iguputo, na nyulu khumi

vikutenga malofu ku bambo wakwe mu njira. Watumizga alongo wakwe, ndipo wakapita, ndipo wakuwauza kuti, Musakhale wokwiya mu njira. Ndipo anakwera kuchokera ku Aiguputo, ndipo anafika mdziko la Kanaani kwa Yakobo bambo wawo. Ndipo walonga kwa iye wakuti, Mwana wako Yosefe wakukhala moyo, ndipo iye wakutonga dziko lonse la Iguputo. Yakobo waswaswa mu mtima wake, pakuti sanalongere kukhulupilira zimene wanena. Vakamuŵuza zonse zikakambidwa na Yosefe, vyose vya akaŵaŵuza. Pakuŵona ngolo zya Yosefe akatuma kuti kumutola, mzimu wa Yakobo tate wawo ukaŵa moyo. Israeli anati, Yikulu kwa ine! Nga kachirikali Yosefe mwana wane wakukhala moyo, ndidzapita ndikamuwone ndisanafe.

46

Wanyamuka koma Israeli pamoza na vyose vya wake, wakiza pa Chitsime cha Lumbiro, ndipo wapereka nsembe kwa Mulungu wa dadi wake Isaka. Mulungu analankhula kwa Israeli mu chiwonero cha usiku, Yakobo, Yakobo, ndipo iye anati, Ndi chiyani? Koma wakuti kwa iye, Ine ndine Mulungu wa makolo ako. Usaope kutsikira ku Iguputo, pakuti ndidzakupanga dziko lalikulu kumeneko. Nanga ine ndidzatsikira pamoza nawe ku Iguputo, ndipo ine ndidzakubweza iwe kumapeto, ndipo Yosefe adzaika manja ake pa maso ako. Yakobo wakaluka kuchokera ku chitsime cha lumbiro, ndipo ana a Israeli wakanyamula bambo wawo, katundu, ndi akazi awo, pa ngolo zimene Yosefe

wakatumiza kuti zidzamnyamule. Ndipo anatenga zinthu zawo, ndi chuma chense chimene anapeza ku dziko la Kanani, analowa mu Igupto, Yakobo, ndi mbewu yake yense pamoza naye. Vana vake, na vana va vana vake pamoza naye, vakazi vake, na vakazi va vakazi vake, na mbewu yake yonse anatuluska mu Iguputo. Awa ndi mazina a ana aamuna a Israeli wakuti walowera mu Egipito pamoza na Yakobo atati wawo. Yakobo na ana aamuna ake, woyamba kubadwa wa Yakobo, Rubeni. Ana a Rubeni nanga Enoki, na Palu, Asroni, na Karmi. Ana a Simioni nkhali Hamuli, na Jamini, na Ehudi, na Jakini, na Zohari, na Sauli mwana wa mkazi wa Chikhanaani. Ana a Levi anali Gerishoni, Kati, na Merari. Vana va Yuda valikuba Eri, na Onani, na Shilo, na Faresi, na Zara, kasi Eri na Onani vakafa mu charu cha Kanaani, ndipo vana va Faresi valikuba Hezironi na Yemueli. Ana a Issachar anali Tola, na Phua, na Hashum, na Shimron. Vana va Zebuluni, Seredi, na Ena, na Akoeli. Awa ndi vana va Leya, uyo wakamubala kwa Yakobo mu Mesopotamiya ya Siriya, pamoza na Dina mwana wake wamkazi. Vyose vinyake, vana vamuna na vana vakazi, vinali makumi atatu na vitatu. Ana a Gadi nali Safoni, na Angisi, na Sanisi, na Tasobani, na Aedesi, na Aroedesi, na Areelesi. Ana a Asheri nali Iemna, Iessoua, na Ieoul, na Baria, na Sara mlongo wawo wamkazi. Ana a Baria nali Chobor na Melchiil. Awa ndi ana a Zilpah, uyo Laban anapereka kwa Leah mwana wake wamkazi, ndipo anabereka awa kwa Yakobo, anthu khumi na sita. Vana va Rakele mkazi wa Yakobo vinali Yosefe na Benjamini. Anabereka ana a Yosefe mu dziko la Iguputo, amene anamuberekera Asenati mwana wamkazi wa Potifera wansembe wa Heliopoli,

Manase ndi Efereimu. Anabereka ana a Manase, amene anamuberekera mzikazi wake wa ku Siriya, Makiri. Makiri anabereka Gileadi. Ana a Efereimu mchimwene wa Manase anali Sutelahi ndi Tahani. Ana a Sutelahi anali Edomi. Ana a Benjamini ndi Bala na Bekori, na Asebeli. Ana a Bala ndi Gera, na Noemani, na Akisi, na Rosi, na Mamfimu. Gera wabereka Aradi. Awa ndi ana a Rakele, uyo anamuberekera Yakobo, onse mitima khumi na vinayi na viwiri. Koma ana a Dan, Asom. Ndipo wana wa Nafutali, Asiela, na Guni, na Isara, na Solemu. Awa ndi ana a Ballas, amene Labani anapereka kwa Rakele mwana wake wamkazi, ndipo iye anaberekera Yakobo ana awa, anthu onse asanu ndi awiri. Miyoyo yonse yakuti yalowa pamoza na Yakobo mu Iguputo, yakuti yatuluka mu ziwalo zake, popanda akazi wa ana a Yakobo, miyoyo yonse, makumi sita na sita, Ana a Yosefe amene anamupezeleka kwa iye mu dziko la Iguputo, analipo anthu asanu ndi anayi. Anthu onse a nyumba ya Yakobo, amene analowa pamodzi ndi Yakobo mu Iguputo, analipo anthu makumi asanu ndi limodzi ndi asanu.

Koma Yuda wanamutumiza patsogolo pake kwa Yosefe, kuti akakumane naye ku mzinda wa Ngwazi, ku dziko la Ramesesi. Yosefe wakamanga magaleta wake, ndipo wakakwera kuti akakumane na Israeli bambo wake, ku mzinda wa Ngwazi. Atamuwona, wakagwa pa khosi lake, ndipo wakalira kwambiri. Ndipo Israeli wakulonga kwa Joseph kuti, Ndidzafa tsopano, pakuti ndawona nkhope yako, chifukwa iwe ukukhala moyo. Yosefe anati kwa alongo ake, Ndidzakwera ndidzalongosola kwa Farao, ndi kumuuza kuti, Alongo anga, ndi nyumba ya tate

wanga, amene anali mu dziko la Kanaani, afika kwa ine. Koma abantu aba ndi abusa, pakuti balikuba balisa ngombe, ndipo baleta ngombe, ngombe za ntchito, na vyose vya avo. Ngati chomene Farao akuitaneni inu, na akuneneni kwa inu, Ntchito yanu ndi chiyani? Mwakamba, Tili walezi wa ziweto, watumiki wako, kufuma pa unyanda mpaka lero, uwe na wababa wathu, kuti tikakhale mu nyika ya Goshen ya Arabia, pakuti mlezi aliyonse wa nkhosa ndi chonyansa kwa Aiguputo.

47

Yosefe wakabwera ndipo wakalongosora kwa Farao kunena kuti, Bambo wangu, ndi abale wangu, pamoza ndi ziweto zawo, ngombe zawo, ndi vyose vya wawo, wakaiza kufuma mudziko wa Kanaani, ndipo onani, wali mudziko wa Goseni. Kuchokera mwa abale ake, analanda amuna asanu, ndipo anayimika iwo pamaso pa Farao. Na Farao wakati kwa valongo va Yosefe, Chiyani chintchito chinu? Ivo wakati kwa Farao, Valimi va nkhosa vatumiki vinu, ufe na vaghogholo vitu. Vakati koma kwa Farao, Taiza kukhala mwakanthawi mu dziko, pakuti palibe kudya kwa ngombe za antchito ako. Njala yakhalamphamvu mu dziko la Kanaani. Lero chomwecho, tidzakhala mu dziko la Goseni. Vakati koma Farao kwa Yosefe, Vakhaleni mu dziko la Goseni. Ngati ukudziwa kuti vali mwa iwo anthu amphamvu, vika iwo kukhala akuluakulu wa ngombe zanga. Yakobo na ana aamuna wake vaiza koma ku Aiguputo kwa Yosefe, na Farao mfumu ya Aiguputo vakumva. Na Farao wakati kwa Yosefe

wakuti, Tate wako na walongoŵa wako wafika kwa iwe. Onani, charu cha Ayigupto chili pamaso pako; mu charu chabwino-bwino khazika tate wako na akulugwe wako. Yosefe anawalowetsa Yakobo bambo wake, ndipo anamukhazikitsa pamaso pa Farao, ndipo Yakobo anadalitsa Farao. Pharaoh anafumba Jacob kuti, Uli na zaka zingati za moyo wako? Yakobo wakuti kwa Falao, Mazuwa ya vyaka vya umoyo wangu, ivyo nkhukhalira mwakuyendayenda, ndi zana limoza na makumi ghatatu vyaka. Madoko nanga yaipa vyakhalira mazuwa ya vyaka vya umoyo wangu. Ivyo vyakafika pa mazuwa ya vyaka vya umoyo wa bamama bangu, ivyo mazuwa iwo vakhalira mwakuyendayenda. Nanga Yakobo ataadalitsa Farao, waatuluka kwa iye.

Nanga Yosefe wakakhazika tati wake na valongu vake, ndipo wakavaripa malo mu nyika ya Iguputo, mu nyika yinotha kwene, mu nyika ya Ramesesi, monga mwa kulamula kwa Farao. Yosefe wakavikilira tirigu ku bambo wakwe, nanga ku valongo vakwe, nanga ku nyumba yose ya bambo wakwe, tirigu malinga na munthu.

Mbewu koma yalikuba yilipo mu dziko lonse, pakuti njala yalimbikira kwambiri. Dziko la Iguputo na dziko la Kanaani vyalephereka kuchokera ku njala. Yosefe anasoŵaniska siliva yense yanapezeka mu dziko la Igupto na mu dziko la Kanani, ya tirigu umene anagula, ndipo anagawira kwa iwo. Yosefe analowetsa siliva yense mu nyumba ya Farao. Siliva yose yamalira mdziko la Iguputo ndi mdziko la Kanaani. Aiguputo

onse anabwera kwa Yosefe nkunena kuti, Tipatseni chakudya. Nchifukwa chiyani tife pamaso panu? Siliva yathu yamalira. Yosefe anati kwa iwo, Bwerani ndi ziweto zanu, ndipo ndidzakupatsani buledi mmalo mwa ziweto zanu, ngati siliva yanu yamalira. Iwo wakabwera na ziweto zawo kwa Yosefe, ndipo Yosefe wakawapatsa mikate mmalo mwa akavalo, na mmalo mwa nkhosa, na mmalo mwa ngombe, na mmalo mwa mbongolo, ndipo wakawadyetsa mu mikate mmalo mwa ziweto zawo zonse mu chaka chicho. Chaka chila chikamala, wakwiza kwa iye mu chaka chachiŵiri, wakuti kwa iye, Kodi tingawonongeke kuchokera kwa mbuya wathu? Pakuti ndalama zathu zamalira, vinthu vyathu na ngombe zathu zili kwa iwe mbuya, palije chinthu chikwasiyikira patsogolo pa mbuya wathu, kupatula thupi lathu na malo gathu. Chomwenecho tife nkhupepeka panyengo yako, na nthaka ikhale yosowa anthu, gula ife na nthaka yathu mmalo mwa buledi, na tikhale ife na nthaka yathu akapolo kwa Farao. Perekera mbewu, chomwenecho tilime, na tikhale moyo na tife nkhupepeka, na nthaka yikhale yosowa anthu nkhupepeka. Ndipo Yosefe anagula malo ghose gha Vaigupito kwa Falao, pakuti Vaigupito anaguliska malo ghavo kwa Falao, chifukwa njala yinakuvakakamizga, ndipo malo ghanakhala gha Falao. Ndipo anthu anawaika akapolo kwa iye mu akapolo, kuchokera malire akutali a Igupto mpaka malire akutali. Mwakupanda wa nthaka ya vanganga mwene, Yosefe wakagula leyi ivi. Pakuti Falao wakapha mphatso kwa vanganga, nanga wakadya mphatso iyo Falao wakawapha. Chifukwa cha ichi, wakagulisa nthaka yawo ivi. Yosefe analankhula kwa Aigupto onse kuti, Onani, ndakhala

nawo inu pamoza na nthaka yanu lero kwa Farao. Tengani mbewu kwa inu, ndipo mudzale nthaka. Nkhani vikhala vyakubereka vyake, nkhani mupeleke chigawo chakusanu kwa Farao. Vyakuti vyakubereka vinai vikhala kwinu vamweni mu mbewu ku nkhuni, nkhani mu chakurya kwinu, nkhani kwa vose vaku mu nyumba zinu. Ndipo anati, mwatipulumutsa ife, tapeza chisomo pamaso pa mbuye wathu, ndipo tidzakhala akapolo kwa Farao. Ndipo Yosefe anaika lamulo kwa iwo mpaka lero, pa nthaka wa Iguputo kuti Farao alandire, popanda nthaka wa ansembe wekha, umene siwakhalira wa Farao.

Wakakhala koma Israeli mu dziko la Egipito pa dziko la Goshen, ndipo analandira pa iwo, ndipo anakula ndipo anachulukana kwambiri. Yakobo wakakhala mu dziko la Aigupito zaka khumi na zisanu na ziwiri, ndipo masiku a moyo wake onse anali zaka zana makumi anayi na zisanu na ziwiri. Mazuŵa a Israeli wakufwa anafika pafupi, ndipo anaitana mwana wakwe Yosefe, nakumuwuza kuti, Nga nkhapeza chisomo pamaso pako, ika chanja chako pansi pa ntchafu yanga, ndipo uzachitira ine chifundo na choonadi, kuti usandikwike ine mu Iguputo. Koma ndidzagona pamoza na makolo anga, ndipo udzandinyamula kuchokera ku Iguputo, ndipo udzandiyika mmanda awo. Iye anati, Ine ndidzachita molingana na mawu ako. Wakhamba kuti, Lombera kwa ine, ndipo walombera kwa iye, ndipo Israeli wagwadira pa msonga wa ndodo yake.

48

Kunachitika pambuyo pa mawu awa, ndipo Yosefe anaudzidwa kuti, Tate wako ndi wodwala. Choncho anatenga ana ake awiri, Manase ndi Efereimu, nabwera kwa Yakobo. Kwaudzidwa Yakobo kuti, Ona, mwana wako Yosefe akubwera kwa iwe, ndipo Israeli atalimbitsa mphamvu anakhala pa bedi. Nanga Yakobo wakati kwa Yosefe, Chiuta wangu waonekera kwa ine mu Luza mu charu cha Kanaani, nanga wandalitsa ine, Na wakati kwa ine, Ona, ine ndikhukura iwe na ndikhuchulukitsa iwe, na ndikhukupanga iwe kukhala misonkhano ya mitundu, na ndikhukupa iwe nthaka iyi, na mbewu yako pambuyo pako, kuti ikhale umwini wa muyaya. Tsopano chifukwa ana ako awiri, amene anabadwira kwa iwe mu dziko la Iguputo ndisanafike kwa iwe ku Iguputo, ndi anga. Efereimu na Manase adzakhala anga monga Rubeni na Simeoni. Koma ana amene udzabale pambuyo pa izi, adzakhala pa dzina la alongo awo, adzatchedwa pa cholowa chawo. Ine koma pamene ndinali kuchoka ku Mesopotamiya ya Syria, Rakele amayi ako anafa mdziko la Kanani, pamene ndinali kuyandikira pa hippodrome ya Kabratha ya dzikolo, pofuna kufika ku Efrata, ndipo ndinamuyika mnjira ya hippodrome, umenewo ndi Betelehemu.

Kuwona koma Israeli ana a Yosefe, wanena, Ndi ndani kwa iwe awa? Yosefe wakulonga kwa bambo wake kuti, Wana wangu ndi awa, uyo Mulungu wandipereka pano. Yakobo wakulonga kuti, Wulete kwa ine, kuti ndiwadalitse. Maso gha Israeli ghakalemara chifukwa cha ukalamba, ndipo ghakanakukombola kulola. Wakawayandikira kwa iye, ndipo wakawapsomphera, ndipo wakawakunga. Nanga anati Israeli

kwa Joseph, Ona, uso wako sindinakulephera kuuwona, nanga Mulungu anandionesera nangonso mbeu yako. Ndipo Yosefe wawasoloza kufuma pa mabvi gha wakwe, ndipo wanamugondera pansi pa uso pawo. Yosefe watenga wana wace wawiri, Efereimu mu kumanja kwace, ku kumanzere kwa Israyeli, na Manase ku kumanzere kwace, ku kumanja kwa Israyeli, ndipo wawasengeska kwa Israyeli. Kutambasula koma Israeli dzanja lakumanja, anaika pamutu wa Eferaimu, uyu koma anali wachichepere, na lakumanzere pamutu wa Manase, mwakulekerana manja.

Nanga waadalitsa iwo, nanga wakati, Mulungu, uyo wakondweretsa makolo angu patsogolo pake, Abrahamu nanga Isaka, Mulungu uyo wakulisa ine kuchokera unyamata mpaka masiku ano, Mngelo uyo wakukhululira ine ku vyakuipa vyose, adalitse vana ava, na dzina lyangu lidzakwambikwa mwa iwo, na dzina lya makholo yangu Abrahamu na Isaka, na adzinji-njike kukhala khamu khakukulu pa dziko lapasi. Yosefe ataona kuti tati wake waika chiwoko chake chakuchilyo pa mutu wa Eferaimu, zinali zolemera kwa iye, ndipo Yosefe wakugwira chiwoko cha tati wake kuti achotse pa mutu wa Eferaimu nkuchiika pa mutu wa Manase. Joseph analankhula kwa bambo wake kuti, Ayi si chomwecho, bambo, pakuti uyu ndi wakubadwa woyamba, ikani dzanja lanu lakumanja pa mutu wake. Ndi sanafune, koma anati, Ndikudziwa, mwana, ndikudziwa, ndi uyu adzakhala anthu, ndi uyu adzakwezedwa. Koma mlongo wake wamngono adzakhala wamkulu kuposa iye, ndi mbewu yake idzakhala kuchuluka kwa mitundu. Nanga

wakawakomba iwo mu zuŵa lila, wakuti, Mu inu wakakombedwa Israeli, wakuti, Mulungu wakukupanga iwe nga Eferaimu nanga nga Manase. Nanga wakaika Eferaimu patsogolo pa Manase. Israeli anati kwa Joseph, Ona, ine ndikufa, koma Mulungu adzakhala nanu, ndipo adzakubwezani ku dziko la makolo anu. Ine koma ndinapereka kwa iwe Shekemu yapadera kuposa akhale ako, yomwe ndinatenga kuchokera mu dzanja la Aamori ndi lupanga lwanga na uta wanga.

49

Yakobo wakuitana wana wakwe wamuna, nanga wakawauza kuti, Munjikaneni, kuti ndikuwuzeni chinthu chikakuchitikirani pa masiku womaliza. Soŋkhanani, na mvereni wane, ana a Yakobo, mvereni Israyeli, mvereni tate winu. Reuben woyamba kubadwa wangu, iwe mphamvu zangu, na chiyambi cha ana angu, wovuta kunyamulika, na wovuta wodzikuza. Wachita kunyada nga madzi, usawire, chifukwa wakwera pa bedi ya atate wako, pamenepo wachipsa bedi pomwe wakwera. Simeon na Levi alongo anakwanilitsa chosalungama cha kusankha kwawo. Moyo wangu usakeze mu mkhongono wawo, na chiwindi changu chisalimbane pa kupangana kwawo, pakuti mu ukali wawo vapha anthu, na mu chifuniro chawo vadumula minyewa ngombe. Wotemberwa mkwiyo wawo chifukwa ndi waukhali, na ukali wawo chifukwa waumitima. Ndidzawagawa mu Yakobo, na ndidzawamwaza mu Israyeli. Judah, abale bako anakulotezga, maboko ako ali pa msana wa adani bako, ana ba

tate bako bakulambira. Cana ca nkhalamu Yuda, kuchokera ku cimera, mwana wanga, iwe unakwera. Utagonera unagona nga nkhalamu na nga cana, ndani adzamudzutsa? Mfumu sidzalephera kuchokera ku Yuda, ndi wotsogolera kuchokera ku ntchafu za iye, mpaka udzafika vinthu vyakusungidwa kwa iye, ndi iye udzakhala chiyembekezo cha mitundu. Wakumanga mwana wa mbunda wake ku mpesa, na mwana wa mbunda wa bulu wake ku nthambi, adzasamba chivala chake mu vinyo, na chivala chake mu mwazi wa mphesa. Maso gha ghakulakalaka kupita vinyo, na meno gha gha yera kupita mkaka. Zebulun mmphepete mwa nyanja adzakhala, ndipo iye mwini pafupi ndi malo ogumira zombo, ndipo adzatambalala mpaka ku Sidon. Issachar wakhumba chakoma, ali kupumula pakati pa magawo. Ndi waona wupumulo kuti ndi wabwino, ndi nthaka kuti ndi yachonde, waika phewa lake pa ntchito yolimbikira, ndipo wakhalatu mlimi. Dan ukhawelenga wanthu wakwe, monga nanga ndi lukoswe lumoza mu Israeli. Nanga Dan akhale njoka pa njira, wakukhala pa njira, wakuluma chidendene cha kavalo, nanga wakwera kavalo adzagwa mmbuyo. Kudikira chipulumutso cha Mbuya. Gad, gulu ya wakusakula yikamsakula iye, koma iye mwini yikamsakula iwo pa mapazi. Asher, mkate wake ndi wonenepa, ndipo iye adzapereka zakudya zabwino kwa akuluakulu. Naphtali ndi mtengo wotambalala, wakupereka kukongola mu chibeleko chake. Mwana wakula Yosefe, mwana wangu wakula wokondedwa, mwana wangu wamngono, bwerera kwa ine. Mu uyo wakuti wakaganizira zakumunyoza, abakulungwa wa mivi wakamusunga chidani. Ndipo zinapwanyika pamoza na

mphamvu zida zawo za uta, ndipo zinatopa mitsempha ya mikono ya manja awo, chifukwa cha dzanja la wolamulira Yakobo, kuchokera kumeneko wamphamvu wa Israeli kuchokera kwa Mulungu wa bambo wako. Ndipo Mulungu wangu wakuthandizani, ndipo wakudalitsani madalitso a kumwamba kuchokera pamwamba, na madalitso a dziko lapansi lokhala na zinthu zonse, chifukwa cha madalitso a mawere na chibeleko. Madalitso a atati wako na amayi wako, akulira kuposa madalitso a mapiri osasinthika, na madalitso a zitunda zosatha, zikakhala pa mutu wa Yosefe, na pa msonga wa uyo wakuganizira wakholo. Benjamin mbulu wakudya kwambiri; mmawa adzadya chabe, ndipo mu madzulo amapereka chakudya. Onse awa ndi ana a Yakobo khumi na awiri, na izi anawaŵechera tate wawo, ndipo anawakomba, uliwonse muwiri na madalitso ghakhe anawakomba. Ndipo anawauzira kuti, Ine ndikupita kwa anthu anga, mundiyike pamodzi ndi makolo anga mphanga limene lili mmunda wa Efuroni Mhiti. Mu phanga la kawiri, loyanganizana na Mamre, mu dziko la Kanaani, limene Abulahamu analigula phangalo kuchokera kwa Efuroni Mhiti kuti likhale manda. Kuko vakaika Abrahamu na Sara mkazi wakwe, kuko vakaika Isaka na Rebeka mkazi wakwe, kuko vakaika Lea. Mu kukhala kwa munda na chipinda chikulu cha kukhala mu iwo, kuchokera kwa ana a Heti. Yakobo anamalira kulamula ana ake, ndipo anakweza mapazi ake pa bedi, namalira, ndipo anawonjezeredwa kwa anthu ake.

50

Yosefe wagwa pa nkhope ya bambo wake, walila nanga wamupsompsona. Ndipo walamula Yosefe anthu akatumikira wake awo akuchita kuika mmanda kuti aike mmanda bambo wake, ndipo wakuika mmanda awo akuchita kuika mmanda Israeli. Na vakamalizga mazuwa gha makumi manayi gha wakwe, pakuti nkhwi nkhwi mazuwa gha kuika mmanda ghakubalangika, na Iguputo yikamulilira mazuwa makumi ghusanu na mawiri. Pakuti masiku a kulira anadutsa, Yosefe analankhula kwa akuluakulu a Farao, kunena, Ngati ndinapeza chisomo pamaso panu, chonde lankhulani za ine mmakutu a Farao, kunena, Tate wangu wandilumbizga wakuti, Mmanda uwo ndinadzikumbira wekha mcharu cha Kanani, uko unandike. Lero nkhara ichi, ndikakwera ndikazika tate wangu, ninga ndibwerere. Ndipo Farao anati kwa Yosefe, Pita ukakike tate wako, monga mwa anakulumbizira. Nanga Yosefe anakwera kukwika tate wake, nanga anakweranso pamoza naye anthu yense akatumikira Farao, nanga akulu a nyumba yake, nanga akulu yense a dziko la Iguputo. Na banja lonse la Joseph, na abale ake, na nyumba yonse ya bambo ake, na achibale ake, na nkhosa, na ngombe zinasiyidwa mu dziko la Goshen. Ndipo zinakwera pamoza naye magaleta ndi okwera pamahatchi, ndipo msasa unali ukulu kwambiri. Ndipo anafika pa chipala cha kupunthira tirigu cha Atadi, chimene chili kutsidya kwa Yorodano, ndipo anamlilira maliro akulu ndi amphamvu kwambiri, ndipo anachita maliro kwa bambo wake masiku

asanu ndi awiri. Ndipo wakhalanga wa ku Kanani wawona kulira pa chipala cha kupunthira tirigu cha Atadi, ndipo wati, Kulira kwakukulu uku ndi kwa Vaiguputo. Chifukwa cha uku, anatcha dzina lake Kulira kwa Iguputo, umene uli kuseri kwa Yorodano. Nanga vana vake vakachita kwa iye chomwecho. Ndipo ana akwe anamunyamula kupita naye ku dziko la Kanaani, ndipo anamuika mphanga lakuti kawiri, limene Abrahamu anagula phanga monga manda kuchokera kwa Efroni Mhiti, patsogolo pa Mamre. Na Yosefe wabwelela mu Iguputo, mwini na walongo wakwe, na wonse wabwelela pamoza kukwika dadi wakwe.

Abale a Yosefe ataona kuti atate wawo wafa, anati, Mwina Yosefe angatisudzulire ndi kutilipira zonse zoyipa zimene tinachitira kwa iye. Ndipo atafika kwa Yosefe, anati, Atate wako analumbiza asanafe, kunena, Chomwecho mwati Yosefe, khululukira kwa iwo chifundo na tchimo chawo, chifukwa chaipa kwa iwe iwo wakukusonjezga. Vino tambula chifundo cha atumikiri a Chiuta a tate wako. Yosefe walira pakulongera kwawo kwa iye. Ndipo atabwera kwa iye anati, Ife ndife antchito anu. Ndipo Joseph wakawauza kuti, Musaope, pakuti ine ndili wa Chiuta. Inu mwakonzekera pa ine mu vyaipa, koma Chiuta wakonzekera pa ine mu vyintu vyakuwemi, kuti chingachitike monga lero, na anthu akulu alidyiwe. Ndipo wakulonga kwa iwo, Musaopa, ine ndikulera inyuwe na nyumba zinyuwe. Ndipo wakulimbikiza iwo, ndipo wakulonga mu mitima yawo. Ndipo Yosefe wakakhala ku Igupto, iye pamoza na abale ake, na banja lonse la atate ake. Yosefe wakakhala zaka

zana na khumi. Ndipo Yosefe anaona ana a Efereimu mpaka mbadwo wachitatu, ndipo ana a Makiri mwana wa Manase anabadwa pa mawendo a Yosefe. Na Yosefe wakati kwa alongo ake, Ine ndikufwa, nanga Chiuta wakuŵa wakuŵalangira ŵanyamwe, na wakutongoza ŵanyamwe kufuma mu charu ichi kuluta mu charu chakuti Chiuta wakalumbira kwa atati athu Abulahamu, Isaka, na Yakobo. Ndipo Yosefe wakalumbiziska wana wa Israyeli kunena kuti, Mulungu pakakulowerani, mukatuluske mafupa ghangu kuno pamoza na ŵanyamwe. Nanga Yosefe wakafwa ali na vyaka zana na khumi, ndipo wakamuika mu chiviga mu Iguputo.

Uthenga Wambone wa Mateyu

1

Buku wa kubadwa kwa Yesu Kristu, mwana wa Davide, mwana wa Abrahamu. Abraham anabereka Isaac, ndipo Isaac anabereka Jacob, ndipo Jacob anabereka Judah pamoza ndi abale ake. Judah wabereka Phares na Zerah kuchokera kwa Tamar, Phares wabereka Hezron, Hezron wabereka Aram, Aramu anabereka Aminadabu, Aminadabu anabereka Naasoni, Naasoni anabereka Salimoni, Salmon wabereka Boaz kuchokera kwa Rahab, Boaz wabereka Obed kuchokera kwa Ruth, ndipo Obed wabereka Jesse. Jesse anabereka David mfumu. David mfumu anabereka Solomon kuchokera kwa mkazi wa Uriya, Solomon wakabala Rehoboam, Rehoboam wakabala Abijah, Abijah wakabala Asa. Asa anabereka Jehoshaphat, Jehoshaphat anabereka Joram, Joram anabereka Uzziah, Uzziah wabereka Jotham, Jotham wabereka Ahaz, na Ahaz wabereka Hezekiah.

Hezekiah anabereka Manasseh, Manasseh anabereka Amon, Amon anabereka Josiah. Josiah anabala Jekoniya na alongo ake pa nthawi ya kutaŵisidwa ku Babuloni.

Pambuyo pa kuthamangitsidwa ku Babuloni, Yekoniya anabereka Salatielo, ndipo Salatielo anabereka Zerubabelo. Zerubbabel anabereka Abiud, Abiud anabereka Eliakim, Eliakim anabereka Azor. Azor anabereka Zadok, Zadok anabereka Achim, Achim anabereka Eliud, Eliud anabereka Eleazar, Eleazar anabereka Matthan, ndipo Matthan anabereka Jacob. Jacob na akabereka Joseph, mwamuna wa Mary, kuchokera kwa iye anaberekeka Yesu wakutchiwa Kristu. Zibadwa zonse chomene kuchokera kwa Abrahamu mpaka kwa Davide ndi zibadwa khumi na zinayi, na kuchokera kwa Davide mpaka kuthamangizika ku Babuloni ndi zibadwa khumi na zinayi, na kuchokera kuthamangizika ku Babuloni mpaka kwa Khristu ndi zibadwa khumi na zinayi.

Kubadwa kwa Yesu Kristu kunalikira umo. Pakuti Mariya amayi wakwe anali atalumbirirana na Yosefe, asanakhale pamoza, anapezeka ali ndi mimba kuchokera kwa Mzimu Woyera. Joseph mwamuna wake, pakukhala wolungama na kusafuna kumuchitisa manyazi pagulu, anafuna mwachinsinsi kumusudzula. Koma wake wakuganizira izi zinthu, yona, mthenga wa Mbuye waonekera kwa iye mu loto wakutonga, Yosefe mwana wa Davide, usaope kutenga Mariya mkazi wako, pakuti chimene chakubadwa mu iye chakuchokera ku Mzimu Woyera. Adzabala mwana wamwamuna, ndipo udzamutcha

dzina lake Yesu, pakuti iye adzapulumusa anthu ake ku machimo awo. Ichi kasi yose yakachitika kuti chikwanilisike icho chakanenedwa na Mbuya kudzera mwa mushinshimi wakati, Onani, namwali adzakhala ndi pakubereka mwana wamwamuna, ndipo adzamutcha dzina lake Emmanuel, limene likutanthauza Mulungu ali nafe.

Yosefe atadzuka kufuma mu tulo, wakachita monga mthenga wa Mbuya wamulambirira, ndipo wakatenga mkazi wake, Nanga ayi wamumanyi mpaka wabereka mwana wake wamwamuna wa chiyambi, ndipo wakutcha zina lake Yesu.

2

Koma Yesu wakabadwa mu Betelehemu wa Yudeya mu mazuwa gha Mfumu Herode, yonani, amatsenga kuchokera kummawa wakafika mu Yerusalemu Vakulonga kuti, Kuli Mfumu yabalikwa ya Vayuda? Tinalola nyenyezi yake ku mawa ndipo tinabwera kumulambalala. Herod mfumu atamva zimenezi anakhumudwa, na Yerusalemu yonse pamoza naye. Ndipo wakusonkhanitsa wose atsogoleri akuluakulu wa ansembe ndi walembi wa anthu, wakuwafunsa kuti Khristu wakubadwa kuti? Koma iwo anati kwa iye, Ku Betlehemu wa ku Yudeya, pakuti mneneri analemba chotere, Nanga iwe Betelehemu, nkhongo ya Yuda, mwakuti kweni ndiwe wamngono pakati pa vakulongozgi va Yuda, pakuti kufuma mwa iwe wakutulukamo mukulongozgi, uyo wakukhulusa vanthu vane Israyeli.

Pamenepo Herode mwachinsinsi ataitana amatsenga, ndipo anazindikira kuchokera kwa iwo nthawi ya kuwonekera kwa nyenyezi. Na kutumizga waka ku Betelehemu, wakati, Mukayende, mufufuze chakuchita pa za mwanayo. Mukamuwona, mundiuze ine kuti na ine ndikafika ndimupembeze. Iwo akamva mfumu, ananyamuka, ndipo nyenyezi iyo anaiwona kummawa inawatsogolera mpaka inakafika nayima pamwamba pa panaŵa mwana. atawona nyenyezi, anasangalala chisangalalo chikulu kwambiri Na atabwera mu nyumba, anaona mwana pamoza na Mariya amayi wake, ndipo atagwa pansi anamlambira, ndipo atatsegula zuma zawo anampatsa mphatso: golide, lubani, na mure. Na vakachemezgewa mu lota kuti vangabwera kwa Herode, vakabwerera ku nyika yawo munjira yinyake.

Pakuchoka kwawo, yona, mthenga wa Mbuya waoneka mu loto kwa Yosefe wakuti, Ukaimike utore mwana na amayi wake na uthawire ku Iguputo, na ukhale uko mpaka ndikulongore kwa iwe, pakuti Herode wakufuna kufunafuna mwana kuti awononge. Koma wanyamuka, anatenga mwana na amayi wake usiku, ndipo anachoka kupita ku Igupto. Ndipo wakalipo kweneko mpaka kufa kwa Herode, kuti chikwaniliskike chimene chikanenedwa na Mfumu kudzera mwa mneneri wakujova kuti, Kuchokera ku Egipito ndinayitana mwana wangu wa mulume.

Pamenepo Herode wakuwona kuti wakunyozgeka na asing’anga, wakukwiya kwene, ndipo wakutuma wakapha wose wana wa mu Betelehemu na mu mamalire wake wose kufuma

wa vyaka viviri na pasi, malingana na nthawi iyo wakudziwa chomene kufuma kwa asing'anga. Pamenepo yakazuzika icho chakanenedwa na Yeremiya mneneri wakuti, Izwi mu Rama lyamvwika, kulira na kulila na kulira kwakukulu, Rakele wakulira vana vake, na sakufuna kutonthozeka, chifukwa sali.

Herode wakamwalira, yona mthenga wa Mbuya wawoneka kwa Yosefe mu maloto mu Iguputo. Wakuti, Imika utore mwana na mayo wake, upite mu nyika ya Israyeli, pakuti avo wakufuna moyo wa mwana wafa kale. Koma wakanyamuka, watenga mwana na amayi ake, ndipo wakafika ku dziko la Israeli.

Wamva kuti Arkelao wakutawala pa Yudeya mmalo mwa Herode tate wake, waopa kupita kweneko, koma wacenjezedwa mu loto, ndipo wabwerera ku zigawo za Galileya. Na kutali kwakhe wakhala mu mudzi wotchedwa Nazareti, kuti chikwanilitsidwe chicho chinenedwa kudzera mwa aneneri kuti adzatchedwa Mnazareti.

3

Mu masiku amenewo, Yohane Wobatiza anabwera kudzalalikira mu chipululu cha Yudeya. Na kunena kuti, Tembenukani, pakuti umwini wa zakumwamba wakwegera. Uyu ndi uyo wanenedwa na mneneri Isaiah wakutonga kuti, Lizgu lya wakufuwula mu chipululu, konzani njira ya Mbuya, muchite njira zake zowungama.

Koma Yohane mwini wakhalanga na chovala chake cha ubweya wa ngamira na lamba wa chikopa mchiuno mwake, ndipo chakudya chake chinali dzombe na uchi wakuthengo. Pamenepo anthu a ku Yerusalemu na a ku Yudeya yose na a mchigawo chose chakuzungulira Yorodano analikupita kwa iye. Ndipo vakabatizikwa mu Yorodani naye vakulumbikira zambi zawo.

Pakuwona ŵakuŵa wa Mafarisi na Masaduki wakuiza pa kubatizidwa kwakwe, waŵauza kuti, Ŵana ŵa njoka, ndani wakulangiza inu kuthawa kuchokera ku ukali wakuiza? Chitanini chipatso choyenera cha kulapa. Nanga musaganizire kuŵa mwa ŵanyamwe, Tate tikukwete Aburahamu. Nkhukuŵuzani pakuti Chiuta ukukhoza kufuma mwa mabwe agha kuwutsa ŵana kwa Aburahamu. Kale nkhwangwa yili ku muzu wa mitengo, choncho mtengo uliwonse usapanga zipatso zabwino udulidwa na kuponya mu moto.

Ine nanga nikubatiza inu mu madzi kuti mulape, koma uyo ukubwera pambuyo pane ndi wamphamvu kuposa ine, uyo sindili wokwanira kunyamula nsapato zake. Uyo mwini adzakubatizani mu Mzimu Woyera na moto. Wakuti chipeta chakupepeta mu chiwoko chake ndipo adzasakaza bwino malo ake akupunthira tirigu, ndipo adzasonkhanitsa tirigu wake mu nkhokwe, koma mphesi adzazitentha ndi moto wosazimika.

Pamenepo Yesu wakiza kuchokera ku Galileya ku mtsinje wa Yorodani kwa Yohane kuti abatizidwe naye. Koma Yohane anali kumletsa iye akunena, Ine ndili na chifunikwa cha kubatizidwa

ndi iwe, ndipo iwe ukubwera kwa ine? Kuyankha koma Yesu wakati kwa iye, Leka nthazi ino, chomwecho pakuti chikufanana chili kwa ife kukwanilitsa chilungamo chose. Nthazi iye wakuleka iye. Na Yesu atabatizidwa, wakwera msanga kuchokera mmadzi, ndipo onani, kumwamba kunatsegulika kwa iye, ndipo waona Mzimu wa Chiuta ukukwera pansi nga njiwa ndi kubwera pa iye. Na onani, mau ghakuchokera kumwamba ghakuti, Uyu ndi Mwana wangu wakondeka, mwa uyo ndinakondwera.

4

Pamenepo, Yesu wakatumiziwa mu chipululu na Mzimu kuti wayeswe na mdyerekezi. Ndipo atatha kusala chakudya masiku makumi anayi na masikati makumi anayi, pambuyo pake anali na njala. Na wakasendela kwa iye wakuyesa wakatonga, Nga mwana uli wa Chiuta, tonga kuti mabwe aga asanduke zinkwa. Koma iye wakuyankha wakuti, Kwalembedwa kuti, si pa buledi wekha wakukhala munthu, koma pa liwu lonse likutuluka mu mlomo wa Mulungu. Pamenepo mdyerekezi wamutola ku mzinda wakupatulika, ndipo wamuyimika pa nsonga ya Nyumba ya Mulungu. Na wakuti kwa iye, Nga uli mwana wa Chiuta, widziponyere pansi, pakuti walembedwa kuti walamula amithenga ake za iwe, na pa manja wadzidzakweza, mwina usakhomere phazi lako ku mwala.

Yesu wakati kwa iye, Kanyake walembiwa kuti, Usakayesa

Mbuya Mulungu wako.

Kanyake Satana wamutenganso ku phiri yakweza kwambiri, na wamuonetsa maufumu yonse ya dziko lapansi pamoza na ulemerero wawo. Ndipo wakuti kwa iye, Izi zonse ndidzakupatsa ngati ugwa undilambirire. Pamenepo Yesu wakuti kwa iye, Uka kumbuyo kwangu, Satana, pakuti walembwa kuti, Mwami Mulungu wako ukulambira, na kwa iye yekha ukulambalira. Pamenepo mdyerekezi wamusiya, na onani watumiki wafika nakumutumikira.

Yesu atamva kuti Yohane wapereka, wachoka kupita ku Galileya. Nanga wakasiya Nazareti, wakabwera nakakhala mu Kaperanaumu ya mmphepete mwa nyanja, mu malire a Zebuloni nanga Nafutali. kuti zikwanilitsidwe zimene zinanenedwa kudzera mwa Yesaya mneneri wakuti, Dziko la Zebulun ndi dziko la Naphtali, njira ya nyanja, kupita kwa Yorodani, Galileya ya mitundu. Anthu amene anakhala mu mdima anaona kuwala kwakukulu, ndipo kwa iwo amene anakhala mu dziko la mthunzi wa imfa, kuwala kunawachera.

Kuchokera pamenepo Yesu anayamba kulalikira na kunena kuti, Lapani, pakuti Ufumu wa Kumwamba wafika pafupi.

Pakuyenda kuchokera pa nyanja ya Galileya, anaona alongo awiri, Simoni wakuti anali Petro na Andreya mlongo wake, akulasa ukonde mu nyanja, pakuti anali alovi. Ndipo wakuwauza kuti, Bwerani mundikonzere, ndipo

ndidzakusandutsani kukhala asoŵi a anthu. Iwo koma mwakufulumira kusiya maukonde ndipo akamutsatira. Nanga kupitilira kutalika kumeneko, anaona wanyake awiri wamuna wachilongo, Yakobo wa wa Zebedayo nanga Yohane chilongo chake, mu ngalawa pamoza na Zebedayo tate wawo, akakonza maukonde awo, nanga anawaitana. Koma iwo mwakamantha wasiya bwato na tate wawo ndipo wamtsatira.

Na Yesu wakayendayenda mu Galileya yose, wakuphunziska mu misonkhano yawo, na kulalikira uthenga wabwino wa ufumu, na kuchiritsa matenda yose na zilwelezyose mu wanthu. Ndipo nkhani yakhe yakachoka mu Syria yonse, ndipo vakamubweresa vanthu vonse vavya nkhongono vakulwara matenda ghakusiyana-siyana na kuzunikiwa, na vavya na ziwanda, na vavya na chifufu, na vavya na kufunika, ndipo wakavaponya. Makamu yakuya anamutsatira kuchokera ku Galileya, Dekapoli, Yerusalemu, Yudeya, nanga kupitilira kwa Yorodano.

5

Pakuona makamu wakuru anakalota ku phiri, ndipo atatama waphunzira wakhe anasendela kwa iye. Na pakutsegula mlomo wake, walikuphunzisa iwo pakunena, Vadalikwa vaumphawi mu mzimu, chifukwa ufumu wa kumwamba ndi wawo. Wapalidwa iwo akulira, chifukwa iwo adzatonthozedwa. Vakulogwa vanyofu, chifukwa venewo vakalandira charu.

Wadala iwo wakhuta nkhungu na nyota ya chilungamo, chifukwa iwo adzakhutitsidwa. Wapasiwa wa wapasiwa, chifukwa iwowo wapasiwa. Vaadalitsikwa vaaoyera mu mtima, chifukwa iwo Mulungu vaawona. Vadalitsikwa vapangi va mtendere, chifukwa vene vachitemwa vana va Chiuta. Wadalitswa wazunzikwa chifukwa cha chilungamo, chifukwa ufumu wa kumwamba ndi wawo. Mwapasiwa muli nthazi wakuti wankhuponyerani na wakutipanikizgani, na wakuti wankhutaura vyakuipa vyose pa inu wakuberezga chifukwa cha ine. Kondwerani na kusangalala, chifukwa malipiro anu ndi akulu mu zakumwamba, chomwecho pakuti anauzunza aneneri amene anali pamaso panu.

Inu muli mchere wa pa charu, koma nga mchere ukhale wopanda kununkhira, udzakhalira mchere bwanji? Sulibe mphamvu kale, koma kuponyedwa kunze na kuponderezedwa na anthu. Inu muli uluŵaliro wa pa charu. Mudzi suungakhoza kubisika pamwamba pa phiri ukukhazikika. Nanga wakuyaka nyali na kukayika pasi pa dengu, koma wakuyika pa chiyanjano cha nyali, ndipo ikuwala kwa wose wali mu nyumba. Chomwecho kuwala kwanu kuwalenge pamaso pa anthu, kuti awone ntchito zanu zabwino nkhulumbiske Tate wanu wakumwamba.

Musaganizira kuti ndinabwera kusakaza lamulo kapena vaneneri, sindibwera kusakaza, kasi kukwanilitsa. Amen, pakuti nkhukuuzani kuti, mpaka kumalo kwa kumlengalenga na dziko lapansi, iota imoza kapena serif imoza siingadutse mu lamulo

mpaka zonse zikachitike. Uyo ngati choncho akaswefula umoza wa malamulo agha gha ngonongono na kuphunzisa chomwecho anthu, adzachemekedwa wamngono mu ufumu wa kumwamba; koma uyo wakuchita na kuphunzisa, uyu adzachemekedwa wamkulu mu ufumu wa kumwamba. Ndikuti kwa inu chakuti ngati chilungamo chinu sichikwanira kuposa chilungamo cha akalembi na Afarisayo, simukalowa mu ufumu wa kumwamba. Mwamva kuti chinanedwa kwa akulu kuti, Usaphe, ndipo aliyense amene aphe adzakhala wolakwa pa chiweruzo. Koma ine nkhukuuzani chakuti aliyense uyo ukukalipira mlongo wake popanda chifukwa ukhala wolakwa pa chiweruzo, ndipo aliyense uyo ungathe kunena kwa mlongo wake raka, ukhala wolakwa kwa khonsolo, ndipo aliyense uyo ungathe kunena chitsiru, ukhala wolakwa mu gehena ya moto. Ngati choncho uli kuphembera chiphembero chako pa guwa, ndipo pomwepo ukumbukira kuti mlongo wako ali na chinthu cholingana na iwe, Siya pamenepo mphatso yako patsogolo pa guwa lansembe, ndipo pita koyamba ukakwanisane na mlongo wako, ndipo pamenepo ukabwera ukapereke mphatso yako. Uwa na mtima wabwino kwa mdani wako mwamsanga ukakhali munjira naye, kuti mdani asakupereke kwa woweruza, ndipo woweruza asakupereke kwa mtumiki, ndipo ukawonyedwe mndende. Ndikunena zoonadi kwa iwe, ukatuluka kweneko mpaka ukalipira ndalama yakomalizira.

Mwamva kuti chanenedwa kwa akale kuti, Usachite chigololo. Koma ine nkhukuuzani kuti aliyense amene akuona mkazi kuti amufune, kale wachita chigololo naye mu mtima mwake. Ngati

koma diso lako la kumanja likukukhomba, ulitule na kuliponya kutali na iwe, nkhuli yakufunikira kwa iwe kuti lithe chimoza mwa ziwalo zako na kwamba thupi lako lonse liponyedwe mu gehena. Ndipo ngati dzanja lako lakumanja likukukhomboletsa kuchimwa, lidule ndi kuliponya kutali ndi iwe, pakuti ndi kopindulitsa kwa iwe kuti chiwalo chimodzi cha thupi lako chiwonongeke, osati kuti thupi lako lonse liponyedwe mu gehena.

Kwanenedwa kuti, uyo angasudzule mkazi wake, ampatse chikalata cha kusudzulana. Ine koma nkhukuwuzani kuti aliyense wakuti angamusiye mkazi wake kunze kwa chifukwa cha uchigololo, nkhukumupangisa kuti achite chigololo, na aliyense wakuti angakwatire mkazi wakasiyidwa, nkhuchita chigololo.

Kachiwiri mwamva kuti kwanenapo kwa akulu, simungalumbire zabodza, koma mudzapereka kwa Mbuye malumbiro anu. Ine koma nkhuyowoya kwa inu kuti musaape kulumbira kulikonse, nangabe mu kumwamba, chifukwa chimpando cha Mulungu, Nanga mu nthaka, chifukwa ndi choponderapo cha mphazi za myendo yake, nanga ku Yerusalemu, chifukwa ndi mzinda wa Mfumu yayikulu. Kapenanso usalumbe mmutu mwako, chifukwa suungathe kupanga tsitsi limodzi kukhala liyera kapena lakuda. Mawu yinu akhale inde inde, ayi ayi; chomene cha izi chikuchokera mu choipa.

Mwamva kuti chanenedwa, liso mmalo mwa liso na lino mmalo mwa lino. Ine koma nkhukuuzani inu musayimirire woipa, koma uyo wakukumenyi pa tsaya lakumanja, mtembenuzire nayenso na lina. Nanga munthu wakufuna kuti aweruze nako nanga wakutenga chovala chako, muleke nanga chovala chikuru. Ndipo aliyense wakukakamiza kuti uende nawo mailo umoza, enda nawo ziwiri, Upasize wakukupempha, ndipo usawatembenuke wakufuna kukongoza kuchokera kwa iwe.

Mwakumva kuti kyanenedwa, Ukhakondela mnzako wako, na ukhachita chidani mdani wako. Ine koma nkhukuwuzani, mwakondeni wadani winu, wakomberani wawo wakhukutukani, muchitireni wemi wawo wakhukudani, nkhupempherani wawo wakhukupwetekezani na kukudzudzulani. Kuti mwakhalenge vana va Tate winu uyo mu vyakuthambo, pakuti dzuwa lake likutuluka pa viphaŵi na vambone, na kugwa mvula pa valongozgi na vasili valongozgi. Ngati mwakonda iwo akukondani inu, mphoto yotani muli nayo? Kodi si atolamasamu nso akuchita chomwecho? Ndipo ngati mukulombesera anzanu okhaokha, kodi mukuchita chiyani chapadera? Kodi si atsonkhanyi amisonkho nso amachita chomwecho? Mudzakhala choncho inu wakupereska, monga Tate wanu wakumwamba wakupereska.

6

Yangani utonthozi wanu musawuchite pamaso pa anthu kuti

muwoneke kwa iwo; nga mwachita chomwecho, malipiro simulibe kuchokera kwa Tate wanu yemwe ali mmwamba. Pamene chifukwa ukachita chifundo, usalize lipenga patsogolo pako, monga anya achinyengo akuchitira mu misonkhano na mu misewu, kuti alemekezedwe na anthu; choonadi ndikunena kwa inu, alandira malipiro awo. Koma iwe ukachita chifundo, chakumanzere chako chisadziwe chimene chikuchita chakudza lako. Kuti chifundo chako chikhale mu chinsinsi, ndipo Tate wako wakuona mu chinsinsi akhukubwezera iwe poyera.

Nanga pamene ukupemphera, sukhala ngati anyakuzemba, chifukwa amakonda mu mipingo ndi mu makona wa misewu ayimirira kupemphera, kuti aonekere ku anthu, choonadi nkhukuuzani kuti alandira malipiro wawo. Koma iwe, nthazi ukapemphera, lowa mu chipinda chako chamkati, ndipo utsekhera chitseko chako, pemphera kwa Tate wako uyo ali mu chinsinsi, ndipo Tate wako uyo akuona mu chinsinsi akakupereka mu poyera.

Mukupemphera koma musachite kubabble monga anthu a mitundu ina, chifukwa akuganiza kuti mu kulankhula kwao kwambiri adzamveka. Choncho musakhale ngati iwo, pakuti Bambo anu akudziwa zimene mukufuna musanawafunse. Choncho pemphani inu, Tate wathu uyo ali kumwamba, dzina lako likhale lopatulika, Ufumu wako ubwere, chifuniro chako chichitike, monga mwa kumwamba, nangonso pa dziko lapasi. Buledi wathu wa tsiku ndi tsiku utipatse lero. Nanga mutikhululire zingongole zathu, monga nanga ife tikhululira

angongole athu. Na unga utiloweze ife mu kuyeswa, koma utipulumuzge ife ku wa choipa. Chifukwa wako ndi ufumu, na mphamvu, na ulemerero mu nyengo zonse. Ameni.

Ngati inu mukhululukira anthu zolakwa zawo, Atate wanu wakumwamba adzakhululukiranso inu. Koma ngati simukukhululukira anthu zolakwa zawo, nanga Tate wanu sadzakhululukira zolakwa zanu.

Pamene mukusala kudya, musakhale ngati anyengi akukhumbikha, pakuti akunyoza nkhope zawo kuti awoneke kwa anthu kuti akusala kudya, ndinakuuzani zoona kuti alandira kale mphotho yawo. Koma iwe ukakhala kudya, dzoza mutu wako ndi kutsuka nkhope yako. Kuti usawoneke kwa anthu ukusala kudya, koma kwa Tate wako uyo ali mu chinsinsi, ndipo Tate wako uyo akuwona mu chinsinsi akukulipira iwe pachiwonekhero.

Musasunge zuma zanu pa dziko lapansi, kumene nkhungu na dzimbiri zikunononga, na kumene akuba akulumba na kuba. Sungani kwa inu vyuma ku kumwamba, uko nkhunguni na dzimbiri siziwononga, na uko vakuba savadumphula na kuba Pomwe pali chuma chanu, pomwepo puzakhala mtima wanu.

Lampu ya thupi ndi diso. Nga chomene diso wako ukhala wosalala, thupi wako wonse udzakhala wakuunika. Ngati diso lako ndi loipa, thupi lako lonse lidzakhala lamdima. Ngati kuwala kuli mwa iwe ndi mdima, mdima uli wochuluka bwanji!

Palije munhu angakhoze kutumikira eni awiri, pakuti uyu mmoza angamude na uyu mnzake angamkonde, kapena wa mmoza angamugwirire na wa mnzake angamnyoze. Mungakhoze kutumikira Chiuta na chuma.

Chifukwa ichi nkhukuuzani kuti, musankhazikike za moyo wanu kuti mudye chiyani nanga mumwe chiyani, nanga za thupi lanu kuti muvale chiyani. Kodi moyo si wambirimbiri kuposa chakudya, nanga thupi kuposa chovala? Yangani mu vyuni vya kumlengalenga, chakuti ivyo nkhalima iyayi wala nkholola iyayi wala nkusonganya mu zitsime, na Tati winu wakumlengalenga nkhulisiska ivyo. Si umwe nkhuposa pa mtengo kupita ivyo? Kodi ndi ndani mwa inu wakudera nkhawa angakwanise kuwonjezera pa moyo wake cipimo chimoza? Nanga pa zovala mukukhumbikira ciyani? Ganizirani maluwa a mmunda mmene akukulira, sakugwira ntchito kapena kusoka. Koma ndikukuuzani kuti ngakhale Solomoni mu ulemerero wake wonse sanawale ngati chimodzi mwa izi. Ngati koma udzu wa mu munda, umene uli lero ndi mawa ukuponyedwa mu uvuni, Mulungu ukuwuveka choncho, kodi si kwambiri koposa inu, inu a chikhulupiriro chachingono? Musadalimbikire choncho mukutonga, Chiyani tidye kapena chiyani timwe kapena chiyani tivwale? Zonse pakuti zinthu izi mitundu ikufuna, akudziwa pakuti Tate wanu wakumwamba kuti mukufuna izi zonse. Funanini koma choyamba ufumu wa Mulungu na chilungamo chake, na zintu izi zonse ziwonjezeredwa kwa inu. Musadandaule chifukwa cha mawa, pakuti mawa udzadandaula zake zomwe, kukwanira tsiku vubi

lake.

7

Musaweruze, kuti musaweruzidwe, Mu chiweruzo chimene mukuweruza nacho, mudzaweruzidwanso nacho, ndi mu miyeso imene mukuyesa nayo, idzayesedwanso kwa inu. Chiyani ukulola chinthu chachingono chicho chili mu liso la mchimwene wako, koma chinthu chikulu chili mu liso lako wako ukuleka kulola? Kapena mwakuti ukhaulira ku mlongo wako kuti, Leka ndikhavindikire chinthu chachingono mu liso lako, nanga ona chipangizo chili mu liso lako? Iwe wachinyengo, tulusa choyamba chipangizo cha mtengo mu liso lako, ndipo kenako ukalola bwino kuti utuluse kachilombo mu liso la mchimwene wako.

Musapereke vyakupatula kwa mbwa, kayi musaponya mbeyu zinu zakukhala ntheura pamaso pa nguluve, mwakuti zingakuvipondereza na makasa awo, na pakutembenuka zingakukhanuleni.

Pemphaninyi, ndipo mukuperekedwa; yangayaninyi, ndipo mukupeza; gogodaninyi, ndipo mukugulidwa. Wonse pakuti uyo wakufuna wakulambira, na uyo wakusaka wakulola, na uyo wakugogoda chizindikizgika. Kapena ndi ndani mwa inu munthu, uyo ngati mwana wake angamupemphe chingwa, angamupereke mwala kwa iye? Na nga nsomba wapempha, si

njoka wamupatsa kwa iye? Ngati chomene imi, muli oyipa, mukudziwa kupereka zimpho zabwino kwa ana anu, cingakhalenge chomene Tate wanu uyo ali kumwamba adzapereka zabwino kwa iwo akupempha iye?

Vyose vyakuti mungafuna kuti vanthu vakuchitireni, chomenecho nkhononso imi muchite kwa iwo, pakuti ichi ndi lamulo na vaneneri.

Lowani mwa chipata chachingono, chifukwa chipata chatambalala na njira yakufutukuka ikutsogolera ku chiwonongeko, na vazinandi vali vene vakulowa mwa yake. Chipata chakupapatizga na njira yakuzunzika yakutsogolera mu umoyo, na ochepa ndi amene akuipeza.

Chenjerani koma kufuma kwa vaneneri vanyengi, avo vakwiza kwa inu mu zovala za nkhosa, koma mkati mwavo vali mbidzi zakuba. Kuchokera mu zipatso zawo mwadziwira iwo. Kodi uku kusonkhanitsa mphesa kuchokera mu minga, kapena mkuyu kuchokera mu minga? Chomwecho mtengo wonse wabwino ukupanga zipatso zabwino, koma mtengo wovunda ukupanga zipatso zoipa. Mtengo wabwino suukhoza kubala zipatso zoipa, nanga mtengo wowola suukhoza kubala zipatso zabwino. Mtengo uliwonse uyo ukupanga zipatso zabwino ukudumulidwa na ukuponyedwa mu moto. Nkhwichi kuchokera ku zipatso za awo mwadziwira awo.

Si wonse uyo wakuŵechera kwa ine kuti Mwami Mwami,

akalowa mu ufumu wa kumwamba, koma uyo wakuchita chifuniro cha Tati wangu uyo wali kumwamba. Wambirimbiri wanganena kwa ine mu tsiku lila, Mbuya, Mbuya, si mu dzina lako tinkalosera, na mu dzina lako tinkatulutsa ziwanda, na mu dzina lako tinkapanga mphamvu zambirimbiri? Na kenako ndidzavomereza kwa iwo kuti sindikudziwapo inu, chokani kwa ine inu anthu akugwira ntchito yosalongosoka.

Wonse chifukwa uyo wakumva mawu anga awa na kuwapanga, ndidzamufanizira na munthu wanzeru, uyo wakumanga nyumba yake pa lwazi. Mvula yakagwa, mitsinje yakafika, miphepo yakapepeta, nanga yakakhumudza nyumba iyo, koma yikagwira, pakuti yakamangika pa lwazi. Na wonse wakumva mawu anga awa na waka wakuchita iwo, wakufanizgika na munthu wachipusa uyo wakumanga nyumba yakhe pa mchenga. Mvula inagwa, mitsinje inabwera, miphepo inaomba, ndipo zinakomba nyumba iyo. Nyumba inagwa, ndipo kugwa kwake kunali kukulu kwambiri.

Ndipo zinachitika pamene Yesu anamaliza mawu awa, makamu anagumuka pa chiphunzitso chake. Wakaliko kuwaphunzitsa iwo monga munthu wakukhala na ulamuliro, na si monga akalembi.

8

Pakutsika kwake pansi kuchokera ku phiri, makamu

yambirimbiri anamutsatira. Ndipo onani, wadonda wakubwera analambiranga kwa iye kunena, Mbuya, ngati mukufuna, mungathe kundidetsa. Ndipo atatambalaza chiwoko anakhudza wake Yesu akunena, Nkhufuna, uyeretsedwe. Ndipo mwakamsimsimsi wakayeretsedwa wake khate. Nanga Yesu wakumuuza kuti, Ona usauze mundu uyu uliwonse, kasi genda ukalangise kwa wansembe nanga ukapereke chopereka icho Mose wakalamula mu umboni kwa iwo.

Pakuŵa walowera mu Kaperanaumu, mkulu wa asilikali waŵandikira kwa iye wakumupempha na kunena, Mbuya, mnyapakazi wangu wagona mu nyumba, walemala, wakuvutika kwambiri. Na Yesu anati kwa iye, Ine ndidzabwera ndikamuponya. Na yankha centurion wakati, Mbuya, sindili wakwanira kuti ulowe pansi pa denga wangu, koma nena mawu chabe, na mtumiki wangu adzachira. Na pakuti ine nili munthu wa pasi pa ulamuliro, nili na asikari pasi pa ine, ndipo nkhutonga uyu kuti, Enda, ndipo nkhuenda, na winyake kuti, Bwera, ndipo nkhubwera, na kapolo wangu kuti, Chita ichi, ndipo nkhuchita. Wamva koma, Yesu wakangangazga na wakati kwa iwo wakumutsatira, Nadi nkhukuuzani, nangwa mu Israeli ndinachipeza chikhulupiliro chikuru chomwechi. Koma nkhukuuzani inyuwe kuti vambinji vazakwiza kufuma ku mawa na malambiro, na vazakhala pamoza na Abrahamu na Isaka na Yakobo mu ufumu wa zakumwanya. Koma ana a ufumu akatayikwa mu mdima wakutalika, kweneko kukakhala kulira na kuswekesana mano. Na wakati Yesu kwa centurion, Enda, na monga wakulupilira vichitike kwa iwe. Na

wachilamuka mtumiki wakwe mu nyengo iyo.

Ndipo Yesu pakaiza mu nyumba ya Petro, kaona apongozi wakwe wagona pansi ni kuvwara malungo Wakwatira chiwoko chake, malwele gha phuphu ghakamusiya, ndipo wakanyamuka na wakatumikira kwa iye. Madzulo koma itachitika, wabweresa kwa iye anthu wogwidwa na ziwanda wambiri, ndipo watulutsira mizimo na ijwi, ndipo wonse wakukhala moipa wawachiritsa. Kuti kugwiritsidwe ntchito icho chinenedwa kudzera mwa mneneri Yesaya wakuti, Mwini matenda athu analanda ndi matenda ananyamula.

Yesu pakaona wakuru wanandi pa iye, walamula kupita ku mbuto. Nanga mlembi umoza wakayandikira kwa iye, Mphunzitsi, ndikulondola kwa iwe kwakuli konse ukupita. Nanga wakuti kwa iye Yesu, Mbweha zili na mphanga zawo nanga viyuni vya kumwamba vili na zisa zawo, koma Mwana wa Munthu alibe pano angagone mutu wake. Wina wa ophunzira wake wakuti kwa iye, Mbuya, ndilole ine choyamba kupita ndi kuika tate wangu. Koma Yesu wakamuwuza kuti, Nditsatire, na uleke wakufa wakwikire wakufa wawo.

Ndipo iye atalowa mu ngalawa, ophunzira wakwe wakamutsatira. Nanga onani, chivundumuko chikuru chinachitika mu nyanja, chomwe bwato linakwiririidwa ni mafunde, koma iye anali kugona. Na vaphunzisi vake vakafika vakamuukisa uku vakuti, Mbuya, tipulumutse, tikufa. Na wakuti kwa iwo, Chiyani mwamantha muli, inu va chikhulupiliro

chachingono? Nyengo iyo wakagoloka, wakakalipira miphepo na nyanja, na kwabako bata likulu. Koma wanthu wadabwa pakulonga kuti, Uyu ndi munthu wa mtundu wanji, pakuti mphepo na nyanja zimumumvera?

Ndipo atafika kwenikweni kuja ku malo ghakutali ku charu cha Wagergeseni, wanthu wawiri wakugwiriwa na ziwanda wakutuluka mu manda wakamumanyana nawo, wakalikali chomene, wene wanthu wakakhoziwa kudutira mu njira iyo. Nanga taonani, vakalila vakulonga, Chiyani kwa ife nanga kwa iwe, Yesu mwana wa Chiuta? Wakiza kuno patsogolo pa nthazi kutipuntha ife? kunali koma kutali kuchokera kwa iwo gulu la nkhumba zambiri likudya. Koma ziwanda zinamukhuthiriza iye zikunena, Nga ukhutilopa ife, tilorezge ife kunyamuka mu gulu la nguluwe. Nanga wakawauza kuti, Yendani. Iwo wakati watuluka wakaenda mu gulu ya nkhumba, nanga onani, gulu yense ya nkhumba yakafuwulira pa mphepete kuya mu nyanja nanga yakafa mu madzi. Koma awo wakudyetsa wathawa, ndipo wakupita mu mudzi wakalongosola vyose pamoza na vya awo wakugwiriwa na ziwanda. Na taonani, mzinda wose ukatuluka kukakumana na Yesu, ndipo pakuwona Iye, wakumpempha kuti achoke mmalire awo.

9

Nanga walowa mu chombo chakuyendela pamadzi, wadutsira nanga wakiza mu mzinda wake weni. Ndipo taonani, anali

kubweresa kwa iye munthu wakupooza wagona pa bedi, ndipo Yesu ataona chikhulupiriro chawo anati kwa munthu wakupoozayo, Limba mtima, mwana, makhala ako akhululukidwa. Na onani, vamoza va alembi vakati mu mitima yawo, Uyu wakuchita chipongwe. Yesu waona maganiziro awo ndipo wakati, Chifukwa chichi mwe mukulinganya yaipa mu mitima yinu? Kodi ndi chiyani chosavuta kunena, Zolakwa zako zakulekerezedwa, kapena kunena, Imirira ndi kuyenda? Kuti pa mwamanya kuti Mwana wa Mundu uli na ulamuliro pa dziko lapasi kukhululukira machimo, vyeneko akunena kwa wakugontha, Yimika, nyamula bedi yako na upite ku nyumba yako. Ndipo atanyamuka anapita ku nyumba yake. Pakuwona koma, wanthu ambiri wanadabwa na kulemekeza Mulungu wakupereka ulamuliro uterowu kwa wanthu.

Ndipo Yesu pakapita kuchokera kumeneko, anaona munthu wakhala pa malo gha kusonkhanitsa msonkho, dzina lake Mateyu, ndipo anamuwuza kuti, Nditsatire. Ndipo anayimirira namutsatira. Vyakachitika pamene wakwe wakatamika mu nyumba, nanga onani vamtima va misolo vamtima na vachimbi vakiza vakatamika pamoza na Yesu na vaphunzizi vakwe. Nanga Mafalisayo awakuwona, wakulonga kwa waphunziri wakwe, Chifukwa chiyani mphunzitsi winu wakulya pamoza na watolowamisonkho nanga wachimbi? Koma Yesu wakamva walawambira kuti, awo walimba havakufuna dokotala, koma awo vali na matenda. Mugendeni mukaphunzire chintu chiri chifundo nkhufuna na si nsembe. Pakuti sindinabwere kukhemera walungama, koma wachimwi mu kulapa.

Pamenepo ophunzira a Yohane anabwera kwa iye nkunena kuti, Nchifukwa chiyani ife ndi Afarisayo tilimala zambiri, koma ophunzira anu salimala? Yesu wakawauza kuti, Kodi wana wa chipinda cha ukwati wangalire nthazi zonse mkwatizi ali pamoza nawo? Koma mazuwa giza pamene mkwatizi wachotsedwa kwa iwo, ndipo penepo wizaleka kudya. Palibe munthu amene wakuika chigamba cha nsalu yosasinthidwa pa chovala chakale, chifukwa chodzaza chake chimachotsa kuchokera pa chovala, ndipo kupasula koipa kumachitika. Nanga wakuponya vinyu vyakupya mu zikopa zakale, nga pakuti zikuphulika zikopa, na vinyu vikutayika, na zikopa zikuwonongeka. Koma vinyu vyakupya wakuponya mu zikopa vyakupya, na vyose vyaviri vikusuŋgika.

Izi yeye akulankhula kwa iwo, yonani mfumu yimoza yakweza yakulambira kwa yeye kunena kuti mwana wankhazi wane pano wafwa, kasi yiza uike chanza chako pa yeye na adzakhala moyo. Na Yesu wakanyamuka, wakamutsatira pamoza na viphunzizi vake. Nanga yonani, mkazi wakudwala kucitika magazi zaka khumi na ziwiri, wakufikira kumbuyo nakugwira mphepete wa chivala chake. Iye walikuti mu mtima mwake, Nga ndikhudza chokha mwinjiro wake, ndidzapulumuka. Koma Yesu wakatembenuka na kuwona iye, wakati, Limba mtima, mwana wankhazi, chikhulupiliro chako chakupulumutsa iwe. Na mkazi wakapulumutsidwa kuchokera pa nthawi iyo. Ndipo Yesu atafika ku nyumba ya mfumu na kuona anyimbi a filimba na gulu la anthu likuchita phokoso, anawauza, Chokani, pakuti mtsikana uyu sanafa, koma wakugona. Ndipo wakamuseka.

Koma pamene khamu la anthu linatulutsidwa, analowa nakagwira dzanja lake, ndipo mtsikana anayimika. Mphekesera iyi inafalikira mdziko lonse lija.

Ndipo Yesu pakadutsira kumeneko, akhapfwa khumi awiri akamtsatira akufuula nati, Mutichitire chifundo, Mwana wa Davide. Kutali kwabwera koma mu nyumba, ŵaona ŵa kunabwera kwa iye, na Yesu wakuwuza kwa iwo, Mukukhulupilira chifukwa ndikhoza kuchita ichi? Wakumuwuza, Inde, Mbuya. Pamenepo wakhora maso ghawo wakuti, Malinga na chikhulupiliro chinu chichitike kwa inu. Nanga maso ghawo ghinatseguka, nanga Yesu anawakwiya mwakukali akukhamba kuti, Onani kuti pasakhale munthu wakumanya. Koma iwo atuluka, anafalitsa uthenga wa iye mu nthaka yense iyo.

Koma pamene iwo akutuluka, onani, anabweresa kwa iye munthu wakhungu wogwidwa na ziwanda. Ndipo chiwanda chitachotsedwa, munthu wakhosi analankhula, ndipo makamu anadabwa ponena kuti sizinawonekepo chotere mu Israeli. Koma Afarisayo ankanena kuti, mwa mfumu ya ziwanda akutulutsa ziwanda.

Ndipo Yesu anayendayenda mu mizinda yonse ndi midzi, akuphunzitsa mu mipingo yawo ndi kulalikira Uthenga Wabwino wa Ufumu ndi kuchiritsa matenda onse ndi zilwele zonse mwa anthu.

Pakuona makamu, anakomera mtima pa iwo, chifukwa anali atopa na kutayika monga nkhosa zisakhala na mweniso. Kenako wakuti kwa vaphunzisi vake, Kutebula kweneko nkhukulu, nambo vanthu vavigwira ntchito ndi vangono. Pemphani Mbuye wa kutebula kuti atumize antchito mu kutebula kwakhe.

10

Nanga wakuitanira waphunziri wakwe khumi na wiri, wawapatsa ulamuliro wa mizimu yosauka kuti awusire nanga kuchiritsa matenda wonse nanga matenda wonse. Wa atumiki khumi na wiri maina awo nkhawa awa: woyamba Simoni wakutchedzedwa Petro na Andreya mlongo wake, Yakobo mwana wa Zebedayo na Yohane mlongo wake Filipo na Bartolomeo, Tomasi na Mateyu msonkholi wa msonkho, Yakobo mwana wa Alufayo na Lebayo yemwe ankatchedwa Tadayo, Simoni Mkananiti na Yuda Mkiskariyoti, uyo wakampereka.

Awa khumi na awiri, Yesu anaawatuma atawalamula nkhuwawuza kuti, Musapite ku njira ya mitundu ya anthu, ndipo musalowe mu mzinda wa Asamariya. Pitani koma kwambiri kwa nkhosa zosowa za nyumba ya Israeli. Mukayenda, lengezani mukunena kuti ufumu wa kumwamba wakwegera. Odwalira muchiwaponya, anyamata muchiwayeretse, akufa muchiwauke, ziwanda muchitulutse, mwalandira pachabe, mupeleke pachabe. Musatenge golide, siliva, kapena mkuwa mu zingwe zanu. Musatola chikwama mu

njira, nangonso zovala ziwiri, nangonso nsapato, nangonso ndodo, pakuti wogwira ntchito ndi woyenera chakudya chake. Mu msumba kapena mudzi uliwonse umene mulowamo, funsani kuti ndi ndani wakuyenera, ndipo mukhalepo mpaka mutachoka. Pakulowa mu nyumba, mulonjezge mwakuamba kuti, Mtendere ku nyumba iyi. Na ngati nyumba ndi yoyenera, mtendere wanu uze pa iyo, koma ngati si yoyenera, mtendere wanu ubwerere kwa inu. Na uyo wakuti nga wangakulandira imi nanga wakuti wangamva mawu ghinu, mukutuluka kunze kwa nyumba nanga kwa mudzi wakuti, mukung'ung'ute fumbi lya mapazi ghinu. Nkhuni nkhu-ku-wuzani, yi-khala bwino ku dziko la Sodom na Gomorrah pa tsiku la chiweruzo kusiyana na muzi uwu.

Onani, ine nkhukutumizgani mwe nga nkhosa mu pakati pa mimbulu; khalani choncho anzeru nga njoka, komanso osalala nga nkhunda. Chenjerani koma kufuma kwa anthu, pakuti ivo adzakuperekani mu misonkhano, na mmipingo yawo ivo adzakukwapulani. Na pa vikuluganya na vafumu mwakutolewa chifukwa cha ine mu umboni kwa iwo na ku mitundu. Pamene wakuperekani, musakhazikire mwakuti mukulonge bwanji kapena chiyani, pakuti chikuperekedwa kwa inu mu ora iyo chomwe mukulonge. Ayi pakuti si imi ŵakuŵecheta, nambo ndi Mzimu wa Tati winu wakuŵecheta mwa imi. Mlongo akapereka mlongo ku lufu, na tati mwana, na vana vakayimika pa vakulugwe na akawacitisa lufu. Ndipo mudzadedwa ndi onse chifukwa cha dzina langa, koma amene apirira mpaka kumapeto, iyeyu adzapulumutsidwa. Pamene

vakukutengerezgani mu msumba uwu, thawilirani ku wina, choonadi nkhukuuzani, simukumaliza misumba ya Israeli mpaka atabwera Mwana wa Munthu. Palije wophunzira wakuposa mphunzitsi wake, nanga kapolo wakuposa mbuye wake. Yakwanira kwa wophunzira kuti akhale nga mphunzitsi wake, na kwa kapolo kuti akhale nga mbuye wake. Nga mwini nyumba wamutambira Beelzebuli, cingakwanira vinji anthu a mu nyumba yake? Musalawope kuwaopa iwo, pakuti palije chinthu chophimbidwa chomwe sichizavumbulidwa, na chobisika chomwe sichizamanyika. Icho nkhulongora kwa inu mu mdima, longorerani mu chiwunika, na icho mkhuwumvira mu khutu, lengezani pa mipando ya nyumba. Musaope kwa iwo wakupha thupi, koma moyo wosakhoza kupha, koma mwambone opani iyo wakhoza kuwononga moyo na thupi mu gehena. Kodi si tiwiri twa nkhwazi tigulitsidwa ndalama ya assarion? Nanga chimoza mwa iwo sichigwa pa nthaka popanda chifuniro cha Tate wanu. Koma tsitsi zonse za mutu wanu zili nawo nambala. Choncho musaope, inu muli na mtengo waukuru kuposa timbiri tambiri.

Wonse choncho uyo ali yense wakuvomeranga mwa ine pamaso pa anthu, ndidzavomera nane mwa iye pamaso pa Atate wanga wa mwa kumwamba. Aliyense amene angandikane nane pamaso pa anthu, ndidzamukana nayenso pamaso pa Atate wanga yemwe ali kumwamba.

Musaganizire kuti ndinabwera kuponya mtendere pa charu. Sindibwera kuponya mtendere, nambo lupanga. Ndabwera

pakuti ndipatanise mwamuna na baba wake, na mwanakazi na amayi wake, na mkwatibwi na apongozi wake. Ndi adani wa munthu akhala anthu a mnyumba yake.

Uyo wakonda tate wake kapena mayo wake kuposa ine, nkhongo wakufunika kwa ine, na uyo wakonda mwana wake wamwamuna kapena mwana wake wamkazi kuposa ine, nkhongo wakufunika kwa ine, Nanga uyo waka tolera mtanda wake nanga kutsatira pambuyo pane, waka nkhala wane wakufunika. Uyo wakupeza moyo wake udzautaya, na uyo wakutaya moyo wake chifukwa cha ine udzaupeza.

Uyo wakukulandirani ine wakundilandira, ndi uyo wakundilandira ine wakulandira uyo wandituma. Uyo wakupokelera mneneri mu zina lya mneneri, akalandira malipiro gha mneneri, na uyo wakupokelera munthu wolungama mu zina lya wolungama, akalandira malipiro gha wolungama. Na uyo aliyense wakampereka kumwa umoza wa ŵangono ŵawa chikho cha madzi ghozizima chabe mu zina la wophunzira, nadi nkhukuuzani, sangalutanye mphotho yake.

11

Ndipo chakachitika pamene Yesu wamaliza kuphunzitsa ophunzira wake khumi na wiri, wachoka kuchokera kuko kuti akaphunzitse nanga akalengeze mu mizinda yawo.

Koma Yohane wakumva mu jele vinthu vya Khristu, watuma vaphunzira vake vaviri Wakanena kwa iye, Iwe ndiwe wakubwera, kapena tikuyembekezere wina? Yesu wakayankha wakati kwa iwo, Yendani mukauzenge Yohane zimene mukumva na kuwona. Vipofu vikuwonazonso, valema vikuyendazonso, vakhate vikuyereseka, vangonono vikumvazonso, vakufa vikuutswa, na vosauka vikuphalira uthenga wabwino. Na wakulogoloka ndi uyo nga angakhale wosakalipira mu ine.

Pamene awa ayi nkhupita, Yesu anayamba kulankhula kwa makamu za anthu za Yohane, Cani mwapita mu cipululu kuwona? Lusekese lwa kugwedezeka na mphepo? Koma mwatuluka kuwona cani? Munthu wavalika zovala zofewa? Onani, iwo amene amavala zovala zofewa ali mnyumba za mafumu. Koma mwalawira kuwona chiyani? Mneneri? Inde, nkhukuuzani, woposa mneneri. Uyu ndi amene analembedwa za iye kuti, Onani, ine nkhutuma mthenga wangu patsogolo pa nkhope yako, amene akakonza njira yako patsogolo pako.

Nadi nkhukuuzani kuti, wakuti wauka mwa wabadwa wa akazi wamkuru kuposa Yohane Mbatizi, koma wamngono mu Ufumu wa Kumwamba ndi wamkuru kuposa iye. Kuchokera mmazuŵa a Yohane Mbatizi mpaka lero, ufumu wa kumwamba ukulimbikitsidwa, ndipo ŵanthu ŵakukakamiza ŵakulilanda. Pakuti waneneri wonse na lamulo wananenera mpaka pa nthawi ya Yohane. Na nga mukufuna kulandira, iye ndi Eliya uyo wakufuna kubwera. Uyo wakukhala na makutu yakumva

amve.

Kodi ndidzafananiza bwanji mbadwa iyi? Ili ngati ana okhala mmisika, omwe akuitana anzawo akunena kuti, Tinalimba filimba kwa inu, koma mwakavina. Tinayimba nyimbo ya maliro kwa inu, koma mwakavutika. Wakiza pakuti Yohane wala kudya wala kumwa, ndipo wanena kuti, Wakhala na mzimu. Wakiza Mwana wa munthu wakudya na kumwa, ndipo wankhamba, Onani munthu wakudya kwambiri na wakumwa vinyo, mnzake wa asoŵezi msonkho na wachimwa. Koma nzeru yaluŵikizgika kuchokera kwa ana ake.

Pamenepo anayamba kudzudzula mizinda imene munachitikamo zamphamvu zake zambiri chifukwa sanatembenuka. Woe kwa iwe, Korazini, woe kwa iwe, Betisaida, chifukwa nga mu Turo na Sidoni zinalichitika zamphamvu zinalichitikira kwa inu, kalekale zingakhala zikhala mu saki na phulusa zinatembenuka. Koma nkhukuwuzani, Turo na Sidoni zikhapfuuka kuposa inu pa siku wa kuweluza. Na iwe Kapernawumu, iwe wakwezgeka mpaka kumwamba, udzatsidzikizgidwa mpaka ku Hadesi, chifukwa ngati mu Sodomu zinachitika zamphamvu zizo zinachitika mwa iwe, zikadakhala mpaka lero. Koma nkhukuuzani inu kuti nthaka ya Sodomu yopfuuka iikhala mu siku wakulamula kuposa inu.

Mu nthawi iyo, Yesu wakuyankha wanena, Ndikulumikiza kwa iwe, Tate, Mwenecho wa kumwamba na pa charu, chakuti walibisa izi kwa anzeru, na walawulira izo kwa ana angono,

Inde, Tati, chakuti umo wakachitika chifuno patsogolo pako. Zonse zinaperekedwa kwa ine na Tate wane, ndipo palije uyo wakudziwa Mwana kupatula Tate, nanga Tate palije uyo wakudziwa kupatula Mwana na uyo Mwana wakufuna kumuwululira. Yizani kwa ine nonse amene mukugwira ntchito na kulemezeka, nanga ine ndidzakupumulitsani. Nyamulani goli wangu pa nyamwe na mupfunzire kuchokera kwa ine, chakuti ndili wofatsa na wodzichepesa mu mtima, ndipo mudzapeza mpumulo mu myoyo yanu. Pakuti goli wangu ndi wabwino, na mtolo wangu ndi wopepuka.

12

Munthawi iyo Yesu anapita masabata kudzera mminda ya tirigu, ophunzira ake anali ndi njala, ndipo anayamba kunyamula masese ndi kudya. Koma Afarisayo ataona anati kwa iye, Ona, ophunzira ako akuchita chimene sichivomereka kuchita pa sabata. Koma iye anawauza kuti, Kodi simunawerenga zimene Davide anachita pamene anali ndi njala iye pamodzi ndi iwo amene anali naye? Mwakuti walowera mu nyumba ya Mulungu na kudya mikate ya kusowêra, imene sinali yovomereka kuti adye kapena aŵa ŵakuti naye, koma ansembe okhaokha? Kapena mwasomba mu mulawu kuti pa masabata, akulalikira mu Nyumba ya Chiuta wakuipyanya sabata, nanga wapanda mulandu? Nkhulupara koma kwa inu chakuti chikuru kuposa tempolo chili pano. Koma mungadaziwa chakuti chifundo nkhufuna na si nsembe, simungadaweruza anthu osalakwa.

Pakuti Mwana wa Munhu ndi Mbuya wa Sabata.

And atachoka kumeneko, anabwera mu msonkhano wawo. Na taonani, munthu walikho penepo wakugwira chiwoko chouma, na wakamufumba wakutonga kuti, Kasi nkhuvizgika pa Sabata kuchiritsa? Ichi chalikho chomwe wakamumilanga. Koma iye anati kwa iwo, Ndi ndani mwa inu munthu amene ali ndi nkhosa imodzi, ndipo ngati igwa pa sabata mu dzenje, sadzayigwira ndi kuyikweza? Nanga chomene munthu amasiyana ndi nkhosa? Chomene chakuti chili choperekezeka pa tsiku la Sabata kuchita zabwino. Pamenepo wakuti kwa munthu, Tambanuza chanza chako, ndipo wakatambanuza, ndipo chakakonzedwa thanzi monga china. Atatulukapo Afarisayo, anatenga khonsolo pa iye kuti amuwononge. Koma Yesu wakamanya wakatuluka kweneko, na makamu ghanandi ghakamutobera, ndipo wakawaponya wose. Nanga wakawakalipira kuti wangatuwiska pachepera kumuchita yeye. kuti zikwaniliskike chinthu chinenedwa kudzera mwa Yesaya mneneri wakuti, Onani mtumiki wangu, uyo ndinasankha, wokondedwa wangu, uyo moyo wangu unakondwera naye. Ndiika mzimu wangu pa iye, na akulengeza chiweruzo ku mitundu ya anthu. Nkhondo ukaluta nanga ukalilira, nanga wina ukalimba lizgu lakhe mu misewu. Lukozo wasweka wakuphwanyika si akaupwanye, na chombo chakuphimba si akachizimitse mpaka angakhatule chiweruzo mu kupambana. Na mitundu ya anthu ikhulupilira mu dzina lake.

Pamenepo wakaletedwa kwa iye munthu wali na ziwanda

wakhungu na wakhomba, ndipo wakamuchiritsa, chomwene wakhungu na wakhomba wakayankhula na kuwona. Na vakadabwa vose va vigulu na vakulonga, Kasi uyu ndi Kristu mwana wa Davide? Pharisees awa akamva vakati, Uyu sakuthamangiza ziwanda kupatula mwa Beelzebul, mfumu ya ziwanda. Pakumanya koma Yesu maganiziro awo anawauzira kuti, Ufumu wonse wogawanika malinga na wekha ukhala chipululu, na mudzi wonse kapena nyumba yogawanika malinga na yekha sichikhazimirira. Na nga Satana wakutulula Satana, wakagawikana pa yekha, ndipo ufumu wakwe ukhazimika uuli? Na ngati ine nkhutulula ziwanda mu Beelzebuli, ana anu akhatoloza mu chiyani? Chifukwa cha ichi, iwowo akhakhala aweruzi anu. Koma ngati ine nkutulutsa ziwanda mu Mzimu wa Mulungu, chomwecho ufumu wa Mulungu wakwanira pa inu. Kodi umo angakhoza wina kulowa mu nyumba ya munthu wamphamvu ndi kuzitola zinthu zake, nga wakhala asanamange munthu wamphamvuyo? Ndipo pamenepo angayifunkhe nyumba yake. Uyo usiri kukhala pamoza nane ukhala kutsutsana nane, na uyo usiri kusonkhanitsa pamoza nane ukubalalitsa.

Chifukwa ichi nkhukuuzani, zivi zonse na kunyoza zikhalekhererwa kwa anthu, koma kunyoza kwa Mzimu sikukhalekhererwa kwa anthu. Nanga uyo ŵakakhalanga wakamba mawu kukana Mwana wa Mundu, ŵakakhalekhererwa. Koma uyo ŵakakhalanga wakamba kukana Mzimu wa Wera, ngakakhalekhererwa wala mu nyengo ya lero wala mu yakuti yikwiza.

Chitani mtengo wabwino na chipatso chake chabwino, kapena chitani mtengo wovunda na chipatso chake chovunda, pakuti kuchokera mu chipatso mtengo umanyikika. Mbuto za njoka, mungakhoza bwanji kulankhula zinthu zabwino pamene muli oyipa? Pakuti kuchokera mu kuchuluka kwa mtima, mlomo umalankhula. Munhu wabwino kuchokera mu chuma chabwino akutulutsa vinthu vyabwino, nanga munhu waipa kuchokera mu chuma chaipa akutulutsa vyaipa. Koma nkhukuti kwa inu chakuti mawu yense wopanda ntchito wo wanthu wangalonga, wakhapeleka mawu pa wenewo mu siku wa kuweluza, Pakuti mwa mawu ghako ughalungamizgwa, na mwa mawu ghako ughaweruzgwa.

Pamenepo vamwenga va valembi na Mafarisayo vakayankha vakulonga, Mphunzitsi, tikulakalaka kuwona chizindikiro kufuma kwa iwe. Koma iye atayankha anawauza kuti, Mbadwa yaipa komanso yachigololo ikufuna chizindikiro, ndipo chizindikiro sichidzaperekedwa kwa iwo kupatula chizindikiro cha Yona mneneri. Monga mwa chakuti Yona mneneri wakakhala mmimba ya somba yikuru mazuwa matatu na masiku matatu, wenewo Mwana wa Mundu nakhalanso mmtima wa charu mazuwa matatu na masiku matatu. Wanuna wa ku Nineve wakalimbika mu chiweruzo pamoza na cibadwa ici, na wakacilakula, comwe wakalapa mu uthenga wa Yona, na onani, wakucitila Yona wali uno. Mfumukazi wa kumpoto adzauka mu chiweruzo pamoza na mbadwa iyi na kuikondera, chifukwa anabwera kuchokera ku malekezero a dziko lapansi kumvera nzeru za Solomoni, ndipo onani, woposa Solomoni ali

pano.

Pamene mzimu waipa utuluka mwa munthu, umadutsa mmalo opanda madzi ukufuna kupumula, koma suupeza. Pamenepo kunena, Ndidzabwerera mu nyumba yangu kumene ndinachokera, ndi kutafika kupeza ili yosagwira ntchito, yatapukutidwa ndi yakongoledwa. Kenako ukupita ndi kutenga pamoza naye mizimu ina isanu ndi iwiri yoyipa kuposa yake, ndipo italowa ikakhala kumeneko, ndipo zinthu zomaliza za munthu uyo zikukhala zoyipa kuposa zoyamba. Chomwecho chidzakhala kwa mibadwo yoyipa iyi.

Pachali wake kulankhula ku makamu, taonani amayi na alongo wake anayimirira kunja, kufuna kulankhula naye. Wakati pero umoza kwa iye, Yona, mayo wako na wakholo wako wakuyima kunze, wakukufuna kukuwona. Koma wakuyankha wati kwa uyo wakumuuza, Ndani mayi wangu nanga ndani akhale wangu? Ndipo atatambalaza chiwoko chake pa vaphunzisi vake, wakati, Onani amayi vane na valongo vane, Uyo aliyense pakuti angachita chifuniro cha Tate wangu uyo ali mu vyakumwamba, mwenecho ndi mlongo wangu na mlumbu wangu na mayo wangu.

13

Mu zuwa ilo, Yesu watatuluka mu nyumba ndipo wakakhala pafupi na nyanja, Na vakasoŋgana kwa yera vipuŋga vyavinji,

chomene yera walowera mu bwato kukhala, na vipuŋga vyonse vakayimirira pa gombe. Ndipo wakaŵechera nawo viŵinji mu mifano, wakati, Onani, wakagenda uyo wakubyala kuti abyale. Na pakubala kwake, vimoza vyagwa pachipi na njira, ndipo vyuni vyakwiza na kukudya. Koma ina inagwa pa malo a mabwe, pomwe inali yabe dothi zambiri, na mwamsanga inamera chifukwa cha yabe kukhala na kuzama kwa dothi, Dzuwa likutuluka kunatentha, ndipo chifukwa chosakhala na muzu kunawuma. Koma ina yakugwa pa minga, minga yakakwera na kuzinya iwo, Koma zina zinagwera pa nthaka yiwemi ndipo zinapereka chipatso, zina zana, zina makumi sita, zina makumi tutatu. Uyo wakukhala na makutu yakumva amve.

Ndipo ophunzira atabwera kwa iye anamufunsa kuti, Nchifukwa chiyani mukulongosora kwa iwo mu mifaniziro? Koma iye wakuyankha wawauza kuti, kwa inu mwapatsidwa kudziwa zinsinsi za ufumu wa kumwamba, koma kwa iwo siwapatsa. Uyo wakukhala na, akaperekedwa kwa iye na akakhala na vyakuvula, koma uyo wangakhala na, na ico wakukhala naco cikatoledwa kwa iye. Chifukwa ichi ndikulongora kwa iwo mu zifaniziro, kuti akulangalira asalangalire, na akumvera asawamvere, wala asawamvetse. Kuti angaleke kubwelera, ndipo nthazi zipadzadzidwa kwa iwo uloseri wa Yesaya uyo ukunena, kumva mudzamva ndi si mudzamvetsetsa, ndipo kuona mudzaona ndi si mudzaone, Mtima wa anthu awa wakhalira dull, na makutu vakaŵa heavily, na maso ghawo vakatseka, kuti nga vaona na maso, na makutu vamve, na mtima vamvesese, na vatembenuke,

ndichiŵapatsa thanzi iwo.

Koma maso anu ndi adalikwa chifukwa akuona, na makutu anu chifukwa akumva. Ndikuluwuzani choonadi kuti anengi aloseri na olungama wakafuna kuwona vimene mukulola, koma wakawona waka, na kupikira vimene mukulipikira, koma wakapikira waka.

Inu choncho mverani chifaniziro cha wakubyala. Aliyense amene akumva mawu a ufumu koma osamva bwino, woipa amabwera ndi kunyamula chimene chinabyalwa mu mtima wake. Uyu ndi amene anabyalwa pafupi ndi njira. Uyo wakubajidwa pamalo a mabwe, uyu ndi wakumva mawu ndipo mwamsanga wakuwalandira mu chisangalalo. Koma wakukhala wopanda mizu mwa yekha, ndipo ndi wa kanthawi chabe. Masautso kapena kuzunzidwa pakachitika chifukwa cha mawu, msanga wakupunthwa. Uyo koma wakulimbikwa mu minga, uyu ndi uyo ukuliwamva mawu, koma nkhawa ya nthawi iyi na chinyengo cha chuma vikuliminyira mawu, ndipo wakukhala wosabala vipu. Uyo koma wakubajikwa pa nthaka yiwemi, uyu ndi uyo wakumvera mawu na wakuwamvesesa, uyo nadi wakubala vipatso na kupanga uyo zana, uyo makumi sita, uyo makumi tutatu.

Mfano ina wakaika pamaso pawo kunena, ufumu wa kumwamba wakafanana na munthu wakabzala mbewu yabwino mu munda wake, Koma anthu pakulala, mdani wake wakiza na kubyala udzu pakati pa tirigu, ndipo wapita. Koma

pamene udzu wanakulira na kupanga zipatso, pamenepo udzu waipa nso wanaonekera. Akapolo a mwini nyumba anafika pafupi ndipo anati kwa iye, Mbuye, si mbewu yabwino imene munafesa mu munda wanu? Kodi udzu ukuchokera kuti? Koma iye anati kwa iwo, mdani munthu anachita ichi. Koma akapolo anati kwa iye, kodi uli kufuna kuti tichoke tikazilonganye? Koma iye anati, Ayi, mwina mukasonkhanitsa udzu mudzazula pamoza nawo tirigu. Lekani zikule pamoza zonse ziwiri mpaka nthazi ya kukolola, ndipo mu nthazi ya kukolola ndidzawuza akololi kuti, Sonkhanitsani choyamba udzu ndi kumanga iwo mu mitolo kuti muwotche, koma tirigu sonkhanitsani mu nkhokwe yanga.

Mfano ina anaika pamaso pawo akulonga, ufumu wa kumwamba uli ngati mbewu ya sinapi, iyo munthu wakutola anabyala mu munda wake, Icho ndi chingono-ngono kuposa mbewu zonse, koma chikakula, chimakhala chikulu kuposa mbatata zonse na kukhala mtengo, kuti mbalame za kumwamba zizafike na kukhala mmphangwa zake.

Mfano wina wakulongosola anawawêchera, ufumu wa kumwamba uli wafanana na yisiti, imene mkazi waitenga anayibisa mu ufa wa masaka atatu, mpaka wonse unafumbwa.

Izi zonse Yesu analankhula mu mifanizgo ku mipingo, ndipo kopanda mfanizgo sankalankhula chinthu chiri chonse kwa iwo. Kuti zikwanilitsidwe zimene zinanenedwa kudzera mwa mneneri wakuti, Ndidzatsegula pakamwa panga mu mifaniziro,

ndidzatulutsa zintu zobisika kuchokera pa maziko a dziko lapansi.

Pamenepo waleka wanthu wambirizgi wiza mu nganda yakwe. Nanga waphunziri wakwe wizile kwa iye wakulonga, Tiuze kwa ife mfano ya masamba gha mu munda. Koma wakuyankha anati kwa iwo, Wakubzala mbewu yabwino ndi Mwana wa Munthu, Munda ndi charu, mbewu yabwino ndi ana a ufumu, ndipo udzu ndi ana a choipa, Mdani uyo wakubyala iwo ndi Satana, kutebula ndi kumalizika kwa nthazi, na awo wakutebula ndi aŵatumwa. Monga momwe zikusonkhaniswa zizania ndi moto zikutentha, chomwecho chizakhala pa kumaliza kwa nthawi iyi. Mwana wa munthu uyatuma watumiki wakwe, nanga uyasonkhanitsa mu ufumu wakwe vyose vipingikiro pamoza na wawo wakuchita kusowa kwa lamulo. Ndipo iwo akaponya iwo mu nganjo ya moto, uko kukakhala kulira ndi kugwedeza meno. Pamenepo walungama wazakuwala nga dzuwa mu umambo wa Tate wawo. Wakukhala na makutu yakumva amve.

Kanyake ufumu wa kumwamba uli wofanana na chuma chakubisika mu munda, uyo munthu pakapeza wakubisa, na mu chisangalalo chake wakupita na kuguliska vyose vili nako na kugula munda uyo.

Kanyake ufumu wa kumwamba uli wofanana na munthu wamalonda wakufuna mapelera abwino, Yemwe akapeza lululi umoza wa mtengo wapatali, akachoka nakugulitsa vyose ivyo akalinavo na kugula iyo.

Kanyake ufumu wa kumwamba uli ngati ukonde wakuti waponya mu nyanja na wakusonganya vyakukhala vya mitundu yose. Inali, pamene inadzazika, atakweza iyo pa gombe ndipo atakhala. Anasonkhanitsa zabwino mu ziwiya, koma zoipa anaziponyera kunja. Motero udzakhala mwa malekezero a nthawi. Amithenga adzatuluka ndi kupatula oyipa pakati pa olungama. Ndipo iwo akaponya iwo mu nganjo ya moto, uko kukakhala kulira ndi kugwedeza meno. Yesu wakuti kwa iwo, Mwamvesesa izi zintu zonse? Iwo wakuti kwa iye, Elo, Mbuya. Koma iye anawauza kuti, chifukwa cha ichi, mlembi aliyense wakaphunzitsidwa za ufumu wa kumwamba ali ngati mwini nyumba, amene amatulutsa mu chuma chake zinthu zatsopano ndi zakale.

Nanga chakachitika pamene Yesu wamaliza vifaniziro ivi, wachoka kweneko. Wakabwera ku dziko lakhe ndipo wakawaphunziska mu msonkhano wawo, mpaka kuwadabwisa na kunena kuti, Uyu nzeru uyu na mphamvu zake zichokera kweni? Kodi uyu si mwana wa seremala? Kodi amayi wakwe satchedwa Mariya, ndipo alongo wakwe si Yakobo, Yose, Simoni na Yuda? Nanga alumbugha wakwe si wonse ali kwa ife? Uyu wakhala na vinthu vyonse ivi kufuma kweni? Na wakakalipwa mu uyo. Koma Yesu wakawauza kuti, Ninga uli mneneri wakusowa ulemu nga ninga mu charu chake na mu nyumba yake. Nanga uyo wakachita kweneko vyakuchita vyakukhala vyinandi chifukwa cha kusakhulupilira kwao.

14

Mu nthawi iyo, Herode tetrake wanamva za Yesu. And wakati kwa anthu ake akugwira nchito, Uyu ndi John wobatiza, wakukuliwa kufuma kwa wakufa, na chifukwa cha ichi mphamvu zikugwira nchito mwa iye. Pakuti Herode wakugwira Yohane, wakumanga iye na kumuvika mu nyumba ya kaidi chifukwa cha Herodiya, mkazi wa Filipo mlongo wake. Anakali chifukwa kwa iye uyo Yohane, Sichili cholowezeka kwa iwe kukhala nayo. Ndipo kufuna kumumpha, wakuopa gulu chifukwa ankamukhala ngati mneneri. Pamene kubadwa kwa Herode kunachitika, mwana wa mkazi wa Herodias wavinira pakati ndipo wamukhondweresa Herode Nkhachifukwa anapereka mau na lumbiro kwa iyi kuti angamupereke chinthu chilichonse chingapemphe. Iye koma, wakozgidwa ni amayi wake, wakuti, Ndipatse pano pa mbale mutu wa Yohane Mubatizi. Nanga mfumu inakalilika, koma chifukwa cha malumbiro nanga alendo ake, wakalamula kuti iperekedwe. Na kutumizga, anadumulako mutu wa Yohane mu ndende. Ndipo mutu wake unanyamulwa pa mbale ndipo unaperekedwa kwa mtsikana, ndipo mtsikana anautenga kupita nayo kwa amayi wake. Na ophunzira wakwe wakafika, wakahera thupi, wakawika. Kenako wakabwera kukalongosora kwa Yesu.

Wamva koma, Yesu wachoka kweneko mu bwato kuluta ku malo gha chipululu yekha, na makamu ghakamva ghakamukonzera wamuyendela na makora ghakuchokera mu

midzi. Ndipo Yesu atatuluka anaona khamu yakuru ya anthu, ndipo anawachitira chifundo, ndipo anachiritsa odwala wawo. Madzulo atachitika, ophunzira ake anabwera kwa iye nkunena kuti, Malo ano ndi achipululu ndipo nthawi yatha kale, uzeni makamu kuti akapite mmidzi akagule chakudya chawo. Koma Yesu anati kwa iwo, Palibe kufunika kwakuti apite, muwapeni inu chakudya. Koma iwo wakumuwuza kuti, Tili nako pano mikate isanu na somba ziwiri chabe. Koma iye anati, Ndibweretseni iwo pano. Na mwakuwalamula wanthu wakhamu kuti wakhale pansi pa manyasi, wakutola malofu asanu na somba ziwiri, wakutolera kumwamba wakadalitsa, na wakuthyola wakapereka kwa ophunzira malofu, ophunzira nao kwa wanthu wakhamu. Na vanadya vonse na vakhutisika, na vahera vyakusighalira vya vikhwangwa, videngu khumi na vivili vizuza. Koma iwo amene anali kudya anali amuna pafupifupi zikwi zisanu, osaphatikizapo akazi ndi ana.

Ndipo mwakafupi Yesu wakakakamiza ophunzira wakwe kulowa mu bwato ndi kupita patsogolo kupita ku tsidya linapo, mpaka wakamalizira kuuza makamu kuti apite. Ndipo atatha kuwalamula makamu, anakwera kuphiri kwekha kuti akapemphe. Madzulo atafika, anali yekha kumeneko. Chombo cha koma kale chakali pakati pa nyanja, chikuvutikiswa ni mafunde, pakuti mphepo yakali yosokonezera. Mu ulindo wa cinayi wa usiku, Yesu anayenda kwa iwo akuyenda pa nyanja. Waphunziri wawona yeye wakuyenda pa nyanja, ndipo wakhala wovutika wakunena kuti, Ndi chiwonetsero, ndipo kuchokera ku mantha wawo walira. Koma nthawi yomweyo

Yesu analankhula nawo akuti, Limbani mtima, ndine Ine, musaope. Petro wakuyankha kwa iye wakuti, Mbuya, nga ndiwe, ndilamule kuti ndibwere kwa iwe pa madzi. Koma iye anati, Bwera. Ndipo Petro atatsika mu bwato anayenda pa madzi kuti afike kwa Yesu. Pakuona mphepo yamphamvu anachita mantha, ndipo poyamba kumira anafuula kunena, Mbuya, ndipulumuske. Koma nthazi Yesu wakutambalaza chiwoko wakulola chiwoko chakhe na wakuti kwa iye, Iwe wa chikhulupiliro chachingono, wakhala na chikayiko chiyani? Ndipo kulowa kwawo mu chombo chakusambira, mphepo inayima. Iwo mu mbwato wakwiza wakulambira kwa iye wakulonga, Nakaka uli mwana wa Chiuta.

Ndipo atawoloka, anafika ku dziko la Genesareti. Ndipo atamuzindikira iye, amuna a malo amenewo anatumiza ku dera lonse lozungulira lija, ndipo anamuleteza kwa iye onse amene anali kudwala. Ndipo anali kumulakalaka iye kuti ngakhale chabe akhudze mphepete wa chovala chake, ndipo onse amene anakhudza anapulumusidwa.

15

Pamenepo vakalembesi na Vafarisayo vafuma ku Yerusalemu vakayandikira kwa Yesu vakulonga, Chifukwa chiyani ophunzira ako akulakwa mwambo wa akulu? Ngakhale asakusamba manja awo nthawi yakudya chakudya. Koma iye wakuyankha wakati kwa iwo, Nanga cifukwa caki inu

mukuphwanya malangizo ga Ciuta mu kudzera mu miyambo yinu? Pakuti Mulungu analamula kuti, Lemekeza tate wako na amayi wako, na uyo wakuyankhula zoipa za tate wake kapena amayi wake afe imfa. Koma inu mukuti, uyo angati ku tate wake kapena ku amayi wake, mphatso iyo mungapindule kuchokera kwa ine, satingalemekeze tate wake kapena amayi wake, Na mwalephya ulamuli wa Mulungu chifukwa cha chikhalidwe chanu. Anyakusokonezga, bwino analosera Yesaya za inu akunena, Anthu awa yakundisendezgera na mulomo wawo na milomo yawo yakundilemekeza, koma mtima wawo uli kutali nandi. Akundilambira pachabe, akuphunzitsa maphunziro a malamulo a anthu.

Ndipo ataitana gulu wa anthu anawauza kuti, mverani ndi kumvetsetsa. Sichi cho chilowelera mu mlomo chidetsa munthu, koma cho chitulukira mu mlomo ichi chidetsa munthu. Pamenepo ophunzira wakwe wakweghelera wakati kwa iye, Kodi uli kudziwa kuti Mafarisayo wakakhumudwa wakumva mawu? Koma wakayankha wati, Chimbewu chilichonse chimene Atate wangu wakumwamba sanachimbike chidzazulidwa. Lekani iwo, alongozgi ndi osakuona wa osakuona. Osakuona koma osakuona nga alongozga, onse awiri mu dzenje adzagwa. Petro wakuyankha wakuti kwa iye, Tifotokozereni cifanizo ici. Koma Yesu wakati, Kodi mpaka lero nayenso inu mulibe kumvetsa? Muli kusamvesesa kuti chinthu chonse chikulowa mu mlomo chikupita mu mimba ndi kutulutsidwa ku chimbudzi? Koma zinthu zikutuluka mumlomo zikutuluka mumtima, na zinthuzo zikudetsa munthu. Pakuti

kuchokera mu mtima kwakutuluka maganizo oyipa, kupha anthu, uchigololo, uchigololo, kuba, umboni wabodza, na kunyoza Mulungu. Izi ndi zintu zikudetsa munthu, koma kudya na manja ghasukasambidwa nkhuddetsa munthu ayi.

Nanga Yesu wakutuluka kuchokera uko, wakabwelera ku zigawo za Turo na Sidoni. Ndipo taonani, mkazi wa Chikanani wochokera ku malire a kumeneko anatuluka nalilira kwa iye nati, Mundichitire chifundo ine, Mbuya, mwana wa Davide, mwana wanga wamkazi ukugwira ndi chiwanda chaipa. Koma iye waka yankha mawu. Ophunzira wakwe wakafika ndipo wakamufumba wakulonga, Mtulutse, chifukwa ikulilira kuseri kwathu. Koma wakayankha wati, Sindinatumwa koma kwa nkhosa zakusowa za nyumba ya Israeli. Koma iye atafika, anaweramira kwa iye nkunena, Mbuya, ndithandizeni. Iye koma wakuyankha wakuti, Si yabwino kutenga chingwa cha vana na kuponyera mbwa zingono. Iye koma wakati, Inde, Mwami, pakuti ngakhale mbwa zikudya zinyenyezi zikugwa kuchokera pa tebulo wa mwenye wawo. Pamenepo Yesu anayankha nati kwa iye, Iwe mayi, yikulu chikhulupiliro chako! Chichitike kwa iwe monga ukufuna. Ndipo mwana wake wamkazi anachiritska kuchokera pa nthazi yeneyo.

Ndipo atachoka kumeneko Yesu anabwera kunyanja ya Galileya, ndipo atakwera kuphiri anakhala pamenepo. Na vigulu vyakuvula vikafika kwa iye vali na valumala, vangalola, vangamva, vakulemala na vamwenge vakuvula. Vakavataya pa mapazi gha Yesu, ndipo wakaviponya. Kuti vipani vikadabwa

vikalola vagontha vikumva, vagontha vikuŵecheta, vakulemala vakulambalala, valwazi vikuyenda na viphofu vikalola, ndipo vakalumbira Chiuta wa Israyeli.

Yesu wakuitana waphunziri wakwe wakati, Nkhukhutemwa mtima pa chigumula, chakuti kale mazuwa matatu wakhalira nane na wali waka chintu chakudya, na kuwaleka iwo wali njala sindifuna, mwakuti wangalema mu njira. Na waphunziri wakwe wakumuti kwa iye, Tichipeza kuti zinkwa zambiri chomwecho mu chipululu muno chakuti kukhutisa khamu yayikuru chomwecho? Yesu wakuwauza kuti, Muli na vibumba vingati? Iwo wakayankha kuti, Tili na visanu na viviri, na viswi vicingono vangono. Ndipo analamula makamu kuti agone pansi. Ndi kutenga mikate saba ndi nsomba, walemba mtima wakutumikira, wakugawula ndi kupatsa waphunziro wakwe, ndipo waphunziro wapatsa khamu. Na vanadya vonse na vakhutisika, ndipo vahera vyakusala vya tivyaŵu vitumba visanu na viŵiri vizuza. Iwo amene anali kudya anali anamuna 4,000 osawerengera akazi na ana. Ndipo atamaliza kuwasula wanthu, analowa mu bwato ndipo anafika ku malire a Magdala.

16

Nanga Mafarisayo nanga Masadukayo atawakweghelera, wakumuyesa, wakumufumba kuti awonetsere chizindikiro chochokera kumwamba. Uyo koma wakuyankha wakuti kwa iwo, Madzulo wakuchitika mukunena kuti, Nyengo yabwino,

pakuti kumwamba kukufiira. Na mmawa, lero mvula, thambo likuwira chifukwa likukhala lakuda. Anyengi, nkhoma ya thambo mukudziwa kusiyana, koma zizindikiro za nyengo simukukhoza kuzidziwa? Mbadwa yaipa ya chigololo ikufuna chizindikiro, koma chizindikiro sichidzaperekedwa kwa iyo, kupatula chizindikiro cha Yona mneneri. Ndipo wawasiya napita.

Ndipo atafika ophunzira ake ku tsidya lina anayiwala kutenga malofu. Koma Yesu wakati kwa iwo, Mukulora na mukulabira kufuma ku chiwumbu cha wa Mafarisayo na wa Masadukayo. Koma iwo vakali kuganizirana mwa mitima yawo vachitonga kuti, Sitinatenga malofu. Wadziwa koma Yesu wakamba kwa iwo, Chiyani mukulinganya mu wekha, inu wa chikhulupiliro chachingono, chakuti malofu simunatenga? Mwakali nkhani mukumvesesa? Nangonso mukukumbukira mikate isanu ya anthu zikwi zisanu ndi videngu vingati vimene munalandira? Nanga zikate zisanu na ziwiri za buledi za anthu zikwi zinayi, na mwakwata madengu angati? Kasi mwakumvesesa bwanji kuti sindinakulankhuleni za buledi kuti musamale na yisiti ya Afarisayo na Asadukayo? Pamenepo vakamvesesa kuti sanati kulondezga kucokera mu zumwi ya mkate, kasi kucokera mu mafunziro ya Mafarisayo na Masadukayo.

Yesu pakafika ku mbali za Kaisareya ya Filipo, waafumba vaphunzisi vake kuti, Vanu vikuti nkhongo ndine mwana wa muntu? Iwo anati, Ena ninga Yohane Mbatizi, ena ninga Eliya, ena ninga Yeremiya kapena umoza wa aneneri. Wakuti kwa iwo,

Koma nyuwe mukuti ine ndili wankhani? Pokayankha Simon Peter wakuti, Iwe ndiwe Khristu, Mwana wa Mulungu wamoyo. Na kuyankhula Yesu wakuti kwa iye, Wachikomboledwa uli, Simoni Bariyona, chakuti nyama na mwazi vikusavumbulira kwa iwe, koma Tate wangu uyo mwa vyakumwanya. Nanga ine koma ndikukuwuza kuti iwe uli Peter, nanga pa mwala uwu ndidzamanga mpingo wangu, nanga zipata za kufa sizidzawukunda. Ndikhupeleka kwa iwe makiyi a ufumu wa kumwamba, na chintu chili chose ukamanga pa dziko lapasi chikhakhala chamangidwa mu kumwamba, na chintu chili chose ukamasule pa dziko lapasi chikhakhala chamasulidwa mu kumwamba. Pamenepo walamula ophunzira wakwe kuti wasawuze munthu aliyense kuti iye ndi Yesu Kristu.

Kuchokera pamenepo Yesu anayamba kuonetsa ophunzira ake kuti kwenera iye kupita ku Yerusalemu na kupweteka vinji kuchokera kwa akulu na atsogoleri akulu a ansembe na alembi na kuphedwa, ndipo pa tsiku la chitatu kuukitsidwa. Na Petro wakumutola padera, wakuyamba kumudzudzula wakunena, Wachisomo kwa iwe, Mbuya! Ayi, ichi chikakhala kwa iwe. Koma wakatembenuka wauzira Petro kuti, Enda kumbuyo kwangu, satana, uli chipingamizi chyangu, chifukwa ukulingana zya vanhu, osati zya Chiuta.

Pamenepo Yesu wakawambira waphunziri wakwe kuti, Nga mundu wakufuna kundikondera, alikane yekha, anyamule mtanda wakwe, na kundikondera. Uyo amene angafune kusungitsa mzimu wake, adzautaya, koma uyo amene

angautaye mzimu wake chifukwa cha ine, adzauwona. Kodi nchiyani chofunika munthu nga wapeza chuma chonse cha mu dziko, koma moyo wake wautaya? Kapena kodi nchiyani chimene munthu angapereke posinthana na moyo wake? Pakuti Mwana wa Munthu wakufuna kubwera mu ulemerero wa Atate wake pamoza na athenga wake, ndipo pamenepo adzabwezera aliyense molingana na zochita zake. Nadi nkhukuuzani kwa inu, kuli vamoza va vayimikira pano, vavo nanga vakhalabira kuravira cifu mpaka vakawone Mwana wa Munthu wakwiza mu Ufumu wakwe.

17

Nanga pakutha masiku sita, Yesu wakutola Petro na Yakobo na Yohane mlongo wake, nakubwera nawo ku phiri yakutali wekha. Nanga wasintha pamaso pawo, nanga uso wakwe ukaŵalima nga dzuŵa, nanga zovala zakwe zikhala zoyera nga kuwala. Ndipo onani, Mose ndi Eliya wawoneka kwa iwo wakulongozgana naye. Petro wakuyankha wakuti kwa Yesu, Mwami, chabwino kuti ife tikhale pano. Nga mukufuna, tichite matenti yatatu pano: umoza kwa inu, umoza kwa Mose, na umoza kwa Eliya. Pakanali iye akulankhula, yona, mtambo wakuunika unawaputira. Na yona, mau ghakuchokera mu mtambo ghakuti, Uyu ndi Mwana wane wakondeka, yemwe ndinakondwera naye; mumvere iye. Ophunzira vakumva vakugwa pansi pa nkhope yawo nanga vakuopa kwambiri. Yesu atayandikira, anakhudza ndipo anati, Imukani, musaope.

Pakuwakweza maso awo, sanawona munthu wuliwonse koma Yesu yekha. Pakulongosoka kwawo kuchokera ku phiri, Yesu wakawalamula kuti, Musawuze munthu aliyense za masomphenya ano mpaka Mwana wa Munthu waukire kwa akufa. Ndipo ophunzira ake anamufunsa akunena kuti, Nanga chifukwa chiyani alembi akunena kuti Eliya akuyenera kubwera koyamba? Yesu wakayankha wawauza kuti, Eliya wakwiza choyamba ndipo wakakonza vyose, Ndikuti koma kwa inu chakuti Eliya kale wabwera, nanga si wauzindikira iye, koma wachita kwa iye vyose vwafuna. Chomwecho nanga Mwana wa Munthu wakondwa kupweteka na iwo. Pamenepo vaphunzisi vakamvetsa kuti vakalankhula kwa iwo za Yohane Wabatizi.

Nanga atabwera kwa gulu la anthu, munthu wakamuyandikira akugwada nanga akunena, Mbuya, mundichitire chifundo mwana wangu, chifukwa akulwara nkhungu na akulwara viipa, pakuti nthawi zambiri akugwa mu moto na nthawi zambiri mu madzi. Ndi ndinabweresa uyo kwa ophunzira ako, koma iwo si anakwanisa kumuchiritsa. Kuyankha koma Yesu wakati, O cibadwa cakusakhulupilira na cakupotoka, mpaka liti ndikhala na imwe? Mpaka liti ndipilira imwe? Mubwerani kwa ine iye pano. Na Yesu wakamukhalipira, na chiwanda chikatuluka kwa iye, na mtumiki wakachiritsa kuchokera pa nthazi iyo. Pamenepo ophunzira aja atafika kwa Yesu paokha, anati, Nanga chifukwa chiyani ife sitingathe kuchitulutsa? Koma Yesu wakawauza kuti, chifukwa cha kusakhulupilira kwanu. Nanga ndikunena kwa inu, ngati muli na chikhulupiliro nga mbewu ya

masitadi, mudzauza phiri ili kuti, soka kuchokera pano kupita kuko, ndipo lidzasoka, ndipo palibe chinthu chidzakhala chosatheka kwa inu. Koma mtundu uwu ukuluta kweni muli mu kupemphera na kusala chakudya.

Pamene iwo anali kuyendayenda mu Galileya, Yesu anawauzako kuti, Mwana wa munthu ali pafupi kuperekeka mmanja mwa anthu. Na ŵakamuphaŵa, ndipo pa zuŵa lyakutatu ŵakamuyimiska. Ŵakakhumbika kwene.

Pakufika kwawo mu Kapernaum, anafika anthu akulandira ma didrakima kwa Petro ndipo anati, Mphunzitsi wanu salipira ma didrakima? Wakuti, inde. Nanga pamene walowera mu nyumba, Yesu wamuyankhulira wakuti, Chiyani kwa iwe chikuwoneka, Simoni? Mafumu a dziko lapansi walandira msonkho kufuma kwa ndani? Kufuma kwa ana awo kapena kufuma kwa anthu ena? Petro anati kwa iye, Kuchokera kwa za anji. Yesu anati kwa iye, Choncho ana ali ndi ufulu. Kuti pasi tikhwaze iwo, genda ku nyanja, ponya mbedza ndipo somba woyamba wokwera unyamule, ndipo utsegule mlomo wake udzapeza stater, uyo utenge upereke kwa iwo mmalo mwanga ndi wako.

18

Mu nthawi iyo ophunzira anabwera kwa Yesu akunena kuti, Ndani wakuru mu ufumu wa kumwamba? Yesu pawalonga mwana, wamukhazika pakati pawo na wati, Amen,

nkhulambira kwa inu, nga mwasanduka ndi kukhala nga vana, simwalowa mu ufumu wa kumwamba. Aliyense amene adzichepetsa yekha monga mwana uyu, ndiye wamkulu mu ufumu wa kumwamba. Ndi uyo aliyense ngati alandira mwana wotere mdzina lyangu, akundilandira ine. Koma uyo angakhumbisa mmoza wa wanandi awa akhulupilira mwa ine, kwakwenera kwa iye kuti kupachikwa mwala wa kusenda wa mbongolo mu khosi mwake na kumizikwa mu nyanja yakuya. Tsoka ku chilambo kuchokera ku zinthu zokhudzira, pakuti ndi chakufunika kuti zinthu zokhudzira zize, koma tsoka kwa munthu uyo amene kudzera mwa iye chinthu chokhudzira chikubwera. Ngati koma chiwoko chako kapena phazi lako chikukuchimwisa, chidule icho na kuchiponya kutali na iwe. Chabwino kwa iwe ni kulowa mu umoyo uli chigumula kapena chopunduka, mmalo mwa kukhala na mawoko awiri kapena mapazi awiri na kuponyelewa mu moto wa muyaya. Na nga diso lako likukukhomera, ulitule ndi kuliponya kutali na wee. Yabwino kwa iwe kulowa mu umoyo na diso limoza, mwakuti kukhala na maso ghawiri ndi kuponya mu gehena ya moto. Chenjerani kuti musanyoze ngakhale mmoza mwa angono awa, pakuti ndikukuuzani kuti angelo wawo mu kumwamba nthawi zonse waona nkhope ya Atate wangu wakumwamba. Pakuti Mwana wa Munthu anabwera kuti azipulumutse chakutayika.

Kodi mukuganiza chiyani? Nga munthu wina ali na nkhosa zana ndipo imoza mwa izo ikasokolera, kodi sangasiye makumi asanu na anayi na zisanu na zinayi pa mapiri, ndipo apite kukafuna iyo yasokolera? Ndi ngati yakhala kuweza kupeza icho, neni

nkhukuuzani inu kuti yakhondwa nacho kwambiri kusiyana na ziwemi makumi asanu na anayi na zisanu na zinayi zosasochera. Chomwecho si ichi chifuniro cha patsogolo pa Tate wanu uyo ali kumwamba kuti awonongeke umoza wa angono awa.

Ngati koma achimwira wako kwa iwe, pita ukamudzudzule pakati pako ndi yake yekha; ngati akumva, wapeza mbale wako. Ngati koma asamve, tenga pamoza nawe umoza kapena awiri, kuti pa mulomo wa akamboni awiri kapena atatu likhazikitsidwe lonse mawu. Ngati koma wanyoza iwo, uze kwa mpingo, ngati koma wanyoza mpingo, akhale kwa iwe mbuli Mwenyeji na msonkhanisi wa misonkho. Ndikunena zoona kwa inu, vyose vimene mukamanga pa dziko lapansi, vikakhala vimangidwa kumwamba, na vyose vimene mukamasulula pa dziko lapansi, vikakhala vimasululidwa kumwamba. Kanyake, choonadi nkhundikuuzani kuti nga awiri wa inu waviyana pa charu cha pa nyika pa chinthu chili chonse cha nga wapempha, chikhaviwa kwa iwo kuchokera kwa Tati wangu wakumwamba. Pakuti pali awiri kapena atatu osonkhanitsa mu dzina lyangu, ndikhalapo pakati pawo.

Pamenepo Petro ataswera kwa iye anati, Mbuya, nthawi zingati mchimwene wanga adzachimwa kwa ine ndi ndidzamukhululukira? Mpaka nthawi zisanu ndi ziwiri? Yesu wakumuuza kuti, Sindikuamba kwa iwe mpaka nthawi zisanu na ziwiri, kasi mpaka makumi asanu na awiri nthawi zisanu na ziwiri.

Chifukwa ichi, ufumu wa kumwamba unafanizidwa na mfumu, uyo anafuna kukonza mawu na akapolo ake. Pakuyamba koma wake kukonza nkhani, zinabwera kwa iye mmoza wakongola zinthu zambiri. Pakuti wosakhala na vyakubwezera, mwini wake analamula kuti iye agulitsidwe pamoza na mkazi wake na wana wake na vyose ivyo analinavo, kuti vingabwezeredwe. Wagwa cakuti, kapolo analambiranga kwa iye akunena, Mbuya, khala na mtima wautali pa ine, ndipo zonse ndidzakupereka. Mbuye wa kapolo uyo wamukhala na chifundo, wamumasula na kumusiyira ngongole yake. Atuluka kuti, kapolo uyo wakapeza umoza wa akapolo anzake uyo wakakhala na ngongole kwa iye zana ma denarii. Ndipo wakamugwira, wakamumyanga, wakunena kuti, Bweza kwa ine nga chinthu ukukhala nacho ngongole. Wagwa mnzake mnzake mu mapazi ake, wakulimbikira iye wakuti, Khala na mtima wautali pa ine, ndipo ndidzakubwezera. Koma iye ayi wakafuna, mwakuti wakachoka wakamuponya mu chikhomo mpaka atabweza chingongole.

Anthu akapolo anzake atawona zinthu zimene zinachitika, anakhumudwa kwambiri, ndipo atabwera anafotokozera mbuye wawo zonse zimene zinachitika. Pamenepo wakumuitana iye, mfumu yake yikumuuza kwa iye, Kapolo waipa, yense ngongole ija ndinakurekera kwa iwe, chifukwa unandipempha ine. Kodi sikuti yakufunika kuti iwe uchitire chifundo kapolo mnzako, monga ine ndinakuchitira chifundo? Na kukhala wakukwiya, mbuye wakwe wakapereka uyo kwa vakazozi mpaka nga wakabweza vyose vya kukhongozgwa kwa

iye. Chomwecho Tate wangu wakumwamba adzachita kwa inu, nga simukhalekera uliwonse mnzake kuchokera mumitima yanu zolakwa zawo.

19

Zinachitika kuti Yesu atamaliza mawu awa, anachotsa ku Galileya nabwera ku malire a Yudeya kupitirira mtsinje wa Yorodano. Na wanthu wambirimbiri wakamutsatira, ndipo wakawachiritsa uko. Ndipo Afarisi anabwera kwa iye akumumyesa ndipo akuti kwa iye, Kodi kulolezgeka kwa munthu kusudzula mkazi wake chifukwa cha chinthu chilichonse? Uyo wakuyankha wakati kwa iwo, Mwasomba kuti uyo wakupanga kufuma pachiyambi wakapanga iwo mwamuna na mkazi, na wakati, Chifukwa cha ichi munthu adzasiya bambo wake na amayi wake na adzalumikizidwa kwa mkazi wake, na adzakhala awiri mu thupi limodzi. Chomene chakuti kale sivali vavili, nambo nyama yimoza. Icho Mulungu wakalumbaniska pamoza, munthu asaleke kupataniska. Vakuti kwa iye, Chifukwa chiyani chomwecho Mose walamula kupereka buku ya kupatukana ndi kumasula mkazi? Wakuti kwa iwo, Mose wapereka ruhusa kwa inu ku leka akazi anu chifukwa cha ku uma kwa mitima yanu, koma kufuma ku chiyambi si chinakhalira chomwecho. Koma ndikukuuzani kuti aliyense wosunga mkazi wake osati chifukwa cha uchifebe ndi kukwatira wina, akuchita uchifebe, ndipo uyo wakwatira mkazi wosunga akuchitanso uchifebe. Ophunzira wake wakumuuza kuti, Nga

choncho chiri chifukwa cha mwamuna pamoza na mkazi, si chabwino kukwatira. Koma iye anati kwa iwo, Si onse alandira mawu awa, koma awa apatsidwa. Pakuti pali amatopeŵa ŵakulubadwa mu mimba ya amayi ŵawo chenechi. Ndipo pali amatopeŵa ŵachitika amatopeŵa na anthu, ndipo pali amatopeŵa ŵadziŵachitira amatopeŵa chifukwa cha Ufumu wa Kumwamba. Ŵakukhoza kugamula agamule.

Pamenepo vakabweresa kwa iye vana, kuti avike maboko pa iwo na kupemphera, koma vaphunziri vakakalipira iwo. Koma Yesu wakati, Lekelani vana na musawakanize kuwiza kwa ine, pakuti Ufumu wa Kumwamba ndi wa vanu ngati ava. Na ataika manja pa iwo, wapita kuchokera apo.

Nanga lola, umoza wakwizgha wamuwuzgha kwa iye, Mphunzitsi wambone, ndichithe chiyani chambone kuti ndikhale na umoyo wa chikonzero? Uyo na wakamuwuza kwa iye, Cifukwa cici ukundiuza ine wabwino? Palije munthu wabwino nga wakuti mmoza Ciuta. Nga ukulakalaka kulowa mu umoyo, sunga malamulo. Wakuti kwa iye, Wa mtundu wanji? Yesu wakuti, Usapha munthu, usachite chigololo, usabe, usapereke umboni wabodza, Lemekeza bambo na mayo, ndipo udzakonda mnzako monga momwe ukondela iwe mwini. Mnyamata wakuamba kwa iye, Zonse izi nakhosera kuchokera ku unangono wangu. Chiyani chindikuchepa? Yesu wakamba kwa iye kuti, Nga ukulonda wambone kukhala, yenda ukaguliske vinthu vyako vyose na uvape waumphi, ndipo ukhala na chuma mu kumwamba, ndipo wize undondozgere.

Wakamva uyu mnyamata mawu uja, wapita wakusuwiswa, pakuti wakali na vintu vyakuji vyinandi. Koma Yesu wakawuza waphunziri wakwe kuti, Nadi nkhukuwuzani kuti wakutaika wangalowa movutali muvufumu wa kumwamba. Kape nkhuyowolera kuti kwa inu, yosavuta ni ngamira kudzera mu liso la singano kuposa wolemera kulowa mu ufumu wa Mulungu. Koma ophunzira ake atamva anadabwa kwambiri ponena kuti, Ndani nanga angakwanitse kupulumusidwa? Wakalola koma Yesu wakati kwa iwo, Kwa wanthu ici cakusachikika, koma kwa Mulungu vyose vyakuchichikika. Pamenepo Petro wakuyankha wakati kwa iye, Ona, ife tasiya vyose na kwakutsatira iwe; cani vino cikakhala kwa ife? Koma Yesu wakawauza kuti, Nadi nkhukuuzani kuti inywe amene mwanitsata, mu kuumbikwa kwatsopano, pamene Mwana wa Munthu wakhala pa mpando waufumu wa ulemerero wake, inywe nso mukhala pa mipando ya ufumu khumi na iwiri muweruza mafuko khumi na iwiri a Israeli. Na wonse uyo wakusiya nyumba kapena abale kapena alongo kapena tate kapena amayi kapena mkazi kapena vana kapena minda chifukwa cha dzina lyangu, akalandira zana kamoza, na umoyo wakuyaya akalowa nawo. Vazuŵa ŵakutanizga ŵakakhala ŵakutanizga, na ŵakutanizga ŵakakhala ŵakutanizga.

20

Ufumu wa kumwamba uli ngati munthu mwini nyumba, uyo anatulukapo mmawa kukalemba antchito mu munda wake wa

mpesa. Na akavumirana na antchito kuti awalipire denari pa zuwa, ndipo akavatuma mu munda wakwe wa mpesa. Ndipo watuluka pafupifupi ora ya chitatu, waona wamwenewa wayimirira mu msika osagwira ntchito Nanga yawo wakati, Yendani nanga nyuwe mu dimunda lya mphesa, nanga chimo nga chikakhala chosemera ndikhupangani nyuwe. Iwo nao wakaluta. Kaŵiri wakachoka pa saa sita na saa tisa, wakachitanso chomwecho. Pakufika kwa ora ya khumi na chimoza atuluka nakapeza ena aimirira osagwira ntchito, ndipo anati kwa iwo, Nchifukwa chiyani mwakhala pano tsiku lonse osagwira ntchito? Vakulonga kwa iye, Palije munthu wathu wakalemba. Akulonga kwa iwo, Yendani na nyuwe mu dimunda lya mphesa, na choyenera mukalandira. Madzulo yakuchitika, mwini wa munda wa mpesa anauzira mlondi wake kuti, Itana antchito na uwapeleke malipiro awo, ukuyamba na wa kumalizira mpaka wa koyamba. Na akabwera iwo pa ora ya khumi na umoza, analandira denariyo aliyense. Koma woyamba atafikako anaganiza kuti alandira zambiri, ndipo nawonso analandira denariyo imodzi iliyonse. Atatenga koma anali kudandaula pa mwini nyumba. Kunena kuti awa amalire anachita ntchito ora umoza, nanga iwo unawachitisa kufanana nafe awo ananyamula ulemere wa dazi nanga kutentha. Koma wakayankha wakhamba kuti kwa umoza wa iwo, Mnzanga, sindikulakwira iwe. Kodi siuli denariyo ukuliwuzana nane? Nyamula chakho chako na pita, kasi nkhufuna kupereka kwa uyu wakumalirira monga kwa iwe, Kodi si kulolekezeka kwa ine kuchita chimene nkhufuna mu vinthu vyane? Nga liso lako ndi loipa chifukwa ine ndili wamtima wawemi? Cikutero ŵakuŵa

ŵa kumalizira ŵakuŵa ŵa kuntanzi, na ŵa kuntanzi ŵakuŵa ŵa kumalizira, pakuti ŵakuŵingi ŵakuŵa ŵaitanwa, koma ŵang'ono ŵakuŵa ŵasankhwa.

Yesu pakalikuya ku Yerusalemu, wakatolera waphunziri khumi na wiri wace paokha mu njira, ndipo wakawauzira kuti, Onani, tikukwera ku Yerusalemu, ndipo Mwana wa Munthu akaperekedwa kwa akuluakulu a ansembe na alembi, ndipo akamulanga iye rufu. Na adzapereka iye ku mitundu kuti anyoze, na kumpweteka, na kumupachika pamtengo, ndipo pa tsiku lachitatu adzauka.

Pamenepo mayi wa ana a Zebedayo wakamuyandikira pamoza na ana ake, akugwadira na kukhumba chinango kwa iye. Koma wakati kwa iye, Uli kufuna ciyani? Wakuti kwa iye, Nkhongozi kuti vana vawiri ava vangu vakhale umoza ku dzanja lako lakudya na umoza ku dzanja lako lakumanzere mu ufumu wako. Kuyankha koma Yesu wakati, Mwakudziwa kweni chinthu mukupempha. Mwakukhoza kumwa chikho icho ine ndikulingana kumwa, kapena ubatizo icho ine ndikubatizidwa? Wakuti kwa iye, Tikukhoza. Nkhali wakuwauza kuti, Chikho changa mudzamwa, nkhali ubatizo umene ine ndikubatizidwa mudzabatizidwa, koma kukhala kumanja kwanga nkhali kumanzere kwanga si kwanga kupereka, koma kwa omwe wakonzedwa na Atate wanga. Khumi aja atamva, anakwiya pa za alongo awiri aja. Yesu wakawayitana wakati, Mukudziwa kuti walamuliri wa mitundu yakuwayimilira, na wakulu wakuwachitira ulamuliro. Si chichalipo choncho mwa inu, koma

uyo ngati angafune kukhala wamkulu mwa inu, achalipo mtumiki wanu Na uyo aliyense wakufuna kukhala wakutoma pakati pinu akhakhala kapolo winu. Monga mwana wa munthu wakabwera kukhala kutumikiridwa, koma kutumikira na kupereka moyo wake kukhala chiwombozo mmalo mwa ambiri.

Ndipo pakulawa kwawu ku Yeriko, khamu yakulungwa inamutobera. Ndipo taonani anthu awiri akhungu akhali pansi pafupi na njira. Atamva kuti Yesu akudutsa, analilira akuti, Mutikomere chifundo ife, Mbuya, Mwana wa Davide. Koma khamu wakadziuza kuti akhale chete, koma iwo wakafuwula kwambiri akunena, tikomere chisoni, Mbuye, mwana wa Davide. Ndipo Yesu wayima, wakawayitana ndipo wati, Mukufuna ndichitinji kwa inu? Vakumuwuza kuti, Mwami, maso wathu vitseguke. Yesu atachita chisoni, anakwata maso awo, ndipo mwakufulumira maso awo anaona, ndipo anamutsatira.

21

Ndipo pamene wakafika pafupi na Yerusalemu nanga wakiza ku Betifage ku phiri wa maolivi, nyengo uyo Yesu wakatuma waphunziri wawiri. Kunena kwa iwo kuti, Yendani mu mudzi wa kutalika kwa inu, na mwakufulumira mukazgha mbunda yomangidwa na mwana wake pamoza nayo. Mwamasura, bwerani nayo kwa ine. Na nga mundu wina akukuwuzani chinthu, mukuti chifukwa Mbuya wakufuna ichi, koma

mwamsanga wakuwatuma. Ichi chose chakachitika kuti chikwanilitsidwe chakambidwa kudzera mwa mneneri wakamba, Nkhanini kwa mwana wamkazi wa Ziyoni, Onani, Mfumu yinu ikubwera kwa inu yofatsa, yakwera pa mbongolo, pa mwana wa mbongolo, mwana wa chinyama chakugwiriska ntchito.

Ophunzira kutaya kwa kale na kuchita monga Yesu anawalamula, Wakabwera mbunda na mwana wa mbunda, ndipo wakaika zovala zawo pamwamba pawo, ndipo wakakhala pamwamba pawo. Koma khamu yakulikulu inayanjanika zovala zawo munjira, ena anadumapo nthambi kuzolera mwimiti ndi kuyanjanika munjira. Koma makamu a anthu a kutsogolera ndi a kutsatira anali kulilira akunena, Hosana kwa mwana wa Davide, adalitsidwa wakubwera mu dzina la Mbuye, Hosana mu akulu akulu.

Ndipo iye atalowa mu Yerusalemu, mzinda wonse unagwedezeka, ukunena kuti, Uyu ndi ndani? Koma makamu analongera kuti, uyu ndi Yesu mneneri wakuchokera ku Nazareti wa ku Galileya.

Ndipo Yesu walowera mu Nyumba ya Mulungu, ndipo watulutsa wonse wogulitsa na wogula mu Nyumba ya Mulungu, ndipo wapindika matebulo wa osinthanitsa ndalama na vipuna vya wogulitsa nkhunda. Ndipo wakuti kwa iwo, Yakalembedwa kuti, Nyumba yanga idzatchedwa nyumba ya mapemphero, koma inu mwayipanga chipanga cha achifwamba.

Ndipo analumizgika kwa iye olumala na akhungu mu Nyumba ya Mulungu, ndipo anawachiritsa. Pakuwona koma wansembe wakulu na walembi zizindikiro zimene anachita, na ana akulilira mu nyumba ya Mulungu na kunena, Hosana kwa Mwana wa Davide, anakwiya. Na nakhamba kwa iye, Ukukumva chiyani awa akukamba? Yesu koma akuwauza iwo, Elo, mwakasomba kale ivi kuti kuchokera mu mulomo wa wanandi na woyamwa nkhakonzeska matamando? Na wakasiya iwo, wakatuluka kunze kwa muzi kuluta ku Bethaniya, na wakagona kuko.

Mamawa, pakubwerera mu mzinda, anali na njala. Ndipo atawona mtengo wa mkuyu umodzi pa njira, anabwera pa iwo, ndipo palibe chinakapezeka mu iwo kupatula masamba chabe, ndipo anauzira kuti, Palibe zipatso zichokera kwa iwe mpaka muyaya. Ndipo mtengo wa mkuyu unauma mwamsanga. Ndipo ophunzira ataona anagaula akunena kuti, Kodi mtengo wa mkuyu unawuma mwadzidzidzi bwanji? Kuyankha Yesu wakuti kwa iwo, Choonadi nkhukuti kwa inu, nga mwakukholapo chikhulupiliro na mwakusyoma, pa kuti fye cha mtengo wa nkuyu mwakuchita, koma nga ku phiri ili mwakuti, Kwanyuliwa na kuponya mu nyanja, yakhachitika. Ndipo zonse zimene mungapemphe mu mapemphero mukhulupirira, mudzazilandira.

Ndipo atabwera ku Nyumba ya Mulungu, akuphunzitsa, atsogoleri akulu a ansembe na akulu a anthu anabwera kwa iye nkufunsa kuti, Ndi ulamuliro wanji umene ukuchita zinthu izi,

ndipo ndani anakupatsa ulamuliro uwu? Kuyankha kasi Yesu wakati kwa iwo, Ndikhafumba inyuwe fumbiro limoza, lili mungakhamba kwa ine, nane ndikhakambani kwa inyuwe mu ulamuliro wunji nkhukuchita izi. Ubatizo wa Yohane walikuchokera kuti, walikuchokera kumwamba na walikuchokera kwa anthu? Ivo nanga walikuganizira pakati pawo wekha walikuti, Nga tiwamba, Walikuchokera kumwamba, wakatiuza, Chifukwa chiyani nanga mwakamupitirira iye? Koma ngati tinene kuti kuchokera kwa anthu, tikuopa gulu la anthu, pakuti onse akumugwira Yohane monga mneneri. Ndipo atayankha kwa Yesu anati, Sitikudziwa. Anawauza nawonso, Nangonso ine sindikulongora kwa inu mu ulamuliro wanji ndikuchita zimenezi.

Kodi mukuganiza ciyani? Munthu wina wakhalira wana wawiri, ndipo wakafikira kwa woyamba nakamuwuza kuti, mwana wanga, pita lero ukagwire ntchito mu munda wanga wa mpesa. Koma wakayankha wati, Sindikufuna, koma pambuyo pake wakalapa mtima ndipo wapita. Na wakasendela ku wachiwiri wakuti chomwecho. Koma iye wakayankha wakuti, Ine, mbuya, koma wakakana kuluta. Ndi ndani mwa awiri uja wakachita chifuniro cha tate? Wakumuwuza, Wa woyamba. Yesu wakuwauza kuti, Nadi nkhukuwuzani kuti asonkhi msonkho na akazi a uhule wakupita patsogolo imwe mu ufumu wa Mulungu. Wakiza pakuti kwa inu Yohane mu njira ya chilungamo, koma inu mwakamkhulupilira iye. Atelesi na akazi akuuziska thupi wakamkhulupilira iye, koma inu mwawona, mwakamulapa pambuyo kuti mukhulupilire iye.

Mverani chifanizo china. Panali munthu wina mwini nyumba, uyo anabyala munda wa mpesa ndipo anayika chipinga kuzungulira ndipo anakumba chipsera cha vinyo mu mundamo ndipo anamanga nsanja, ndipo anapereka mundawo kwa alimi ndipo anapita kutali. Pamene nthawi ya vipatso yikayandikira, watuma akapolo wakwe kwa alimi kuti akatolere vipatso vyakwe. Na walimi wakutola akapolo wakwe, uyo nadi wakumukwapula, uyo koma wakumupha, uyo koma wakumuponyera mabwe. Kachiwiri watumizga wanyake wanyake ambiri kuposa wakale, ndipo wakawachitira chomwecho. Pambuyo koma watumiza kwa iwo mwana wake kunena, Wakalemekeza mwana wangu. Koma valimi vawona mwana, vakamba mu mitima yawo kuti, Uyu ndi wolowa. Yiyeni timuphe na kulanda ulowa wakwe. Ndipo atamutola, anamuponya kunja kwa munda wa mpesa, ndipo anamupha. Nkhani yakuti mwini wa munda wa mpesa akabwera, iye achita chiyani kwa alimi aja? Wakuti kwa iye, Waipa wakuononga iwo mwaipa, na dimunda la mphesa wakupeleka kwa wamwe walimi wene wakupereka kwa iye zipatso mu nthazi zawo. Yesu wakuti kwa iwo, Kasi mwabelenganga mu Malemba, Mwala uwo wakanyigilira waka manga, uyu wakhala mutu wa pa ngodya, kuchokera kwa Mbuya kwachitika ichi, nanga chili chodabwisa mmaso mwathu?

Chifukwa cha ichi, nkhukuuzani kuti ufumu wa Mulungu uchachotsedwa kwa inu ndi kupereka ku mtundu umene ukuchita zipatso zake. Uyo wakugwa pa mwala uwu adzaphwanyika, koma uyo mwala ungagwere, udzamuphasula

iye. Wapitiri wakulu ndi Afarisayo ŵamva zifaniziro zake, wadziwa kuti wakuŵecheta pa iwo. Ndipo pakulingako kumugwira vakayowoya vigwigwi, chifukwa vakamuwonanga mwa uneneri.

22

Ndipo Yesu wakayankha kaŵiri wakaŵauza mu mifano wakuti, Ufumu wakumwamba ukalinganizgika na mfumu uyo wakachitira mwana wake wamwamuna maukwati. Ndipo watumizga wanthu wakhe wakugwira ntchito kuwayitana wanthu wawo wakuitanidwa ku waukwati, koma si wakufuna wiza. Kanyake watumizga wanyake ena akulonga, Muwauzienge wakuitwikwa, yonani! Chakudya chabwino cangu nakhikonzeka, ngombe zangu na zinyama zakununkhira zapha, na vyose vyakonzeka. Bwerani mu ukwati. Koma iwo vakanyengera vakayenda, umoza ku munda wake, na munzake ku malonda yake. Ena ŵakusigalira ŵakagwira akapolo ŵakwe, ŵakaŵanyoza na kuŵapha. Pakumva izi, mfumu iyo yakwiya, ndipo yakatumizga makhosi ghakwe ghaononga wakupha wala, ndipo mudzi wawo ghutentha. Pamenepo wakuti ku akapolo akhe, Uwo nkhondo wakukonzeka uli, koma awa wakuitanwa wakalibe wakufanira. Pitani chifukwa pa zolowera za njira, na wonse nga mukawapeza itanani mu ukwati. Ndipo atuluka akapolo awa mnjira zinasonkhanitsa wose wawapeza, wakuipa ndi wabwino, ndipo ukadzaza ukwati wa anthu wakukhala pansi. Walowa koma mfumu kuti iwone wakhala pansi, inaona

kweneko munthu wakhala asavala chivala cha ukwati. Nanga wakuti kwa iye, Mnzanga, uwalowera bwanji kuno osakhala na chovala cha ukwati? Iye nanga wakhalira chete. Pamenepo mfumu inati kwa antumiki, Mangani miyendo yake ndi manja ake, munyamule ndi kumuponya ku mdima wakunja; kumeneko kudzakhala kulira ndi kugwedeza mano. Pakuti ambiri ali aitanidwa, koma ŵachepa ndi asankhidwa.

Pamenepo Mafarisayo ŵakupita ŵakatenga uphungu kuti ŵamukole mu mawu. Nanga watumizga kwa iye waphunzitsi wawo pamoza na wa Herodi wakulonga, Mphunzitsi, tikudziwa kuti ndiwe weniweni nanga ukuphunzitsa njira ya Mulungu mu weniweni, nanga si chinthu kwa iwe pa chinthu chilichonse, pakuti si ukuona nkhope ya wanthu, Tuwuze chomene kwa ife, kodi ukuwona bwanji? Kodi chili cholôweka kupa msonkho kwa Kaisara na ayi? Yesu pakudziwa uipa wawo, anati, Chiyani mukuyesa ine, anyengo? Woneskeni kwa ine ndalama ya msonkho. Koma iwo wamuperekera denariyo. Ndipo wakuti kwa iwo, Chithunzi ichi na mawu agha ndi ya yani? Vakuti kwa iye, Wa Kaisara. Pamenepo wakuti kwa iwo, Perekani chifukwa vyakuti vya Kaisara kwa Kaisara na vyakuti vya Chiuta kwa Chiuta. Nanga wakumva wadabwa, ndipo wakumusiya wapita.

Mtsiku limenelo Asaduki anabwera kwa iye, amene amanena kuti palibe kuuka kwa akufa, ndipo anamufunsa. vakuti, Mphunzitsi, Mose wakuti, Nga munthu wakufa wosakhala na vana, mchimwene wake wakukwatira mkazi wake na kukweza mbeu kwa mchimwene wake. Koma pakati pathu palinso alongo

asanu na awiri. Wakutoma wakakwatira nakuti wakafwa, ndipo popeza walibe ana, wakasiya mkazi wakhe kwa mlongo wakhe. Mofanana nso wa chiwiri na wa chitatu, mpaka wa asanu na awiri. Pambuyo kwa zonse, mkaziyo anamwalira naye. Mkuuka kwakwe, mkazi adzakhala wa ndani mwa asanu na awiri? Pakuti wonse anali naye. Poyankha, Yesu wakati kwa iwo, Mukulakwa chifukwa simukuziba Malemba nangwa mphamvu za Mulungu. Mu kubuka kwa wakufa, anthu sangakwatire nanga kuperekezgeka mu ukwati, koma wali monga watumiki wa Mulungu mu kumwamba. Pa za kuuka kwa wakufa, simuwerenga chakachombokhwa kwa inu na Mulungu wakuti, Ine ndine Mulungu wa Abraham na Mulungu wa Isaac na Mulungu wa Jacob; Mulungu si Mulungu wa wakufa, koma wa wamoyo. Vanya vanthu vakumva ivi, vakaswigwa neyi yakuphunzisa kwakhe.

Ŵa Mafarisayo ŵakamva kuti ŵaŵalepherezga ŵa Masadukayo, ŵakasonkhana pamoza. Na umoza mwa iwo, walamulo, anafunsa kuyesa iye na kunena, Mphunzitsi, ndi chilamulo chiti chikulu mu lamulo? Yesu wakamuwuzga kuti, Ukateme Mbuya Chiuta wako mu mtima wako wonse na mu moyo wako wonse na mu maganizo ako onse. Iyi ndi lamulo yakwamba na yaikulu. Yachiwiri koma yofanana na iyi ndi yakuti: Ukhakonda mnzako monga mmene ukukonda wekha. Mu malamulo ghawiri agha, lamulo yonse na aneneri akulendewera.

Afarisayo pasonkhanika, Yesu anawafunsa Kunena kuti, Chiyani chikuwonekani kwa inu za Khristu? Ndi mwana wa ndani? Iwo

anamuuza kuti, Wa Davide. Akunena kwa iwo, Bwanji chomene Davide mu Mzimu akumuitcha Mbuya pakunenera, Mwenembumba wanena kwa Mwenembumba wangu, Khala ku dzanja lamanja langu mpaka ndiike adani wako pansi pa mapazi wako.

Ngati choncho David wakumukuwa Mbuya, ukhala mwana wakhe wuli?

Na palibe munhu walikho kukhoza kumuyankha mawu, nanga palibe munhu walikho kulimba kuchokera mwa tsiku lilo kumufunsa iye kale.

23

Pamenepo Yesu wakaŵecheta ku ŵakagwi na ku ŵaphunziri ŵakwe. Kunena kuti, Pa mpando wa Mose anakhala alembi ndi Afarisayo. Zonse chomene chingapo ngati angakuuzeni kuti musunge, sungani ndi kuchita, koma mwankhani ya ntchito zawo musachite, pakuti akunena koma sakuchita. Vakumanga mitumbo mizito yovuta kunyamula na kuyika pa mapewa a anthu, koma iwo sivakufuna kuyisuntha nangakuti chala chawo chimoza. Koma vinthu vyonse vyakuchita vakuchita kuti vaoneke kwa vanthu. Pakuti vakukulitsa vyakusunga vyawo na vakukulitsa vinthu vyakupachikira vya zovala zawo, Wakufuna malo gha ulemu mu maphwando na mipando ya pa ntanzi mu misonkhano. na malonjezgo mu misika na kukembekwa na

wanthu kuti rabi. Koma inu musaitwe kutchulika rabi, pakuti mphunzitsi winu ndi umoza, Kristu, ndipo inu nonse muli alongo. Ndipo musatenge wina kuti ndi tate winu pa charu chino, pakuti tate winu ndi umoza yekha, uyo wali kumwamba. Nanga musakayitwe valongozgi, pakuti mlongozgi winu ndi umoza, Kristu. Uyo wamkulu wanu ukhala mtumiki wanu. Aliyense wakudzikweza yekha adzachepetsedwa, nanga aliyense wakudzichepetsa yekha adzakwezedwa.

Woe kwa inu valembi na Mafarisayo vanyengi, chifukwa mukudya nyumba za amasiye ndipo mukupemphera kwautali mwa chinyengo, chifukwa cha ichi mudzalandira chiweruzo chachikulu. Zikazi kwa inu, valembi na Mafarisayo vanyengi, chifukwa mukulitseka ufumu wa kumwamba pamaso pa vanthu; inu pakuti simukunjira, wala vanthu vakulingira simukuvaleka kulowa. Woe kwa inu, valembi na Mafarisayo vahuphi, chifukwa mukuyenda nyanja na malo ghouma kuti muchite mlendo umoza, ndipo akakhala mlendo, mukumuchita mwana wa gehena kaviri kuposa inu. Woe kwa inu, alongozgi akhundu, amene mukunena kuti, Uyo angalumbire mu temple si chintu, koma uyo angalumbire mu gold ya temple ayenera. Zitsiru na akhapfu, ndi ndani pakuti wamkuru, golide kapena Nyumba ya Mulungu iyo yikusankhulusa golide? Nanga, uyo wakuti walumbira mu guwa lyakuperekera nsembe, si chinthu, koma uyo wakuti walumbira mu mphatso iyo yili pamwamba pa guwa, wakuyenera. Fools na blind, chiyani chakuti chikulu, mphatso kapena guwa lomwe likupatula mphatso? Choncho uyo walumbira pa guwa lansembe akulumbira pa guwa

lanseembelo na pa vyose vili pamwanya pa guwa lanseembelo. Na uyo walumbira mu nyumba ya Mulungu, walumbira mu iyo na mu uyo wakakhala mu iyo. Na uyo walumbira mu kumwamba walumbira mu mpando wa ulamusi wa Chiuta na mu uyo wakhala pamwamba pa wo. Woe kwa inu, valembi na Mafarisayo vanyengi, chifukwa mukulipira chumi cha miniti na dili na kumini, koma mwasiya vinthu vikulu vya lamulo, chiweruzo na chifundo na chikhulupiriro. Ivi vyakufunika kuchita, koma ivyo nso musasiye. Valongozgi vapofuwa, avo vakusefula nkhungu, koma ngamira vakuyimeza. Woe kwa inu, alembi na Mafarisayo anyengi, chifukwa mukutsuka kunze kwa chikho na mbale, koma mkati muli kudzala na kuba na chosalungama. Mfarisayo wakhungu, yera koyamba mkati mwa kapu na mbale, kuti kunja kwawo kukhale koyera. Woe kwa inu, valembi na Mafarisayo vanyengi, chifukwa muli nga manda ghakupakwa chiyera, ghakuti kunja ghakuoneka ghakusangalasa, koma mkati ghakuzara mafupa gha vakufa na vyakunyansa vyose. Chomwecho nanga mwe, kunja mukuwoneka kwa anthu kuti muli olungama, koma mkati muli madzere wa chinyengo nanga chiphembero. Kalipa kwa inu, valembi na Mafarisayo vanyengi, chifukwa mukumanga manda ya vaneneri na kukongoletsera manda ya valungama, Na mwakuti, Nga tili mu mazuwa gha makholo ghathu, sitili khoze tili ogwira nawo mu mwazi wa vaneneri. Chifukwa chake mukuchitira umboni inu nomwe kuti muli ana wa iwo wakupha aneneri. Na inu dzazani chiyezi cha makolo ghinu. Njoka, mbuto za njoka za soni, mungathawa bwanji ku chiweruzo cha gehena? Chifukwa ichi, onani, ine ndikulutumiza kwa inu

aneneri, anzeru, na alembi. Ena mwa iwo mudzawapha na kuwapachikapo pamtengo wamtanda, ena mwa iwo mudzawakwapula mu misonkhano yanu, na kuwathamangitsa kuchokera mu mzinda wina kupita mu mzinda wina. Kuti ize pa inu mwazi wonse wolungama ukutikha pa nthaka, kufuma mu mwazi wa Abele wolungama mpaka mu mwazi wa Zekariya mwana wa Barakiya, uyo mwaphanji pakati ya nyumba ya Mulungu na guwa. Nadi, nkhukuuzani kuti zikhoza zonsezi pa cizukulu ici. Jerusalem Jerusalem, iwe wakupha aneneri na kuwaponyera amene watumizidwa kwa iwe nthawi zingati ndinafuna kukusonganya ana ako monga nkhuku ikusonganiza ana ake pansi pa mapiko ake, koma simunafune. Onani, nyumba yanu ikukusiyidwani yopanda anthu. Ndikukuwuzani, simunandiwona kufuma vino mpaka mukanene kuti, wakomboledwa wakwiza mu zina lya Mwenembumba.

24

Ndipo Yesu atachoka mu templo, ophunzira wakwe anabwera kuti amuwonetse nyumba za templo. Koma Yesu wakawauza kuti, Kasi mukuwona vyakuvya vyose ivi? Nkhukuuzani chakusimikira, kwakuti kwakuno kwa kusiyika mwala pa mwala umene ungasiye kugumuziwa. Pamene iye akhakhala pa phiri pa mizitoni, vaphikiri vakhe vakamwenera iye vekha vakulonga, Tiwuze ife lini vinathu vikhala, na chizindikiro cha kubwera kwako na cha kumalira kwa nyengo ndi chiyani? Yesu wakayankhula na kuwauza kuti, Chenjerani kuti waka mundu

wakusokorezgeni. Vambuya pakuti vikhiza mu dzina lyangu vakunena kuti, Ine ndili Khristu, ndipo vikhasonya vambuya. Mungakhala pafupi kumva za nkhondo na mawu a nkhondo, munaona kuti musavutika, pakuti yakufunika kuti zonse zichitikepo, koma sichili chino chomalizira. Adzayimikizga pakuti dziko pa dziko nanga ufumu pa ufumu, nanga vidzakhala njara nanga miliri nanga zivomerezi mwa malo. Koma zonse izi ndi chiyambi cha zowawa za kubereka. Pamenepo ŵakuŵapereka ŵanyamwe mu masautso na ŵakuŵakoma ŵanyamwe, ndipo ŵanyamwe ŵakukhala ŵakudanwa na ŵanthu wose wa mitundu yose chifukwa cha dzina lyangu. Kanako vambirimbiri va-khumbuka, na va-paradosa wenzawo, na va-chita chidani wenzawo. Na vaneneri vabodza vazhinji vadzayimikwa, na vadzanyenga vazhinji. Na chifukwa cha kuchuluka kwa kusakhala na malamulo, chikondi cha anthu ambiri chizazizira. Koma uyo wakupirira mpaka kumapeto, uyo akapulumusidwa. Nanga chizalengezgwa ichi uthenga wabwino wa ufumu mu chilambo chose chikhalamo anthu kuti chikhale umboni kwa mitundu yose, nanga kenako chizafika chimaliziro. Pamene mukawona chonyansa cha kuwonongeka chimene chinanenedwa kudzera mwa mneneri Danieli chikuyima mmalo opatulika, wowerenga amvetse. Pamenepo ŵa mu Yudeya ŵathaŵe ku mapiri. Uyo wakuti pa chanya cha denga wa nyumba asatuluke pasi kunyamula vinthu vya kufuma mu nyumba yake. Nanga uyo ali mu munda asabwelere kumbuyo kunyamula zovala zakhe. Woe kwa awo akukhala nanga mimba nanga akuyamwitsa mmazuwa awo. Pemphani kuti kusathawa kwanu kusachitike mnyengo ya chisanu kapena pa tsiku la

sabata. Idzakhala pakuti pamenepo mazunzo akuluakulu, monga sanachitikepo kuyambira pachiyambi cha chilengedwe mpaka lero, nanga sadzachitikepo. Na nga masiku agho si yakufupikizgwa, thupi yose si yakupulumuswa, koma chifukwa cha asankhwa, masiku agho yakufupikizgwa. Pamenepo nga wina munthu akukuwuzeni kuti, Onani, Kristu ali apa kapena Ali apa, musakhulupirire. Vidzayimika pakuti vaKristu vakunama na vaneneri vakunama, na vidzapereka zizindikiro zikuru na zodabwitsa, kuti vinyenge, nga vingatheka, ngakhale osankhula. Onani, ndakunenani kale kwa inu. Ngati chomene akunena kwa inu kuti, Onani, ali mu chipululu, musatuluke; Onani, ali mu zipinda zamkati, musakhulupirane. Monga mwazimamoto umatuluka kuchokera kummawa na kuonekera mpaka kumadzulo, chomwecho chizakhala kubwera kwa Mwana wa Munthu. Pali pakuti pali mtembo, apo akasonkhanikira mazungu.

Posachedwa na masautso gha mazuŵa ghala, dzuŵa likhazima ndi mwezi sukhapeleka kuwala kwake, ndi nyenyezi zikhagwa kuchokera kumwamba, ndi mphamvu za kumwamba zikhazunguziwa.

Na vyeneko vipenyeka chizindikiro cha Mwana wa Mundu mu kumwamba, na vyeneko vilira vyose vifuko vya pa charu, na viwone Mwana wa Mundu wakwiza pa mitu ya kumwamba na mphamvu na ulemekezgo wakuru. Ndipo iye akhazitumizga angelo ake na lipenga lya mawu akulu akulu, ndipo iwowo akhasonkhanitsa asankhika ake kuchokera mu mphepo zinayi,

kuchokera ku malekezero a kumwamba mpaka ku malekezero awo. Kuchokera ku mtengo wa mkuyu phunzirani mfano. Pamene nthambi yake ikukhala yofewa ndi masamba ikuphuka, mukudziwa kuti chilimwe chili pafupi. Chomwecho na nyuwe mukawona izi zonse, muzibe kuti wapafupi uli pa chitseko. Nadi nkhunkhulupilira ine nkhukuuzani, mbadwa iyi sikhapita mpaka zonse izi zikhachitika. Kumwamba na dziko lapansi zidutsa, koma mawu anga sadutsa. Koma pakuti pa za tsiku lyo na nthazi yo palije munthu wakudziwa, wala watumiki wa kumwamba, nga si Tate wangu yekha. Monga masiku gha Nowa, viyo vizakhala kubwera kwa Mwana wa Mundu. Monga mwa anachitira mmasiku amene anali asanafike madzi akusefukira dziko lonse, anthu anali akulya ndi kumwa, amuna akulowa mu banja ndi kupereka akazi mu banja, mpaka tsiku limene Noa analowa mu chombo Na si vadziwa mpaka madzi ghakufumba ghakiza na ghakutola vose, wenewo yikakhala kubwera kwa Mwana wa Mundu. Pamenepo ŵakakhala awiri mu munda, umoza wakutoleka na umoza wakusiyika. Akazi awiri akupera mu chipera cha ufa, umoza watoledwa na umoza wasiyidwa. Khalani choonadi chifukwa simudziwa ora liti Mbuye wanu akubwera. Koma muziwi ichi, kuti mwini nyumba akanadziwa kuti wakuba ukubwera nthawi iti, akanangolindilira ndipo sakanaleka kuti nyumba yake iphulwe. Chifukwa ichi na inu khalaninso okonzeka, chifukwa mora limene simuganiza, Mwana wa Munthu ukubwera.

Ndi ndani choncho kapolo wakukhulupilika na wanzeru, uyo mbuye wake wamusankha pa utumiki wake kuti awapatse

chakudya mu nthawi yake? Wadalitsidwa kapolo uyo amene mbuye wake akabwera adzamupeza akuchita chomwecho. Nadi nkhunkhulira kwa inu chakuti pa vintu vyose vyakuvya vyake angamubika uyo. Ngati koma kapolo wakuipa uyo anene mu mtima wake kuti, Mbuya wangu akulewelera kubwera, Na amba kumenya wanthu anzakhe akapolo, kudya nanga na kumwa pamoza na waledzera. Mbuye wa kapolo uyo iza mu siku iyo akuyembekezera kwamba, na mu ora iyo akumanya kwamba. Ndi adzamudula pakatikati, ndi gawo lake adzalikika pamoza ndi achinyengo. Kuko kudzakhala kulira ndi kukukuta mano.

25

Pamenepo ufumu wa kumwamba udzafanizgidwa na asikana khumi, avo vakatola nyali zavo vakatuluka kuti vakakumane na mkwatibwi. Asanu mwa iwo anali anzeru ndipo asanu anali opusa. avo avo zopusa vakatenga nyali zawo, vazatenga kweni mafuta avo. Koma anzeru watenga wakatola mafuta mzitsulo zawo pamoza na nyali zawo. Mkwatibwi pakuchedwa kwake, onse vakugontha na vakugona. Pakati pa usiku kulira kwamveka, onani mkwatibwi ukubwera, tulukani mumukumane. Pamenepo wanakazi wala wose wakalimbika na kukongoletsa nyali za wao. Opusa awa anatinji kwa anzeru ati, Mutipenge twa mafuta yinu, pakuti nyali zathu zikuzima. Vakayankha koma vakhalire vanyakuzindikira vati, mwakuti yikakwanira ife na nyuwe, yendani koma kweniso kwa vakulemba na mugule vekha. Pamene iwo akupita kugula,

mkwatibwi wakiza ndipo iwo akakonzeka wakalowa naye mu ukwati, ndipo chitseko chakatsekeka. Pambuyo koma akubwera nawo wotsala anamwali akunena, Mbuye, mbuye, titsegulireni. Koma iye wakuyankha wakhamba kuti, Choonadi nkhukhumba kwa inu, sindikuziwa inu. Yangani, chifukwa chakuti nyengo mukulora zuŵa kapenya nyengo yakuti Mwana wa Munthu wakwiza.

Monga nkhani munthu wakuuluka ulendo waita akapolo akhe na kuwapatsa vintu vyakhe vyose. Na uyo akapereka ma talents asanu, uyo awiri, uyo umoza, aliyense malingana na mphamvu zake, ndipo anapita kunyika ina nthawi yomweyo. Wakagenda koma uyo wakalandira matarenda asanu wakagwira nchito nawo na wakapanga ena matarenda asanu. Momwemonso nso uyo wa ziwiri akapeza yeye nso zina ziwiri. Koma uyo walandira chimoza wakapita nakumba dzenje mnthaka ndipo wakwisa ndalama za mbuye wake. Pambuyo pa nthawi yayikulu, mbuye wa akapolo awa akubwera na kukhazikitsa nkhani na iwo. Nanga wafika uyo wa matarenda ghano asatola, wakapereka ghimoza matarenda ghano akunena, Mbuya, matarenda ghano mwandipatsa, onani ghimoza matarenda ghano ndalonda pa iwo. Mbuya wake wakati kwa iye, Chabwino, kapolo wabwino na wakhulupirika! Pa zinthu zingono unakhala wakhulupirika, ndidzakuika pa zambiri. Lowa mu chisangalalo cha mbuya wako. Wakafika uyo wakatenga matarenda ghawiri wakatonga, Mbuya, matarenda ghawiri munanipatsa kwangu. Onani, nakhapata ghanyake matarenda ghawiri pa iwo. Mbuya wake wakati kwa iye, Chabwino, kapolo wabwino na

wakhulupirika! Pa zinthu zingono unakhala wakhulupirika, ndidzakuika pa zambiri. Lowa mu chisangalalo cha Mbuya wako. Wakafika koma na uyo wakatenga talente imoza wakati, Mwini, ndinakudziwa iwe kuti ndiwe munthu wakuuma, wokukolola kumene siudalima na kusonkhanitsa kumene siudamwaza, Ndipo ndinaopa, nditapita ndinabisa talente yako mnthaka; ona, uli nayo yako. Kuyankha mbuye wake wakuti kwa iye, Iwe kapolo waipa na waulesi, unamanya kuti nkhukololera uko nkhanabzala, na nkhusonkhanitsa ukwo nkhanabalalitsa. Chakufunika chifukwa chake kuti iwe uponje ndalama zangu kwa abanki, ndipo ndikabwera ine ndikankalandira changu pamoza na chiwongolero. Choncho, muchotseni talente yake ndipo mupase kwa wakukhala ndi matalente khumi. Chifukwa munthu aliyense wakukhala nacho chakuperekedwa na chakulimbana, koma munthu wakusakhala nacho chomwe ali nacho chitengedwa kuchokera kwa iye. Ndi kapolo wopanda phindu mumutaye mmdima wakutali, kumeneko kuzakhala kulira ndi kukukutana mano.

Koma Mwana wa Munthu pakazabwera mu ulemerero wake pamoza na thenga zonse zakupatulika, ndiye akhazakhala pa mpando wake waufumu wa ulemerero. Na vyalo vyose vikasonkhanika pamaso pa wakwe, na wikaleka iwo kufuma ku wamoza monga muweta wakalekapo ivikolo kufuma wa ivimbuzi. Ndipo adzayika nkhosa ku dzanja lakumanja kwake, nanga mbuzi ku dzanja lakumanzere. Pamenepo mfumu ikhati kuti kwa avo vali kudzanja lakumalyo lake, Bwerani avo vasiwa madalitso va Tati wangu, landani ufumu wakukonzekerwa kwa

inywe kuchokera pakuyambika kwa chilengedwe. Ndinali na njala, ndipo mwandipatsa chakudya; ndinali na ludzu, ndipo mwandipatsa chakumwa; ndinali mlendo, ndipo mwandilandira. Ndinali wamaliseche, mwandiwalira; ndinali wautenda, mwandiyendera; ndinali mu ndende, mwabwera kwa ine. Pamenepo olungama adzayankha kwa iye akunena, Mbuye, nthawi ina tikakuonani muli na njala na tikakudyetsani, kapena muli na ludzu na tikakumwetsani? Kodi nthawi ina tinakuona uli mlendo ndipo tinakulandira, kapena uli maliseche ndipo tinakuveka zovala? Kodi nthawi ina tinakuwona iwe wolwala kapena mndende, ndipo tinabwera kwa iwe? Ndipo mfumu idzayankha ndi kunena kwa iwo, Choonadi ndikunena kwa inu, chomwe munachitira mmodzi mwa abale anga angonoangono awa, munandichitira ine. Kenako adzanena kwa iwo akudzera kumanzere kuti, Pitani kwa ine inu otembereredwa, mulowe mu moto wamuyaya umene unakonzeredwa Mdyerekezi ndi amithenga ake. Ndinali na njala, koma simunandipasa chakudya, ndinali na ludzu, koma simunandipasa chakumwa, Ndinali mlendo, koma simunandilumbira; ndinali wausiwa, koma simunandivalika; ndinali wofooka na mu ndende, koma simunandiyendera. Pamenepo iwo ŵakamuyankha kwa iye na iwo ŵeni ŵakulonga, Mbuya, lini iwe tukuwona ukuluta njala kapena ukuluta ludzu kapena mlendo kapena wausiŵa kapena waufofu kapena mu chiŵiriro, na nanga tukakutumikira iwe? Pamenepo adzayankha kwa iwo akunena, nadi ndikunena kwa inu, chifukwa simunachitira umoza wa awa angonoangono, nangonso kwa ine simunandichitire. Nanga ŵakachoka ŵaŵa

mu chilango chakusoka, koma ŵalungama mu umoyo wakusoka.

26

Ndipo chakachitika pamene Yesu wamaliza mawu onsewa, wanena kwa ophunzira wake, Mukumanya kuti pambuyo pa masiku awiri Pasaka ikuchitika, na Mwana wa Mundu akulamuliwa kuti apachikwe. Penepo wakasonkhanika wapayikulu wansembe, walembi, na wazekulu wa wanthu mu bwalo wa mpayikulu wa nsembe wakuti wakutchedwa Kayafa. Ndipo wakulangizana kuti wagwire Yesu mwa chinyengo ndi kumupha. Vakanena koma, Kweni mu chikondwerero, kuti chipwirikiti chingakhalengepo mu vanu.

Yesu wakakhala mu Bethany mu nyumba ya Simoni wakachete, Mwanakazi wanamsendera kwa iye wakugwira cibindi ca alabasita ca mafuta gakufunika kwambiri, ndipo wanathira pa mutu wake pamene wakugona. Kuwona koma ophunzira ake anakwiya kunena, Chiwonongeko ichi ndi chiyani? Mafutawa akanatha kuuzidwa ndalama zambiri ndi kuperekedwa kwa osauka. Wamanya koma Yesu wakati kwa iwo, Chiyani mavuto mukupeleka kwa mkazi? Pakuti ntchito yabwino wakapangira ine. Ŵaumphanyi nthazi muli nawo pafupi ninu, koma ine sindili nawo pafupi ninu nthazi zonse. Pakuti uyu wakathira mafuta awa pa thupi lyangu, wachita ichi kuti andike. Nkhukuuzani choonadi kwa inu, kweni ŵakakhalenge kulalikira

uthenga wambone uwu mu chilambo chonse, chikakhalenge kuŵecheka na vyo ŵachita uyu kuti chikumbukiro cha mwenecho.

Pamenepo umo wa wa khumi na wiri, wakuti Yuda Iskariyoti, wakapita kwa vapfumu va vapayiri nati, Kodi mukufuna kundipatsa chiyani, ndipo ine ndidzakupatsani iye? Iwo koma anamupatsa makumi atatu a siliva. Ndipo kuchokera pa nthawi iyo anali kufunafuna mwayi wakuti ampereke.

Pa tsiku lakutoma la buledi wosayikidwa yisiti, ophunzira anabwera kwa Yesu nakunena kwa iye, Kodi mukufuna tiphikire kuti mudye Pasaka kuti? Koma iye anati, Pitani mu mudzi kwa munthu uyo, ndipo mumuwuze kuti, Mphunzitsi wakuti, nthawi yanga yafika pafupi. Ndidzachita Pasaka kwanu pamoza na ophunzira anga. Ndipo vaphunziri vakachita monga Yesu mwavalamula, ndipo vakakonzekera Pasaka. Madzulo utafika, anagona pamodzi ndi khumi ndi awiri. Ndipo ali kudya, anati, Nadi nkhukuuzani kuti umoza wa inu adzandipereka. Ndi kukhumbika kwambiri, aliyense wawo anayamba kunena kwa iye, Si ine ndili, Mbuya? Koma uyo wakwiza dzanja pamoza nane mu mbale, uyo wandipereka. Mwana wa munthu wakutola ninga mwa kulemba pa iye, koma zovi ku munthu uyo wakupereka mwana wa munthu; kwakukondwa kwa iye nga wakakhala kusabadwa munthu uyo. Kuyankha koma Yuda wakupereka iye anati, Si ine ndili, Mfundisi? Anati kwa iye, Iwe wanena. Pakulya kwao, Yesu wakatola buledi, wakatumikira, wakalephula, wakalonga kwa waphunzisi, wakati, Tolani

mudye, ici nci thupi wangu. Na kutola chikho na kuthokoza, anawapeleka iwo kunena, Mwamweni mu chakho ichi nonse. Ici pakuti ndi magazi yangu ya cipangano cakupya yakukhuthiwa pa vya vinji mu kukhululuka kwa vivi. Koma nkhukuwuzani kuti sindidzamwanso kuyambira vino kuchokera mu chilengedwe ichi cha mpesa mpaka pa tsiku lilo pamene ndidzachimwa nawo chatsopano mu ufumu wa Atate wangu.

Nanga ataimba nyimbo, watulukapo kupita ku phiri la maolivi. Mwakeso Yesu wakulonga kwa iwo, Nonse inu mudzakhalira osokonezeka mwa ine mu usiku uwu, chalembedwa chifukwa chakuti, ndidzamenya mlusi, ndipo zidzabalika nkhosa za gulu,

Koma pambuyo pa kuukwa kwanga, ndidzakutsogolerani ku Galileya. Petro wakuyankha wakuti kwa iye, Nga wonse wakulepherezgeka mu iwe, ine nangalibe ndikulepherezgeka. Yesu anati kwa iye, Choonadi nkhukuuzani kwa iwe kuti mu usiku uno, nkhuku isanakweze katatu, udzandikana ine. Petro wakunena kwa iye kuti, Ngakhale kuti ni yakufunika ine kufa pamoza na iwe, ayi, sindidzakukana iwe. Mofanana nso, ophunzira onse wakunena.

Pamenepo Yesu waiza pamoza nawo ku malo ghakukembekwa Getsemane, ndipo wakuti ku waphunziri, Khalani pano mpaka ndikapite ndikamupemphe kuko. Na atalandira Petro pamoza na ana awiri a Zebedayo, anayamba kulira na kuvutika. Pamenepo Yesu wakuwauza kuti, Moyo wangu uli na chisoni chikuru mpaka imfu. Khalani pano ndipo mukhale

mukulondera pamoza nane. Ndipo atapita patsogolo pangono, anagwa pansi pa nkhope yake, nakapemphera ndi kunena, Atate wanga, nga zingatheke, chikho ichi chipite kuchokera kwa ine, koma si monga ine ndikufuna, koma monga iwe. Ndipo wabwera kwa ophunzira ndipo wawapeza akulala, ndipo wanena kwa Petro, Chomwecho simungathe kulondera nane ora limoza? Khalani mukhale akuyangana na kupemphera, kuti musalowe mu kuyeswa; mzimu nadi wakufuna, koma thupi nadi lofooka. Kachiwiri wapita kunena, Tate wangu, nga chikombe ichi chingakwanise kupita kuchokera kwa ine popanda kuchimwa, chifuniro chako chichitike. Na akabwera, akuwapeza kanyakeso akugona, pakuti maso yawo yalikuti yakulemera. Na wakawaleka, wakapita kanyake nakupemphera kamoza ka chitatu mawu ghakughanagha. Panyake wakubwera kwa ophunzira ake na kuwauza kuti, Mukugona chomene na kupumula? Onani, yafika ora, na Mwana wa Munthu ukaperekedwa mmanja mwa ochimwa. Imikani tiyeni, onani wafika uyo wakupereka ine.

Panji wakwe wakulanda, yowona Yuda mmoza mwa awo khumi na awiri wakiza, nanga pamoza nayo khamu yikuru na mapanga nanga matabwa kuzwa kwa akuluakulu wa ansembe nanga akuluakulu wa anthu. Koma uyo wakupereka iye wawapatsa chizindikiro akunena kuti, Uyo ndidzampsompsona ndiye iyeyo, mugwire. Na mwakamanga wafika kwa Yesu, wakati, Moni, Mphunzitsi, ndipo wakampsomba. Koma Yesu wakamuwuza kuti, Mnzanga, pa chinthu chako chili pano. Kenako wakayandikira, wakakhazika manja pa Yesu ndipo

wakamugwira. Na taonani, umoza wa awo pamoza na Yesu wakutambalira chiwoko wakuponya lupanga lwakwe, ndipo wakumenya kapolo wa mkulu wa ansembe, wakudula khutu lake. Pamenepo Yesu wakuti kwa iye, Galusa lupanga lako mu nkhata yake, pakuti wonse avo watoola lupanga wafwa na lupanga. Kaso ukuona kuti sindingakhoze lero kupempha Tate wangu, ndipo adzandipasa zambiri kuposa magulu khumi na ziwiri a atumankhani? Kodi nanga bwanji zikwanilitsidwe malemba kuti choncho chikufunika kuchitika? Mu ora iyo Yesu wakati ku makamu, Kodi mwabuka na malupanga na matabwa kukhata ine nga wakuba? Tsiku na tsiku nakhala nkhuphalira kwa imwe mu Templo, koma simunakhata ine. Ichi chose chakachitika kuti zikalembedwa za aneneri zikwanilitsidwe. Penepo ophunzira wose wakamusiya wakuthawa.

Ŵakugwira Yesu ŵamutola ku Kayafa mupayiri ŵamkulu, kumene ŵalembi na ŵakulu ŵakasonkhana. Koma Petro wakamutobera kuchokera kutali mpaka kubwalo la mkulu wa ansembe, ndipo atalowa mkati wakakhala pamoza na atumiki kuti awone chimaliziro. Vapayiri vakulu na vagogolo na khonsolo yose yakali kufuna umboni wakunama pa Yesu kuti vamuwule. Na si vakapeza, ndipo ngakhale vana vya vuwoni vwa unami vinji vanapita patsogolo, koma si vakapeza. Pambuyo pake, vana vya vuwoni vwa unami vaviri vanapita patsogolo. Ndinati, Uyu wati, Ndikutha kuwononga nyumba ya Mulungu na mu masiku atatu kumanga iyo. Nanga wakuyimika mkulu wa ansembe wakati kwa iye, Chifukwa chiyani ukulanda yankho? Chiyani awa wakuchitira umboni? Koma Yesu

wakhalira chete. Ndipo mkulu wa ansembe atayankha wakamuwuza kuti, Nkhukuumizira malinga na Mulungu wamoyo kuti utiuze ngati iwe uli Khristu, Mwana wa Mulungu. Yesu wakuti kwa iye, Iwe walonga. Koma nkhukuti kwa inu, kufuma vino pano muwona Mwana wa Mundu wakhala kulambalala kwa mphamvu na kuwiza pachanya pa mawingu a kumwamba. Pamenepo muprisiti wamkulu wakangamba zovala zake wakulonga kuti wanamizira Mulungu, chiyani chakuti tikufunanso umboni wa aumboni? Onani lero mwamva kunamizira Mulungu kwake. Chiyani chikuoneka kwa inu? Koma iwo atayankha anati, Wakuchimwa wa lufu. Kenako iwo vakafyefula mu uso wakwe na vakamukoma, na vamwenga vakamupakula. Vakulonga, losera kwa ife, Kristu, ndani ndi wakukumenya iwe?

Koma Peter wakakhala pansi kunja mu bwalo, ndipo mtsikana wina wakamuyandikira akunena kuti, Nayenso iwe unali pamoza na Yesu wa ku Galileya. Koma wakana pamaso pa wose akulonga, Sindikudziwa chikukhulupanga. Watuluka kale iye mu chipata, wamuwona iye wina ndipo wakuti kwa iwo, Uko na uyu wakali pamoza na Yesu wa ku Nazareti. Ndipo kanyakeso wakanira na chilumbiriro chakuti Sindikumanya munthu uyo. Pambuyo pa kangono, oimirira atayandikira ndipo anati kwa Petro, Chakudikadi iwe ndiwe umodzi wawo, pakuti kulankhula kwako kukuonetsa. Pamenepo wakatamba kutuka na kulumbira kuti sindikumanya munthu uyo. Mwakufupikira nkhuku yachilume yakalira. Na Petro wakumbukira lizgu lya Yesu limene wakamuuzanga kuti, Musana tambala kuimba katatu

uzandikana ine. Ndipo wakatuluka kunja nakukalira muwawa.

27

Mmawa yakachitika, atsogoleri onse akuluakulu na akuluakulu wa anthu anathenga counsel yokhudza Yesu kuti amuphe. Ndipo wakumumanga, wakamutuluska ndi kumupeska kwa Pontius Pilate, mtsogoleri.

Pamenepo Yuda wakupereka iye ataona kuti anaweruzidwa, wakudabwa mtima anabweza ndalama makumi atatu zasiliva kwa vapemberi vakulu na kwa vakuru. Kunena, Ndalakwa ndapereka magazi osalakwa. Koma iwo anati, Nchiyani kwa ife? Iwe udzaona. Na mwataya zinthu za siliva mu nyumba ya Mulungu, anachoka, na mwapita anadzipachika. Koma atsogoleri akulu a ansembe atatenga ndalama za siliva anati, Sikuloledwa kuponya ndalamazi mu chuma cha Nyumba ya Mulungu, chifukwa ndi mtengo wa mwazi. Ndipo atatenga upangano, anagula munda wa wowumba kuchokera kwa iwo kuti ukhale malo akuzikira alendo. Chifukwa chake chikaŵikwa dzina munda uyo kuti munda wa mwazi mpaka lero. Pamenepo yakazuzikwa chakuti chakanenedwa kudzera mwa Yeremiya mneneri wakuti, Na vakatola makumi atatu a ziliva, ulemu wa uyo wakalemekedzedwa, uyo vakalemekeza kuchokera kwa vana va Israyeli, Ndipo vakapereka iwo mu munda wa waumbi, monga Mbuya analamula kwa ine.

Koma Yesu wakayimirira pamaso pa mtsogoleri, ndipo mtsogoleri wakamufunsa kuti, kodi ndiwe mfumu ya Ayuda? Koma Yesu wakamuwuza kuti, iwe ukunena. Nanga pamene ankanenedwa iye na akulu wa ansembe nanga akulu, sanayankhe chintu chili chonse. Pamenepo Pilato wakuti kwa iye, Siwukumva zingati zako wakuchitira umboni? Sankanamuyankha mawu ghamo chomene, mtsogoleri wakudabwa kwakukulu. Pa nthawi ya chikondwerero, mtsogoleri ankayenera kumasula mkaidi mmodzi kwa unyinji wa anthu, amene ankafuna. Panthawi iyo, iwo vakali na mukaidi wotchuka wotchedwa Barabbas. Atasonkhanitsa chifukwa chake, Pilato analankhula kwa iwo kuti, Ndi ndani mukufuna ndimasule kwa inu? Barabbas kapena Yesu amene akuchedwa Kristu? Wakadziwa chifukwa chakuti chifukwa cha nsanje wakamupereka. Pamene wakakhala pa chigoda cha chiweruzo, mkazi wake wakatumizira uthenga kwa iye wakuti, Usachite chilichonse kwa munthu wolungama uyo, pakuti lero ndavutika kwambiri mu loto chifukwa cha iye. Koma vapayiri vakulu na vagogolo vakasowẑezga vipuga kuti vakombe Barabbas, koma Yesu vamuwononge. Kuyankha koma mtsogoleri anati kwa iwo, Ndi yani mukufuna kuchokera kwa awiri aja kuti ndimasula kwa inu? Iwo koma anati, Baraba. Pilato akuti kwa iwo, Ciani chomwe ndidzacita Yesu wakuti Kristu? Wonse akuti kwa iye, Apachirikwe. Koma mtsogoleri anati, kodi chaipa chanji chimene anachita? Koma iwo anafuula kwambiri akunena kuti, apachikidwe pamtanda. Pilato waona kuti palibe chinthu chikuthandiza, koma kwambiri chisokonezo chikuchitika, watola maji wasambitsa manja patsogolo pa

khamu wakutonga, Ndine wosalakwa pa mwazi wa munthu wolungama uyu, inu muwona. Pakuyankha, bantu wonse wakati, Magazi gakwe akhale pa ife na pa bana betu. Pamenepo wamasula kwa iwo Barabbasi, koma Yesu wakwapula napereka kuti apachikwe.

Pamenepo masodiya a mtsogoleri atatenga Yesu mu nyumba ya boma, anasonkhanitsa pa iye gulu lonse la masodiya. Ndipo vakamuvula iye, nakumuvwala chivwalo chakufiira. Na kutonga chipewa kutyochera ku minga, vakamwika pa mutu wake na lupanga pa dzanja lakumanja lake. Na kugwada patsogolo pake, vakamuseka vakulonga kuti, Moni, Mfumu ya Ayuda. Na vakamulaverera, vakatola luseke ndipo vakamumenya mu mutu wake. Na nthazi wakumuseka, wakumuvula chovala na wakumuvwala zovala zake, ndipo wakumutola kuti akamupachike.

Pakutuluka, anapeza munthu wa ku Kurene dzina lake Simoni, uyu anamukakamiza kuti anyamule mtanda wake. Nanga atafikira ku malo akutchedwa Gologota, amene ndi malo akutchedwa wa chigaza, Anapereka kwa iye kumwa viniga yosakanizidwa na ndulu, ndipo atalawa sanafuna kumwa. Pakumupachika pa chingwa, waagawaniska zovala zake ndipo waponya chigawo. Ndi wakhala pansi walikuyanganira iye kweneko. Ndipo vakaika pamwamba pa mutu wakwe chifukwa chakwe cholembiwa kuti, Uyu ndi Yesu Mfumu ya Ayuda. Pamenepo wakupachikwa pamtanda pamoza naye wakuba wawiri, umoza kudzanja lakumanja na umoza kudzanja

lakumanzere. Ŵakudutira ŵakali kumunyoza pakulikwekwetha mitu yawo. Nanga wakuti, Iwe wakugumula Nyumba ya Mulungu nanga mu mazuwa ghatatu wakuyaka, dzipuluse, nga uli mwana wa Mulungu, tuluka pa mtanda. Mofanana chomwecho, akuluakulu wa ansembe walikuŵa wanyoza pamoza na alembi na akulu na Afarisayo, ndipo walikuti, Wina wakapulusa, yekha sangakwaniska kupulusa. Nga mfumu wa Israeli ndi, atulukepo vino kufuma pa chingwa, na tikhulupilire kwa iye. Wakulukhulupira pa Mulungu, amupulumuske vino, nga wakufuna iye, pakuti wanambapo kuti, Ndine mwana wa Mulungu. Koma nkhani yomweyo, anthu akuba amene anapachikidwa pamodzi naye anali kumumvutsa.

Kuchokera ora yakusika, mdima unakhala pa dziko lonse mpaka ora yakusanu na vinai. Pa nthawi ya saa tisa Yesu anakalira ndi mawu akulu kuti, Eli Eli, lama sabakitani; ndiko kuti, Mulungu wanga Mulungu wanga, chifukwa chiyani mwandisiya? Wina wa anthu wakuyimirira uko wakumva wakulonga kuti, Uyu wakuitana Eliya. Nanga mwakupitirira, umoza mwa iwo wakuthamanga nanga wakutenga sponge, wakudzaza wa viniga, nanga wakuika pa chingwe wakumpatsa kumwa iye. Koma ena osakhalako anali kunena kuti, Leka tiwone ngati Eliya akubwera kudzamupulumutsa. Koma Yesu wakafulilaso na mawu akulu ndipo wakaleka mzimu. Ndipo taonani, nsalu ya mu Tempolo inangambika pabiri kuchokera pamwamba mpaka pansi, ndipo dziko lapansi linagwedezeka ndipo miyala inangambika. Ndipo manda ghanatswikuka, ndipo matupi ghambirimbiri gha wantu wakupatala wakuyera ghanauka.

Nanga atatuluka mu manda, pambuyo pa kuuka kwake, walowera mu mzinda wakupatikira nanga wawonekera wambirimbiri. Koma centurion ndi iwo wakuti wakulondera Yesu, pakuwona chivomerezi ndi vyakuti vyachitika, wachita mantha kwambiri, wakuti, Nakaka uyu wakalivira Mwana wa Chiuta. Wakaliponso kuko akazi wambirimbiri kuchokera kutali wakayangana, wawo wakamutsatira Yesu kuchokera ku Galileya wakumutumikira. Mu zimene munali Mariya Magdalene, na Mariya mayi wa Yakobo na Yose, na mayi wa ana a Zebedayo.

Madzulo atafika, munabwera munthu wachuma wochokera ku Arimathea, dzina lake Yosefe, amene nayenso anali wophunzira wa Yesu, Uyu wakafika kwa Pilato ndipo wakapempha thupi la Yesu. Pamenepo Pilato wakalamula kuti thupi liperekedwe. Yosefe atatolapo thupilo, walulunga mu nsalu yoyera yakuwala. Ndipo anayika mmanda wake watsopano umene anasema mu mwala, ndipo atagudubuza mwala waukulu pa chitseko cha manda, anachoka. Kunali kumeneko Mariya wa ku Magdala na Mariya wina, atakhala patsogolo pa manda.

Koma zuŵa lakutsatira, limene lili pambuyo pa kukonzekera, akuluakulu ŵaansembe na aFarisi anasoŵana kwa Pilato Akulonga, Mbuya, tinakumbukira kuti uyo wakusokoneza wakati pakalinso wamoyo, Pambuyo pa mazuwa atatu ndidzaukitsidwa. Lamula chonecho kuti chitetezo chitumikike ku manda mpaka tsiku lachitatulo, mwina ophunzira ake atabwera usiku akube iye ndi kunena kwa anthu, wauka kuchokera kwa akufa, ndi kukhala chosokoneza chomaliza

choyipa kuposa choyamba. Pilato wakati kwa iwo, Muli na mlonda; yendani mukateteze monga mukudziwa. Koma iwo wakayenda, wakateteza manda wakamata chidindo pamoza na alonda.

28

Pambuyo pa sabata, pa kuwala kwa tsiku la chiyambi cha sabata, Mariya wa ku Magdala na Mariya mnzake anabwera kudzaona manda. Na onani, chivomerezi chikuru chakachitika, pakuti mthenga wa Mbuya wakatsikira kuchokera kumwamba, wakasendezgera, wakaviringula mwala pa chitseko, ndipo wakakhala pamwamba pake. Kunali koma chiwonekere chake chinali ngati ching'aning'ani, ndipo chovala chake chinali choyera ngati thonje. Kuchokera pa mantha yake, akulondera anagwedezeka na kukhala ngati akufa. Uthenga wakayankha ndipo wakati ku akazi, Musaopa imi, pakuti ndikudziwa kuti mukufuna Yesu wakupachikwa pa mtengo. Si ali pano, wauka monga mwanena. Bwerani muone malo kumene Mbuya wakalala. Na mwangofu mukayende mukawuze waphunziro wakwe kuti wauka kufuma kwa wakufa, ndipo onani, wakutongozani kuluta ku Galileya; uko mukamuona. Onani, nakhambani kwa nyuwe. Ndi atatuluka mwachangu ku manda pamoza ndi mantha ndi chisangalalo chikuru, anathamanga kukauzira ophunzira ake. Pawakaenda kukaziviska kwa vaphunzisi vake, onani Yesu wakakumana nawo wakuti, Sangalalani. Iwo wakasendela, wakakamata mapazi gake, ndipo

wakamulambalala. Kenako Yesu wakuwauzira kuti, Musaope, pitani mukauzire abale anga kuti apite ku Galileya, ndipo kumeneko andiuone.

Pamene iwo vakayenda, taonani, vamoza va ulonda vakabwera mu msumba ndipo vakalongosora kwa vapayiri vakulu vyose vyakachitika. Ndipo atasonkhana pamoza ndi akuluakulu, ndipo atatenga uphungu, anapereka ndalama zasiliva zokwanira kwa asilikali akunena, Mwati kuti ophunzira ake wakwiza usiku wakuba iye pamene ife tikugona. Ndipo ngati ichi chikamveka kwa mtsogoleri, ife tidzamutsimikizira iye ndipo inu wopanda nkhawa tidzakupangani. Koma iwo vakatola ndalama za siliva vakachita monga mwavaphunziska. Ndipo nkhani iyi yafalikira pakati pa Vayuda mpaka lero lino.

Vaphunzitsi khumi na mmoza aja vakapita ku Galileya, ku phiri kumene Yesu vakavasalira. Na wakamuwona, wakamukomba, koma wina wakakayikira. Na Yesu wafika pafupi, wakaŵecheta kwa iwo wakuti, Yakaperekedwa kwa ine ulamuliro wose mu kumwamba na pa charu. Mukayenda, muchite vaphunzira vyose vyakuŵa, mukuvabatiza mu dzina lya Tati na lya Mwana na lya Mzimu Wakuera. Muphunziske iwo kusungira vyose vya vyakuti nkhalamira kwa inu, na taonani ine pamoza na inu ndili masiku ghose mpaka kumaliska kwa nyengo. Ameni.

Kutuluka

1

Awa ndi mazina gha wana wa Israeli walowera mu Iguputo pamoza na Yakobo tate wawo, uliwonse na nyumba yonse yawo walowera. Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan, na Naphtali, Gad, na Asher. Joseph akhali mu Egypt, ndipo vyakumoyo vyose vya kuchokera kwa Jacob vinali visanu na makumi asanu na awiri. Wakufa Joseph, na alongo wake wonse, na mbadwa yonse iyo. Vana va Israeli vakula na vanji, na vakhala vambirimbiri, na vakhalira mphamvu kweniso kweniso, ndipo nthaka yanji iwo. Wakaimuka mfumu wina pa Iguputo, uyo wakamanya Joseph. Wakalonga koma ku mtundu wake, Yonani, mtundu wa ana a Israeli ukhali wamkulu, na ukhali wamphamvu kuposa ife. Bwerani chomwecho tichite nzeru kwa iwo, mungakhale kuti wachuluka, ndipo pamene ingachitike kwa ife nkhondo, wachonjezeka nawo iwowa kwa walwani, ndipo wakomerana naife, watuluka mu charu. Ndipo anayika kwa iwo ayanganiri wa ntchito, kuti akawapweteke mu ntchito. Ndipo anayaka mizinda yolimba

kwa Farao, Peitho ndi Ramesesi ndi On, iyo ndi mzinda wa Dzuwa. Monga momwe anali kuwachitiritsa manyazi, chomwecho anakhala ambiri, ndipo anakhala ndi mphamvu kwambiri kwambiri, ndipo Aigupito anawanyansidwa ndi ana a Isiraeli. Ndipo Vaigupito vakapanikizga vana va Israyeli kwa nkhongono. Ndipo anali kuwavutisa moyo wawo mu ntchito zolimba, mu dongo ndi kupanga njerwa, ndi mu ntchito zonse za mu minda, monga ntchito zonse zimene ankawaika ukapolo ndi mphamvu.

Ndipo mfumu ya Aiguputo inayankhula kwa azamba a Ahebri, wina mwa iwo dzina lake Shifra, ndipo dzina la wachiwiri Pua, Nanga wakuti, Pamene mukuchita umazamba wa akazi a Vaheberu, nanga wali pafupi na kubereka, nga mwana wamwamuna uli, mupheni uyo, nga koma wamkazi, musunge uyo. Koma azamba ankaziwa ankaopa Mulungu, ndipo sanachita monga mfumu ya ku Iguputo inkawalamula, ndipo ankasunga moyo ana aamuna. Mfumu ya ku Ijipito yakuitana azamba, ndipo yakawauza kuti, Ndi ciyani cakuti mwacita cinthu ici, ndipo mukasunga moyo ana amuna? Azakubereka vakamba kwa Farao vakati, Vakazi va Chihebri si nga vakazi va Egipito, pakuti vabereka azakubereka vasanafika kwa iwo. Chabwino kabili Mulungu wakapanga chabwino kwa azamba, ndipo wanthu wakafulumizga na kukhala wamphamvu kwambiri. Chifukwa azamba akaopa Mulungu, anadzipangira nyumba. Farao analamula wanthu wake wonse kuti, Mwana aliyense wamwamuna amene wabadwa kwa Ahebri muponyeni mu mtsinje, koma mwana aliyense wamkazi musunge moyo

wake.

2

Kunali munthu wina wa mfuko la Levi, yemwe anakwatira mwana wamkazi wa Levi. Ndipo mmimba analandira, ndipo anabereka mwana wamwamuna, ndipo atawona kuti ndi wokongola, anamusunga miyezi itatu. Pakuti si wakaviwa kuviska uyo vyakale kubisa, mayo wake wakatola dengu, na wakapaka mafuta gha asphalt, na wakaika mwana mu uyo, na wakaika uyo mu dambo pafupi na mtsinje. Ndipo mlongo wake anakhalira kuyangana kwakutali kuti adziwe chimene chichitika kwa iye.

Mwana wa mkazi wa Farao anapitiridwa kuti akasambire pa mtsinje, ndipo anthu akazi ake anapitirira mmphepete mwa mtsinje. Atawona dengu mu dambo, atatumiza mphika wake wa mkazi, anaitenga. Atatsegula, anaona mwana akulira mu dengu, ndipo mwana wamkazi wa Farao anamusiya wace, ndipo anati, Uyu ndi mmodzi mwa ana a Mahebri. Nanga mlongo wake wa mwanace anati kwa mwana wa mkazi wa Farao, Kodi ufuna ndiitane kwa iwe mkazi wa kuyamwitsa kuchokera kwa Aheberi, nanga adzayamwitsa mwana wako? Mwana wa mkazi wa Farao anati, Pita. Ndipo mtsikana uja atafika, anaitana amayi wa mwanayo. Mwana wa mkazi Farao wakati kwa yake, Sungani mwana uyu kwa ine, na muyamiseni, ndipo ine ndipereke malipiro kwa inu. Mkazi wakatenga mwana, na

wakamuyamisa. Mwana atakula, anamutenga kwa mwana wamkazi wa Farao, ndipo anakhala mwana wake wamwamuna. Anamupatsa dzina lakuti Mose, ponena kuti, Ndinamutulula mmadzi.

Kunachitika mu masiku agho ghambirimbiri ghala, Mose wakula, wakatuluka kupita kwa valongo vake vana va Israyeli. Wakamanya ntchito yawo yavutali, ndipo wakawona munthu Mgibheti wakumenya Mhebheru umoza, wa valongo vake vana va Israyeli. Atayangana kuno na kuno, sangawona munthu uyu wili wonse. Atamukantha Mwigiputo uyo, wamuphimba mwa mchenga. Kutuluka tsiku lachiwiri, kuona amuna awiri Ahebri akumenyana, ndipo kunena kwa wochita cholakwa, Chifukwa chiyani iwe ukumenya mnzako? Koma iye anati, Ndani wakuika iwe mulamuliri ndi woweruza pa ife? Kodi ukufuna kundipha ine, monga momwe unapha dzulo Muiguputo? Mose anachita mantha, ndipo anati, Ngati choncho, nkhani iyi yawonekera poyera. Farao anamva mawu awa, ndipo anafuna kupha Mose. Mose anachoka pamaso pa Farao, ndipo anakhala mdziko la Midiani. Atafika mdziko la Midiani, anakhala pa chitsime. Wansembe wa Midiani walikuba na ana akazi asikana saba, awo walikuba akulisa nkhosa za tati wawo Jetro. Wafikira nanga wakateka maji, mpaka wakadzuza mabwato, kuti awamwetse nkhosa za tati wawo Jetro. Abusa atafika, anawathamangitsa, koma Mose anaimirira nawalanditsa. Anateka madzi kwa iwo, ndipo anawamwetsa nkhosa zawo. Vakafika koma kwa Ragueli bambo wawo, ndipo iye wakati kwa iwo, Nchifukwa chiyani mwafumba kufika lero? Koma iwo vakati, Munthu wa ku Egipito

wakatipulumusa kufuma kwa vawemi, na wakakoka maji kwa ife, na wakanwesa nkhosa zathu. Koma iye anati kwa ana ake akazi, Kodi ali kuti? Nanga bwanji mwamusiya munthuyo? Muitaneni kuti adye chakudya. Mose anaakhazikika kwa munthu uyo, ndipo anapereka Zipora mwana wake wamkazi kwa Mose kuti akhale mkazi wake. Mkazi wakatola mu mimba, ndipo wakabala mwana wamwamuna, ndipo Mose wakamucha zina lake Gereshomu, wakatonga, Chifukwa ndili mlendo mu dziko lachilendo. Pambuyo pa masiku ghakujinji ghala, mfumu wa ku Igupto wakufwa, ndipo wana wa Israyeli wakugomezga kufuma mu ntchito zawo, ndipo wakulilira, ndipo kulilira kwawu kukafikira kwa Mulungu kufuma mu ntchito zawo. Ndipo Mulungu wakamva kubuma kwawu, ndipo Mulungu wakakumbukira chipangano chake cha kwa Abrahamu, na Isaka, na Yakobo. Ndipo Mulungu anaona ana a Israeli, ndipo anadziwika kwa iwo.

3

Na Mose walikuba kuchemba nkhosa za Jetro mpongozi wake, wansembe wa Midiani, ndipo wanatongoza nkhosa ku chipululu, ndipo wakafika ku phiri Horebu. Waonekera kwa iye Mthenga wa Mbuye mu lulimi la moto kuchokera mu chitsamba, ndipo waona kuti chitsamba chikutentha mu moto, koma chitsamba sichinatentheka. Mose anati, Ndipite ndikawone chiwonetsero chachikulu ichi, chifukwa chitsamba sichikupsya. Pamene Mbuya waona kuti wakuŵendela kuona, Mbuya

wamuitana kuchokera mu chitsamba, kunena, Mose, Mose, ndipo iye wanena, Ndi chiyani? Koma wakati, Usasendere pano, vula nsapato ku mapazi ghako, pakuti malo ghano ghukuyimira ndi nthaka yapatali. Na wakati, Ine ndili Mulungu wa tate wako, Mulungu wa Abraham, na Mulungu wa Isaac, na Mulungu wa Jacob. Moses wakatembuska nkhope yake, pakuti wakayowoya kuyangana pamaso pa Mulungu. Mbuya wakati kwa Mose, Ndawona kuwuzgika kwa wanthu wane wa mu Iguputo, ndamva kulila kwao kufuma kwa wakulu wa ntchito, pakuti ndikumanya kuwawa kwao. Na ndinatsikira kukapulumusa iwo mu dzanja la Aiguputo, na kuwatulutsa mu dziko lija, na kuwalowetsa mu dziko labwino na lalikulu, mu dziko likuyenda mkaka na uchi, mu malo wa Akanaani, na Ahiti, na Aamori, na Aperezi, na Agirigashi, na Ahivi, na Ayebusi. Ndipo lero taonani, kulira kwa ana a Israeli kwafika kwa ine, ndipo ine ndaona kuzunzidwa kumene Aigupto akuwazunza. Na nthazi izi bwera, ndidzakutuma iwe kwa Farao mfumu wa Iguputo, ndipo udzatulutsa anthu anga, ana a Isiraeli, ku dziko la Iguputo.

Mose wakuti kwa Mulungu, Ndine ndani ine, kuti ndipite kwa Farao mfumu wa Iguputo, ndi kuti nditulutse ana a Isiraeli mdziko la Iguputo? Mulungu analankhula kwa Mose, akunena kuti, Ndikhala ndi iwe, ndipo ichi ndi chizindikiro kwa iwe chakuti Ine ndakutumiza: pamene udzatulutsa anthu anga mu Iguputo, mudzatumikira Mulungu pa phiri ili. Ndipo Mose wakamba kwa Mulungu, Taonani, ine ndikatuluka kwa ana a Israeli, ndipo ndikawauzenge kuti, Mulungu wa bambo athu wandituma kwa inu, akandifunsa kuti, Zina lake ndi chiyani?

Kodi ndikawauzenge chiyani? Ndipo Mulungu anayankhula kwa Mose nati, Ine ndine Yemwe Alipo, ndipo udzawauza ana a Israeli kuti, Yemwe Alipo wandituma kwa inu. Ndipo Mulungu wakutinso kanyake kwa Mose, Uzu uzakuti kwa ana a Israeli, Mbuya Mulungu wa makholo athu, Mulungu wa Abrahamu, nanga Mulungu wa Isaka, nanga Mulungu wa Yakobo, wandituma ine kwa imwe. Ichi nchiri dzina lyangu lyakuyera, nanga chikumbusko changu cha vibadwa na vibadwa. Wakabwera choncho, sonkhanitsa khonsolo ya akuluakulu ya ana a Israeli, ndi udzanena kwa iwo, Mbuye Mulungu wa makolo athu wawonekera kwa ine, Mulungu wa Abrahamu, ndi Mulungu wa Isaka, ndi Mulungu wa Yakobo, akunena kuti, Ndakuyenderani inu, ndi zonse zomwe zachitikira kwa inu mu Iguputo. Ndipo anati, Ndidzakutulutsirani inu mu kuzunzika kwa Aigupito, mu dziko la Akanaani, Ahiti, Aamori, Aperezi, Agirigasi, Ahivi, ndi Ayebusi, mu dziko likuyenda mkaka ndi uchi. Ndipo adzamva mawu ako, ndipo udzalowa iwe, pamoza na khonsolo ya akuluakulu a Israeli, kwa Farao mfumu ya Iguputo, ndipo udzanena kwa iye kuti Mulungu wa Ahebri watiyitana ife, choncho tidzapita ulendo wa masiku atatu kulowa mchipululu, kuti tikapereke nsembe kwa Mulungu wathu. Koma ine ndimadziwa kuti Farao mfumu ya Igupto singa akuleke inu kupita, pokhapokha ndi dzanja lamphamvu. Ndipo nditatambasula dzanja, ndidzakantha Aigupto ndi zozizwitsa zanga zonse zimene ndidzachita kwa iwo, ndipo pambuyo pa zimenezi adzakutulutsani. Ndipo ndidzapereka chisomo kwa anthu awa pamaso pa Aigupto, ndipo mukadzanyamuka, simudzanyamuka manja opanda kanthu. Koma mkazi

adzafumba kwa mnansi wake na wakhala naye pamoza zinthu za siliva, na za golide, na zovala, na mudzavika pa ana anu aamuna, na pa ana anu aakazi, na mudzafunkha Vaigupito.

4

Mose wakayankha na wakati, Nga wangakundiphalira ine, wala wangamvera mawu gha ine, wakatinso pakuti, Mulungu wangakuwonekera iwe, nkhakuti chichi kwa iwo? Mbuya wakati kwa iye, Chiyani ichi chili mu mmanja mwako? Iye wakati, Ndodo. Ndipo anati, Ponya iyo pa nthaka, ndipo anaponya iyo pa nthaka, ndipo inakhala njoka, ndipo Mose anathawa kuchokera kwa iyo. Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose, Tambalalisa chiwoko chako, ndipo ugwire mchira wake. Choncho anatambalala chiwoko chake ndipo anagwira mchira wake, ndipo chinakhala ndodo mchiwoko chake. Kuti iwo akhulupirire kwa iwe, chakuti Mulungu wa makolo awo wawonekera kwa iwe, Mulungu wa Abrahamu, na Mulungu wa Isaka, na Mulungu wa Yakobo. Mwenecho wakulonga kwa iye kanyake, Yika chiwoko chako mu chifuwa chako, ndipo waika chiwoko chake mu chifuwa chake, na watulula chiwoko chake mu chifuwa chake, ndipo chiwoko chake chakhalanga nga chivuwa. Nanga wakati kanyake, Yika dzanja lako mu chifuwa chako, nanga wakaika dzanja mu chifuwa chake, nanga wakachotsa icho mu chifuwa chake, nanga kanyake ikabuwerera mu mtundu wa nyama yake. Ngati koma sikhulupirira kwa iwe, wala kumvera mawu a chizindikiro

choyamba, akhulupirira kwa iwe mawu a chizindikiro chachiwiri. Ndipo kukhala nga wakhulupilira kwa iwe vizindikiro viwiri ivi, wala wakumvera mau ghako, ukatola madzi gha mu mtsinje na ukawathilira pa chowuma, ndipo madzi gho ukatola mu mtsinje ghakhalenge mwazi pa chowuma. Mose wakati kwa Mbuya, Ndikupempha Mbuya, sindili wakukwanira dzulo nanga tsiku lachitatulo, nanga kufuma pomwe mwayamba kuŵechera kwa mtumiki wanu. Ine ndili wakuŵechera pangono na wakululume pangono. Mfumu analankhula kwa Mose kuti, Ndani anapatsa munthu mulomo? Ndani anapanga wakumva chovuta ndi wakugontha, wakuona ndi wakupofoka? Kodi si Ine Mulungu? Na tsopano enda, ndipo ine ndidzatsegula mlomo wako, ndidzakuphunzitsa zimene uzalankhula. Nanga Mose anati, Ndikupempha, Mbuya, sankhani wina wakhoza uyo mudzatuma. Ndipo Mbuya wakwiya ukali pa Mose, wanena kuti, Kodi si Aroni mchimwene wako Mlevi? Ndinadziwa kuti iye akalankhula ndithu kwa iwe, ndipo ona, iye akutuluka kuti akakumane nawe, ndipo akakuona, akasangalala mu mtima mwake. Nanga udzaŵa kwa iye, nanga udzapereka mawu ghangu mu mulomo wake, nanga ine ndidzatsegula mulomo wako na mulomo wake, nanga ndidzakuphunzitsani zimene mudzachita. Ndi mwini wake akalankhula kwa iwe kwa anthu, ndi mwini wake akakhala mulomo wako, koma iwe kwa iye ukakhala pa zinthu za kwa Mulungu. Nanga ndodo iyi, iyo yakatemuka kukhala njoka, ukaitenga mu chiwoko chako, nayo ukapanga nayo zizindikiro.

Mose wakapita, ndipo wakabwelera kwa Jetro mpongozi

wakwe, ndipo wakuti, Ndikapita ndikabwelere kwa abale wangu awa mu Iguputo, ndikawone ngati akalikukhalabe. Ndipo Jetro wakamuwuza Mose kuti, Pita uli na thanzi. Pambuyo pa masiku agho ajinji aja, mfumu ya Iguputo yakafa. Mwati anati kwa Mose ku Midiani, Pita, bwerera ku Aiguputo, pakuti afe onse amene anali kufuna moyo wako. Mose wakatola mkazi wake na vana vake, wakavitwika pa nyama zakusenza, ndipo wakabwerera ku Egipito. Mose wakatola ndodo yakuchokera kwa Chiuta mchiwoko chake. Mbuya wanena kwa Mose, Ukupita kwako ndi kubwerera ku Iguputo, ona vyakudabwisa vyose ivyo ndakupereka mu manja yako, ukuchita ivyo pamaso pa Farao. Koma ine ndikulimbikitsa mtima wake, ndipo ayi akuleka anthu. Koma iwe udzanena kwa Farao kuti, Izi ndi zimene Mbuya akunena: Israeli ndi mwana wanga woyamba. Ndinakuuza koma, Tumiza anthu anga kuti anditumikire. Nga chomene chonecho sukufuna kuwatumiza, ona chomene chonecho, ine ndipha mwana wako woyamba kubadwa. Kunachitika mu njira mu malo ogona kuti Mthenga wa Mbuye anakumana naye, ndipo anafuna kumpha. Nanga Zipporah wakutola ibwe yaingono, wakaduula chikopa cha mwana wake wamwamuna, nanga wakagwa pansi pa mapazi gha wakwe, nanga wakati, Wayima mwazi wa kuduula kwa mwana wane. Ndipo anachoka kwa iye chifukwa anati mwazi wa jando wa mwana wanga waimirira. Mwenembumba wakati kwa Aroni, Enda ku kukumana na Mose ku chipululu. Ndipo wakaenda, ndipo wakakumana naye mu phiri la Chiuta, ndipo wakapsyana. Ndipo Mose anauza Aroni mawu yonse ya Mbuya amene anamutumapo, ndi mawu yonse amene anamulamula.

Mose na Aroni anakapita, ndipo anasonkhanitsa khansalu ya ana a Isiraeli. Ndipo Aroni analankhula mawu yense awa amene Mulungu analankhula kwa Mose, ndipo anachita zizindikiro pamaso pa anthu. Ndipo wanthu wakhulupirira ndipo wasangalala, chifukwa Mulungu wawalondola wana wa Israyeli, ndipo waona masautso awo, ndipo wanthu wawerama pansi napembeza.

5

Ndipo pambuyo pa izi Mose na Aroni vakalowa kwa Farao, ndipo vakamuwuza kuti, izi zikulonga Mbuya Mulungu wa Israeli, tulutsa vanthu vane, kuti vandichitire chikondwerero mu chipululu. Ndipo wakuti Farao, Ndi ndani uyo ndidzamvera mawu ghakwe, kuti nditumize ana gha Israeli? Sindikumanya Mbuya, nanga Israeli sindikuwatumiza. Ndipo wakumuwuza kuti, Chiuta wa Vahebri watiyitana ife, nkhutolako tizayenda ulendo wa mazuwa matatu mchipululu, kuti tizapereke nsembe kwa Mwami Chiuta wathu, kuti imfa kapena wakupha usatikumane nafe. Ndipo mfumu wa ku Iguputo inawalonga kuti, Chifukwa chiyani Mose na Aroni mukusokoneza wanthu kuchokera ku ntchito zawo? Pitani, aliyense wa inu apite ku ntchito zake. Ndipo Farao anati, Onani tsopano anthu achuluka kwambiri, choncho tisawalekerere kuchoka ku ntchito zawo. Farao walamula vakulamula va vanthu na valembi, wanena, Simukhalenso mupitirize kupereka udzu kwa anthu pa kupanga njerwa, monga dzulo ndi luso, koma iwo ayende ndi kudzitolera

udzu okha. Ndi chilinganizo cha kupanga matofwa, chimene iwo akupanga tsiku ndi tsiku, udzawaika kwa iwo, siudzachotsa chilichonse. Akupuma chifukwa cha ichi akufuula, akunena, Tiyimirire, ndi kupereka nsembe kwa Mulungu wathu. Vilemeke vinthu vya kusambira vya vanhu ava, na vasambirenge vinthu ivi, na vasasambirenge mawu opanda thengo.

Ayanganizi na alembi anakafulumizga iwo, ndipo anakunena kwa anthu akunena kuti, izi ndi zimene Farao akunena: sindidzaperekhanso udzu kwa inu. Ivo mwekha mweneko muyende mukatute udzu kwa ivo mwekha, kuchokera kwakuti konse mungapeze, pakuti palibe chachinandi chicho chikuchotsedwa mu chikonzekero chinu. Ndipo anthu anabalalika mu dziko lonse la Iguputo kukasonkhanitsa zinyasi kuti zikhale udzu. Koma alangizi a ntchito anali kuwafulumizitsa iwo, akunena, malitsani ntchito zoyenera tsiku ndi tsiku, monga momwe zinali pamene udzu unali kuperekedwa kwa inu. Nkhondo valembekezi va mtundu wa vana va Aisraeli, vavo vakavikilwa pa iwo na vayanganizi va Farao, vakulonga, Chifukwa chiyani mwakakamalizga mipimo yinu ya kupanga matofwa monga jilo na lilo lyachitatu, na lya lero? Alembi a ana a Israeli atalowa, analira kwa Farao, kunena, Chifukwa chiyani iwe ukuchitira choncho atumiki ako? Udzu wa masese u-ku-pelekedwa kwa anthu akugwira ntchito yako, na cipande ca njerwa ife wa-ku-tiwuza ku-panga, na ona anthu akugwira ntchito yako wa-ku-khomeredwa, u-za-panga zolakwa ntheura anthu yako. Ndipo wakunena kwa iwo, Muli aulesi, muli aulesi. Chifukwa cha ichi mukunena kuti, Tiyeni tipite,

tilambire kwa Chiuta wathu. Nthazi chomene, pitani mukhazgwira nchito, pakuti udzu sichidzakupatsani, koma mudzaperekabe chiwerengero cha matofwa. Alembi wa ana a Israeli akaona kuti ali mu mavuto, akunena kuti, Simungasiye kupanga matofwa chiŵerengero chakuyenera pa tsiku. Anakumana na Mose na Aroni akubwera kukakumana nawo, akutuluka kwa Farao. Ndipo iwo wakati kwa iwo, Mulungu akuwoneni inu na kuweluza, chifukwa mwachita kuti fungo lathu likhale lonyansa pamaso pa Farao, na pamaso pa atumiki ake, kupereka lupanga mmanja mwake, kuti atiphere ife. Mose wabwelera kwa Mbuya na wati, Ndikupempha Mbuya, nchifukwa chiyani mwavutisa anthu awa? Na nchifukwa chiyani mwandituma ine? Kufuma pomwe ndapita kwa Farao kukalankhula mdzina lako, wakwaza anthu awa, ndipo sunapulumuse anthu ako.

6

Ndipo Mbuya wakulonga kwa Mose, Lero uzawona zimene ndidzachita kwa Farao, pakuti mu dzanja lamphamvu adzawatumiza, ndipo mu mkono wokwezeka adzawapirikitsa kuchokera mu dziko lake. Mulungu wakalemba kwa Mose, ndipo wakamuwuza kuti, Ine ndine Mbuya. Ndi ndinawonekera kwa Abrahamu ndi Isaka ndi Yakobo, Mulungu wawo, ndipo dzina langa Ambuye sindinalosere kwa iwo. Nanga nakhazika chivumbulutso changa kwa iwo, kuti kuwapatsa charu cha wa Kanaani, charu chicho wakhala mu chicho, mu chicho nanga

wakhala pa chicho. Nanga ine nakhuwiska kudandaula kwa ana a Israeli, uwo Aiguputo akuwagwiriska ukapolo, nanga nakhukumbukira chipangano chinu. Enda, nakhamba kwa ana a Israeli kunena kuti, Ine ndine Mwenembumba, ndipo ndidzakutulutsirani ku ulamuliro wa Aigupito, ndidzakupulutsani mu ukapolo, ndidzakukombolani ndi mkono wamtali ndi chiweruzo chikulu, Ninga ndikutolani kuti mukhale wanthu wane, ninga ndikukhala Mulungu winu, ninga mudziwa kuti Ine ndine Ambuye Mulungu winu, amene ndinakutulutsani mu kuponderezedwa kwa Aiguputo. Ninga nkhuwelengesa mwenuko mu dziko imene ndinagoloza chiwoko changuko kupereka kwa Abrahamu, ninga Isaka, ninga Yakobo, ninga nkhupereka kwa mwenuko yeneyo mu cholowa, ine Mbuya. Mose analankhula chomwecho kwa ana a Israeli, koma sanamuverere Mose chifukwa cha kusweka mtima, ndi chifukwa cha ntchito zovuta. Mwami anayankhula kwa Mose akuti, Lowa, yaŵula kwa Farao mfumu wa Igupto, kuti atumize ana a Israyeli mu nkhongo yace. Analankhula koma Mose pamaso pa Mbuye kunena, Onani, ana a Israeli sanandimvera ine, nanga Farao angandimvere bwanji ine? Ine koma ndine wosayankha bwino. Mbuya anati kwa Mose na Aroni, ndipo anawalamula kuti apite kwa Farao mfumu wa Egipito, kuti atumize ana a Isiraeli kuchokera mdziko la Egipito.

Ndipo awa ndi atsogoleri a nyumba za makolo awo, ana a Rubeni woyamba kubadwa wa Israeli: Enoki, na Palu, Hezironi, na Karimi. Uwu ndi ubale wa Rubeni. Nanga wana wa Simiyoni, Jemueli, nanga Jamini, nanga Ehudi, nanga Jakini, nanga

Zohara, nanga Sauli uyo anachokera kwa mkazi wa Chikenani. Awa ndi mabanja gha wana wa Simiyoni. Ndipo awa ndi mazina a ana aamuna a Levi monga mbumba zawo: Geresoni, Kohati, ndi Merari. Zaka za moyo wa Levi zinali zana makumi atatu ndi zisanu ndi ziwiri. Ndipo awa ndi ana a Gershon: Libni na Shimei, mnyumba za mabanja awo. Wana wa Kohath ndi Amram, nanga Izhar, Hebron, nanga Uzziel, ndipo maka ya umoyo wa Kohath yalikha zana limoza makumi matatu na matatu. Ndi ana aamuna a Merari ndi Mahli na Mushi. Awa ndi nyumba za makolo a Levi kulingana na ubale wawo. Ndipo Amram anatenga Jochebed, mwana wamkazi wa mlongo wa bambo wake, kukhala mkazi wake, ndipo anamuberekera Aaroni ndi Mose, ndi Miriamu mlongo wawo wamkazi. Zaka za umoyo wa Amram zinali zana limodzi ndi makumi atatu ndi ziwiri. Ndi ana aamuna a Izhar, Korah, ndi Naphek, ndi Zechri. Na wana wa Ozeyeli walikhaladi Misayeli, na Elisafani, na Segerey. Aroni analanda Elizabeti mwana wa mkazi wa Aminadabu, mlongo wa mkazi wa Naasoni, kukhala mkazi wake, ndipo anamuberekera Nadabu, na Abiu, na Eleazara, na Itamara. Ana koma a Kore ndi Asir, na Elkanah, na Abiasar; awa ndi mbadwa za Kore. Ndipo Eleazara mwana wa Aroni anatenga mwana wamkazi wa Futieli kukhala mkazi wake, ndipo anamubalira Finehasi. Awa ndi mafuko a Alevi, monga mibadwo yawo. Uyu ndi Aroni na Mose, omwe Mulungu anawauzira kuti atulutse ana a Israyeli mu dziko la Iguputo pamoza na mphamvu zawo. Awa ndi ŵakuyankhulana na Farao mfumu ya Iguputo, ndipo ŵatulutsa ŵana ŵa Isiraeli mu dziko la Iguputo, iye mwini Aroni na Mose. Pa zuŵa limene Mbuya

analankhula kwa Mose mu dziko la Iguputo. Ndipo Mbuya wakalankhula kwa Mose wakuti, Ine ndine Mbuya, lankhula kwa Farao mfumu ya ku Iguputo zonse zimene Ine ndikulankhula kwa iwe. Ndipo Mose anati patsogolo pa Mfumu, Taonani, ine ndili wa mawu ofowoka, ndipo Farao adzandimvera bwanji?

7

Nanga Mbuya wakati kwa Mose wakuti, Ona, ndakupa iwe mulungu wa Farao, nanga Aroni mlongo wako uyakhala mneneri wako. Iwe koma udzalankhula kwa iye zonse zimene ndikulamula kwa iwe, ndipo Aroni mlongo wako adzalankhula kwa Farao, kuti atumize ana a Isiraeli kuchokera mu dziko lake. Ine koma ndidzaumitsa mtima wa Farao, nanga ndidzachulukitsa zizindikiro zanga nanga zozizwitsa mu dziko la Aiguputo. Ndipo Farao sangamve mawu yinu, ndipo ndidzaika dzanja langu pa Iguputo, ndipo ndidzatulutsa ndi mphamvu zangu anthu anga, ana a Isiraeli, mdziko la Iguputo ndi kulipsira kwakukulu. Ndipo adzadziwa Aigupto onse kuti Ine ndine Ambuye, ndikutambasula dzanja langa pa Aigupto, ndipo ndidzatulutsa ana a Isiraeli pakati pawo. Mose na Aroni anachiita monga Mbuya anawalamula, chomwecho anachiita. Mose ŵalipo na vyaka makumi asanu na tatu, na Aroni nkhongo wakwe ŵalipo na vyaka makumi asanu na tatu na vitatu, pamene ŵakaŵechera kwa Farao. Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose na Aroni, nati, Na nga Farao akalankhula kwa inu,

akunena, Mupase kwa ife chizindikiro kapena chizindikiro, mudzanena Aroni mlongo winu kuti, Tenga ndodo yako, na uipone pansi pamaso pa Farao, na pamaso pa atumiki ake, na idzakhala njoka. Mose na Aroni wakalowa pamaso pa Farao pamoza na anthu akugwira nchito wake, ndipo wakachita monga mwa umo Mbuya wakawalamula. Aroni wakaponya ndodo yake pamaso pa Farao na anthu akugwira nchito wake, ndipo ndodo iyo yakakhala njoka. Farao wakuitanira pamoza asophists a ku Igupto na asorcerers, ndipo aenchanters a ku Igupto nawonso wakachita chimozimozi na sorceries wawo. Ndipo anaponyera aliyense ndodo yawo, ndipo zinakhala njoka, ndipo ndodo ya Aaron inameza ndodo zawo. Nanga mtima wa Farao wakakhoma, nanga nakawamvera, monga mwa Mbuya anawalamula.

Mwami anati kwa Mose, mtima wa Farao wauma, kuti asaleke anthu kupita. Enda kwa Farao mmawa, ona iye akutuluka pa madzi, ndipo ukhale ukukumana naye pa mmphepete mwa mtsinje, ndipo ndodo imene inasintha kukhala njoka uzitenga mu dzanja lako. Nanga iwe ukunena kwa iye, Mwami Mulungu wa Vaheberi wanintuma ine kwa iwe, kukunena, Tumizga vanthu vane, kuti vandipembeze mwakutali, nanga ona, ukhapikira mpaka uyu. Izi zintu zikuti Mbuya, mu ichi udzadziwa kuti Ine ndine Mbuya, onani Ine ndikhoma na ndodo ya mdzanja lyangu pa madzi ya mu mtsinje, na adzasintha kukhala mwazi. Nanga nsomba za mu mtsinje zikufa, nanga mtsinje ukununka, nanga Aigupito sangakuthapo kumwa maji kuchokera mu mtsinje. Mwamuna anauza Mose kuti, Uze Aaron

mchimwene wako kuti, Tenga ndodo yako mmanja mwako, ndipo tambalaza manja mwako pa madzi a ku Iguputo, ndi pa mitsinje yawo, ndi pa ngalande zawo, ndi pa madambo awo, ndi pa madzi onse ophatikizika awo, ndipo adzakhala magazi. Ndipo kunakhala magazi mdziko lonse la Iguputo, mu matabwa ndi mu miyala. Nanga vakachita chomwecho Mose na Aroni, munjira imoza Mbuya wakavalajizira, nanga wakanyamula ndodo yake wakauma madzi ghakali mu mtsinje palongolo pa Farao na palongolo pa vatumiki vake, nanga wakasandula madzi ghose ghakali mu mtsinje kukhala mwazi. Nanga isomba za mu mtsinje zinafa, nanga mtsinje unanyuwira, nanga Aigupto sakanatha kumwa maji ghakuchokera mu mtsinje, nanga mwazi unali mu dziko lonse la Igupto. Vakachita mofanana nkhani na vakulodza va Vaiguputo na vufumu vwavo, na mtima wa Farao wakalimba, na wakamvera iwo, monga Mwami wakatonga. Atembenuka koma Farao walowa mu nyumba yake, ndipo sanakhazikitse maganizo ake pa ichi. Vakufumba koma onse va Aigupito kuzungulira kwa mtsinje, kuti vamwe madzi, ndipo vakavya kuvya kuvamwa madzi kufuma mu mtsinje. Ndipo masiku asanu ndi awiri anakwanilitsidwa, pambuyo pa Mbuya kumenya mtsinje.

Mwenecho wakati kwa Mose, Lowa kwa Farao, na udzamuwuze kuti, Mwenecho wakuti izi: Lekera anthu anga kuti andipembeze. Ngati koma ukulaghana kutumizga, ona ine nkhukomena mimarizgo yako yose na vifukufuku. Ndipo mtsinje udzatulutsa achule, ndipo akakwera adzalowa mnyumba zako, ndi mzipinda za kugona kwako, ndi pa mabedi

ako, ndi mnyumba za antchito ako, ndi za anthu ako, ndipo mzipsero zako za kukanira, ndi mnganjo zako. Ndipo pa iwe, na pa atumiki ako, na pa anthu ako, achule adzakwera.

8

Mbuya anati kwa Mose, Uze Aroni mlongo wako kuti, Goloza ndodo yako na dzanja lako pa mitsinje, na pa migelo, na pa madambo, ndipo tulutsa achule. Na Aroni wakatambalaza chiwoko chake pa madzi a ku Iguputo, ndipo wakatulutsa achule, ndipo chule chikatuluka, ndipo chakaphimba dziko la Iguputo. Vakachitanji mofanana nayonso vasinganga va Vaiguputo na vufumu vwavo, ndipo vakatulusa vichule pa nthaka ya Iguputo. Ndipo Farao anaitana Mose na Aroni, ndipo anati, Pembelani chifukwa cha ine kwa Ambuye, kuti achotse achule kwa ine na kwa anthu anga, ndipo ndidzawatumiza kuti akapereke nsembe kwa Ambuye. Wakati koma Mose kwa Farao, Nkhonze kwa ine lini ndikapemphere pa iwe, na pa anthu ako watumikira, na pa anthu ako, kuti niwononge achule kuchoka kwa iwe, na kuchoka kwa anthu ako, na mu nyumba zanu, koma mu mtsinje wakazasale. Koma wakati, Mawa, ndipo wakati, Monga mwanena, kuti mudziwe kuti palibe wina kupatula Mbuya, Achule achotsedwa kuchokera kwa iwe, ndi kuchokera mnyumba zanu, ndi kuchokera mmaboma, ndi kuchokera kwa atumiki ako, ndi kuchokera kwa anthu ako, koma mmtsinje acasala. Mose na Aroni anatuluka kwa Farao, ndipo Mose analilira kwa Ambuye ponena za mgwirizano wa

achule, monga momwe Farao anakonzera. Mbuya anapanga monga momwe ananenera Mose, ndipo achule anafa kuchokera mnyumba, ndi mmabwalo, ndi mminda. Ndipo anawasonkhanitsa mmilumba yambiri, ndipo dziko linanyansa. Farao ataona kuti kwakhala kupumula, mtima wake unakhala wolemera, nanga sanawamvere, monga analankhula Mbuya. Mbuya wakati kwa Mose, Uze Aroni, Tambanuza chiwoko chako na ndodo yako, umenya dothi la nthaka, ndipo zikakhala tumbulusi mwa anthu, mwa nyama zinayi miyendo, nanga mu nthaka yose ya Igupto. Chonecho Aroni anatambasula dzanja lake ndodo, nakwapula mphuthu wa nthaka, ndipo nsikisi anakhalapo mwa anthu, mwa nyama za miyendo inayi, ndipo mu mphuthu wonse wa nthaka nsikisi anakhalapo. Vakachita koma mofanana nanga valozi va za ufiti wawo, kutulutsa nkhongono, koma sivakatha, nanga nkhongono zinakhala mu vanthu, nanga mu virombo vya mapazi manayi. Vakati chifukwa vamanga kwa Farao, Chala cha Mulungu nichi ichi, na mtima wa Farao wakaluma, na sanakamvera vawo, monga mwa kulankhula kwa Mbuya. Mbuya wakati kwa Mose, Yimika mmawa-mmawa, ukayime ŵanthu wa Farao. Ona, iye akatuluka kupita ku madzi. Ukanene kwa iye kuti, Mbuya akunena izi: Tulutsa ŵanthu ŵangu kuti ŵanditumikire mu chipululu. Ngati koma ukuleka kutumiza anthu anga, ona ine ndikuletsa pa iwe, na pa atumiki ako, na pa anthu ako, na pa nyumba zanu ntchenzi, na nyumba za Aigupito zidzadzazika na ntchenzi, na mu nthaka imene ali pa yake. Ndipo ndidzachita zozizwitsa pa tsiku limenelo mdziko la Goseni, kumene anthu anga akukhala, kumene sikudzakhala ntchentche, kuti udziwe kuti Ine ndine

Ambuye Mulungu wa dziko lonse lapansi. Ndipo ndipereka kusiyana pakati pa anthu anga na anthu ako, koma mawa zidzakhala izi pa dziko lapansi. Mbuya wakachita chomwecho, ndipo nkhunguni ya ngombe unyinji ukabwera mu nyumba za Farao, nanga mu nyumba za anthu ake akatumikira, nanga mu dziko lonse la Iguputo, ndipo dziko likaonongedwa chifukwa cha nkhunguni ya ngombe.

Farao wakuitana Mose na Aroni, kunena, Mizani mupereke nsembe kwa Mbuya Mulungu wanu mu nyika. Ndipo Mose wakati, Sizingatheke kutero, pakuti tizapereka nsembe za zinthu zonyansa kwa Aigupto kwa Mbuye Mulungu wathu. Ngati tikapereka nsembe za zinthu zonyansa kwa Aigupto pamaso pawo, tizaponyedwa miyala. Tifuna kupita njira ya masiku atatu mulowera muchipululu, ndi tifuna kupereka nsembe kwa Mulungu wathu, monga mwanena Mbuya kwa ife. Ndipo Farao anati, Ine ndikukutumirani, ndipo mupereke nsembe kwa Mulungu wanu mchipululu, koma musamapite kutali kwambiri. Choncho pemphererani za ine kwa Mbuya. Wakati Mose kuti, Koma ine ndidzatuluka kuchokera kwa iwe, nanga ndidzapemphera kwa Mulungu, nanga idzachoka nthunzi kuchokera kwa antchito wako, nanga kuchokera kwa anthu wako mawa. Usaonjezere kale Farao kunyenga, kwa kusatumiza anthu kupeleka nsembe kwa Ambuye. Mose wakatuluka kwa Farao, ndipo wakapemphera kwa Mulungu. Mbuya anapanga monga ananenera Mose, ndipo anachotsa nkhunguni kuchokera kwa Farao, nanga kwa atumikiri ake, nanga kwa anthu ake, ndipo palije nkhunguni yomwe inasala. Na Farao walemesa

mtima wake pa nthazi uyu, ndipo waka wafuna kuwatumiza wanthu.

9

Mbuye anayankhula kwa Mose kuti, Lowa kwa Farao, ndipo umuuze kuti, Mbuye Mulungu wa Vahebri akuti: Leka vanthu vane vapite kuti vandipembeze. Nga nanga chomene ukuluta kutumiza anthu angu, koma ukugwirabe ulamuliro wawo, Onani, dzanja la Mbuye lidzakhala pa ziweto zanu zimene zili mminda, pa akavalo, ndi pa nyama zosenza katundu, ndi ngamira, ndi ngombe, ndi nkhosa, imfa yaikulu kwambiri. Ndi ndidzachita zodabwitsa ine mu nthawi imeneyo pakati pa ziweto za Aigupto ndi pakati pa ziweto za ana a Israyeli; palibe chidzafa mwa zonse za ana a Israyeli chomwe chanenedwa. Ndipo Mulungu wapereka malire, wanena kuti, mawa Mbuya wachita chinthu ichi pa dziko lapansi. Na Mbuya wakachita uthenga uwu tsiku lakutsatira, na ziweto zonse za Aigupto zinafa, koma kuchokera mu ziweto za ana a Isiraeli kanachifa kanthu. Farao ataona kuti palibe kanthu kalikonse ka ngombe za ana a Israeli kina kufa, mtima wa Farao unalema, ndipo sanawatumize anthu. Mbuya wakati kwa Mose na Aroni, Torani makala wa chingwe mmanja mwanu vizuzu, ndipo Mose awaze mu mlengalenga pamaso pa Farao na anthu ake. Nanga fumbi ukhalepo pa nthaka yose ya Iguputo, ndipo ukhala pa wanthu nanga pa virombo vya mphazi zinayi, zilonda na matute yakuphulika mu wanthu nanga mu virombo vya mphazi zinayi,

mu nthaka yose ya Iguputo. Ndipo anatenga malira gha chingwe pamaso pa Farao, ndipo Mose anawamwaza kuluta kumwamba, ndipo kunakhala zilonda, zitupa zikuphulika mwa anthu ndi mwa nyama zinayi. Na nga vakalanga vakalephera kuyimirira pamaso pa Mose chifukwa cha vilonda, pakuti vinali vilonda pa vakalanga, na mu dziko lonse la Iguputo. Mbuya anakalitsa mtima wa Farao, ndipo sanawamvere, monga momwe Mbuya analamulira. Mbuye anayankhula kwa Mose kuti, Dzuka mmawa, ndipo uime pamaso pa Farao, ndipo umuuze kuti, Zimenezi ndi zimene Mbuye Mulungu wa Ahebri akunena: Leka anthu anga apite kuti anditumikire. Mu nthawi ino chifukwa ine ndikulangiza miliri yanga yonse mu mtima wako ndi wa atumiki ako ndi wa anthu ako kuti udziwe kuti palibe wina ngati ine mu dziko lonse. Nthawi ino, pakuti nditatumiza dzanja langa, ndidzakantha iwe ndi anthu ako ndidzawapha, ndipo udzawonongedwa kuchokera pa dziko lapansi. Ndipo chifukwa cha ichi udasungidwa, kuti ndionetse mwa iwe mphamvu zanga, ndiponso kuti dzina langa lilengezedwe mnthaka yense. Pachabe chifukwa iwe ukuchitisa anthu anga kuti usawatumize? Onani, ine ndivula mawa nthawi iyi matalala ambiri kwambiri, amene ngati amenewa sanakhalepo mu Iguputo, kuyambira tsiku limene adalengeka, mpaka lero tsiku ili. Lero chomene fulumizga kusonkhanitsa ngombe zako na zonse zako zili mu dambo, pakuti anthu wonse na ngombe zonse zako zili mu dambo, anthu wonse na ngombe zonse ngati zipezeke mu madambo na sizilowe mu nyumba, mfula ikawagwera zidzafa. Uyo wakuopa mawu a Mbuya mwa anthu atumikira Farao, wakusonkhanitsa ngombe zake mu nyumba.

Uyo wakuti sanakhazikiska mawu a Mbuya mu mtima, wasiya ziweto mu minda.

Mbuya wakati kwa Mose, Goloza chiwoko chako mu kumwamba, na mphepho yikakhala pa nkhongo yose ya Iguputo, pa wanthu, na ziweto, na pa uswa wose wa pa nkhongo. Mose wakatambalala chanja ku kumwamba, ndipo Mbuya wakapereka mawu na matalala, moto ukathamanga pa nthaka, ndipo Mbuya wakavulisa matalala pa dziko lonse la Iguputo. Kunali mphezi na moto ukulipilira mu mphezi, mphezi yinandi kwambiri-mbiri, imene yeneyo siinakhaleko mu Iguputo kufuma tsiku limene kunakhalapo pa iwo mtundu. Mabala a mvula anakankhira mdziko lonse la Iguputo, kuyambira munthu mpaka nyama, ndipo mabala a mvula anakankhira mbewu zonse zimene zinali mchigwa, ndipo mabala a mvula anapwanya mitengo yonse imene inali mzigwa. Koma mu chalo cha Goshen, kumene kunali ana a Israeli, kunalibe chivuwa. Watumizga koma Farao wakuitana Mose na Aroni, na wawuza kwa iwo, Ndakhola nyengo yino, Mfumu ndi wolungama, ine koma na wanthu wane ndi wosalabadira Mulungu. Pemphani chomwecho pa ine kwa Mbuya, nanga zime mawu a Mulungu, nanga matalala, nanga moto, ndipo ndidzakutumidzani, ndipo simukhalenso kuwonjezeredwa kukhala. Mose wanena kwa iye kuti, Pamene ndikatuluka mu msumba, ndidzatambasula manja yangu kwa Mbuye, ndipo mizu yidzaleka, matalala na mvula sizidzakhalaponso, kuti udziwe kuti nthaka ndi ya Mbuye. Nanga iwe nanga vanyakugwirira vako, ndinaziwa kuti mukanali mwatiyopa

Mbuya. Koma lino na balire zinakanthidwa, pakuti balire inali yayimikira, koma lino linali mu nkhungu. Moto na spelt si zinakanthidwa, pakuti zinali zakuchedwa. Mose anakatuluka kwa Farao nakwera kunja kwa mudzi, ndipo anakweza manja kwa Mbuya, mawu anaimirira, matalala na mvula sizinadonthenge kale pa nthaka. Farao ataona kuti mvula na matalala na mawu vyayima, anawonjezerapo kulakwa, na analemeza mtima wake, pamoza na mitima ya anthu ake akutumikira. Nanga mtima wa Farao wakakomeka, nanga si wakatumizga wana wa Israeli, monga mwayowoya Mfumu kwa Mose.

10

Mbuya analankhula kwa Mose kuti, Lowa kwa Farao, pakuti ine ndinauma mtima wake ndi wa atumiki ake, kuti zizindikiro izi zikweze pa iwo. Kuti mufotokoze mu makutu gha vana venyu na kwa vana va vana venyu vyose nkhavanyoza Vaiguputo, na zizindikiro zyangu zimene nkhachita mwa iwo, ndipo muzimanya kuti ine ndine Mwenembumba. Mose na Aroni analowa pamaso pa Farao, ndipo anamuuza kuti, izi ndi zimene Ambuye Mulungu wa Ahebri akunena, Kodi mpaka liti simufuna kundilemekeza? Tulutsa anthu anga kuti andipembedze. Ngati koma iwe usafuna kutumiza anthu anga, ona ine ndikuletsa mawa nthawi iyi dzombe zambiri pa malire ako onse. Nanga yikakubika chiwonero cha nthaka, nanga uwe sukukhoza kuwona nthaka, nanga yikadya vyose vyakuchuluka

vya nthaka vyakusigara, vyo mfula yakusigira umwe, nanga yikadya mtengo wose ukumera umwe pa nthaka. Nanga zidzadzaza nyumba zako, nanga nyumba za atumikiri ako, nanga nyumba zyose mu charu chose cha Vaiguputo, zimene makolo ako nangonso makolo akulu a iwo kamoza vaviwona, kufuma pa siku yimene vakhala pa charu, mpaka pa siku iyi. Nanga Mose watembenuka wafuma kwa Farao. Ndipo akatumiki a Farao anamuuza kuti, Kodi mpaka liti ichi chidzakhala chikhocho kwa ife? Walekeni anthuwa apite kuti akapembedze Mulungu wawo. Kodi simukudziwa kuti Iguputo yaonongeka? Ndipo vakabwelera Mose na Aroni kwa Farao, ndipo wakati kwa iwo, Yendani mukamutumikire Mfumu Mulungu winu, koma ndi vani na vani vayenda? Ndipo Mose wakuti, Tikupita na anyamata na akuluakulu, na ana athu aamuna na aakazi, na nkhosa na ngombe zathu, pakuti ndi phwando la Mbuya. Ndipo anati kwa iwo, Mbuya akhale na inu monga ine ndikulangiza inu pamoza na katundu wanu! Onani kuti choipa chikawonjezeredwa kwa inu. Ayi chomwecho, koma aleke kupita amuna, na atumikire Chiuta, pakuti ichi chomwecho mwenecho mukufuna; ndipo anawatulutsa kuchokera pamaso pa Farao. Mbuya wakati kwa Mose, Tambanuza chiwoko chako pa charu cha Iguputo, kuti dzombe likwere pa charu, na kudya vyose vyakumera vya charu, na vipatso vyose vya mitengo, vyo mphepete yakasiya. Nanga Mose wakakweza ndodo kuti mu kumwamba, nanga Mbuya wakaletsa mphepo yakummwera pa nkhongo, usiku wonse uko, nanga usiku wonse, mawa wakachitika, nanga mphepo yakummwera wakatola dzombe. Ndipo anayitulusa pa dziko

lonse la Iguputo, ndipo inakhazikika pa malire yonse a Iguputo yambiri kwambiri. Yakale yake si inakhalapo dzombe yotere, ndipo pambuyo pa izi si idzakhalapo chotere. Ndipo zinaphimba chiwonekero cha dziko, ndipo dziko linawonongeka, ndipo zinadya zomera zonse za dziko, ndi zipatso zonse za mitengo, zimene zinatsala kuchokera ku matalala. Palibe chobiriwira chilichonse chimene chinatsala mu mitengo, kapena mu zomera zonse za chigwa, mu dziko lonse la Iguputo.

Farao wakafulumira kuitana Mose na Aroni, wanena, Ndachimwa pamaso pa Mbuye Mulungu wanu, na kwa inu. Landirani chifukwa chivi changa kale pano, ndipo pemphani kwa Mbuya Mulungu wanu, kuti achotse kwa ine imfa iyi. Mose wakatuluka kwa Farao, ndipo wakapemphera kwa Mulungu. Ndipo Mbuya wasintha mphepo kuchokera kunyanja yamphamvu, ndipo wanyamula dzombe ndipo waponya munyanja yofiira, ndipo sikunasale dzombe limodzi mudziko lonse la Iguputo. Nanga Mwami wakalimbitsa mtima wa Farao, ndipo sangatumize wana wa Israeli. Mwine anati kwa Mose, Tambalaza chanza chako ku mlengalenga, ndipo pakhale mdima pa dziko la Iguputo, mdima wogwirira. Mose anatambasula dzanja lake ku kumwamba, ndipo kunakhala mdima wandiweyani ndi mphepo yamkuntho pa dziko lonse la Iguputo kwa masiku atatu. Ndipo palibe munhu yemwe anaona mchimwene wake masiku atatu, ndipo palibe munhu yemwe ananyamuka pa bedi lake masiku atatu, koma ana onse a Israyeli anali na kuwala mmalo onse kumene anakhala. Ndipo Farao wakuitana Mose ndi Aroni, wakunena, Yendani,

mutumikire Mbuye Mulungu wanu, koma nkhosa ndi ngombe musiyeni, ndipo zinthu zanu ziyende pamoza ndi inu. Ndipo Mose anati, Koma iwe udzatipatsa zopereka zopsereza ndi nsembe, zimene tidzachita kwa Mbuye Mulungu wathu. Nanga ngombe zathu zikayenda nathu, nanga sitikasiya chala chiwalo, pakuti kuchokera kwa iwo tikatenga kuti tilambire Mbuya Mulungu wathu. Koma ife sitikudziwa chinthu chikatilambirire Mbuya Mulungu wathu mpaka tikafike kweneko. Mbuye anakalitsa mtima wa Farao, ndipo sanafune kuwaleka apite. Ndipo Farao wakuti, choka kwa ine, chenjelera wekha kuti usaonjezerapo kuwona nkhope yanga, tsiku lililose limene ukaoneka kwa ine, ukafa. Koma Mose akuti, Mwalankhula kuti, Sindidzawonekanso kwa inu nkhope ku nkhope.

11

Mbuya anakalonga kwa Mose kuti, Chikali chimoza chine ndidzabweretsa pa Farao na pa Ijipito, ndipo pambuyo pa izi adzakutumizani kuchokera kuno. Pamene adzakutumizani na zonse, adzakupirikitsani kwambiri. Lankhula chifukwa mwachinsinsi mmakutu a anthu, ndipo aliyense afunse kwa mnzake ziwiya zasiliva na zagolide na zovala. Mbuya nanga wapereka chifundo kwa wanthu wakwe pamaso pa Waigupto, ndipo wawakongozeska, ndipo munthu Mose wakhalira wamkulu kweniso pamaso pa Waigupto, na pamaso pa Farao, na pamaso pa watumikiri wakwe. Nanga Mose anati, izi zintu Mbuya akuti, pakati pa usiku ine ndikulowa pakati pa Iguputo,

Ndipo wakufa wonse woyamba kubadwa mu dziko la Iguputo, kuyambira wa woyamba kubadwa wa Farao wakukhala pa mpando waufumu, mpaka wa woyamba kubadwa wa mdzakazi wakugwira ntchito pa mphero, mpaka wa woyamba kubadwa wa nyama zonse. Nanga kukhala kulira kwakukulu mu nthaka yose ya Iguputo, iyo yofanana na iyi yaikhalako, nanga yofanana na iyi yaikhalaso kuwonjezeka. Ndi mwa ana onse a Israeli, galu sichigwagwa ndi lilime lake, kuchokera ku munthu mpaka ku chiweto, kuti udziwe zambiri zochita zodabwitsa Mbuya pakati pa Aiguputo ndi Israeli. Nanga adzatsika wonse antchito ako awa kwa ine, nanga adzagwadira ine, akunena kuti, tuluka iwe, nanga anthu onse ako, amene iwe ukutsogolera, nanga pambuyo pa zimenezi ndidzatuluka. Anatuluka koma Mose kuchokera kwa Farao ndi mkwiyo. Mbuye anati kwa Mose, Farao sadzakumverani, kuti ndichulukitse zizindikiro zanga ndi zodabwitsa mdziko la Iguputo. Mose na Aroni vachita zonsezi zizindikiro na zodabwitsa izi mu dziko la Iguputo pamaso pa Farao, koma Mbuya wakalimbitsa mtima wa Farao, ndipo sanawamvere kuwatumiza ana a Israyeli kuchokera mu dziko la Iguputo.

12

Mbuye wakamba kwa Mose na Aroni mu dziko la Iguputo, wati Mwezi uwu ndi chiyambi cha miyezi kwa inu, ndi woyamba kwa inu mu miyezi ya chaka. Lankhula kwa gulu lonse la ana a Israeli, kunena, Pa tsiku la khumi la mwezi uwu, alenge iliyense

nkhosa malinga na nyumba za makolo, iliyense nkhosa malinga na nyumba. Ngati koma anthu akhale ochepa mu nyumba, kweni kusakhala okwanira pa nkhosa, akaŵe pamoza na mnzake wapafupi wakwe, malinga na chiŵerengero cha anthu, aliyense chakukwanira kwa iye akaŵerengeredwe pa nkhosa. Mbelele yakwanira, yachimuna, ya chaka chimoza idzakhala kwa inu; kuchokera kwa ana a nkhosa ndi ana a mbuzi mudzatengera. Ndi ikhala kwa inu yosungidwa mpaka tsiku la khumi na chinayi la mwezi uwu, ndi adzapha iwo gulu lonse la msonkhano wa ana a Israeli ku madzulo. Ndi ivo vakatola kufuma kwa magazi, ndi ivo vakavika pa mphanda viwili ndi pa chipata, mu nyumba mu zizo nga vakadya ivo mu izo. Ndipo adzadya nyama usiku uwu yowotcha pa moto, ndipo adzadya buledi wopanda yisiti pamodzi ndi zitsamba zakuwawa. Musadye kuchokera kwa iwo wambone, nangauli waphikidwa mu madzi, koma wawotchidwa pa moto, mutu pamoza na mapazi na matumbo. Musasiye chinthu chochokera kwa iye mpaka mmawa, na fupa musaphwanye kuchokera kwa iye, koma vyakusiyidwa kuchokera kwa iye mpaka mmawa muyenera kuviotcha mu moto. Cakuti mudzadya ico, mivuno yanu yomangidwa, nsapato mu mapazi anu, ndodo mu manja anu, ndipo mudzadya ico mwa kuthamanga, ndi Pasaka ya Mbuya. Ndipo ndidzadutira mu dziko la Egypt mu usiku uwu, ndipo ndidzakantha zonse zakubadwa kwambiri mu dziko la Egypt kufuma ku munthu mpaka nyama, ndipo mu milungu yonse ya Egyptians ndidzachita kubwezera, Ine Mbuya. Nanga magazi yakhalenge chizindikiro kwa inu pa nyumba zimene muli uko. Ndikaona magaziwo, ndikuphimbeni, nanga mliri wa

kuwononga sukhala mwa inu pamene ndikamenyana mu dziko la Iguputo.

Ndipo tsiku ili likhala kwa inu chikumbutso, ndipo mudzachikondwerera chikondwerero cha Ambuye mu vibadwa vyonse vya inu; lamulo la muyaya, mudzachikondwerera. Masiku khumi na wiri mwadya chakudya chosawira. Kuchokera pa tsiku la woyamba, mwachotsa yisiti mu nyumba zanu. Wonse uyo angadye yisiti, moyo uyo uchotsedwa mu Israeli, kuchokera pa tsiku la woyamba mpaka pa tsiku la khumi na wiri. Nanga zuŵa yakutoma yiŵikwa yera, nanga zuŵa ya cisanu na ciŵiri yikhala yera kwa imi, ntchito yonse ya ukapolo simukachita mu izo, koma zose zichitikwa kwa moyo wonse, ici cokha cichitikwa kwa imi. Ndipo muyenera kusunga ulamuli uwu, pakuti pa tsiku ili ndidzatulutsa mphamvu zanu mu dziko la Iguputo, ndipo muyenera kuchita tsiku ili kukhala lamulo lamuyaya ku mibadwo yanu. Kuyambira pa zuŵa la khumi na chinayi la mwezi wakuyamba, kuchokera madzulo, mudzadya buledi wopanda yisiti, mpaka zuŵa la makumi ghanayi na chimoza la mwezi, mpaka madzulo. Masiku asanu na awiri zumbi siingapezeke mnyumba zanu. Aliyense amene angadye chakuzumbitsa, moyo wake udzachotsedwa mu msonkhano wa Israeli, kaya ndi mlendo kaya ndi mbadwa wa mdziko. Musadye chonse chosankhidwa na chiwisi, koma mmalo ghonse ghakukhala ghinu mudye chosalembedwa na chiwisi.

Mose wakaitana khonsolo yonse ya akuluakulu ana a Israeli, ndipo wawauza kuti, Pitani mukatenga nkhosa malinga na

mabanja anu, ndipo mupereke nsembe ya Pasaka. Mudzalandira kamphukira ka hisopo, ndipo mukainyika mmwazi umene uli pa chitseko, mudzaike pa mphambano ya chitseko ndi pa mphambano zonse ziwiri kuchokera mmwazi umene uli pa chitseko. Koma inu simudzatuluka aliyense pa chitseko cha nyumba yake mpaka mawa. Mbuya ukapitilira kukomena Aigupto, ndipo ukaona mwazi pa chitseko, na pa zitseko zonse ziwiri, ndipo Mbuya ukapitilira pa chitseko, ndipo sangaleke wowononga kulowa mu nyumba zanu kuti akomeneni. Ndi musunge mawu aga gha lamulo kwa inu wekha, ndi kwa ana anu akamwana, mpaka nyengo zonse. Ngati koma mwalowa mu nkhalango iyo Mbuya angakupatseni, monga ananenera, sungani utumiki uwu. Nanga yikakhala nga angakukuwuzeni kwa inu ana anu, Ndi yani kutumikira uku? Nanga mwakuti kwa iwo, Nsembe ya Pasaka iyi kwa Mfumu, monga wafikilira nyumba za ana a Israeli mu Egipito, pamene wakantha Aigupto, kasi nyumba zathu watuluska. Wanthu wawerama wanamata. Ndipo atanyamuka, ana a Israeli anachita monga mwa kulamula kwa Mbuye kwa Mose na Aroni, chomwecho anachita.

Chakachitika pakati pa usiku, ndipo Mbuya wakhoma ana wonse oyamba kubadwa mu dziko la Iguputo, kuyambira mwana wa Falao wakukhala pa mpando wa ufumu, mpaka mwana wa mkazi wakugwidwa wakukhala mu dzenje, ndi mpaka ana oyamba kubadwa a nyama zonse. Ndipo Farao atanyamuka usiku, ndi atumiki ake, ndi Aigupto onse, ndipo kunakhala kulira kwakukulu mdziko lonse la Igupto, pakuti

kunalibe nyumba imene munalibe wakufa. Ndipo Farao anaitana Mose na Aroni usiku, ndipo anawauza kuti, Imikani, ndipo tulukani kuchokera kwa anthu anga, inu nonse na ana a Israeli. Pitani ndipo kamutumikire Ambuye Mulungu wanu, monga mwanena. Ndipo nkhosa ndi ngombe zanu mutanyamula pitani, mundidalitsenso nane. Ndipo Aigupto anali kukakamiza anthu mwaufuluwali kuwatulutsa mu dziko, pakuti anati, Tonsefe tikufa. Anthu analanda ufa wawo cisanachitike kuwumikisa, miphero yawo yomangidwa mu zovala zawo pa mapewa awo. Ana a Israeli anachita monga anawalamula Mose, ndipo anapempha kwa Aigupto ziwiya za siliva na golide na zovala. Ndipo Mwami wakapereka chisomo kwa anthu ake pamaso pa Aigupto, ndipo anawakongoletsa, ndipo anafunkha Aigupto.

Ana a Israeli atachoka ku Ramesesi kupita ku Sukoti, analipo makumi asanu ndi limodzi a anthu oyenda pansi, amuna, kupatula katundu. Ndipo anthu osakanikirana ambiri anakwera nawo pamoza, ndi nkhosa, ndi ngombe, ndi ziweto zambiri kwambiri. Nanga iwo wakaphika udonyo uwo iwo wakatuluka nawo mu Igupto, mikate yakubikwa mu vumbi yosalira yeast, pakuti nakuti yakabikwa na yeast, chifukwa Vaigupto iwo wakavakanda, nanga iwo vakalephera kukhalira, nangonso vyakulya iwo vakapangira veni mu njira. Kukhala kwa ana a Israeli, iwo anakhala mu dziko la Iguputo na mu dziko la Kanaani, kunali zaka mazana anayi makumi atatu. Ndipo zinachitika pambuyo pa zaka mazana manayi na makumi matatu, mphamvu zonse za Mbuya zinatuluka mu dziko la

Iguputo usiku. Umlindiro uli kwa Mbuya, kuti kuwatulusa iwo mu nyika ya Iguputo. Uyo usiku uwu ndi umlindiro kwa Mbuya, kuti ana wose wa Israyeli akhale nawo mu mibadwo yawo. Mbuya wakhamba kwa Mose na Aroni, Uyu ndi nkhani ya Pasaka: mlendo uliwonse sangadye pa Pasaka. Ndipo mtumiki aliyense wogulitsidwa ndi siliva uzamujingira, ndipo kenako adzadya chakudya chake. Mlendo kapena wantchito sangadye chakudya chake. Mu nyumba imodzi lidzadyedwa, ndipo simudzatulutsa nyama kunja kuchokera mu nyumba, ndipo fupa simudzaphwanya la ilo. Msonkhano wonse wa ana a Israeli uchita icho. Ngati koma mlendo angafike kwa inu kuchita Pasaka kwa Mbuya, mudzajambula amuna wake onse, ndipo kenako adzafike kuchita icho, ndipo adzakhale monga wakubadwa wa dziko. Munthu aliyense wosajambulidwa sadzadye kuchokera kwa icho. Lamulo limodzi lidzakhala kwa mbadwa ndi kwa mlendo amene wabwera pakati panu. Ndipo vana va Israyeli vakachita monga Mbuya analamula Mose ndi Arone, chomwecho vakachita. Ndipo zinachitika pa tsiku limenelo, Mbuya anatulutsamo ana a Isiraeli mdziko la Iguputo ndi mphamvu zawo.

13

Mbuya anati kwa Mose kuti, Patulisa kwa ine wonse woyamba kubadwa, woyamba kupanga chibeleko chonse mwa ana a Israeli, kufuma mwa munthu mpaka nyama, ndi wanga. Mose anati kwa anthu, Kumbukilani zuwa ili, imene mwatuluka mu

dziko la Iguputo, mu nyumba ya ukapolo, pakuti ndi dzanja lamphamvu Ambuye anakutulutsani kuchokera kuno, ndipo zowumitsa sizidyedwe. Lero inu mukutuluka mu mwezi wa wachichepere. Nanga yikakhala nthazi nga wakuŵika iwe Mwami Mulungu wako mu charu cha Wakanaani, nanga Wahiti, nanga Waamori, nanga Wahivi, nanga Wayebusi, nanga Wagirigashi, nanga Waperizi, iyo wakalumbira ku makholo ako, kukupa iwe charu chikuyenderera mkaka nanga uchi, nanga ukachita ntchito uyu mu mwezi uyu. Masiku asanu ndi limodzi mwadya zopanda yisiti, koma tsiku lachisakho ndi chikondwerero cha Ambuye. Buledi wopanda yisiti mudye masiku asanu ndi awiri, siudzaoneka kwa inu buledi wa yisiti, kapena kukhala kwa inu yisiti mmalire anu onse. Na uza ulongosola kwa mwana wako mu siku iyo, kunena, Chifukwa cha ichi Mbuya Mulungu wachita kwa ine, monga ndinali kutuluka mu Iguputo. Na chikakhala kwa iwe chizindikiro pa dzanja lako, na chikumbutso pamaso pako, kuti lamulo la Mbuya likhale mu kamwa kako, pakuti mu dzanja lamphamvu Mbuya Mulungu anakutulutsa ku Iguputo. Ndipo musunge lamulo ili mwakupitilira nyengo za nyengo, kuchokera masiku mpaka masiku.

Ndipo zidzakhala pamene Ambuye Mulungu wako adzakulowetsa mdziko la Akanaani, monga momwe analumbira kwa makolo ako, ndipo adzakupatsa dzikolo. Ndi ukhapambanula chonse chikutsegula chibeleko, achimuna kwa Mwenecho. Chonse chikutsegula chibeleko kuchokera ku ngombe kapena mu ziweto zako, zonse ngati zikhala kwa iwe,

achimuna ukhayera kwa Mwenecho. Chilichonse chokatsegula chibelekero cha mbongolo, udzachisintha ndi nkhosa, koma ngati sudzachisinthe, udzachipulumutsa. Chilichonse choyamba kubadwa cha munthu mwa ana ako udzachipulumutsa. Ngati koma mwana wako akakufumba pambuyo pa zimenezi, kunena, Ndi chiyani ichi? udzamuwuza kuti, Mu dzanja lamphamvu Mbuya adatitulutsa ife ku dziko la Iguputo, ku nyumba ya ukapolo. Pamene Farao anauma mtima kutitumiza, anapha vyose vyakulongosoka mu nyumba ya Igupto, kufuma kwa vyakulongosoka vya anthu mpaka kwa vyakulongosoka vya ngombe. Chifukwa cha ichi, ine nkhupereka vyose vyakuguluka chibeleko vya achilume kwa Mbuya, na vyose vyakulongosoka vya vana vane nkhavawombola. Ndipo chikhala chizindikiro pa dzanja lako, ndipo chosasunthika pamaso pako, pakuti mu dzanja lamphamvu Ambuye wakutulutsa ku Iguputo.

Monga Farao wakatumizga wanthu, Mulungu wakawalongososka yawo njira ya nkhongo ya Afilisti, chifukwa yakali pafupi. Wakati Mulungu, Mwina wanthu wangalapa wakuwona nkhondo, na wakatembenuka ku Iguputo. Nanga Mulungu anazungulira wanthu njira ya ku chipululu, ku nyanja yakufipa, koma mu mbadwa ya cisanu wana wa Israyeli anakwera kufuma mu dziko la Iguputo. Ndipo Mose anatenga mafupa a Yosefe naye, pakuti ndi lumbiro analuza ana a Isiraeli, akunena kuti, Ambuye akukulangirani ndithu, ndipo mudzanyamula mafupa anga kuchokera kuno nanu.

Kutola kwa ana a Israeli ku Sukoti, anakamanga misasa ku

Etamu pafupi na chipululu. Mulungu wakawatsogolera, masiku mu chipilala cha mtambo kuwalangiza njira, usiku mu chipilala wa moto. Nsanamira wa mtambo masiku na nsanamira wa moto usiku sikuleka patsogolo pa anthu onse.

14

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose, kunena, Yankhula kwa ana a Israeli, ndipo atabwerera adzikhale misasa patsogolo pa mudzi, pakati pa Magidolo ndi nyanja, patsogolo pa Baala-zefoni; patsogolo pawo mudzikhale misasa pa nyanja. Ndipo Farao adzanena kwa anthu ake kuti, Ana a Isiraeli awa akuyendayenda mdziko, pakuti chipululu chawatsekera. Ine koma ndidzaumitsa mtima wa Farao, ndipo adzatsatira pambuyo pawo, ndipo ndidzalemekezeka mwa Farao, ndiponso mwa gulu lonse lankhondo lake, ndipo Aiguputo wonse adzadziwa kuti Ine ndine Mbuya, ndipo anachita chomwecho. Nanga yakauzgika kwa mfumu wa Aigupito kuti wakuthawa anthu, nanga yakasanduka mtima wa Farao nanga wa atumiki wake pa anthu, nanga vakati, Chichi ichi tachita, kutumiza ana a Isiraeli, kuti vasatitumikire ife? Pharaoh wamangirizanya magaleta wake, na anthu wake onse wawatengera pamoza naye. Ndipo anatenga mazana asanu ndi limoza ma-galeta osankhidwa, ndi kavalo wonse wa Aigupito, ndi akuluakulu pa zonse. Nanga Mwenecho wakhalimbisa mtima wa Farao mfumu wa Igupto, nanga wa atumikiri wakwe, nanga wakakonzera pambuyo pa ana a Israyeli, koma ana a Israyeli wakatuluka mu

chiwoko chakwezeka. Ndipo Aigupto anawafulumizira pambuyo pawo, ndipo anawapeza atamanga misasa pafupi na nyanja, pamoza na mahatchi onse na magaleta a Farao, na oyendetsa mahatchi, na gulu lake lankhondo patsogolo pa msasa, moyang'anana na Baal zephon. Ndipo Farao wakayandikira, ndipo ana a Israeli watalola mmaso wawo wakaona, ndipo Aigupito wanamanga misasa kumbuyo kwawo, ndipo wakachita mantha kwambiri, koma ana a Israeli wakalilira kwa Mbuya. Ndipo anati kwa Mose, Kodi nchifukwa chakuti kunalibe manda mu dziko la Iguputo, watiulutsa kuti tikafe mchipululu? Nchiyani ichi chomwe wachitira ife, utatitulutsa ku Iguputo? Kodi ici sicakuti mawu wo tinalankhula nawe ku Iguputo, tikunena kuti, Tileka ife kuti tikhumbe Aiguputo? Cakuti cakubwera kwa ife kukhumba Aiguputo kuposa kufa mu cipululu ici.

Mose wakhamba kwa wanthu kuti, Limbikilani mtima, imani na muwone chipulumutso cha kuchokera kwa Mbuya, chimene chikuchita kwa ife lero. Mwa njira imwe mwawona Aigupto lero, simukuwonjezerapo kuwaonaso kwa nthawi ya muyaya. Mbuya wiza kukulwirani, na inu mwiza kukhala chete. Mbuye wakuti kwa Mose, Chiyani ukulilira kwa ine? Wuza wana wa Israeli kuti wanyamuke. Nanga iwe nyamula ndodo yako, nanga tambanuza chiwoko chako pa nyanja, nanga ugawanye, nanga wana wa Israeli walowe pakati mwa nyanja pa chouma. Nanga lola, ine ndikhozga mtima wa Farao nanga wa Vaigupito vyose, nanga vikhanjira pambuyo pawo, nanga ndikhozgomba mu Farao, nanga mu gulu lyose lya nkhondo lyakwe, nanga mu

magaleta, nanga mu mafalasi akwe. Ndipo adzadziwa Aiguputo onse kuti Ine ndine Ambuye, pamene ndikulemekezedwa mwa Farao, ndi mmagaleta, ndi makavalo ake. Mngelo wa Mulungu wakali kutsogolera msasa wa ana a Israyeli anachotsa nakenda kumbuyo, ndipo nsika ya mtambo inachotsa pamaso pawo nayimirira kumbuyo kwawo. Ndipo walowera pakati pa msasa wa Aiguputo, ndipo pakati pa msasa wa Israeli, ndipo wayima, ndipo kwachitika mdima ndi mdima, ndipo usiku wapita, ndipo si wanasakanira wina ndi mnzake usiku wonse. Mose wakatambalala chiwoko chake pa nyanja, ndipo Mbuya wakakokera nyanja na mphepo yamphamvu yakumwera usiku wonse, ndipo wakachita nyanja kuwuma, ndipo maji yakagawikana. Ndipo ana a Israeli analowa pakati pa nyanja pa malo owuma, ndipo madzi ake anali khoma ku dzanja la kumanja, ndi khoma ku dzanja la kumanzere.

Ndipo Aigupto anawafulumizga ndipo analowa pambuyo pawo, mafalasi yonse ya Farao, magaleta, na okwera, pakati pa nyanja. Kunachitika mmawa, Mbuye anayangana pa msasa wa Aigupto mu chipilala cha moto na mtambo, ndipo anasokoneza msasa wa Aigupto. Na wamaŋga ma-axles a ma-chariots awo, na wakweza iwo ni mphamvu. Ndipo wa-Egyptians wakamba kuti, Tithawire pa uso wa Israel, pakuti Mbuya wakomerana na wa-Egyptians chifukwa cha iwo. Mbuye wakati kwa Mose, Tambanuza chiwoko chako pa nyanja, ndipo madzi abwerere ndi kuphimba Aigupto, magaleta ndi okwerapo. Mose wakatambalaza chiwoko chake pa nyanja, ndipo maji wakabwerera mmawa pa nthaka. Aigupto wakathaŵa pansi pa

maji, ndipo Mbuya wakapukuta Aigupto pakati pa nyanja. Na maji litavitira kubwerera likaphimba magaleta na vakwera, na mphamvu yose ya Farao, avo vainjira pambuyo pawo mu nyanja, na palije naumoza wa iwo uyo wakasiyika. Koma ana a Israeli wakayenda mu nkhwangwa yauma pakati pa nyanja, ndipo madzi anakhala khoma kwa iwo ku dzanja la kumanja, na khoma ku dzanja la kumanzere. Nanga Mbuya wakapulumusa Israeli mu siku yeneyo ku chiwoko cha wa Egipito, nanga Israeli wakaona wa Egipito wakufa pa mphepete mwa nyanja. Aisraeli wakaona dzanja la ukulu limene Mbuya wakapanga kwa Aigupito, ndipo anthu wakuopa Mbuya, ndipo wakakulupilira Mulungu, na Mose mtumiki wake.

15

Kenako Mose na ana a Israeli waimbira Mulungu nyimbo iyi, ndipo wakamba kuti, Tiyimbire Mbuya, pakuti walemekezeka mwa ulemerero; kavalo pamoza na wakwera wake waponya mu nyanja. Muthogozi na mutetezi wakhalira kwa ine mu kupuluska, uyu ndi Mulungu wangu, ndipo ndidzamulemekezera, Mulungu wa tate wangu, ndipo ndidzamukweza. Mbuya wakuphwanya nkhondo, Mbuya ndi zina lake. Magaleta a Farao, pamoza na mphamvu zake, anaponya mu nyanja, okwera osankhula akuluakulu atatu, anamezedwa mu nyanja yofiira. Nyanja yawaphimba, wakalowera mu kuzika nga mwala. Yakuŵa yako, Mbuya, yalemekezeka mu mphamvu; yakuŵa yako dzanja, Mbuya,

yaswanya adani. Ndi mu kuchuluka kwa ulemerero wako unaphwanya adani, unatumiza mkwiyo wako unawadya iwo monga udzu. Nanga chifukwa cha mhepo ya mkwiyo wako madzi anapatukana, anapangika ngati khoma madzi, anapangika mafunde mu pakati pa nyanja. Mdani anati, Ndidzawatsatira ndidzawagwira, ndidzagawa zofunkha, ndidzadzaza moyo wanga, ndidzawapha ndi lupanga lwanga, dzanja langa lidzalamulira. Munalumikiza mphepo wanu, nyanja inawaphimba, analowera nga chitsulo mmadzi amphamvu. Ndani wafanana na iwe mu milungu, Mwami? Ndani wafanana na iwe? Walemekezeka mu wapatulika, wadabwisa mu ulemekezero, wakuchita zizindikiro. Iwe wanatambalaza chiwoko chako chakuchilyo, nthaka inawamedza. Munatsogolera anthu anu awa mu chilungamo chanu, amene munawombola, munawakangamiza mu mphamvu zanu ku malo okhala oyera anu. Mitundu ya vanthu yanamva, ndipo yakwiya, zowawa zinawafikira vakhala ku Afilisiti. Pamenepo vafulumikira vakulongozga va Edomu, na vakulongozga va Moabu vakugwidwa ni kunjenjemera, vasungunuka vonse avo vakukhala Kanaani. Kugwa pa iwo kunjenjemera na kuwopa, mu ukulu wa mkono wako awe mwala, mpaka angadutse anthu ako, Mbuya, mpaka angadutse anthu ako awa, amene unawagula. Muwalowetsa mukabike iwo mu phiri lya cholowa chanu, mu malo gha kukhala ghanu ghakonzeka, amene munakonza, Mbuya, malo gha wera, Mbuya, amene makono ghanu ghanakonza. Mbuya wakulamula nthawi zonse, na pa nthawi zonse, na kale. Chifukwa kavalo wa Farao analowa pamoza na magaleta na okwera mu nyanja, ndipo

Mbuya anabweretsa madzi a nyanja pa iwo, koma ana a Israeli anayenda kudzera mu yowuma pakati pa nyanja.

Mariam mneneri, mlongo wa Aroni, anatenga ngoma mmanja mwakhe, ndipo akazi wose wanatuluka kumtsatira na ngoma na nyimbo. Mariya anayamba kunena kwa iwo, Tiyimbe kwa Mbuye, pakuti walemekezeka mwaulemerero; hatchi na wokwera anaponya mu nyanja. Mose anachotsa wana wa Israyeli ku nyanja yofiira, ndipo anawatsogolera ku chipululu cha Shur. Anayenda masiku atatu mu chipululu, koma si anapeza maji yakumwa. Vakafika koma ku Mera, na vakalephera kumwa maji ghakuchokera ku Mera, pakuti ghakavipha. Chifukwa cha ichi, vakatcha zina lya malo ghenewo Kuphiphika. Ndipo anthu ananungunika kwa Mose ponena kuti, Tidzamwa chiyani? Mose wakalilira kwa Mbuya, ndipo Mbuya wamuonetsa mtengo, ndipo waponya mu madzi, ndipo madzi wakoma. Uko Mbuya waika kwa iye malamulo na zigamulo, ndipo uko wakamuyesa. Na wakati, Nga kumvera makora lizgu lya Mbuya Mulungu wako, na kuchita zinthu zakukondweresa pamaso pake, na kumvera malamulo ake, na kusunga malamulo ake onse, matenda onse amene ndinabweretsa ku Aiguputo, sindinabweretse pa iwe, pakuti Ine ndine Mbuya Mulungu wako wakuchiritsa iwe. Nanga wakiza mwa Elimu, ndipo walikuba uko vyuŵa vya madzi khumi na wiri, nanga mitondo ya mitengo ya migwalangwa makumi asanu na wiri, ndipo wakamanga nyumba uko pafupi na madzi.

16

Vakanyamuka kuchokera ku Elimu, ndipo gulu lonse la ana a Israeli vakafika ku chipululu cha Sini, chomwe chili pakati pa Elimu na Sinai. Pa tsiku la khumi na zisanu la mwezi wa chiwiri, vakachokera ku dziko la Iguputo, Msonkhano wose wa ana a Israeli unadandaula kwa Mose na Aroni. Ndipo anati kwa iwo ana a Israeli, Tikadakhala tinafa tigundwa na Mbuya mdziko la Iguputo pamene tinkakhala pa miphika ya nyama, ndipo tinkadya buledi mpaka kukhuta, chifukwa mwatitengera ku chipululu ichi kupha gulu lonse ili ndi njala. Mbuya wakati kwa Mose, Yona, ine ndikuvulani mikate kuchokera kumwamba, wanthu watulukepo wasoŋganyepo chakuti cha tsiku mu tsiku, kuti ndiyesepo iwo nga wayendapo mu lamulo wangu, nanga ayi. Ndipo yikhala mu siku ya msanu ndi chimoza, ndipo akhazikisa chimene abweretsa, ndipo chikhala chiwiri chimene asonkhanitsa mwatsiku ndi tsiku. Ndipo Mose na Aroni anati kwa gulu lonse la ana a Israeli, Madzulo mudziwa kuti Ambuye anakutulutsani ku dziko la Iguputo, Ndi mmawa muwona ulemerero wa Mbuye mu kumva kudandaula kwanu kwa Mulungu, koma ife tili chiyani, chifukwa mukudandaula pa ife? Ndipo Mose wakati, Mu kupatsa kwa Mbuya kwa inu madzulo nyama kudya, ndi zinkwa mmawa mpaka kukhuta, chifukwa cha kumva kwa Mbuya kudandaula kwanu, kumene inu mukudandaula pa ife, ife koma tiri chiyani? Pakuti si pa ife kuli kudandaula kwanu, koma pa Mulungu.

Mose anati kwa Aroni, Uza gulu lonse la ana a Israeli kuti abwere pafupi pamaso pa Mulungu, pakuti wamva kudandaula kwanu. Pamene Aroni anakalemba ku mpingo wonse wa ana a Israeli, ndipo anatembenukira ku chipululu, ndipo ulemerero wa Ambuye unawoneka mu mtambo. Na Mbuya analankhula kwa Mose kunena, Ndamva kudandaula kwa ana a Israeli, lankhula kwa iwo kunena kuti, ku madzulo mudzadya nyama, na ku mamawa mudzadzazika buledi, na mudzadziwa chakuti Ine ndine Mbuya Mulungu winu. Kunakhala madzulo, ndipo nkhwali zinakwera, ndipo zinapimba msasa, mmawa kunakhala pamene mame unaleka kuzungulira msasa. Ndipo onani, pa nkhope ya chipululu panali chinthu chopyapyala ngati mbewu ya koriyanda yoyera, ngati chisanu pa nthaka. Pakuona kale icho, ana a Israeli anati wamoza kwa wamoza, Chiyani ichi? Pakuti sankadziwa chiyani chinali. Kuti kale Mose kwa iwo, Uyu ndi nkhate umene Mbuya anamupatsa inu kuti mudye. Ichi ndi chinthu chimene Mwami analamula: Sonkhanani kuchokera kwa iye aliyense zoyenera homeri, monga mutu uliwonse monga chiwerengero cha anthu anu, aliyense pamoza na anthu a mu mahema anu sonkhanani. Vakachita chomwecho ana a Israeli, ndipo vakaŵunjikha uyo wambiri na uyo wapangono. Ndipo atayeza homeri, uyo wakutola zambiri sanakhalepo na zambiri, ndipo uyo wakutola pangono sanakhalepo na pangono, aliyense wakatola zokwanira anthu ake. Mose anati kwa iwo, Palibe munthu wakusiya chinachake mpaka mmawa.

Nanga vakamvera Mose, koma vamoza vavasiya vimoza vya chakudya chake mpaka mmawa, nanga chabereka mphutsi,

nanga chanunkha, nanga Mose wakakwiya pa iwo. Ndipo anakulonga mawa ndi mawa, aliyense chakufunika kwa iye, pamene dzuwa linkatentha, chinkamasungunuka. Kwacitika pa siku la cisanu na cimoza, vakasoŋkhanitsa vinthu vyakufunika kaviri, magomoro gaviri kwa umoza, ndipo vakulongozgi vonse va msonkhano vakalowa, na vakamuwuzga Mose. Mose wakulongosola kwa iwo kuti, Kasi ici ndicico mawu Mbuya yakulongosola? Masabata ndi kupumulira kwakupatala kwa Mbuya mawa. Vyose vimwe mungapikire, pikani, na vyose vimwe mungaphikire, phikani, na vyose vya kusokolera, sukani mu nkhokwe mpaka cilo. Ndipo anasiya kuchokera kwa iye mpaka mmawa, monga momwe Mose anawalamula, ndipo sikununkha, kapena mphutsi zinabwera mu menemo. Mose anati, Idyani lero, pakuti lero ndi Sabata kwa Mbuya; simudzachipeza mchigwa. Masiku asanu ndi limodzi mukasonkhanitsa, koma tsiku lachisakhu ndi sabata, chifukwa sichikhalapo mumenemo. Kunachitika koma pa tsiku la chibale bantu bena ba mu bantu bakayesetsa kutola, koma sankapeza. Mbuya anati kwa Mose, Mpaka lini simukufuna kumvera malamulo anga nanga lamulo langa? Onani, pakuti Mbuya wapereka kwa inu Sabata zuwa ili, chifukwa cha ichi mwini wapereka kwa inu pa zuwa la sita zinkwa ziwiri za mazuwa, mukhale aliyense mu nyumba zanu, wosakhalapo atuluke kuchokera pa malo ghake pa zuwa la saba. Anthu chakapumula pa zuŵa chachinayi. Nanga ana a Israeli wakachitcha dzina lake Mana, chakalikha chonga mbewu ya koriyo yoyera, nanga kukoma kwake kukalikha nga keke wa uchi. Mose wakalonga kuti, Uyu ndi mawu uyo Mbuya wakalamula: Dzazani gomoro

ya mana, muyike mu chisunge kwa vibadwa vyinu, kuti vawone chikate icho mwakalya imwe mu chipululu, pamene Mbuya wakakutulutsani ku dziko la Iguputo. Ndipo Mose anati kwa Aroni, Tola mbiya ya golide imoza, ndipo uike mu iyo gomori yodzala ya mana, ndipo uike pamaso pa Mulungu, kuti isungidwe kwa vibadwa vyanu, Munjira imene analamula Mbuya kwa Mose, ndipo Aroni anaika patsogolo pa umboni kuti asunge. Ana a Israeli anadya mana zaka makumi anayi, mpaka anafika mnyika yokhala anthu. Anadya mana mpaka anafika mchigawo cha Foinike. Koma homer inali chigawo cha khumi cha miyeso itatu.

17

Ndipo msonkhano wose wa ana a Israeli unanyamuka kuchokera mu chipululu cha Sini malingana na misasa yawo, mwa mawu a Mbuye, ndipo anaika misasa mu Rafideini, koma kunalibe madzi kwa anthu akumwa. Ndipo anthu anakangana na Mose akunena, tipase madzi kuti timwe, ndipo Mose anawauza kuti, nchifukwa chiyani mukukangana nane, ndipo nchifukwa chiyani mukuyesa Mbuya? Anthu analudira madzi kumeneko, ndipo anthu anadandaula kumeneko kwa Mose, akunena, Chifukwa chiyani ichi? Unatitengeranji ife kuchokera ku Iguputo kuti utiphere ife pamodzi ndi ana athu ndi ziweto zathu ndi ludzu? Mose anafuula kwa Mbuya akuti, Nkhuchita chiyani kwa anthu awa? Posachedwa adzandiponya miyala. Nanga Mbuya wakati kuna Mose, Enda patsogolo pa anthu awa,

tenga kwa iwe akulu a anthu, nanga ndodo iyo wakantha mtsinje nayo tenga mu chanza chako, nanga uende. Uyu ine ndikhazikira uko patsogolo pa iwe pa mwala mu Horebu, ndipo uzakantha mwala, ndipo madzi azatuluka mwa iwo, ndipo anthu azamwa. Mose wakachita wenewo patsogolo pa ana a Israeli. Ndipo wakatcha dzina la malo amenewo, Kuyesa, ndi Kunyoza, chifukwa cha kunyoza kwa ana a Israyeli, ndi chifukwa cha kuyesa Mbuye, poyankhula kuti, Kodi Mbuye ali pakati pathu, kapena ayi?

Amaleki wakiza ndipo wakalwana na Israeli mu Refidimu. Mose wanena kwa Yoshuwa kuti, Sangula wanthu wamphamvu, ndipo tuluka ukamenye nkhondo na Amaleki mawa, ndipo ona, ine ndiima pa msonga wa phiri, ndipo ndodo wa Mulungu ukhala mu dzanja langa. Ndipo Yoshuwa wachita monga Mose wamuuza, ndipo wapita kukakhazikitsa nkhondo na Amaleki, ndipo Mose na Aaroni na Hori wakwera pa chipanda cha phiri. Nanga zinachitika kuti pamene Mose anakulisa manja, Israeli anakunda, koma pamene anatsitsa manja, Amaleki anakunda. Makono gha Mose ghakalikuti gholemera, ndipo akatola mwala wakawika pansi pa iye, ndipo wakakhala pa wenewo. Aroni na Huri wakalimbikiza makono ghake kumbali yimoza na kumbali yinango, ndipo makono gha Mose ghakalikuti gholimbika mpaka kulowa kwa dzuwa. Yoshuwa analemba Amaleki pamoza na anthu ake wose ndi lupanga. Mbuye wakulongora kwa Mose wati, Lemba ichi mu buku kuti chikhale chikumbutso, ndipo uziwise Yoswa kuti ndidzafafaniza chikumbutso cha Amaleki pansi pa thambo. Ndipo Mose wanamanga guwa kwa Mbuya,

ndipo wanatcha dzina lake kuti, Mbuya ndi pothawira panga. Chakuti mu dzanja la chinsinsi Mbuya akulimbana na Amaleki kufuma mu vibadwa mpaka mu vibadwa.

18

Yetro mpadiri wa Midiyani mpongozi wa Mose anamva zonse zimene Mbuya anachitira Israeli anthu ake, pakuti Mbuya anatulutsa Israeli kuchokera ku Igupto. Jetro khwezi wa Mose wakatola Zipora mkazi wa Mose pamoza na kumasula kwake, na ana akholo awiri akhe, zina lya umo wawo Gershom, wakuti, ndinali mlendo mu dziko lachilendo Na dzina la wachiwiri linali Eliezeri, kunena, Pakuti Mulungu wa tate wangu ndi muthandizi wangu, ndipo wandipulumusa ku chiwoko cha Farao. Ndipo Yetro khamu wa Mose pamoza na ana ndi mkazi wanapita kwa Mose ku chipululu, kumene anali atamanga pa phiri la Mulungu. Kuuzidwa kwa Mose kunena, Ona, mpongozi wako Jetro ukubwera kwa iwe, na mkazi wako na ana awiri ako pamoza naye. Mose wakatuluka kuti akakumane na mpongozi wakwe, ndipo wanamugwadira, wanamupasa, ndipo wakalumbanana, ndipo wakawalowesa mu hema. Ndipo Mose anauza mpongozi wake zonse zimene Mbuya anachitira Farao ndi Aigupto onse chifukwa cha Israyeli, ndi khama lonse limene linawakumana nawo munjira, ndiponso kuti Mbuya anawalanditsa kuchokera mmanja mwa Farao ndi mmanja mwa Aigupto. Yetro wanadabwa pa vyose vyakuwema ivyo Mbuya wakawachitira, chakuti wakawaponya ku chiwoko cha

Vaigupito na ku chiwoko cha Farao. Ndipo Jetro anati, Adalitsidwa Mbuya, chifukwa anaombola iwo kuchokera mmanja wa Aigupto ndi kuchokera mmanja wa Farao. Lero ndinazindikira kuti Mbuya ndi wamkulu kuposa milungu yose chifukwa cha ichi, kuti anawafikira. Nanga Jetro wakwegha Mose walatenga vyakutentha vyakupya na vyakupereka kwa Chiuta, ndipo Aroni na vyakuru vyose vya Israeli walazako kudya chingwa pamoza na wakwegha Mose pamaso pa Chiuta.

Ndipo zinachitika tsiku lotsatira Mose anakhala pansi kuweruza anthu, ndipo anthu onse anayimirira pafupi ndi Mose kuchokera mmawa mpaka madzulo. Ndi kuwona Jetro vyose vya kuti vikuchita ku wanthu, wakuti, Chichi ichi cho iwe ukuchita ku wanthu? Chifukwa chichi iwe ukukhala wekha, koma wanthu wose wakuyimirira kwa iwe kufuma mumawa mpaka mumadzulo? Ndipo Mose anati kwa mpongozi wake, Anthu akubwera kwa ine kuti afunefune chiweruzo kuchokera kwa Mulungu. Pamene pakubera mkangano pakati pawo, ndipo abwera kwa ine, nkhubawelula aliyense, ndi kuwamanyiska malamulo a Mulungu ndi lamulo lake. Wakamba wa Mose anati kwa iye, Simukuchita bwino chinthu ichi. Kuwonongeka udzawonongeka wosaleza mtima na iwe, na wose anthu awa wakuti ali pamoza na iwe. Wolemera kwa iwe mawu awa, siudzakwanisa kuchita iwe wekha. Lero chomene ndipo mverani wane, ndipo ndikulangizani, ndipo Mulungu akhala nanu. Khalani inu kwa anthu pa zinthu za kwa Mulungu, ndipo munyamule mawu wawo kwa Mulungu. Nanga ukalipira umboni kwa iwo malango gha Mulungu na lamulo wake, nanga

ukalangiska kwa iwo njira zimene akazayenda mu izo, nanga vinthu vimene akazachita. Nanga iwe wekha ganizira kuchokera mu bantu wonse bamuna bamphamvu, bakulambira Chiuta, bamuna bacholungama, badana kudzikuza, ndipo udzakhazikitsa pa iwo akazembe ba zikwi, akazembe ba mazana, akazembe ba makumi asanu, nanga akazembe ba makumi. Ndipo ŵakaŵeruza ŵanthu nthawi zonse, koma mawu gha zovuta ŵakakweze kwa iwe, koma milandu yayingono ŵakayiweruze ŵekha, ndipo ŵakakupepusire, ndipo ŵakakuthandize. Ngati chinthu ichi uchichita, Mulungu akukupitirira, ndipo ukhoza kuyimirira, ndipo anthu onse awa akabwera ku malo awo na mtendere. Mose wakamva mawu gha mpongozi wakwe, ndipo wakachita vyose ivyo wakamuwuzira. Ndipo Mose anasankha wanthu wamphamvu kuchokera mu Israeli yonse, ndipo anawaika kukhala akulongozga wa chikwi, akulongozga wa zana, akulongozga wa makumi asanu, nanga akulongozga wa khumi. Ndipo vakaweluza vanthu nyengo yose, koma mawu gose gakulu-kulu vakapereka kwa Mose, koma mawu gose gopepuka vakaweluza vene. Mose wakatumiza mpongozi wakwe, ndipo wakapita ku dziko lakwe.

19

Mu mwezi wa chitatu wa kutuluka kwa ana a Israeli mu charu cha Egipito, pa zuŵa ilyo, ŵakafika mu chipululu cha Sinai. Ndipo anachoka ku Rafideini, ndipo anafika mu chipululu cha Sinai, ndipo Israeli anakhala pamenepo patsogolo pa phiri.

Ndipo Mose wakakwera kuphiri kwa Mulungu, ndipo Mulungu wanamuitana kuchokera muphirimo, wanati, Viziyi ndiyo uzakamba ku nyumba ya Yakobo, ndipo uzalengeza kwa ana a Israyeli. Inu mwawona vyakuti vyose nkhachita ku Vaigupito, na nkhakutolani inu nga pa mapapiko gha zinkhalamu, na nkhakubweresani inu kwa ine. Nanga vino nga kumvera mumvere izgu lyangu nanga mukasunge chipangano changu, mukhala kwa ine bantu bapadera kuchokera ku mitundu yonse, pakuti yangu ndiyo nthaka yonse. Koma inu mukhala kwa ine ufumu wansembe na dziko lopatulika, mawu awa muwauzenge ana a Israeli. Mose wakiza, ndipo wakuitana wakuru wa anthu, ndipo wawaika mawu yense awa amene Mulungu wawalamula. Anthu vyose anayankha pamoza mu mtima umoza, na vakati, vyose ivyo vyakati Mulungu, tikavichita na tikamva, na Mose anayankha mawu aga kwa Mulungu. Mbuya wati kwa Mose, Ona, ine ndikubwera kwa iwe mu nsika wa mtambo, kuti anthu amve ndikulankhula ndi iwe, ndipo akhulupirire iwe ku nthawi zonse. Mose wauza Mbuya mawu a anthu. Mbuya wakhamba kwa Mose kuti, Tuluka ukachenjeze wanthu, uwayeretse lero na mawa, ndipo asambire zovala zawo. Na akhale akonzeka pa zuŵa la chitatu, pakuti pa zuŵa la chitatu Mbuya akatsikira pa phiri la Sinai pamaso pa anthu wose. Ndipo uza kupatula anthu kuzungulira, kunena, Yangani nokha kuti musakhwere mu phiri, ndi kukhudza chinthu cha cho. Wonse wakhudzapo phiri, afa ndi imfa. Mkono wake singa ukwate, pakuti mu mabwe adzaponyedwa mabwe, kapena na muvi adzaponyedwa, kaya nyama kaya munthu, singa akhale wamoyo. Pamene mawu na malipenga na mtambo vichoke ku phiri, iwo adzakwera ku

phiri.

Mose anatsikira kuchokera ku phiri kupita kwa anthu, ndipo anawayeretsa, ndipo anasamba zovala zawo. Ndipo anati kwa anthu, Khalani okonzeka masiku atatu; musayandikire mkazi. Kwacitika pa zuŵa la citatu pakucita nthazi, na kwacitika mizu na zing'aning'ani na mtambo wakuda pa phiri Sinai, mizu wa lipenga wakuyimbira kwakukulu, na wanthu wose wa mu msasa kwatiswa. Ndipo Mose wakatulusa vanu kuti vakakumane na Mulungu kuchokera mu msasa, ndipo vakayimirira pansi pa phiri. Phiri la Sinai linali kufukiza lonse, chifukwa cha kutsikira pa lyo kwa Mulungu mu moto, ndipo utsi unali kukwera monga utsi wa nganjo, ndipo anthu onse anali kudabwa kwambiri. Mawu a lipenga anali kukula mphamvu kwambiri. Mose analankhula, ndipo Mulungu anamuyankha ndi mawu. Mbuya anakalika pa phiri la Sinai, pa msonga wa phiri, ndipo Mbuya anaitana Mose pa msonga wa phiri, ndipo Mose anakwera. Ndipo Mulungu wanena kwa Mose, kunena, Tsikira ukachenjeze anthu kuti asayandikire kwa Mulungu kufuna kumvetsetsa, kuti ambiri mwa iwo asagwe. Nanga va nsembe va kuyandikira Mwami Mulungu vadzipatule, mwina Mwami awawononge.

Ndipo wanena Mose kwa Mulungu, Anthu sangalongeke kukwera ku phiri la Sinai, pakuti iwe wachitira umboni kwa ife, kunena, Patula phiri, ndi ulipatulitse. Mwenecho wati kwa iye, Enda, tsikira pansi, ndipo ukwere iwe pamoza na Aroni. Koma ansembe ndi wanthu asaŵirire kukwera kwa Mulungu, mwina

Mwenecho angawawononge. Mose wakatuluska kwa anthu, ndipo wakawauza.

20

Ndipo Mwami analankhula mawu onsewa kunena, Ine ndine Mbuya Chiuta wako, uyo ndinakutulusa iwe mu dziko la Iguputo, mu nyumba ya ukapolo. Sizikhala kwa iwe milungu ina kupatula ine. Usakapange wekha chifaniziro, nangwa chinthu chilichonse chofanana na vyose vili mu thambo pamwamba, na vyose vili mu nkhuni pansi, na vyose vili mu madzi pansi pa nkhuni. Usakulambira kwa iwo, nanga usakulimbikira kwa iwo, pakuti Ine ndili Mwami Mulungu wako, Mulungu wakufuna, ndikubwezera zamakhaliro gha makholo pa wana, mpaka mbadwa wa chitatu na wa chinayi kwa iwo wakundidha Ine, Ndi kuchita chifundo kwa zikwi kwa iwo akundikhonda ine, ndi kwa iwo akusunga malamulo anga. Usakatole dzina la Mbuya Mulungu wako pachabe, pakuti Mbuya Mulungu wako sangamuweleske munthu wakutola dzina lake pachabe. Kumbuka zuwa lya Sabata kuti ulikhale woyera. Masiku asanu ndi limodzi ugwire ntchito, ndi udzachite ntchito zako zonse. Koma pa mazuwa ghakwe gha msanu na ghiwiri, masabata kwa Mbuya Chiuta ghako, ukatachita mu iyo ntchito yinayose iwe, na mwana ghako wa mwamuna, na mwana ghako wa mkazi, kaporo ghako, na mphika ghako wa mkazi, ngombe ghako, na chinyama chako cha kutola katundu, na chinyama chako chinayose, na mlendo wakwe wakukhala mu iwe. Pakuti mu

mazuŵa asanu na limoza Mbuya analemba kumwamba na nyika na nyanja na vyose vya mu iwo, na anapumula pa zuŵa la cisanu na ciŵiri. Chifukwa cha ichi Mbuya anakomba zuŵa la cisanu na ciŵiri, na anayera iyo. Lemekeza bambo wako na amayi wako, kuti zikuyendere bwino, na kuti ukhale ndi moyo wautali pa nkhongo yabwino imene Mbuya Mulungu wako wakupatsa. Usachite chigololo. Osati uba. Osati kupha munthu. Usakachitire mnzako umboni wabodza. Ukakulakalaka mkazi wa mnzako wako, ukakulakalaka nyumba ya mnzako wako, nangwa munda wake, nangwa mtumiki wake, nangwa mphika wake, nangwa ngombe wake, nangwa chinyama chake cha kutengeka, nangwa chinyama chilichonse chake, nangwa vyonse vya mnzako wako.

Ndipo anthu onse anaona mawu, ndi zingali, ndi mawu a lipenga, ndi phiri limene linali kufuka utsi, koma atachita mantha anthu onse anayimirira kutali. Ndipo anati kwa Mose, Iwe utiyankhule nafe, koma Mulungu asatiyankhule nafe, tingafe. Ndipo Mose wakuti kwa iwo, Khalani na ulimbika, pakuti Mulungu wabwera kwa inu kuti akuyeseni, kuti kuopa kwake kukhale mwa inu, kuti musachimwe. Anthu wakayimirira kutali, koma Mose walowera mu mdima kumene Mulungu wanalikuba. Mbuye wakulongora kwa Mose wati, Vizinji ivi uzilongora ku nyumba ya Yakobo, na uzilengeze kwa wana wa Israyeli: Mwaona kuti ndakulongora kwa inu kuchokera kumwamba. Simudzachita milungu ya siliva kwa inu eni, ndi milungu ya golide simudzachita kwa inu eni. Guwa wakuchitira nsembe kuchokera mdothi mudzandichitira ine,

ndipo mudzapereka pa menemo nsembe zanu zopsereza, ndi chipulumutso chanu, ndi nkhosa, ndi ana a ngombe anu mmalo onse kumene ndidzatchulira dzina langa kumeneko, ndipo ndidzabwera kwa inu, ndidzakudalitsani inu. Ngati koma guwa la nsembe kuchokera ku miyala ukandipangira ine, siukamanga iwo odumulidwa, pakuti lupanga lwako walugwetsa pa iwo, ndipo aipitsidwa. Usakhwere mu masitepe pa guwa lyangu lyakunsemba, kuti usawulule umaliseche wako pa lyo.

21

Nanga ivi ndi malango, vyo ukhavika patsogolo pa iwo. Nga ukagula mtumiki Waheberi, zaka sita akatumikira iwe, koma mu chaka chisanu ndi chiwiri akachoka wamasiye waulere. Ngati iye yekha walowa, na yekha wazatuluka, koma ngati mkazi walowa pamoza naye, mkazi wake nawonso wazatuluka. Nanga nga koma mbuye wakumupatsa mkazi, nanga wakumubalira wana wamwamuna kapena wana wakazi, mkazi nanga wana wakazakhala kwa mbuye wake, koma iye yekha wakatuluka. Ngati koma kuyankha anene kapolo, Ndakhonda mbuye wangu, na mkazi, na vana. Sindikuthamanga wakuleka, Mbuye wakwe adzamubweresa kwa chiweruzo cha Chiuta, kenako adzamubweresa pa chitseko pa chiphika, ndipo mbuye wakwe adzamuboola khutu na chitsulo, ndipo adzamutumikira mpaka muyaya.

Ngati koma munthu ugulitsa mwana wake wamkazi kukhala

mtumiki wa mnyumba, saugenda monga akuthamanga akapolo aakazi. Ngati sakusangalasa mbuye wake, uyo wakavumirana naye, akamuombola. Koma ku mtundu wachilendo, si mbuye ali kugulisa iye, chifukwa wakaphula mu iyo. Ngati koma amulonjezera kwa mwana wake wamwamuna, achite kwa iye monga mwambo wa ana akazi. Ngati koma atenga mkazi wina, zinthu zofunika na zovala na kucheza naye wake satingamumane. Koma ngati nga achita vinthu vitatu ivi kwa iye, achatuluka mwaulere chopanda siliva. Ngati munthu akakantha munthu wina nanga afe, aiphedwe ndi imfa. Koma osati mwakufuna, koma Mulungu wapereka mmanja mwake, ndidzakupatsa malo kumene wakuphayo angathawireko. Ngati koma munthu akakhwima mnzake kuti amuphere mwa chinyengo, ndi kupulumuka, udzamuchotsa ku guwa langa la nsembe kuti aphedwe. Uyo wakumenya tati wake kapena amayi wake, wakufwa afwe. Wakutukana tate wake kapena mayi wake, adzafa imfa. Ngati munthu wina akaba umoza wa ana a Israeli, nakhamu-nyoza nakumugulitsa, ndipo akapezeka nayo mulandu, afe imfa. Ngati koma amuna awiri atukana, ndipo akwape mnzawo ndi mwala kapena nkhonya, ndipo asafe, koma agoneke pa bedi, Ngati munthu waimuka ayende kunze pa ndodo, wakumenya ukhala wosalakwa, koma ulipira ulesi wake na zochiritsira. Ngati koma munthu wakwapula kapolo wake wamwamuna kapena mpheta wake wa mkazi mu ndodo, na kufa pasi pa manja yake, mu chilungamo akalangidwa. Ngati koma iye akapulumuka tsiku limodzi kapena mawiri, asalangidwe chilango, pakuti ndalama yake ndi yake. Ngati koma alwana amuna awiri, nanga akwate mkazi wakuti ali ndi

mimba, nanga mwana wake atuluke wosapangidwa, chopweteka akalipidwa, monga mungayike mwamuna wa mkazi, akapereke pamoza na mtengo. Ngati koma waumbidwa, akapereka moyo mmalo mwa moyo. Diso mmalo mwa diso, dzino mmalo mwa dzino, chanza mmalo mwa chanza, phazi mmalo mwa phazi. Kupya mmalo mwa kupya, chilonda mmalo mwa chilonda, chithupsa mmalo mwa chithupsa. Ngati koma munthu wakwenye diso la mtumiki wake, nanga diso la mphikira wake, na kukhomera, adzawatumiza ufulu mmalo mwa diso lawo. Ngati koma wakugumula zino la munthu wakunyumba, nanga zino la mphakazi wake, iye akawamasule akatuluke mmalo mwa zino lawo. Nga ngombe ya ngona ikhome munhu kapena mkazi na afe, ngombe ya ngona ikhaponyedwa mabwe, na nyama yake yikalyidwa, koma mwini wa ngombe ya ngona ukhava wosalakwa. Nga ngombe ndi wakuuma kale kuchokera dzulo na kuchokera pa musi wa tatu, ndipo akaumbira mwini wake, koma iye asamuwononga, ndipo ngombe uyo aphe munthu kapena mkazi, ngombe uyo uzapondwa na miyala, ndipo mwini wake nayenso azaphedwa. Ngati koma dipo wa kuombola wakhazikwa kwa iye, akapereka dipo wa kuombola wa moyo wake wose ngati wamkhazikira kwa iye. Ngati koma akakome mwana wamwamuna kapena mwana wamkazi, mwankhani wa chilamulo ichi achite kwa iyo. Ngati koma ngombe igogoda mtumiki kapena mtsikana wantchito, azipereka siliva ya makumi atatu ya didrakima kwa mbuye wawo, ndi ngombe izipondedwa miyala. Ngati koma munthu atsegule dzenje kapena akumbe dzenje, ndi asaphimbe iwo, ndi mwana wa ngombe kapena mbongolo wagwe

mmenemo, Mwenecho wa chigodi uyenera kulipira, ukapereke siliva kwa mwenecho wawo, ndipo chinthu chakufwa chikakhala chake. Ngati ngombe wa munthu ikakhoma ngombe ya mnzake, ndipo ikafe, auzenge ngombe yamoyo ija, ndipo agawane ndalama zake, ndipo agawane ngombe yakufa ija. Ngati koma ngombe yayimuna yazindikirika kuti ndi yakoma-nkhongono pa chitali cha dzulo ndi pa chitali cha tsiku lachitatulo, ndipo akaumbira kwa mbuye wake, koma iye sanawonongere ngombe yayimunayo, adzalipira ngombe yayimuna mmalo mwa ngombe yayimuna, ndipo ngombe yayimuna yakufa idzakhala yake.

Ngati koma munthu wina aba mwana wa ngombe kapena nkhosa, nakhaupha kapena kuwaguliska, akalipire ana asanu a ngombe mmalo mwa mwana wa ngombe, ndi nkhosa zinayi mmalo mwa nkhosa.

22

Ngati wakuba akapezeka mu kubowola ndipo akanthidwa nafe, si kupha kwa iye. Ngati dzuwa latuluka pa iye, ndi wakuchimwa, adzafa mmalo. Koma ngati alibe kanthu, agulitsidwe mmalo mwa chinthu chobedwa. Ngati koma chinthu chobedwa chikasiyidwe na kupezeka mu dzanja lake kuchokera ku mbongolo mpaka nkhosa zamoyo, alipire kawiri. Ngati koma munhu walisa munda kapena munda wa mpesa, na waleka chiweto chake kulisa munda wina, akalipira kuchokera mu

munda wake molingana na mbewu yake. Ngati koma walisa munda wonse, zabwino za munda wake na zabwino za munda wa mpesa wake akalipira. Ngati koma moto ukatuluka na kupeza minga, na kutentha mapuliro kapena mbewu kapena chigwa, uyo wakuyatsa moto akalipire.

Ngati koma munthu apatsa mnzake siliva kapena ziwiya kuti amusungire, ndipo zibiwa mu nyumba ya munthuyo, ngati wakuba wapezeka, alipire kawiri. Ngati koma wakuba asapezeka, mwini nyumba adzafika pamaso pa Mulungu, ndi kulumbira kuti iye sanachite choyipa pa chinthu chonse cha mnzake. Mwankhani wa chilichonse chachilongosoledwa chokhudza kulakwa, pa mwana wa ngombe, na chinyama chakukokeredwa, na nkhosa, na chovala, na kutayika konse kwa chinthu chachifunidwa, chinthu chilichonse chomwe chingakhale, pamaso pa Mulungu chidzabwera chiweruzo cha onse awiri, ndipo uyo wakugwidwa chifukwa cha Mulungu adzalipira kawiri kwa mnzake. Ngati koma munthu wakupereka kwa mnzakhe chinyama chonyamula katundu kapena mwana wa ngombe kapena nkhosa kapena chinyama chilichonse kuti achisunga, ndipo chikaphwanyika kapena chikafa kapena chikatengedwa ukapolo, ndipo palibe munthu wakudziwa, Lumbiro ukhala wa Mulungu pakati pa onse awiri, kuti kweni kweni uyo wakuchita vyakuipa mu vyakusungikwa vya mnzakhe, na chomwecho mwini wake ukhavomereza, na ukhalipiranso. Ngati koma yabedwa kuchokera kwa iye, akalipire mwini. Ngati koma chakudyedwa na nyama zakuthengo, adzamutengera ku nyama yakufedwa, ndipo

sadzalipira. Nga munthu wakumbira chinthu kuchokera kwa mbale wake, na chinthu chicho chiphwanyike kapena chife kapena chigwidwe ukapolo, koma mwini wake asakhale nacho, munthu wakumbirayu akalipira. Koma ngati mwini uli pamoza naye, sangalipire; koma ngati ndi waganyu, zikhala mmalo mwa malipiro yake.

Ngati koma munthu anyenga mtsikana wachigololo wasakhumbidwa, na agone naye, amupatse chuma cha ukwati kuti akhale mkazi wake. Ngati koma bambo wake akakana kweniweni, na si kufuna kupereka mwana wake wamkazi kwa iye kukhala mkazi wake, iye akalipira siliva kwa bambo wake malinga na mtengo wa chopereka cha anamwali. Vafiti va ufiti simungawasunga moyo. Yense wakugona na chinyama, muwapha iwo. Uyo wakupereka nsembe kwa milungu adzachotsedwa ndi imfa, kupatula Mbuye yekha.

Ndipo mlendo musamuchite nkhanza, kapenanso musamupsinje, pakuti munali alendo mdziko la Iguputo. Simuyenera kuchitira choipa wamasiye wonse ndi ana amasiye. Ngati koma mwawachitira choipa, ndipo akalilira kwa ine, ndidzamva mawu awo, Ndidzakukwiyirani mu ukali, ndidzakuphani ndi lupanga, ndipo akazi anu adzakhala amasiye, ndi ana anu adzakhala ana amasiye. Ngati koma ukongoze siliva ku mlongo wako wa umphawi, usakhale ukumukakamiza, usaike pa iye chiwongolero. Ngati koma chikole umutole chovala cha mnzako, dzuwa lisanalore udzamubwezera kwa iye Pakuti ichi ndi chophimba chake,

chabe ichi chovala cha umaliseche wake, mu chiyani akazigona? Nga chomwecho azalira kwa ine, ndidzamumvera, pakuti ndili wachifundo. Milungu sunga ukalongozga zoipa, ndipo mtsogoleri wa anthu ako sunga ukalongozga zoipa. Zipatso zoyamba za nkhokwe na chopsinyira cha vinyo chako suunga kuchedwetsa, ana aamuna oyamba kubadwa a ako uunga kupereka kwa ine. Chomwecho ukhachita mwana wa ngombe wako na mwana wa nkhosa wako na chinyama chako cha kutengeka. Masiku asanu na awiri ukhakhala pasi pa amayi wake, koma pa tsiku la msanu na chitatu ukhanipatsa ine icho. Ndipo anthu oyera mudzakhala kwa ine, ndi nyama yophedwa ndi zirombo za kuthengo musadye, kwa galu muponyeni iyo.

23

Usalandire kumva kwachabechabe, usavomereze pamoza na wakusakhala wolungama kukhala mboni yakusakhala yolungama. Usakhale pamoza na ambiri pa choipa, usaphatikizidwe pamoza na gulu kupatuka pamoza na ambiri, kuti kupotoza chiweruzo. Ndipo sudzachitira chifundo munthu wosauka mchiweruzo. Ngati ukumana ngombe wa mdani wako, kapena chinyama chonyamula katundu chake chikuyendayenda, udzabwerera ndi kuchipereka kwa iye. Ngati koma uona chinyama chonyamula katundu cha mdani wako chagwa pansi pa katundu wake, usakadutsa icho, koma uzamuthandiza kunyamula icho pamoza naye.

Usakhoze kusokoneza chigamulo cha munthu wosauka mu mlandu wake. Kuchokera ku mawu onse osalungama udzadzipatula, wosalakwa ndi wolungama sudzapha, ndipo sudzalungamitsa wosapembedza Mulungu chifukwa cha mphatso. Ndi zopereka usalandire, pakuti zopereka zimagonjetsa maso a onera, ndi kuwononga mawu achilungamo. Ndi mlendo simuzamupondereza, pakuti inu mumadziwa mtima wa mlendo, chifukwa inu munali malendo mu dziko la Iguputo. Kwa zaka sita udzalima nthaka yako, nanga udzasonkhanitsa zokolola zake. Koma mu chaka cha cisanu na ciwiri uza kucita kumasulira, ndipo uza kuimasulira, ndipo aumphawi a mtundu wako aza kudya. Koma zotsalira, zinya zakuthengo aza kudya. Motere uza kucita munda wako wa mpesa ndi munda wako wa azitona. Masiku sita ukhapanga vinthu vyako, koma tsiku la saba ndi tsiku la kupumula, kuti ngombe yako ipumule, na chinyama chako chakusenza, na kuti mwana wa mphika wako wamkazi na mlendo apumule. Zonse zimene ndalankhula kwa inu, zisungeni, ndipo dzina la milungu ina musadzalikumbukire, kapena lisadzamveke kuchokera mmlomo mwanu.

Mukondwerere kwa ine katatu pa chaka. Chikondwerero cha buledi wosawira nkhungu musunge kuchita. Masiku asanu ndi awiri mudye buledi wosawira nkhungu, monga ndinakulamulirani malinga ndi nthawi ya mwezi wa wachinyamata, pakuti mu mwezi womwewo munatuluka ku Igupto. Simudzaonekera pamaso panga wopanda kanthu. Nanga chikondwerero cha kukola kwa zipatso za chiyambi uzachita za

ntchito zako, zimene ukadzidzala mu munda wako, nanga chikondwerero cha kumaliza pa kutuluka kwa chaka mu kusonkhanitsa kwa ntchito zako za mu munda wako. Katatu mu chaka chionse, wamwamuna wonse wa kwa iwe azioneka pamaso pa Mbuye Mulungu wako. Pakuti ndidzapirikitsa mitundu ya anthu kuchokera pamaso pako, ndi kukulitsa malire ako, usapereke nsembe pa chofufumitsa magazi a zofukiza zanga, kapena mafuta a chikondwerero changa asagone mpaka mmawa. Zokolola za mbeu zakale za nthaka yako uzibweretse mu nyumba ya Mbuya Mulungu wako, usaphike mwana wankhosa mu mkaka wa amayi wake. Nanga lola, ine nkhutuma mthenga wane patsogolo pako, kuti akusunge iwe mu njira, kuti akulowese iwe mu charu chimene nkhakugombolera. Chenjera wekha, ndi mverera wake, ndi usachite kusachita kumvera kwa iye, pakuti sadzakusunga, chifukwa dzina langa lili pa iye. Ngati mukumva kumva lizgu lane, na muchite vyose vya ine ndikulagilira iwe, na musunge chipangano chane, mukhala kwa ine vanu vapadera kuposa vyanu vyose vya maiko, pakuti ndi yane nkhuni yose, nyuwe na mukhala kwa ine ufumu wansembe, na charu chapanji. Ivi vizgu mukhala kuwuza kwa vana va Israyeli. Ngati mukumva kumva lizgu lane, na muchite vyose vya ine ndikhawuza iwe, ndikhala mdani kwa vadani vinu, na ndikhala kukanira kwa vakanizi vinu. Mthenga wangu uyenda ali mutsogoleri wako, na ukulowesa iwe kwa Waamoriti, Wahiti, Waperizi, Wakhanani, Wagerigesi, Wahivi, na Wayebusi, ndipo ndiwanonge. Ukulambira si ukulambira milungu yawo, nanga si ukulambira iwo. Si ukuchita mwakufanana na vinthu vyawo vyakuchita, koma ukuwononga ukauwononge, na

ukuphwanya ukaupwanye zipilala zawo. Nanga ukatumikira Mbuya Chiuta wako, nanga ndidalitsa chingwa chako na vinyo wako na madzi ako, nanga ndidachotsa matenda kwa inu. Kwamba pa kukhala wamphata wamwamuna nangonso wamphata wamkazi pa nkhundu yako, chiwerengero cha mazuwa ghako chikuzuzga ndidzazuzga. Ndi mantha ndidzawutumiza patsogolo pako, ndipo ndidzakhumudwitsa mitundu yonse imene ukulowa mwa iwo, ndipo ndidzapereka adani ako onse kuti akhale othawa. Nanga ndidzatumiza njuchi zakale pamaso pako, nanga udzatulutsa Aamori, Ahivi, Akanani, na Ahiti kufuma kwa iwe. Sindingawathamangise iwo mu chaka chimoza, kuti nkhongono yikhale yopanda anthu, nanga vijinji vikhale pa iwe vinyama vyakuthengo vya nkhongono. Pangonopangono ndidzawatulutsa kwa iwe, mpaka utakula ndi kulandira dziko. Ninga nkhuvika malire ghako kufuma ku nyanja yakufipa mpaka ku nyanja ya Afilisiti, ninga kufuma ku chipululu mpaka ku mtsinje uwakuru wa Yufurate. Ninga nkhupereka mu manja ghinu varikukhala mu charu, ninga nkhuvakakamula vene kufuma kwa iwe. Usakalumikizgana nawo na milungu yawo cipangano. Nanga siwo akhale mu dziko lako, kuti siwo akupangitse kuchimwa iwe kwa ine, pakuti ukatumikira milungu yawo, iwo akhale kwa iwe chikhuwo.

24

Ndipo Mose anati, Kwezani kwa Mbuye inu ndi Aroni, ndi Nadabu, ndi Abihu, ndi makumi asanu ndi awiri a akuluakulu a

Israeli, ndipo mudzapembedza Mbuye kuchokera kutali. Nanga Mose yekha uza kufikira kwa Mulungu, koma ivo si uza kufikira, nanga vanu si uza kukwera pamoza na ivo. Mose walowa, ndipo wakatalira wanthu mawu ghonse gha Mulungu na malamulo ghake. Wanthu wonse wakayankha pamoza, wakuti, Mawu ghonse ghimene Mfumu wakalonga, tikawachita, ndipo tikawamvera. Ndipo Mose walemba mawu yose ya Mbuya, ndipo Mose wakwezga mbandakucha wakumanya guwa pansi pa phiri, na mabwe khumi na wiri pa mafuko khumi na wiri ya Israeli. Ndipo wanatumiza anyamwana wa ana a Israeli, ndipo anapereka nsembe zotenthedwa, ndipo anapereka nsembe ya chipulumutso kwa Mulungu ana angombe. Mose atatenga theka la magazi, wakathira mu zikho, ndipo theka la magazi wakathira ku chipembedzo. Ndipo watenga buku la chipangano wakawerenga mmakutu a anthu, ndipo anati, Zonse zimene Mbuya walankhula, tizichita ndipo tizimvera. Mose atatenga magazi, anawamwazira anthu, ndipo anati, Onani magazi a chipangano chimene Ambuye anachiita nanu chokhudza mawu onsewa.

Ndipo anakwera Mose na Aroni, na Nadabu, na Abihu, na makumi asanu na awiri wa khonsolo ya akuluakulu wa Israeli. Nanga vaona malo ghakuti wayimirira Mulungu wa Israeli, nanga vyakuti vili pasi pa mapazi ghakhe, nga ntchito ya tafwa ya safiro, nanga nga mawonekedwe gha chipanga cha kumwamba mu uera. Nanga wa osankhidwa wa Israeli palije umoza anagumana, nanga anawoneka mu malo a Mulungu, nanga anadya nanga anamwa. Ndipo Mfumu inati kwa Mose,

Kwera kwa ine ku phiri, ndipo ukhale kumeneko, ndipo ndidzakupatsa mapale a mwala, malamulo ndi malangizo amene ndinalemba kuti ndiwaphunzitse. Ndipo Mose wauka na Yoshuwa uyo wakali kuima pafupi naye, wakakwera kuphiri kwa Mulungu. Ndipo kwa akuluakulu anati, Khalani chete pano mpaka tibwerere kwa inu, ndipo onani Aroni na Huri ali nanu. Ngati wina ali ndi mlandu, amuyandikire iwo. Ndipo Mose na Yoshuwa wakakwera mu phiri, ndipo mtambo ukaphimba phirilo. Nanga ulemekezgo wa Mulungu wakatuluska pa phiri la Sinai, nanga mtambo wakubisa phirilo masiku sita, nanga Mwami wakuitana Mose pa tsiku la cisanu na ciwiri mu pakati mwa mtambo. Mawonekedwe gha ulemekezgo wa Mfumu ghali nga moto wowaka pa msonga wa phiri pamaso pa wana wa Israyeli. Nanga Mose walowa pakati pa mtambo, ndipo wakwera mu phiri, ndipo walivyo uko mu phiri masiku makumi manayi nanga masikati makumi manayi.

25

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Ndinati kwa ana a Israeli, mutole zinthu za chiyambi kuchokera kwa onse amene angafune mu mtima, ndipo mudzalandira zinthu za chiyambi zanga. Ndipo iyi ndi zipatso za chiyambi zimene mudzalandira kuchokera kwa iwo: golide, siliva, ndi mkuwa. Na hyacinth, na purple, na scarlet yokhala yawiri, na nsalu wabwino wopindidwa, na tsisi za mbuzi, Na zikopa za nkhosa zosokesedwa zofiira, na zikopa za buluu, na nkhuni zosavunda.

Ndi mabwe a Sardius, ndi mabwe okutema mu chophimba paphewa, ndi mwinjiro wautali. Ndi ukhapanga kwa ine malo opatulika, ndi ndikhawonekera mwa inu. Ndi uza kundipangira malinga na vyose vya kuti nkhukukulangiska mu phiri, chitsanzo cha hema, ndi chitsanzo cha ziwiya zose za yeneyo, chomwecho uza kupanga. Nanga ukapanga bokosi ya umboni kuchokera mu matabwa gha kusaola, ziwiri ma cubits nanga hafu utali wake, nanga cubit nanga hafu ufupi wake, nanga cubit nanga hafu ukweza wake. Ndipo udzakutira icho ndi golide woyera mkati ndi kunja, ndipo udzapangira icho zokutira za golide zopindika kuzungulira. Ndipo ukhapanga iyi mphete zinayi zagolide, ndipo ukhayika pa mbali zinayi, mphete ziwiri pa mbali imodzi, ndi mphete ziwiri pa mbali yachiwiri. Ukapanga mipando ya matabwa yakuleka kuwola, ndipo ukakulunga iwo na golide. Ndipo udzalowetsa matabwa mu mphete zimene zili mmbali mwa bokosi, kuti ukweze bokosi ndi iwo. Mu zindandanda za bokosi likhala ndodo zosasunthika. Ndipo udzayika mu bokosi umboni umene ndidzakupatsa. Nanga ukapanga chifuniko cha chisangalalo chophimba cha golide woyera, maphiko ghawiri na pakatikati utali wake, na phiko na pakatikati ufupi wake. Ndipo ukapanga bakerubi awiri a golide woponderezedwa, ndipo ukawaika iwo ku mbali zonse ziwiri za chivundikiro. Kerubi umoza uzipangidwa kuchokera ku mbali iyi, na kerubi umoza kuchokera ku mbali ya chiwiri ya chofunikira, ndipo uzipange makerubi awiri pa mbali ziwiri. Akhakhale va makerubi vakutambalala mapapiko pamwamba, vakuphimba mu mapapiko awo pa chiphulupulu cha chisalusiro, ndipo nkhope zawo kwa wina na mnzake; ku

chiphulupulu cha chisalusiro zikhakhale nkhope za va makerubi. Nanga ukaika chifuniro chakusautsa pamwamba pa bokosi kutyozera pamwamba, nanga mu bokosi ukaika umboni umene ndikaupa iwe. Nanga ndidziwika kwa iwe kuchokera kuko, nanga ndidzalankhula kwa iwe kuchokera pamwamba pa chiphuphu cha chifundo pakati pa akerubi awiri, awa akukhala pamwamba pa bokosi la umboni, nanga mwana vyose vya kuti nga ndikulamule kwa iwe kwa ana a Israeli. Ndipo udzapanga tebulo wa golide weniweni, utali wake makubiti awiri, mlifupi mwake kubiti imodzi, ndipo msinkhu wake kubiti imodzi na theka. Nanga ukhapanga iyi vyakupota vyakupindika vya golide kuzungulira, nanga ukhapanga iyi chivalo cha ubweru wa chiwoko kuzungulira.

Ndipo udzapanga chopota chokhotakhota ku chipewa chozungulira. Ndi ukhapanga mphete zinayi zagolide, ndi ukhayika mphete zinayi pa mbali zinayi za miyendo yake pansi pa mphete yakuzungulira. Ndipo mphete zidzakhala mu manda a ndodo zonyamula, kuti tebulo inyamulidwe nazo. Ndipo udzapanga mipando yakuchokera mu matabwa yasakuvunda, ndipo udzakuta iwo ndi golide woyera, ndipo tebulo lidzanyamulidwa ndi iwo. Ndi ukhapanga vyakudya vyake, ndi vyakufukiza, ndi vyakuthira, ndi vikombe vya kuthira mu ivyo, kufuma mu golide yakusakasaka ukhapanga ivyo. Ndipo udzayika pa tebulo mikate ya kukhalapo pamaso panga nthawi zonse.

Ndipo udzapanga choyikapo nyali chochokera mu golide

woyera, choponderezedwa udzapanga choyikapo nyali, mphanda wake, ndi nthambi, ndi mbale, ndi ziphuphu, ndi maluwa zidzachokera mmenemo. Nthambi zisanu na chimoza zinkatuluka mmbali mwake, nthambi zitatu za choyikapo nyali zinkatuluka ku mbali imoza yake, ndi nthambi zitatu za choyikapo nyali zinkatuluka ku mbali ya chiwiri. Ndipo mbale zitatu zojambulidwa mawonekedwe a alimondi mu nthambi imodzi, chikho ndi kaluwa, motero ku nthambi zisanu ndi imodzi zotuluka mu choyikapo nyale. Nanga mu chiwunikho cha nyali pali zikombe zinayi zijambulwa maluwa a almond, mu nthambi imoza pali ziphika, nanga maluwa ake. Mbale pansi pa nthambi ziwiri zochokera mmenemo, ndi mbale pansi pa nthambi zinayi zochokera mmenemo, motero kwa nthambi zisanu ndi imodzi zotulukira mu choyikapo nyale, ndipo mu choyikapo nyale munali mbale zinayi zojambulidwa mawonekedwe a alimondi. Zithu na nthambi zichokere mwa iyo zikhalenge, yonse yopangidwa kuchokera mu golide umoza woyera. Nanga ukhapanga nyali yake saba, nanga ukhayika nyali, nanga zikhawala kufuma mu uso umoza. Ndipo chofukizira chake, ndi maziko ake kuchokera mu golide woyera udzapanga. Vyakugwiriska vyonse ivi vya talente ya golide weniweni. Ona, udzapanga malinga na chitsanzo chimene chinakuonetsedwa kwa iwe pa phiri.

26

Ndipo hema udzayipanga, nsalu khumi kuchokera ku nsalu

yabwino yopota, ndi buluu, ndi pepo, ndi kolowâla yopota ya akerubi, ntchito yoluka udzazipanga. Utali wa nsalu imodzi uli makumi awiri na asanu na atatu, ndipo utambalala uli anayi. Nsalu imodzi idzakhala ndi miyeso yofanana pa nsalu zonse. Nsalu zisanu zikakhala zikugwirana imodzi ndi inzake, ndipo nsalu zisanu zikakhala zikugwirizana imodzi ndi inzake. Ndipo ukhapanga kwa iwo zingwe za buluu pa mphepete mwa nsalu umoza, kuchokera ku mbali imoza ku kulumikizana. Chomwecho ukhapanga pa mphepete mwa nsalu ya kunja kwa kulumikizana kwa chiwiri. Udzapanga zidodo makumi asanu pa nsalu imodzi, ndipo udzapanga zidodo makumi asanu kuchokera mmbali ya nsalu molingana ndi kulumikizana kwa yachiwiri, zoyanana zikugwirana wina ndi mnzake pa iliyonse. Ndipo udzapanga mphete makumi asanu zagolide, ndipo udzalumikiza nsalu zina ku zina ndi mphete, ndipo hema idzakhala imodzi. Ndipo udzapanga zikopa za ubweya kukhala chophimba pa hema, zikopa khumi na chimodzi udzapanga. Utali wa chikopa chimoza uli makubiti makumi atatu, na utambi wa chikopa chimoza uli makubiti anayi, muyeso womwewo ukhala ku zikopa khumi na chimoza zonse. Ndipo udzalumikiza zikopa zisanu pamoza, ndi zikopa zisanu ndi chimoza pamoza, ndipo udzapindika chikopa chachisanu ndi chimoza kutsogolo kwa hema. Ndi ukhapanga zingwe makumi asanu pa mphepete ya chikopa cha chimoza, cha pakati monga kulumikizana, ndi zingwe makumi asanu ukhapanga pa mphepete ya chikopa cha kulumikizana cha chiwiri.

Ndipo udzapanga mphete zamkuwa makumi asanu, ndipo

udzalumikiza mphetezo kuchokera ku zolukira, ndipo udzalumikiza zikopazo, ndipo zidzakhala chimodzi. Ndipo uza vika pansi chiwalo chochuluka mu ziphimba za hema, theka la chiphimba chosalira uza chiphimba ku chiwalo chochuluka cha ziphimba za hema, uza chiphimba kumbuyo kwa hema. Kubiti kuchokera muno, na kubiti kuchokera muno, kuchokera mu chopitirira cha zitenje, kuchokera mu utali wa zitenje za hema, zikakhala zikufunika pamwamba pa mbali za hema kuchokera kuno na kuchokera kuno, kuti zifunike. Ndipo udzapanga chophimba cha hema chamikanda ya nkhosa yopaka utoto wofiira, ndi zophimba zamikanda za mtundu wa buluu pamwamba.

Ndipo udzapanga zipilala za hema kuchokera ku matabwa osavunda. Ukapanga cipilala chimoza makubhiti khumi, na upana wake ukakhala kubhiti limoza na hafu. Zingwe ziwiri kwa nsanamira umoza, zikugwirizana chimoza ndi china, chomwecho udzachita pa nsanamira zonse za hema. Ndi udzapanga zipilala za hema, zipilala makumi ghawiri kuchokera ku mbali ya kumpoto. Na uzapo makumi manayi wa siliva uzapanga kwa nsanamira makumi ghawiri, mizapo iwiri kwa nsanamira umoza ku mbali zonse ziwiri za wace, na mizapo iwiri kwa nsanamira umoza ku mbali zonse ziwiri za wace. Na mbali ya chiwiri yakuti ku Chakumwera, zipilala makumi ghawiri. Na makumi manayi maziko awo a siliva, maziko awiri ku nsanamira umoza mu mbali zonse ziwiri za wace, na maziko awiri ku nsanamira umoza mu mbali zonse ziwiri za wace. Ndipo kumbuyo kwa hema, mbali yolozera ku nyanja,

udzapanga zipilala zisanu ndi chimodzi. Ndi zipilala ziwiri udzapanga pa makona a hema kuchokera kumbuyo. Ndipo zikhale zofanana kuchokera pansi, monga momwemo zikhale zofanana kuchokera ku mitu mpaka kukumana kumodzi, motero ukhale ukupanga ngodya ziwiri zonse, zikhale zofanana. Nanga ŵakakhala zipilala ŵasanu na ŵatatu, nanga maziko awo asiliva khumi na sikisi, maziko aŵiri ku chipilala chimoza mu mbali zonse ziwiri zake, nanga maziko aŵiri ku chipilala chimoza. Ndipo udzapanga mipiringano ya matabwa osavunda, isanu ku mphanda umodzi wa mbali imodzi ya tenti. Ndi mipiringano isanu ku mphanda wa mbali imoza ya hema ya chiwiri, ndi mipiringano isanu ku mphanda wa mbali yakumbuyo ya hema yakutolera ku nyanja. Nanga chipingwa chakati pakati pa zipilala chidutse kufuma ku mbali imoza mpaka ku mbali yinyake. Ndi zipilala uza kuzifunika na golide, ndi mphete uza kuzipanga za golide, mmene uza kulowetsamo mitengo, ndi uza kufunika mitengo na golide. Nanga ukhaimika chihema malinga na chiwonesko chicho chikuwoneskera iwe pa phiri.

Ndipo udzapanga chinsalu chophimba kuchokera ku buluu, ndi pepo, ndi kokkino kopota, ndi nsalu yabwino yolukidwa; ntchito yolukidwa udzapanga icho na akerubi. Ndipo udzayika icho pa zipilala zinayi zosavunda zokutidwa ndi golide, ndipo mitu yawo ndi ya golide, ndipo maziko awo anayi ndi a siliva. Na ukhavika chinsalu pa zipilala, na ukhalowesa ukuko mkhati mwa chinsalu bokosi ya umboni, ndipo chinsalu chikhalekanitsa kwa inu pakati pa malo ghapatulika na malo ghapatulika

kweniso ghapatulika. Ndi uwe udzaphimba na nsalu ya chipepeso bokosi la umboni mu chipatala cha vipatala. Ndipo udzayika tebulo kunja kwa nsalu yophimba, ndipo choyikapo nyali kuyanganana ndi tebulo pa mbali ya hema yakuti ku Kummwera, ndipo tebulo udzayika pa mbali ya hema yakuti ku Kumpoto. Ndipo udzapanga chophimba cha khomo la hema kuchokera ku buluu, ndi purple, ndi scarlet yokotedwa, ndi nsalu yabwino yokotedwa, ntchito ya wosula. Ndipo ukhapanga ku nsalu yophimba zipilala nsanu, ndipo ukhakuta iwo ndi goloda, ndipo mitu yawo ikhakhala ya goloda, ndipo ukhaponyera iwo maziko nsanu a mkuwa.

27

Nanga ukapanga guwa kuchokera mu matabwa gha kusaola, visanu vikuboko utali, nanga visanu vikuboko ukukhala. Guwa likhalikha chikhalikha, nanga vitatu vikuboko ukweza wakhe. Ndi udzapanga nyanga pa makona anayi, nyanga zidzakhala kuchokera mwa iyo, ndi udzaziphimba ndi mkuwa. Nanga ukapanga chivundikiro ku chivwalo cha nsembe, nanga chophimba chake, nanga mabakuli ake, nanga zogwilira nyama zake, nanga chosungira malasha ake, nanga vyose vyakugwiliska vyake ukapanga za mkuwa. Ndi ukhapanga kwa iye chiwaya cha ukonde wa mkuwa, ndi ukhapanga pa chiwaya mphete zinayi za mkuwa pansi pa mbali zinayi. Ndi udzawaika iwo pansi pa chiwaya cha guwa kuchokera pansi, nanga chiwaya idzakhala mpaka theka la guwa. Ndipo udzapanga

ndodo za guwa lansembe za matabwa osavunda, ndipo udzazikuta ndi mkuwa. Nkhondo ukuloweza mphanda mu zindandanda, nkhondo mphanda ikhale pa mbali za guwa mu kunyamula icho. Chopinda chosalumikana udzachipanga, malinga na chowonetsedwa kwa iwe mu phiri, chomwecho udzachipanga. Ndipo udzapanga bwalo kwa hema, ku mbali ya ku Mwera nsalu za bwalo za nsalu yosalala yopindidwa, utali wa makubiti zana ku mbali imodzi. Ndipo zipilala zawo makumi awiri, ndi maziko awo makumi awiri amkuwa, ndipo mphete zawo ndi zogwirira zawo zasiliva. Chomwecho ku mbali ya kummawa zotchinga zana limoza utali, ndi zipilala zawo makumi awiri, ndi maziko awo makumi awiri amkuwa, ndi mphete ndi zogwirira za zipilala, ndi maziko awo zokutidwa ndi siliva. Ukulu wa bwalo wa ku nyanja zitenje za makubhiti makumi asanu, zipilala zawo khumi, na maziko awo khumi. Na ukulu wa bwalo wa ku Mwera nsalu makumi asanu a makubiti, zipilala zawo khumi, na maziko awo khumi. Ndipo khumi na visanu wa makubiti msinkhu wa zitambala ku mbali imoza, zipilala zawo zitatu, nanga maziko awo zitatu. Ndipo mbali ya chiwiri makubhiti khumi na asanu a zitenje msinkhu, zipilala zawo zitatu, ndi maziko awo atatu. Na pa chipata cha bwalo chophimba cha makumi ghawiri ma makhubhiti kutali, chopangidwa mu buluu, na phepo, na kokonolo wopota, na nsalu yakutalika yopota ya kusiyanasiyana kwa wosoka, zipilala zawo zinayi, na maziko awo zinayi. Zipilala zonse za bwalo kuzungulira zinakutidwa ndi siliva, na mitu yawo inali ya siliva, na maziko awo anali a mkuwa. Koma utali wa bwalo zana pa zana, na upambi makumi asanu pa makumi asanu, na msinkhu

asanu ma makubiti wa nsalu yabwino yopota, na maziko awo a mkuwa. Na kupanga konse na zida zonse na zikhonje za bwalo zinali zamkuwa.

Ndi iwe ulamule ana a Israeli, ndi akutengere mafuta ku maolivi osapsinyidwa, oyera, opwanyidwa kuti awale, kuti nyali iwake nthawi zonse. Mu hema ya umboni, kunja kwa chinsalu cha pa chipangano, Aroni na ana aamuna aakwe akatenthe icho kuchokera madzulo mpaka mamawa pamaso pa Mbuye. Ili lamulo lyakuyaya mu vibaduko vyinu kuchokera kwa ana a Isiraeli.

28

Na iwe usendeze kwa iwe mwini Aaron nkholo wako, na ana ake, kufuma mwa ana a Israeli, kuti anditumikire unyakwi Aaron, na Nadab, na Abihu, na Eleazar, na Ithamar, ana a Aaron. Nanga ukhachita mwinjiro wakupatulika kwa Aaron mlongo wako mu ulemu nanga ukulu. Na iwe ulankhule kwa onse anzeru a maganizo, amene ndinadzaza mzimu wa nzeru na kumvetsa, na adzapanga mwinjiro woyera wa Aroni ku choyera, mu umene adzatumikira wansembe kwa ine. Na izi ndi zovala zimene zidzapangidwa: chovala cha pachifuwa, chovala cha pamapewa, mwinjiro wautali, chovala cholukidwa, nduwira, na lamba. Ndipo zidzapanga zovala zopatulika za Aroni na ana ake aamuna kuti anditumikire monga ansembe. Ndipo iwo akatola golide, hyacinth, purple, scarlet, ndi nsalu yakufewa. Ndipo

adzapanga chovala cha mapewa kuchokera ku nsalu yabwino yopota, ntchito yoluka ya waluki. Zipinda ziwiri za mmphepete zogwirizana zidzakhala kwa iye, imodzi ku inayo, pa zigawo ziwiri zolumikizidwa. Ndipo nsalu ya zinthu za mabega zimene zili pa iwo, monga kupangidwa kwake, zidzakhala za golide woyera, ndi buluu, ndi pepo, ndi kolowŵala wopota, ndi nsalu yofewa yopota. Nanga ukatola mabwe ghawiri gha smarago, nanga ukasema mu iwo mazina gha wana wa Israyeli. Mazina sita pa mwala umoza, nanga mazina sita yakusala pa mwala wachiwiri malinga na vibadwa vyawo. Ntchito ya luso lwa mwala, chithunzi chosema cha chidindo udzasema mwala uwiri pa maina a ana a Israeli. Ndipo udzayika mabwe awiri pa mapewa a efodi, mabwe a chikumbutso ndi kwa ana a Israeli, ndipo Aroni adzanyamula mayina a ana a Israeli pamaso pa Ambuye pa mapewa awiri ake, chikumbutso cha iwo. Ndi ukhapanga zinthu za mmapewa za golide woyera. Ndipo udzapanga zingwe ziwiri zakusokera zakuchokera kugolide woyera, zosakanizidwa ndi maluwa, ntchito yoluka, ndipo udzaika zingwe zakusokera zolukidwa pa zinthu zakuphewa, molingana ndi zinthu zakuphewa zawo kuchokera kutsogolo.

Ndipo ukhapanga chovala cha pachifuwa cha ziweruzo, ntchito ya kusokera, molingana na mawonekedwe a efodi ukhapanga icho kuchokera ku golide, na buluu, na pepo, na chofiira chopota, na nsalu yofewa yopota. Ukapanga icho chakulongosoka, chikakhala chawiŵiri, utali wake ukhala wa span, na ukulu wake ukhala wa span. Ndipo udzaluka mu iyo nsalu yokhazikwa na mabwe mizere inayi, msere wa mabwe

udzakhala sadio, topazi, na emeradi, msere woyamba. Ndi mzere wachiwiri, kabunkulu, ndi safiro, ndi yasipa. Mzere wa chitatu unali ligurium, agate, na amethyst. Na mzere wa chinayi chrysolite na beryl na onyx zokutidwa mu golide, zomangidwa pamoza mu golide, zikhale monga mzere wawo. Ndipo mabwe akhale kuchokera ku mazina a ana aamuna a Israeli khumi na iwiri malinga na mazina awo, ozokotwa nga zidindo, uliwonse malinga na dzina lake akhale pa mafuko khumi na iwiri. Ndi ukhapanga pa chinthu cha kulozera zinthu zolukidwa pamoza, ntchito ya unyolo kuchokera ku golide woyera. Ndi Aroni adzanyamula mazina a ana a Israeli pa chovala cha chiweruzo pa chifuwa chake, akulowa mu malo akuyera kuti akhale chakukumbukira pamaso pa Mulungu. Nkhani ukhayika pa chifuwa cha chiweruzo chiwonesko nkhani choonadi, nkhani chikhabe pa chifuwa cha Aroni nthazi akalowa mu chakucera patsogolo pa Mbuya, nkhani Aroni akhasengeska maweruzo gha wana wa Israyeli pa chifuwa patsogolo pa Mbuya nthazi zonse. Ndi udzapanga chovala cha mkati cha kutalika chonse cha buluu. Ndi kukhala chinthu chofumbira kuchokera pakati pake, chokhala ndi malire kuzungulira chinthu chofumbiracho, ntchito yolukidwa, cholumikizana cholukidwa pamodzi kuchokera mwa iyeyo, kuti chisangambuke. Ndi ukhapanga pansi pa mphepso ya chovala kuchokera pansi, monga kuphuka kwa pomegranate, ma pomegranate ochokera ku buluu, ndi purple, ndi scarlet wopindidwa, ndi nsalu yabwino yopindidwa, pansi pa mphepso ya chovala kuzungulira. Chimodzimodzi mawonekedwe: ma pomegranate agolide ndi mabelu pakati pa awa kuzungulira. Kuchokera ku pomegranate wa golide dodona

ndi wa maluwa pa mpendero wa robe kuzungulira. Ndipo chikhala Aroni mu kutumikira kumveka mawu gha wakwe, pakulowa mu chipatulika pamaso pa Mbuya, na kutuluka, kuti angafe. Ndipo udzapanga mbale ya golide yoyera, ndipo udzalembera pa iyo kulemba kwa chidindo, Malo Opatulika a Mbuye. Ndipo mudzayika icho pa buluu wopota, ndipo chidzakhala pa nduwira, patsogolo pa nduwira chidzakhala. Ndipo idzakhala pa chipumi cha Aroni, ndipo Aroni adzachotsa machimo a zinthu zopatulika, zonse zimene ana a Israeli adzazipatula za mphatso iliyonse ya zinthu zawo zopatulika, ndipo idzakhala pa chipumi cha Aroni nthawi zonse yolandiridwa kwa iwo pamaso pa Ambuye.

Ndi zokongoletsa za minjiro kuchokera mu nsalu yabwino, ndipo udzapanga nduwira ya nsalu yabwino, ndipo udzapanga lamba, ntchito ya woluka. Nanga kwa ana a Aaroni ukapanga majubha na malamba, na mitumbira ukapanga kwa iwo mu ulemu na ukulu. Ndipo udzawavala iwo Aroni mlongo wako, ndi ana aamuna aake pamoza ndi iye, ndipo udzawadzoza iwo, ndipo udzadzaza manja awo, ndipo udzawayeretsa iwo, kuti akhale ansembe kwa ine. Ndipo udzapangira iwo kabudula ka nsalu ya thonje kuti akwirire umaliseche wa thupi lawo, kuyambira mchiuno mpaka ntchafu. Na Aroni adzakhala nawo pamoza na ana ake aamuna pamene akulowa mu hema ya umboni kapena pamene akuyandikira kutumikira pa guwa lansembe la chopatulika, ndipo sadzadzibweretsera tchimo kwa iwo okha kuti asafe, lamulo lamuyaya kwa iye, ndi kwa mbeu yake pamoza naye.

29

Nkhani izi ndi zimene udzachita kwa iwo, udzawapatula iwo, kuti azikutumikira monga ansembe kwa ine. Udzatenga mwana wangombe umodzi kuchokera ku ngombe, ndi nkhosa zazimuna zopanda chilema ziwiri. na malofu ghosalira ghakanyidwa mu mafuta, na makeke ghosalira ghakutidwa mu mafuta, ufuledi wosalala wa tirigu udzawapanga. Ndipo udzawaika pa dengu limodzi, ndipo udzawabweretsa pa dengupo, pamodzi ndi mwana wa ngombe ndi nkhosa zazimuna ziwiri. Ndipo Aroni ndi ana ake aamuna udzawabweretsa pa chitseko cha hema ya umboni, ndipo udzawasamba mmadzi. Ndi watenga zovala, udzavala Aroni mlongo wako jombo litali, ndi chovala cha mapewa, ndi chovala cha pachifuwa, ndipo udzalumikiza kwa iye chovala cha pachifuwa ku chovala cha mapewa. Ndi ukhavika mitran pa mutu wake, ndi ukhavika petalo yakupatulika pa mitran. Ndipo udzatenga mafuta a kudzoza, ndi kuawathira pa mutu wake, ndi kumudzoza. Nanga ana ake ukawaleta, nanga ukawavwaza zovala. Ndipo udzawamanga malamba, ndipo udzawaika nduwira, ndipo udzakhala kwa iwo unsembe kwa ine mpaka muyaya, ndipo udzapatula Aroni manja ake, ndi manja a ana ake aamuna. Nanga ukasengeska mwana ngombe pa chitseko cha hema ya umboni, nanga Aroni pamoza na ana ake akamika manja awo pa mutu wa mwana ngombe pamaso pa Mbuya, pa chitseko cha hema ya umboni. Ndipo udzapha mwana wa ngombe pamaso pa Mbuya, pafupi na chitseko cha hema ya umboni. Ndi udzatenga magazi a

mwana wa ngombe, ndi udzawayika pa nyanga za guwa la nsembe na chala chako, koma magazi onse otsalira udzawathira pafupi ndi maziko a guwa la nsembe. Ndipo udzatenga mafuta yense ya pa mimba, na chipande cha chiwindi, na impso ziwiri, na mafuta ya pa iwo, ndipo udzayika pa guwa. Koma nyama za mwana wa ngombe, chikopa chake, na ndowe zake udzazithentha na moto kunja kwa msasa, pakuti ndi chopereka cha machimo.

Nanga utenga nkhosa umoza, nanga Aroni pamoza na ana akwe akhavika makono ghawo pa mutu wa nkhosa. Ndi udzapha iyo, ndipo watatenga magazi, udzawathira ku chipembedzo chozungulira. Ndi nkhosa yayimuna udzaidula mmagawo awiri malinga na ziwalo, ndi udzatsuka ziwalo zakumkati ndi mapazi ndi madzi, ndi udzayika pa zigawo ziwiri pamoza na mutu. Ndipo udzapereka nkhosa yayimuna yonse pa guwa lansembe, chopereka chowotcha kwa Ambuye, kuti chikhale fungo labwino, chofukiza kwa Ambuye. Nanga ukatola nkhosa yachiwiri, ndipo Aroni pamoza na ana ake akavika mawoko awo pa mutu wa nkhosa. Nanga uza kupha uyo, nanga uza kunyamula magazi gha uyo, nanga uza kuika pa chikope cha lito lya Aaron lya kumanja, nanga pa msonga wa janja lya kumanja, nanga pa msonga wa phazi lya kumanja, nanga pa vikope vya malito gha vana vha uyo vha kumanja, nanga pa misonga ya majanja ghawo gha kumanja, nanga pa misonga ya maphazi ghawo gha kumanja. Nanga ukatola kufuma ku mwazi wakuti uli pa guwa, nanga kufuma ku mafuta gha kudzoza, nanga ukawaza pa Aroni nanga pa mwinjiro wake, nanga pa ana ake

nanga pa minjiro ya ana ake pamoza naye, nanga ukachitika wapatulika yekha nanga mwinjiro wake, nanga ana ake nanga minjiro ya ana ake pamoza naye. Chomene mwazi wa nkhondokazi ukawamira ku guwa kuzungulira. Ndipo udzatenga kuchokera kwa nkhosa mafuta wake, ndi mafuta wophimba mimba, ndi chigawo cha chiwindi, ndi impso ziwiri, ndi mafuta wa pa iwo, ndi mkono wakumanja, pakuti uku ndi kukwaniritsidwa. Ndi buledi umoza wamafuta, ndi keke imoza kuchokera mu dengu la buledi wopanda yisiti umene unaikidwa patsogolo pa Mbuya. Nanga ukhavika vyose pamakono gha Aroni, nanga pamakono gha vana vamuna vakwe, nanga ukhalekaniska iwo kukhavika kupatula pamaso gha Mbuya. Ndipo udzatenga zimenezi ku manja awo, ndipo udzazipereka pa guwa lansembe la nsembe yopsereza kuti zikhale fungo labwino pamaso pa Mbuya; ndi chopereka kwa Mbuya. Ndipo udzatenga chifuwa kuchokera ku nkhosa yayimuna ya kudzozedwa, iyo ndi ya Aroni, ndipo udzayipatula iyo kukhala chopereka pamaso pa Ambuye, ndipo idzakhala gawo lako. Ndipo udzapatula chifuwa chapereka, ndi mkono wa chopereka cha kukweza, umene wapatulika, ndi umene wachotsedwa kuchokera ku nkhosa yaimuna ya kudzazika kuchokera kwa Aroni, ndi kuchokera kwa ana ake aamuna. Ndipo zikhala za Aroni ndi ana ake aamuna lamulo lamuyaya kuchokera kwa ana a Israyeli, pakuti ichi ndi chopereka. Ndipo chopereka chikhala kuchokera kwa ana a Israyeli kuchokera ku nsembe zachipulumutso za ana a Israyeli, chopereka kwa Ambuye.

Ndi chovala cha wopatulika cha Aaroni, chikhala cha ana ake

aamuna pambuyo pake, kuti azozwe iwo mu icho, ndi kupatulika manja awo. Masiku asanu na awiri wansembe adzavala ziwalo zimenezi, wansembe amene adzalowa mmalo mwake kuchokera mwa ana ake, amene adzalowa mu hema ya umboni kuti atumikire mmalo opatulika. Ndipo nkhosa yayimuna ya kupatulika udzayitenga, ndipo udzaphika nyama mmalo opatulika. Nanga ivo vikudya Aroni pamoza na vana vamuna vakwe nyama ya nkhosa yayimuna, pamoza na zinkwa zili mu dengu, pa zitseko za hema ya umboni. Adzadya iwo mu zimene anapatulika nawo kukwanilitsa manja awo, kuwapatula iwo, ndi mlendo sangadye kuchokera kwa iwo, pakuti ndi yapatulika. Ngati koma zikasiyidwa kuchokera ku nyama za nsembe za kudzozedwa ndi mikate mpaka mmawa, udzatentha zotsalira ndi moto. Sizidyidwe, chifukwa ndi chakupatulika.

Ndi ukhachita Aroni na ana akazi ake ichi munjira yeneyi malinga na vyose vya ine ndikulaghira iwe, masiku asanu na awiri ukhakwaniska manja ghawo. Nanga mwana wa ngombe wa machimo ukhapanga tsiku la kuyeretsa, nanga ukhayeretsa guwa mu kupatula iwe pa iwo, nanga ukhadzoza iwo kuti kupatula iwo. Kwa masiku asanu na awiri ukhayeretsa guwa, na ukhayika wakudzipatula, na guwa ukhakhala wakudzipatula wa wakudzipatula; wonse wakukhwaskha guwa akhayikwa wakudzipatula. Ndipo izi ndi zimene udzachita pa guwa lansembe: tuwana twawiri twa chaka chimodzi topanda chilema tsiku ndi tsiku pa guwa lansembe mosalekeza, chopereka chosalekeza.

Mwana wankhosa umoza uzamuchita mamawa, nanga mwana wankhosa wachiwiri uzamuchita madzulo. Ndi chigawo cha khumi cha ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta opwanyidwa wa chigawo cha chinayi cha hin, ndi chopereka cha chakumwa chigawo cha chinayi cha hin wa vinyo kwa mwana wankhosa mmodzi. Ndipo mwana wankhosa wachiwiri udzamuchita madzulo, malinga ndi nsembe ya mmawa, ndi malinga ndi chopereka chake cha kumwa, udzachita kuti ukhale fungo labwino, chopereka kwa Mbuye, Nsembe ya kupitilira mu vibadwa vyinu, pa chitseko cha hema ya umboni pamaso pa Mbuya, mu zimene ndidziwika kwa iwe kuchokera kumeneko, kuti ndilankhule nawe. Ndipo ndidzakonza kuko kwa ana a Israeli, ndipo ndidzayeretsedwa mu ulemerero wangu. Ndipo ndidzapatula hema ya umboni, ne guwa, ne Aroni pamoza ne ana ake aamuna ndidzawapatula kuti anditonge. Nanga ndidzaitanidwa mu ana a Israeli, nanga ndidzakhala Mulungu wawo. Nanga vakazindikira chakuti Ine ndili Mbuya Mulungu wawo, uyo wakavachotola mudziko la Iguputo, kuti ndikwizgikwe kwa iwo nanga kukhala Mulungu wawo.

30

Ndipo udzapanga guwa la zofukiza kuchokera ku matabwa osavunda. Ndi udzapanga icho kiboko chimoza utali, ndi kiboko chimoza ufupi, chidzakhala chachinayi, ndi ziboko ziwiri msinkhu, nyanga zake zidzakhala kuchokera mwa icho. Ndi udzakuta na golide woyera chiwaya chake, ndi makoma ake

kuzungulira, ndi nyanga zake, ndi udzapangira chipeta chokhotedwa cha golide kuzungulira. Nanga mphete ziwiri zagolide zeniyeni uzapanga pansi pa mphete yopindika ya malire yake, ku mbali ziwiri uzapanga mu mbali ziwiri, nanga zizakhala zogwirira ndodo kuti kunyamula icho mu izo. Nanga ukhapanga mipando kuchokera mu matabwa aghanangola, nanga ukhakuta iwo na golide. Ndipo udzayika icho choyang'anana na nsalu yophimba, yomwe ili pa bokosi la umboni, kumene ndidzadziwika kwa iwe kuchokera kumeneko. Ndipo Aroni adzatentha lubani lophatikizidwa lopyapyala pa chiwo chake mmawa mmawa, pamene adzakonza nyali, adzatentha pa chiwo chake. Ndipo Aaron akakoleza nyali mochedwa, adzafukiza lubani pa iyo. Lubani wosalekeza, mosalekeza pamaso pa Ambuye ku mibadwo yawo. Nanga unga wakweza lubani wina pa wace, chopereka, nsembe, nanga chopereka cha kumwa unga wathira pa wace. Ndipo Aroni adzachita chiyeretso pa nyanga zake kamodzi pa chaka, kuchokera ku mwazi wa chiyeretso adzachiyeretsa pa mibadwo yawo, ndi chopatulika cha zinthu zopatulika kwa Ambuye.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose kunena, Ngati utola uwerengero wa ana a Israeli pa nthazi ya kutalira kwawo, uliwonse akapereka chiwombolo cha moyo wake kwa Mbuya, ndipo ngakakhalepo kugwa pakati pawo pa nthazi ya kutalira kwawo. Na ichi ndi chimene chipereka onse amene angadutse pakuwunika, theka ya didrakima yomwe ili malinga na didrakima yoyera, ma obolo makumi awiri pa didrakima, ndipo theka ya didrakima chopereka kwa Mbuya. Wonse wakudutira

mu kuwona kufuma mwa zaka makumi ghawiri na kupitilira, wakapereka chopereka kwa Mbuya. Wakuchita chuma sangawonjezere, ndipo wakuchita umphawi sangachepese kuchokera ku theka ya didrachma mu kupereka chopereka kwa Mbuya, kuti achite chipepeso cha mizimu yanu. Ndi iwe ukatola siliva wa zopereka kuchokera kwa ana a Israeli, ndi iwe ukakupereka icho mu ntchito ya hema ya umboni, ndi chikakhala kwa ana a Israeli chikumbutso patsogolo pa Mbuya, kuti mukhululukire za mizimu yinu. Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Panga beseni ya mkhola, pamoza na maziko ake a mkhola, kuti kusambira, ndipo ukaike pakati pa hema ya umboni na guwa, ndipo ukathire maji mu mmenemo. Ndi Aroni ndi ana ake aamuna adzasambitsa manja ndi mapazi awo ndi madzi. Pakuwinjira mu hema ya umboni, azisambe na madzi, ndipo sangafe, pakuyandikira ku guwa kuti atumikire na kupereka nsembe zopsereza kwa Mbuye. Azisambe manja na makazi na madzi, nthazi akalowa mu hema ya umboni, azisambe na madzi, kuti asafe, na yizikhala kwa iwo lamulo la muyaya, kwa iye na ku vibadwa vyake pamoza na iye. Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose, kunena, Na iwe tenga visakaso, luwa lya mure wosankhula masikelo makhumi mkhondi asanu, na sinamoni wonunkhira theka la ichi makhumi awiri na makhumi asanu, na bango wonunkhira makhumi awiri na makhumi asanu. na wa iris masekele makhumi asanu wa wakupatulika, na mafuta wa maolivi hini limoza. Ndi ukhapanga icho mafuta ghakudzoza ghaswera, mankhwala ghakununkha gha luso lwa mupanga-mankhwala, mafuta ghakudzoza ghaswera ghikhakhala. Nanga uza kuzoza kufuma

mwa wakwe hema ya umboni, nanga bokosi ya hema ya umboni, nanga vyose ivyo vikukhala vyake. na chiyaliko na vyakugwiriska vyose vyacho, na guwa ya lubani, Na guwa la nsembe za kupsereza pamoza na vyakugwiriska vyake vyose, na tebulo pamoza na vyakugwiriska vyake vyose, na mbiya. Ndipo udzawapatula, ndipo adzakhala opatulika wa vyopatulika, wonse wakukhudza iwo adzapatulika. Ndi Aroni ndi ana aamuna aake udzawadzoza, ndi udzawapatula iwo kuti atumikire wansembe kwa ine. Ndipo kwa ana a Israeli udzalankhula kunena, Mafuta ghakudzoza ghapatulika ghadzakhala awa kwa inu mu vibadwa vyanu vyose. Pa thupi ya munthu sichizodzozedwa, ndipo mwanjira ya kuphatikiza uku musachite kwa inu nokha chimodzimodzi; ndi chopatulika, ndipo chipatalikiro chidzakhala kwa inu. Uyo wakuchita chomwecho, na uyo wakupereka kuchokera kwa iye kwa mlendo, achotsedwa mwa anthu ake.

Ndipo Mbuye anati kwa Mose, Tenga kwa iwe vinonkhwa, mure, onycha, galbanum ya kununkha bwino ndi lubani wowoneka bwino, vikhale vifanane vifanane. Ndi ivo vikuchita mu uyo lubani wa manunkhiro ntchito ya wopanga manunkhiro wosakanizidwa, woyera, ntchito yoyera. Ndipo mudzapera kuchokera mwa izi zofewa, ndipo mudzayika patsogolo pa umboni mu hema ya umboni, kumene ndidzadziwika kwa inu kuchokera kumeneko. Wopatulika wa zopatulika udzakhala kwa inu lubani. Malinga na kuphatikana uku, simudzachita kwa inu nokha; chinthu chopatulika chidzakhala kwa inu kwa Mbuya. Aliyense wakachita chomwecho kuti kununkha mwa iyo,

adzachotsedwa mwa anthu ake.

31

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Onani, ndakhema mu zina Bezaleli mwana wa Uri, mwana wa Hori, wa mu fuko la Yuda. Ndipo nakhuta iye mzimu wakuya wa nzeru na kumvesesa na kudziwa mu ntchito zonse kuganizira na ku-design, ku-gwira ntchito golide, siliva, mkuwa, hyacinth, purple, na scarlet yo-pindika. ndi ntchito ya kugwira mwala, ndi ntchito ya ubwezi wa matabwa, kugwira ntchito mwankhongono ntchito yonse. Ndipo ine ndinamupatsa iye pamodzi ndi Eliabu mwana wa Ahisamaki wa fuko la Dani, ndipo kwa aliyense wa mtima wozindikira ndapatsa nzeru. Na ŵakupanga zonse zimene ndinalamula kwa iwe: hema ya umboni, bokosi ya chipangano, chofunika cha chisomo chimene chili pa yake, na zipangizo za hema. na zya kutembelera, na tebulo na vyakugwiriska vyose vya yiyo, na chiyunikiro chisakala na vyakugwiriska vyose vya chicho na cisambiro na maziko ake, na zovala za kutumikira za Aroni, na zovala za ana ake akamuna kuti atumikire unyakwi kwa ine, Ndi mafuta gha kudzoza, ndi zofukiza za kuphatikizira za chopatulika, monga zonse zimene Ine ndinakuramulira, adzapanga.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Ndipo iwe lamula ana a Israeli, kunena kuti, Onani, ndipo masabata anga musunga, chizindikiro chiri pakati pa ine ndi inu mu vibadwa

vyanu, kuti mudziwe kuti ine Mbuya wakupatula inu. Na muyenera kusunga masabata, chifukwa chopatulika ichi chili kwa Mbuya kwa inu. Uyo wakuipitsa icho, imfa ayenera kuphedwa. Wonse uyo wakuchita ntchito mu icho, moyo uja ayenera kuchotsedwa pakati pa anthu ake. Masiku asanu na chimoza ukhapanga vinthu vyako, koma tsiku la chisanu na chiwiri ndi sabata, kupumula kwakupatulika kwa Mbuye. Munthu aliyonse wakupanga chinthu tsiku la chisanu na chiwiri wakhaphedwa. Ndipo ana a Israeli akazasunga masabata, kuwachita mu vibadwa vyawo Covenant yakusapanda pakati panga na ana a Israeli, chizindikiro cha kusapanda, chifukwa masiku asanu na limoza Mbuya wanapanga kumwamba na dziko lapansi, ndipo pa tsiku la chisanu na chiwiri wanapumula na kuleka kugwira. Ndipo anapatsa Mose pamene anamaliza kulankhula naye pa phiri la Sinai mapulati awiri a umboni, mapulati a mwala olembedwa ndi chala cha Mulungu.

32

Ndipo anthu ataona kuti Mose wachedwa kutsika kuchokera kuphiri, anthu anasonkhana pa Aroni, ndipo anamuuza kuti nyamuka, ndipo utipangire milungu, imene idzatitsogolera, pakuti Mose uyu munthu amene anatitulutsa kuchokera kudziko la Iguputo, sitikudziwa chimene chamuchitikira. Ndipo Aroni anawauza kuti, Vulani ndolo za golide zili mmakutu a akazi anu na ana anu akazi, ndipo muzibweretse kwa ine. Ndipo anthu onse anachotsa ndolo za golide zimene zinali mmakutu

mwawo, ndipo anazibweretsa kwa Aroni. Ndipo wakalandira ku mmanja mwa iwo, ndipo wakapanga iwo mu chikalata, ndipo wakapanga mwana wa ngombe wosungunuka, ndipo wakati, Awa ndi milungu yako Israeli, iwo wakakutulusa ku dziko la Iguputo. Ndipo atawona, Aroni anamanga guwa lakuperekera nsembe kuyanganizana nalo, ndipo Aroni analengeza kunena, Chikondwerero cha Mbuye mawa. Ndipo wadzuka mmawa tsiku lotsatira, anapereka nsembe zopsereza, ndi anapereka nsembe ya chipulumutso, ndipo anthu anakhala pansi kudya ndi kumwa, ndipo anadzuka kusewera.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose, akunena, Enda msanga, tsikira pansi kuchokera pano, pakuti anthu ako amene unawatulutsa mdziko la Iguputo achita tchimo. Vakasowa mwamsanga mu njira imene ndinavalamula, vakadzipangira mwana wa ngombe, ndipo vakawupembeza, ndipo vakaupereka nsembe, ndipo vakati, Awa ndi milungu yako Israeli, imene inakutulusa mu dziko la Iguputo. Na lero ndekha ine, ndipo ndikukwiya mkwiyo pa iwo, ndidzawawononga, ndipo ndidzakupanga iwe kukhala mtundu wamkuru. Ndipo Mose wakapemphera pamaso pa Mbuye Mulungu, ndipo wakati, Chifukwa chiyani, Mbuye, ukupsera mtima nkhongono anthu ako, amene unawatulutsa mu dziko la Iguputo mu mphamvu yayikulu, ndipo mu mkono wako wautali? Kwamba Aigupto asanene kuti Wawalongozya na wuipa kuti awakaphe mu mapiri na kuwawononga kufuma pa charu. Leka mkwiyo wako, ukhale wakukomera pa wuipa wa anthu wako. Kukumbukira Abrahamu na Isaka na Yakobo, anthu ako akatumikiri, wene

unaromba mwa wekha, na unayankhula kwa iwo kunena, Ndidzachulukisa mbewu yanu nga nyenyezi za kumwamba mu kuchuluka, na nthaka yose iyi yene unati kupereka kwa iwo, adzakhala nayo mu nthawi yose. Nanga Mbuya wakakomezgeka kusunga wanthu wake.

Ndipo Mose watembukilira, watulukilira kuchokera ku phiri, ndipo mabao awiri a umboni mu manja mwakhe, mabao a mwala alembiwa ku mbali zonse ziwiri za iwo, mbali ino na mbali ino analembiwa. Matabwa zinali ntchito ya Mulungu, ndipo kulemba kunali kulemba kwa Mulungu kukokolodwa mu matabwa. Na wakumva Joshua lizgu wa anthu wakufuula, wakuti kwa Mose, Lizgu wa nkhondo uli mu msasa. Ndipo anati, Si mawu a iwo amene anatsogolera mwa mphamvu, kapenanso mawu a iwo amene anatsogolera mkuthawa, koma mawu a iwo amene anatsogolera vinyo ndikumva.

Nanga pamene anayandikira ku msasa, awona mwana wa ngombe na mavina, ndipo atakwiya mu mkwiyo, Mose anaponya mabao ghawiri kuchokera mu manja ghakwe, nanga anaphwanya ghiwo pansi pa phiri. Na kutola mwana wa ngombe uyo wakachita, wakamuotcha mu moto, na kumuphera wafine-fine, na kumubalala mmadzi, na kuwapha kumwa wana wa Israyeli. Ndipo Mose anati kwa Aroni, Kodi anthu awa anakuchitira chiyani, kuti unawabweretsera tchimo chachikulu? Na Aroni wakati kwa Mose, Usakhale waukali, mbuye, pakuti iwe umaziba chiwumikizo cha anthu awa. Vakulongora kwa ine kuti, Chitipangire milungu iyo yizayenda patsogolo pathu,

pakuti Mose uyu munthu, uyo wakatitulusa ku Iguputo, sitikudziwa chakuti chachitika kwa iye. Ndi nakhuwauza kuti, Ngati wina ali nayo golide, muwusule, ndipo anandipasa, ndi ndawuponya mmoto, ndipo mwana wa ngombe uyu watulukapo. Ndipo Mose ataona anthu kuti abalalika, pakuti Aroni anawabalalitsa kukhala chisangalalo kwa adani awo. Mose wakayima pa chipata cha msasa, ndipo wakati, Ndi yani wa kwa Mbuya? Amuyende kwa ine. Chifukwa chake ana onse a Levi wakasonkhana kwa iye. Ndipo wakuti kwa iwo ivi nkhuvamba Mbuya Mulungu wa Israeli: Ikani aliyense lupanga lwakwe pa ntchafu, ndipo pitani ndi kubwerera kuchokera pa chipata mpaka pa chipata kudutsa mu msasa, ndipo phani aliyense mchimwene wakwe, ndipo aliyense mnzakwe, ndipo aliyense wakufupi naye. Nanga vana va Levi vakachita monga Mose anakalankhula kwa iwo, nanga anthu zikwi zitatu vamuna vakagwa pa tsiku lila. Ndipo Mose wakawauza kuti, Lero mwadzaza manja yanu kwa Ambuye, aliyense mu mwana wake kapena mu mbale wake, kuti mupatsidwe madalitso.

Ndipo zinachitika pambuyo pake Mose anati kwa anthu, Inu mwachimwa tchimo chikuru, ndipo lero ndidzakwera kwa Mulungu kuti ndikupephereleni tchimo chanu. Anabwerera koma Mose kwa Mbuya, ndipo anati, Nkhupempha, Mbuya, anthu awa achimwa chivi chikuru, ndipo achipangira okha milungu yagolide. Ndipo tsopano ngati nadi mukhululukira tchimo lawo, khululukirani, koma ngati ayi, fufuteni dzina langa mu buku lanu limene munalemba. Ndipo Mbuya anati kwa Mose, Nga wina walakwa pamaso panga, ndidzamuchotsa iwo

mu buku langa. Nthazi lero koma pita, tsikira pansi, na utsogolere wanthu awa ku malo amene ndinakuuza, ona mthenga wangu udzapita patsogolo pa nkhope yako, koma tsiku ndidzawalanga, ndidzabweretsa pa iwo tchimo chawo. Ndipo Mwami wakantha anthu chifukwa cha mwana wa ngombe umene Aroni anapanga.

33

Ndipo Mbuya wakuti kwa Mose, Enda patsogolo, kwera kuchokera pano iwe pamoza ndi anthu ako, amene unawatulutsa kudziko la Iguputo, kulowa mdziko limene ndinalumbira kwa Abulahamu, Isaka, ndi Yakobo, ndikunena kuti, Kwa mbeu yanu ndidzapereka dzikolo. Nanga ndidzatumiza mthenga wangu patsogolo pa nkhope yako, ndipo adzatulutsa Waamori, na Wahiti, na Waperezi, na Wagirigasi, na Wahivi, na Wayebusi, na Wakanaani. Ndipo ndikuloweza iwe mu nyika yakuyenderera mkaka na uchi, koma sindikuluta pamoza na iwe, chifukwa anthu akhosi mitima iwe kukhala, kuti sindikulye iwe mu njira. Anthu wakamva uthenga wowipa uwu, ndipo wakalira kwambiri. Ndipo Mfumu inati kwa ana a Israeli, Inu anthu a khosi lowuma, muwone, ndisabweretse chikwapulo china pa inu, ndi kukupherani. Tsopano choncho vulani zovala za maganizo anu, ndi dziko lapansi, ndipo ndidzakuonetsani zimene ndidzakuchitirani. Ndipo ana a Israyeli anachotsa zokongolezera zawo ndi zovala zawo kuchokera ku phiri la Horebu. Ndipo Mose wakatenga hema

yake, wakaiyimika kunze kwa msasa, kutali na msasa, ndipo yikatchedwa Hema ya Umboni, ndipo zinachitika kuti, onse amene akufuna Mbuye ankachoka kupita ku hema imene inali kunze kwa msasa. Pamene anali kulowa Mose mu hema kunja kwa msasa, anthu wose anayimirira kuyangana aliyense pa milango ya hema yake, ndipo anali kuona Mose akupita mpaka kulowa kwake mu hema. Monga Mose ukalowa mu hema, chipilala cha mtambo chinatsikira, ndi kunayimirira pa chitseko cha hema, ndi kunalankhula kwa Mose, Na wakaŵa kuyankhula na Mose. Anthu wose wakawona chipilala cha mtambo chikuyima pa chitseko cha hema, ndipo anthu wose atayima, aliyense wakapembeza kuchokera pa chitseko cha hema yake. Nanga Mfumu wakaŵecheta na Mose, uso kwa uso, monga munthu ŵakuŵecheta na mnzake, nanga wakabwelera mu msasa, koma mtumiki Yoswa mwana wa Nuni mwanangondo wakati kutuluka mu hema.

Ndipo Mose anati kwa Mbuye, Taonani, inu mukundiuza kuti, Kwezani anthu awa, koma simunandiwuze amene mudzatumiza nane. Koma munandiuza kuti, Ndikukudziwa kuposa onse, ndipo muli ndi chisomo kwa ine. Nga choncho ndapeza chisomo pamaso pako, undionetse ine mwini wako modziwa kuti ndione iwe, kuti ndikhalenge ndapeza chisomo pamaso pako, ndi kuti ndidziwe kuti anthu ako ndi mtundu waukulu uwu. Ndipo wakuti, Ine ndidzayamba patsogolo pako, ndipo ndidzakupumulisa. Ndipo wakuti kwa iye, Nga si iye iwe wapita nayo, usanditulutse kuchokera pano. Nanga bwanji kuziwika kudzakhala chakudikadi, kuti ndapeza chisomo kwa

iwe ine ndi anthu ako, koma kukhala kuyenda kwako ndi ife? Nanga ndidzalemekezedwa ine ndi anthu ako kuposa mitundu yonse ili pa dziko lapansi. Ndipo Mfumu inati kwa Mose, Ndipo ichi chinthu ichi kwa iwe mawu amene wanena ndilichita, wapeza ubwino pamaso panga, ndipo ndikukudziwa iwe kuposa onse. Ndipo akuti, Wonesa kwa ine wekha. Ndipo anati, ine ndidzadutsa patsogolo pako mu ulemerero wangu, ndipo ndidzaitana dzina langu, Mbuya pamaso pako, ndipo ndidzachitira chifundo, amene ndidzachitire chifundo, ndipo ndidzachitira chisoni, amene ndidzachitire chisoni. Ndipo wakati, Suukhoza kuwona nkhope yanga, pakuti palije munthu ukhoza kuwona nkhope yanga nakhala moyo. Ndipo Mbuye anati, Onani, pali malo pafupi ndi ine, udzayimirira pa thanthwelo. Pamene ulemerero wanga udutsa, ndidzakuika iwe mmpata wa thanthwe, ndipo ndidzakuphimba ndi dzanja langa pa iwe, mpaka nditadutsa. Ndi ndichotsa chiwoko changa, ndipo pamenepo udzawona zakumbuyo kwanga, koma nkhope yanga sidzawoneka kwa iwe.

34

Ndipo Mfumu inati kwa Mose, Dzisemera wekha matabwa awiri a mwala, monga yakulongolera ija, ndipo kweza kwa Ine kuphiri, ndipo ndidzalemba pa matabwa aja mawu amene anali mu matabwa yakulongolera ija, imene unayiphwanya. Nanga ukhale wokonzeka mmawa, nanga udzakwera pa phiri la Sinai, nanga udzayimirira kwa ine penepo pa msonga wa phiri. Nanga

palibe munthu akwere pamoza nako, kapena aoneke pa phiri ponse, nanga nkhosa ndi ngombe zisadye pafupi ndi phiri uja. Ndipo anasema matabwa ghawiri gha mwala monga ghakulongosola, ndipo Mose wakuuka mmawa-mawa, wakwera kuphiri kwa Sinai, monga Mbuya anamulamula, ndipo Mose ananyamula matabwa ghawiri gha mwala. Ndipo Mwami anatsikira mu mtambo, nayimirira naye uko, naitana dzina la Mwami. Nanga Mbuya wapaduka patsogolo pa nkhope yake, nanga wakuwa Mbuya Chiuta wachifundo nanga wachisoni, wopirira mtima nanga wachifundo chochuluka nanga wachoonadi. Na kusunga chilungamo na chifundo kwa zikwi, akuchotsa zolakwa na zosalungama na machimo, koma sakutsuka wakuchimwa, akubweretsa zolakwa za atati pa ana ndi pa ana a ana mpaka mbadwa ya chitatu ndi yachinayi. Ndi atafumbitsa, Mose atagwada pa nthaka anaweramitsa, Ndipo wakhamba, Nga ndapeza chisomo pamaso pako, Mbuya wangu ayende nafe, pakuti anthu ndi ouma khosi, ndipo iwe udzachotsa machimo athu ndi zolakwa zathu, ndipo tidzakhala kwa iwe.

Ndipo Mfumu yinalonga kwa Mose, Ona, Ine ndikhazika kwa iwe pangano pamaso pa anthu ako onse, ndidzachita zinthu zazikulu, zimene sizinachitike mdziko lonse, ndi mu mitundu yonse ya anthu, ndipo anthu onse amene uli nawo adzaona ntchito za Mfumu, chifukwa zodabwitsa ndi zimene Ine ndidzachita kwa iwe. Chenjera iwe vyose vya ine ndikulamula kwa iwe. Ona, ine ndikulavya pa maso panu wa Muamori, na Mukanaani, na Muperezi, na Muhiti, na Muhivi, na Mugirigashi,

na Muyebusi. Chenjera wekha, usapange pangano na anthu okhala pa dziko limene ukulowa mu lilo, kuti lisakhale chipingamizi kwa inu. Mipando ya wao mu za igwisa pansi, mipilala ya wao mu za ithyola, nkhalango za wao mu za idula, na zosema zya milungu ya wao mu za iziwotcha mu moto. Musapembeze milungu yina, pakuti Mbuya Mulungu, dzina lake ndi lakufunika, Mulungu wakufunika. Usachite pangano na vanthu vakukhala pa charu, ndipo vachite uchifebe kutsatira vilombo vyavo, ndipo vachite nsembe ku vilombo vyavo, ndipo vakukuyitane iwe, ndipo ukudye vya vyavo. Na utole ana akazi wawo kwa ana alume wako, na upereke ana akazi wako kwa ana alume wawo, ndipo ana akazi wako achite uchifebe pambuyo pa milungu yawo, ndipo ana alume wako achite uchifebe pambuyo pa milungu yawo. Ndipo milungu yosungunuka sudzaipanga yokha. Ndi chikondwerero cha buledi wosayesedwa uzachisunga, masiku asanu ndi awiri uzadya buledi wosayesedwa, monga ndinakuamula, pa nthawi ya mwezi wa chitsitsimula, pakuti mu mwezi wa chitsitsimula unachoka ku Iguputo. Yonse yakugula chibeleko ndi yangu, achilume onse, mwana woyamba wa ngombe, na mwana woyamba wa nkhosa. Nanga mwana wakubadwa woyamba wa chinyama chonyamula katundu udzawombola na nkhosa, koma ngati sudzawombola iwo, udzapereka mtengo. Mwana aliyense wakubadwa woyamba wa ana ako udzawombola, sudzawonekera pamaso panga wopanda kanthu.

Masiku sita ugwire ntchito, koma pa siku ya cisanu na ciwiri ukapumule; mu nthawi ya kubzala na kukolola muzipumula.

Nanga uzachita chikondwerero cha milungu kwa ine, chiyambi cha kukola tirigu, nanga chikondwerero cha kusonkhanitsa pakati pa chaka. Katatu nthawi mu chaka chilichonse, wamuna uliwonse wako adzaonekera pamaso pa Mbuye Mulungu wa Israyeli. Pakuti ndidzatulutsa mitundu pamaso pako, ndi kukulitsa malire ako, palibe munthu wakufuna nthaka yako, pamene ukakwera kuwoneka pamaso pa Mbuya Mulungu wako, katatu pa chaka. Musaphere pa zowumitsa magazi a zofukiza zanga, ndipo nsembe za chikondwerero cha Paskha zisagone mpaka mmawa. Vikololo vya kuyamba vya nthaka yako ukaike mu nyumba ya Mbuya Mulungu wako, usakawira mwana wa nkhosa mu mkaka wa amayi wake. Nanga Mbuya anati kwa Mose, Lemba kwa iwe mawu awa, pakuti pa mawu awa ndakhazika chipangano na iwe nanga na Israeli. Nanga Mose walikuba uko patsogolo pa Mbuya masiku makumi manayi, nanga usiku makumi manayi, buledi walibe kudya, nanga madzi walibe kumwa, nanga wakalembera pa matabwa mawu awa ya chipangano, mawu khumi.

Monga Mose wakalikutsikira kuchokera mu phiri, nanga zikope ziŵiri zili pa manja ake, pakutsikira kwake kuchokera mu phiri, Mose wakalije kudiviska kuti chionekero cha nkhope yake chakalemekedzeka mu kuŵecheta kwake naye. Ndipo Aroni ndi akuluakulu onse a Israeli anaona Mose, ndipo yooneka ya mtundu wa nkhope yake inali yalemekezeka. Ndipo anachita mantha kusendela kwa iye. Ndipo Mose wakawaitana, ndipo Aroni ndi akulongozgi onse wa gulu wakatembenukiratu kwa iye, ndipo Mose wakalankhula nawo.

Nanga pambuyo pa viŵa, ŵana ŵose ŵa Israyeli ŵakiza kwa iye. Nanga waŵalamula iŵo vyose vya walamula Mbuya kwa iye mu phiri Sinai. Ndipo pakuti wamalira kulankhula nawo, waika chifukwa pa nkhope yake. Pamene Mose ankalowa patsogolo pa Mfumu kukalankhula naye, ankachotsa chophimba mpaka atatuluka, ndipo atatuluka ankalankhula kwa ana onse a Israeli zonse zimene Mfumu inamulamula. Ndipo ana a Israeli anaona nkhope ya Mose, kuti yalemekezeka, ndipo Mose anaika chophimba pa nkhope yake, mpaka angalowe kukalankhula naye.

35

Ndipo Mose wakasonkhanitsa mpingo wonse wa ana a Israeli, ndipo wanena kuti, Awa ndi mawu amene Mbuya walamula kuti muchite. Masiku asanu ndi limodzi udzachita ntchito, koma tsiku la chisanu ndi chiwiri ndi kupumula, chopatulika, Sabata, kupumula kwa Ambuye; aliyense wochita ntchito pa tsikulo, afe. Mungayaka moto mnyumba zonse za inu pa tsiku la Sabata, Ine Mbuya. Ndipo Mose anayankhula ku gulu lonse la ana a Israeli kuti, Ili ndi mawu amene Mbuye analamula kuti, Tengani kuchokera kwa inu chopereka kwa Mbuya, wonse wakuvomereza na mtima akapereka zopereka zakuyamba kwa Mbuya: golide, siliva, na mkuwa. hyacinth, purple, scarlet yakulungidwa kawiri yopindidwa, nsalu yabwino yopindidwa, na tsisi za mbuzi, Na zikopa za nkhosa zopakidwa zofiira, na zikopa za buluu, na nkhuni zosavunda. ndi miyala ya sardius,

ndi miyala ya chosema ku chovala cha mapewa ndi mwinjiro wautali. Ndipo aliyense wanzeru mu mtima mwa inu, atabwera achite ntchito zonse zimene Mbuya analamula, Hema, zophimba, zophimbisa, zipingika, mipiringano, ndi nsanamira, na bokosi ya umboni, na ndodo za kunyamula zake, na chigubikiro cha chifundo chake, na nsalu yophimba, ndi tebulo ndi ziwiya zonse zake. na chiyimikiro cha nyali cha kuwala pamoza na vyombo vyose vya cho ndi guwa la nsembe ndi vyakukhomera vyose vyake, na zovala zakuyera za Aroni wansembe, na zovala zimene azikhonza kutumikira nazo, na minjiro ya ana a Aroni a unsembe, na mafuta a kudzoza, na lubani wa kuphatikiza.

Ndipo msonkhano wonse wa ana a Israeli unachoka kwa Mose. Nanga anabweresa umunyake, uwakuti mtima wawo unabweresa, nanga uwakuti anawoneka ku muzimu wawo, chopereka, nanga anabweresa chopereka kwa Mbuya mu vyose vya ntchito ya hema ya umboni, nanga mu vyose vya ntchito yake nanga mu vyose vya zovala za wapatulika. Nanga walume wabweresa kuchokera kwa wakazi, aliyense uyo wakawoneka mu mtima wake, wabweresa zisindikizo, nanga zikope za mmakutu, nanga mphete, nanga zinthu zolukidwa, nanga zikope za mmanja, chinthu chilichonse chagolide. Ndi wonse wambirimbiri wakubweresa zopereka za golide kwa Mbuye, ndi kwa amene kunapezeka nsalu yofewa, ndi zikopa za buluu ndi zikopa za nkhosa zopaka utoto wakufiira, zinabweresa. Na wonse uyo wakuchotola chopereka, wakaleta siliva na mkuwa, viperekedwa kwa Mbuya, na kwa avo vamene vakapezeka nayo

matabwa yasakaola, na mu ntchito zonse za kukonzekera, wakaleta. Ndipo mkazi aliyense waluso mu maganizo analetsa zinthu zolukidwa ndi makono awo: buluu, pepala, zofiira, ndi nsalu yabwino. Ndi akazi onse amene zinawoneka ku maganizo awo mu nzeru, analuka tsitsi la mbuzi. Ndipo akulongozgi anabweretsa miyala ya emerald ndi miyala ya kudzaza mu ephod ndi chovala cha pachifuwa. na mapangidwe, na mmafuta a kudzoza, na kupangidwa kwa zofukiza. Wonse mwamuna na mkazi umene maganizo awo wawalongosora kulowa kuchita ntchito zonse zimene Mbuya walamula kuchita kudzera mwa Mose, ana a Israyeli wabweretsa chopereka kwa Mbuya. Ndipo Mose anawuza ana a Israeli kuti, Onani, Mulungu wamutcha dzina Bezaleli mwana wa Uri, mwana wa Huri, wa fuko la Yuda, Ndi anadzaza iye mzimu waumulungu wa nzeru ndi kumvetsa, ndi kudziwa kwa zinthu zonse. kukhala womanga malinga na ntchito zonse za umanga, kupanga golide, siliva na mkuwa ndi kugwira ntchito mwala, ndi kugwira ntchito matabwa, ndi kuchita mu ntchito zonse za nzeru. Nanga anapereka maganizo yakukonzesa makora kwa iye nanga, nanga kwa Eliab mwana wa Ahisamach, kuchokera mu fuko la Dan, Ndipo wawadziwa nzeru, kumvetsa, maganizo, zonse kumvetsa kuchita ntchito za wopatulika, ndi zinthu zolukidwa ndi zinthu zokongoletsedwa kuluka ndi chofiira, ndi nsalu yofewa, kuchita ntchito iliyonse ya umisiri wa kukongoletsera.

36

Ndipo Bezalel na Eliab anachita, na munthu aliyense wa nzeru mu maganizo, amene anapatsidwa nzeru na chidziwitso mwa iwo, kuti amvetse kuchita ntchito zonse, molingana na ntchito zapatulika, molingana na zonse zimene Mbuye analamula. Nanga wakakuwa Mose Bezaleli na Eliabu, na wonse wali na nzeru, uyo Chiuta wakapeleka luziwi mu mtima, na wonse wali kufuna mwakufuna kufika ku ntchito, kuti wakwaniske izo. Ndipo analandira kuchokera kwa Mose zopereka zonse zimene ana a Israeli anabweretsa pa ntchito zonse za malo opatulika kuti azichite, ndipo anapitirizabe kulandira zopereka zimene anthu ankabweretsa mmawa. Nanga wakafika wonse waluzeru wakulonga vinthu vya wapatali, uliwonse malinga na vinthu vyakwe vyo wakugwira iwo. Ndipo anati kwa Mose, kuti anthu akubweresa zinthu zambiri kuposa ntchito zimene Mbuya analamula kuti zichitike. Ndipo Mose analamula, ndipo analengeza mu msasa kunena kuti, Mwamuna ndi mkazi asagwirenso ntchito pa zopereka zoyamba za malo opatulika. Ndipo anthu anakanizidwa kuperekabe. Vinthu vyakugwira ntchito vyali vyakwanira kwa iwo kuti vachite kumanga, ndipo vakasiya vina. Ndipo anachita wose anzeru pakati pa wawo wakugwira ntchito zovala za wapatulika, zimene zili za Aroni wansembe, monga analamula Mbuya kwa Mose. Ndipo wakapanga efodi kuchokera ku golide, buluu, pepo, zofiira zopota, na nsalu yofewa yopota. Ndipo anadulidwa masamba a golide kukhala tsitsi, kuti aluke pamodzi ndi buluu, ndi pepo, ndi chofiira chopindika, ndi nsalu yofewa yopindika, ntchito yolukidwa anaipanga. Zinthu za mabega zikugwirana kuchokera ku mbali zonse ziwiri za zigawo, ntchito yolukidwa

mu wina ndi mnzake zolukidwirana malinga na chifukwa chake. Kuchokera mwa iye, iwo vakuchita icho malinga na umo iye wakulemba, kuchokera mwa golide, na bululu, na pepo, na skarlet yopeteka, na nsalu yakutalika yopeteka, monga Mbuya wakulamula kwa Mose. Ndipo anapanga mabwe ghonsegho gha emerald ghakumanyikana pamoza na kuzungiridwa na golide, ghakulembedwa na kusemwa kulemba kwa chidindo kuchokera mu mazina gha ana gha Israeli. Ndipo anaika miyala iyo pa mapewa a efodi, miyala yakukumbukira ana a Israeli, monga mwa analamula Mbuya kwa Mose.

Ndipo anapanga chovala cha pachifuwa, ntchito yolukidwa mu mitundu yosiyanasiyana monga ntchito ya efodi, kuchokera ku golide, ndi buluu, ndi pepo, ndi kokonolo wopota, ndi nsalu yofewa yopota. Chikwere chiwiri anapanga chifuwa, cha span utali, na cha span ukulu chiwiri. Na walukanganikha mu iye nsalu yokhala na miyala mizere inayi, mizere ya miyala: sadio, topazi na emerald, mizere woyamba, na mzere wachiwiri, makala na safiro na yasipa, Na mzere wachitatu, ligurium, agate, na amethyst. Na mzere wa vinai ukhala krisolite na berili na onikisi vizungulizgika na golide, na vamangika na golide. Nanga mabwe yalikuba kuchokera mu mazina ya ana a Israeli khumi na wiri, kuchokera mu mazina yawo yalikuba yalembedwa mu zisindikizo, uliwonse kuchokera mu dzina lake mu mafuko khumi na wiri. Ndipo anachita pa chovala cha pachifuwa zingwe zopletedwa pamodzi, ntchito ya kuluka, kuchokera ku golide woyera. Ndipo anapanga zinthu ziwiri zakugwada zagolide, ndi mphete ziwiri zagolide, ndipo anaika

mphete ziwiri zagolide pa malekezero onse awiri a chovala chapachifuwa. Ndipo anayika zingwe zolukidwa za golide pa mphete za mbali zonse ziwiri za chovala cha pachifuwa, Na mu zopereka ziwiri, zinthu ziwiri zolukidwa. Ndipo anaziyika pa zinthu ziwiri zakumapewa angono, ndipo anaziyika pa mapewa a efodi kuyanganizana monga nkhope. Ndipo vakapanga viringisi viwiri vya golide, ndipo vakaviika pa mapepo ghiwiri gha kumwamba kwa chifuwa, nanga pa kumwamba kwa kumbuyo kwa efodi mkati. Ndipo anapanga mphete ziwiri zagolide ndipo anaziyika pa mapewa onse awiri a efodi pansi pake, moyanganana ndi kulumikizana pamwamba pa nsalu yolukidwa ya efodi. Ndipo anamangirizga chovala cha pachifuwa kuchokera ku zindawiro za pa ephod, zomangiriridwa ndi ulusi wa buluu, zolukidwa pamodzi mu nsalu ya ephod, kuti chovala cha pachifuwa chisasukuluke ku ephod, monga Ambuye analamulira Mose. Ndipo iwo anapanga chomvala cha mkati pansi pa chigwiriro cha mapewa, ntchito yolukidwa, chonse cha buluu, Koma chivundikiro cha mkanjo mu pakati chosokesoka chophatikana, chikhalikho na malire ozungulira chivundikiro chosalekanako. Ndipo anapanga pa mphepete wa chovala pansi monga maluwa a makangadza angonoangono, kuchokera ku buluu, ndi pepo, ndi chofiira chopota, ndi nsalu yofewa yopota. Ndipo anapanga zingwe zagolide, ndipo anayika zingwezo pa mpanda wa mwinjiro kuzungulira pakati pa makomamangiridi, Lipenga la golide na pomegranate pa mphepete wa jubha kuzungulira, kuti atumikire, monga Mbuya analamula Mose. Ndipo anapanga majubha gha nsalu yakufewa yolukidwa kwa Aroni na ana ake

aamuna. Na zisoti za mutu kuchokera mu nsalu yosalala, na chisoti cha mutu kuchokera mu nsalu yosalala, na zovala za miyendo kuchokera mu nsalu yosalala yopota. na milamba yawo yakuchokera mu nsalu yabwino, na buluu, na pepo, na kolowa yopota, ntchito ya woluka, monga mwa njira Mfumu analamula Mose. Ndipo anapanga mbale ya golide, chopereka cha chopatulika, cha golide woyera, ndipo analemba pa yake zilembo zokongolewa monga chidindo, Malo Opatulika kwa Mbuya, Ndipo iwo wakavika pa chivalo cha bululu, kuti chivikire pa nduwira kutyozera kuchokera pamwamba, monga Mbuya walamulira Mose.

37

Ndipo anapanga nsalu khumi za hema, Visanu khumi na vikhondi vya utali wa nsalu imoza, vyakali vyakufanana kwa zonse, na visanu vinai vya ukulu wa nsalu imoza. Ndipo anachita chinsalu chakutchinga kuchokera mu buluu, ndi pepo, ndi kokonala kopota, ndi nsalu yabwino yopota, ntchito yoluka ya ma kerubimo. Na vakaika icho pa nsanamira zinayi zosawora zokutidwa golide mu golide, na mitu yawo ya golide, na maziko awo zinayi a siliva. Ndipo iwo anachita chinsalu cha pa chitseko cha hema ya umboni kuchokera ku buluu, ndi purple, ndi scarlet yopota, ndi nsalu yabwino yopota, ntchito yoluka ya ma kerubimo. Ndi zipilala zawo zisanu, ndi mphete, ndi mitu yawo, ndi ngowe zawo anakutira ndi golide, ndi maziko awo asanu a mkuwa.

Ndipo wakapanga bwalo la chipinda cha ku Mwera; nsalu za bwalo la chipinda zinali za nsalu yofewa yopota, mamita makumi asanu. Zipilala zawo zinali makumi ghawiri, na maziko ghawo ghinali makumi ghawiri. Na mbali ya kumpoto, zana 100 pa zana 100, na mbali ya kumwera, zana 100 pa zana 100, na zipilala zawo makumi ghawiri, na maziko awo makumi ghawiri. Ndipo mbali yakuti ku nyanja makatani makumi asanu ma mikono, zipilala zawo khumi, ndi maziko awo khumi Ndipo mbali ya kummawa makubiti makumi asanu nsalu, makubiti khumi na asanu yakumbuyo, na zipilala zawo zinali zitatu, na maziko awo anali atatu Ndipo pa msana wa wachiwiri kuchokera mbali ina ndi mbali ina pa chipata cha bwalo, nsalu khumi ndi zisanu za ma cubits, zipilala zawo zitatu, ndi maziko awo zitatu, Nsalu zonse za hema zinali za nsalu wabwino wopindidwa. Nanga maziko gha nsanamira ghawo ghali gha mkuwa, nanga ngowe zhawo zhali zha siliva, nanga mitu yawo yali yophimbidwa na siliva, nanga nsanamira zonse zha bwalo zinali zophimbidwa na siliva. Nanga chigubiko cha chipata cha bwalo chinali ntchito ya wosoka mwa buluu, nanga pepo, nanga kokonolo wopota, nanga nsalu yabwino yopota. Utali wake unali makumi awiri ma cubits, nanga kutalika nanga ufupi wake unali masanu ma cubits, wofanana na zotchinga za bwalo. Ndi zipilala zawo zinayi, ndi maziko awo zinayi amkuwa, ndi ngowe zawo zasiliva, ndi mitu yawo yokutidwa ndi siliva. Ndi zipikisi zonse za bwalo kuzungulira zamkuwa, ndi iwo okutidwa ndi siliva. Na uyu ndi nkhani wa kukonzekera kwa hema ya umboni, monga mwa kulamulidwa Mose, kuti ntchito ikhale ya Alevi kudzera mwa Itamara mwana wa Aroni wansembe.

Ndipo Bezalel mwana wa Uri, wochokera mu fuko la Judah, wachita monga mwa kulamula kwa Mbuya kwa Mose. Na Eliab mwana wa Ahisamach kuchokera mu fuko la Dan, uyo wakali mkulusa wa zinthu zolukidwa na zinthu zosokotedwa na ntchito zamakono, kuluka ndi chofiira na nsalu yabwino.

38

Ndipo Bezaleli anapanga chivundikiro. Ndipo anaikutira golide wabwino mkati na kunja. Ndipo wakonza mphete zinayi zagolide pa iyi, ziwiri pa mbali imodzi, ndipo ziwiri pa mbali yachiwiri. zakwana ku mipando, kuti kunyamula iyo mu iwo. Ndipo anapanga chifukwa cha chisangalalo pamwamba pa bokosi kuchokera mu golide woyera. ndi vakerubi viwiri va golide, Kerubi umoza pa msonga wa chofukizira chivi chomwe, na kerubi umoza pa msonga wa chofukizira chivi wachiwiri, vakuphimba na mapiko awo pa chigongono cha chifundo. Ndipo wakapanga tebulo wakuti wanenedwa kale wa golide weniweni, Ndipo wakonza pa iyi mphete zinayi, ziwiri pa mbali ya chimoza, ndi ziwiri pa mbali ya chiwiri, zakutambalala, kuti kukweza ndi mitengo mwa iwo. Nanga zitumikiro za bokosi nanga za tebulo anapanga, nanga anazikuta ninga golide. Ndipo wanapanga ziwiya za tebulo, mbale, zofukizira lubani, makapu, na mbale za chopereka cha chakumwa, zimene adzathire nazo, zagolide. Ndipo wanapanga chiwunikiro chowunika, chagolide, chitsinde cholimba, na viboko kuchokera ku mbali zonse ziwiri za iyo, Kuchokera mu vinthu vyakuti reeds vyake, vinthu

vyakuti shoots vikuoneka, vitatu kuchokera mu ichi, na vitatu kuchokera mu ichi, vikupangika kufanana wina na mnzake. Ndipo nyali zawo zimene zili pamwamba pa malekezero za mawonekedwe ngati mtedza kuchokera mwa iwo, ndipo zikalo zake kuchokera mwa iwo, kuti nyali zikhalepo pamwamba pawo, ndipo chikalo chachisanu ndi chiwiri, chimene chili pamwamba pa malekezero a choyimikapo nyali, pamwamba pa msonga kuchokera pamwamba, cholimba chonse chagolide. Nanga nyali zisanu na ziwiri za golide pamwamba pa iyo, na zinyakulo za iyo za golide, na mbiya za iwo za golide. Uyu waputira siliva pa zipilala, ndipo wasula zindawu za golide pa chipilala, ndipo waputira golide mizati, ndipo waputira golide zipilala za nsalu, ndipo wapanga ngowe za golide. Uyu wakapanga zimpini za hema zagolide, na zimpini za bwalo, na zimpini zakuti zitambalitse chophimba pamwamba zamkuwa. Uyu wakusinthapo mithu ya misoro ya siliva ya hema, na mithu ya misoro ya mkuwa ya chitseko cha hema, na chipata cha bwalo, na ngowe wakapanga ku nsanamira za siliva, pa nsanamira uyu wakulambapo siliva. Uyu wachita zipikiso za hema, na zipikiso za bwalo zamkuwa. Uyu wapanga guwa la nsembe la mkuwa kuchokera mu zofukizira moto za mkuwa, zimene zinali za anthu amene anaupandukira pamoza na gulu la Kora. Uyu wakapanga vyose vyakugwiriska ntchito vya guwa lakuperekera nsembe, na chofukizira moto chake, na chikombero, na mbale, na zidyerero za nyama za mkuwa. Uyu wakapanga guwa la nsembe chophimba, ntchito ya ukonde pansi pa choto mwenecho mpaka pakati pake, ndipo waika pachake mphete zinayi kuchokera ku mbali zinayi za

chophimba cha guwa la nsembe zamkuwa, zitali kwa mitengo, kuti kunyamula nawo guwa la nsembe. Uyu wachita mafuta a kudzoza oera, na kuphatikizana kwa zofukiza zoera, ntchito ya wopanga zonunkhira. Uyu wakapanga chitsulo cha kusambira cha mkuwa, ndi maziko ake a mkuwa kuchokera mu zilole za akazi awo wakachita kusala chakudya, awo wakachita kusala chakudya pafupi na zitseko za hema ya umboni, mu tsiku limene wakaika iyo.

Ndipo wakapanga mbale, kuti asambe mu iyo Mose na Aroni na ana ake manja awo na mapazi polowa kwawo mu hema ya umboni, kapena akafikira ku guwa kuti atumikire. Akasambe mu iyo, monga mwa walamula Mbuya kwa Mose.

39

Golide yonse, imene inapangidwa mu ntchito zonse za vinthu vyakupatulika, inali golide wa chopereka choyamba, matarenda makumi ghaviri na visanu na vinayi, na masikelo mazana ghanasakwe makumi ghaviri, malinga na sikelo yakupatulika. Ndi siliva chopereka kuchokera kwa awˆanthu owunikidwa a mpingo zana matalente, ndi chikwi zana zisanu ndi ziwˆiri makumi asanu ndi zisanu masekele, drakima imodzi kwa mutu theka la sekele, malinga ndi sekele wakupatulika, Wonse wakudutira pakuwerenga kuchokera pa zaka makumi ghawiri na kupitilira mu makumi ghanayi gha zikwi khumi, na zikwi zitatu, mazana ghanaghu na makumi ghanaghu. Ndipo mazana

a talente a siliva anagwiritsidwa ntchito mu kuponyera mizinda ya mazana ya tenti, ndi mu mizinda ya nsalu yophimba. Mitu yayi zana pa talente zana, talente imodzi pa mitu yayi imodzi. Nanga masikeli chikwi chimoza na mazana asanu na awiri na makumi asanu na awiri na asanu wakapangira ngowe za nsanamira, ndipo wakakuta mitu yazo ndi golide, ndipo wakakongoletsa nsanamirazo.

Nanga mkuwa wa chopereka unali matarenda makumi asanu na awiri, nanga masekeri chikwi chimoza na mazana asanu. Ndipo iwo anapanga mizinda ya chitseko cha hema ya umboni kuchokera kwa iye, Ndi maziko a bwalo kuzungulira, ndi maziko a chipata cha bwalo, ndi zikhomo za hema, ndi zikhomo za bwalo kuzungulira. ndi chophimba cha mkuwa cha guwa lansembe, ndi ziwiya zonse za guwa lansembe, ndi zipangizo zonse za hema ya umboni Nanga vana va Israeli vakuchita monga Mbuya mwalamula Mose, chomwecho vakuchita. Golide wosalako wa chopereka wakapanga ziwiya zakutumikira nazo pamaso pa Mbuya. Ndi hyacinth yomwe yakasalira, ndi purple, ndi scarlet vakapanga zovala za kutumikira za Aroni, kuti kutumikira nazo mu malo ghakupatulika. Ndipo anabweresa zovala kwa Mose, na hema, na ziwiya zake, maziko na mipanda yake, na nsanamira, ndi guwa la nsembe, ndi vyombo vyose vyake.

Ndi mafuta gha kudzoza, ndi lubani wa kuphatikizira, ndi chiyanjano choyera, ndi nyali zake, nyali zoyaka, ndi mafuta a kuwala, Na tebulo ya kusoŵetska, na ziwiya zonse zake, na

mikate ya kuikidwa patsogolo Nanga zovala za wopatulika za Aroni, nanga zovala za wana wakwe, mu unyakwi Ndi nsalu za bwalo, ndi zipilala, ndi nsalu ya mulyango wa hema, ndi nsalu ya chipata cha bwalo. Nanga vyose vyakugwiriska mu hema, nanga vyose vyakugwira vyake, nanga zikopa za nkhosa zozipaka zofiira, nanga zophimba za bululu, nanga zophimba za zotsalapo, nanga zipikiri, nanga vyose vyakugwira vya ntchito za hema ya umboni. Vyakuti vyose ivyo Mbuya analamula Mose, chomwecho vakapanga vana va Israyeli katundu wose. Nanga Mose anaona vinthu vyose vyakuchita, ndipo vinali vakuchita vyo munjira imene Mbuya analamula kwa Mose, chomwecho vinachita, ndipo Mose anawakomba.

40

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Mu zuŵa limoza lya mwezi wa kuyamba pa mwezi watsopano, ukhaimika hema ya umboni. Ndipo udzayika bokosi la umboni, ndipo udzaphimba bokosi na nsalu. Nanga ukalowesa tebulo, nanga ukayika chifuniro chake, nanga ukalowesa chiyikiro cha nyali, nanga ukayika nyali zake. Ndipo udzaika guwa lansembe lagolide lofukizira lubani pamaso pa bokosi, ndipo udzaika chophimba cha nsalu yophimba pa chitseko cha hema ya umboni. Ndi guwa la nsembe za zopereka uzaika pafupi na zitseko za hema ya umboni, Ndi udzayika mozungulira hema, ndi zonse za iyo udzazipatula mozungulira. Nanga udzatenga mafuta a kudzoza, nanga udzadzoza hema, nanga vyose vili mu iyo, nanga

udzapatula iyo, nanga vyose vyombo vya iyo, nanga idzakhala yapatulika. Ndipo udzoza guwa lansembe la zopereka, ndi zipangizo zake zonse, ndipo udzapatula guwa lansembe, ndipo guwa lansembe lidzakhala lopatulika kwambiri. Ndipo udzabweretsa Aaroni ndi ana ake aamuna pa chitseko cha hema ya umboni, ndipo udzawasamba ndi madzi. Ndipo udzaveka Aroni zovala zopatulika, ndipo udzamuzoza mafuta, ndipo udzamupatula, ndipo adzanditumikira monga wansembe. Nanga ana ake ukhawabweresa, nanga ukhawavwaza zovala. Ndi udzawaodzera iwo munjira imene unaodzera bambo wawo, ndipo adzanditumikira nga ansembe, ndipo kudzakhala kuti kuodzeredwa kwawo kukhale unsembe wa nthawi zonse, mu vibadwa vyawo vyonse. Na Mose anachita vyose vya Mbuya anamulamula, chomwecho anachita.

Nanga chakachitika mu mwezi wakutoma, chaka chakubiri, pakutuluka kwawo ku Iguputo, pa mwezi wamphya chakayimikizgwa hema. Ndipo Mose wakayimika hema, ndipo wakaika misoro, ndipo wakalowetsa mipiringano, ndipo wakayimika zipilala. Ndipo anayala nsalu pa hema, ndipo anayika chophimba cha hema pachake pamwamba, monga mwa analamula Mbuya kwa Mose. Ndipo atatenga umboni, wakuponya mu bokosi, ndipo waika ndodo pansi pa bokosi Na waloweza bokosi mu hema, ndipo waika chiphimba cha nsalu, ndipo waphimba bokosi ya umboni, monga mwa walamulira Mbuya kwa Mose. Ndipo anayika tebulo mu hema ya umboni, kumpoto kunja kwa nsalu ya hema. Ndipo anawonjezerapo mikate ya kuperekera pamaso pa Mbuya, monga mwa njira

imene Mbuya analamula Mose. Ndipo anaika choyikapo nyali mu hema ya umboni, ku mbali ya hema yakuti kummwera. Ndipo waika nyali zake pamaso pa Mbuya, munjira imene Mbuya walamula Mose. Ndipo anayika guwa la golide mu hema ya umboni patsogolo pa chinsalu. Na anatentha lubani wa kuphatikizana monga Mbuya mwalamula Mose. Ndipo guwa la nsembe za zopereka anaika pafupi ndi khomo la hema. Na wakayimika bwalo kuzungulira hema na guwa, ndipo Mose wamaliza ntchito zonse.

Nanga mtambo wakufunika hema ya umboni, nanga ulemerero wa Mbuya wakazaza hema. Ndipo Mose sangathe kulowa mu hema ya umboni, chifukwa mtambo unali kuphimba pa iyo, ndipo hema inadzazika ndi ulemerero wa Mbuya. Nthazi izo mtambo ukakwera kufuma mu hema, vana va Isiraeli vakanyamuka pamoza na katundu wawo. Nga mtambo unaleka kukwera, iwo vinkaleka kugenda mpaka zuwa limene mtambo unakwerambo. Pakuti mtambo unali pa chihema masiku, ndipo moto unali pa chihemacho usiku pamaso pa Aisraeli onse, mmaulendo awo onse.

Uthenga Wambone wa Marko

1

Chiyambi cha uthenga wabwino wa Yesu Kristu, Mwana wa Chiuta. Monga mwa kalembedwa mu aneneri, onani ine nkhutuma mthenga wangu pa nkhope yako, uyo wakakongoza njira yako pa nkhope yako, Lizgu lya wakufuwula mu chipululu, konzani njira ya Mbuya, pangani njira zake zolunjika.

Kunachitika Yohane wakubatiza mu chipululu na kulalikira ubatizo wa kulapa kuti kukhululukira zamakholwe. Nanga anthu ose a ku charu cha Yudeya nanga a ku Yerusalemu yakatulukapo kwa yemweyo, nanga yakabatizidwapo yose mu mtsinje wa Yorodani na yemweyo, yakulumbilapo zolakwa zawo. Yohane waali wawalile vyuma vya ngamira na lamba wa chikopa pa chiuno chake, na wakalya ziwala na uchi wa mwenuko. Na wakalongora wakuti, Ukuiza wakuti ali na

mphamvu kuposa ine pambuyo pane, amene sindili wakwanira kugwada nkhuti ndimasure chingwe cha nsapato za wakwe. Ine nakhubatiza inyuwe mu madzi, koma iye akhubatiza inyuwe mu Mzimu Wera.

Na zinachitika mu masiku iwenewo kuti Yesu anabwera kuchokera ku Nazareti wa ku Galileya ndipo anabatizidwa na Yohane mu mtsinje wa Yorodani. Na mwakamanga pakukwera kuchokera mmadzi, waona thambo likugawikana, na Mzimu ukutsikira pa iye nga nkhunda. Ndipo lizgu lyakachitika kuchokera kumwamba, Iwe ndiwe Mwana wangu wakondedwa, mwa iwe ndinakondwera.

Nanga posacipo Mzimu wamulasa kuluta mu chipululu. Na wakalipo pamenepo mu chipululu masiku makumi anayi wakuyesedwa na Satana, ndipo wakalipo na nyama zakuthengo, ndipo watumiki wakalimutumikira.

Pambuyo pa kuperekwa kwa Yohane, Yesu wakiza mu Galileya kulalikira uthenga wabwino wa ufumu wa Mulungu. Na kunena kuti, Nthawi yazuzika, na ufumu wa Chiuta wafika. Tembenukani na kukhulupirira mu Uthenga Wabwino.

Pakulongosoka pakati pa nyanja ya Galileya, waona Simoni na Andreya mlongo wake wa Simoni, akuponya ukonde mu nyanja, pakuti walivyo asoŵi. Yesu wakawauza kuti, Bwerani mundikongoze, ndipo ndikhakupangani kukhala asoŵi wa anthu. Ndipo mwamsanga atasiya maukonde awo,

anamutsatira. Ndipo atapita kuchokera kumeneko pangono, anaona Yakobo mwana wa Zebedayo ndi Yohane mlongo wake, ndipo iwo anali mu bwato kukonza maukonde. Na mwakafika wakawaŵilanga. Ndipo wakasiya tati wawo Zebedayo mu ngalawa pamoza na anthu akalipiro, wakapita pambuyo pake.

Ndipo analowa mu Kapernaumu, ndipo mwamsanga pa sabata, atalowa mu msonkhano, anali kuphunzitsa. Ndipo anadabwa na kuphunzitsa kwakhe, pakuti wakali kuphunzitsa iwo monga wakukhala na ulamuliro, osati monga alembi. Ndipo munali mu msonkhano wawo munthu wakuti anali mu mzimu wosayera, ndipo analira. Kunena, Tili na chiyani nawe, Yesu wa ku Nazareti? Wabwera kudzatiwononga? Ndikukudziwa kuti ndiwe ndani, wakupatulika wa Mulungu. Nanga Yesu wamudzudzula wakuti, Khala chete nanga tuluka mwa iye. Ndipo mzimu wakusachena unakamugwedezera, ukalira mawu akuru, ndipo unakamutuluka. Na vakadabwa vose, chomene kuti vakakambirana pakati pawo vakulonga, Chichi nchichi? Ndi chiyezo chichi chiswa ichi, chakuti mwaulamusi vikalamula mizimu yisakayera, na vikumutumikira? Na yakachoka kumveka kwace mwamsanga mu dera lonse lakuzungulira la Galileya.

Ndipo mwakufuma, pakutuluka mu mpingo, anakafika ku nyumba ya Simoni na Andreya pamoza na Yakobo na Yohane. Amayi wakweni wa Simon waali wagona ali na fivyu. Mwakawanda wanamuwuza za iye. Ndipo wakasendela nakumuyimika wakagwira chiwoko chake, ndipo fivilo

likamusiya mwakufulumira, ndipo wakatumikira iwo. Madzulo koma yakuchitika, pamene dzuwa likulowera, ankatulutsira kwa iye onse awo kuyipa kukhala ndi awo ziwanda. Ndipo munzinda wonse unali utasonkhana pa chitseko Na wachiritsa vambuya vakuru vakukhala nkhongo na matenda yamitundu yosiyanasiyana, na wakatulutsa ziwanda vambuya, na nanga wakalola ziwanda kuyankhula, chifukwa zikamanyi kuti yekha ndi Kristu.

Ndipo mmawa usiku kwambiri atanyamuka anatulukapo ndipo anapita ku malo a chipululu, ndipo kumeneko anapemphera. Simoni nanga iwo wapamoza naye wakamutsatira, Ndipo atamupeza, banamuwuza kuti, Bonse bakulonda iwe. Ndipo wanena kwa iwo, Tiyeni tipite ku midzi ya pafupi, kuti ndilalikire kumeneko, pakuti nkhacitira ici ndinacoka. Na walikuba wakupalikira mu misonkhano yawo mu Galileya yonse, ndipo walikuba wakutulutsa ziwanda.

Nanga wakiza kwa iye munthu wakugwara, wakumupempha iye nanga wakugwada, nanga wakunena kwa iye kuti, Nga ukufuna, ukukhoza kundisudzula ine. Yesu, atamva chisoni, anatambasula dzanja lake namkhudza ndipo wakuti kwa iye, Ndikufuna, uyeretsedwe. Atanenera mwamsanga, khate inapita kwa iye, ndipo wayelezgeka. Na wakamuchenjeza mwamphamvu, mwakufulumira wakamufulumiza, ndipo wakuti kwa iye Ona kuti usalankhule kanthu kwa aliyense, koma pita ukadzioneske kwa wansembe ndipoupereke chopereka cha ukhondo wako zimene analamula Mose kuti

zikhale umboni kwa iwo. Uyo atuluka anaanza kulalikira vyakuji na kufalitsa uthenga, chomene iye walekelera kukhoza poyera mu msumba kulowa, koma analikha kunze mu malo gakutali, na anthu analikiza kubwera kwa iye kuzipera zonse.

2

Ndipo analowa kachiwiri mu Kaperanaumu patapita masiku, ndipo kwamveka kuti ali mnyumba. Ndi msanga anasonkhanika anthu ambiri, mwakuti kunalibe malo kana kuti ku khomo, ndipo anakaŵa kwa iwo mawu. Nanga wakubwera kwa iye wakutola mundu wakugontha wanyamala, uyo wakukwezgwa na anthu wanayi. Ndipo sakanatha kumfikira chifukwa cha khamu ya anthu, anabvula denga kumene kanali, ndipo pakubvula anatuluska chibedi pamene munthu wakugumala kanagona. Yesu atawona chikhulupiliro chawo, wawuza munthu wakugumala kuti, Mwana, zakulakwilwa zako zakulekerezgwa. Kunali vina va valembesi kuko kukhala na kuganizira mu mitima yawo, Kodi uyu nkhuchitanji kulankhula maboza chomwecho? Ndani wakukwaniska kukhululuka vivi kupatula Chiuta yekha? Nanga mwakamanga kudziwa Yesu mu mzimu wake kuti chomwecho iwo akuganizira mu iwo, anati kwa iwo, Chiyani ichi mukuganizira mu mitima yanu? Chiyani ndi chosavuta, kunena kwa munthu wakupooza kuti, Zolakwa zako zakulekerezedwa, kapena kunena kuti, Imirira na nyamula mphasa yako na yenda? Kuti nangu mudziwe kuti Mwana wa Munthu uli na ulamuliro wakukhululukira machimo pa dziko

lapansi, ukulonga kwa wakugumala, Nkhukuuzani kuti, imika, nyamula chigoneko chako, ndipo upite ku nyumba yako. Na wauka manyata, na watola chigoneko chakhe wafuma palongolo pa wose, chomwe wose wakangasika na kulemekezera Chiuta wakutonga kuti Sitinayiwonepo chinthu ngati ichi.

Ndipo wakatulukanso kanyakeso ku nyanja, ndipo chigulu chonse chakabwera kwa iye, ndipo wakawaphunzisa. Ndipo pakudutsa anaona Levi mwana wa Alphaeus ali wakhede pa malo a kusonkhanitsa msonkho, ndipo anamuwuza kuti, Nditsatire. Ndipo anaimirira namutsatira. Na chinachitika pamene wakagona pansi mu nyumba yakhe, vazuwa va misonkho vazuwa na vachimbi vakagona pamoza na Yesu na vaphunzira vakhe, pakuti vakali vazuwa, ndipo vakamutevera. Na walembi na Mafalisayo pawakamuona akulya pamoza na asonkha misonkho na achimwemwe, wakawuza waphunzira wakwe kuti, Nchifukwa chiyani akulya na kumwa pamoza na asonkha misonkho na achimwemwe? Na Yesu wakumva, wakulonga kwa iwo, Anthu wamphamvu sakufuna singanga, koma awa wakukhala mwipa ndiwo wakufuna. Sindinabwera kuyitana walungama, koma akalakwa kuti walape.

Na walikuba waphunzira wa Yohane na wa Mafarisayo wakusala kudya. Ndipo wakubwera na wakumuti kwa iye, Chifukwa chiyani waphunzira wa Yohane na wa Mafarisayo wakusala kudya, koma waphunzira wako si wakusala kudya? Ndipo Yesu wakawuzgha kuti, Kasi wana wa mu nyumba ya ukwati wangakhoze kusala chakudya pamene mkwatibwi yuli

nao? Nthazi zonse zimene mkwatibwi yuli nao, sangakhoze kusala chakudya. Koma mazuwa azabwera pamene mkwatibwi achotsedwa kwa iwo, ndipo pamenepo azasala kudya mu mazuwa amenewo. Palibe munthu wosoka chigamba cha nsalu yosasambizidwa pa chovala chakale, ngati sizitero, chidzatenga chodzaza chake, chatsopano kuchokera ku chakale, ndipo kungambika kwakuipa kukachitika. Na palije mundu wakuika vinyo vyakupya mu zikopa zakale, nga nanga ayi, vinyo vyakupya vikuponya zikopa, na vinyo vikutikha na zikopa zikufa, koma vinyo vyakupya vikuyenera kuikwa mu zikopa vyakupya.

Ndipo zinachitika kuti iye akudutsa pa tsiku la Sabata pakati pa minda ya tirigu, ndipo ophunzira ake anayamba kunyonga misanga ya tirigu. Ndipo Afarisayo anali kunena kwa iye, Ona! Chiyani chikuchitika pa tsiku la Sabata chimene sichivomerezeka? Ndipo iye anali kunena kwa iwo, Kodi simunawerenga kuti Davide anachita chiyani pamene anali ndi chosowa ndipo anali ndi njala iye ndi iwo amene anali naye? Mwakuti walowera mu nyumba ya Mulungu pa Abiathari mupayiri wamkuru na walidya mikate ya kusowêka, iyo yikuti si yavomereka kudya nga si vapayiri, na wapereka kwa vavo vali pamoza naye? Ndipo anawauza kuti, Sabata inapangidwa chifukwa cha munthu, osati munthu chifukwa cha sabata, Choncho Mwana wa Munthu ndi Mbuye wa Sabata.

3

Ndipo walowangso mu msonkhano, ndipo munalipo munthu wakukhala na chiwoko chowuma. Ndipo anali kumuyangana ngati pa sabata achiritsa iye, kuti amumilange. Ndipo wakuti kwa munthu yemwe wakugwira chiwoko chomwe chauma, Imirira pakati. Na wakuti kwa iwo, Yili yavumereska pa Sabata kuchita vyakucema na kuchita vyakuipa? Kusungula mzimu na kupha? Iwo na wakhalanga chete. Nanga wakuwayangana iwo na ukali, wakuchiswa mu mtima pa kuwuma kwa mtima wawo, wakuti ku mundu uyo, Goloza chiwoko chako. Nanga wakagoloza, nanga chikaweleskapo chiwoko chake chili chamoyo nga chiwoko china. Ndipo Afarisi atuluka, mwakufulumira pamoza na Aherodiani anachita mphangano zakuti amuwononge.

Nanga Yesu wakasokoneka pamoza na wophunzira wakwe ku nyanja, nanga khamu yakukwana kuchokera ku Galileya wakamutobera. Na kuchokera ku Yudeya na kuchokera ku Yerusalemu na kuchokera ku Idumeya na kupitilira mtsinje wa Yorodano, na ŵa ku Tiro na Sidoni, ŵanthu ŵakuŵa ŵanji, ŵakumva vyakuŵa vyose vyo ŵakupanga, ŵakwiza kwa iye. Ndipo anaŵauza ŵaphunziri ŵakwe kuti bwato likhale pamaso pakwe chifukwa cha ŵanthu ŵambiri, kuti ŵasamukakamize. Anachiritsa ambiri, chomwecho anthu anali kugwera kwa iye kuti akhunkhire yense amene anali na matenda. Ndi mizimu ya yaipa, pamene inamuona, inagwera pansi kwa iye ndi kufuula kuti, Iwe ndiwe Mwana wa Mulungu. Na wawakalipira zambiri kuti wasawamuwonekhera.

Ndipo wakwera mu phiri, ndipo wakuitana awa wakufuna mwini, ndipo wanapita kwa iye. Nanga wakapanga khumi na wiri kuti wakhale pamoza naye, nanga kuti awatume iwo kulengeza. na kukhala na ulamuliro wakutumikira matenda na kutulutsa ziwanda. Na wakavika zina kwa Simoni, Petro. na Yakobo wa Zebedayo na Yohane mlongo wa Yakobo, ndipo anawaika mazina Boanerege, chomwe chikutanthauza ana wa bingu, na Andrew, na Philip, na Bartholomew, na Matthew, na Thomas, na James mwana wa Alphaeus, na Thaddaeus, na Simon Mkaananite nanga Yuda Iskariyoti, uyo nanga wakamupereka.

Ndipo bafika mu nyumba, ndipo likuŵa likusonkhana kachiwiri, chomwecho kusakhoza iwo nangabe buledi kudya. Na vakamva vanya vaku kuchokera kwa iye, vakatuluka kuti vakamugwire chifukwa vakanena kuti wakadabwa. Nanga amalembi awo akuchokera ku Yerusalemu atatsikira anali kunena kuti ali na Beelzebuli, nanga kuti mu mfumu ya ziwanda akutulutsa ziwanda. Nanga wakawaitana iwo, wakaŵechera kwa iwo mu fifanizgo kuti, Uuli Satana ungakhoza kutulutsa Satana? Ndi nga ufumu wagawidwa pa yomweyo, ufumu uyo sukhoza kuyimirira. Nanga nga nyumba yagawidwa pa yomweyo, nyumba iyo siyingathe kuyima. Na nga Satana wauka pa yekha na wagawanika, sangakhoze kuyima, koma uli na maliziro. Palije munthu uyo wakukhoza kufumba zinthu za uyo wakulimba walowa mu nyumba yake, nga wakamanga choyamba uyo wakulimba, na pamenepo wakafumba nyumba yake. Nadi nkhunkhuwuzgani kuti vyose vikhalekelewa kwa

ana a anthu, vivi vyose na manyazi ose, ngakhale vingakhale vyakuti vikanyoze. Koma uyo anganyoze Mzimu Wera, sangakhale na chikhululuko mu nthazi, koma ndi wolakwa wa chiweruzo cha muyaya, Chifukwa amaŋamba kuti, Uli na mzimu wakusakhala woyera.

Choncho, amayi ake na abale ake akubwera, ndipo akuyima kunja anatumiza kwa iye kumuitana. Gulu la anthu linali likhala pafupi naye, ndipo anati kwa iye, Ona, amayi ako nkhani akhale ako ali kunja, akulondola iwe. Ndipo anayankha kuti, Ndani mayi wangu kapena abale angu? Ndipo atazungulira kuzungulira iwo okhala mozungulira iye, anati, Onani amayi anga ndi alongo anga, Pakuti uyo wakachita chifuniro cha Mulungu, uyu ndi mbale wangu na mlongo wangu na amayi wangu.

4

Ndipo kuti kachiwiri anayamba kuphunzisa kutalika kwa nyanja, ndipo anasonkhanika kwa iye chigumula chikuru, chomwe iye walowa mu bwato kukhala mu nyanja, ndipo wonse chigumula walikuba kutalika kwa nyanja pa nthaka. Ndipo wakaŵa kuwaphunzisa mu vifanizgo vinji, ndipo wakaŵa kuŵawuza mu kuphunzisa kwakwe, Mwamvera. Onani, wakhatuluka wakubzala kuti akabzale. Ndipo chinachitika pa nthawi ya kubyala, china chinagwa pa njira, ndipo zinabwera ivyuni na zinadya. Nanga wina wakagwa pa

mwala, penepo wakagwira kukhala nkhongo nyake, nanga mwachangu wakamera chifukwa cha kukhala kuzama kwa nkhongo. Dzuwa likutuluka kunatentha, ndipo chifukwa chakuti kunalibe muzu, kunawuma. Ndipo china chinagwera mu minga, ndipo minga inakula ndi kuchipondera, ndipo sicinabereke chipatso. Ndipo wina unagwera mu nthaka ya bwino ndi unali kupatsa zipatso zikukula ndi zikukula, ndipo unabereka makumi atatu ndi makumi asanu ndi limodzi ndi zana. Na alikuŵa kunena kwa iwo, Uyo wakukhala na makutu yakumva, amve. Pamene yakachitika kuti ali yekha, vanu vali kutalika naye pamoza na vanu khumi na vaviri vakamufunsa za chifaniziro. Nanga wakaŵa kuŵaŵechera kuti, Kwa inu mwapasidwa kumanya zinsinsi za ufumu wa Chiuta, koma kwa ŵawo ŵakuli kunja, zintu zonse zikuŵecheredwa mu fifanizgo, Kuti akulola bakulola koma basaone, ndipo akumva bakumva koma basamve, mwina babwelere ndipo machimo awo akhululukidwe.

Ndipo wakuti kwa iwo, Simukudziwa mfano uyu, nanga mungadziwe bwanji mfano zonse? Wakubzala akubzala mawu. Awa ndi awa pa mbali ya njira umo ukubyalwa uthenga, ndipo pamene akumva, mwamsanga ukubwera Satana na ukutola uthenga uwo wabyalwa mu mitima yawo. Ndipo awa mofanana ndi iwo pa malo a miyala akubzalidwa, iwo akamva mawu, nthawi yomweyo ndi chisangalalo akulandira. Ndipo alibe mizu mwa iwo veni, koma ndi akanthawi chabe. Kenako pakachitika masautso kapena chisautso chifukwa cha mawu, mwamsanga amalepherezgeka. Na awa ndi wa wakufeswa mu minga, wa

wakumvera uthenga. Na zovuta za nthazi uyu, na chinyengo cha chuma, na zovuta za vinthu vinyake zikulowera zikuphinyira mawu, ndipo ukukhala wosabala zipatso. Na awa ndi ŵakuti ŵabajikwa pa nthaka yiwemi, ŵakuti ŵakumvera uthenga na kuulandira, na kubereka vipatso mu makumi ghatatu, na mu makumi ghusanu na chimoza, na mu chikumi.

Ndipo anali kunena kwa iwo, Kodi nyali yimabwera kuti yikaikidwe pansi pa dengu kapena pansi pa bedi? Siyikuti yikaikidwe pa choyimikapo nyali? Palije chakubisika chingakhale chosawululika, nanga chakubisika chinakhalako koma kuti chiwoneskeke. Ngati munthu ali ndi makutu akumva, amve. Ndipo anali kunena kwa iwo, onani cakuti mukumva. Mu cipimo cimene mukupima, cidzapimidwa kwa inu, ndipo cidzawonjezedwa kwa inu amene mukumva. Uyo wakukhala nacho akapatsidwa zambiri, ndipo uyo wangakhala nacho, chomwe wakukhala nacho chidzachotsedwa kwa iye. Ndipo walikuti, umo nkhuli ufumu wa Mulungu, monga munthu angaponya mbewu pa nthaka, ndi iye agone ndi adzuke usiku ndi masana, ndipo mbewu imerere ndi ikule monga iye sadziwa. Nthaka yakha yake chinabereka zipatso, choyamba udzu, kenako nkhungu ya tirigu, kenako yodzala tirigu mu nkhungu. Pamene chipatso chapereka, mwamsanga amatumiza chikwakwa, chifukwa wafika nthawi ya kolola.

Nanga wakulonga, Tikufanizgenge viuli ufumu wa Mulungu? Kapenya mu chifanizo chiyani tikufananisize wenewo? monga mbewu imoza ya sinapi, iyo pamene ibzalidwa pa nthaka, ndi

yayingono kuposa mbewu zonse ziri pa nthaka, Nanga wakubajika, ukuluta pamwamba nanga ukupita vyakurya vyose vya mu dimba, nanga ukupanga vitavi vikuru, chomene kuti viyuni vya kumlengalenga vikhole kukhala pansi pa chithunthwi chake.

Ndipo mifano yotere yambiri anakawayankhulira mawu, monga mbakakulimbikira kumva. Koma popanda mfano sakaŵaŵecheskera ŵanthu uthenga, koma kwa ŵaphunziri ŵakwe ŵekha akaŵafotolera vyose.

Ndipo wakuti kwa iwo pa siku yeneyo madzulo yakafika, Tiyeni tidutse ku ngambo. Ndipo akuleka khamu wanthu wakumtenga iye monga walikha mu ngalawa, ndipo ngalawa zina zilikha naye. Ndipo kunakhala mphepo yamkuntho yayikulu, ndi mafunde yalikugwera mu bwato, kweniso bwato linakalikudzazika. Nanga walikuba iye pa chigonero pa musana wa chombo chogona, ndipo wamudzutsa nanga wakunena kwa iye, Mlangizi, si chinthu kwa iwe kuti tikufwa? Nanga wakadzutswa, wakakhalira mphepo nanga wakati ku nyanja, Khala chete, khala bii. Nanga mphepo yakasiya, nanga yakakhalapo bata yayikuru. Ndipo anati kwa iwo, Cifukwa ciyani muli ndi mantha cakutere? Cifukwa ciyani mulibe cikhulupiriro? Ndipo anachita mantha akulu ndipo anali kunena wina ndi mnzake kuti, Kodi uyu ndi ndani, chifukwa mphepo ndi nyanja zimumumvera?

5

Ndipo vakiza ku mbali ya nyanja mu charu cha va Gergesene. Na kutuluka kwake mu chombo, mwamsanga wakumana naye munthu wakuchokera ku manda uyo wakhalanga mu mzimu wosayera. Uyo wakukhala anali nayo mu manda, ndipo wala na zingwe palije munhu wakakonzeka kumanga iye, chifukwa iye nthawi zambiri ankamangidwa ndi zingwe na minyororo, ndipo minyororo na zingwe zinkadulika ndi iye, ndipo palibe munthu amene anali ndi mphamvu zakumugonjetsa Ndipo usiku wonse ndi masana mmanda ndi mmapiri anali kudzifuwula ndi kudzidula ndi miyala. Wawona Yesu kuchokera kutali, wabutuka na kumugwadira. Na wakufuwula mawu akulu akunena, Chiyani kwa ine na kwa iwe, Yesu, Mwana wa Chiuta Wakumusana? Ndikulumbira iwe Chiuta, usandiphere. Wakali kunena kwa iye kuti, Tuluka iwe mzimu wa usakuyera mu munthu uyu. Ndipo anamufunsa, Dzina lako ndi chiyani? Ndipo anayankha kunena, Dzina langa ndi Legiyoni, chifukwa tili ambiri. Ndipo anamukomba iye kwambiri kuti asatumize iwo kunja kwa dziko. Kunali kuko gulu wamkulu wa nkhumba ukudya pafupi na phiri. Na vidaemoni vonse vakamusengezga vakulonga kuti, Tutume ife mu vinguluve kuti tilowe mu iwo. Na Yesu anavomereza kwa iwo mwakufuma. Mizimu yinji yosayera inatuluka na kulowa mu ngulube, ndipo gulu linanyamuka pa mphepete na kulowa mu nyanja. Zinali pafupifupi zikwi ziwiri, ndipo zinanywa mu nyanja. Ndipo walisa nkhungu wabutuka ndi kukaŵiranga mu mzinda na mminda, ndipo wanyamuka

kuti wakawone chakachitika. Ndipo bafika kwa Yesu, ndipo baona uyo wakagwirwa na ziwanda wakhala pansi ndi kuvala ndi kukhala na nzeru zabwino, uyo wakakhala na legiyoni, ndipo baopa. Ndipo anakhalira kwa iwo anthu anawona monga zinachitika kwa munthu wakali na ziwanda ndi za nkhungu. Ndipo vanatumbuka kumupempha kuti achoke mmalire mwawo. Ndipo pakulowa kwake mu ngalawa, munthu wakugwira mazoka wanamupempha kuti akhale naye. Na nga wamusiya, koma wakuti kwa iye, Enda ku nyumba yako kwa awa ako, na uwauze vyose vya Mbuya wachitira iwe na kukuchitira chifundo. Na anacoka na anayamba kulengeza mu Dekapoli vyose Yesu anachitira iye, ndipo onse anadabwa.

Ndipo Yesu atawoloka mu bwato kachiwiri kupita ku mbali iyo, khamu yayi-khulu inasonkhana kwa iyo, ndipo anali pafupi na nyanja. Ndipo wabwera mmodzi wa akuluakulu a msonkhano, dzina lake Jairosi, ndipo atamuwona wagwera pansi pa mapazi ake Na wakumupempha iye zambiri, wakhamba chakuti, Mwana wanga wamkazi wakhala na vuto kwambiri, kuti muze muike pa iye manja, kuti apulumuke na akhale na umoyo. Ndipo ananyamuka naye, ndipo khamu lalikulu linkamutsatira, ndipo linkamusindikizira. Ndipo mkazi wina wakukhala mu kutuluka kwa mwazi zaka khumi na ziwiri, Nanga wakuvutika vingi na madokotala vingi nanga wakugwiliska vyose vyakha vyose, nanga wakuthandizika chinthu, koma vinandi wakwiza mu vyakuipa, Wakamva za Yesu, wakiza mu khamu kumbuyo wakakhora chivara chake. Anali kuganiza mu mtima wake kuti, Ngati ndikhudza ngakhale zovala zake, ndidzapulumuka. Na

mwakafupa chitsime cha mwazi wake chayuma, ndipo yamanyana mu thupi wake kuti wachiritsa ku chivuthu. Ndi mwakufulumira Yesu wakuzindikira mwa yekha mphamvu kutyoka mwa yekha, wakutembenuka mwa gulu wa anthu, wakulonga, Ndani wakukhora zovala zangu? Nanga ophunzira ake yakali kukhamba kwa iye, Ukulola chigumba chikukupanikiza iwe, nanga ukulonga, Ndani wakukhomba wangu? Nanga wakali kuyangana-yangana kuti awone uyo wakazi wachitiridwa ichi. Mkazi uyo, wakuopa na kunjenjemera, wakudziwa zimene zachitika pa iye, anabwera na kugwa pansi pamaso pake na kumuuza choonadi chonse. Koma iye anati kwa iye, Mwana wanga wamkazi, chikhulupiriro chako chakupulumutsa, pita mu mtendere, ndipo ukhale wathanzi kuchokera ku matenda ako. Pakhali wake akulankhula, wakubwera kuchokera kwa mfumu ya mpingo wakulankhula kuti, Mwana wako wamkazi wamwalira. Chifukwa chiyani pakhali ukuvutisa mphunzitsi? Koma Yesu pakaŵa kamumva mawu ghakuŵechekwa, wakuti kwa mkulu wa sinagogi, Usaope, khulupilira chabe. Na sanalekelera munthu aliyense kumtsatira nga Petro, Yakobo, na Yohane mlongo wa Yakobo. Ndipo anabwera mu nyumba ya mtsogoleri wa mpingo, ndipo anaona chisokonezo, anthu akulira ndi kulira kwambiri. Ndipo walowa nakuwauza kuti, Nkhani yake chiyani mukuvutika mtima nkulira? Mwana uyu sanafe, koma ukulala tulo. Ndipo anali kumuseka. Koma iye atachingamiza onse, anatenga bambo ba mwana ndi mayi wake ndi iwo amene anali naye, ndipo analowa kumene kunali mwana atagona. Na wakaŵata dzanja la mwana, wakanena kwa iye, Talitha, koumi,

zimene zikumasulika kuti, Mwanakazi, ndikunena kwa iwe, imirira. Na mwakamaso mtsikana anayimirira na anayenda, pakuti anali na vyaka khumi na viwiri. Ndipo anagumuka kwambiri. Ndipo anawalamula kwambiri kuti palibe munthu adziwe zimenezi, ndipo anati apatsidwe chakudya.

6

Ndipo wakatuluka kumulimo na kukiza ku dziko la makolo wake, ndipo vaphunzisi vake vakamutobera. Sabata itakhala, anayamba kuphunzisa mu mpingo, nanga vazinandi vakumva vakadabwa vakunena, Uyu wakutola kweni vizintu ivi? Nanga ndi ndani nzeru imene yapasidwa kwa iye, nanga mphavu zotere zikuchitika chifukwa cha manja ghake? Kasi uyu si seremala, mwana wa Mariya, nkhongo wa Yakobo na Yose na Yuda na Simoni? Kasi alongo akhe si vali uno kwa ife? Ndipo vakasoŵa mtima mwa iye. Yesu wakawuza kuti, Mneneri sangalemekezgwe koma mu dziko lake, nanga pakati pa achibale ake, nanga mu nyumba yake. Nanga yakuti yakalemba kuko chinthu chili chose cha mphamvu kuchita, nga yakuti vangono vodwala vakuika manja yakachiritsa. Ndipo walikudabwa chifukwa cha kusakhulupilira kwawo. Ndipo walikuyendayenda mmidzi mozungulira akuphunzitsa.

Nanga wakuitana khumi na wiri, nanga watamba kuwatumananga awiri awiri, nanga wakawapha ulamuliro wa mizimu ya yaipa. Nanga wakawalamula kuti wasatenga chinthu

chiri chonse mu njira nga wasi ndodo yekha, wasi thumba, wasi chingwa, wasi ndalama zamkuwa mu lamba, Koma ŵavale nsapato, ndipo asavale zovala ziŵiri. Ndipo wakaŵa kuŵalonga kwa iwo kuti, Kwapo nga mukalowa mu nyumba, uko mukhale mpaka muchoke kuchokera uko, Na wonse nga si wa landira imi nanga wa kumvera kwanu, mu kutuluka kuchokera kuko, pukutani fumbi la pansi pa myendo yanu kuti likhale umboni kwa iwo. Choonadi nkhukuuzani, kwa Sodomu nanga kwa Gomora kudzakhala kwa kupfuma pa tsiku la chiweruzo kuposa mudzi ula. Ndipo atachoka analikha kuti alape Ndipo zinali kupirikitsa ziwanda zambiri, ndipo zinali kupaka mafuta anthu odwala ambiri ndipo zinali kuwachiritsa.

Ndipo mfumu Herode wakumva, pakuti dzina lake linali litawoneka bwino, ndipo wakanena kuti Yohane wakubatiza wauka kufuma kwa akufa, ndipo chifukwa cha ichi mphamvu zikugwira ntchito mwa iye. Wina wakulongosola kuti ndi Eliya, wina koma wakulongosola kuti ndi mneneri monga mmoza mwa waneneri. Wakamva koma Herode wakati kuti, Uyo ine ndinadula mutu Yohane, uyu niye; iye wakayuka kuchokera kwa wakufa. Pakuti Herode mwini wake wakatumizga wanthu nakugwira Yohane nakumumanga mu ndende chifukwa cha Herodiya, mkazi wa Filipo mlongo wake, chifukwa wakamukwatira. John walikuti kwa Herod chifukwa si chiloledwa kwa iwe kukhala na mkazi wa mlongo wako. Koma Herodias wakali na chidani kwa iye na wakali kufuna kumupha, koma walibe na mphamvu. Pakuti Herode wakali kukhowera Yohane, pakudziwa kuti wakali munthu wolungama na woyera,

ndipo wakali kumteteza. Pakumva mawu gha wake, wakali kupanga vinji na wakali kumva mawu gha wake na chisangalaro. Nanga yakachitika dazi yakuyenera, pamene Herode pa kubadwa kwake chakudya chamadzulo wakapangira akulu ake nanga akuluakulu a chikwi nanga oyamba a Galileya, Na mwana wake wamkazi wa Herodiya pakalowa na kuvina nakukondweska Herode pamoza na avo vakulya naye, mfumu yakati kwa mtsikanayu, Undipemphe chinthu chilichose chaukuviringana, ndipo ndidzakupa. Na akalumbira kuti, Chilichonse chingundipemphe ndikhakupatsa, mpaka pakati pa ufumu wangu. Iye pero watuluka wakati kwa amayi wake, Chichi nkhupempha? Iye pero wakati, Mutu wa Yohane Mbatizi. Ndipo walowa mwamsanga na changu kwa mfumu, wakapempha wakuti, Ndikufuna kuti undipatse mwamsanga pa mbale mutu wa Yohane Mubatizi. Na mfumu wakusuzgika kwambiri, chifukwa cha zilumbiriro na vanyakudya pamoza naye, wakakana kufuna kuikana. Mwakufulumira, mfumu inatumizga wakupha ndipo inalamula kuti mutu wake ubwereke. Ndipo wakagenda, wakamdula mutu mndende, ndipo wakabweresa mutu wake pa mbale ndipo wakaupereka kwa mtsikana, ndipo mtsikanayo wakaupereka kwa amayi wake. Na pakumva ophunzira wakwe, vakiza na vakunyamula thupi lakwe, ndipo vakulibika mu manda.

Ndipo atumwi anasonkhana kwa Yesu, ndipo anamuuza zonse zya vakapanga na zonse zya vakaphunzisa. Ndipo wawalonga kuti, Bwerani inywe mwekha ku malo a chipululu, ndipo mupumuleni pangono, pakuti anthu akhali akubwera na

kuuluka ambiri, ndipo nangwa kudya sanakhali na nthawi. Ndipo anaenda ku malo gha chipululu mu bwato okha. Nanga anawaona wakupita, nanga wanandi anawazindikira, ndipo wakuyenda mapazi kuchokera mumasinda yose anabwera pamoza penepo nanga anawapitilira nanga anasonkhana kwa iye. Ndipo Yesu atakatuluka anaona khamu yakuru ya anthu ndipo anawachitira chifundo, pakuti anali ngati nkhosa zosakhala na mwenye, ndipo anayamba kuwaphunzitsa zinthu zambiri. Nanga kale nyengo yaitali itatha, ophunzira ake atamuyandikira kwa iye nkunena kuti, Malo ano ndi opanda anthu, nanga kale nyengo yaitali, Watulutseni iwo, kuti apite ku minda yakuzungulira na midzi akagulire makeke, pakuti alibe chakudya chodya. Koma wakayankha wakati kwa iwo, Mupeni iwo inu chakudya. Ndipo wakamuwuza kuti, Kodi tikagule malofu a dinari mazana ghawiri tikawapere iwo chakudya? Koma wakuti kwa iwo, Muli na vibumba vingapi? Pitani mukalole. Pawakazindikira, wakuti, Visanu, na somba ziwiri. Na wakawalamula kuti wakhalenge wonse mmagulu mmagulu pa udzu wakubiriwira. Ndipo vagona mmagulu mmagulu, ena zana zana, ena makumi asanu asanu. Nanga wakutola mikate isanu nanga isomba ziwiri, wakulola kumwamba, wakadalitsa. Nanga wakatyoka mikate nanga wakapeleka kwa ophunzira kuti wawike patsogolo kwa iwo, nanga isomba ziwiri wakaghawaniska kwa wose. Na vanadya vose na vakhutisika. Ndipo ananyamula videngu khumi na ziwiri vizuza za ziduli, ndipo kuchokera ku nsomba. Amuna walidya mikate walikha zikwi zisanu na chikwi.

Nanga mwakumanya ophunzira aku kulowa mu ngalawa nanga kutsogola kupita ku mbali ina ku Betisaida, mpaka mwini atulutsa chigulu. Ndipo ataleka nawo, wakapita ku phiri kukapepha. Madzulo yakafika, chombo chakalivya pakati pa nyanja, nanga yekha padera. Ndipo pakuwona iwo kukhala kuvutika mu kuyendetsa, pakuti mphepo inayi yakutsutsana na iwo, ndipo pa mlondi wachinayi wa usiku wakubwera kwa iwo akuyenda pa nyanja, ndipo anafuna kuwapitilira. Koma iwo wakuwona iye wakuyenda pa nyanja, wakaoneka kuti ndi chiwonetsero, ndipo wakalilira. Wonse pakuti wamuwona na wasowêseka. Mwakufulumira wakulongera nao na wakuwauza kuti, Limani mtima, ine ndili, musaope. Ndipo anakalowa mu bwato kwa iwo, ndipo mphepo inalekelera, ndipo anadabwa kwambiri koposa mu mitima yawo ndi kudabwa. Pakuti iwo sanazindikira pa mikate, koma mitima yawo inali yowuma.

Ndipo atawoloka anakayenda ku dziko la Genesareti ndipo anakhazikika pomwepo. Na kutuluka kwawo mu bwato, mwakufulumira vakamuzindikira. Vanathamanga chigawo chonse chakuzungulira icho ndipo vanayamba kunyamula anthu ovutika pa mphasa zawo kupita kwakukonse kumene vanakamva kuti ali komweko. Na kwakuti konse ankalowera mu midzi kapena mu mizinda kapena mu minda, mu misika ankaikamo odwala na ankamupempha kuti ngakhale mpanda wa chovala chake akhudze, ndipo onse amene ankamkhudza ankapulumuswa.

7

Ndipo Afarisayo nanga wina wa alembi wakwiza kuchokera ku Yerusalemu wakasonkhanika kwa iye, Ndipo pakuwona wina wa ophunzira wake makanja wamba, ici ndi kusamba, kudya zinkwa, wakalipira. Pakuti Vafarisayo pamoza na Vayuda vonse, ngati sangasamba manja ndi nkhonya, sakulya chakudya, chifukwa chogwira chikhalidwe cha akulu. Ndipo kuchokera ku msika, ngati sasambe, sadya, ndipo pali zinthu zina zambiri zimene analandira kuti azitsatire, kusambitsa makapu ndi miphika ndi ziwiya zamkuwa ndi mabedi, Kenako Afarisayo na valembi vakumfumba yemwe, Chifukwa chiyani vaphunzira vako nkhongo vakuyenda mwakupitilira chikhalidwe cha vakulu, koma vakudya chikwi na manja ghakuleka kusambizga? Wakuyankha wawauzira kuti Yesaya walosera bwino za inu anyakuziputa, monga mwakuti mwalembwa, Anthu awa akundilemekezga na milomo yawo, koma mitima yawo yili kutali na ine. Pachabe akundilambira, akuphunzitsa maphunziro a malamulo a anthu.

Mwaleka chakuwuza cha Chiuta pakuti mukugwira chikhalidwe cha anthu, kusamba kwa ziphika na zikho, na zinyake zofanana zotere zambiri mukuchita. Ndipo walikuti kwa iwo, Mwakoma bwino kunyoza malamulo a Chiuta kuti mukwanise kusunga miyezo yanu. Moses pakuti analankhula kuti, Lemekeza bambo wako ndi amayi wako, ndi uyo wakuyankhula zoipa za bambo kapena amayi afe ndi imfa. Koma inu mukuti, nga munhu anene

kwa tate wake kapena kwa amayi wake, Korbani (icho chili mphatso), icho nga kuchokera kwa ine mungapindule, Na simukumulekaso iye kuti achite chinthu chilichonse ku tate wake kapena ku mayi wake, Mukuchita void mawu wa Mulungu na tradition yanu imwe munapereka, na zintu zambiri zofanana zenezo mukuchita. Ndipo wakuitanira gulu lonse la anthu anali kunena kwa iwo, Mwamvere wonse wane ndipo mwamvetsetse. Palije chinachake kuchokera kunja kwa munthu chikulowa mwa iye icho chingakwanise kumudetsa, koma vya vikulawa ndi vya vikulidetsa munthu. Ndipo pamene analowa mu nyumba kuchokera ku khamu la anthu, ophunzira ake anali kumumfunsa za mfanizo. Nanga wakuti kwa iwo, Chomwecho nanga nyuwe mwakuwera wopanda kumvesesa? Mwakuwera mukugomvesesa kuti chinthu choseri chikuchokera kunja chikwinjira mwa munthu chingakwanise kumdetsa? chifukwa si kulowa kwake mu mtima, koma mu mimba, na kumatuluka mu chimbuzi, kutsuka vyakudya vyose. Wakati kuti, Icho chikutuluka mwa munthu ndicho chikumudetsa munthu. Mkati mwake pakuti kuchokera mu mtima wa anthu maganizo oyipa akutuluka: uchigololo, uchifebe, wakupha, Vuba, vusatu, vipi, chinyengo, chiwerewere, diso chachipi, chinyoza, kudzikuza, na upusa. Vyonse ivi vintu vya vivi vikutuluka kukhoma mkhati na kudetsa munthu.

Nanga kuchokera uko wayimikira wapita mu malire a Turo na Sidoni. Nanga walowa mu nyumba wakafuna kuti wamunthu udziwe, nanga wakalemerwa kubisika. Wamva pakuti mkazi za iye, uyo mwana wake wamkazi wakali na mzimu waipa,

wabwera nagwa pa mapazi gha iye. Mkazi uyo anali Mhelleni, Msyrophoenicia pa mtundu, ndipo anamupempha kuti achotse chiwanda mwa mwana wake wamkazi. Uyo na Yesu wakamuwuza kuti, Leka vana vakhutiswe choyamba, pakuti singa vyakubwera kunyamula chikwi cha vana na kuphonyera mbwa zingono. Iye koma anayankha na wakuti kwa iye, Inde, Mbuya, na mbwa zingono pansi pa tebulo zikulya zidutswa za wana. Na wakuti kwa iye, Chifukwa cha mawu agha, pita; chiwanda chachoka mwa mwana wako wakazi. Na pakupita kwakwe ku nyumba yakwe, wakazha mwana waghonjeka pa bedi, na mzimu ukatuluka.

Ndipo kanyake atatuluka mu malire a Turo na Sidoni, anabwera ku nyanja ya Galileya pakati pa malire a Dekapoli. Na akuleta kwa iye munthu wakhongo wakhongo-kulankhula, ndipo akumupemphera kuti amuyikire chiwoko. Nanga wakumutola pambali kufuma mu gulu kwa yekha, waika vifungo vyake mu makutu ake, nanga wakufwira, wakugwira lulimi lwake. Nanga atatayangana kumwamba, wakugomezga ndipo wakuti kwa iye, Efata, uwo ndi, Uguluke. Na mwakamwene makutu gha wake ghinatseguka, na chomanga cha lilimi lake chinambuluska, ndipo wakayankhula bwino. Na wakawalamula kuti kwa wosaliyose walange, koma chomene iye wakawalamula kwa iwo, kwambiri kuposa wakalengezera. Na kupitilira muyeso bakaswigwa kunena, Wachita bwino vintu vyonse, na wakupangiska aba bagontha kumvwa na aba bagontha kuyankhula.

8

Mmazuwa amenewo, chifukwa cha gulu lalikulu la anthu linali pomwepo ndipo analibe chakudya, Yesu anaitana ophunzira ake nkuwauzira kuti, Ndili ndi chifundo pa gulu la anthu, chifukwa kale masiku atatu akhala nane ndipo alibe chakudya. Nanga nkhani ndikawatulutsa iwo ali na njala ku nyumba zawo, wakufowoka mu njira, pakuti wina wawo wachokera kutali. Nanga vaphunzisi vake vakamuyankha kuti, Wina akalimbana kweni pano kukwaniska ava mikate mu chipululu? Ndipo anawafunsa kuti, Muli na malofu angati? Iwo anayankha kuti, Zisanu na ziwiri. Ndipo analamula gulu la anthu kuti likhale pansi pa nthaka, ndipo atatenga zingwa zisanu ndi ziwiri, atathokoza, anazithyola ndipo anapereka kwa ophunzira ake kuti aike pamaso pa anthu, ndipo anaika pamaso pa gulu la anthu. Ndipo anali ndi nsomba zingono zochepa, ndipo mwazidalitsa anati nazo ziyikidwe pamaso. Vanadya ndipo vanakhutiswa, ndipo vanatola zosalira za timbali mu tidengu tisanu na tiwiri. Vaali vana va nganda zinai zinayi, ndipo wavalekela. Ndipo walowa msanga mu chombo pamoza na ophunzira ake, anabwera ku zigawo za Dalmanutha.

Nanga Mafalisayo vakatuluka nanga vakayamba kujadilana naye, vakulonda kwa iye chizindikiro kuchokera kumwamba, vakumuyesa. Ndipo wakugomezga mukati mwa mzimu wake wati, Chiyani mbuto iyi ikufuna chizindikiro? Ndinakuuzani zoona, ngati chizindikiro chidzaperekedwa ku mbuto iyi. Na

wakusiya iwo, walowa mu chombo ndipo wakapita kavili.

Ndipo anayiwala kutenga malofu, ndipo analibe mkate nawo mu bwato kupatula umoza. Na iye wakaŵa kuŵalamula wakuti, Muwone, mulole zumbi ya Mafarisayo na zumbi ya Herode. Ndipo bakaŵa kuganizirana wekha na wekha pakulonga kuti Tikulibe malofu. Na wadziwa Yesu wakuti kwa iwo, Chiyani mukuganizira chifukwa mikate simuli nayo? Simunamvetse kapenanso simumvetsa? Mukhali nayo yolimba mtima wanu? Muli ndi maso koma simukuona, muli ndi makutu koma simukumva? Ndipo simukukumbukira?

Pamene zingwa zisanu ndinagawagawa kwa anthu zikwi zisanu, mituwo ingati ya zidutswa yodzala munanyamula? Wakumuwuza iye, Khumi na ziwiri. Pamene zisanu na ziwiri mu anthu anayi chikwi, munanyamula videngu vingati vizaza ndi tinyenyezo? Iwo anati, zisanu na ziwiri. Ndipo anali kunena kwa iwo, Kodi simukumvetsa mpaka lero?

Nanga wakiza mu Bethsaida. Wamuletela kwa iye munthu wofooka, ndipo wakumupempha kuti wamukwate. Nanga wagwira dzanja la wokhala khundu, wamutuluska kunze kwa mudzi, nanga wakhomsera mu maso gha wakwe, wakika manja gha wakwe wamuuzga iye nga wawona chinthu. Nanga wakayang'ana kunthazi wakati, Ndikulola wanthu nga mitengo wakuyenda. Kenako kale waika manja pa maso gha kwe, na wamuchitiska kuti alole pamwamba. Wabwezeseka, na walola momveka bwino onse. Na wakatuma uyo ku nyumba yakhe

wakuti, Usanjalowe mu mudzi, ndipo usawuze munthu wina mu mudzimo.

Ndipo Yesu na vaphunzisi vake vakatuluka kupita ku midzi ya Kaisareya ya Filipo, ndipo panjira wakavafumba vaphunzisi vake kuti, Vanthu vakunena kuti ndine ndani? Iwo pa anayankha kuti, Yohane Mubatizi, wanyake Eliya, wanyake umoza wa waneneri. Ndi mwini wakwe wakwamba kwa iwo, Koma nyuwe mukuti ndine ndani? Petro wakuyankha nakwamba kwa iye, Iwe ndiwe Kristu. Ndipo wawakalipira kuti wasalongere munthu aliyense za iye.

Ndipo anayamba kuwaphunzisa kuti yakufunika Mwana wa Munthu kuvutika vyakujinji, nanga kukanidwa na akulu na ansembe akulu na alembi, nanga kuphedwa, ndipo pambuyo pa masiku atatu kuuka. Ndipo wakayankhula mawu momasuka. Petro wakamutola kumbali ndipo wakayamba kumudzudzula. Koma wakatembenuka na kuwona waphunziri wakwe, wakalipira Petro wakuti, Pita kumbuyo kwangu, Satana, chifukwa ukulingalira zinthu za anthu, osati zinthu za Mulungu.

Nanga wakuitana chikundi pamoza na vaphunzisi vake, wakatonga kwa iwo, Uyo ali yense wakufuna kundikongoze, akalikane yekha, nanga akanyamule mtanda wake, nanga akandikongoze. Uyo wakufuna kusungitsa mzimu wake, wakutaya uwo. Koma uyo wakutaya mzimu wake wekha chifukwa cha ine na uthenga wabwino, uyo wakusungitsa uwo. Kodi chizapindulira chiyani munthu nga apeza dziko lonse,

ndipo ataye muzimu wake? Kapenya chiyani munthu angapereke chosinthana cha moyo wake? Pakuti uyo wakuti wachita manyazi ine na mawu yangu mu cibadwa ici cakuchita ugule na cakuchimwa, Mwana wa Munthu nayenso wachita manyazi iye wakati wiza mu ulemerero wa Tate wake pamoza na akazembe wakuyera.

9

Nanga wakulonga kwa iwo, Choonadi nkhulonga kwa imwe kuti kuli vamoza va ava pano vayimikira, vavo sivakalawa chifu cha kufa mpaka vaone ufumu wa Mulungu wakwiza mu mphamvu.

Pambuyo pa mazuŵa sita, Yesu wakutola Petro na Yakobo na Yohane, ndipo wakuŵakweza ku phiri yakutali ŵaŵiri ŵekha. Ndipo wakusinthika pa maso ghawo. Nanga zovala zake zinakhala zowala, zoyera kwambiri nga chisanu, monga wosambidza pa dziko lapansi sangakwanise kuziyeretsa chomwecho. Ndipo waoneka kwa iwo Eliya pamoza na Mose, ndipo walikuba wakulongozgana na Yesu. Ndipo wakuyankha Petro wakuti kwa Yesu, Rabbi, chabwino ndi ife kukhalapo pano, na tipange matenti atatu, umoza kwa iwe na umoza kwa Mose na umoza kwa Eliya. Ayi, pakuti wakamanyi vinthu vyakuŵecheta, chifukwa waŵa ŵamanyikha kwambiri. Ndipo chakachitika mtambo ukuphimba kwa iwo, ndipo yakabwera lizgu kuchokera mu mtambo likunena, Uyu ndi Mwana wangu wakondedwa, mumvere Iye. Mwadzidzidzi pakuloŵa

kuyangana kuzungulira, sanaonenso munhu aliyense, koma Yesu yekha pamoza nao. Pamene anali kutsika kuchokera ku phiri, anawalamula kuti asauze munthu aliyense zimene anaona, mpaka Mwana wa Munthu adzuke kuchokera kwa akufa. Ndipo anagwira mawu, vakukambirana pakati pawo kuti nchiyani kuuka kuchokera kwa akufa. Ndipo iwo anali kumufunsa iye akunena kuti, Chifukwa chiyani alembi akunena kuti Eliya ndi yakufunika kubwera woyamba? Koma iye wakuyankha wakawauza kuti, Eliya ndithu wakubwera choyamba wakukonzanso vyonse, nanga vili bwanji vyakalembedwa pa Mwana wa Munhu kuti avutike vyakukhala vyakuvingi na kunyozedwa? Koma nkhukuuzani kuti na Eliya wafika, ndipo anachitira kwa iye zonse zinkafulira, monga zinalembedwa pa iye.

Ndipo atabwera kwa ophunzira, waona chigumula chikuru chozungulira iwo, ndi akazembe wakukangana nawo. Mwakufulumira, gulu wose wakuwona iye wakudabwa, ndipo wakuthamangira kukamlonjera. Na anafunsa amalembi kuti, Mukutsutsana chiyani pakati panu? Ndipo woyankha mmodzi wa mu gulu la anthu anati, Mphunzitsi, ndinabweretsa mwana wanga wamwamuna kwa inu, ali ndi mzimu wosatha kulankhula. Na paliponse pa ungamukakora, ukumugwetsa pansi, na ukupfumba thovu na ukugwedeza mano yakhe, na ukuuma. Ndipo nakhamba kwa vaphunzisi vako kuti vamutulutse, koma vakangaleka. Koma wakuyankha wakunena kwa iyo, Oo, mwibado wa bantu basakhulupirika, ndikhale nanu mpaka nthazi? Ndikhapirire mpaka nthazi? Mubwerezge

kwa ine. Ndipo wakubwerezga kwa iyo. Ndi kumuwona mwakamodzi, mzimu unakumukwinjiliza, ndipo anagwa pansi nakupiringana uku akutuluka thovu. Na afumba tate wake, Nkhani yengi nthazi uli uyu ichi chakhalira kwa iye? Tate uyo wakamba, Kufuma pa unyana. Ndipo nthawi zambiri wamuponya mmoto ndiponso mmadzi kuti amuphe, koma ngati ungathe kuchita chinachake, tithandize pochitira chifundo ife. Koma Yesu wakamuwuza kuti, Nga ukhoza kukhulupilira, vyose vikhozeka kwa wakukhulupilira. Nanga mwakamanga kulila bambo wa mwana na misozi wakati, Ndikhulupilira, Mbuya! Thandizani kusakhulupilira kwangu. Yesu pakuwona kuti khamu likuthanana, wakalipira mzimu wa usakanganika wakuuza, Iwe mzimu wa kububa na kusamva, ine ndikulamula, tula mwa wakwe na usakhazaso kuinjira mwa wakwe. Na wakafuwa na wakamugwedezga zambiri, wakatuluka, ndipo wakakhala nga wakufa, mwakuti wambiri wakulonga kuti wakufa. Koma Yesu wakamugwira dzanja wakamuimika, ndipo wakaimirira. Ndipo atalowa mnyumba, ophunzira ake anali kumufunsa paokha kuti, Chifukwa chiyani ife sitingathe kuchipirikitsa? Ndipo anati kwa iwo, Mtundu uwu ungatuluke chabe mu mapemphero ndi kusala chakudya.

Ndipo kuchokera kumeneko atachoka, anali kudutsa mu Galileya, ndipo sanafune kuti munthu aliyense adziwe. Wakali kuphunzisa ophunzira wakwe ndipo wakali kunena kwa iwo kuti Mwana wa Munthu wapereka mmanja mwa anthu, ndipo adzampha iyo, ndipo waphiwa pa zuwa lyakatatu adzauka. Koma iwo vakamvesesa mawu, ndipo vakamuwopa kufumba.

Ndipo anabwera ku Capernaum, ndipo ali mnyumba anawafunsa kuti, Kodi munali kulankhulana chiyani mnjira? Koma iwo vakakhala chete, pakuti mnjira vakakambirana kuti ndi ndani wamkuru. Ndi wakukhala pansi wakuitana khumi na awiri ndi kukhamba kwa iwo, Nga munthu wakufuna kukhala wakutoma, adzakhala wa onse wakomaliza ndi wa onse mtumiki. Na wakutola mwana, wakamuyimika pakati pawo, ndipo wakumukumbatira, wakawauza kuti, Uyo ngati walandira umoza wa ana ngati awa mu zina lyangu, wakundillandira ine, ndipo uyo ngati wakundillandira ine, si ine yekha wakundillandira, koma uyo wakutuma ine. Yohane wakamuyankha wakuti, Mphunzitsi, tinawona munthu wina wakutulutsa ziwanda mu dzina lanu, uyo wakuti sangatikonzere ife, ndipo tinaletsa iye chifukwa chakuti sangatikonzere ife. Koma Yesu wakati, Musankhe kumuzibiska, pakuti palije munthu uyo angachite chizizwitso mu zina lyangu ninga angakwaniske msanga kunena vyaipa pa ine. Uyo wakuti sali wakutsutsana na inu, ali mbali yinu. Uyo pakuti angakupatseni inu chikho cha madzi mu dzina lyangu, chifukwa muli a Khristu, nadi nkhukuuzani inu, sangaluze malipiro yakhe.

Nanga uyo wakuputa mmaso umoza wa ŵanandi ŵa ŵakukhulupilira mwa ine, kwakubwera kwa iye kwene ngati mwala wa mphero ukulengezeka pa khosi yake nanga waponya mu nyanja. Na nga chiwoko chako chikukupunthisa, chidule, chabwino kwa iwe ndi kulowa mu umoyo uli wolumala, kuposa kukhala na mawoko awiri ndi kupita mu gehena, mu moto uwu usakazimika. Kwapo mbungu wawo ukuleka kufwa, na moto

ukuleka kuzimika. Na ngati phazi lako likukupunthisa, lidule, yabwino kwa iwe kulowa mu umoyo wolumala, kuposa kukhala na maphazi awiri ndi kuponyedwa mu gehena, mu moto uwu usazimika. Kwapo mbungu wawo ukuleka kufwa na moto ukuleka kuzimika. Nanga diso yako likukupunthiska, ulipose. Yabwino kwa iwe kulowa mu ufumu wa Chiuta uli na diso limoza, kusiyana na kukhala na maso ghawiri kulowa mu gehena ya moto. Kweneko phemba wawo ukuleka kufwa, na moto ukuleka kuzimika. Wonse pakuti azikwa mchere na moto, na nsembe yonse izikwa mchere. Yabwino mchere, koma nga mchere wopanda kununkhira ukhala, mudzawonjezera bwanji? Mulini mchere mu inu nomwe na khalani na mtendere pakati panu.

10

Nanga kuchokera kumeneko wakaimika wabwera mu malire a Yudeya kudzera ku tsidya lya Yorodano, nanga makamu wakasonkhana kachiwiri kwa iye, nanga monga wakazorera, kachiwiri wakawalemba. Na pakufika awo, Mafarisayo anali kumufumba kuti, Kasi viloledwa kwa mwamuna kumusiya mkazi wake? Anali pakumumesa iye. Koma iye wakuyankha wakawauza kuti, Chiyani chimene Mose wakuamilirani? Koma iwo anati, Mose anapereka chilolezo chokulemba buku ya kupatukana na kumasula. Ndipo wayankha Yesu wakawauza kuti, chifukwa cha mitima yanu yolimba anakulemberani lamulo ili, Kuchokera pa chiyambi cha kulengedwa, Mulungu

wanapanga mwamuna na mkazi. Chifukwa cha ichi, munthu adzasiya tate wake na mayo wake, na adzalumikizika kwa mkazi wake, ndipo awiri adzakhala thupi limoza. Kuti kutero palibe kale awiri, koma ndi thupi limoza. Chomene Mulungu chakulumikizga pamoza, munthu asacilekeretu. Ndipo mnyumba mwakachiwiri, ophunzira anali kumufunsa za nkhaniyi. Na wakuti kwa iwo, Uyo angamusiya mkazi wake na kukwatira wina, wakuchita chigololo pa iyo. Na nga mkazi wakusiya mwamuna wake nakwatira winyake, wakuchita uchigololo.

Na vakhalora kumuletela vana kuti vavasinkhe, koma vaphunzisi vakhadzidzudzula vanyake vakhalora kuvaleta. Yesu pakaona ici, anakwiya mtima ndipo anati kwa iwo, Lekani vana vikweze kwa ine, musavakane, pakuti Ufumu wa Mulungu ndi wa vanu ngati ava. Nkhuni nkhuwuza kwa inu, uyo nga sakulandira ufumu wa Mulungu nga mwana, sakulowa muwu. Na wakukhumbatira iwo, wakawakomba wakuika manja pa iwo.

Ndipo pakutuluka kwake mu njira, munthu mmodzi anabwera mwamsanga ndi kugwada pansi pamaso pake, ndipo anamufunsa kuti, Mphunzitsi wabwino, ndichite chiyani kuti ndilandire moyo wamuyaya? Koma Yesu wakamuwambira kuti, Chifukwa chiyani ukundikhulupira kuti ndine wabwino? Palibe munhu wabwino kunkhala Chiuta yekha. Uziwa malamulo, usachite chigololo, usaphe, usabe, usapereke umboni wabodza, usanyenge, lemekeza tate wako na amayi wako. Koma iye

wakuyankha wakuti kwa iye, Mphunzitsi, izi zonse ndinasunga kuchokera ku unangono wangu. Yesu atamutala anamutemwa ndipo anati kwa iye, Chinthu chimoza chikukusowera. Ngati ukufuna kukhala wangwiro, pita, zonse zili nawe zigulitse ndipo uzipatse kwa osauka, ndipo udzakhala ndi chuma kumwamba. Ndipo bwera unditserere, wanyamula mtanda wako. Koma uyo wakakhumudwa pa mawu uyo, wakapita wakusuwisika, pakuti wakali na vinthu vyakuvya.

Ndipo Yesu atayangana kuzungulira, anawuza ophunzira ake kuti, Ndi vovuta bwanji kuti anthu akukhalira na ndalama alowe mu ufumu wa Mulungu! Ophunzira anali kudabwa na mawu gha Yesu. Koma Yesu kaŵirikonso anaŵayankha, Ŵana ŵanga, ndi vyakaika vinji kuti ŵakukhulupirira chuma ŵalowe mu Ufumu wa Chiuta! Ndi vosavuta kuti ngamira ilowe mu liso la singano kuposa munthu walemera kulowa mu ufumu wa Mulungu. Koma iwo anali kudabwa kwambiri-kwambiri, akunena kwa iwo eni, Nanga ndani angakwanise kupulumusidwa? Atawayangana iwo, Yesu wakuti, Kwa anthu vyakulephera, kasi kweni kwa Mulungu, pakuti vyose vyakutheka kwa Mulungu. Petro anayamba kumuuza kuti, Ona, ife tasiya vyose na tikukutsatira. Yesu wakayankha wati, Choonadi nkhukuuzani, palije mundu uyo wakasiya nyumba kapena akulugwe kapena alumbu kapena tate kapena mayo kapena mkazi kapena wana kapena minda chifukwa cha ine na chifukwa cha Uthenga Wawemi. Nga alibe kulandira zana lino mu nthawi iyi nyumba na alongo aŵalume na alongo aŵakazi na tate na amayi na ŵana na minda pamoza na mazunzo, na mu

nthawi yikuiza umoyo wa muyaya. Vambuya koma vikhala vyakutoma vyakumalizira, na vyakumalizira vyakutoma.

Vaali pa njira vakakwera ku Yerusalemu, ndipo Yesu waali wakuyendela patsogolo pawo, ndipo vaadabwa. Avo vakumutsatira vaopa. Yesu watola kanyake vakhumi na vaviri ndipo wayamba kuvalonga vinthu vyakuti vikuchitikira kwa iye. Onani, tikwera ku Yerusalemu, na Mwana wa Munthu akaperekedwa ku vapayiri vakulu na valembi, ndipo vakamulanga rufu na vakamupereka ku mitundu. Nanga ŵakumuseka nanga ŵakumukwapula nanga ŵakumulavira mata nanga ŵakumupha, nanga pa siku ya chitatu ŵakuuka.

Ndipo akusendela kwa iye Yakobo na Yohane, ana a Zebedayo, akunena, Mphunzitsi, tikufuna kuti chimene tingakupemphe muchichite kwa ife. Koma iye anawauza kuti, Kodi mukufuna ndikuchitireni chiyani? Koma iwo anati kwa iye, Patileni ife kuti umoza akhale ku dzanja lamanja lako ndi umoza ku dzanja lamanzere lako mu ulemerero wako. Yesu wakawauza kuti, Mungavimanyi vyakuti mukupempha. Kasi mungakhoze kumwa chikombe icho nkhukumwa, na kubatizidwa ubatizo uwo nkhubatizidwa? Iwo anati kwa iye, Tikukhoza. Koma Yesu anati kwa iwo, Chikombe icho ine ndikumwa, inu mukumwa, na ubatizo umene ine ndikubatizidwa nawo, inu mukubatizidwa nawo, Koma kukhala ku dzanja lamanja langa ndi ku dzanja lamanzere si kwanga kupereka, koma kwa iwo amene akonzedweratu.

Ndipo khumi aja atamva anayamba kukwiya chifukwa cha Yakobo na Yohane. Koma Yesu wakawayitana ndipo wakawauza kuti, mukudziwa kuti awa wakuoneka kuti wakuŵalamulira mitundu ya ŵanthu wakuŵalamulira iwo, ndipo aŵakulu awo wakugwiriska ulamuliro pa iwo. Koma si chomwecho mwa inu, koma uyo ngati afuna kukhala wamkulu mwa inu, akhale mtumiki wanu, Na uyo aliyense wa inu akafuna kukhala woyamba, adzakhala kapolo wa onse. Na pakuti Mwana wa Munthu sanabwera kuti atumikiridwe, koma kuti atumikire, na kupereka moyo wake kukhala dipo mmalo mwa ambiri.

Ndipo akubwera mu Yeriko. Ndipo pakutuluka kwakwe ku Yeriko pamodzi ndi ophunzira akwe ndi khamu lakukwanira, mwana wa Timayo, Baritimayo wakhungu, anakhala pafupi na njira akupempha. Ndipo atamva kuti ndi Yesu wa Nazarene, anayamba kufuula ndi kunena, Mwana wa Davide, Yesu, undichitire chifundo. Na vambirimbiri vakamudzudzula kuti akhale chete, koma iye wakafuwula chomene kwambiri, Mwana wa Davide, undichitire chifundo! Yesu atayimirira anakulonga, Muyitane. Ndipo anayitana munthu wakhunguyo ndi kumuuza kuti, Limba mtima, imirira, wakuyitana iwe. Iyo koma, wakutaya chivala chake, wakuyimika na kubwera kwa Yesu. Nanga poyankha Yesu anati kwa iye, Ukulakalaka kuti ndikuchitire chiyani? Wofooka uja anati kwa iye, Raboni, kuti ndione kanyake. Na Yesu wakamuwambira, Yenda, chikhulupiriro chako chakuponya. Mwakafupi wakaona, ndipo wakamukondera Yesu mu njira.

11

Ndipo pamene iwo akuyandikira ku Yerusalemu, ku Betifage ndi Betaniya, pafupi ndi phiri la maolivi, watumiza awiri mwa ophunzira wake Ndipo wakuti kwa iwo, Pitani mu mudzi ukutalika kwinu, ndipo mwakufulumira mukulowa mu iwo, mupeza mwana wa mbunda wakumangidwa, uyo palibe munthu wakakhalako. Mukamasulira, mubweretse. Na ngati munthu wakukuwuzani kuti, Mukuchita chiyani ichi? mwambeni kuti Mbuya wakufuna, na mwakufulumira wakutumiza kuno kavili. Iwo vakagenda kumbali ndipo vakapeza mwana wa ngombe wamangidwa ku chitseko kunze pa msewu, ndipo vakulugula. Ndi vamwenga va vayimikira uko valikuvauzga kuti, Cinci mukucita mukulugula mwana wa mbunda? Koma iwo wakawuza kwa iwo monga Yesu wakalamula, ndipo wakawasiya. Na vakamutola mwana wa mbunda kwa Yesu, na vakavika zovala zawo pa iyo, ndipo Yesu vakhala pa iyo. Vambirimbiri vakatandaza zovala za iwo mu njira, vanyake vakatema ntavi za masamba kuchokera mu mitengo na kukazitandaza mu njira. Na ŵakutsogolera na ŵakutsatira ŵalilira pakulonga, Hosana! Wakomboledwa wakubwera mu zina lya Mbuya. Yakulogwa ufumu wukwiza mu zina lya Mbuya wa tate wathu Davide, hosana mu vyakuya chomene.

Nanga Yesu walowa mu Yerusalemu nanga mu nyumba ya Mulungu, nanga wayangana vyose, madzulo kale wali, wafuma

ku Betaniya pamoza na wa khumi na wiri.

Ndipo tsiku linacho litatha atuluka kuchokera ku Betaniya, anali ndi njala Pakowona mkuyu kuchokera kutali ukhala na masamba, wakiza kuti mwina wapeza chinthu mu iyo, ndipo pakulowera pa iyo palije chakapeza koma masamba chabe, pakuti palije nyengo ya nkhuyu. Ndipo wayankha wanati kwa iyo, Palibe munthu wakudya zipatso zochokera kwa iwe mpaka muyaya. Ndipo ophunzira wake anali kumva.

Nanga ivo vakubwera kanyakeso ku Yerusalemu, nanga Yesu wakalowa mu Nyumba ya Chiuta, wakayamba kutulutsa ivo vakuguliska nanga ivo vakugula mu Nyumba ya Chiuta. Nanga wakapiringanya matebulo ga vasintha ndalama nanga vipuna vya ivo vakuguliska nkhunda. Ndipo waleka kuti munthu aliyense anyamule chiwiya kudzera mu Tempelo. Ndipo anali kuphunzitsa kuwauza kuti, Kodi sikalembedwa kuti nyumba yanga idzatchedwa nyumba ya mapemphero kwa mitundu yonse? Koma inu mwayipanga chipinda cha achifwamba.

Na valembi na ma Farisayo na vapayiri vakulu vakamva, ndipo vakalondezga umo vingamuwononga, pakuti vakamutira chifukwa vanu vose vakadabwa na mafundisiro ghakwe. Ndipo pamene kudacedwa, ankatuluka kunja kwa mudzi.

Ndipo mmawa, pamene anali kudutsa, anaona mtengo wa nkhuyu utauma kuyambira ku mizu. Na kukumbukira, Petro wakuti kwa iye, Mphunzitsi, ona! Mtengo wa nkhuyu uwo

munautemberera wauma. Na kuyankha Yesu wakuti kwa iwo, Mulini na chikhulupiliro cha Mulungu. Nadi chakufunika nkhukuuzani kuti uyo wakuti angati ku phiri ili, Nyamuka na kuponya mu nyanja, na kwamba asakanganike mu mtima wake, koma angakhulupirire kuti vimene akunena vikuchitika, vikhala kwa iye vimene angati. Chifukwa ichi nkhukuuzani, vyose vimene mukupemphera na kukhumba, khulupilirani kuti mukulandira, na vikhala vyinu. Nanga pamene muyima mukupemphera, mukhululukire ngati muli na chinthu cha wina, kuti nayo Tate wanu wa kumwamba akhululukireni zolakwa zanu. Ngati koma inu simukuleka, nangonso Tate wanu sadzaleka zolakwa zanu.

Ndipo wakiza kanyake ku Yerusalemu, ndipo ali mu Nganda ya Mulungu akuyenda, wansembe wakulu na walembi na wakulu wa mudzi wakiza kwa iye. Ndipo wakumuwuza kuti, Mu ulamuliro wotani ukuchita zintu izi? Kapena ndi ndani wakupatsa ulamuliro uwu kuti uchite zintu izi? Yesu wakuyankha wakawauza kuti, Neni nkhakumweni fumbo limoza, muyankhe neni, ndipo nkhakuwuzeni mu ulongozi wunji nkhukuchita vinya ivi. Ubatizo wa Yohane ukhali ukuchokera kumwamba kapena ukuchokera kwa anthu? Yankhaninipo. Ndipo iwo anaganizira kwa iwo veni akulonga, Nga tati, Kuchokera kumwamba, ati, Chifukwa chiyani nanga mwakakhulupirambo kwa iye? Koma tinene kuti, Kuchokera kwa anthu? Bakaopa anthu, pakuti bonse bakalikukhala Yohane kuti wakalikuba mneneri. Ndi wakuyankha wankhuwalenga kwa Yesu, Sitikuziwa. Ndi Yesu wakuyankha wankhuwalenga

kwa iwo, Nangamwe ine sinkhukhuuzani kwa imwe mu ulamuliro wunji nkhukupanga izi.

12

Ndipo anayamba kuŵaŵechera mu ifaniso, Munthu anabzala munda wa mpesa ndipo anaika mpanda, ndipo anakumba chopsinyira vinyo, ndipo anamanga nsanja, ndipo anaupereka kwa alimi, ndipo anapita kutali. Nanga wakatuma mwanda kwa valimi mu nthazi yakuti alandire chipatso cha munda wa mpesa kuchokera kwa valimi. Na vakamutola, vakamukwapula, ndipo vakamutuma wopanda kanthu. Ndipo kachiwiri wakatuma kwa iwo kapolo wina, ndipo uyo wakamuponyera mabwe, wakamuvulaza mutu, ndipo wakamutumapo atanyozedwa. Nanga kanyake watuma wina, ndipo wakumupha uyo. Nanga watuma wanyake ambiri, awa wakuwaguma, nanga awa wakuwapha. Kale nkhani umoza mwana wakuchita, wachikondi chake, watuma na iye wamaliro kwa iwo wakutonga, Akalemekeza mwana wane. Koma alimi awo, pakuwona iye wakwiza, wakambirana wekha wakuti, Uyu ndi wolowa cholowa. Bwerani timuphe, ndipo cholowa chikhala chathu. Na kutola, anamukoma iye na kumuponya kunze kwa munda wa mpesa. Kodi mwini wa munda wa mpesa adzachita chiyani? Adzabwera na kuwononga alimi awa, na kupatsa munda wa mpesa kwa ena. Nanga simwawerenga izi zolemba, mwala umene wakana womanga, uwu wakhala mutu wa khona? Kuchokera kwa Mbuya kwachitika ichi, nanga ndi chodabwitsa

mu maso athu.

Ndipo iwo vakufuna kumugwira, koma vakaopa khamu ya anthu, pakuti vakadziwa kuti vakalankhula mfano uwo kwa iwo. Ndipo vakamsiya vakachoka.

Ndipo amatumizga kwa iye ena mwa Mafalisayo nanga Maherodiyano kuti amugwire mu mawu. Iwo wakiza nakuwuza kuti, Mphunzitsi, tikuziwa kuti ndiwe weniweni, na kwakuti si nkhani kwa iwe pa chinthu chili chonse, pakuti iwe ukulola mu nkhope ya wanthu ayi, koma pa choonadi njira ya Mulungu ukuphunzitsa. Chomwecho, wauza ife, kuli chilolezo kupatsa msonkho kwa Kaisara kapena ayi? Tipatse kapena tisamapatse? Koma wakudziwa chinyengo chawo wakawauza kuti, Chifukwa chiyani mukundiyesa? Ndibweretseni denarius kuti ndione. Iwo wakabweresa. Ndipo wakuwauza kuti, Chithunzi ichi na mawu agha akulembwa ndi ya unyake? Iwo wakuti, Ya Kaisara. Na kuyankha Yesu wakati kwa iwo, Perani zya Kaisara kwa Kaisara, na zya Mulungu kwa Mulungu. Ndipo wakadabwa pa iye.

Nanga wakubwera Masaduki kwa iye, avo wakulonga kuti kuuka kwa wakufa si kukhalapo, ndipo wanamufumba wakulonga, Mphunzitsi, Mose walemba kwa ife kuti ngati mchimwene wa munthu wina wafa na kusiya mkazi, na vana asakusiya, mchimwene wake atole mkazi wace na kuimisa mbewu kwa mchimwene wake. Panali achilongo zisanu nomwe. Wakutoma anatenga mkazi, ndipo pakufa sanasiye mbeu. Ndipo uyo wa ciwiri anamutenga, ndipo anafa, ndipo wala iye mwini

sanaleke mbewu. Ndipo uyo wa citatu vimonevimo. Ndipo asanu ndi awiri onse anaitenga, koma sanamusiyire ana. Pomaliza, mkazi nayenso anamwalira. Mu kuuka kwakwe chonecho, pamene akuuka, mkazi wa ndani mwa iwo akakhala? Pakuti onse asanu na awiri anali naye mkazi. Na kuyankhula Yesu wakawauza kuti, Kasi si chifukwa cha ichi mukulakwiswa, chifukwa mwakudziwa malemba nanga mphamvu za Chiuta? Pakuti wakuuka kuchokera kwa wakufa, nangwa wakwatira nangwa wakwatiwa, kasi wali nga wathunthumiwa wawo mu vyakuya. Koma pa nkhani ya wakufa kuti wanyamuka, kodi simunawerenga mu bukhu wa Mose, pa chigawo cha chitsamba, mmene Chiuta analankhula naye wakuti, Ine ndine Chiuta wa Abulahamu, Chiuta wa Isaka, na Chiuta wa Yakobo? Mulungu si wa wakufa, koma wa wamoyo; choncho inu mukulakwa kwambiri.

Ndipo mmodzi wa alembi atabwera pafupi, atamva iwo akukangana, ataona kuti anawayankha bwino, anamufunsa kuti, Ndi lamulo lanji la choyamba pa zonse? Koma Yesu wakamuyankha kuti lamulo lakuyamba la zonse, mverani, Israeli, Mbuya Mulungu wathu Mbuya umoza ndi. Na ukhatemwa Mbuya Chiuta wako mu mtima wako wose, na mu moyo wako wose, na mu maganizo gako gose, na mu mphamvu zako zose. Uwu ndi lamulo wakutoma. Yachiŵiri yofanana na iyi ndi yakuti, udzakonda mnzako monga wekha. Palibe malangizo ina yaikuru kuposa izi. Nanga mlembi wakhambiratu kwa iye, Bwino, mphunzitsi, mwakhamba choonadi huti uli umoza nanga palibe wina kunze kwakhe, Na ku mtemwa Iye mu mtima

wonse, na mu kumvesera konse, na mu moyo wonse, na mu mphamvu zonse, na ku mtemwa mnzake monga yekha, ndi vyakuru kuposa nsembe zonse zopsereza na nsembe zina. Yesu atawona kuti anayankha mwanzeru, anati kwa iye, Suuli kutali na ufumu wa Mulungu. Ndipo palibe munthu analipitirizanso kulimba mtima kumufunsa.

Ndipo wakayankha Yesu walikuti pakulongosola mu Nganda ya Mulungu, Kasi bwanji akalembesi akunena kuti Khristu ndi mwana wa Davide? Mwini pakuti Davide walandile mu Mzimu Wakupatala, wakuti Mbuya wakuti kwa Mbuya wangu, Khala ku dzanja lamanja langu mpaka ndiike adani ako pansi pa mapazi ako. Choncho David mwini wakuti iye ndi Mbuya, ndipo kodi mwana wakwe kuchokera kuti? Ndipo khamu lalikulu linali kumvera zakwe mosangalala.

Nanga wakhalamba wakuti kwa iwo mu kuphunziska kwakwe, Muone kufuma kwa walembi wakufuna kuyenda mu zovala nanga malamuliro mu misika. Na vipuna vyakukhala patsogolo mu misonkhano, na vipuna vyakukhala patsogolo mu maphwando. Avo vakudya nyumba za amayi akufwa alume, na chifukwa cha kupemphera kwakutali, valandira chiweruzo chikuru.

Ndipo Yesu watakhala pansi kuyanganizana na chigonjetso chakuikamo ndalama, wakalolera mmene gulu la anthu likaponya ndalama za mkuwa mu chigonjetso. Ndi vazwinji valemera vakaŵa kuponya vazwinji, ndipo mfazi wamasiye

waumphawi umoza wakuza wakaponya ndalama zingono ziŵiri, zimene ndi quadrans. Ndi wakuitana ophunzira wakwe waati kwa iwo, Choonadi nkhukuuzani kuti mfwiti yosauka uyu waikamo zambiri kuposa wose wakuikamo mu chigonjetso, Wonse pakuti kuchokera mu kuchuluka kwawo waponya, koma uyu kuchokera mu umphawi wake, wonse wose wakukhala nayo waponya, moyo wake wonse.

13

Ndipo pakutuluka kwake ku Templo, mmodzi wa ophunzira ake anamuuza kuti, Mphunzitsi, onani miyala yakuti yotani ndi nyumba zakuti zotani. Na Yesu wakuyankha wamuwuzga kwa iye, Ukukuwona izi nyumba zikuluzgu? Kwakuti kusiyikwa pano mwala pa mwala uyo kwakuti kugwetsedwa pansi. Ndipo ali kukhala pa phiri la mizamauli moyanganizana na Tempulo, Petro na Yakobo na Yohane na Andreya anali kumufunsa yekha, Tiuze lini zintu izi zikakhala, na chiyani chizindikiro pamene zintu izi zonse zikakhala kugwiritsidwa? Yesu wakuyankha wakhala kuyamba kuŵaŵechera kwa iwo, Muŵone mwakuti wina wakuŵapotoza. Vambuya pakuti viza pa dzina lyangu vakulonga kuti ine ndili, na vambuya viza kuwapotoza. Pamene mukamva za nkhondo na mauthenga a nkhondo, musavutike, pakuti ndi chakufunika kuti zichitike, koma si kumapeto kwa zinthu. Pakuti dziko lidzayimirira dziko lina, ndi ufumu udzayimirira ufumu wina, ndipo kudzakhala zivomerezi mmalo osiyanasiyana, kudzakhala njala ndi zisokonekero. Ivi ndi

vyakuyambira vya zazi. Koma mwe jilonjezgeni vekha. Pakuti vikupelekani mu misonkhano, na mu misonkhano yawo vikukwapuliwani, na pa vatsogoleri na vafumu vikuyimikirani chifukwa cha ine kuti mukhale umboni kwa iwo. Nkhani yabwino yikufunika kulengezedwa koyamba ku mitundu yose ya anthu. Koma akakulongosorani kuti akupelekeni, musadandaule mmbuyomu zimene mulankhula, kapenanso kulongosola, koma chimene chikaperekedwa kwa inu mu ora limenelo, lankhulani chimenecho, pakuti si inu amene mukulankhula, koma Mzimu Woyera. Koma mlongo wakupereka mlongo wake ku rufu, na tate wakupereka mwana wake, na vana vakuyimikira makolo awo na kuwakoma. Ndipo mudzadedwa ndi onse chifukwa cha dzina langa, koma amene apirira mpaka kumapeto, iyeyu adzapulumutsidwa.

Pamene mukawona chonyansa cha kuwonongeka chimene chinanenedwa na Danieli mneneri chikuyima pamene sichiyenera - wakuwerenga amvetse - pamenepo iwo amene ali mu Yudeya athawe kupita ku mapiri. Uyo wakuti pa denga la nyumba asatuluke mu nyumba wala asalowe kutola chinango chochokera mu nyumba yakwe, Nanga uyo ali mu munda asabwelere kumbuyo kunyamula chovala chake. Woe kwa awo akukhala nanga mimba nanga akuyamwitsa mmazuwa awo. Pemphani koma yakuti kuthaŵa kwanu kusakhale mu nyengo ya chisanu. Pakuti mazuŵa ayo akhala masautso, monga yayi anakhalako yotere kuyambira chiyambi chakulengwa chimene Mulungu analenga mpaka lero, na yayi yikakhalanso. Nanga Mbuya sakadafupikisa masiku, palibe thupi yonse

yikadapulumusidwa, koma chifukwa cha osankhidwa amene anawasankha, wafupikisa masiku. Nanga pakenepo nga wina wakuti kwa inu, Onani, Khristu ali apa, kapena Onani, ali uko, musakhulupirire. Pakuti ŵakudzutsidwa ŵakuŵa ŵa Kristu na ŵaneneri ŵakuŵa, na ŵakupeleka zizindikiro na zodabwitsa kuti ŵapusitse, nga nkotheka, ngakhale ŵasankhika. Inu mukuona, yonani ndakukuuzani kale vyose. Koma mu masiku akho, pambuyo pa masautso akho, dzuwa lidzakhala mdima, ndipo mwezi sudzapereka kuwala kwake, Na nyenyezi zikagwa kuchokera kumwamba, na miphamvu ya kumwamba zikagwedezgeka. Ndipo kenako ŵaliona Mwana wa Munthu akubwera mu mitambo na mphamvu zambiri na ulemerero. Nanga kanango iye ukatuma athenga wake nanga ukasonkhanitsa osankhidwa wake kuchokera ku mphepo zinayi, kuchokera kumwamba kwa charu mpaka kumwamba kwa thambo.

Kufuma mu mtengo wa mkuyu phunzirani fanizo. Ntawi nthambi yake ikakhala yofewa kale ndi kutulutsa masamba, mumanyira kuti chilimwe chili pafupi. Chomwecho na nyuwe, pamene muwone izi zikuchitika, muzive kuti yafupi ili pa zitseko. Ndikunenadi kuti choonadi, generation iyi siingapite mpaka zinthu zonse izi zichitike. Kumwamba na dziko lapansi zidutsa, koma mawu anga sadutsa.

Pa za tsiku lila kapena nthazi yila palibe wakudziwa, nangakhale amithenga mu kumwamba, nangakhale Mwana, koma Tate yekha. Onani, khalani makutu na kupemphera,

pakuti simukuziwa nthawi yake. Monga munthu wapaulendo wakuleka nyumba yake na kupatsa akapolo ake ulamuliro, na kwa aliyense ntchito yake, ndipo kwa mlonda wa chitseko analamula kuti alondere. Chenjerani chifukwa simukudziwa kuti mwini wa nyumba akubwera nthawi yanji, usiku wachedwa, kapena pakati pa usiku, kapena nthawi ya kulira kwa tambala, kapena mmawa. Kwamba wakabwera mwadzidzidzi wakupezani mukulala tulo. Zimene koma ndikunena kwa inu, ndikunena kwa onse, khalani tcheru.

14

Kunali kuti Pasaka na Mikate ya Kusawukisya Yisiti vinali pambuyo pa masiku ghawiri. Ndipo vapayizi vakulu na valembi vinali kufuna njira ya kumugwira mu unyengi kuti vamupheni. Koma vakaŵa vakulonga kuti, Kweni mu chikondwerero, mwina chisokonezo chikhaŵa pakati pa ŵanthu.

Ndipo ali ku Betaniya mnyumba ya Simoni wakate, pamene ali kutama, mkazi anabwera ali ndi chitsulo cha mafuta a nardi yeniyeni yodula kwambiri, ndipo ataphwanya chitsulocho, anathira mafuta pamutu pake. Kunali wina wakukhalira mkwiyo mwa iwo weni wakulonga, Kuwonongeka uku kwa mafuta kwacitika pa ciyani? Yinali yakugoneka kuguliska uyu mafuta pa mtengo wa kupitilira mazana ghatatu a ma denari na kupeleka ndalama kwa vamphawi, ndipo vakamukalipira. Koma Yesu wakati, Mulekeleni, chifukwa chiyani mukumupangira

mavuto? Wapanga ntchito yinandi kwa ine. Nthazi zonse pakuti ŵanthu ŵakulemala muli nawo pamoza na ŵeni, na nthazi zonse mukufuna mukhoza kuwachitira vyakubwera, koma ine si nthazi zonse muli nane. Chimene chikali ichi uyu wakuchita, wakatangilira kudzoza thunga langu mu kukwirira. Zoonadi nkhundikuuzani kwa inu, kwakuti ivi uthenga wambone uwu ukalengezgwa mu dziko lonse, na vimene wakupanga uyu ukanenedwa mu chikumbusko chake.

Nanga Yuda Iskariyote, mmoza wa khumi na wawiri, wakapita kwa wapayiri wakulu kuti awaperekere Yesu kwa iwo. Iwo koma atamva anakondera, nipo anamulonjeza kuti amupatsa ndalama za siliva, nipo anayamba kufuna njira yakuti angamupereke bwanji pa nthazi yabwino.

Nanga pa zuŵa lyakutoma lya buledi wangali yisiti, pamene ankapereka nsembe ya Paskha, ophunzira ake anati kwa iye, Kuti ukufuna titapita tikonze kuti udye Paskha? Ndipo watuma waphunziri wakwe wawiri ndipo wakuwawuza kuti, Pitani mu msumba, ndipo mukakumana na munthu wakugwira mphika ya madzi, mumutsatire, Ndipo pamene angalowe, mwauze mwini nyumba kuti mphunzitsi akuti, Kuli kwapi chipinda changa chokhalamo kwakuti ndidye Pasaka pamoza na ophunzira anga? Ndipo iye wakuoneskani chipinda chakumwamba chikuru chokongozedwa chokonzeka, mwenemo mutikonzere. Na vaphunziri vake vakagenda na kukafika mu msumba, ndipo vakapeza monga wakaŵakambira, ndipo vakakonzeka Pasaka. Nanga madzulo utafika, akubwera

pamoza na wa khumi na awiri, Na kutambalala kwa iwo na kudya, wati Yesu, Nadi nkhukuuzani kuti umoza mwa inu wakupereka ine, uyo wakudya pamoza na ine. Koma iwo wakayamba kukhumbika na kuyowoya kwa iye mmoza mmoza, Singa ine? Na munzake, Singa ine? Koma wakayankha wawauza kuti, Umoza mwa khumi na wiri, uyo wakuvyika pamoza nane mu mbale. Mwana wa munthu wakupita monga wakalembedwa za iye, koma zowawa kwa munthu uyo, mwa iye mwana wa munthu wakaperekedwa; kwakwiza kwa iye ngati sakabadwa munthu uyo. Pamene wakudya, Yesu wakatola chingwa, wakachidalitsa, wakachisweka na kuwapeleka, na wakati, Tolani, mudye, ichi ndi thupi lyangu. Ndipo wakutola chikho, wakutumikira wakhuta, wakapereka kwa iwo, ndipo wonse wakamwa mu chikho chake. Na wakati kwa iwo, Ici nci mwazi wangu wa cipangano cakupya, wakutikizgika pa vya vinji. Chakufunika nkhukuuzani kuti sindizamwanso chilengedwe cha mpesa mpaka tsiku lilo pamene ndizachimwa chatsopano mu ufumu wa Chiuta.

Ndipo atamaliza kuimba nyimbo, anatuluka kupita ku phiri la mizaolivi. Na Yesu wakuti kwa iwo kuti, Wose mwakagwa mu ine mu usiku uwu, chifukwa chakulembwa kuti, Ndikhakantha mweniso, na nkhosa zikhababalalika. Koma pambuyo pa kuukitsidwa kwanga, ndidzakutsogolerani inu mu Galileya. Koma Petro wakamuwuza kuti, Ngakhale wonse ŵakugwa, ine sindingagwe. Na Yesu wakuti kwa iye, Nadi nkhukuti kwa iwe kuti iwe lero mu usiku uwu, tambala usanalire kawiri, udzandikhana katatu. Koma Peter wakalongera kwambiri kuti,

Ngakhale ndikuyenera kufa nawe, sindidzakukana. Mofananamo nso onse wakalongera.

Ndipo wakafika kumalo ghakuti dzina lake ndi Gethsemane, ndipo wakaŵakambira ŵaphunziri ŵakwe kuti, Khalani pano mpaka ndikapemphere. Na watenga Petro na Yakobo na Yohane pamoza naye, ndipo watamba kukhala na chisoni chikuru na kuvutika mu mtima. Ndipo wakuwauza kuti, Moyo wanga uli na chisoni chikuru mpaka imfa, khalani pano ndi kulondera. Ndipo atapita patsogolo pangono, anagwa pansi chafufumimba, ndipo anapemphera kuti, ngati zingatheka, ora limenelo lichoke kwa iye, Nanga wakulonga, Abba, Tate, vyose vidyotheka kwa iwe. Vweza chikombe ichi kwa ine, kasi apa chinthu ine nkhulonda, kasi chinthu iwe. Ndi ukubwera ndi ukuwapeza ukulala, ndi ukunena kwa Petro, Simoni, ukukugona? Mwakugumizga ora umoza ukulondera? Khalani mulindile na kupemphera kuti musalowe mu kuyeswa; mzimu nadi wakulakalaka, koma thupi nadi lofooka. Na kavili wakachoka wakapemphera mawu yakufanana wakamba. Ndi kubwera wakawapeza iwo kale wakulala, pakuti maso awo wakulemezgeka, ndi wosadziwa chinthu choti walankhe kwa iye. Na kubwera kwa chitatu na kwamba kwa iwo, Muli kulala chomene na kupumula? Kwakutali. Kwabwera nthazi ya ora. Onani, Mwana wa Mundu ukuliperekwa mu manja ya auchivi. Imukeni, tiyeni! Onani, uyo wakupereka ine wafika pafupi.

Nanga mwakamalira, pakanali akukhulupirangabe, wakabwera Yuda Iskariyote, umoza wa khumi na wiri, nanga pamoza naye

khamu yakukula yali na malupanga na ndodo, watumizgika kuchokera kwa vapayikulu na valembi na vagogolo. Wakali wapereka kale uyo wakumpereka iye chizindikiro kwa iwo wakutonga, Uyo ndidzapsompsona, iye ndi uyo; mugwire iye na kumtola motetezeka. Na wakafika msanga, wakayandikira kwa iye nkuti, Moni, Mphunzisi, ndipo wakampsomba. Koma iwo vakamkhazikira makhono ghawo na kumugwira. Umoza wa awo wakuyimirira wakokera lupanga wakantha kapolo wa mkulu wa ansembe na wakudula khutu yake. Na kuyankhula Yesu wakati kwa iwo, Monga pa wakuba mwatuluka na malupanga na matabwa kukwapa ine? Tsiku ndi tsiku ndine kwa inu mu nyumba ya Mulungu ndikuphunzitsa, ndipo simunandikakamize. Koma kuti zikalembedwa zikwaniritsidwe. Ndipo atamusiya, onse anathawa. Nanga mwana wa mwamuna uyo anamutsatira iye, wakuvala nsalu ya linen pa thupi lakusaula, nanga anyamata anakamugwira. Koma iye wasiya nsalu ya linen wamaliseche, wathawa kuchokera kwa iwo.

Ndipo anamutenga Yesu kupita naye kwa mkulu wa ansembe, ndipo ansembe akulu onse na akulu na alembi anapita pamoza naye. Na Petro wakamutsatira kuchokera kutali mpaka mkati mu bwalo wa wamkulu wa ansembe, ndipo wakhalira pamoza na athandizi wakudzifundisa pa moto. Ŵakulu ŵa ŵansembe na khonsolo yense ŵakali kufuna umboni wa Yesu kuti ŵamuphe, koma ŵakaleka kupeza. Pakuti vambuzi vakale va-li ku-pa umboni wa bodza pa ntchito yakwe, na vifumbiro vyawo vi-li vi-siana. Ndi vamwenga vakuluka vakali kuŵa umboni wakulemba pa mwambo wake vakulonga. Chifukwa ife tinamva

wake kunena kuti, Ine ndidzawononga templo iyi yopangidwa ndi manja, ndipo mwa masiku atatu ndidzamanga ina yosapangidwa ndi manja. Komanso yayi chomwecho umboni wawo suwalikuba wofanana. Nanga mkulu wa ansembe wakaimirira pakati anafumba Yesu kuti, kona ukulankula cakuti cani? Awa ŵanthu ŵakuŵa umboni wotani paŵe? Koma iye wakhalira chete na wakayankha kanandi. Kaŵiriranso mupayiri wamkuru wakamufumba na wakuti kwa iye, Kasi iwe ndiwe Kristu, Mwana wa Wakulogozgeka? Koma Yesu wakati, Ine ndine, nipo muwona Mwana wa Munthu wakhala ku dzanja la manja la mphamvu na kubwera pa mitambo ya kumwamba. Koma mupayiri wamkulu atanganya zovala zake akunena kuti, Cifukwa cani tikufunabe umboni? Mwamva zedi mawu gha kunyoza Chiuta, chiyani kwa inu chikulawikira? Ivo pero tose wakamuweruzira kuti ndi wolakwa wakufunika lufu. Ndipo vamwenevamwene vanatumbilira kumupfira mata na kumubisa uso wakwe na kumukwapula na kumuwuza kuti, Losera kwa ife ndi ndani wakukwapula. Ndipo vathandizi vanamukwapula na vikwapulo.

Na Petero ali pansi mu bwalo, ukudza umoza wa anyakazi akazi wa muprisiti wamkulu, Na wakuwona Petro wakutentheseka, wakulangizga kwa iye, wakuti, Iwe nkhani wakalipo pamoza na Yesu wa ku Nazareti. Uyo koma wakana wakhamba, Sindikumanya nanga sindikumanya chinthu iwe ukhuchamba. Na wakatuluka kunthazi ku chipinda chakutsogolera, na nkhuku yachilume yalila. Na uyo mtsikana wamkazi wakuwona iye kavili, wakayamba kukhamba kwa vanu vakuyima apa kuti,

Uyu ndi wakuchokera mwa iwo. Koma iye wakananso. Ndipo patatha kangono, anthu amene anali pafupi anati kwa Petro, Ndithu uli mgulu lawo, pakuti uli Mgalileya ndipo mawu ako akufanana. Koma wakayamba kutuka ndi kulumbira kuti sindikudziwa munthu uyu amene mukunena. Ndipo kachiwiri tambala wakalira. Ndipo Petro anakumbukira mawu amene Yesu anamuuza kuti, Musanakokere tambala kawiri, udzandikana katatu, ndipo anayamba kulira.

15

Pakacha, ŵakuluŵa ŵansembe pamoza na ŵakulu nanga ŵalembi, council yense, ŵakaviska counsel. Ŵakamanga Yesu, ŵakamnyamula nanga ŵakampereka kwa Pilato. Nanga Pilato wakumfunsa, Iwe nga uyo Mfumu wa Ayuda? Uyo wakuyankha wakuti kwa uyo, Iwe ukulonga. Na vapayiri vakulu vakamunenera vyinandi, kasi mweneco wakayankha kachoko. Koma Pilate wakamubuzanso wakuti, Kodi sukulankha kalikonse? Ona vinti vyakuti vikukulipira umboni. Koma Yesu sanayankhulapo kanthu, mwakuti Pilato anadabwa. Malinga na chikondwerero, wakali kumasula kwa iwo mfungwa umoza amene wakali kupempha. Kunali koma uyo wakutchedwa Barabbasi pamoza na ophwanya ulamuliro wakumangidwa, iwo mwa chiwembu wakupanga wakupha. Na gulu la anthu likutaya fuwu, linayamba kupempha monga nkhale yakupangira iwo nthawi zonse. Pilate waayankha kuti, Kodi mukufuna ndimasule kwa inu mfumu ya Ayuda? Wakadziwa pakuti chifukwa cha

nsanje, akuluakulu wa ansembe wakapereka uyo. Koma vapayiri vakulu vakasokonya chikumba kuti mmalo mwake awamaskire Baraba. Uyo koma Pilato wakuyankha kanyake wakulonga kwa iwo, Chichi chomwe mukufuna ndichite uyo mukuti mfumu ya Ayuda? Ivo koma kavili vakalilira, Mukhomelereni pamtengo uyu. Koma Pilato walikuŵechera kwa iwo, Cani pakuti wanapanga caipa? Iwo koma walikuŵamba kwambiri-kwambiri, Mumupacirike pa mtanda! Pilate, pakufuna kukwaniska khamu, anamasula kwa iwo Barabbas, ndipo anapereka Yesu atamukwapula kuti apachikwe.

Koma masodiya anamutsogolera mkati mwa bwalo, nkhomo ndi praetorium, ndipo anaitanitsa gulu lonse la masodiya. Na iwo vakumuvwala chivwalo cha purple, na vakumumika crown ya minga valuka kale. Na anayamba kumulandira. Sangalala, Mfumu ya Ayuda, Ndipo iwo yalikuba mutu wake na luseke ndipo yalikumupfira mate, ndipo yalikuika mabondo yalikugwadira kwa iye. Nanga pamene vamuseka, vamuvula chovala cha purple nanga vamuvwala zovala zake, nanga vamutuluska kuti vamupachike.

Ndipo iwo wakukakamiza wina Simoni Mkirenayo, wakudutsa pafupi wakubwera kuchokera kumunda, tate wa Aleksandero ndi Rufo, kuti anyamule mtanda wake.

Ndipo anamtenga pamalo pa Golgotha, palo pali kutanthauza malo wa chigaza. Na vakapereka kwa iye kumwa vinyo vyakusanganiska na manemane, koma iye wakakana kulandira.

Na wakamupachika pamtanda, wakugawana zovala zake, wakuponya chigawo pa izo kuti ndani atole chiyani. Kunali nthawi ya chitatu ndipo anamupachika pamtengo. Na lemba ya chifukwa chake yalikuba yalembedwa kuti, Mfumu ya Ayuda.

Ndipo pamoza naye vakamukhomerera vanyakuba vaviri, umoza kudzanja lakudya na umoza kudzanja lakumanzere kwake. Na yakadzazika Mawu Ghakuŵa Mulungu ghakuti, Waŵalengezgeka pamoza na anthu asakuŵa malamulo. Nanga anthu amene anali kupitirira pafupi anamunyoza iye akusuntha mitu yawo nanga kunena, Ha! Iwe wakugwetsa templo nanga kumanga mu masiku atatu Dzipulumutse iwe mwini ndipo tuluka pa mtanda. Mofanana kuti, komanso vapayiri vakulu vakunyogodola kwa wina na wina pamoza na valembi vakulonga, Vamwi wakapulumusa, koma yekha sangakwanise kudzipulumusa. Kristu Mfumu ya Israeli atuluke vino pa mtanda kuti tiwone na kukhulupilira mwa iye. Ŵakuŵa ŵakapachikwa pamoza na iye ŵakumunyoza.

Pakuchitika ora ya sita, mdima unakhala pa dziko lonse mpaka ora ya visanu na vinayi. Ndipo pa ora ya cisanu na cinai Yesu wakalilira na lizgu likuru kuti, Eloi Eloi, lama sabachthani? Ici cikutanthauza kuti, Mulungu wangu, Mulungu wangu, cifukwa caki wandisiya?

Ndi vamoza va vakuyimirira pafupi vakumva vakulonga, Onani, wakuyitana Eliya. Umoza wakathamanga na kudzaza sponge ya viniga, wakuiwika kuzungulira na reed, wakamumwetsa iye

kunena, Lekani tiwone nga Eliya wakubwera kumutsitsa. Koma Yesu wakalila mawu ghakulu, ndipo wakatuluka muuyo. Nanga chinsalu cha mu Nyumba ya Mulungu chakagawanika mu ziwiri kufuma kumwamba mpaka pansi. Centurion uyo wakuyimirira kutalika kwake pawaona kuti mwakutero wakulira nakupuma womaliza, wakunena, Chakuchitika, muntu uyu wakuliko mwana wa Mulungu. Kunali kuti nakonso akazi kuchokera kutali kuyangana, mwa iwo munali Mariya wa Magadalena na Mariya amayi wa Yakobo wamungono na Yose, na Salome, Ŵakuti pamene ŵaliji ku Galileya ŵankamutsatira na kumutumikiratu, pamoza na ŵakazi ŵanyake ŵambiri ŵakuti ŵakwera nawo ku Yerusalemu.

Ndipo kale madzulo ghachitikapo, chifukwa chinali chisambiziro, icho chili zuwa lya pa Sabata Yosefe wakiza kuchokera ku Arimateya, memba waulemu wa khonsolo, uyo nayenso wakali wakulindirira ufumu wa Mulungu, walimba mtima walowa kwa Pilato na kupempha thupi la Yesu. Koma Pilato anadabwa ngati kale wafa, ndipo ataitana mkulu wa asilikali anamufunsa ngati anafa kale. Ndipo atamanya kuchokera kwa mkulu wa asilikali, anapereka thupi kwa Yosefe. Na wagula nsalu, wamutsitsa, wamukulunga mu nsalu, ndipo wamuika mu manda amene analikuba akosedwa mu mwala. Kenako wagubuduza mwala pa chitseko cha manda. Koma Mary Magdalene na Mary wa Joses bakaona kuti wakayikidwa pati.

16

Sabata yakadutsa, Mariya wa Magadalena nanga Mariya wa Yakobo nanga Salome anagula visakasaka kuti akafika angamuzose. Na kwene-kwene mamawa wa tsiku limoza la sabata, wakwiza pa manda dzuwa litatuluka. Ndipo anali kunena kwa iyewo kuti, Ndani adzatigugunyiska mwala ku chitseko cha manda? Ndipo atanyamula maso, anawona kuti mwala unaviringika, pakuti unali wamkuru kwambiri. Na akalowa mu manda, akawona mnyamata wakhala ku kumanja, wavala mkanjo woyera, ndipo akadabwa. Koma wakukhamba kwa iwo, Musatengeke. Mukulonda Yesu wa ku Nazareti uyo wakupachikwa. Wauka, siwuli uno. Wonani malo ghakuti wakamuika. Koma yendani mukawuze ophunzira wakwe na Petro kuti wakuyendela patsogolo inu ku Galileya, kuko mudzamuwona, monga anakuwuzani. Ndipo atatuluka anathaŵa kuchokera ku manda, anali ndi kunjenjemera ndipo anali ndi chisokonezo, ndipo kwa aliyense chinachake sanalakule, pakuti anali kuopa.

Pakuuka mmamawa wa tsiku la kwamba la sabata, waonekera kwa Mariya wa Magdalene, wakali watulusa ziwanda saba mwa iye. Uyo wakupita wakalongosola kwa iwo wakukhala naye, wakulira ndi kulila. Na avo vakumva kuti wakhala moyo na kuti wawoneka na yemwe, vakanamkhulupilira. Pambuyo pa izi, anaonekera kwa awiri mwa iwo wakuyenda mu chimango chinyake, pamene wakapita ku munda. Ndipo iwo atapita anakauzira ena otsalawo, koma sanakhulupirire nawonso. Pambuyo vagona iwo khumi na umoza, waonekera, na wakalipira kusakhulupirira kwawo na mitima yawo yolimba,

chakuti iwo vaona iye waukitsidwa sivakhulupirira. Nanga anati kwa iwo, Mukayende mu dziko lonse, mukalengeze uthenga wabwino kwa chilengedwe chonse. Uyo wakhulupirika na kubatizidwa akapulumusidwa, koma uyo wakana khulupirira akaweruzidwa. Zizindikiro koma kwa avo vakulupirika, vizintu ivi vidzavakonzera: mu dzina lyangu vidzatulutsa mizimu yiipa, vidzalankhula vilungu vipya, Ivo akatola njoka, ngakhale angamwa chinthu chakupha, sichikapweteka ivo. Ivo akaika manja pa odwala, na ivo akakhala bwino.

Mbuye ndithu, pambuyo pa kulankhula nawo, anakokerwa kumwamba ndipo anakhala ku dzanja la manja la Mulungu. Koma iwo vakachoka vakalengezera konse, Mwami wakugwirirana nkhazi na kukhazikiska uthenga wake kudzera mu zizindikiro zikawatevera. Ameni.

Manambala

1

Nanga Mbuya wakawêecheta kwa Mose mu chipululu cha Sinai, mu hema ya umboni, pa tsiku la umoza la mwezi wa wawiri, chaka cha wawiri watuluka iwo ku dziko la Igupto, wakuti, Tengani chiyambi cha msonkhano wonse wa Israeli malinga na ubale, malinga na nyumba za makolo awo, malinga na chiwerengero kuchokera ku mazina awo, malinga na mutu uliwonse wawo. Mwamuna wonse wakuchokera pa zaka makumi ghawiri na kuya kunani, wonse wakutuluka mu mphamvu za Israeli, muwawerenga pamoza na mphamvu zawo, iwe na Aroni muwawerenga. Ndipo pamoza nanu padzakhala aliyense molingana na fuko lake, olamulira a nyumba za makolo adzakhala.

Ndipo awa ndi mayina a wanthu wene waima nanu wa Rubeni, Elisuri mwana wa Sediyuri. Wa Simeoni, Salamieli mwana wa Surisadai. Wa Yuda, Naasoni mwana wa Aminadabu. Wa Isakara, Natanayeli mwana wa Sogara, Wa Zebulun, Eliab

mwana wa Helon, Wa ana a Joseph wa Ephraim, Elishama mwana wa Ammihud, wa Manase, Gamalieli mwana wa Pedazuri. Wa Benjamin, Abidan mwana wa Gadeoni. Wa Dan, Ahiezer mwana wa Ammishaddai. Za Asheri, Phagaieli, mwana wa Ekhrani. Za Gad, Elisaph mwana wa Raguel. Wa Nafutali, Akira mwana wa Enani. Awa ndi wotchedwa wa msonkhano, akuluakulu wa mafuko mwa mabanja awo, akuluakulu wa zikwi za Israeli.

Ndipo Mose na Aroni anatenga wamuna awa amene anaitwa mwa maina awo. Nanga mpingo wose vakasowânika pa tsiku la umoza la mwezi wa chiviri wa chaka, nanga vakalembeskanga malinga na vibadwa vyavo, malinga na mabanja avo, malinga na chiŵerenge cha mazina avo, kufuma ku wa vyaka makumi ghaviri nanga kupitilira, vyose vya chilume malinga na mutu umoza umoza. Munjira imene Mbuya analamula Mose, nanga anabalwa mu chipululu cha Sinai.

Ndipo anakhala ana a Rubeni wakubadwa kwamberi wa Israeli malinga na mabanja awo, malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, malinga na chiwerengero cha mazina awo, malinga na mutu uliwonse, onse amuna kuchokera wa zaka makumi awiri nanga kupitirira, onse wakupita ku nkhondo, Kuwerengera kwao kuchokera mu fuko la Reubeni, zikwi makumi anayi na zisanu na mazana asanu. Kwa ana a amuna a Simeon malingana na ubale wawo, malingana na mafuko awo, malingana na nyumba za makolo awo, malingana na chiwerengero cha mazina awo, malingana na mutu uliwonse

wawo, onse amuna kufuma ku zaka makumi ghawiri na kupitilira, onse wakutuluka mu mphamvu. Kuwerengera kwawo kuchokera mu fuko la Simeoni, zikwi makumi asanu na vinai na mazana atatu.

Kwa ana a amuna a Yuda malinga na ubale wawo, malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, malinga na chiwerengero cha mazina awo, mutu uliwonse, onse a amuna kufuma ku zaka makumi awiri na kupitilira, onse wakutuluka mu mphamvu, Kubala kwa iwo mu fuko la Yuda kunali makumi asanu na awiri na anayi na zikwi zisanu na chimoza na mazana asanu na chimoza.

Kwa ana a amuna a Isakara malingana na mabanja awo, malingana na mafuko awo, malingana na nyumba za makolo awo, malingana na chiwerengero cha mazina awo, malingana na mutu uliwose, onse a amuna kufuma wa zaka makumi ghawiri na kupitilira, onse uyo wakutuluka mu mphamvu, Kubala kwawu kuchokera mu mtundu wa Isakara kunali zinayi na makumi asanu zikwizikwi na mazana anayi. Kwa ana a amuna a Zebuluni malinga na ubale wawo, malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, malinga na chiwerengero cha mazina awo, malinga na mutu uliwonse, onse amuna kuchokera ku zaka makumi ghawiri na kupitilira, onse wakutuluka mu mphamvu, Kubala kwao kuchokera mu mtundu wa Zebuloni kunali zikwi makumi asanu ndi zisanu ndi ziwiri pamoza ndi mazana anayi.

Kwa ana a Joseph, ana a Ephraim, malinga na ubale wawo, malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, malinga na chiwerengero cha mazina awo, malinga na mutu wawo, onse amuna kuchokera ku zaka makumi awiri na kupitilira, onse wakutuluka mu mphamvu. Kuwerenga kwa iwo mu chikolo cha Efereimu, makumi anayi a zikwi na mazana asanu. Kwa ana a amuna a Manase malinga na ubale wawo, malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, malinga na chiwerengero cha mazina awo, malinga na mutu uliwonse, onse amuna, kufuma wa zaka makumi ghawiri na kupitilira, onse wakutuluka mu mphamvu, Kuwerenga kwa iwo kuchokera mu mtundu wa Manase, zikwi makumi atatu na ziwiri na mazana awiri. Kwa ana a amuna a Benjamin malingana na ubale wawo, malingana na mafuko awo, malingana na nyumba za makolo awo, malingana na chiwerengero cha mazina awo, malingana na mutu wawo, onse amuna kuchokera ku zaka makumi awiri na kupitilira, onse wakutuluka mu mphamvu. Kubala kwawo kuchokera mu mtundu wa Benjamin kunali zikwi makumi atatu na visanu na mazana anayi. Kwa ana a amuna a Gadi malinga na ubale wawo, malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, malinga na chiwerengero cha mazina awo, malinga na mutu uliwonse wawo, onse amuna kufuma ku zaka makumi ghawiri na kupitilira, onse wakutuluka mu mphamvu. Kuwerenga kwa iwo kuchokera mu mtundu wa Gadi, zikwi zisanu na makumi anayi, mazana asanu na anayi, na makumi asanu.

Kwa ana a amuna a Dan malinga na ubale wawo, malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, malinga na chiwerengero cha mazina awo, malinga na mutu uliwonse, onse a amuna kufuma ku zaka makumi awiri na kupitilira, onse wakutuluka mu mphamvu, Kuwerengera kwawo kuchokera mu fuko la Dan kunali zikwi makumi asanu na awiri ndi mazana asanu na awiri. Kwa ana a amuna a Asheri malinga na ubale wawo, malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, malinga na chiwerengero cha mazina awo, malinga na mutu uliwonse, onse a amuna kufuma ku zaka makumi ghawiri na kupitilira, onse wakutuluka mu mphamvu. Kubala kwa iwo ku fuko la Asher kunali makumi manayi na chikwi chimoza na mazana manayi na makumi manayi na limoza.

Kwa ana a amuna a Nafutali malinga na ubale wawo, malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, malinga na chiwerengero cha mazina awo, malinga na mutu uliwonse wawo, onse amuna kufuma ku zaka makumi ghawiri na kupitilira, onse wakutuluka mu mphamvu, Kuwerengera kwa iwo kuchokera mu mtundu wa Nafutali, zikwi zitatu ndi makumi asanu ndi mazana anayi.

Uku ndi kubala, uko wakabalira Mose na Aroni na vakulungwa va Israeli vamuna khumi na vaviri, mwamuna umoza pa fuko limoza, malinga na mafuko gha nyumba za makolo. Ndipo yakachitika kuwerengera konse kwa ana a Israeli pamoza na mphamvu zawo kuchokera wa zaka makumi ghawiri na kupitilira, wonse wakutuluka kukamenya nkhondo mu Israeli

Mazana asanu ndi limoza a zikwi ndi zikwi zitatu ndi mazana asanu ndi makumi asanu.

Koma Alevi kuchokera mu fuko la mabanja awo sankawerengedwa pakati pa ana a Israeli. Nanga Mbuya wakalankhula kwa Mose kunena, Ona, fuko la Levi usakawerenga, ndipo nambala yawo usakatola pakati pa wana wa Israeli. Nanga iwe usankhile Walevi pa hema ya umboni, nanga pa vyakugwiliska vyose vya yeneyo, nanga pa vyose vinji vili mu yeneyo. Vinyamule vene hema, nanga vyakugwiliska vyose vya yeneyo, nanga vene vatumikile mu yeneyo, nanga kuzungulila hema vamange misasa. Nanga pakuchosera hema, aLevi azichotsa, nanga pakukhazika hema, aziyimika, nanga mlendo wakuyandikira afe. Nanga vikhala mu misasa vana va Israeli, munthu mu dongosolo lake, nanga munthu malinga na utsogoleri wake pamoza na mphamvu zawo. Koma Alevi aike mozungulira hema ya umboni, ndipo sipadzakhala tchimo mwa ana a Israyeli. Ndipo Alevi enieniwo adzasunga ulonda wa hema ya umboni. Ndipo ana a Israeli anachita mwakutsatira zonse zimene Mbuya analamula Mose ndi Aaroni, chomwecho anachita.

2

Na Mbuya analankhula kwa Mose na Aroni, kunena kuti, Munhu wakugwira wake mwini malinga na dongosolo, malinga na mbendera, malinga na nyumba za makolo awo, ana a Israyeli

valeke vakhe misasa kutalikana, kuzungulira hema ya umboni ana a Israyeli vakhe misasa. Ndi iwo wakumika misasa woyamba kummawa, dongosolo la misasa ya Yuda pamoza na mphamvu zawo, ndi mfumu ya ana a Yuda, Naasoni mwana wa Aminadabu. Mphamvu yake iwo wabalwa, anayi na makumi asanu na awiri viuru na mazana asanu na limoza. Ndipo ŵakuŵika misasa pafupi na fuko la Isakara, ndipo mkulu wa ŵana ŵa Isakara, Natanaeli mwana wa Sogara. Mphamvu yakhe iwo wabalwa, anayi na makumi asanu alikulu na anayi mazana. Ndipo iwo akumanga misasa pafupi na fuko la Zebuluni, ndi wolamulira wa ana a Zebuluni, Eliabu mwana wa Heloni. Mphamvu yake iwo wabalwa, makumi ghanayi na zisanu na ziwiri vikhumi mazana ghakuti vikhumi na ziwiri na mazana manayi. Onse amene anawonongezedwa kuchokera mu msasa wa Yuda, zana makumi asanu ndi atatu zikwi ndi zikwi zisanu ndi chimodzi ndi mazana anayi, pamodzi ndi mphamvu zawo, adzanyamuka choyamba. Magulu a msasa wa Rubeni, ku mwera mphamvu zawo, na mulamulizi wa ana a Rubeni, Elizuri mwana wa Sediyuri. Mphamvu yake iwo anawapenyedwa, makumi anayi na sita zikwi na mazana asanu. Ndipo iwo akumanga misasa pafupi na fuko lake la Simeoni, ndipo mtsogoleri wa ana a Simeoni, Salamieli mwana wa Zurishadai. Mphamvu yakhe iwo akayanganiridwa, makumi asanu na visanu na vinayi zikwi na mazana atatu. Ndipo iwo wakumika misasa pafupi naye ndi mtundu wa Gadi, ndipo wolamulira wa ana a Gadi ndi Elisafa mwana wa Ragueli. Mphamvu yake iwo wabalwa, viuru makumi anayi na visanu na mazana asanu na limoza na makumi asanu. Onse awa kuyanganidwa wa msasa

wa Rubeni, zana limoza makumi asanu na chimoza ndi mazana anayi ndi makumi asanu, pamoza na mphamvu zawo, adzanyamuka achiwiri.

Ndi ichatengedwa hema ya umboni, ndi msasa wa Alevi pakati pa misasa. Monga mwa kuchitenge msasa, chomwecho ndi achatuluke, aliyense akugwira malinga ndi utsogoleri. Gulu wa msasa wa Efereimu pafupi na nyanja pamodzi na mphamvu zawo, ndipo mtsogoleri wa ana a Efereimu, Elisama mwana wa Amihudi. Mphamvu yake iwo anayanganiridwa, makumi anayi maelfu na mazana asanu.

Ndipo iwo akumanga misasa pafupi ndi fuko la Manase, ndipo wolamulira wa ana a Manase, Gamalieli mwana wa Fadasuri. Mphamvu yake iwo anawayendera, makumi atatu na awiri alufu na mazana awiri. Ndipo iwo akumanga misasa pafupi ndi fuko la Benjamini, ndipo mtsogoleri wa ana a Benjamini, Abidani mwana wa Gideoni. Mphamvu yake iwo wapenyeledwa, visanu na makumi atatu viuru na mazana anayi. Wonse amene anayang'aniridwa wa misasa ya Eferaimu, zana mazana na zikwi visanu na vitatu na zana, pamoza na mphamvu zawo, adzanyamuka achitatu.

Gulu la msasa wa Dan ku mpoto pamoza na mphamvu zawo, ndipo mtsogoleri wa ana a Dan, Ahiezeri mwana wa Amisadai. Mphamvu wake awa akayanganidwa, awiri na makumi asanu na limodzi alufu na mazana asanu na awiri. Ndipo iwo wakumisa misasa pafupi naye ndi fuko la Asheri, ndipo

wolamulira wa ana a Asheri ndi Pagieli mwana wa Ekirani. Mphamvu yake iwo anayanganiridwa, imodzi na makumi anayi maelfu na mazana asanu. Ndi iwo wakumika misasa wakulumikizana na fuko wa Nafutali, ndi mfumu wa ana a Nafutali, Akire mwana wa Ainani. Mphamvu yakhe iwo anawayang'anidwa, makumi asanu na itatu chikwi na mazana anayi. Onse amene anayanganiridwa a msasa wa Dan, zana mazana na makumi asanu na asanu na awiri na mazana asanu na atatu, adzanyamuka omaliza mwaulamuliro wawo.

Iyi ndi kubala kwa ana a Israeli malinga na nyumba za makolo awo, yonse kubala kwa misasa pamoza na mphamvu zawo, mazana asanu ndi limodzi zikwi ndi zikwi zitatu mazana asanu ndi makumi asanu. Koma Alevi sanabwerengeke pamoza nawo, monga mwa Mfumu analamulira Mose. Ndipo ana a Israeli anachita zonse zimene Ambuye analamula Mose, choncho anakhala misasa monga mwa dongosolo lawo, ndipo choncho ananyamuka aliyense pafupi ndi anzawo monga mwa mafuko awo, monga mwa nyumba za makolo awo.

3

Nanga izi ndi mbadwa za Aroni na Mose, mu tsiku limene Mbuya wakalankhula na Mose mu phiri la Sinai. Ndipo awa maina gha wana wa Aroni, woyamba kubadwa Nadabu, na Abihu, Eleazara, na Itamara. Awa ndi maina a ana aamuna a Aaron, ansembe odzozedwa, amene anadzipatulira kuti

atumikire monga ansembe. Ndipo Nadabu na Abihu anafa pamaso pa Mbuya, pakupereka kwawo moto wachilendo pamaso pa Mbuya, mchipululu cha Sinai, ndipo ana analibe kwa iwo, ndipo Eliezara na Itamara anakhala ansembe pamoza na Aroni tate wawo.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose, kunena, Tenga mtundu wa Levi, ndipo uwayimitse pamaso pa Aaron wansembe, ndipo adzamutumikira. Ndi ivo vikhalenge vilonda vyake, ndi vilonda vya ana a Israeli patsogolo pa hema ya umboni, kugwira ntchito ntchito za hema. Nkhani iwo akasunga vyose vyakugwiriska vya hema ya umboni, nkhani akalindira ana a Israeli pa ntchito yose ya hema. Ndipo ukapereka Walevi kwa Aroni na kwa ana ake ansembe; iwowa waperekedwa kwa ine ngati mphatso kuchokera kwa ana a Israeli. Ndipo Aroni na ana ake adzawika pa hema ya umboni, ndipo adzasunga unsembe wawo, na zonse za pa guwa lansembe, na mkati mwa nsalu yophimba, ndipo mlendo wakhudza adzafa. Ndipo Mbuya wakalankhula kwa Mose wati, Na tawonani, ine ndatenga wa Levi kufuma pakati pa wana wa Israeli mmalo mwa wonse wakubadwa woyamba wakutsegula chibeleko kufuma kwa wana wa Israeli. Wazakhala chiwombolo chawo, na wa Levi wazakhala wangu. Kwa ine pakuti wonse woyamba kubadwa, mu zuŵa limene ndinakantha wonse woyamba kubadwa mu dziko la Iguputo, ndinalemekeza kwa ine wonse woyamba kubadwa mu Israyeli, kufuma kwa munthu mpaka nyama, ŵakuŵa wangu, Ine Mbuya.

Nanga Mbuya wakaŵecheta kwa Mose mu chipululu cha Sinai, wakuti, Londani ana a Levi malingana na nyumba za makolo awo na mafuko awo, wonse wamwamuna wa mwezi umoza ndi kupitirira. Na Mose na Aroni vakavasowola chifukwa cha lizgu lya Mbuya, munjira imene Mbuya anavalajiza.

Ndipo ŵaŵa ndiwo ŵana ŵalume wa Levi malinga na mazina awo: Geresoni, Kohati, nanga Merari. Izi ndi mazina gha ana gha Gedesoni malinga na mafuko ghawo, Lobeni na Semei. Ndipo ana a Koati malinga na mafuko awo: Amramu nanga Izara, Heburoni nanga Uzieli. Nanga wana wa Merari malinga na mafuko awo, Mooli nanga Mushi, awa ndi mafuko a Walevi malinga na nyumba za makolo awo. Kwa Geresoni, anthu a Lobeni ndi anthu a Shimei; awa ndi anthu a Geresoni. Kuwerengera kwawo malinga na nambala ya onse achilume kuchokera pa mwezi umoza ndi pamwamba, kuwerengera kwawo, zikwi zisanu na ziwiri na mazana asanu. Ndipo ana a Gershon azakhala kumbuyo kwa hema pafupi ndi nyanja. Ndipo wolamulira wa nyumba ya mabanja a anthu a Gedesoni anali Elisafa mwana wa Daeli. Ndipo ulondi wa ana a Geresoni mu hema ya umboni, hema ndi chophimba chake, ndi chophimba cha chitseko cha hema ya umboni, Na zinthu zophimba za bwalo, na chophimba cha chipata cha bwalo chimene chili pa hema, na zotsalira zonse za ntchito zake.

Kwa Koati anthu a Amramu umoza, na anthu a Isahara umoza, na anthu a Heburoni umoza, na anthu a Uzieli umoza, awa ndi anthu a Koati, malinga na chiwerengero. Amuna onse

kuchokera pa mwezi umoza ndi kupitirira, zikwi zisanu ndi zitatu ndi mazana asanu ndi limoza, akulondera malonda a zintu zopatulika. Anthu a ana a Kohath adzikhala misasa mbali ya kummwera ya hema. Ndipo mtsogoleri wa nyumba ya makolo a fuko la Kohati anali Elizafani mwana wa Uzieli.

Ndi ulondi wawo bokosi, ndi tebulo, ndi chiyanjano, ndi maguwa, ndi ziwiya za chopatulika zonse zimene amatumikira nazo mwa izo, ndi chophimba, ndi ntchito zonse zawo. Ndipo mtsogoleri wa atsogoleri wa Alevi, Eliezara mwana wa Aroni wansembe, anasankhidwa kusunga zosunga za zinthu zopatulika. Kwa Merari kunali anthu a Mooli na anthu a Mushi; awa ndi mafuko a Merari. Kuwerengera kwawo malinga na nambala, aliyense wamwamuna kuchokera mwezi umoza na pamwamba, zikwi zisanu na chimoza na makumi asanu. Ndipo mtsogoleri wa nyumba ya makolo ya anthu a Merari, Zurieli mwana wa Abihaili, adzamanga misasa ku mbali ya tenti kulowera kumpoto. Kuwerengera kwa umlondi wa ana a Merari: mitu ya hema, mipiringano yake, nsanamira zake, maziko ake, zinthu zonse zao, na ntchito zao. ndi zipilala za bwalo kuzungulira, ndi maziko awo, ndi zibatiso, ndi zingwe zawo.

Awa wakumisira misasa patsogolo pa hema ya umboni kufuma kuvuluka, Mose na Aroni na wana wakwe, wakulondera walonda wa chipatulika kwa walonda wa wana wa Israyeli, na mlendo wakukhwaskha, wakufwa. Kubalira kose kwa Walevi, uyo wabalira Mose na Aroni chifukwa cha mawu gha Mfumu

malinga na mafuko ghawo, wamuna wose kufuma mwezi umoza na kupitilira, zikuru ziwiri na makumi ghawiri.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose kuti, Werenga wanangwana wonse wa ana a Israyeli kuyambira mwezi umoza ndi kupitirira, ndipo mulembe chiwerengero chawo mwa mazina awo. Nanga ukatola Walevi kwa ine, Ine Mwami, mmalo mwa wose wakubadwa kwamba wa ana a Israyeli, nanga ngombe za Walevi mmalo mwa wose wakubadwa kwamba mu ngombe za ana a Israyeli. Ndipo Mose wakalonda munjira imene Mbuya wakalamula wonse wakubadwa woyamba mwa ana a Israyeli. Na vakakhala vyose va kubadwa kwamba va chihuna malinga na nambala kufuma mwezi umoza na pamwamba kufuma ku kubalira kwa iwo, zikuru ziwiri na makumi ghawiri na mazana ghawiri na makumi ghakusanu na khumi na vitatu. Ndipo Mbuya wakalankhula kwa Mose wati, Tenga Alevi mmalo mwa ana onse oyamba kubadwa a Israeli, na ngombe za Alevi mmalo mwa ngombe zawo, ndipo Alevi akhale anga, Ine Mbuya. Nanga vyakuwombolera vya vatatu na makumi ghanasakwe na mazana ghavili vanya vakupitilira Valevi kufuma kwa vana vakwamba va vana va Israyeli, Ndi udzatenga masikelo asanu pa mutu, malinga na didrakima yakupatulika; udzatenga maobolo makumi awiri wa sikelo. Ndipo ukhapeleka siliva kwa Aroni na kwa ana ake, chiwombolo cha iwo akupitilira mwa iwo. Ndipo Mose analandira siliva ya chiwombolo cha anthu opitirira mmalo mwa Alevi. Kuchokera kwa ana oyamba kubadwa a ana a Israeli, analandira ndalama, chikwi chimoza mazana atatu

makumi asanu na asanu masekele, molingana na sekele wakuyera. Ndipo Mose wapereka ndalama za kuwombola za iwo wakupitilira kwa Aroni na ana ake, monga mwa mawu a Mbuya, monga mwa njira imene Mbuya walamula Mose.

4

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose ndi Aroni, kunena, Tenga chiwerengero cha ana a Kohat kuchokera pakati pa ana a Levi, molingana na mafuko awo, molingana na nyumba za makolo awo. Kuchokera vyaka makumi ghawiri na vikhondi mpaka makumi ghasanu, wonse uyo akulowa kutumikira, kuchita vinthu vyonse mu hema ya umboni.

Ndi izi vinthu vya ntchito vya ana va Koati mu hema ya umboni, vyakupatulika vya vyakupatulika. Ndipo Aroni ndi ana ake adzalowa pamene msasa ukunyamuka, ndipo adzatsitsa chinsalu chophimba, ndipo adzaphimba nacho bokosi la umboni, Na ivo va-ika pa chilo chophimba chikopa cha bululu, na ivo va-ika pa chilo chovala chonse cha bululu kuchokera pamwamba, na ivo va-loweza ndodo.

Ndipo pa tebulo wakuti wakhala pamenepo adzayala pa iwo chovala chonse chofiira, nkhani mbale, nkhani zofukizira lubani, nkhani makapu, nkhani mbale za chopereka chamwambo mu zimene amapereka chamwambo, ndipo malofu wakuti nthawi zonse pa iwo adzakhala. Ndi ivo vakaika pa

yeneyo chivwalo chakufiira, ndi ivo vakufunika yeneyo na chifunikiro cha chikopa cha buluu, ndi ivo vakainjiza mu yeneyo ndodo. Ndipo adzatenga chovala cha buluu, ndi kuphimba choyikapo nyali chowunikira, ndi nyali zake, ndi zipini zake, ndi mitsuko yake, ndi ziwiya zonse za mafuta zimene amatumikira nazo. Ndipo adzaika iyo, ndi vyakugwiriska vyakhe vyose, mu chophimba cha chikopa cha buluu, ndipo adzaika iyo pa mphanda za kunyamula. Nanga pa guwa la nsembe la golide ŵakuŵika chiwalo cha bululu, nanga ŵakuŵika icho chifuniko cha chikopa cha bululu, nanga ŵakuloweza ndodo za kunyamula za icho.

Na ŵakatolera vyakugwiriska ntchito vyose vya kutumikira vimene ŵakutumikira nawo mu malo gha kwera, na ŵakavikha mu chivwalo cha bululu, na ŵakavifunika na chifunikiro cha chikopa cha bululu, na ŵakaviyika pa mphando. Ndipo chophimba adzachiyika pa guwa lansembe, ndipo adzaliphimba ndi chovala chonse chofiirira. Na aziika pa iyo vyakugwiriska vyose vyo vakugwiriska nawo pa iyo, na vyakuotchera moto, na ndawiro zakugwira nyama, na mbale, na chophimba, na vyakugwiriska vyose vya guwa, na aziika pa iyo chophimba chakuchita chikopa chakubululu, na aziloweza ndodo zake. Na azitenga chivara chakupepeta, na aphimbe mbiya na chalo chake, na aziponya iyo mu chophimba chakuchita chikopa chakubululu, na aziika pa ndodo. Na Aroni na ŵana ŵakwe ŵalume ŵakamalizga kuphimba zintu zyapatali na zonse ziwiya zyapatali, msasa ukukwezgeka, ndipo pambuyo pa izi ŵana ŵa Kohati ŵakalowe kukweza. Koma ŵasakhore zintu zyapatali,

kuti ŵasafe. Izi ndi zintu zimene ŵana ŵa Kohati ŵakakweza mu hema ya umboni.

Mweniyang'anira Eleazara mwana wa Aroni wansembe, mafuta ghakuwala, na lubani wakuphatikizika, na nsembe wa pa tsiku, na mafuta ghakudzoza, kuweniyang'anira kwa yense ya hema, na vyense vili mu iyo mu vyera, mu vyense vya ntchito.

Na Mbuya analankhula kwa Mose na Aroni, kunena kuti, Musati muwononge fuko la Wakohati pakati pa Walevi. Mucite ici kwa iwo, ndipo wazakhala moyo na wangafe ayi, pakuyandikira kwao ku vyakupatulika vya vyakupatulika, Aroni na wana wakwe wazayandikire, ndipo wazawika unyake malinga na ntchito wake. Nanga ayi valowere kuwona mwadzidzidzi vinthu vyakupatulika, nanga vafwa.

Ndipo Mbuya wakalankhula kwa Mose wati, Tenga chiyambi cha ana a Gereshoni, na awa malingana na nyumba za makolo awo, malingana na mafuko awo. Kuchokera pa vyaka makumi ghawiri na visanu na kupitilira mpaka pa vyaka makumi ghasanu, talikira iwo wonse wakuinjira kutumikira, kuchita vinthu vyakwe mu hema ya umboni. Iyi ndi nkhani ya utumiki wa anthu wa Geresoni, kutumikira na kunyamula. Ndipo adzanyamula zikopa za hema, na hema ya umboni, na chophimba chake, na chophimba cha buluu chacho chili pamwamba pake, na chophimba cha chitseko cha hema ya umboni, Na zinsalu za bwalo, zonse zili pa hema ya umboni, na zotsalira, na ziwiya zonse za utumiki zimene zimagwiritsidwa

ntchito mu iwo, azichita. Mwanakondana na mulomo wa Aaroni na wa ana ake, ntchito ya ana a Geresoni ikhala mwanakondana na zintchito zonse zawo na mwanakondana na ntchito zonse zawo, ndipo ukhawayang'ana iwo kufuma mu zina zonse zikukonzekeswa nawo. Iyi ndi ntchito ya ana a amuna a Geresoni mu hema ya umboni, ndipo ulondi wawo uli mu dzanja la Itamara mwana wa amuna wa Aroni wansembe.

The vana wa Merari malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, muwawerenga. Muwavale anthu kuchokera ku vikhumi visanu na makumi ghawiri vyaka mpaka vikhumi visanu vyaka, wonse wakuinjira kutumikira mu hema ya umboni. Na izi ndi zintu za ulondi wa iwo wakukhala kunyamulwa na iwo mwakupitilira ntchito zawo zonse mu hema ya umboni: mitu ya hema, na mipanda, na nsanamira zacho, na maziko acho, na chophimba, na maziko awo, na nsanamira zawo, na chophimba cha chitseko cha hema. Na zipilala za bwalo kuzungulira, na maziko awo, na zipilala za chinsalu cha chipata cha bwalo, na maziko awo, na zikhonje zawo, na zingwe zawo, na vyakusambilira vyose vyawo, na vinthu vyose vya uthenga wawo. Muwerenga maina awo, na vyakusambilira vyose vya kulondera vya vanyakukweza nawo. Iyi ndi ntchito ya anthu ana a Merari mu ntchito zawo zonse mu hema ya umboni pansi pa ulamuliro wa Ithamar mwana wa Aroni wansembe.

Ndipo Mose na Aroni na akuluakulu a Israeli anayangana ana a Kohati malinga na mabanja awo, malinga na nyumba za makolo

awo. Kuchokera zaka makumi ghawiri na visanu na kupitilira mpaka zaka makumi asanu, wonse wakuinjira kutumikira na kuchita mu hema ya umboni. Nanga kuwerenga kwa iwo kukhala malinga na mafuko a iwo, zikwi ziwiri mazana asanu na awiri makumi asanu. Uwu ndi kuwerengera kwa anthu a Kohath, wonse wakutumikira mu hema ya umboni, monga anawerengera Mose na Aroni chifukwa cha mawu a Mbuya, mu dzanja la Mose.

Ndipo anawerengedwa ana a Gershon monga mafuko awo, monga nyumba za makolo awo Kuchokera pa vikhumi visanu na makumi ghawiri vyaka mpaka vikhumi visanu vyaka, wonse uyo akulowera kutumikira na kuchita vinthu vyenivyo mu hema ya umboni. Ndipo kunachitika kuwerengera kwawo malinga na mafuko awo, malinga na nyumba za makolo awo, zikwi ziwiri mazana asanu ndi limodzi makumi atatu. Uwu ndi kuwerengera kwa anthu ana a Geresoni, onse amene amatumikira mu hema ya umboni, amene Mose na Aroni anawerengera chifukwa cha mawu a Mfumu, mwa dzanja la Mose.

Vakawerengeka kuti na anthu a ana a Merari monga mafuko awo, monga nyumba za makolo awo. Kuchokera zaka makumi ghawiri na zisanu na kupitilira mpaka zaka makumi ghasanu, wonse wakuinjira kutumikira pa ntchito za hema ya umboni. Nanga chakachitika kuwerengera kwawo mwakugawana mafuko awo, mwakugawana nyumba za makolo awo, zikwi zitatu nanga mazana awiri. Uwu ndi kuwerengera kwa anthu

ana a Merari, amene Mose na Aroni anawerengera chifukwa cha mawu a Mfumu, kudzera mmanja mwa Mose. Wose walangizidwa, wamene Mose na Aroni na wakuluza wa Israeli walangiza wa Levi, monga midzi na monga nyumba za makolo wawo, Kuchokera zaka makumi awiri na visanu na kupitilira mpaka zaka makumi asanu, aliyense wakuinjira pa ntchito ya mintchito, pamoza na mintchito yonyamulika mu hema ya umboni. Ndipo iwo wakubalwa wakakhala zikwi zisanu na zitatu, mazana asanu na makumi asanu na awiri. Kudzera mwi lizgu lya Mbuya, wawalangula iwo mwi chiwoko cha Mose, mwamuna pa mwamuna pa vinthu vyakuchita vyawo na pa vyo vikutola iwo, na wakabalwa umo njira yakalamuza Mbuya kwa Mose.

5

Ndipo Mbuya wakalankhula kwa Mose, kunena, Lamula ana aciyana ca Israyeli, na atumizireghe kutyoka mu msasa onse wakudwala khate, na onse wakutuluka matumba, na onse wakusakhala usafi pa moyo. Kufuma mwamuna mpaka mkazi, tumizani kunja kwa msasa, ndipo sadzaipsa misasa yawo, mu zimene ine ndikhala pakati pawo. Ndipo anachita chomwecho ana a Israeli, ndipo anatumiza iwo kunja kwa msasa, monga analankhula Mbuya kwa Mose, chomwecho anachita ana a Israeli.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Lankhula kwa ana a

Israeli, ukunena, mwamuna kapena mkazi, yense angachite kuchokera ku zivi zonse za anthu, ndi atanyalanyaza anyalanyaze ndi kuchimwa, moyo uja, Adzavumbulira tchimo unali unapangidwa, na adzabwezera kulakwa, yonse ndalama, na gawo la cisanu cakhe adzawonjezera pa iyo, na adzabwezera kwa wina unalakwira kwa iye. Ngati koma palibe kwa munthu wolipsira woti kubwezera kwa iye cholakwa, cholakwa chobwezeredwa kukhala kwa wansembe kwa Mbuya, koma nkhosa ya chipepeso, imene adzachita chipepeso nayo chifukwa chake.

Ndi yonse ya kutoma kwa zipatso mwa kulingana na vintu vyonse vyakupatulika mwa ana a Israeli, vyonse nga ati vapereke kwa Mbuya, kwa wansembe kwa iye vikhala. Na vintu vyakupatulwa vya munthu uliwonse vikhala vyakwe, na munthu uyo angapereke kwa muprisita, vikhala vyake.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Lankhula kwa ana a Israeli, ndi udzati kwa iwo: Mwamuna aliyense, ngati mkazi wake akuphwanya, ndi wakutalika pansi wakutayira iye, Nanga wina wagona naye pa bedi ya mbewu, nanga wasotha kuzwa mu maso gha mwamuna wake, nanga wabisa, kasi uyu akhale wadetsedwa, nanga mboni yikakhale yilibe naye, nanga uyu kasi akhale wagwidwa, Na ukhadze kwa iye mzimu wa nsanje, na akhale na nsanje mkazi wake, uyu koma waipitsidwa; kapena ukhadze kwa iye mzimu wa nsanje, na akhale na nsanje mkazi wake, uyu koma ayi waipitsidwa. Na munthu adzamutsogolera mkazi wake kwa wansembe, ndipo

adzabweretsa mphatso yokhudzana naye, chigawo cha khumi cha efa ufa wa barele. Sadzathira mafuta pa iwo, kapena kuika lubani pa iwo, pakuti ndi nsembe ya nsanje, nsembe ya chikumbutso, yomwe ikukumbukitsa tchimo.

Ndipo wansembe adzamubweretsa, ndipo adzamuyimika patsogolo pa Mbuye. Ndipo wansembe wakutola maji gha usafi ghamoyo mu chiwiya cha dothi, na dothi ya yili pa nkhungu ya hema ya umboni, ndipo wansembe wakutola na kuwavika mu maji. Ndipo wansembe adzayimika mkazi pamaso pa Mbuya, ndipo adzavumbula mutu wa mkazi, ndipo adzaika pamanja pake nsembe ya chikumbutso, nsembe ya nsanje, koma mumanja mwa wansembe mudzakhala madzi a chidzudzulo a chitemberero ichi. Ndipo wansembe adzamulumbiza, ndipo adzanena kwa mkaziyo, Nga palibe munthu wakugona nawe, nga sulakwa kuipitsidwa pasi pa mwamuna wako mwini, khala wosalakwa kuchokera ku madzi a chidzudzulo a kutembereredwa awa. Ngati koma iwe waphwanya ukwati uli wakwatiwa, kapena waipitsidwa, ndi munthu wina wapereka bedi lake kwa iwe, kupatula mwamuna wako, Ndipo wansembe adzaika mkazi pansi pa malumbiro a zitemberero izi, ndipo wansembe adzanena kwa mkazi, Ambuye akupatse iwe chitemberero ndi lumbiro pakati pa anthu ako, pamene Ambuye adzapatsa ntchafu yako kugwa, ndipo mimba yako kutupa. Ndipo ghilowe madzi ghakulawa agha mu mimba yako kuti wimbe mimba, na kugwa chiwuno chako, na mkazi yiti, We, we.

Ndipo wansembe adzalemba zitemberero izi mbuku, ndipo

adzazipukuta mmadzi a chiwawa a kutemberera. Ndi iye wakumwetsa mkazi madzi gha chidzudzulo gha chitemberero, ndi madzi gha chitemberero gha chidzudzulo ghakuinjizga mu iye.

Ndipo wansembe uja akalandira nsembe ya nsanje mmanja mwa mkazi uja, ndipo akayika nsembe ija pamaso pa Mbuya, ndipo akayipereka ku guwa lansembe. Ndi wansembe adzatenga chikumbutso cha nsembe, ndi kuchipereka pa guwa lansembe, ndipo pambuyo pake adzamwetsa mkaziyo madziwo. Ndipo zidzakhala ngati wakuipitsidwa ndipo wabisa mwamuna wake, ndipo madzi a chidzudzulo otembekezeka adzalowa mwa iye, ndipo mimba yake idzatupa, ndipo ntchafu yake idzagwa, ndipo mkazi adzakhala temberero kwa anthu ake. Ngati koma mkazi uyu saipitsidwa, na wakhala waukhondo, udzakhala wosalakwa na udzatenga mimba. Uyu ndi lamulo la nsanje, pamene mkazi wokwatiwa akuphwanya ndi kuipitsidwa. Kapena mwamuna uyo, ngati ukamubwera pa iye mzimu wa nsanje, na amunsanjile mkazi wake, na ayimitse mkazi wake pamaso pa Mbuye, wansembe adzamuchitire malamulo onse awa. Na wosalakwa ukhala mwamuna kufuma ku vivi, na mkazi uyo ulandira vivi vyake.

6

Ndipo Mbuya wakaŵecheta kwa Mose, wakuti, Ŵecheta kwa ŵana ŵa Israyeli, ndi udzanena kwa iwo, mwamuna kapena

mkazi, yemwe angalumbire kwambiri lumbiro kudzipatula uyera kwa Mbuya, Kuchokera mu vinyo na chakumwa champhamvu adzidzera, siki kuchokera mu vinyo na siki kuchokera mu chakumwa champhamvu sangamwa, na vyose vikupangika kuchokera mu mphesa sangamwa, na mphesa yatsopano na mphesa youma sangadya masiku yose ya lupemphero lwake. Kuchokera pa zinthu zonse zimene zimachokera mu mpesa, vinyo kuchokera ku zikopa za mphesa mpaka ku mbewu ya mphesa, sadzadya masiku onse a kuyeretsedwa. Lupanga ayi ukudza pa mutu wake, mpaka zikakwanilitsidwa masiku yeniyeni anaombera Mbuya, oyera ukuba akulisa tsitsi ya mutu masiku yonse ya malumbiriro kwa Mbuya. Pa moyo wonse wakufa sangalowe kwa tate ndi amayi. Na pa mlongo wamwamuna na pa mlongo wamkazi, ninga akadzidetsa pa iwo wakufa kwao, chifukwa lumbiro lya Mulungu wake lili pa mutu wake.

Masiku onse a lupemphero wake adzakhala oyera kwa Mbuya. Ngati munthu wina afa mwadzidzidzi pamaso pake, mutu wake wa lupembo udzayipitsidwa pomwepo, ndipo adzameta mutu wake pa tsiku limene adzayeretsedwa, pa tsiku la chisanu ndi chiwiri adzametedwa. Ndipo pa tsiku la msere adzabweretsa nkhunda ziwiri kapena ana a njiwa awiri kwa wansembe pa chitseko cha hema ya umboni.

Nanga wambirisya wansembe umoza pa vimbi, nanga umoza pa chopereka chopsereza, nanga wansembe wakupepesera vyakuchimwa vyake pa moyo, nanga wakupatula mutu wake pa

siku yeneyo iyo yakapatulika kwa Mwenembumba, masiku a malumbiro. Ndipo adzabweretsa mwana wankhosa wa chaka chimodzi mu kulakwa, ndipo masiku akale aja adzakhala opanda tanthauzo, chifukwa mutu wa lupembo lake unaipitsidwa.

Ndipo uyu ndi lamulo la wakupemphera, tsiku limene adzakwanilitsa masiku a lupemphero lwake, iye mwini adzabweretsa pa zitseko za hema ya umboni. Ndipo adzapereka mphatso yace kwa Mbuye: mwana wankhosa wa chaka chimodzi wopanda chilema umodzi wa nsembe yopsereza, mwana wankhosa wamkazi wa chaka chimodzi wopanda chilema umodzi wa nsembe ya tchimo, ndi nkhosa yayimuna imodzi yopanda chilema ya nsembe ya chipulumutso. Ndi kanoun ya buledi wosayikwa chiwisi wa ufa wosalala, malofu osayikwa chiwisi osakanizidwa mu mafuta, ndi makeke osalala osayikwa chiwisi odzozedwa mu mafuta, ndi nsembe yawo, ndi chopereka chawo cha chakumwa. Ndipo wansembe uja akapereka pamaso pa Mbuya, ndipo akachita chifukwa cha tchimo lake, na chopereka chake chowotcha. Nanga nkhosa yayimuna wiza kupanga nsembe ya chipulumutso kwa Mbuya pa dengu la zopanda yisiti, nanga wansembe wiza kupanga nsembe ya wakwe na chopereka cha kumwa cha wakwe. Na uyo wakulumbira adzameta mutu wake wa lumbiro pa zitseko za hema ya umboni, ndipo adzaika tsitsi pa moto umene uli pansi pa nsembe ya chipulumutso.

Ndipo wansembe adzatenga mkono wophikidwa wa nkhosa

yayimuna, na buledi umodzi wopanda yisiti kuchokera mu dengu, na keke yopanda yisiti imodzi, ndipo adzayika pa manja a munthu amene walumbira pambuyo pa kumeta tsitsi lake la lumbiro lake. Ndipo wansembe azabweresa iwo kukhala chiphaso pamaso pa Mfumu, chapatulika chizakhala kwa wansembe pa chifuwa cha chiphaso, ndi pa mkono wa chopereka, ndipo pambuyo pa zimenezi wolumbira azamwa vinyo. Uyu nkhani ya uyo wakupemphera, uyo angalumbire kwa Mbuya mphatso yake kwa Mbuya pa nkhani ya lumbiro lake, panji pa vinto ivyo dzanja lake vingapeze, malinga na mphamvu ya lumbiro lake ivyo angalumbire malinga na nkhani ya uera.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Lankhula Aroni na kwa ana ake a amuna, kunena, Chomwecho mudzadalitsa ana a Israeli a amuna, kunena kwa iwo, Mbuya akudalitse na akusunge. Mbuya awakuwalize nkhope yake pa iwe, na akukumvere chisoni. Mbuya akweze nkhope yake pa iwe, na akupatse mtendere. Nanga ivo va-ka-vika dzina langu pa ana a Israeli, nanga Ine Mwami ndi-ka-va-dalitsa.

7

Ndipo yakachitika pa zuwa limene Mose wakamaliza, chomwecho kuyimika chihema, ndipo wakazoza icho, ndipo wakapatula icho, nanga vyose vizoko vya icho, nanga chiguwa, nanga vyose vizoko vya icho, ndipo wakazoza ivyo, ndipo

wakapatula ivyo. Ndipo wabwera wakulamula wa Israeli, wakulamula khumi na wiri wa nyumba za makolo awo, awa wakulamula wa mafuko, awa wayimirira pa kuyanganira. Ndipo anabweretsa mphatso yawo pamaso pa Mbuya, ngolo zisanu ndi chimodzi zophimbidwa, ndi ngombe khumi ndi ziwiri, ngolo imodzi kuchokera kwa akuluakulu awiri, ndi mwana wangombe mmodzi kuchokera kwa aliyense, ndipo anabweretsa pamaso pa hema. Ndipo Mbuya wakamba kwa Mose, wakuti, Tora kufuma kwa iwo, na vikhala kwa vinthu vya ntchito ya kutumikira ya hema ya umboni, na ukhapeleke iwo kwa Valevi, uliwonse malinga na ntchito yake. Ndipo Mose atatenga ngolo ndi ngombe, anazipereka kwa Alevi. Ndipo ngolo ziwiri ndi ngombe zinayi anapereka kwa ana a Geresoni molingana ndi ntchito zawo. Ndipo ngolo zinayi ndi ngombe zisanu ndi zitatu anapereka kwa ana a Merari molingana ndi ntchito zawo, kudzera mwa Itamara mwana wa Aroni wansembe. Ndipo kwa ana a Kohath sanaperekako, chifukwa vinthu vya uthenga wa chipatala vili navo, pa mapewa awo azivisengetera.

Ndipo akuluakulu anapereka pa kudzipatulira kwa guwa lansembe, pa tsiku limene analidzoza, ndipo akuluakulu anapereka mphatso zawo pamaso pa guwa lansembe. Nanga Mbuya wakuti kuna Mose, Mfumu umoza pa tsiku, mfumu pa tsiku vidzapereka mphatso zawo pa kupatulira kwa guwa.

Ndipo wakupereka mphatso yake tsiku loyamba anali Nahshoni mwana wa Aminadabu, mfumu ya fuko la Yuda. Ndipo wakabweresa mphatso yakhe, mbale ya siliva imoza, ulememe

wakhe makumi atatu na zana, mbale imoza ya siliva, masikelo makumi asanu na awiri malinga na sikelo yakupatulika, zonse ziwiri zidzala ufa wosalala wosakanizika mu mafuta kuti ukhale nsembe. Chotengera chimodzi cha golide cha khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza wochokera ku ngombe, nkhondzo umoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza kuti ukhale nsembe yotentha yonse. Na mbuzi wamngono umoza wochokera mu mbuzi pa za tchimo. Ndi mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, wana wankhosa wa chaka chimoza zisanu, ichi mphatso ya Naasoni mwana wa Aminadabi.

Pa tsiku lachiŵiri, Nathanael mwana wa Sogar, mfumu ya fuko la Isakara, anapereka chopereka chake. Ndipo wapereka mphatso yake, mbale ya siliva imoza, ulemero wake zana ndi makumi atatu, mbale imoza ya siliva ya masekeli makumi asanu ndi awiri malinga ndi sekeli yoyera, zonse ziwiri zidzala ndi ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kwa nsembe. Chotengera chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza wochokera ku ngombe, nkhondzo umoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza mu nsembe yotentha yonse, Na mbuzi umoza wa kuchokera ku mbuzi pa za tchimo. Ndi mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi aa chaka chimoza zisanu, ichi ndi chopereka cha Natanaeli mwana wa Sogara.

Ku tsiku la chitatu mfumu ya ana a Zebulun, Eliab mwana wa

Helon. Chopereka chakhe, mbale ya siliva imoza, makumi atatu na zana limoza ulememe wake, mbale imoza ya siliva, makumi asanu na awiri ma sikeli mwankhani wa sikeli wakupatulika, zonse ziwiri zidzala ufa wosalala wosakanizika mu mafuta kwa nsembe. Chotengera chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza wochokera ku ngombe, nkhondzo umoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza kuti akhale nsembe yotentha yonse. Na mbuzi wamngono umoza wochokera mu mbuzi pa za tchimo. Ndi mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi aa chaka chimoza zisanu, ichi chimpho cha Eliab mwana wa Helon.

Tsiku lachinayi mfumu ya ana a Rubeni, Elizuri mwana wa Shediuri. Mpho wake, mbale ya siliva imoza, makumi atatu na zana limoza ulememu wake, mbale imoza ya siliva, makumi asanu na awiri wa masekeli mwankhani na sekeli ya chipatala, zonse ziwiri zidzala ufa wosalala wosakanizika mu mafuta kwa nsembe. Chotengera chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza wochokera ku ngombe, nkhondzo umoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza kuti ukhale nsembe yotentha yonse. Na mbuzi umoza wa kuchokera ku mbuzi pa za tchimo. Ndipo pa nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa a chaka chimodzi zisanu. Ichi ndi chopereka cha Elizuri mwana wa Shediuri.

Pa tsiku la cisanu, mfumu ya ana a Simeoni, Salamieli mwana wa Zurisadai. Mpho wakwe, mbale ya siliva imoza, makumi atatu na zana limoza ulememe wake, mbale imoza ya siliva, makumi asanu na awiri ma sikelo monga sikelo wakufunika, zonse ziwiri zidzala ufa wosalala wosakanizika mu mafuta kuti zikhale nsembe. Chotengera chofukizira chimoza cha golide cha mashekel khumi, chodzaza lubani. Mwana wa ngombe umoza wochokera ku ngombe, nkhondzo umoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza kuti akhale nsembe yotentha yonse. Na mbuzi wamngono umoza wochokera mu mbuzi pa za tchimo. Ndipo pa nsembe ya mtendere ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa a chaka chimodzi asanu, ichi chopereka cha Salamieli mwana wa Surisadai.

Pa zuŵa la sita, mwenecho wa ana a Gadi, Eliasafu mwana wa Ragueli. Mpho wakwe, mbale ya siliva imoza, makumi atatu na zana limoza ulememe wakwe, mbale imoza ya siliva, makumi asanu na awiri ma sikelo monga sikelo wakufunika, zonse ziwiri zidzala ufa wosalala wosakanizika mu mafuta kwa nsembe. Chotengera chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza wochokera ku ngombe, nkhondolo yayimuna umoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza kuti akhale nsembe yopsereza yonse, Na mbuzi wamngono umoza wochokera mu mbuzi pa za tchimo. Ndipo pa nsembe ya mtendere ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimoza zisanu, ichi chopereka cha Elisafu mwana wa Ragueli.

Pa tsiku la cisanu na ciwiri, mfumu ya ana a Efereimu, Elisama mwana wa Amihudi. Mpho wakwe, mbale ya siliva imodzi, makumi atatu na zana limodzi ulememu wake, mbale imodzi ya siliva, makumi asanu na awiri wa masekele malinga na sekele yakupatulika, zonse ziwiri zidzala ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta kwa nsembe. Chotengera chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza wochokera ku ngombe, nkhondzo umoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza kuti ukhale nsembe yotentha yonse. Na mbuzi wamngono umoza wochokera mu mbuzi pa za tchimo. Na mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa akazi a chaka chimoza zisanu, ichi ndi chopereka cha Elisama mwana wa Amihudi.

Ku siku ya msere, mfumu ya ana a Manase, Gamalieli mwana wa Fadasuri. Mpho wakwe, mbale ya siliva imoza, makumi atatu na zana limoza ulememu wake, mbale imoza ya siliva, makumi asanu na awiri wa masekele malinga na sekele yakupatulika, zonse ziwiri zidzala ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta kwa nsembe. Chotengera chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza wochokera ku ngombe, nkhondzo umoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza kuti akhale nsembe yotentha yonse. Ndi mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi pa tchimo. Ndi mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi aa chaka chimoza zisanu. Ichi ndi chimpho cha Gamalieli

mwana wa Fadasuri.

Tsiku la cisanu na cinayi, mfumu ya ana a Benjamini, Abidani mwana wa Gideoni. Mpho wakwe, mbale ya siliva imoza, makumi atatu na zana limoza ulememu wake, mbale imoza ya siliva, makumi asanu na awiri ma sikelo monga sikelo wakuzimu, zonse ziwiri zidzala ufa wosalala wosakanizika mu mafuta kwa nsembe, Chotengera chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza wochokera ku ngombe, nkhondzo umoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza kuti akhale nsembe yotentha yonse. Na mbuzi umoza wa kuchokera ku mbuzi pa za tchimo. Ndi mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi aa chaka chimoza zisanu. Ichi ndi chimpho cha Abidan mwana wa Gideoni.

Pa tsiku la khumi, mtsogoleri wa ana a Dan, Ahiezer mwana wa Ammishaddai. Mpho wakwe, mbale ya siliva imoza, makumi atatu na zana limoza ulememu wake, mbale imoza ya siliva, makumi asanu na awiri ma sikelo monga sikelo wakufunika, zonse ziwiri zidzala ufa wosalala wosakanizika mu mafuta kwa nsembe. Chotengera chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza wochokera ku ngombe, nkhondzo umoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza kuti ukhale nsembe yotentha yonse. Na mbuzi umoza wa kuchokera ku mbuzi pa zolakwa. Ndi mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu,

mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi aa chaka chimoza zisanu, ichi chimpho cha Akiezere mwana wa Amisadai.

Pa tsiku la khumi na chimoza, mtsogoleri wa ana a Asheri, Phagiel mwana wa Echrani. Mpho wakwe, mbale ya siliva imoza, makumi atatu na zana limoza ulememe wakwe, mbale imoza ya siliva, makumi asanu na awiri ma sikelo monga sikelo wakufunika, zonse ziwiri zidzala ufa wakusala wosakanizika mu mafuta kwa nsembe. Chotengera chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza kuchokera ku ngombe, nkhondolo yayimuna imoza, mwana wa nkhosa wa chaka chimoza umoza mu nsembe yotenthera. Na mbuzi umoza wa kuchokera ku mbuzi pa za tchimo. Na pa nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi aa chaka chimoza zisanu, ichi chimpho cha Phagiel mwana wa Echran.

Pa tsiku la khumi na ziwiri, mtsogoleri wa ana a Nafutali, Ahira mwana wa Enani. Mpho wakwe, mbale ya siliva imoza, makumi atatu na zana limoza ulememu wake, mbale imoza ya siliva, makumi asanu na awiri wa masekele malinga na sekele yakupatulika, zonse ziwiri zidzala ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta kwa nsembe. Chotengera chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzala ndi zofukiza. Mwana wa ngombe umoza kuchokera ku ngombe, nkhondolo yayimuna imoza, mwana wa nkhosa umoza wa chaka chimoza ku nsembe yopsereza yonse. Na mbuzi wamngono umoza wochokera mu

mbuzi pa za tchimo. Na pa nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi aa chaka chimoza zisanu, ichi chimpho cha Ahira mwana wa Enani.

Uyu ndi chikumbukiro cha guwa pa tsiku limene anachidzoza, kuchokera kwa vakulungwa va vana va Israyeli: mbale za siliva khumi na ziviri, mbale za siliva khumi na ziviri, zofukizira za golide khumi na ziviri. Mbale imoza inali na makumi atatu na zana masikelo, na mbale inango imoza inali na makumi asanu na awiri masikelo; siliva yose ya vyombo inali zikwi ziwiri na mazana manayi masikelo, mu sikelo wakupatulika. Zofukizira za golide khumi na ziwiri zidzala lubani, golide yonse ya zofukizira, makumi awiri na zana za golide. Ngombe zonse za nsembe yotentha, ana angombe khumi na awiri, nkhosa zaamuna khumi na awiri, ana ankhosa a chaka chimoza khumi na awiri, pamoza na nsembe zawo na chopereka cha chakumwa chawo, na mbuzi zaamuna khumi na awiri pa ufulu wa machimo. Vyose ngombe mu nsembe ya chipulumutso, ngombe zazikazi makumi ghawiri na zinayi, nkhosa ngombe zazilume makumi musanu na limoza, mbuzi zazilume makumi musanu na limoza za chaka chimoza, wana wankhosa makumi musanu na limoza wa chaka chimoza wangalibe chilema, uyu ndiwo wakupatula guwa, pambuyo pa kudzuza mawoko ghakwe, na pambuyo pa kumuzoza.

Mose pakalowera mu hema ya umboni kuti akalankhule naye, wakumva mau ya Mbuye wakuyankhula naye kuchokera

pamwamba pa chivundikiro cha chifundo, chili pamwamba pa bokosi ya umboni, pakati pa ma kerubim awiri, ndipo Mbuye wakulankhula naye.

8

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose kunena, Lankhula kwa Aroni, Nanga udzati kwa iye, pamene udzaika malamba kuchokera mbali, molingana ndi nkhope ya choyimikapo cha nyale, malamba asanu ndi awiri adzaunikira. Na wachita chomwecho Aroni, kuchokera ku chimoza gawo molingana ndi nkhope ya choyikapo nyali, wachitika nyali zake, monga analamula Mbuya kwa Mose. Na uyu ndi kupangika kwa chiyunikiro cholimba chagolide, nsonga wake na maluwa wake, cholimba chonse, malinga na mawonekedwe amene Mbuye anawonetsa Mose, chomwecho anapanga chiyunikiro.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Tenga Alevi kuchokera pakati pa ana a Israeli, ndipo uwayeretse. Nanga uyu mwakuchita kwa iwo kuera kwawo: ukuwasasa iwo madzi gha kuera, nanga lupanga lukuza pa thupi yawo yose, nanga ukusamba zovala zawo, nanga akhabe oyera.

Ndipo adzatenga mwana wangombe umoza kuchokera ku ngombe, ndi nsembe ya ufa wosalala wosakaniza mu mafuta, ndi mwana wangombe wa chaka chimoza kuchokera ku ngombe udzatenga chifukwa cha tchimo. Ndi udzabweretsa

Walevi pamaso pa hema ya umboni, ndi udzasonkhanitsa msonkhano wonse wa ana a Israeli, Ndipo udzabweretsa Alevi patsogolo pa Mbuye, ndipo ana a Israeli adzaika manja awo pa Alevi. Ndipo Aroni adzapatula Alevi kukhala chopereka pamaso pa Ambuye kuchokera kwa ana a Israeli, ndipo adzakhala kuti azigwira ntchito za Ambuye. Koma Alevi aika vika makono pa mitu ya ngombe, ndipo uika cita umoza wa zambi, na umoza wa nsembe yotentha kwa Mwami, kuti ucite cipepesero ca iwo.

Ndipo udzayimika Walevi pamaso pa Mbuya, na pamaso pa Aroni, na pamaso pa ana ake, ndipo udzawapatsa iwo kukhala mphatso pamaso pa Mbuya, Nanga uza lekanitsa va Levi kufuma pakati pa vana va Israeli, nanga vaza khala vangu. Ndipo pambuyo pa zintu izi, Alevi adzalowa kuti akagwire ntchito za hema ya umboni, ndipo udzawayeretsa, ndipo udzawapereka pamaso pa Ambuye. Chakuti chopereka choperekedwa awa kwa ine ali kuchokera pakati mwa ana a Israeli, mmalo mwa otsegula chibelekero conse, oyamba kubadwa onse kuchokera kwa ana a Israeli, ndatenga iwo kwa ine. Chifukwa kwa ine wonse woyamba kubadwa mu ana a Israeli, kuchokera ku anthu mpaka nyama, tsiku ndimenyo wonse woyamba kubadwa mu dziko la Iguputo, ndinalonga iwo kwa ine. Ndipo ndinatenga Walevi mmalo mwa wachisamba wonse mwa ana a Isiraeli. Ndipo ndinabwezera Walevi monga chopereka choperekedwa kwa Aroni ndi ana ake pakati pa ana a Isiraeli, kuti agwire ntchito za ana a Isiraeli mu hema ya umboni, ndi kukhululukira ana a Isiraeli, kuti pasakhale mwa ana a Isiraeli woyandikira ku zinthu zakupatulika.

Ndipo Mose na Aroni na msonkhano wose wa ana a Israeli anachita kwa Alevi monga Mbuya analamula Mose pa za Alevi, chomwecho anachita kwa iwo ana a Israeli. Ndipo Walevi wakadziyeretsa, ndipo wakasamba zovala zawo, ndipo Aroni wakawapereka ngati chopereka pamaso pa Mbuya, ndipo Aroni wakachita mphepete pawo kuti awayeretse. Ndipo pambuyo pa zintu izi, Alevi analowa kuti akachite ntchito yawo mu hema ya umboni pamaso pa Aroni ndi pamaso pa ana ake aamuna, monga momwe Ambuye analamulira Mose za Alevi, chomwecho anachitira iwo.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Ichi nchi cho periyi wa Walevi: kufuma vikhumi visanu na makumi ghawiri vyaka na kunyanya, vidzalowa kuchita ntchito mu hema ya umboni. Ndi kuchokera pa zaka makumi asanu adzachoka pa ntchito, ndipo sadzagwirabe ntchito. Nanga yikhatumikira mchimwene wake mu hema ya umboni kusunga asunga, koma nanga akugwira ntchito, chomwecho ukachita kwa Alevi mu usunga wawo.

9

Ndipo Mbuya wakaŵecheta kwa Mose mu chipululu cha Sinai mu chaka cha chiwiri, ŵakuti ŵatuluka ku dziko la Iguputo, mu mwezi wa woyamba, wakuti Ndinati, ndipo ana a Israeli achite Pasaka malinga na nthawi yake, Pa siku ya khumi na ncheche ya mwezi wa woyamba ku madzulo, ukhachita icho malingana na

nyengo, malingana na lamulo wake, na malingana na kutanthauzira kwake ukhachita icho. Ndipo Mose wakaŵechera ŵana ŵa Israeli kuti ŵachite Pasaka pa zuŵa la khumi na chinayi la mwezi mu chipululu cha Sinai. Monga Mbuya analamula Mose, chomwecho anachita ana a Israeli.

Ndipo vakafika vamuna vavo vakali vanyakuipa pa moyo wa mundu, ndipo vakali vangakwaniska kuchita Pasaka pa siku yeneyo, ndipo vakafika pamaso pa Mose na Aroni pa siku yeneyo. Nanga wankhani wenewo wakati kwa iye, Ife takhalira wosayera pa moyo wa munthu, kweni leka ife tilephera kupereka mphatso kwa Mbuya malinga na nthazi yake mu pakati pa wana wa Israeli? Ndipo Mose anati kwa iwo, Imani apa, ndipo ndidzamva zimene Mfumu akulamula za inu. Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Lankhula kwa ana a Israeli, kunena: Munthu aliyense uyo ngati akhala wosayera pa moyo wa munthu, kapena ali mu njira kutali kwa inu, kapena mu vibadwa vyinu, uchita Pasaka kwa Mbuya mu mwezi wa chiwiri mu siku ya khumi na chinai. Achiita pa madzulo, ndipo achiidya pamoza na buledi wausiri na zitsamba zakuwawa. Sadzasiya kanthu kuchokera kwa iye mpaka mmawa, ndipo fupa sadzaphwanya kuchokera kwa iye; monga malamulo a Pasaka, adzachita zimenezi. Ndipo munthu uyo ngati ali oyera, ndipo sali mu njira yakutali, ndipo walephera kuchita Pasaka, moyo wake udzachotsedwa pakati pa anthu ake, chifukwa chopereka cha Ambuye sanabweretse pa nthawi yake, munthu uyo adzalandira tchimo lake. Ngati koma mlendo angafike kwa inu mu dziko lanu, na achite Pasaka kwa Mbuya malinga na lamulo

la Pasaka, na malinga na dongosolo lake, adzachita icho. Lamulo limoza likhala kwa inu, kwa mlendo, na kwa mbadwa wa dziko.

Ndipo pa tsiku limene hema inayimikidwa, mtambo unaphimba hema, nyumba ya umboni, ndipo usiku unali pa hema ngati mawonekedwe a moto mpaka mmawa. Chomwecho chikakhala nthazi zonse, mtambo ukhala ukufunika iyo masiku, na mawonekedwe a moto usiku. Na nthazi mtambo wa liseri ukakwera kufuma ku hema, pambuyo pake vakanyamuka vana va Israyeli, ndipo kumalo kumene mtambo wa liseri ukayimirira, uko vakamanga misasa vana va Israyeli. Mwa ulamuli wa Mwenecho bana ba Israyeli bazamika, na mwa ulamuli wa Mwenecho bazanyamuka. Masiku gonse amene mtambi ukuphimba pa hema, bana ba Israyeli bazamika. Ndipo pamene mtambo ukokeredwa pa hema masiku ambiri, ana a Israeli adzasunga kusunga kwa Mulungu, ndipo si adzanyamuka. Ndipo zidzakhala kuti pamene mtambo udzaphimba hema kwa masiku angapo, mwa mawu a Ambuye adzamanga misasa, ndipo mwa lamulo la Ambuye adzanyamuka. Ndipo zidzakhala pamene mtambo udzakhala kuchokera madzulo mpaka mmawa, ndipo mtambo udzakwera mmawa, adzanyamuka masana kapena usiku. Mwezi masiku akuchulukira wa mtambo ukuphimba pa iyo, adzakhala ana a Israeli, ndi si adzachoka. Kuti mwa chilamulo cha Mbuye iwo azanyamuka, chisunga cha Mbuye anachisunga mwa chilamulo cha Mbuye mu chanza cha Mose.

10

Ndipo Mbuya wakaŵecheta kwa Mose wakuti, Panga kwa iwe malipenga ghaŵiri gha siliva, Zoponda udzazipanga, ndi zidzakhala kwa iwe kuti ukuitanire gulu la anthu, ndi kunyamula misasa. Ndipo udzaliza mwa iwo, ndipo gulu lonse lidzasonkhanitsidwa pa chitseko cha hema ya umboni Ngati koma waliza lipenga kamoza, akulongozgi wonse wa Israeli waiza kwa iwe. na mwakhalira lipenga chizindikiro, na wakanyamuka wawo wakamanga misasa kummawa, Na mwakhalimbira chizindikiro chachiŵiri, ndipo vikhalimbira vyakumika vyakumikira Kumwera vikanyamuka. Na mwakhalimbira chizindikiro chachitatu, ndipo vikhalimbira vyakumika vyakumikira kuchokera ku nyanja vikanyamuka. Na mwakhalimbira chizindikiro chachinayi, ndipo vikhalimbira vyakumika vyakumikira ku Kumpoto vikanyamuka. Vikhalimbira chizindikiro pa kunyamuka kwavo. Na pamene mwasonkhanitsa gulu la vanthu, mwayenera kuliza lipenga, koma si na chizindikiro. Ndipo ana a Aaroni alomboli azaliza malipenga, ndipo zidzakhala kwa inu lamulo lamuyaya mu mibadwo yanu. Ngati koma mwatuluka ku nkhondo mu charu chinu kwa adani awo akukukanganani inu, na mwalizira malipenga, na mwalikumbukira pamaso pa Mbuya, na mwalipulumuswa kuzera kwa adani anu. Nanga mu mazuŵa a chisangalalo chinu, nanga mu zikondwerero zinu, nanga mu mwezi wa chiyambi winu, mwakhalimba malipenga pa nsembe zakutentha, nanga pa nsembe za chipulumutso chinu, nanga

zikhale kwa inu chikumbutso pamaso pa Mulungu winu. Ine ndine Mbuya Mulungu winu.

Ndipo zinachitika mu chaka cha chiwiri mu mwezi wa chiwiri pa tsiku la makumi awiri la mwezi, mtambo unakwera kuchokera ku hema la umboni. Vana va Israyeli vakanyamuka pamoza na vyakulya vyavo mu chipululu cha Sinai, ndipo mtambo ukayima mu chipululu cha Parani. Nanga iwo vakanyamuka vayamba chifukwa cha mawu a Mbuye mu chanza cha Mose.

Ndipo ananyamuka chigawo cha msasa wa ana a Yuda oyamba pamoza na mphamvu zawo, ndipo pa mphamvu zawo kunali Naasoni mwana wa Aminadabu. Na pa mphamvu ya fuko lya ana a Isakara, Natanayeli mwana wa Sogara. Na pa mphamvu ya fuko lya ana a Zebuloni, Eliabu mwana wa Heloni. Ndipo ivo azagumula hema, ndipo azanyamuka ana a Geresoni, ndi ana a Merari, ivo akutenga hema.

Ndi iwo vakanyamuka chigawa cha msasa wa Rubeni pamoza na mphamvu zawo, ndi pa mphamvu zawo vakali Elizuri mwana wa Sediyuri, Ndipo pa mphamvu ya fuko la ana a Simeoni, Salamieli mwana wa Zurishadai. Nkhondo pa mphamvu ya fuko la ana a Gadi, Elisafu wa Ragueli. Ndipo vana va Kaati va kunyamula vinthu vyakupatulika va kunyamula, ndipo va kuimika hema mpaka vafike. Ndipo iwo akatuluka ulamuliro wa msasa wa Eferaimu pamoza na mphamvu zawo, ndi pa mphamvu zawo Elisama mwana wa Amihudu.

Ndi pa mphamvu ya fuko la ana a Manase, Gamalieli mwana wa Fadasuri. Ndi pa mphamvu ya fuko lya ana a Benjamini, Abidani wa Gideoni. Ndipo adzanyamuka gulu la msasa wa ana a Dan, omaliza wa misasa yonse, ndi mphamvu zawo, ndipo pa mphamvu zawo, Ahiezeri mwana wa Amisadai. Ndi pa mphamvu ya fuko la ana a Asheri, Fagiela mwana wa Ekrani. Ndipo pa mphamvu ya fuko la ana a Nafutali panali Ahira mwana wa Enani. Izi ndi magulu ankhondo a ana a Israeli, ndipo ananyamuka na mphamvu zawo.

Ndipo Mose anati kwa Hobab mwana wa Ragueli wa Midiani, mpongozi wa Mose, Tikuuluka ife ku malo amene Mbuye anati, Uyu ndidzapereka kwa inu. Bwera na ife, ndipo tidzakuchitira zabwino, chifukwa Mbuye analankhula zabwino za Israeli. Nanga wakati kwa iye, Ayi, sinkhupita, kasi nkhupita ku nkhonde wangu nanga kwa chizukulu changu. Nanga wakuti, Usatisiye ife, chifukwa unali nafe mu chipululu, nanga udzakhala kwa ife mzee. Ndipo yikhala ngati ukayenda nafe, ndipo vinthu vyakuvya ivyo Mwenecho akachitira ife, tikuchitira vyakuvya iwe.

Nanga vakanyamuka kufuma mu phiri lya Mbuya njira ya masiku atatu, nanga Bokosi lya Chipangano cha Mbuya linapita patsogolo pa iwo njira ya masiku atatu kuti liwalondezgere malo a kupumulira. Nanga zinachitika pa kutola bokosi, nanga wakati Mose, Dzuka Mbuya, nanga abalale adani wako, athawa wonse akudana nawe. Ndipo pakukhazikika anati, Bwerera Mbuya, zikwi zikwi zakwambiri mu Israeli. Na mtambo unakhala

ukuwaphimba masiku, pamene ankawachotsa mu msasa.

11

Nanga bantu yalikuba yakudandaula zoyipa pamaso pa Mbuya, nanga Mbuya yalikumva, nanga yalikukwiya na mkwiyo, nanga moto walikuyaka mwa iwo kuchokera kwa Mbuya, nanga walikudya chigawo china cha msasa. Ndipo anthu anafuwula kwa Mose, ndipo Mose anapemphera kwa Mbuya, ndipo moto unaleka. Ndipo dzina la malo amenewo linatchedwa Chiwonongeko, chifukwa moto unayaka pakati pawo kuchokera kwa Ambuye. Ndipo anthu osakanizidwa amene anali pakati pawo analakalaka kwambiri, ndipo atakhala pansi analira pamodzi ndi ana a Israeli, ndipo anati, Ndani adzatidyetsa nyama? Tinakumbukira nsomba zimene tinali kudya mwaulere mu Iguputo, na matangwi, na mavwende, na masikisi, na masungu, na adyo. Koma nthazi moyo wathu wawuma kwambiri; palibe chinthu kupatula mana wakuti maso athu yakulola. Manna ndi ngati mbewu ya coriander, ndipo mawonekedwe ake ali ngati crystal. Nanga anthu wakali kunyakha, nanga wakasoŵaniska, nanga wakagaya ico mu mpera, nanga wakaputa mu mtondo, nanga wakaŵiliska ico mu mphika, nanga wakacita ico makeke, nanga kusangalala kwace kwakali nga kukoma kwa keke wa mafuta. Ndipo pamene umnyontho wakagwa pa msasa usiku, mana yakagwanso pamenepo.

Ndipo Mose anamva akulira kwawo mwankhoswe zawo, aliyense pa chitseko chake, ndipo Mbuya anakwiya mkwiyo kwambiri, ndipo pamaso pa Mose kunali choipa. Ndipo Mose anati kwa Mbuya, chifukwa chiyani mwavutisa mtumiki wanu, ndipo chifukwa chiyani sindinapeze chisomo pamaso panu, kuika malumbo a anthu awa pa ine? Kodi si ine ndi mimba ndinalandira anthu onse awa, kapena ine ndinawabereka? Chifukwa chiyani ukundiuza kuti, Tenga iye mu chifuwa chako, monga mlezi akanyamula mwana woyamwa, kupita ku dziko limene unalumbira makolo awo? Kuchokera kuti kwa ine nyama yakuti ndipereke kwa anthu onse awa? Chifukwa akulira kwa ine, akunena kuti, Patsa ife nyama kuti tilye. Sindikhoza ndekha kunyamula anthu awa, chifukwa nkhuli uthenga uwu ukundilemeresa. Ngati chomenecho nkhuchita kwa ine, ndiphe ndi kupha ngati ndapeza chifundo kuchokera kwa iwe, kuti ndisaone masautso anga.

Nanga Mbuya wakuti kwa Mose, Sonkhanitsa kwa ine makumi asanu na awiri a anthu kuchokera kwa akulu a Israeli, amene iwe mwini ukudziwa kuti awa ndi akulu a anthu nanga alembi chomwecho, nanga udzabweretsa iwo ku hema ya umboni, ndipo adzayimirira kuko pamoza na iwe. Ndipo ndidzatsikira, ndidzalankhula uko ndi iwe, ndidzachotsa kuchokera mu mzimu umene uli pa iwe, ndidzawuika pa iwo, ndipo iwo adzakuthandiza kunyamula chikhumbo cha anthu, ndipo sudzanyamula wekha. Nanga kwa anthu ukhaulenge, Yezani wekha mu mawa, nanga mukhalyadya nyama, chakuti mwalira patsogolo pa Mbuya, kunena, Ndani akhatipatsa nyama?

Chakuti yabwino kwa ife yili mu Iguputo. Nanga Mbuya akhapatsa kwa inu kudya nyama, nanga mukhalyadya nyama. Singa zuŵa limoza mwalya, singa masiku ghanaŵiri, singa masiku ghanasanu, singa masiku khumi, singa masiku makumi ghanaŵiri, Mpaka mwezi wa masiku mwadya, mpaka angakutuluke mmphuno zanu, na ukhala kwa inu chifuwa, chifukwa mwakana Mbuya uyo ali mwa inu, na mwalira patsogolo pake mukunena, Chifukwa chiyani ife tinatuluka mu Iguputo? Ndipo Mose anati, anthu ndi asilikali apansi 600,000, ndili pakati pawo, ndipo iwe unati, ndidzawapatsa nyama kuti adye, ndipo adzadya mwezi wose, Kuti nkhosa na ngombe zikaphiwa kwa iwo, na zikawakwanira? Kapena vyose vyakudya vya mnyanja vikasonkhaniswa kwa iwo, na vikawakwanira? Ndipo Mbuya wakulonga kwa Mose, Kodi mkono wa Mbuya suungakwanise? Tsopano udzadziwa ngati mawu anga adzakukwanira kapena ayi.

Ndipo Mose wakatuluka ndipo wakaŵechera kwa ŵanthu mawu gha Mbuya, ndipo wakasonkhanitsa ŵamuna makumi ghusanu na ŵiŵiri kufuma mwa ŵakulungwa wa ŵanthu, ndipo iye mwini wakaŵayimikira kuzungulira hema. Ndipo Mwenecho wakhitsikira mu mtambo, ndipo wakhalonga naye, ndipo wakutola kufuma mu mzimu wakuti unali pa iye, ndipo wakuika pa amuna makumi asanu na awiri akuluakulu awa, ndipo pamene mzimu wakupumulira pa iwo, wakalosera, ndipo sanawonjezeranso. Nanga wanthu wawiri wakasigalira mu msasa, zina lya wakwamba Elidadi, nanga zina lya wachiwiri Modadi, nanga mzimu wakapumulira pa iwo, nanga awa

wakalipo wa wakalembwa, koma wakagenda ku hema, nanga wakanenera mu msasa. Mwanangoni wothamanga wauzira Mose, ndi kunena kuti, Elidadi ndi Medadi wakulosera mu msasa. Ndipo Joshua mwana wa Nun, wakuyima pafupi na Mose, wasankhula, wanayankha wanena, Mbuye Mose, waime. Ndipo Mose anati kwa iye, Kodi ukundichitira nsanje? Ndipo ndani angapereke anthu onse a Mbuye kukhala aneneri, pamene Mbuye apereka mzimu wake pa iwo? Ndipo Mose anapita ku msasa yeye pamoza na vakulu va Israeli.

Na mzimu unanyamuka kuchokera kwa Mbuya, na unazerezga vizowola kuchokera ku nyanja, na unaika pa msasa ulendo wa siku kuchokera pano, na ulendo wa siku kuchokera pano, kuzungulira msasa, monga ma cubits awiri kuchokera pa nthaka. Anthu wakuyimika wakulunga nkhwali zuŵa lonse, usiku wonse, na zuŵa lonse la mawa. Uyo wakulunga wochepa wakulunga miyeso khumi, ndipo wakulazgha nkhwali kuzungulira msasa kwa eni. Nyama zinali zikadali mu mano awo asanafike kufwa, ndipo Mbuya wakalipsa mtima ku anthu, ndipo Mbuya wakakantha anthu nkhondo yayikulu kwambiri. Ndipo dzina la malo amenewo linatchedwa Manda a Chilakolako, chifukwa kumeneko anayika anthu amene anali ndi chilakolako. Kuchokera ku Manda ya Zilakolako, anthu anachotsa kupita ku Aseroti, ndipo anthu anakhala mu Aseroti.

12

Miriamu nanga Aroni walankhula pamusana pa Mose chifukwa cha mkazi wa Mwethiopia uyo wakatenga, chifukwa wakatenga mkazi wa Mwethiopia. Ndipo iwo vakati, Kodi ndi kwa Mose yekha wakalankhula Mbuya? Kodi singa kwa ife nso wakalankhula? Ndipo Mbuya wakamva. Ndipo munthu Mose walikudzichepetsa kwambiri kuposa anthu onse amene anali pa dziko lapansi. Nanga Mbuya wakhamba mwakambiranipo kwa Mose, Aroni nanga Miriamu, Tulukani imwe watatu mu hema ya umboni. Ndipo anatuluka atatu aja mu hema ya umboni, ndipo Mbuya anatsika mu chipilala cha mtambo, ndipo anayima pa chitseko cha hema ya umboni, ndipo Aroni na Miriamu anaitanidwa, ndipo anatuluka onse awiri. Nanga wakati kwa iwo, Mwamvere mawu gangu, nga wakakhala mneneri winu wa Mbuya, mu chiwonero ndidziwike kwa iye, nanga mu tulo ndidzalankhula kwa iye. Si nkhuli chomenechi mtumiki wangu Mose, mu nyumba yangu yonse wakhulupirika. Mulomo kwa mulomo ndikulongolonga naye, mu chiwonekhero, na si kudzera mu vikhwangwa, na ulemerero wa Mbuya wauwona. Chifukwa chiyani simunawopa kulongolonga motsutsana na mtumiki wane Mose? Ndipo ukali wa Mbuya unakhala pa iwo, ndipo ananyamuka. Nanga mtambo unachoka pa hema, nanga onani, Miriamu wakutawala monga chisanu, nanga Aroni anayangana pa Miriamu, nanga onani wakutawala. Ndipo Aroni anati kwa Mose, Ndikupempha mbuye, usatiyikire ife tchimo, chifukwa tinachita mosadziwa monga mmene tinachimwira. Asakhale ngati wofanana na imfa, ngati mwana wakupatulika wakutuluka mu mimba ya amayi, na kudya theka la nyama yake. Ndipo Mose wakalilira kwa Mbuya wakuti, Mulungu,

ndikukupemphani, muchirize. Nanga Mbuya wakati kuna Mose, Nga tati wake wakuswira mu uso wake, si wakudzakhala na manyazi mazuwa asanu na awiri? Apatukane mazuwa asanu na awiri kunja kwa msasa, nanga pambuyo pa vimenevi wakudzalowa.

Nanga Miriamu wakapatulwa kunze kwa msasa masiku asanu na awiri, nanga wanthu wanachoka pa mpaka Miriamu wakayelezgeka.

Ndipo pambuyo pa zimenezi, anthu anachotsa kuchokera ku Aseroti, ndipo anakamanga misasa mu chipululu cha Parani.

13

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Tumiza wamuna kwa iwe, Ndipo aone dziko la Akanaani, limene Ine ndikupereka kwa ana a Israyeli kuti likhale cholowa chawo. Munthu mmodzi pa fuko, mwa mabanja a makolo awo, udzawatumiza iwo, onse atsogoleri ochokera kwa iwo.

Ndipo Mose anawatumiza kuchokera ku chipululu cha Parani monga mwa mawu a Mbuya, onse anali amuna atsogoleri a ana a Israeli. Ndi izi mazina awo wa mtundu wa Rubeni, Samueli mwana wa Zakuri. Wa mtundu wa Simoni, Safati mwana wa Souri. Ya mtundu wa Yuda, Kalebu mwana wa Yefune. Wa mtundu wa Issachar, Igal mwana wa Joseph. Wa mtundu wa

Efuraimu, Hoseya mwana wa Nuni. Wa mtundu wa Benjamini, Palti mwana wa Rafu. Wa mtundu wa Zebuloni, Gudieli mwana wa Sudi. Wa mtundu wa Yosefe, wa ana a Manase, Gadi mwana wa Susi. Wa mtundu wa Dan, Amieli mwana wa Gemali. Wa mtundu wa Asher, Sathour mwana wa Michael. Wa mtundu wa Nafutali, Nabi mwana wa Sabi. Wa mtundu wa Gadi, Gudieli mwana wa Maki. Izi ndi mazina wa wamuna wakuti Mose wakatumizga kuti wakakonde nkhongo, ndipo Mose wakamutchulira Hoseya mwana wa Nuni kuti Yoshuwa.

Ndipo Mose wawatumizga iwo kuti akasonde charu cha Kanani, ndipo wawauza kuti, Kwelani mu chipululu ichi, ndipo mukwele ku phiri, Ndipo muwona nkhongo kuti ili ndani, ndi anthu okhala pa iyo, kuti ali amphamvu kapena ofooka, kuti ali ochepa kapena ambiri. And nkhani ya nthaka imene awa akhala mwa iyo, kodi ndi yabwino kapena yayipa, nanga mizinda imene awa akhala mwa iyo, kodi mwa mizinda yolimbikitsidwa kapena mwa mizinda yosalimbikitsidwa? Nanga ndi wani nthaka, kapenya yakumwa kapena yakulemala, ngati kuli mu iyi mitengo, kapenya ayi, nanga mwapirikira mulandira kuchokera ku zipatso za nthaka. Nanga masiku, masiku a chihupya, oyamba wa mphesa.

Ndipo wakakwera wakalondolola nthaka kufuma ku chipululu cha Sini mpaka ku Rehobu, polowera ku Hamati. Ndipo anakwera malinga na chipululu, ndipo anapita mpaka ku Hebroni, ndipo kumeneko kunali Ahimani, ndi Sheshai, ndi Talmai, mibadwo ya Anaki. Ndipo Hebroni inamangidwa zaka

zisanu ndi ziwiri patsogolo pa Tanisi wa ku Iguputo. Ndipo anafika ku chigwa cha mphava za mphesa, ndipo anaona malo, ndipo anadula kuchokera kumeneko nthambi ndi mphava imodzi ya mphesa, ndipo ananyamula pa mitengo, pamodzi ndi makangadza ndi nkhuyu. Ndipo malo agho akawacha dzina lakuti Chigwa cha Mphesa, chifukwa cha mphesa umene anakadula kuchokera kumeneko ana a Israyeli. Na iwo wakatembenuka kuchokera kweneko wakaona charu pambuyo pa masiku makumi anayi.

Nanga kutenda kuyenda wakafika kwa Mose nanga Aaron nanga kwa msonkhano wose wa ana a Israeli, mu chipululu cha Parani Kadeshi, nanga wakawayankhula mawu kwa iwo nanga kwa msonkhano wose, nanga wakawonetsa zipatso za nthaka. Ndipo anakamufotokozera ndipo anati, Tinafika mudziko mumene munatitumiza ife, dziko likuyenderera mkaka ndi uchi, ndipo uwu ndi chipatso chake. Koma chifukwa chakuti anthu olimba mtima akukhala kumeneko, ndi mizinda yolimba yozunguliridwa ndi mpanda yaikulu kwambiri, ndipo tinawona mbadwa ya Anaki kumeneko. Nanga Amaleki wakhala mu charu cha ku Mwera, nanga Wahiti, nanga Wahivi, nanga Wayebusi, nanga Waamori wakhala mu charu cha mapiri, nanga Wakanaani wakhala pafupi na nyanja, nanga pafupi na mtsinje wa Yorodani. Ndipo Kalebu analetsa khamu anthu kwa Mose, ndipo anamuwuza kuti, Ayi, koma tikakwera tidzakwera, ndipo tidzalandira cholowa chathu, chifukwa tili amphamvu ndipo tidzatha kuwakunda. Ndi anthu amene anakweza pamoza ndi iye anati, Sitikweza, chifukwa sitingathe kukweza kwa

mtundu, chifukwa ndi wamphamvu kuposa ife kwambiri. Nkhani vakuletela chidwi cha nthaka iyo vakayendela kuyivona kwa vana va Isiraeli, vakulonga, Nthaka iyo tinalembera kuyiyenda kuyivona, ndi nthaka ikudya vakhala pa yeneyo, nkhani vantu vose iyo tinavona mu yeneyo, vamuna vakulu-kulu. Ndipo kuko tinalanga vigwigwi, ndipo tinali pamaso pawo nga dzombe, koma chomwecho tinali pamaso pawo.

14

Ndipo gulu lonse litakweza mawu, anthu analira usiku wonse uja. Ndipo ana onse a Israeli anali kudandaula pa Mose na Aroni, ndipo gulu lonse linanena kwa iwo, Tikadali tifwa mu dziko la Ijipito, kapena mu chipululu ichi, tikadali tifwa! Nanga chifukwa chiyani Mbuya wakutilowesa mu dziko ili kuti tigwe mu nkhondo? Akazi athu na vana vitakhala kufunkhidwa. Lero chomwecho chabwino ndi kutembenuka ku Ijipito. Ndipo vakuti umoza kwa umoza, Tiyeni tisankhe mtsogoleri, ndipo tibwerere ku Iguputo. Ndipo Mose na Aroni anagwa chafufumimba pamaso pa msonkhano wonse wa ana a Israeli.

Joshua mwana wa Nuni, na Caleb mwana wa Jefune, awo anali pakati pa awo anakayang'ana dziko, anang'amba zovala zawo. Ndipo analankhula kwa mphingo wonse wa ana a Israeli, akulankhula kuti, Nthaka imene tinayendera, yabwino kwambiri kwambiri. Ngati Mwami wasankha ife, akalowetsa ife mu nthaka iyi, na kupatsa iyo kwa ife, nthaka imene

ikuyenderera mkaka na uchi. Koma musakhale opandukira kwa Mwamuna, ndipo inyuwe musaope anthu a dziko lapansi, chifukwa ndi chakudya kwa inyuwe, pakuti nthawi yawo yaima kutali kwa iwo, ndipo Mwamuna ali mwa ife, musaope iwo.

Nanga gulu wonse wakati kuti wakawapone iwo na mabwe, nanga ulemekezgo wa Mfumu wakawoneka mu mtambo pa hema ya umboni kwa wana wonse wa Israyeli. Nanga Mbuya wakati kwa Mose, Mpaka nthazi anthu awa wakukundikitsa ine? Nanga mpaka nthazi wakusakhulupilira ine pa zizindikiro zonse zimene nakhita mwa iwo? Ndikhawakomerera iwo ndi kufa, ndikhawawononga, ndikhakupanga iwe na nyumba ya tate wako kukhala chikhalidwe chikuru, chikuru kwambiri kuposa ichi. Ndipo anati Mose kwa Mbuya, nanga idzamva Iguputo, kuti unakweza anthu awa na mphamvu yako kuchokera kwa iwo. Koma wonse wakukhala pa dziko ili wamva kuti iwe uli Mbuye mu anthu awa, amene maso kwa maso uoneka Mbuye, ndipo mtambo wako wakhazikika pa iwo, ndipo mu chipilala cha mtambo iwe ukuyenda wakuwatandzira masana, ndipo mu chipilala cha moto usiku. Ndi mudzawononga anthu awa nga munthu umoza, ndi midziko yonse imene yamva dzina lanu idzati, kunena, Chifukwa cha kusakhoza kwa Mbuye kubweresa wanthu awa mu nthaka imene anaromba kwa iwo, anawagwetsa mu chipululu. Na lero ikuswe mphamvu zako Mbuya, mwanjira umene munalonga mukunena, Mbuya ndi wolekerera mtima, wazaza mu chifundo, na wa choonadi, wachotsa zolakwa na zosalungama na machivi, koma mu kuera sakuera wakuchimwa, wabwezera machivi a

bamama pa bana mpaka mibadwo ya chitatu na ya chinayi. Lekela chivi cha anthu awa malingana na chifundo chako chikulu, monga mwakhala wachifundo kwa iwo kuchokera ku Iguputo mpaka lero.

Ndipo Mbuya anati kwa Mose, Ndili wachisoni kwa iwo malinga na mawu ako. Koma nkhukonda ine na nkhukonda zina langa, na ulemerero wa Mbuya udzadza charu chonse. Chifukwa amuna onse amene anaona ulemerero wangu, na zizindikiro zimene ndinachita mu Iguputo, na mu chipululu, ndipo anandiyesa nthawi ya khumi, ndipo si anamvera mawu angu, Makora ntheura si ŵaona nthaka iyo, iyo ninalumbira kwa ŵakulu ŵawo, koma ana awo amene ali nane pano, onse amene si akudziwa chabwino kapena coipa, onse acichepere osaphunzira, ŵaŵa ndiŵapatsa nthaka iyo. Onse koma amene ŵandikwiyitsa ine, si ŵaona iyo. Koma mtumiki wangu Caleb, chifukwa mzimu wina uli mwa iye, na wanditsatira ine, ndidzamulowesa ku nthaka imene wakalowamo, na mbewu yake idzayilowa. Koma Amaleki na Mkanaani akukhala mu chigwa. Mawa tembenukani na nyamukani inu ku chipululu, njira ya Nyanja Yofiira.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose na Aroni, nati, Mpaka lini gulu la anthu loipa uyu? Kunongoneza kwa ana a Israeli, zimene iwo akunongoneza pamaso panga, zimene anakunongoneza za inu, ndamva. Ndinawauza iwo, Ndili moyo ine, akutero Mbuya, ndithu mwanjira umene mwalankhula mmakutu anga, chomwecho ndidzakuchitirani. Mu chipululu ichi ziwalo zanu

zizigwa, na yonse owelengedwa anu kuchokera wa zaka makumi awiri na pamwamba, onse adandaula pa ine. Ngati imi mulowa mu nthaka imene ndinayanjula dzanja lyangu kuti mukhale pa iyo, koma Kalebu mwana wa Yefune na Yoshuwa mwana wa Nuni. Ndi ana amene munati mu kufunkha adzakhala, ndidzawalowetsa iwo mu dziko, ndipo adzalowa nawo dziko limene inu munatembenuka kuchoka ku lilo. Ndi ziwalo zanu zikugwa mu chipululu ichi. Koma vana vanu vayowera vakuzungulira mu chipululu makumi manayi ya vyaka, na vayowera vakutola chigololo cha nyenye, mpaka mathupi yanu yayowera yamalira mu chipululu. Malinga na chiwerengero cha masiku amene munayenda kukazonda dziko, masiku makumi anayi, tsiku la chaka, mudzanyamula machimo anu zaka makumi anayi, ndi mudzadziwa ukali wa mkwiyo wangu. Ine Mbuya ndalankhula, zedi chomenechi ndicita ku gulu la anthu la choipa ichi, la kusonkhanika pa ine: mu chipululu ichi aciswa, na kuko afa.

Na vanthu avo Mose wakatuma kuti vakone nkhongo, vakafika na kudandaula pa nkhongo yeneyo ku gulu, kutuluka mawu yaipa pa nkhongo, Na wakafa wanthu wakalankhula zoipa pa nthaka mu mliri pamaso pa Mbuya. Ndipo Joshua mwana wa Nun na Caleb mwana wa Jefune ndiwo vakakhala moyo mwa vanthu vala vene vakapita kukazonda dziko. Ndipo Mose analankhula mawu awa kwa ana onse a Israeli, ndipo anthu analira kwambiri.

Nanga wakuyuka msanga mmawa wakwera ku nsonga ya phiri,

wakulonga, Yonani, ife tikwera ku malo gho wakulonga Mbuya, chifukwa tachimwa. Ndipo anati Mose, Chifukwa chiyani inu mukulakwa mawu a Mbuye? Sichidzapindulira kwa inu. Musapite, pakuti Mbuya sali nanu, ndipo mudzagwa pamaso pa adani anu. Chifukwa Amaleki na Mkanaani ali pamaso panu, ndipo mudzagwa na lupanga, pakuti mwatembenuka mwakana kumvera Mbuye, ndipo Mbuye sadzakhala nanu. Ndipo atakakamiza njira yawo, anakwera mpaka pamwamba pa phiri, koma bokosi la chipangano cha Ambuye ndi Mose sizinasunsuke ku msasa. Ndipo anatsikira Amaleki ndi Mkanaani amene anali kukhala mu phiri limenelo, ndipo anawatembenuzira, ndipo anawadula mpaka ku Horima, ndipo anabwerera ku msasa.

15

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Lankhula kwa ana a Israeli, Ndi mudzati kwa iwo, pamene mulowe mu dziko la kukhala kwanu, limene ine ndikulipatsa kwa inu, Ndipo ukhapanga zopereka zopsereza kwa Mbuya, chopereka chonse chopsereza kapena nsembe, kukweza chilumbiro, kapena monga chosankha, kapena mu zikondwerero zanu, kupanga fungo labwino kwa Mbuya, ngati kuchokera ku ngombe kapena kuchokera ku nkhosa. Ndipo wakupereka chopereka chake kwa Mbuye adzabweretsa nsembe ya ufa wosalala wa chigawo cha khumi cha efa wosakanizidwa mu mafuta mu chigawo cha chinayi cha hini. Ndipo waini mu chopereka chakumwa chachinayi cha hin mudzachita pa chopereka chopsya chonse,

kapena pa chopereka, ku mwana wankhosa umoza mudzachita chomwecho, chopereka fungo labwino kwa Mbuya. Nanga pa nkhondolo yayimuna, pamene mukuchita iyo kukhala chopereka chopsereka kapena nsembe, mudzachita nsembe ya ufa wosalala zigawo ziwiri mwa khumi wosakanizidwa mu mafuta, gawo limodzi mwa matatu a ǐv. Ndi waini wa chopereka chakumwa chachitatu cha ichi mudzapereka kuti ukhale fungo lakoma kwa Mbuya.

Ngati koma mukuchita kuchokera kwa ngombe chopereka chopsereza cha kuotcha kapena nsembe yakukula chilumbiro, kapena chopereka cha chipulumutso kwa Mbuya, Ndipo adzapereka pa mwana wa ngombe nsembe ya ufa wosalala magawo atatu a khumi osakanizidwa mu mafuta, theka la hini. Ndipo vinyo pa chopereka chakumwa theka la hini, chopereka cha fungo lokoma kwa Mbuya.

Ukatero ukuchita ku mwana wa ngombe umoza, kapena ku nkhosa yayimuna yimoza, kapena ku mwana wa nkhosa umoza wa mu nkhosa kapena wa mu mbuzi, Malinga na nambala ya izo mungachita, chomwecho mungachite ku umoza, malinga na nambala yawo.

Wonse wakulumbikwa mdziko adzachita chomwecho kupereka zopereka za fungo lokomera kwa Mbuya. Ngati mlendo wakwanira kwa inu mu dziko lanu kapena amene angakhalepo pakati panu mu vibadwa vyanu, ndi kuchita chopereka cha fungo lokoma kwa Mbuya, monga momwe mukuchitira inu,

chomwecho mpingo udzachita kwa Mbuya.

Lamulo limoza lizakhala kwa inu na kwa alendo awa akukhala mwa inu, lamulo lyakuyaya mu vibadwa vyinu; monga inu, nayo mlendo wizakhala pamaso pa Mbuya. Lamulo umoza udzakhala ndi chilungamo chimoza chidzakhala kwa inu ndi kwa mlendo wakukhala pakati panu.

Ndipo Mbuya wakalankhula kwa Mose, kunena, Yankhula kwa ana a Israeli, ndipo udzati kwa iwo, mukamene mukulowa mu dziko limene ine ndikulowetsa inu kumeneko, Ndi yikakhala pamene mukulya inu mikate ya mcharu, mukapatule chopereka kwa Mbuya, chopereka cha kuyamba cha ufa wanu. Chingwa muyipatule chopereka, monga chopereka kuchokera ku chipala cha kupunthira tirigu, chomwecho muyipatule icho. Zipatso za ufa wanu, ndipo mupeleka kwa Mbuya chopereka mu vibadwa vyanu.

Pamene mwaphwanya ndipo simukuchita malamulo onse awa amene Mbuya anayankhula kwa Mose monga analamula Mbuya kwa inu mu chiwoko cha Mose, kufuma pa tsiku limene analamula Mbuya kwa inu ndi kupitilira mu mibadwo yanu, Ndi yikhala nga kuchokera maso gha mpingo kukhala mosadziwa, mpingo wose ukhapanga mwana wa ngombe umoza kuchokera ku ngombe wopanda chilema mu chopereka chopsereza mu fungo lakoma kwa Mbuya, ndi chopereka cha uyu ndi chopereka cha kumwa kwake malinga na dongosolo, ndi mwana wa mbuzi umoza kuchokera ku mbuzi pa zamakhaliro. Ndipo

wansembe adzachita chiyeretso cha gulu lonse la ana a Israeli, ndipo adzakhululukidwa chifukwa chinali chosachita dala, ndipo iwo anabweretsa mphatso yawo, chopereka kwa Ambuye chifukwa cha tchimo lawo pamaso pa Ambuye, chifukwa cha zinthu zawo zosachita dala. Ndipo zikhalekhererwa monga mwa gulu lonse la ana a Israeli ndi mlendo wakukhala pakati panu, chifukwa anthu onse anachita mosadziwa.

Ngati moyo umoza uchimwa mosadziwa, adzabweretsa mbuzi imoza ya chaka chimoza chifukwa cha tchimo. Wansembe adzachita chiyeretso pa moyo wa munthu wakuchimwa mosadziwa, nakhala wakuchimwa mosadziwa pamaso pa Mbuya, kuti amuchitire chiyeretso. Kwa mbadwa wa mwa ana a Israeli, ndi kwa mlendo wokhala pakati pawo, lamulo limodzi lidzakhala kwa iwo, amene ngati wachita mosadziwa.

Nanga moyo uwu ukuchita mu chiwoko cha kunyada kufuma kwa mbadwa kapena kufuma kwa alendo, Chiuta uyu ukumukwiyitsa, udzachotsedwa moyo uwo kufuma mu anthu ake. Chifukwa mawu a Mbuye anainyoza, ndi malamulo ake anaphwanya, moyo ule udzaphwanyidwa kwathunthu, tchimo lake mwa iwo.

Ndipo ana a Israyeli anali mchipululu, ndipo anapeza munthu wotola nkhuni pa tsiku la Sabata. Ndipo anamutenga uyo amene anamupeza akutola nkhuni pa tsiku la sabata kwa Mose na Aroni, na kwa mpingo wonse wa ana a Israeli. Ndipo vakamubika uyo mu ulondi, pakuti nga vakasankha chinthu

chivachite kwa uyo. Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, munthu uyu aphedwe ndi imfa, mumuponye miyala mpingo wense. Ndipo gulu lonse la anthu linamutulutsa kunja kwa msasa, ndipo gulu lonse la anthu linamuponyera miyala kunja kwa msasa, monga momwe Ambuye analamulira Mose.

Ndipo Mbuya wakamba kwa Mose wakuti, Lankhula kwa ana a Israeli, ndi udzanena kwa iwo, ndi achite iwo eni tufupi pa mphepete za zovala zawo mu vibadwa vyawo, ndi mudzaika pa tufupi za mphepete ulusi wa buluu. Ndipo zikhala kwa inu mu nsalu za mmphepete, ndipo mudzaziona, ndipo mudzakumbukira malamulo onse a Ambuye, ndipo mudzawachita, ndipo simudzatembenuzidwa kutsatira maganizo anu ndi maso amene mumachita chigololo nawo kutsatira iwo, kuti mukumbukire ndi kuchita malamulo anga onse. Ndipo mwakhala oyera kwa Mulungu wanu. Ine Mbuya Chiuta wanu wakukutulutsani inu kuchokera mudziko wa Iguputo, kuti ndikhale Chiuta wanu, ine Mbuya Chiuta wanu.

16

Ndipo analankhula Kora mwana wa Izara, mwana wa Kohati, mwana wa Levi, ndi Datani ndi Abiramu ana a Eliabu, ndi Oni mwana wa Paleti, mwana wa Rubeni, Ndipo anayimirira pamaso pa Mose, ndipo amuna a ana a Israeli makumi asanu ndi mazana awiri, atsogoleri a msonkhano, oyitanidwa a khonsolo, ndipo amuna otchuka. Vakasoŵanizika pa Mose na

Aroni, na vakati, Vakhale kwa inu pakuti gulu lonse ndi oyera onse, na Mfumu uli mwa iwo, na chifukwa chiyani mukulimbana na gulu la Mfumu? Mose atamva zimenezi, anagwa pansi chifukwa cha kulemekeza. Nanga wakaŵechera kwa Kora nanga kwa mpingo wake wense, kunena, Mulungu waŵatalira nanga wakamanya ŵakuti ŵakuŵa wakwe nanga ŵaŵera ŵakupatula, nanga wakaŵasongozera kwa yekha, nanga ŵakuti wakasankha kwa yekha, wakaŵasongozera kwa yekha. Ici mucite, tengani kwa inu eni zofukizira Kora, na yense wa gulu lake, Ndi ikani pa iwo moto, ndi ikani pa iwo zofukiza zyakununkhira patsogolo pa Mbuya mawa, ndi yidzakhala munthu uyo wakusankhidwa na Mbuya, uyu wakupatulika. Yikhale yakukwana kwa inu, ana a Levi. Ndipo Mose anati kwa Kora, Mverani ine, ana a Levi. Kasi chachingono ichi kwa inu, chakuti Mulungu wa Israyeli wakuleparani inu mu msonkhano wa Israyeli, na wakusonjezani inu kwa yekha kuti mukhumbe utumiki wa hema ya Mbuya, na kuima pamaso pa hema kuti mukhumbe iwo? Nanga wakukusogozesa iwe nanga wakholo wako wonse wana wa Levi pamoza na iwe, nanga mukulonda nanga kukhalira wansembe? Choncho iwe na gulu lonse la anthu ako losonkhanitsa kwa Mulungu, na Aroni ndi ndani, chakuti mukunongonezera pa iye?

Ndipo Mose wakatuma kuti akayitane Datani na Abiramu, ana a Eliabu, ndipo iwo wakati, Sitikwera. Sili chachingono ichi, kuti watikweza ife ku dziko likuyenda mkaka ndi uchi, kuti mutiphe ife mu chipululu, chifukwa mukulamulira ife? Mulamulizi ngati, kodi iwe mu charu chikuyenderera mkaka na uchi unatiloweska

ife, na unatipereska gawo la munda na minda ya mpesa? Maso a anthu awo ungadaule? Sitikwera. Ndipo Mose anakhala na chisoni kwambiri, ndipo anati kwa Mbuya, musaone nsembe yawo, sindinatenga chinthu chosowa chawo, ndipo sindiipisa munthu wawo aliyense. Ndipo Mose anati kwa Kora, Patulani gulu lanu, ndipo mukhale okonzeka pamaso pa Ambuye, iwe ndi Aroni ndi iwo, mawa. Ndipo tengani aliyense chofukizira chake, ndipo muyike pa icho lubani, ndipo mubweretse pamaso pa Mbuya aliyense chofukizira chake, zofukizira makumi asanu na mazana awiri, ndipo inu na Aroni aliyense chofukizira chake.

Ndipo aliyense anatenga chofukizira chake, ndipo anaika moto pa iwo, ndipo anaponya zofukiza zonunkhira pa iwo, ndipo anayimirira pafupi ndi zitseko za hema ya umboni Mose ndi Aroni. Ndipo Kora anasonkhanitsa gulu lake lonse pa iwo pafupi na khomo la hema ya umboni, ndipo ulemerero wa Ambuye unawonekera ku gulu lonse. Na Mbuya analankhula kwa Mose na Aroni, kunena kuti, Jipatuleni kuchokera pakati pa gulu ili, ndipo ninga niwathe kamoza. Ndipo anagwa pansi pa nkhope zawo, ndipo anati, Mulungu, Mulungu wa mizimu ndi thupi lonse, kodi ngati munthu mmodzi wachimwa, mkwiyo wa Mbuye ukhale pa mpingo wonse? Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose, kunena, Wamba ku mpingo, ukunena, Tulukani kuzungulira mpingo wa Kora.

Na Mose wakayimika, wakapita kwa Datani na Abiramu, ndipo akulunga wonse wa Israyeli wakapitapo pamoza naye. Nanga wakaŵecheta kwa msonkhano, wakuti, Mudzipatule kuchokera

ku mahema gha ŵanthu gha wuma awa, nanga musakhute kuchokera ku vyose ivyo vili kwa iwo, musafe pamoza mu vivi vyose vya iwo. Ndipo anachoka pa hema ya Kora kuzungulira, ndipo Datani na Abiramu anatuluka, ndipo anayimirira pa milango ya mahema awo, pamoza na akazi awo, na ana awo, na katundu wawo.

Ndipo Mose anati, Mu ichi mudzadziwa kuti Mbuya wandituma kuti ndichite ntchito zonse izi, kuti si kuchokera kwa ine ndekha. Nga mwakupita na lufu lwa wanthu wonse wafwa awa, nga na mwakupita na kuwononga kwa wanthu wonse kuwononga kuzakhala kwawu, si Mbuya watumizga ine. Koma mweniso mu chiwonetsero Mbuya adzaonetsa, ndi yakatsegula nthaka mulomo wake idzameza iwo, ndi nyumba zawo, ndi matenti awo, ndi vyose vya kuti ndi kwa iwo, ndi adzatsikira amoyo mu hades, ndi mudzadziwa kuti anakwiyitsa anthu awa Mbuya.

Monga analeka kuyankhula mawu onsewa, nthaka inagumuka pansi pawo. Ndipo nthaka yatukulika, ndipo yameza iwo, nyumba zawo, wanthu wose wawo wakukhala pamoza na Kora, ndi ziweto zawo. Nanga wakagwa iwo pamoza na vyose vyakuwera vyawo vyakukhala moyo mu hades, nanga nthaka wakuwafunika, nanga wakaonongeka kufuma pakati pa msonkhano. Nanga wonse wa Israeli wafupi kuzungulira wawo wakathaŵa kufuma ku mawu wawo, chifukwa wakulonga, Nthaka isatimeze ife. Ndipo moto unakhoma kuchokera kwa Mbuya, ndipo unawapsa anthu makumi asanu na mazana awiri

amene anali kupereka lubani.

17

Ndipo Mbuya wakhamba kwa Mose, Nanga kwa Eleazari mwana wa Aroni wansembe, torani ziwaya zamkuwa pakati pa zotentheka, nanga moto wachilendo uyu musamalire uko, chifukwa anapatula ziwaya za alawi awa mu myoyo yawo. And make them into beaten plates as a covering for the altar, because they were offered before the Lord and were sanctified, and they became a sign to the sons of Israel. Nanga Eliezara mwana wa Aroni wansembe wakatola zifukwa zamkuwa zambiri mwakuti wakapsa wakapereka, nanga wakaziwonjezera kukhala chiphimba cha guwa lakuperekera nsembe. Chikumbutso kwa ana a Israeli, kuti angakhale palibe mlendo, amene si wa mbewu ya Aaroni, kuika lubani pamaso pa Mbuye, ndi angakhale si akhale monga Kora ndi gulu lake, monga analankhula Mbuye mu dzanja la Mose kwa iye.

Ndipo ana a Israeli ananungungudza tsiku lotsatira kwa Mose na Aroni, akunena kuti, inu mwapha anthu a Ambuye. Ndipo zinachitika pamene gulu la anthu linasonkhana pa Mose na Aroni, ndipo analumphira pa hema ya umboni, ndipo mtambo unaliphimba, ndipo ulemerero wa Ambuye unaonekera. Ndipo Mose na Aroni analowa pamaso pa hema ya umboni. Na Mbuya analankhula kwa Mose na Aroni, kunena kuti, Chokayi mu pakati mwa msonkhano uwu, ninga ndiwamaliza kamoza,

ndipo anagwa pansi pa nkhope zawo. Ndipo Mose wakuti kuna Aroni, Tola chofukizira, ndipo ika pa chenechi moto kufuma ku guwa, ndipo ponya pa chenechi zofukiza, ndipo nyamula mwamsanga ku msasa, ndipo chita chipepeso cha kulipira za iwo, pakuti ukali wakufuma pa nkhope ya Mbuya, wakhala kutamba kuwononga anthu. Ndipo Aroni walandira monga mwakuŵecheta kwa iye Mose, ndipo wabutuka mu gulu la ŵanthu, ndipo kale yinaŵamba mliri mu ŵanthu, ndipo wakhazika lubani ndipo wapepesa pa ŵanthu. Ndipo analimila pakati pa wakufa na wamoyo, ndipo mliri unaleka. Ndipo anthu akufa mu mliri anali khumi na chinayi zikwi ndi mazana asanu na awiri, kupatula anthu akufa chifukwa cha Kora. Nanga Aroni anabwerera kwa Mose pa chitseko cha hema ya umboni, nanga mliri unalekhera.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Yankhula kwa ana a Israeli, ndi kutola kuchokera kwa iwo ndodo, ndodo mwankhani ya nyumba za makolo kuchokera kwa akuluakulu wawo onse, mwankhani ya nyumba za makolo wawo, ndodo khumi na ziwiri, ndi dzina la uliwonse wake lemba pa ndodo yake. Ndi dzina la Aaron lemba pa ndodo ya Levi, pakuti ndi ndodo imodzi, monga fuko wa nyumba ya makolo awo adzapereka. Ndipo udzayika iwo mu hema ya umboni, patsogolo pa umboni, pomwe ndidzadziwika kwa iwe kumeneko. Ndipo munthu amene ndidzamusankhe, ndodo yake idzamera, ndipo ndidzachotsa kwa ine kudandaula kwa ana a Israeli, kumene iwo akukudandaulani.

Ndipo Mose wakaŵechera kwa ŵana ŵa Israeli, ndipo ŵakulongozgi ŵawo wose ŵakamupeleka ndodo, kwa mukulongozgi uyu mmoza ndodo malinga na mukulongozgi, malinga na nyumba za makolo awo, ndodo khumi na ziŵiri, ndipo ndodo ya Aroni yakaŵa pakati pa ndodo zawo. Ndipo Mose analika ndodo pamaso pa Mbuya mu hema ya umboni. Ndipo vyakachitika tsiku lakutsogolera, Mose na Aroni walowera mu hema ya umboni, ndipo onani, ndodo ya Aroni ya nyumba ya Levi yakamera, ndipo yatuluska kamero, ndipo yatuluska maluwa, ndipo yakamera nthangwi. Ndipo Mose wakatulusa ndodo zonse kuchokera pamaso pa Mbuye kwa ana onse a Isiraeli, ndipo anaona, ndipo anatenga aliyense ndodo yake.

Ndipo Mbuya wakuti kwa Mose, Ika ndodo ya Aroni patsogolo pa umboni kuti ikhale yosungidwa, chizindikiro kwa ana wa osatira, nanga kunyinyirika kwawo kukhale kuchokera kwa ine, ndipo si afe. Ndipo Mose na Aroni anachita monga mwa kulamula kwa Mbuya kwa Mose, chomwecho anachita. Ndipo ana a Israeli anati kwa Mose kuti, Onani, tikutha, tafa, tikuwonongeka. Aliyense wakukhudza hema ya Mbuye akufa, kodi tife mpaka kumapeto?

18

Ndipo Mwenembumba anayankhula kwa Aroni kunena kuti, Iwe na ana ako aamuna na nyumba ya bambo wako

mudzanyamula machimo a vinthu vyakupatulika, ndipo iwe na ana ako aamuna mudzanyamura machimo a unsembe wanu. Ndipo abale ako a mtundu wa Levi, anthu a bambo ako, uwayandikitse kwa iwe, ndipo alumikizidwe kwa iwe, ndipo akutumikire, ndipo iwe ndi ana ako pamodzi na iwe pamaso pa hema ya umboni. Ndi ivo vikhalenge vilondezi vyako, ndi vilondezi vya hema. Koma ku vyakugonthera vyera, ndi ku guwa la nsembe sivikhaswene pafupi, ndi sivikhafera ivowo ndi inyuwe. Ndipo adzalumikizidwa kwa iwe, ndipo adzasunga ulondi wa hema ya umboni, molingana na ntchito zonse za hema, ndipo mlendo sadzafika kwa iwe. Ndipo mudzasunga alonda a zinthu zopatulika ndi alonda a guwa lansembe, ndipo sipadzakhala mkwiyo mwa ana a Israyeli. Nanga ine nakhola abale enu Alevi kufuma pakati pa ana a Israeli mphatso yakaperekedwa kwa Mbuya, kukhumba vinthu vya uhema wa umboni. And you and your sons with you shall observe your priesthood according to every manner of the altar and from within the veil, and you shall minister the ministries as a gift of your priesthood, and the foreigner who approaches shall die.

Na Mbuya analankhula kwa Aroni, na onani, ine ndapereka kwa inu kusunga kwa zipatso zakuyamba kuchokera ku zonse zakupatulika kwa ine kuchokera kwa ana a Israeli; kwa iwe ndapereka izo mu ulemu, na kwa ana ako pamoza na iwe, lamulo lakuyaya. Na ichi yikhale yinu kuchokera mu vinthu vyakupatulika vyera vya nsembe, kuchokera mu mphatso zonse zawo, na kuchokera mu nsembe zonse zawo, na kuchokera mu kulakwa konse kwawo, na kuchokera mu machimo ghonse

ghawo, vyonse vimene vikupereka kwa ine kuchokera mu vinthu vyonse vyera, vikhale vyako na vya vana vako. Mu chakudya cha vyakupatulika vya vyakupatulika mwakudya iwo, wonse wamwamuna wakudya iwo, iwe na vyana vyako vya vamuna, vyakupatulika vikakhala kwa iwe.

Nanga ichi chizakhala kwa inu zosambilira za mphatso zawo, kuchokera ku zonse za zopereka za ana a Israyeli. Kwa iwe ndapereka izo nanga ana ako nanga ana akazi ako pamoza na iwe, lamulo lamuyaya. Wonse woyera mu nyumba yako azadya izo.

Zipatso zonse zakuyamba za mafuta, na zipatso zonse zakuyamba za vinyo, zipatso zakuyamba za ufa zawo, zingapo zingakhale zipereke kwa Ambuye, kwa iwe ndapereka izo. Zokolola za chiyambi zonse zimene zili mnthaka yawo, zimene zingabweretse kwa Mbuya, zidzakhala zako. Wonse woyera mu nyumba yako adzadya zimenezi.

Yonse yapereka mwa ana a Israeli idzakhala yako. Nanga yose ukugumbula mimba kufuma ku nyama yose, vyose ivyo vikupereka kwa Mbuya kufuma ku munthu mpaka ku chinyama, chikakhala chako, koma ivyo vyakutumbula vya vanthu chikalipiridwa na malipiro, nanga ivyo vyakutumbula vya vinyama vya visafi ukavilipira. Ndipo kuwomboledwa kwake kuchokera pa mwezi umodzi, mtengo wake ndi masekeli asanu, molingana ndi sekeli yoyera, masekeli imodzi ndi maobolo makumi awiri. Koma vyakubadwa vyakutoma vya

ngombe na vyakubadwa vyakutoma vya nkhosa, na vyakubadwa vyakutoma vya mbuzi unga vikombole, vyera ndi. Mwazi wawo ukauthire ku chipembedzo, na mafuta ukakweze chopereka mu fungo lya kununkha kwa Mbuya.

Ndipo nyama zidzakhala zako, monga monga chifuwa cha chopereka chopepesedwa, ndiponso mkono wakumanja, zidzakhala zako. Chachipereka chonse cha vinthu vyakupatulika, vyonse vya ana a Israyeli vikakhala vakupereka kwa Mbuya, nakhupeleka kwa iwe na ana ako aamuna na ana ako aakazi pamoza na iwe, lamulo lakuyaya, chipangano cha mchere wakuyaya chili pamaso pa Mbuya, kwa iwe na mbeu yako pamoza na iwe.

Nanga Mbuya walankhula kwa Aron, Mu nkhungu yawo sukulandira cholowa, nanga gawo sisukhala kwa iwe pakati pawo, chifukwa ine ndine gawo yako nanga cholowa chako pakati pa ana a Israyeli.

Nanga kwa ana a Levi, taonani, ndapereka vyose vya khumi mu Israeli mwakuti vikhale cholowa chawo mmalo mwa ntchito zawo, chifukwa vene vakutumikira ntchito mu hema ya umboni. Nanga ana a Israeli sadzafikanso mu hema ya umboni kutenga tchimo wakupha. Ndi Mlevi mwini adzatumikira ntchito ya hema ya umboni, ndi iwo adzatenga machimo awo, lamulo lamuyaya ku vibadwa vyawo, ndi pakati pa ana a Israyeli sadzalandira cholowa. Chifukwa zishumi za ana a Israeli zonse ngati angapatule kwa Mbuye, chopereka ndapereka kwa

Alevi mwa cholowa, chifukwa cha ichi ndanena kwa iwo, pakati pa ana a Israeli siwakolowa cholowa.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Ndi kwa Alevi udzalankhula, ndi udzawauza kuti, ngati mulandira kuchokera kwa ana a Israeli chigawo cha khumi, chimene ndakupatsani kuchokera kwa iwo monga cholowa chanu, mudzapatula kuchokera mu chimenecho chopereka kwa Ambuye, chigawo cha khumi cha chigawo cha khumicho. Nanga yikhawerengeka kwa inu vyakuchotsa vyinu nga tirigu kufuma pa chipala cha kupuriramwo, nanga chopereka kufuma pa chipsera cha vinyo. Chomwecho mwakupatula iwo, na nyuwe kufuma mwa vipaso vyonse vya Mbuya, kufuma mwa zakhumi zanu zonse, zingati nga mwalandira kufuma kwa ana a Isiraeli, na mwakupereka kufuma kwa iwo chipaso kwa Mbuya Aroni wansembe. Kuchokera mmphatso zanu zonse mudzapatula chopereka kwa Ambuye, kapena kuchokera mu zipatso zanu zoyamba chinthu chopatulika kwa icho. Ndipo mudzanena kwa iwo kuti mukachotsa zipatso zoyamba kuchokera kwa iye, ndipo zidzawerengedwa kwa Alevi monga zokolola zochokera ku malo opunthira tirigu, ndiponso monga zokolola zochokera ku malo opsinyira vinyo. Ndi mwakudya chenechi mu malo yose imwe ndi nyumba zanu, chifukwa malipiro awa kwa imwe ndi mmalo mwa utumiki wanu wa mu hema ya umboni. Ndipo simulandira chivi chifukwa cha icho, chifukwa mukachotsa chopereka choyamba kuchokera kwa icho, ndi zinthu zopatulika za ana a Israyeli simudzazidetsa, kuti musafe.

19

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose na Aroni kuti, Iyi ndi chidziwitso cha lamulo, zonse zimene Mbuya analamula, kunena, Lankhula kwa ana a Israeli, ndipo atenge kwa iwe ngombe yaikazi yofiira yopanda chilema, imene ilibe chilema mu iyo, ndipo imene sinaikidwapo goli pa iyo. Ndipo udzapereka iyo kwa Eleazari wansembe, ndipo adzatulutsa iyo kunze kwa msasa ku malo oyera, ndipo adzapha iyo pamaso pake. Ndipo Eleazara adzatenga magazi ake, ndipo adzawawaza pamaso pa hema ya umboni magazi ake kasanu ndi kawiri. Na ŵakuyotcha yiyo pamaso pa wakwe, na chikopa na nyama ya yiyo na mwazi wa yiyo pamoza na ndowe ya yiyo zikuyotchwa. Ndipo wansembe adzatenga mtengo wa mkungudza na hisopo na chofiira, ndipo adzaziponya pakati pa kutentha kwa ngombe yayikazi.

Ndipo wansembe adzasamba zovala zake, ndipo adzasamba thupi lake na madzi, ndipo pambuyo pa zimenezi adzalowa mu msasa, ndipo wansembe adzakhala wodetsedwa mpaka madzulo. Nanga uyo wakutentha iyo ukasambe zovala zakwe, nanga ukasambitse thupi lakwe, nanga ukakhala wadeti mpaka madzulo. Na munthu woyera adzasonkhanitsa phulusa wa ngombe yayikazi, na adzawuyika kunja kwa msasa mu malo woyera, na udzakhala wa gulu la ana a Israeli kuti asunge. Madzi wa kuwaza ndi kuyeretsa. Ndipo wakusonga phulusa wa ngombe yachikazi, asambitse zovala zake, ndipo adzakhala

wodetsedwa mpaka madzulo, ndipo zidzakhala kwa ana a Israeli ndi kwa alendo okhala nao lamulo lamuyaya.

Wakukhuta mnzace wakufa wa munthu uliose adzakhala wodetsedwa masiku asanu ndi awiri. Uyu ŵakhalira woyera pa zuŵa la chitatu na pa zuŵa la chisanu na chiŵiri, ndipo ŵakhalira woyera. Koma ngati ŵakhalira woyera pa zuŵa la chitatu na pa zuŵa la chisanu na chiŵiri, nga ŵakhalira woyera. Aliyense wakukhudza wakufa kuchokera mu moyo wa munthu, ngati wafa, na kusayeretsedwa, hema ya Mbuye wadetsa, moyo uyo uzachotsedwa mu Israeli, chifukwa maji gha kufafaza ghanaghafafazidwa pa iye, ndi wodetseka, choncho chidetseko chake chili mwa iye. Na uyu ndi mfundo, munthu nga wafa mu nyumba, wonse wokhalira mu nyumba, na vyonse vili mu nyumba, vikhala vyakunyansa kwa mazuwa asanu na awiri. Ndi chombo chilichonse chotseguka chimene sichimangidwa chomangidwa pa icho, ndi chosakongola. Ndipo aliyense amene angakhudze pa nkhope ya dambo munthu wophedwa kapena wakufa kapena fupa la munthu kapena manda, masiku asanu ndi awiri adzakhala wodetsedwa.

Nanga ŵakutola kwa wakusayera phulusa wa kutentheswa wa kuŵaza, nanga ŵakuthira pa iyo maji amoyo mu chiwiya. Ndipo adzatenga hyssop, ndi kuyiviyika mmadzi munthu woyera, ndi kuwaza pa nyumba, ndi pa ziwiya, ndi pa anthu onse amene angakhale kumeneko, ndi pa amene wakhudza fupa la munthu, kapena wophedwa, kapena wakufa, kapena manda. Nanga wakuyera wakusambizga uyo wakusachita yera mu zuŵa lya

tatu nanga mu zuŵa lya sanu na ziŵiri, nanga wakusambizgwa mu zuŵa lya sanu na ziŵiri, nanga wakusamba zovala zake, nanga wakusamba madzi, nanga wakukhala wakusachita yera mpaka madzulo. Na munthu uyo angakhale wadetsa, na asayeretsedwe, moyo wake udzachotsedwa pakati pa msonkhano, chifukwa wadetsa zinthu zopatulika za Ambuye, pakuti madzi a kuyeretsa sanawazidwe pa iye, ndi wodetsedwa. Ndipo zikhala kwa inu lamulo lamuyaya, ndipo uyo wakumwaza maji gha kuyeretsa asambitse zovala zake, ndipo uyo wakukhudza maji gha kuyeretsa akhala wodetsedwa mpaka madzulo. Ndi chilichonse chimene munthu wodetsedwa akhudze, chikhala chodetsedwa, ndi munthu wochikhudza, akhala wodetsedwa mpaka madzulo.

20

Ndipo anabwera ana a Israeli, mpingo wonse, ku chipululu cha Sini, mu mwezi wa woyamba, ndipo anthu anakhala ku Kadesi, ndipo anafera kumeneko Miriamu, ndipo anaikidwa mmanda kumeneko. Ndipo kunalibe madzi ku gulu la anthu, ndipo anasonkhana pa Mose ndi Aroni. Ndipo anthu anakangana na Mose akunena kuti, Tikadakhala tinafa mu chiwonongeko cha abale athu pamaso pa Mbuya. Ndipo chifukwa chiyani mwabweretsa mpingo wa Mbuye ku chipululu ichi kuti mutiphere ife ndi ngombe zathu? Nanga chifukwa chiyani ichi? Mwatikweza kuchokera ku Iguputo kuti tibwere mmalo ano oyipa, malo amene palibe chofesedwa, palibe mitengo ya

mkuyu, palibe mipesa, palibe makangadza, ndipo palibe madzi akumwa.

Ndipo Mose na Aroni wakiza kufuma pa msonkhano ku chitseko cha hema ya umboni, ndipo wakugwa pansi pa uso pawo, ndipo ulemerero wa Mbuya ukaonekera kwa iwo. Ndipo Mbuya walankhula kwa Mose wanena, Tora ndodo yako, usonkhanitse msonkhano iwe pamoza na Aroni mlongo wako, mulankhule ku mwala pamaso pawo, ndipo ukapereka madzi yake, ndipo mukatulutse kwa iwo madzi mu mwala, ndipo mukapereke kumwa msonkhano pamoza na ziweto zawo. Ndipo Mose wakatola ndodo pamaso pa Mbuya, monga mwa kulamula kwake Mbuya. Ndipo Mose na Aroni anasonkhanitsa gulu la anthu patsogolo pa thanthwe, ndipo anati kwa iwo, Mverani inu osamvera, kodi sitingakutulutsireni madzi kuchokera mu thanthwe ili? Ndipo Mose atakweza chiwoko chake, anakantha mwala ndi ndodo kawiri, ndipo madzi ambiri anatuluka, ndipo gulu la anthu linamwa, ndi ziweto zawo. Ndipo Mfumu inati kwa Mose na Aroni, Chifukwa simunakhulupirire kundipatula pamaso pa ana a Israeli, chifukwa cha ichi simudzalowetsa inu gulu ili mdziko limene ndinawapatsa iwo. Awa ndi madzi a Kukangana, chifukwa ana a Israeli anakalipidwa pamaso pa Mbuye, ndipo anapatulika mwa iwo.

Ndipo Mose anatumizga awâthenga kuchokera ku Kadeshi kwa mfumu ya Edomu, akunena, izi zikunena mlongo wako Israeli, iwe ukudziwa yose nkhongono yakutipezga ife. Ndipo amayi athu anapita ku Iguputo, ndipo tinakhala mu Iguputo masiku

ambiri, ndipo Aiguputo anatizunza ife pamoza ndi amayi athu. Ndipo tinalira kwa Mbuya, ndipo Mbuya anamva mawu athu, ndipo wotumiza mngelo, anatitulusa ife mu Iguputo, ndipo lero tili mu Kadesi mzinda, pachigawo cha malire ako. Tidudutira mu nkhani ya nthaka yako, sitidudutira mu minda, nanga mu minda ya mpesa, nanga tidumwa madzi mu dzenje lako, mu njira ya mfumu tiduyenda, sitidutembenuska kumanja nanga kumanzere, mpaka tidudutire malire ako. Na Edomu wakati kwa iye, Udzadutira mu ine ayi; nga si wenewo, ndidzatuluka mu nkhondo kuti ndikumane nawe. Ndipo wana wa Israeli wakuti kwa iye, Tizadutsa pafupi na phiri. Ngati timwe madzi ako, ine pamoza na ziweto zanga, ndidzakupatsa malipiro. Koma nkhani yake ndi yayingono chabe. Tizangodutsa pafupi na phiri. Koma wakati, Simudabera mudutira, ndipo Edomu wakatuluka kukakumana naye mu khamu yakulema na mu dzanja lamphamvu. Ndipo Edomu sanafune kupereka Israeli kudutsa mwa malire ake, ndipo Israeli anapatuka kuchokera kwa iye. Ndipo anachoka ku Kadesh, ndipo ana a Israeli onse, gulu lonse, anafika ku phiri la Hori.

Ndipo Mbuya wakulonga kwa Mose na Aroni mu phiri la Hori pa malire a dziko la Edomu, wakuti Achikhale Aroni kwa anthu ake, chakuti inu simudzalowa mu dziko limene ndapereka kwa ana a Israyeli, chifukwa mwandikwiyitsa pa madzi a kunyoza. Tora Aroni na Eliezara mwana wake, na uwakweze ku phiri la Hori pamaso pa gulu lonse. Nanga muvule Aroni chivwalo chake, nanga muvwaze Eliezara mwana wake, nanga Aroni wawonjezeka afire kweneko. Ndipo Mose anachita monga

Mbuya anamulamula, ndipo anamunyamula kupita naye ku phiri la Hori, pamaso pa mpingo wonse. Na wavula Aroni zovala zakhe, na wavala Eleazara mwana wakhe, na Aroni wafwa pa msonga wa phiri, ndipo Mose na Eleazara watsika kuchokera mu phiri. Ndipo gulu lonse la anthu linaona kuti Aroni wamwalira, ndipo nyumba yonse ya Israyeli inalira Aroni masiku makumi atatu.

21

Mfumu ya Mkanaani Aradi wakukhala mchipululu wakumva kuti Aisraeli badiza kudzera mu njira ya Atareini, ndipo wakalwana nawo Aisraeli, ndipo wakutola ena awo ukapolo. Ndipo Israeli wakapemphera kulumbira kwa Mbuya, ndipo wanati, Ngati mungandipereke anthu awa mmanja mwanga, ndidzawawononga kwathunthu pamoza na mizinda yawo. Ndipo Mwami anamva mawu a Israeli, ndipo anapereka Mkanaani mmanja mwawo, ndipo anamupereka kuti awonongedwe pamoza ndi mizinda yake, ndipo anatchula dzina la malo amenewo kuti Wotembereredwa.

Nanga atachoka ku Hori wa phiri njira pa nyanja yofiira, anazungulira dziko la Edomu, nanga anthu anasweka mtima mu njira. Ndipo anthu analankhula kwa Mulungu ndi pa Mose, akunena, Chifukwa chiyani ichi? Munatitulutsa ife ku Iguputo kuti mutiphere mu chipululu? Chifukwa kulibe buledi, kapena madzi, koma moyo wathu unanyansidwa ndi buledi wopanda

phindu uyu. Ndipo Mwenembumba wakatuma njoka zakupha kwa wanthu, ndipo zinawaluma wanthu, ndipo wanthu wambiri wa wana wa Israyeli wakafa. Ndipo anthu atabwera kwa Mose, ankanena kuti, Tachimwa, chifukwa tinkayankhula motsutsana ndi Ambuye, ndiponso motsutsana ndi iwe. Choncho pemphera kwa Ambuye kuti achotse njoka kwa ife. Mose anapemphera kwa Mbuya pa za anthu, ndipo Mbuya anati kwa Mose, Panga njoka, ndipo uike pa chizindikiro. Kukhala nga njoka iluma munthu, wonse wakwa alumidwa akawona njoka iyo adzakhala ndi moyo. Ndipo Mose wanapanga njoka yamkuwa, ndipo wanayimika pachidzindikiro, ndipo kunakhala kuti pamene njoka inkaluma munthu, ndipo wanayangana pa njoka yamkuwa, ndipo wanakhala moyo.

Ndipo ana a Israeli ananyamuka, ndipo anakamanga misasa ku Obothi. Ndipo atachoka ku Oboth, anakamanga misasa ku Achalga kuchokera kutsidya lina mchipululu, chimene chili choyang'anana na Moab, kummawa kwa dzuwa. Ndipo kuchokera kumeneko ananyamuka, ndipo anakamanga misasa mu chigwa cha Zaredi. Na kuchokera kumeneko atauka, anakamanga misasa ku mbali ya Arinoni mu chipululu, kumalo kakutulukira kuchokera ku malire a Aamori, pakuti Arinoni ndi malire a Mowabu, pakati pa Mowabu na Aamori. Chifukwa cha ichi chikuŵecheka mu bukhu, Nkhondo ya Mbuya inayatsa Zahab, na mitsinje ya Arinoni. Ndipo mitsinje ya madzi yakuyenda mwamsanga anayika kuti ikhale Eri, ndipo yawonjezeredwa ku malire a Mowabu.

Ndipo kuchokera kumeneko kunali chitsime, chitsime ichi chimene Mbuya anayankhula kwa Mose kuti, sonkhanitsa anthu, ndipo ndidzawapatsa madzi akumwa. Pamenepo Israeli anaimba nyimbo iyi pa chitsime, yambani kwa icho chitsime, Vakulongozgi vakufumba icho, mafumu ya mitundu vakutema icho mu ufumu wawo, mu kulamulira kwawo. Nanga kuchokera ku chitsime kupita ku Manthanaein, nanga kuchokera ku Manthanaein kupita ku Naaliel, nanga kuchokera ku Naaliel kupita ku Bamoth, nanga kuchokera ku Bamoth kupita ku Ianin, iyo yili mu chigwa cha Moab, kuchokera pa msonga wa choboledwa, icho chikuyangana kuloza ku chipululu.

Ndipo Mose wakatumizga wakuru kwa Sihoni mfumu wa Aamori, namawu amtendere, kunena, Tifadutsa mwa nkhungu yako, tifamba mu njira, sititembenuka nanga mu munda, nanga mu munda wa mpesa. Sitimwa madzi kuchokera mu chitsime chako, tiyenda mu njira ya mfumu mpaka tidutse malire ako. Ndi Sihoni sanapereke Aisraeli kudutsa mwa malire wake, ndi Sihoni anasonkhanitsa anthu wake wonse, ndi anatuluka kumenyana na Aisraeli mu chipululu, ndi anafika ku Jahazi, ndi anakonzekera kumenyana na Aisraeli. Ndipo Israeli anamumeNya ndi lupanga, ndipo analanda dziko lake kuchokera ku Arinoni mpaka ku Yaboki, mpaka kwa ana a Amoni, chifukwa Yazeri ndi malire a ana a Amoni. Ndipo Israeli walanda mizinda yonse iyi, ndipo Israeli wakhala mu mizinda yonse ya Waamori, mu Hesiboni, nanga mu mizinda yonse yamalire nayo. Pakuti Hesiboni ndi mzinda wa Sihoni mfumu wa Aamori, na uyu walwana na mfumu wa Moabi wakale, na

walanda nthaka yake yense, kufuma ku Aroeri mpaka ku Arinoni. Chifukwa ichi adzanena awo akulongosola mfundo zovuta, Bwerani ku Heshbon, kuti imangidwe ndi kukhazikitsidwa mzinda wa Sihoni. Chifukwa moto unachoka ku Hesiboni, lawi kuchokera mu mzinda wa Sihoni, ndipo unadya mpaka ku Mowabu, ndipo unameza zipilala za Arinoni. Kalipa kwa iwe Moab, wantu wa Kamosh mwawonongeka, ana awo aamuna anaperekedwa kuti apulumusidwe, na ana awo aakazi aagwidwa ukapolo kwa mfumu ya Aamori Sihoni, Ndi mbeu yawo idzawonongeka, Hesiboni mpaka Daiboni, ndi akazi adakhalabe kukoleza moto pa Mowabu.

Wakakhala Israeli mu mizinda yonse ya Aamori. Ndipo Mose wakatuma anthu kuti akayang'ane Jazeri, ndipo anayigwira, pamodzi ndi midzi yake yonse, ndipo anathamangitsa Aamori amene ankakhala kumeneko. Ndipo atabwerera, anapita njira ya ku Basani, ndipo Ogi mfumu ya Basani anatuluka kukakumana nawo, pamodzi ndi anthu ake onse ku nkhondo ku Ederei. Ndipo Mbuya wakulongosola kwa Mose, Usawope iye, pakuti ndamupereka mmanja mwako iye, na anthu wonse wake, na dziko lonse lake, ndipo udzamuchitira iye monga unachitira Sihoni mfumu ya Aamori, yemwe wakakhala ku Hesiboni. Ndipo vakamukantha yeneyo pamoza na vana vake na vanthu vake vyose, mpaka pavakasiya wamunthu nangwi wamoyo, ndipo vakalandira charu chake.

22

Ndipo pakuchoka, ana a Israeli anakamanga misasa kumadzulo kwa Mowabu pafupi na Yorodani moyang'anana na Yeriko. Ndipo Balaki mwana wa Zipori wawona vyose vya kuti wachita Israeli ku Amori, Ndi Moabu anachita mantha anthu kwambiri chifukwa anali ambiri, ndi Moabu ananyansidwa pa nkhope ya ana a Israeli. Nanga Moabu wakuti ku gulu ya akuluakulu wa Midiani, Lero mpingo uwu ukhalamba wonse watuzungulira ife, monga mwana wa ngombe ukhalamba zinthu zabiriwira mu dambo. Nanga Balaki mwana wa Zipori wakali mfumu wa Moabu pa nthawi iyo. Ndipo wanatumiza anthu akulu kwa Balaamu mwana wa Beori ku Petori, yo ili pa mtsinje wa dziko la ana a anthu ake, kuti amuyitane iye, akunena, Ona, anthu atuluka mu Aiguputo, ndipo ona, akuphimba maso a dziko, ndipo uyu akukhala akugwira zangu. Nanga lero bwera kutemberera kwa ine wanthu awa, chifukwa wakhalira uyu kuposa ife, nga tingakhoze kumenya kuchokera kwa iwo, nanga ndidzawapirikitsa iwo kuchokera mu dziko, chifukwa ndikudziwa uyo nga udzamdalitsa iwe, wadalitsidwa, nanga uyo angamtemberere iwe, watembereredwa. Ndipo khonsolo ya akuluakulu wa Mowabu nanga khonsolo ya akuluakulu wa Midiyani anayenda ali na ziwomberezo mu manja mwawo, ndipo anafika kwa Balaamu, namuuza mawu gha Balaki. Nanga wakati kwa iwo, Gonani apa usiku, nanga ndidzakuyankha kwa imwe vinthu vimene angalankhule Mbuya kwa ine. Nanga vakulongozga va Mowabu wakakhala kwa Balaamu.

Na Mulungu wakiza kwa Balaamu, na wakulonga kwa iye, Anthu awa ndi ndani kwa iwe? Ndipo Balaamu anati kwa

Mulungu, Balaki mwana wa Zipori, mfumu ya Mowabu, anatumiza iwo kwa ine, kunena, Onani, wanthu watuluka mu Iguputo, ndipo wakwirira kuwoneka kwa nthaka, ndipo uyu wakhala wakugwira wangu. Lero bwera ukatemberere iye kwa ine, kuti ndikhoze kumenya iye, ndipirikize iye mu nthaka. Na Mulungu wakati kwa Balaamu, Uyi ukupita nawo, nangonso ukatembere wanthu, pakuti ndi wakomedwa. Ndipo Balaamu atanyamuka mmawa, anawauza atsogoleri a Balaki kuti, Pitani kwa mbuye wanu, pakuti Mulungu sakundilola kuti ndipite nanu. Nanga wakulongozgi wa Moabu wakanyamuka, wakabwera kwa Balaki, nanga wakati, Balaamu ngakufuna kupita nathu.

Ndipo Balaki anawonjezerapo kutumiza akuluakulu ambiri, ndi olemekezeka kuposa awa. Ndipo anabwera kwa Balaamu, ndipo anamuuza kuti, Izi zikunena Balaki mwana wa Zipori: Ndikunena kuti usachite mantha kubwera kwa ine. Ndidzakupatsa ulemu kwambiri, na chilichonse chomwe unganene ndidzakuchitira, choncho bwera ukatemberere anthu awa kwa ine. Ndipo anayankha Balaamu, nanga anati kwa akuluakulu a Balaki, Ngati Balaki anapereka kwa ine nyumba yake yodzadza ndi siliva nanga golide, sindingakwanise kuphwanya mawu a Mbuye Mulungu, kuchita chachingono kapena chikulu mu maganizo anga. Ndipo tsopano khalani apa inu usiku uno, ndipo ndidzadziwa chimene Ambuye adzawonjezerenso kundilankhulira. Ndipo Mulungu anabwera kwa Balaamu usiku, ndipo anamuuza kuti, Nga anthu awa ali pano kukuitana iwe, imirira utsatire iwo, koma mawu amene

ndidzalankhula kwa iwe, awo udzachita.

Ndipo Balaamu atanyamuka mmawa, anakonza mbunda wake, ndipo anapita ndi akuluakulu a Mowabu. Na Mulungu wakalipsa mu ukali chifukwa waenda iye, na mthenga wa Mulungu wakaimika kumutsutsa iye, na iye wakakwera pa mbongolo yake, na atumiki ake awiri anali pamoza naye. Mbongolo pakuwona mthenga wa Chiuta waimirira mu njira, na lupanga lakusolokhwa mu chiwoko chake, mbongolo wakapatuka ku njira, ndipo wakapita mu chigwa. Ndipo wanamukwapula mbongolo na ndodo yake kuti amuwongolere mu njira.

Nanga mngelo wa Chiuta anayima mu mphambadzo za munda wa mpesa, lupanga mbali ino nanga lupanga mbali iyo, Mbongolo itawona mthenga wa Chiuta, inadzikhomera ku khoma, ndipo inapondaponda phazi la Balaamu ku khoma, ndipo iye anawonjezeraponso kuyimenye.

Na mthenga wa Chiuta wawonjezerapo, ndipo wakachoka nakayimirira mu malo ghakuŵa kumene kunalibe njira yakutembenukira kumanja kapena kumanzere. Ndipo mbuli itaona mthenga wa Chiuta, yikhala pansi pa Balaamu, ndipo Balaamu anakwiya, ndipo anakwapula mbuli ndi ndodo. Ndipo Mulungu anatsegula kamwa ka mbunda, ndipo inati kwa Balaamu, Ndinakuchitira chiyani, kuti wandimenya kaulere wachitatu uwu? Ndipo Balaamu anati ku mbongolo, Wandiseka ine, ndipo ngati ndikanali na lupanga mdzanja kale

ndikanakubaya. Ndipo mbongolo inati kwa Balaamu, Si ine mbongolo yako imene wakhala ukwera kuchokera ku unyamata wako mpaka lero lino? Kodi ndinakuchitirapo chinthu chotere mwanyadira? Ndipo iye anati, Ayi. Mulungu wakuvumbula maso a Balaamu, ndipo wakuwona mthenga wa Mbuya wakuyimirira mu njira na lupanga lwakusolokedwa mu chanza chake, ndipo wakugwada nakulambira pansi nkhope yake. Ndipo mthenga wa Mulungu anati kwa iye, Chifukwa chiyani wamenya mbongolo yako katatu aka? Taona, ine ndinkatuluka kuti ndikutsutse, chifukwa njira yako si yabwino pamaso panga, ndipo mbongolo itandiona inapatuka kuchoka kwa ine katatu aka. Na ngati si inasintha njira, lero chomwecho ndinakupha iwe ndithu, koma iyeyo ndinakamupulumutsa. Ndipo Balaamu anati kwa mngelo wa Mbuye, Ndachimwa, pakuti sindinadziwe kuti iwe wanditsutsa mu njira, ndipo tsopano ngati siukukhutira, ndidzabwerera. Ndipo mthenga wa Mulungu wakati kwa Balaamu, Enda pamoza na anthu awa, koma uthenga umene ndidzakuuza iwe, uwu uzasunga kuuza. Ndipo Balaamu waenda pamoza na akalongozi wa Balaki.

Balaki atamva kuti Balaamu wafika, wakatuluka kuti akakumane naye ku mudzi wa Moabu, umene uli pa malire a Arinoni, umene uli ku gawo la malire. Nanga Balaki anati kwa Balaamu, Kodi sindinatumiza kwa iwe kuti ndikuitane? N’chifukwa chiyani suunabwera kwa ine? Chakufunika, kodi sindingathe kukulemekeza? Nanga Balaamu anati kwa Balaki, Ona, ndabwera kwa iwe lero. Kodi ndingathe kuyankhula chinthu? Mawu amene Mulungu angaike mu mlomo wangu,

ndiwowo ndidzayankhula. Ndipo Balaamu wakapita pamoza na Balaki, ndipo wakafika mu mizinda ya midzi. Ndipo Balaki anapereka nsembe nkhosa ndi ngombe, ndipo anatumiza kwa Balaamu ndi kwa akuluakulu amene anali naye. Ndipo zinachitika mmawa, ndipo Balaki atamutenga Balaamu, anamunyamula pa chipilala cha Baala, ndipo anamuonetsa kuchokera kumeneko chigawo china cha anthu.

23

Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Ndimangirenipo pano maguwa asanu ndi awiri, ndipo ndikonzerenipo pano ana ang'ombe asanu ndi awiri, ndi nkhosa zazimuna asanu ndi awiri. Ndipo Balak anachita monga momwe anamuuza Balaam, ndipo anapereka mwana wa ngombe ndi nkhosa yayimuna pa guwa lansembe. Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Yima pa nsembe yako, ndipo ndidzapita ngati Mulungu adzaonekera kwa ine mu kukumana, ndipo mawu amene adzandionetsa, ndidzakuuza, ndipo Balaki anayima pa nsembe yake. Ndipo Balaamu anaenda kufunsa Mulungu, ndipo anaenda molunjika, ndipo Mulungu anawonekera kwa Balaamu, ndipo anati kwa iye Balaamu, maguwa asanu ndi awiri ndinakonza, ndipo ndinapereka mwana wa ngombe ndi nkhosa yayimuna pa guwa. Ndipo Mulungu anaika mawu mu kamwa ka Balaamu, ndipo anati atatembenukira kwa Balaki, Ulankhule chomwechi. Ndipo wakatembenukira kwa iye, ndipo iye wakaimirira pa nsembe zake zopsereza, ndipo akuluakulu wonse wa Mowabu

wakhalira naye, ndipo mzimu wa Mulungu unakhala pa iye. Ndipo atanyamula mwambo wakwe anati, Kuchokera ku Mesopotamia wanditumizira ine Balaki mfumu ya Mowabu kuchokera kumapiri akummawa, akunena kuti, Bwera udzanditemberere Yakobo, ndipo bwera udzanditemberere Israeli. Nditukire wuli uyo wakuti Mbuya watukira? Nambo nditukire wuli uyo wakuti Chiuta watukira? Chifukwa kuchokera pamwamba pa mapiri ndidzamuona, ndi kuchokera pa zitunda ndidzamuwona, onani anthu okhawo adzakhala, ndi pakati pa mitundu ya anthu sadzawerengedwa. Ndani wakwaniska mbeu ya Yakobo, na ndani wawerenge mafuko a Israyeli? Moyo wangu ufe mu myoyo ya olungama, na mbeu yangu ikhale nga mbeu yawo.

Ndipo Balaki anati kwa Balaamu, Wachita chiyani kwa ine? Ndinakuitana kuti ukatemberere adani anga, koma ona, wawalognga dalitso. Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Kodi sindidzasunga kulankhula ichi chimene Mulungu akuika mkamwa mwanga? Ndipo Balaki anati kwa iye, Bwera kale nane ku malo ena kuchokera komwe sudzamuona kuchokera kuko, koma udzaona mbali yake yokha, koma sudzaona onse, ndipo unditembezerere iye kuchokera kuko.

Ndipo anamutenga kupita naye kumunda wa chilolezo pa msonga wa phiri lopenyedwa, ndipo anamanga pamenepo maguwa asanu ndi awiri a nsembe, ndipo anapereka mwana wang’ombe ndi nkhosa yayimuna pa guwa la nsembe. Nanga Balaamu wakati kuna Balaki, Yima pa nsembe yako, ine

ndikapita kufumba Mulungu. Na Mulungu wakamanyana na Balaamu, ndipo wakaika mawu mu mlomo wake, ndipo wakati, Bwerera kwa Balaki, ndipo uzalankhula izi. Ndipo anatembenukira kwa iye, ndipo iye anali kuyimirira pa chopereka chake chopsereza, ndipo akalonga onse a Moabu anali naye, ndipo Balaki anamuuza kuti, Ambuye analankhula chiyani? Ndipo atanyamula mwambo wake, anati, Imirira Balaki, ndipo umve, tchera khutu iwe mboni, mwana wa Zipori. Mulungu singa munhu kuti anamize, nanga singa mwana wa munhu kuti aopsezedwe. Iye wanenera, kodi singa angachita? Angalankhula, kodi singa angakhazikike? Onani, ndatenga ntchito yakudalitsa, ndidzadalitsa, ndipo sindidzabweza. Sikukhalaponso khakuvutika mwa Yakobo, nanga kukhaoneka khakuvutika mwa Israyeli. Mbuya Mulungu wakhe ali pamoza naye, vyakucita vyakuvumbika vya vakulongozga vili mwa iye. Chiuta wakutulusa iye ku Egipito ali na ulemekezgo wa chinyama chakusonga chimoza. Ayi pakuti palibe ulosi mu Yakobo, nangonso palibe ulosi mu Israyeli. Mwakupitilira nthazi yikulongosolewa kwa Yakobo na kwa Israyeli, chiyani chikugwira Mulungu? Onani, bantu nga mwana wa nkhalamu uzayimika, na nga nkhalamu uzakondwa; sazagona mpaka adye nyama ya kusaka, na mwazi wa ovulemekezeka azamwa.

Ndipo Balaki anati kwa Balaamu, usatemberere iye kwa ine, ndipo usadalitse iye. Ndi yankha Balaamu, wanena kwa Balaki, Kodi sindinakulankhulirani kwa iwe, kunena kuti, Mawu amene Mulungu alankhula, ndiwowo ndidzachita? Ndipo Balaki anati kwa Balaamu, Bwera ndikutengere ku malo ena, ngati

zingakondweretse Mulungu, ndipo utemberere iye kuchokera kumeneko. Ndipo Balaki anatenga Balaamu pa msonga wa Peori, umene ukutambalala mu chipululu. Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Ndimangire pano maguwa asanu ndi awiri, ndipo ndikonzere pano ana ang'ombe asanu ndi awiri ndi nkhosa zazimuna zisanu ndi ziwiri. Ndipo Balaki anachita monga anamuuza Balaamu, ndipo anapereka mwana wa ngombe ndi nkhosa yayimuna pa guwa.

24

Na Balaamu pakuwona kuti kwabwino pamaso pa Mbuya kudalitsa Israeli, sankapita monga mwambo wake kukakumana na zizindikiro, ndipo anatembenusa nkhope yake ku chipululu. Ndipo Balaam atakweza maso gha kwe, wakuwona Israeli wakumana malinga na mafuko, ndipo Mzimu wa Chiuta unakhala pa iye. Na akatola mfano wake, wakamba kuti, Wakuti Balaamu mwana wa Beori, wakuti munthu wakuwona chakuchitika. Wakuti akumva mawu gha wamphamvu, uyo wakuwona chiwonero cha Mulungu mu tulo, maso ghakwe ghali ghovumbulika. Monga wabwino nyumba zako Yakobo, matenti ako Israeli! Monga zitsime zikuphimba, ndi monga minda ya masamba pa mtsinje, ndi monga matenti amene anaika Mbuya, ndi monga mikungudza pa madzi. Munthu adzatuluka mu mbewu yake, ndi adzalamulira mitundu yambiri, ndi ufumu wa Gogi udzakwezedwa, ndi ufumu wake udzakula. Mulungu wamutsogolera kuchokera ku Igupto, monga ulemerero wa

njati, adzadya mitundu ya adani ake, adzafyonza mafuta a mafupa awo, ndipo ndi mivi yake adzalasa mdani. Wagona pansi wanapumula nga nkhango, na nga mwana wa nkhango, ndani adzamuyimikiza? Iwo wakudalitsa iwe waadalitsidwa, na iwo wakutemberera iwe waatembereredwa.

Balaki anakwiya pa Balaamu, ndipo anagogoda manja ghakwe. Balaki anati kwa Balaamu, Ndinakuyitana kuti utukane mdani wangu, koma ona, waloga nthawi ya chitatu iyi. Lero chomwecho thawa kuluta kumalo ako, ndinati ndidzakupatsa ulemu, koma lero Mbuya wakukaniza ulemerero. Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Kodi si kwa amithenga ako umene unatumiza kwa ine ndinalongera nkhunena, Ngati Balaki angandipatse nyumba yake yodzadza ndi siliva na golide, sindingathe kudumpha mawu a Mbuye kuchita chabwino kapena choipa mwa ine mwini; zonsene Mulungu anganene, izo ndidzanena. Nanga vino ona, ndikupita kumalo kangu. Bwera, ndikulangiza kwa iwe chinthu chimene anthu awa achichita kwa anthu ako pamasiku akumaliziro.

Ndipo wakutola cifaniziro cakhe, wakanena,

Wakuti Balaamu mwana wa Beori, wakuti munhu uyo chakuchita kuwona, wakumva mawu gha Mulungu, wakudziwa udziwa kuchokera kwa Wakuya-Kwambiri, na kuwona chiwonero cha Mulungu mu tulo, maso ghakwe ghafumbulidwa. Ndidzamuonetsa kwa iye, nanga si lero, ndidzadalitsa, nanga si kuyandikira. Nyenyezi idzatuluka kuchokera kwa Yakobo,

munthu adzayimirira kuchokera ku Isiraeli, nanga adzaphwanya atsogoleri a Mowabu, nanga adzafunkha ana onse a Seti. Ndi Edomu ukhala cholowa, ndi cholowa cha Esau mdani wakhe ukhala, ndi Israeli wachita mu mphamvu. Ndi udzadzutsidwa kuchokera kwa Yakobo, ndipo adzawononga wopulumutsidwa kuchokera mu mzinda. Ndipo atawona Amaleki, natenga mfundo yake, ananena kuti, Amaleki ndi chiyambi cha mitundu, koma mbewu yawo idzawonongeka. Wakawona Mkenai, wakatenga mfano wake, wakati, Yalimba nyumba yako, na ngati ukayika chisa chako mu lwale, Na ngati yakhala kwa Beori chisa cha lunjinga, Aasiriya adzakugwira iwe. Nanga mwaona Og, nanga mwatola mfano wake, wanena, O! O! Ndani wakhala moyo pamene Mulungu wakha vinthu ivi? Nanga adzatuluka mmanja wa Akitimu, ndipo adzazunza Asuri, ndipo adzazunza Ahebri, ndipo iwonso pamodzi adzafa. Na Balaamu wakaimika nkuenda, wakatembenuka kubwerera ku malo wake, ndipo Balaki nayenso wakaenda kwao.

25

Ndipo Israeli anakhala mu Shittim, ndipo anthu anaipitsidwa pochita chigololo ndi ana akazi a Moabu. Ndipo wakawayitana mu zitambiko za mafano awo, ndipo wanthu wakadya zitambiko zawo, ndipo wakapembeza mafano awo. Ndipo Israeli yakamalika ku Baali peori, ndipo Mbuya wakakwiyira Israeli mu ukali. Ndipo Mbuye anati kwa Mose, Tenga atsogoleri onse a anthu, ndipo uchite chitsanzo cha iwo kwa Mbuye patsogolo pa

dzuwa, ndipo mkwiyo wa ukali wa Mbuye udzatembenuka kuchokera ku Israeli. Ndipo Mose anati ku mafuko a Israeli, Phaini aliyense mnzake yemwe anadzipereka ku Baalipeori. Ndipo taonani, munthu wa ana a Israeli wakwiza nabweretsa mchimwene wake kwa mkazi wa Chimidiani pamaso pa Mose, nanga pamaso pa mpingo wonse wa ana a Israeli, koma iwowo wakalira pa chitseko cha tenti ya umboni. Finehasi mwana wa Eliezara mwana wa Aroni muprisiti, pakaona ici, wakalimuka pakati pa mpingo, nakutola mfumo mumanja. Walowa pambuyo pa munthu wa Chiisirayeli mu chipinda, ndipo waboola wonse wawiri, munthu wa Chiisirayeli pamoza na mkazi, kupitira mu mimba yake. Chirombo chinaleka kuzwa kwa ana a Isirayeli. Ndipo vakufa mu mliri wawo vinali makumi yaviiri na vinayi zviuru.

Ndipo Mbuya wakalankhula kwa Mose, kunena, Phinehas mwana wa Eleazar mwana wa Aaron muprisiti walepuza mkwiyo wangu kuzera kwa ana a Israeli, mu kukhala na chanasa changu mu iwo, ndipo sindinaonongenge ana a Israeli mu chanasa changu. Chomwecho nkhwamba kuti, Onani, ine nkhupereka kwa iye pangano ya mtendere, Na yikhala kwa iye na kwa mbeu yake pamoza naye chipangano cha unsembe wa muyaya, mmalo mwa zimene anaviritira kwa Mulungu wake, na anapereka chipepeso cha vya ana a Israeli. Dzina la munthu wa Mwisrayeli amene anakanthidwa pamodzi ndi mkazi wa Mmidiyani linali Zambri, mwana wa Salimoni, mtsogoleri wa nyumba ya banja la Simiyoni. Ndipo dzina la mkazi wa Chimidiyani amene anakomeredwa linali Chasbi, mwana

wamkazi wa Shur, wolamulira wa mtundu wa Ommoth, wa nyumba ya mabanja a Midiyani.

Ndipo Mbuya wakaŵecheta kwa Mose wakuti, Ŵecheta kwa ŵana ŵa Israyeli ukawauze kuti, Khalani adani na Amidiyani na kuwakantha, Chifukwa iwo akulimbana ninu mu chinyengo, vyose vya kuchinyenga inu chifukwa cha Peor, na chifukwa cha Chasbi mwana wamkazi wa mfumu wa Midian mlongo wawo, uyo wakanthidwa pa zuwa la kanthidwa chifukwa cha Peor.

26

Ndipo zinachitika pambuyo pa chikwakwa, ndipo Mbuya analankhula kwa Mose ndi Eliezara wansembe, akunena kuti, Tenga chiyambi cha msonkhano wonse wa ana a Israeli kuchokera ku zaka makumi awiri ndi kupitirira, malinga ndi nyumba za makolo awo, aliyense wakupita kukamenya nkhondo mu Israeli.

Ndipo analankhula Mose na Eleazara wansembe ku Araboti ya Mowabu pa Yorodano pafupi na Yeriko, ponena kuti Kuchokera pa zaka makumi ghawiri na kupitilira, monga mwa mwanjira Mbuya analamula Mose, na wana wa Israyeli wene wakatuluka mu Igupto. Reuben anali mwana wakubadwa woyamba wa Israel, ana a Reuben anali Enoch, ndi anthu a Enoch, wa Pallu, anthu a Pallu. Kwa Hezron, anthu wa Aseronei; kwa Karmi, anthu wa Karmi. Awa ndi madamu a Rubeni, ndipo

kuwerengera kwawo kunali makumi anayi na zitatu maelfu, mazana asanu na awiri, na makumi atatu.

Nanga ana a Pallu, Eliab. Ndi wana wa Eliab, Namuel, ndi Dathan, ndi Abiram, awa wakuitwa wa mpingo, awa ndi wakuimirira pa Mose ndi Aaron mu mpingo wa Korah, mu kuimirira kwa Mbuya. Ndipo nthaka itatsegula kamwa kake, inawameza iwo pamodzi na Kora, mu imfa ya mpingo wake, pamene moto unawapsereza anthu makumi asanu ndi mazana awiri, ndipo anakhala chizindikiro. Ana a Kora nga wakafa.

Nanga ana akholo a Simeoni, anthu a ana akholo a Simeoni, kwa Namueli, anthu a Namueli, kwa Jamini, anthu a Jamini, kwa Jakini, anthu a Jakini. Kwa Zara anthu a Zarai, kwa Sauli anthu a Sauli. Awa ndi mafuko gha Simeoni kuchokera mu kuwerengera kwawo, ziuru makumi ghawiri na ziwiri na mazana ghawiri.

Ana a Yuda, Er na Onani, ndipo Er na Onani anafa mdziko la Kanaani. Ndipo ana a Yuda anakhala malinga na mabanja awo: wa Shela, anthu a Shelani; wa Perezi, anthu a Perezi; wa Zera, anthu a Zera. Ndipo ana a Faresi anali Hezironi, anthu a Chiasironi, ndi Iamuni, anthu a Chiiamuni. Awa ndi mitundu ya anthu a Yuda mwakufufuza kwawo, zikwi makumi asanu na awiri na sita, na mazana asanu.

Na ana a Isakara mwakufanana na mafuko awo, kwa Tola, anthu a Atolai, kwa Pua, anthu a Apunai, Kwa Iasoub, anthu a Iasoubi; kwa Samram, anthu a Samrami. Awa ndi anthu a

Isakara mu kuwerengera kwawo, makumi anayi na asanu na limoza zikwi na mana mazana.

Vana va Zebulun malinga na mafuko awo: kwa Sered, fuko la Vaseredite; kwa Allon, fuko la Vaallonite; kwa Allel, fuko la Vaallelite. Awa ndi anthu a Zebuluni kuchokera mu kuwerengera kwao, makumi asanu na chimoza malufu na mazana asanu.

Ana a Gadi mwanachitani na mitundu yawo: kwa Safoni, anthu a Asafoni; kwa Hagi, anthu a Ahagi; kwa Suni, anthu a Asuni; Ku Azene, wanthu wa Azene; ku Addi, wanthu wa Addi. Kwa Arodi, anthu a Aroadi; kwa Ariel, anthu a Arieli. Awa ndi mafuko a ana a Gad monga mwa kuwerengera kwawo, makumi anayi na anayi zikwi na mazana asanu.

Vana va Asher malinga na mafuko awo: kwa Jamin, fuko la Vajaminite; kwa Jesou, fuko la Vajesouite; kwa Baria, fuko la Vabariaite. Ku Kober, anthu wa Koberi; ku Melchiel, anthu wa Melchieli. Ndi dzina la mwana wamkazi wa Asheri, Sara. Awa ndi anthu a Asheri kuchokera mu kuwerengera kwawo, maelfu makumi anayi na atatu na mazana anayi.

Vana va Joseph malinga na mafuko awo, Manase na Efereimu.

Ana a Manase. Kwa Makiri, anthu a Makiri, ndipo Makiri anabereka Gileadi; kwa Gileadi, anthu a Gileadi. Ndipo awa ndi ana a Gilead: Ahiezer, anthu a Chiahiezer; kwa Cheleg, anthu a

Chichelegite. Kwa Esriel, anthu a Esrieli, kwa Shechem, anthu a Sychemi. Kwa Symaer, anthu a Symaeri, na kwa Opher, anthu a Opheri. Ndipo kwa Salpaad, mwana wa Opher, sanabadwe ana aamuna, koma ana aakazi, ndipo awa ndi mayina a ana aakazi a Salpaad: Mala, na Noua, na Egla, na Melcha, na Thersa. Awa ndi mafuko a Manase kufuma kuwerengera kwawo, zikwi makumi asanu na wiri na mazana asanu na wiri.

Ndipo awa ndi ana a Efereimu: kwa Sutala, anthu a Sutalani; kwa Tanaki, anthu a Tanaki. Awa ndi ana a Suthala, ku Eden, anthu a Eden. Awa ndi mafuko a Efereimu kuchokera ku kuwerengera kwao, zikwi makumi atatu na ziwiri na mazana asanu; awa ndi mafuko a ana a Yosefe malinga na mafuko ao.

Ana a Benjamin malinga na mafuko awo: kwa Bale, fuko la Abali; kwa Asyberi, fuko la Aasyberiti; kwa Iachiran, fuko la Aiachiraniti.

Kwa Sophan, anthu a Sophanes. Ndipo ana a Bale anali Adari na Noemani; kwa Adari kunali anthu a Aadari, ndipo kwa Noemani kunali anthu a Anoemani. Awa ndi ana a Benjamin malinga na mafuko awo kuchokera ku kuwerengera kwawo, zikwi makumi atatu na zisanu na mazana asanu.

Nanga wana wa Dan malinga na mafuko awo: kwa Shuham, anthu wa Shuhamites. Awa ndi mafuko wa Dan malinga na mafuko awo. Mafuko yonse ya Ashuhamites malinga na kuyangana kwawo, makumi asanu na anayi na mazana anayi.

Ana a Nafutali mwakukhala mu mabanja awo: kwa Asieli, banja la Asieli; kwa Guni, banja la Guni. Kwa Jeser, bantu ba Jeseri; kwa Sellem, bantu ba Sellemi. Awa ndi anthu a Nafutali kuchokera mu kuwerengera kwawo, makumi anayi a zikwi ndi mazana atatu.

Iyi ndi kubala kwa ana a Israeli, mazana asanu na limoza mazana na chikwi na makumi atatu.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Nthaka yigaŵikwa kwa awa kuti alowe ufumu malinga na nambala ya mazina. Kwa wanthu wambiri ukawonjezera cholowa, ndipo kwa wanthu wochepa ukachepetsa cholowa chawo; kwa aliyense, monga mwa kuwerengedwa kwawo, chikaperekedwa cholowa chawo. Mwa magawo nthaka yigawidwa ku mazina, monga mafuko a makolo awo vigalowa. Kuchokera mu chigawo udzagawa cholowa chawo pakati pa ambiri na ochepa.

Ndipo ana aamuna a Levi mwankhala ya midzi yawo, kwa Geresoni, anthu a Geresoni, kwa Kohati, anthu a Kohati, kwa Merari, anthu a Merari. Awa ndi mafuko gha ana gha Levi: fuko la Lobeni, fuko la Hebroni, fuko la Kore, na fuko la Mousi. Kohat anabereka Amram. Zina la mkazi wake linali Yokabedi, mwana wa mkazi wa Levi, uyo wabereka awa kwa Levi mu Egipito, ndipo wabereka kwa Amramu Aroni na Mose, pamoza na Miriamu mlongo wawo. Ndipo Aroni anakhala ndi ana awa: Nadabu, ndi Abihu, ndi Eleazara, ndi Itamara. Ndipo Nadabu na Abihu wakafa pamene iwo ankapereka moto wakunja pamaso

pa Mbuya mu chipululu cha Sinai. Ndipo anakhala ku kuwerengera kwawo vikhumi makumi ghawiri na atatu, wonse wamwamuna ku mwezi umoza na kupitilira, nga anawerengeka pamoza na ana a Israeli, chifukwa nga anapasidwa gawo mu pakati pa ana a Israeli.

Ndipo uyu ndi kuwerengera kwa Mose na Eliezara wansembe, iwo anawerengera ana a Isiraeli ku Araboti ya Mowabu, pa Yorodano pafupi na Yeriko. Nanga mu izi sakunali munhu wa anthu akuwonongwa na Mose nanga Aroni, uwo akawononga ana a Israeli mu chipululu cha Sinai. Pakuti Mbuya anati kwa iwo, Mukufa akufa mu chipululu, ndipo kwamba munhu nangapo anasiyika mwa iwo, kunze kwa Kalebu mwana wa Jefune, na Joswa mwana wa Nuni.

27

Ndipo atafika ana akazi a Salapadi mwana wa Oferi mwana wa Galaadi mwana wa Makiri wa anthu a Manase wa ana a Yosefe, ndipo awa mayina awo: Maala, na Noua, na Egla, na Melka, na Tersa. Na kuima pamaso pa Mose, na pamaso pa Eleazara wa msembe, na pamaso pa akulongozgi, na pamaso pa msonkhano wonse pa chitseko cha hema ya umboni, akunena, Tate wathu wakafwa mchipululu, nanga mwini wake wakali kweni pakati pa msonkhano wa vanthu vavasonkhene pamaso pa Mbuya mmsonkhano wa Kora, chifukwa mwa chivi chake wakafwa, nanga vana vakali kweni kwa iye. Dzina la tate wathu

lisakufufutike pakati pa vanthu vake, chifukwa kweni mwana wake. Tipeni uwo pakati pa valongo va tate wathu. Ndipo Mose wakapereka mlandu wawo pamaso pa Mbuya.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose. Kunena, molondola ana akazi a Salpaad alankhula, mphatso uziwapatsa iwo kukhala cholowa cha chuma pakati pa abale a bambo wawo, ndi uziika chigawo cha bambo wawo kwa iwo. Na ukalankhula kwa ana a Israeli, Kunena kuti, munthu nga afa, ndipo alibe mwana wamwamuna, mupeleke cholowa chake kwa mwana wake wamkazi, Ngati koma pasapezeka mwana wamkazi kwa iye, mupeleke cholowa kwa mlongo wake. Ngati koma asakhale ndi abale, mudzapereka cholowa kwa mbale wa bambo wake. Ngati koma palibe abale ba tate wake, mudzapereka cholowa kwa wakufupi kwambiri wake wa mu fuko lake, kuti alandire zake, ndipo ichi chidzakhala kwa ana a Israyeli lamulo la chiweruzo, monga momwe analamula Ambuye kwa Mose.

Ndipo Mbuya wakulonga kwa Mose, kwela mu phiri limene lili kumbali ya Yorodano, phiri ili Nebo, ndipo uwone dziko la Kanaani, limene Ine ndikulipatsa ana a Israyeli kuti likhale lawo. Ndipo udzaiona, ndipo udzasonkhanitsidwa kwa anthu ako, monga momwe Aaroni mlongo wako anasokhaniitsidwa pa phiri la Hori. Chifukwa mwalephuka mawu anga mu chipululu cha Sini, pamene gulu la anthu linalimbana kuti mundiyeretse, simunandiyeretse pa madzi pamaso pawo, uwu ndi madzi a mkangano ku Kadesi mu chipululu cha Sini. Ndipo Mose wanena kwa Mbuya, Mwamuna alangane Mbuye Mulungu wa

mizimu na nyama zonse munthu pa msonkhano uwu Uyo wakutuluka kunembo kwa uso wawo, na uyo wakulowa kunembo kwa uso wawo, na uyo wakulongozga iwo kutuluka, na uyo wakulowesga iwo, na mpingo wa Mbuya ukakhala nga nkhosa zyo zikakhala waka mweniso. Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Tenga kwa iwe mwini Joshua mwana wa Nun, munthu uyo ali na mzimu mwa iye mwini, ndipo udzayika manja ako pa iye. Ndipo udzamuyimika iye pamaso pa Eleazar wansembe, ndipo udzamulamula pamaso pa gulu lonse, ndipo udzalamula za iye pamaso pawo. Nanga ukhapeleka wa ulemekezero wako pa iye, kuti wana wa Israyeli angamvere iye. Nanga panyuma pa Eleazari wa muprisiti wiza yimira, nanga wiza kumufumba uweji wa ziwoneska panyuma pa Mbuya. Pa kamwa ka wakwe wiza kutuluka, nanga pa kamwa ka wakwe wiza kulowa iye nanga wana wa Israyeli pamoza, nanga yense mpingo.

Ndipo Mose wakachita monga Mbuya wakamulamira, ndipo wakatenga Yoshuwa, wakamukhazikitsa pamaso pa Eliezara wansembe, ndipo pamaso pa mpingo wonse. Na wakabika manja gha kwa pa uyo, na wakamukhazikiska monga wakalamula Mfumu kwa Mose.

28

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Lamula ana a Israeli, ndi udzati kwa iwo, ukunena, Mphatso zanga, mphatso zanga,

nsembe zanga za kununkha kwa bwino, mudzasunga kuzipereka kwa ine mu maphwando anga. Ndipo udzati kwa iwo, Izi ndi zopereka zonse zimene mudzapereka kwa Mbuye: tuwana twagondolo twa chaka chimoza twa wopanda chilema twiwiri pa tsiku mu chopereka chopsereza mosaleka. Mwana wa nkhosa wakuyamba udzamuchita mmawa, na mwana wa nkhosa wachiwiri udzamuchita madzulo.

Ndipo udzapanga chigawo cha khumi cha efa ufa wosalala kukhala nsembe wosakanizidwa mu mafuta mu chigawo cha chinayi cha hini. Chopereka chopsereka cha nthawi zonse, chimene chinapangidwa pa phiri la Sinai kuti chikhale fungo labwino kwa Mbuya. Ndi chopereka chakumwa chake chachinayi cha hin kwa mwana wankhosa mmodzi, mu malo opatulika udzathira chopereka chakumwa cha chakumwa champhamvu kwa Ambuye. Nanga mwana wankhosa wa ciwiri mudzamucita ku madzulo, malinga ndi nsembe yace nanga malinga ndi cakumwa cace, mudzacita kuti ukhale fungo lakununkha labwino kwa Mbuya. Nanga pa tsiku la Sabata muzapereka tuwana tubiri ta chaka chimoza topanda chilema, nanga magawo khumi awiri a ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta kuti zikhale nsembe, nanga chopereka cha chakumwa. Chopereka chopsereka cha masabata mu masabata pamwamba pa chopsereka chopsereka cha nthawi zonse, ndi chopereka chamowa chake.

Ndipo pa miyezi yatsopano muzapereka chopereka chowotcha kwa Ambuye, ana ang’ombe awiri, nkhosa yayimuna imodzi,

ana ankhosa asanu ndi awiri a chaka chimodzi opanda chilema. Magawo atatu khumi a ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta ku mwana ngombe mmodzi, na magawo awiri khumi a ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta ku nkhosa yayimuna imodzi, Chigawo cha khumi cha ufa wabwino wosakanizidwa mu mafuta pa mwana wankhosa umodzi, nsembe ya fungo lokomera, chopereka kwa Ambuye. Chopereka chawo cha chakumwa chidzakhala theka la hin kwa mwana ngombe mmodzi, ndi chigawo chachitatu cha hin kwa nkhosa yayimuna imodzi. Ndi chigawo chachinayi cha hin kwa mwana nkhosa mmodzi wa vinyo, ichi ndi chopereka chopsereza mwezi ndi mwezi mu miyezi ya chaka.

Ndipo mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo kwa Ambuye, pa chopereka chowotcha chopitirira chidzachitidwa, ndi chopereka chake chamowa.

Nanga mu mwezi wa khwamba, pa zuwa la khumi na vinayi wa mwezi, pasaka ya Mbuya. Nanga pa tsiku la khumi na vikhanu la mwezi uwu phwando, masiku asanu na awiri mudye buledi wopanda yisiti. Ndipo tsiku lakuyamba lochemekedwa lidzakhala loyera kwa inu, ntchito iliyonse ya ukapolo simudzayichita. Ndipo mwakabweresa vyakutenthesera vyakupereka kwa Mbuya: ana angombe awiri, nkhondolo yimoza, wana wankhosa wa chaka chimoza wasanu na wawiri; wakakhala wopanda chilema kwa inu. Ndipo nsembe yawo ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta, magawo atatu pa mwana ngombe mmodzi, ndipo magawo awiri pa nkhosa yayimuna

imodzi. Chakhumi chakhumi udzachita ku mwana wankhosa umoza umoza, ku ana ankhosa asanu ndi awiri. Ndi mbuzi imoza kuchokera ku mbuzi za chifukwa cha tchimo, kuchita chipepeso chifukwa cha inu, Kupatula cha chopereka chopsya chonse cha mmawa, icho ndi chopereka chopsya chonse cha nthawi zonse. Izi malinga na izi mwachita dazi mu masiku asanu na awiri, mphatso chopereka mu fungo la kununkha kwa kununkha kwa Mbuye, pa chopereka chonse chopsereza cha nthazi zonse mwachita chopereka cha kumwa chake. And the seventh day will be called holy to you, you shall not do any servile work on it.

Ndipo pa tsiku la zipatso zachichepere, pamene mukupereka nsembe yatsopano kwa Ambuye wa masabata, msonkhano wopatulika udzakhala kwa inu, ntchito iliyonse yautumiki simudzachita. Ndipo mupeleka zopereka zopsereza mu fungo wabwino kwa Mbuye: ana angombe awiri kuchokera ku ngombe, nkhosa yaimuna imodzi, ndi ana ankhosa asanu ndi awiri a chaka chimodzi opanda chilema. Chopereka chawo ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta, magawo atatu a khumi kwa mwana wangombe mmodzi, ndi magawo awiri a khumi kwa nkhosa yayimuna imodzi. Chakhumi chakhumi ku mwana wankhosa umoza, ku ana ankhosa asanu na awiri, na mbuzi umoza wa pa mbuzi pa za tchimo, kuchita chiyeretso pa inu, kunze kwa chopereka chopsya chonse cha nthazi zonse. Ndi nsembe yawo muzachita kwa ine, zopanda chilema zizakhala kwa inu, ndi zopereka zakumwa zawo.

29

Nanga mu mwezi wa sabale, pa zuŵa limoza la mwezi, msonkhano wakupatula uzakhala kwa inu, ntchito yilikose ya ukapolo simuzachita, zuŵa la chizindikiro lizakhala kwa inu. Ndipo mwakuchita zopereka zopsereza ku fungo lakununkhira kwa Mbuye, mwana wa ngombe umoza kuchokera ku ngombe, nkhosa yayimuna umoza, ana ankhosa a chaka chimoza asanu ndi awiri wopanda chilema. Nsembe yawo ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta, magawo atatu a khumi kwa mwana wangombe mmodzi, ndi magawo awiri a khumi kwa nkhosa yayimuna imodzi, Chakhumi chakhumi ku mwana wankhosa umoza umoza, ku ana ankhosa asanu na awiri, Ndi mbuzi chimodzi kuchokera mu mbuzi za chiwemi pa za tchimo, kuchita chipepeso pa inu, Kunkhongolola nsembe zya kutentha zya mwezi wamphya, pamoza na nsembe zawo na nsembe zya kumwa zawo, na nsembe ya kutentha ya nthazi zonse, pamoza na nsembe zawo na nsembe zya kumwa zawo malinga na kutanthauzira kwawo, kuti zikhale fungo la kununkha kwabwino kwa Mbuya.

Ndipo tsiku la khumi la mwezi uwu lidzakhala lopatulika kwa inu, ndipo mudzadzipondereza miyoyo yanu, ndipo ntchito iliyonse simudzayichita. Nanga mwakubweresa zopereka zotenthedwa zonse mu fungo lakoma la Mbuye, zopereka kwa Mbuye, mwana wangombe umoza wa ngombe, nkhosa yayimuna imoza, ana ankhosa a chaka chimoza asanu ndi awiri,

adzakhala opanda chilema kwa inu. Nsembe yawo ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta, zitatu mwa khumi kwa mwana ngombe mmodzi, na ziwiri mwa khumi kwa nkhosa yayimuna imodzi. Chigawo cha khumi kwa mwana wankhosa umoza aliyense, pa ana ankhosa asanu ndi awiri, And mbuzi umoza wa pa mbuzi za vyivi vya tchimo, kukwaniska vyivi vya inu, kunze kwa tchimo wa kukwaniska vyivi, na nsembe yotentha ya nthazi zonse, nsembe yake, na chopereka cha kumwa chake malinga na chiphindikizo mu fungo la kununkha bwino, chopereka kwa Mbuya.

Ndipo pa zuwa la khumi na vikhanu la mwezi wa chisanu na chiwiri uyu, kuzizwa kwakupatulika kuzakhala kwa inu, ntchito zonse za ukapolo simuzachita, ndipo mukondwereze chikondwerero cha Ambuye masiku asanu na awiri. Nanga mwakupeleka nsembe zopsereza nsembe mu kununkha kwa fungo labwino kwa Mbuye, pa tsiku la woyamba ngombe zochokera ku ngombe khumi na zitatu, nkhosa ziwiri, ana ankhosa a chaka chimoza khumi na zinayi, zikakhala zopanda chilema. Nsembe zawo ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta: magawo atatu a khumi kwa mwana ngombe umodzi, kwa ana ngombe khumi ndi atatu, ndi magawo awiri a khumi kwa nkhosa yayimuna imodzi, pa nkhosa ziwiri zayimuna, Chakhumi chakhumi ku mwana wankhosa umoza, pa ana ankhosa anayi ndi khumi, Ndi mbuzi imoza kuchokera mu mbuzi za chivi, kunze kwa chopereka chopsereza cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi nsembe zawo zakumwa.

Nanga pa zuŵa wachiwiri wana wa ngombe khumi na wiwiri, nkhondzo ziwiri, wana wa mbelele wa chaka chimoza khumi na zinayi wopanda chilema. Nsembe yawo na chopereko cha kumwa chawo ku ana angombe, na ku nkhosa zazimuna, na ku ana ankhosa, malinga na chiwerengero chawo, malinga na kutanthauzira kwawo. Ndi mbuzi imodzi kuchokera mu mbuzi chifukwa cha tchimo, kupatula chopereka chopsereza chosalekeza, nsembe zawo ndi zopereka zawo zakumwa.

Pa tsiku lachitatu ngombe zingono khumi na chimodzi, nkhosa zazimuna ziwiri, ana ankhosa a chaka chimodzi khumi na anayi opanda chilema. Nsembe yawo na chopereko cha kumwa chawo kwa ana angombe, na kwa nkhosa zazimuna, na kwa ana ankhosa, malinga na chiwerengero chawo, malinga na kutanthauzira kwawo. Ndi mbuzi imoza kuchokera mu mbuzi chifukwa cha tchimo, kunze kwa chopereka chopsereza cha nthazi zonse, nsembe zawo ndi nsembe za chakumwa zawo.

Pa tsiku lachinayi ngombe khumi, nkhosa ziwiri, ana ankhosa a chaka chimoza khumi na anayi opanda chilema. Nsembe zawo na zopereka zakumwa zawo ku ana angombe, na ku nkhosa zazimuna, na ku ana ankhosa, mwakuchuluka kwawo, mwakufotokozera kwawo. Ndi mbuzi imoza kuchokera mu mbuzi za chivi, kunze kwa chopereka chopsereza cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi nsembe zawo za kumwa.

Pa tsiku la cisanu ngombe zingono zisanu na zinayi, nkhosa zazimuna ziwiri, ana ankhosa a chaka chimodzi khumi na anayi

opanda chilema. Nsembe zawo na zopereka zakumwa zawo ku ana angombe, na ku nkhosa zazimuna, na ku ana ankhosa, mwakuchuluka kwawo, mwakufotokozera kwawo. Nanga mbuzi yimoza kufuma mu mbuzi pa vifwa vya tchimo, kupatula chopereka chosya chonse cha nthazi zonse, vipembedzo vyawo nanga vipembedzo vya kumwa vyawo.

Pa tsiku la cisanu na chimoza, ngombe zingono zisanu na zitatu, nkhosa zazimuna ziwiri, ana ankhosa a chaka chimozi khumi na anayi opanda chilema. Nsembe zawo na zopereka zakumwa zawo ku ana angombe, na ku nkhosa zazimuna, na ku ana ankhosa, mwakuchuluka kwawo, mwakufotokozera kwawo. Ndi mbuzi imoza kuchokera mu mbuzi za chivi, kunze kwa chopereka chopsereza cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi nsembe zawo za kumwa.

Pa tsiku la cisanu na ciwiri, ngombe zazimuna zisanu na ziwiri, nkhosa zazimuna ziwiri, ana ankhosa a chaka chimodzi khumi na anayi opanda chilema. Nsembe zawo na zopereka zakumwa zawo ku ana angombe, na ku nkhosa zazimuna, na ku ana ankhosa, mwakuchuluka kwawo, mwakufotokozera kwawo. Ndi mbuzi imoza kuchokera mu mbuzi za chivi, kunze kwa chopereka chopsereza cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi nsembe za chakumwa zawo. Ndipo pa tsiku la msere pa kumaliza msonkhano ukhala kwa inu, ntchito yonse ya ukapolo simukachita pa tsikuli. Na muyenera kubweresa zopereka zopsereza za fungo wakununkha bwino kwa Mbuya: mwana wa ngombe umoza, nkhosa yayimuna umoza, ndi ana a nkhosa

asanu ndi awiri a chaka chimoza wopanda chilema. Nsembe zawo na zopereka zakumwa zawo ku mwana wangombe na ku nkhosa yayimuna na ku tuwana twankhosa malinga na chiwerengero chawo, malinga na kukonzekera kwawo. Ndi mbuzi imoza kuchokera ku mbuzi pa za tchimo, kupatula chopereka chowotcha cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi zopereka zawo za kumwa.

Izi mwachita kwa Mbuya mu maphwando yanu, kupatula mapemphero yanu, na zofuna yanu, na zopereka zopsereza zanu, na nsembe zanu, na zothira zanu, na chipulumutso chanu.

30

Ndipo Mose analankhula kwa ana a Israeli monga zonse zimene Ambuye anamulamula Mose. Ndipo Mose walankhula kwa vakulongozgi va mafuko va vana va Israeli, wakuti, Uyu ndi mawu wakuti Mfumu walamula. Munthu uyo wakuti walumbira lumbiro kwa Mbuya, kapena walumbirira lumbiro, kapena wadzimanga na kumanga pa moyo wake, sangaipise mawu ake; vyose vya vyatuluka mu mlomo wake, wachita. Ngati koma mkazi alumbira chilumbiro kwa Mbuya, kapena amange chigwirizano mu nyumba ya tate wake mu unangono wake, Na bambo wake akamva mapemphero wake na zolongosora zake zizo wakalongosora pa moyo wake, na bambo wake akhale chete, mapemphero wake onse adzayima, na zolongosora zonse zizo wakalongosora pa moyo wake zidzakhala kwa iye. Ngati

koma bambo wakwe akakane pa tsiku lili lonse akamve mapemphero ghakwe ghonse na zolongosora zakwe, zimene wakalongosora pa moyo wakwe, siziyima, na Mbuya wakumucepesa iye, chakuti bambo wakwe wakakana.

Ngati koma atakhala kwa mwamuna, ndi mapemphero ake pa iyi malingana ndi kusiyana kwa milomo yake, amene anaika pa moyo wake, Ndipo mwamuna wake akamva ndipo akakhala chete pa tsiku limene akamva, motero zipembedzo zake zonse zidzakhazikika, ndi zolinga zake zimene anadziika pa moyo wake zidzakhazikika. Ngati koma mwamuna wake wakana kweniweni pa tsiku lili lonse limene wamva, mapemphero ake onse na zolinga zake zonse zimene waziika pa moyo wake sizikhalabe, chifukwa mwamuna wakana kuchokera kwa iye, ndipo Mbuye wamuyeretsa iye.

Ndipo malumbiriro a mkazi wamasiye ndipo wa yemwe watulutsidwa, zonse ngati angalumbire mwana wake wa mtima wake, zikhalabe kwa iye. Ngati koma mu nyumba ya mwamuna wake lumbiro lake, kapena chilamulo pa moyo wake ndi lumbiro, Na akuva mwamuna wake, na akaleka kulankhula kwa iyo, na asakana iyo, na ziyimirira zonse mapemphero ake, na zonse zolinga zake zimene anaika pa moyo wake, ziyimirira pa iyo. Ngati koma mwamuna wake wakuchotsa pa tsiku lili lonse limene wakumva, zonse zimene zikutuluka mmilomo mwake malingana na mapemphero ake, na malingana na zolumbira zake za moyo wake, sizikukhala kwa iye, mwamuna wake wakuchotsa, na Ambuye wakumutsuka. Malumbiro yonse na

lumbiro lonse la chomangira chowuza mtima, mwamuna wake akhazikiza ichi, ndipo mwamuna wake akhachotsa Ngati koma kukhala chete akhale chete tsiku kuchokera mmasiku, ndi adzakhazikitsa kwa iye mapemphero onse ake, ndi zolinga zonse pa iye adzakhazikitsa kwa iye, chifukwa anakhala chete tsiku limene anamva. Ngati koma mwamuna wake wachotsa pambuyo pa siku yomwe wakumva, akalandira tchimo lake. Izi ndi malamulo onse amene Mbuya analamula Mose, pakati pa mwamuna ndi mkazi wake, ndiponso pakati pa tate ndi mwana wake wamkazi ali mu unyankhondo mu nyumba ya tate wake.

31

Ndipo Mbuya wakalankhula kwa Mose, kunena, Bwezani kubwezera ana a Israeli kuchokera kwa a Midiani, ndipo pambuyo pake udzawonjezedwa kwa anthu ako. Ndipo Mose wakaŵecheta kwa ŵanthu wakuti, Konzani ŵankhondo kuchokera mwa inu ŵamuna, ndipo ŵayime pa nkhondo pamaso pa Mfumu pa Midiyani, kuti ŵaŵozere chilango cha Mfumu pa Midiyani. Zikwi monga ku phazi, zikwi monga ku phazi, ku maphazi wose wa ana a Israeli, tumani ku nkhondo. Ndipo anawerengera kuchokera mzikwi za Israeli chikwi chimodzi kuchokera ku fuko, zikwi khumi na ziwiri okonzekera nkhondo. Ndipo Mose wakatumizga wavo, chikwi chimoza ku mphangwa iliyose, chikwi chimoza ku mphangwa iliyose pamoza na mphamvu yawo, na Finehasi mwana wa Eliezara mwana wa Aroni wansembe, na zinthu zakupatulika, na

malipenga wa zizindikiro mu manja yawo.

Ndipo anakonzekera nkhondo pa Midiani, monga analamula Mbuya Mose, ndipo anapha alume onse. Ndipo mafumu a Midiani anawapha pamoza na ovulazika awo, Evi, Rekemu, Zuri, Huri, na Reba, mafumu asanu a Midiani, ndipo Balaamu mwana wa Beori anawapha ndi lupanga pamoza na ovulazika awo. Ndipo anafunkha akazi a ku Midiani, na katundu wawo, na ngombe zawo, na chuma chawo chonse, ndipo anafunkha mphamvu zawo. Nanga mizinda yawo yose ya mu nyumba zawo, nanga minda yawo yonenepa, vakayocha mu moto. Ndipo walatenga vyose vya kufunkha kwa iwo, ndi vyose vya kufuma kwa iwo, kufuma kwa munthu mpaka ku cinyama. Ndipo anabweretsa kwa Mose na kwa Eleazara wansembe, na kwa ana onse a Israeli, akaidi, na zofunkha, na zofunkha mu msasa mu Araboti Mowabu, umene uli pa Yorodano pafupi na Yeriko. Ndipo Mose na Eliezara wansembe na akulungwa wonse wa mpingo wakatuluka kukakumana nawo kunze kwa msasa. Ndipo Mose anakwiya pa ayanganiri a gulu lankhondo, akuluakulu a zikwi ndi akuluakulu a mazana omwe anali kubwera kuchokera kunkhondo. Ndipo Mose anawauza kuti, Chifukwa chiyani mwasiya akazi onse? Awa pakuti awa alikuba kwa ana a Israeli malinga na mawu a Balaamu wakuti awatembuze na kunyalanyaza mawu a Mbuya chifukwa cha Peori, ndipo chilikuchitika chilonda mu msonkhano wa Mbuya. Ndipo lero phaninyi mwanangondo wuliose mu vintu vyose vya kufunkha, na mkazi wuliose uyo wakumanya bedi ya mwanangondo, muphaninyi. Nanga yose ufyuma wa akazi

wawo uyo ngwakuti ukulumba kugona na mwamuna, muwasunga wamoyo. Ndipo inu mukakhale kunja kwa msasa masiku asanu ndi awiri, aliyense wakupha ndi wakukhudza wakufayo adzayeretsedwa pa tsiku lachitatu ndi pa tsiku lachisanu ndi chiwiri, inu ndi akapolo anu. Ndipo chophimba chilichonse ndi chombo chilichonse cha chikopa, ndi ntchito yonse ya chikopa cha mbuzi, ndi chombo chilichonse cha mtengo muyeretse.

Nanga Eleazara wansembe wakulonga kuna wanangwa wa mphamvu wakubwera kuchokera mu nkhondo, Ichi ndi lamulo wa malamulo uyo Mwenecho wakulamula Mose. Koma wa golide na wa siliva na mkuwa na chitsulo na mtovu na tini, Chinthu chilichonse chidzadutsa mu moto, ndi chidzayeretsedwa, koma ndi madzi a kuyeretsa chidzayeretsedwa, ndi zonse zingapo ngati sizidutsa mu moto, zidzadutsa mu madzi. Ndi sambirani zovala tsiku la cisanu na ciwiri, ndi mudzakhala oyera, ndi pambuyo pa zimenezi mudzalowa mu msasa.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Tenga chiwerengero cha zinthu za ukapolo kuchokera ku munthu mpaka ku chiweto, iwe na Eleazara msembe na akuluakulu a mabanja a mpingo. Nanga mwagawane vyakufunkha pakati pa ankhondo awa anapita mu nkhondo nanga pakati pa msonkhano wose. Ndipo mwayenera kupatula chinthu cha kumapeto kwa Mbuye kuchokera kwa ankhondo omwe anapita ku nkhondo, moyo umodzi kuchokera ku mazana asanu, kuchokera kwa anthu, ndi

kuchokera ku ziweto, ndi kuchokera ku ngombe, ndi kuchokera ku nkhosa, ndi kuchokera ku abulu. Ndipo kuchokera pa theka lawo mudzalandira. Ndipo udzapatsa Eliezara wansembe zipatso zakuyamba za Ambuye. Nanga kuchokera ku hafu ya ana a Israeli, ukatole umoza kuchokera ku makumi asanu kuchokera ku anthu, nanga kuchokera ku ngombe, nanga kuchokera ku nkhosa, nanga kuchokera ku mbunda, nanga kuchokera ku ziweto zonse, nanga ukawapatse kwa Alevi wakusunga asunga mu hema ya Mbuye.

Ndipo Mose ndi Eleazare wansembe anachita monga Mbuya analamulira Mose. Nanga chakachitika chosalira cha zofunkha icho chakatola ankhondo, kuchokera ku nkhosa, mazana asanu ndi chimoza masauzande ndi makumi asanu ndi awiri ndi asanu masauzande. Ndi ngombe, zikwi makumi asanu ndi ziwiri ndi ziwiri, Ndi mbunda, makumi asanu ndi umoza vikhumi vya zikwi, Ndi myoyo ya anthu kuchokera kwa akazi amene sanadziwa bedi ya mwamuna, myoyo yonse, makumi atatu ndi ziwiri maelfu. Ndipo zinachitika kuti theka la gawo la iwo amene anapita ku nkhondo, kuchokera mu chiwerengero cha nkhosa, chinali zikwi mazana atatu ndi makumi atatu ndi zikwi zisanu ndi ziwiri ndi mazana asanu. Ndipo gawo la Mbuye kuchokera ku nkhosa linali mazana asanu ndi limodzi makumi asanu ndi awiri ndi zisanu Ndi ngombe, makumi atatu ndi chikwi chimoza, ndipo gawo la Mbuye linali ngombe makumi asanu ndi awiri ndi ziwiri, Ndi mbunda, vikhumi vitatu na mazana asanu, ndipo kumaliziro kwa Mbuya, makumi asanu na umoza, Ndi myoyo ya anthu khumi na sikisi zikwi, ndi

malekezero awo kwa Mbuya, myoyo makumi atatu na awiri.

Ndipo Mose wapereka chopereka cha Mbuya kwa Eliezara wansembe, monga mwa Mbuya analamula Mose. kuchokera mu gawo la theka la ana a Israeli, amene Mose anagawanisa kuchokera kwa amuna ankhondo Nanga chakachitika theka ya msonkhano ya nkhosa chakaŵa mazana atatu ndi makumi atatu a zikwi, nanga zikwi zisanu ndi ziwiri, nanga mazana asanu. Ndi ngombe, zikwi makumi atatu ndi zisanu ndi chimoza, Mbunda, makumi atatu masanji ndi mazana asanu. Ndi miyoyo ya anthu, khumi ndi zisanu ndi chimodzi zikwi. Ndipo Mose wakatola kuchokera ku gawo la theka la ana a Israeli chimoza kuchokera mu makumi asanu, kuchokera ku anthu ndi kuchokera ku ziweto, ndipo wakawapatsa kwa Alevi amene amasunga umlondi wa tenti ya Mbuye, mwanjira imene Mbuye wakalamula Mose.

Ndipo anabwera kwa Mose onse awo anasankhidwa kukhala akuluakulu a magulu a chikwi cha mphamvu, akuluakulu a chikwi ndi akuluakulu a mazana, Ndipo anati kwa Musa, Atumiki ako analondola chiwerengero cha amuna ankhondo a kuchokera kwa ife, ndipo palibe kusowa kuchokera kwa iwo ngakhale umodzi. Nanga tafuna mpfumwa ya mphatso kwa Mbuya, munthu aliyense uyo wapeza chinthu cha golide, chikwangwani, chikwangwani cha phazi, mphete, chikwangwani cha mkono, nanga chikwangwani cha khosi, kuti tilipire machimo ghathu pamaso pa Mbuya. Ndipo Mose nanga Eliezara wamkulu wa nsembe wakatola golide kuchokera kwa

iwo, zinthu zonse zakupangidwa. Golide yense ya chopereka iyo anapatula kwa Mbuya inali khumi na sikisi zikwi na mazana asanu na awiri na makumi asanu ya masekeli kuchokera kwa akalonga a zikwi na kwa akalonga a mazana. Nanga vamuna vankhondo vakalanda kila umoza pa wakwe mwini. Ndipo Mose na Eleazara wansembe walandira golide kuchokera kwa wakulongozga wa vikhumi na kwa wakulongozga wa mazana, ndipo wakalowesya mu hema ya umboni, chikumbusko cha wana wa Israeli pamaso pa Ciuta.

32

Ndipo ngombe zambiri zinali kwa ana a Rubeni ndi kwa ana a Gadi, zambiri kwambiri, ndipo anaona dziko la Jazeri ndi dziko la Giliyadi, ndipo malowo anali malo a ngombe. Ndipo atayandikira ana a Rubeni na ana a Gadi, anati kwa Mose na kwa Eliezara wansembe na kwa akuluakulu a gulu la anthu ponena kuti, Ataroth, na Daibon, na Jazer, na Nimrah, na Heshbon, na Elealeh, na Sebama, na Nebo, na Baian, Nkhungu imene Mbuya wapereka pa maso pa ana a Israeli ndi nkhungu ya ziweto, ndipo atumiki anu ali na ziweto. Ndipo iwo ankanena kuti, Ngati tawapeza chisomo pamaso panu, mulole kuti malo agha aperekedwe kwa atumiki anu kuti akhale awo, ndipo musatiwolotse Yorodano.

Ndipo Mose anati kwa ana a Gadi ndi kwa ana a Rubeni, Abale anu akupita ku nkhondo, ndipo inu mukhala pano? Nanga

nchifukwa chiyani mwakusokoneza maganizo a ana a Israeli kuti asawoloke kulowa mu dziko limene Mbuya akuwapatsa? Kodi si chomwecho anachita ambuye anu, pamene ndinawatuma kuchokera ku Kadeshi Barena kuti akamvesese nkhalango? Na vakakwera chigwa cha mphesa, na vakalola nyika, ndipo vakalemba mitima ya vana va Israyeli kuti vasalowe mu nyika imene Mbuya vakapereka kwa iwo. Ndipo Mbuya anakwiya kwambiri pa tsiku limenelo, ndipo analumbira, kunena, Ngati aona anthu awa akwera kuchokera ku Aiguputo kuchokera zaka makumi awiri zakubadwa na kupitirira, akudziwa chabwino na choipa, dziko limene ndalumbira kwa Aburahamu, na Isaka, na Yakobo, pakuti sanatsatire pambuyo panga,

Koma Kalebu mwana wa Jefune wakulekanizidwa, na Joshuwa mwana wa Nauni, chifukwa anatsatira Mbuya. Ndipo Mbuya wakalipsa mtima mu ukali pa Israeli, ndipo wakawabalazya mchipululu kwa zaka makumi manayi, mpaka mbadzi yonse, iyo yinali kuchita zoipa pamaso pa Mbuya, inatha. Onani, mwayimikira mmalo mwa makolo anu, chiwonongeko cha anthu ochimwa, kuti muwonjezere kachiwiri ukali wa mkwiyo wa Mbuye pa Israeli. Chifukwa mwasoŵa kuchokera kwa iye kuwonjezerapo kusiya iye mu chipululu, ndipo mwachita zolakwa ku gulu lonse ili.

Ndipo basambira kwa iye, ndipo balikuti, Timanga makola a nkhosa pano ku ngombe zathu, na mizinda ku katundu wathu. Nanga ife tadzilimbikira chiteterezo choyamba kwa ana a

Israeli, mpaka tiwatengere iwo ku malo awo, nanga katundu wathu udzakhala mu mizinda yolimbikitsidwa chifukwa cha okhala mdziko. Sitidzabwerera mnyumba zathu mpaka ana a Israeli agawidwe, aliyense ku cholowa chake. Ndipo sitikhalira kulandira cholowa mwa iwo kuchokera ku mbali ya Yorodano ndi kupitirira, chifukwa talandira magawo athu mu mbali ya Yorodano ku mawa.

Ndipo Mose anati kwa iwo, Ngati muchita malinga na mawu awa, ngati mudzadzipangira zida pamaso pa Mbuye kuti mulowe ku nkhondo, Na kudzapita kwanu wonse wanyengo Yorodani pamaso pa Mbuya, mpaka mdani wake angawonongedwe pamaso pake, Na charu chigonjerezgwe pamaso pa Mbuya, ndipo pambuyo pa zimenezi mubwerenge, ndipo mukhale osalakwa pamaso pa Mbuya, ndi kuchokera ku Israeli, ndipo charu ichi chikhale chanu mu umwini pamaso pa Mbuya. Koma ngati simudzachita chomwecho, mudzachimwa pamaso pa Mbuya, ndipo mudzadziwa chivi chanu pamene zoyipa zikakugwilirani. Ndipo mudzamanga mizinda ya katundu wanu ndi makola a ziweto zanu, ndipo chimene chikutuluka mkamwa mwanu mudzachichita.

Ndipo analonga ana a Reuben ndi ana a Gad kwa Mose kuti, atumiki anu tichita monga Mbuye wathu wakulamula. Katundu wathu, akazi athu, ndi ziweto zonse zathu zikhala mu mizinda ya Giliyadi. Koma anthu atumiki ako akapita wonse akulemba zida na kukonzeka pamaso pa Mbuye ku nkhondo, munjira Mbuye wakuŵa.

Ndipo Mose anaika kwa iwo Eleazare wansembe, na Yoshuwa mwana wa Nuni, na akuluakulu a mabanja a mafuko a Israeli. Nanga Mose wakulonga kwa iwo kuti, Nga wana wa Rubeni nanga wana wa Gadi wakuwoloka Yorodani pamoza na winu, wonse wakulemba zida ku nkhondo patsogolo pa Mbuya, nanga mukugonjetsa nyika patsogolo pa winu, mukupeleka kwa iwo nyika ya Gileadi kuti ikhale yawo. Koma ngati sibawoloka bali nkhongono pamoza na inu mu nkhondo patsogolo pa Mbuya, muwolozenge katundu wawo, akazi wawo, na ziweto zawo patsogolo panu ku dziko la Kanani, ndipo balandenge cholowa pamoza na inu mu dziko la Kanani. Ndipo anayankha ana a Rubeni nanga ana a Gadi akunena kuti, Zonsene Mbuya akunena kwa atumiki, chomwecho tichita ifwe. Tifayitsa tinali nkhondo pamaso pa Mbuya kulowa mu dziko la Kanani, ndipo mufapo chuma kwa ife mu mbali ya Yorodani.

Ndipo Mose wapereka kwa ana a Gadi, ndi kwa ana a Rubeni, ndi kwa theka la fuko la Manase mwana wa Yosefe, ufumu wa Sihoni mfumu ya Aamori, ndi ufumu wa Ogi mfumu ya Basani, dziko ndi mizinda pamodzi ndi malire ake, mizinda ya dzikolo yozungulira. Ndipo wana wa Gadi wakamanga Daibon, na Ataroti, na Aroeri, ndi Sophar, ndi Jazer, ndipo vakaŵaza iwo, na Namram, na Baitharan, mizinda yolimbikwa, na makaya ya nkhosa. Ndipo ana a Reuben anamanga Heshbon, na Elealeh, na Kiriathaim, na Beelmeon, yazungulikiwa, na Sebama, na vakatuluskira malinga na mazina yawo mazina ya mizinda iyo vakamanga. Ndipo anapita mwana wa Machir mwana wa Manasseh ku Gilead, ndipo anaitenga, ndipo anawononga

Aamori amene anakhala mumenemo. Ndipo Mose wapereka Gileadi kwa Makiri mwana wa Manase, ndipo anakhala kumeneko. Nanga Jair mwana wa Manase wakapita, nanga wakatola midzi yawo, nanga wakayitcha midzi yeneyo kuti Midzi ya Jair. Nanga Nabau wakapita, wakatola Koati pamoza na midzi yake, ndipo wakatcha iwo Naboti kufuma ku zina lake.

33

Ndipo izi ndi njira za ana a Israeli pamene anatuluka mu dziko la Iguputo ndi mphamvu zawo mmanja mwa Mose ndi Aroni. Ndipo Mose analemba kuchoka kwawo ndi malo awo onse mwa mawu a Mfumu, ndipo awa ndi malo a ulendo wawo. Vakachoka ku Ramesesi mu mwezi wa kuyamba, pa tsiku la khumi na visanu la mwezi wa kuyamba, pa tsiku linacho la Pasaka, vana va Israyeli vakatuluka mu dzanja la kunthazi pamaso pa Vaiguputo vonse. Nanga Aigupito anali kukwirira mwa iwo awo akufwa onse awo Mbuya anakantha, conse cakubadwa kwamberi mu dziko la Aigupito, nanga mu milungu yawo Mbuya anachita kubwezera. Ndipo atachoka ana a Israeli ku Ramesesi, anakamanga misasa ku Sukoti. Ndipo atanyamuka kuchokera ku Sukoti, anakamanga misasa ku Butani, chomwe chiri chigawo china cha chipululu. Ndipo ananyamuka ku Buthan, ndipo anakamanga misasa pa mulomo wa Eiroth, umene uli patsogolo pa Beelsephon, ndipo anakamanga misasa patsogolo pa Magdolou. Ndipo wakasoŵa panyake pa Eiroti, ndipo wakadutsa pakati pa nyanja kulowa mu chipululu, ndipo

wakapita ulendo wa mazuŵa atatu mu chipululu, ndipo wakamanga misasa mu Pikriais. Ndipo anachoka ku Madzi Akuŵawa, ndipo anafika ku Elimu. Mu Elimu munali akasupe khumi na awiri a madzi, na mitengo makumi asanu na awiri ya migwalangwa, ndipo anakhala msasa kumeneko pafupi na madzi. Nanga iwo vakanyamuka ku Elimu, nanga vakamanga misasa pa nyanja yofiira. Ndipo wakanyamuka kuchokera ku nyanja yofiira, ndipo wakamanga misasa mu chipululu cha Sini.

Ndipo ananyamuka kuchokera ku chipululu cha Sini, ndipo anamanga misasa ku Refaka. Ndipo anachoka ku Rephaka, ndipo anamanga misasa mu Ailous. Ndipo ananyamuka ku Ailous, ndipo anakamanga misasa ku Raphidin, ndipo kunalibe madzi kuti anthu amwe. Nanga iwo vakanyamuka ku Raphidin, nanga vakamanga misasa mu chipululu cha Sinai. Ndipo iwo wakanyamuka ku chipululu cha Sinai, ndipo wakamanga misasa mu manda ya chilakolako. Ndipo anachoka ku manda a chilakolako, ndipo anaika misasa ku Aseroti. Ndipo iwo vakachoka ku Aseroth, ndipo vakaika misasa mu Rathamah.

Ndipo ananyamuka ku Rathamah, ndipo anakamanga misasa ku Remmon Phares. Ndipo ananyamuka ku Remmon Phares, ndipo anakamanga misasa ku Lebona. Ndipo ananyamuka ku Lebona, ndipo anamanga misasa mu Ressan. Ndipo ananyamuka ku Ressan, ndipo anamanga misasa ku Makellath. Nanga vakanyamuka ku Makhelath, nanga vakatumba mu Saphar. Ndipo wakanyamuka ku Safara, ndipo wakamanga misasa ku Karadati. Ndipo vakanyamuka ku Charadath, ndipo vakakhala

mu Makeloth. Ndipo vakachoka ku Makeloti, ndipo vakamanga misasa ku Katati. Ndipo wakanyamuka ku Kataath, ndipo wakamanga misasa mu Tarath. Nanga vakachoka ku Tarath, nanga vakamanga misasa ku Mathekka. Ndipo vakanyamuka ku Mathekka, ndipo vakakhala mu Selmonah. Nanga vakanyamuka ku Selmona, nanga vakamanga misasa ku Masuruti. Ndipo iwo vakanyamuka ku Masuruti, ndipo vakamanga misasa mu Banaya. Ndipo iwo wakuchoka ku Banaia, ndipo iwo wakalowera mu phiri Gadgadi.

Ndipo iwo vakachoka ku phiri ya Gadgad, ndipo vakamanga misasa ku Etebatha. Ndipo ananyamuka ku Etebatha, ndipo anakamanga misasa ku Ebronah. Ndi iwo vakachoka ku Ebronah, ndi vakaika mu Ezion Gaber. Ndipo ananyamuka ku Ezion Gaber, ndipo anakamanga misasa mu chipululu cha Sin, ndipo ananyamuka mu chipululu cha Sin, ndipo anakamanga misasa mu chipululu cha Paran, uwu ndi Kadesh. Ndipo iwo vakachoka ku Kadeshi, ndipo vakamanga misasa ku phiri la Hori pafupi na nkhongo ya Edomu.

Ndipo Aroni wansembe wakwera chifukwa cha ulamuliro wa Mbuya, ndipo wakafa kweneko mu chaka cha makumi manayi cha kuchoka kwa ana a Israyeli mu dziko la Iguputo, mu mwezi wa chisanu, tsiku limoza la mwezi. Ndi Aroni anali wa zaka 123, pamene anakafa pa phiri la Hori. Ndipo mfumu ya Mkanaani ya ku Aradi, imene inkakhala mu dziko la Kanaani, itamva pamene ana a Israyeli ankalowa, Ndipo ananyamuka ku phiri la Hori, ndipo anakamanga misasa ku Selimona. Nanga vakanyamuka

ku Selmona, nanga vakamanga misasa ku Phino. Ndipo vakachoka ku Phinon, ndipo vakamanga misasa mu Oboth.

Ndipo anachoka ku Oboth, ndipo anamanga misasa ku Ai, ku tsidya lina pa malire a Moab. Ndipo vakachoka ku Ai, ndipo vakamanga misasa ku Dibon Gad. Ndipo iwo anachoka ku Daiboni Gadi, ndipo anamanga misasa ku Gelmoni Deblathaimu. Ndipo anachoka ku Gelmon Deblathaim, ndipo anakamanga misasa pa mapiri a Abarim, patsogolo pa Nabau. Ndipo anachoka ku mapiri a Abarimu, ndipo anakhala ku kumadzulo kwa Moabu pa Yorodano pafupi na Yeriko. Ndipo anakamanga misasa mmbali mwa Yorodani pakati pa Aesimothi mpaka Belsa kumadzulo kwa Mowabu.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose ku madambo a Moabu pafupi na Yorodano, moyang'anana na Yeriko, nati, Yankhulani kwa ana a Israeli, ndipo mudzanena kwa iwo kuti, Inu mukuluka Yorodani kulowa mu dziko la Kanaani. Nanga mwakuwononga wonse wakukhala mu charu patsogolo pa nkhope yanu, nanga mwakuchotsa malo awo akulondera, nanga zonse zifaniziro zosungunuka zawo mwakuwononga izo, nanga zonse zipilala zawo mwakuchotsa. Ndipo mwakuwononga wonse wakukhala mu nthaka, ndipo mwakukhala mu iyi, pakuti ndapereka kwa inu nthaka yawo mu gawo. Nanga mwakagawira chalo chao mu maere malinga na mifuko yinu, kwa wanandi mwakuwonjezera chigawo chao, nanga kwa wachepa mwakuchepetsa chigawo chao. Ku chomwe chikachitika dzina lake, uko kwake kukakhala. Malinga na

mifuko ya makolo anu mwakagawira. Ngati koma simukuwaononga wakukhala pa nthaka kuchokera pamaso panu, amene mukuwasiya kuchokera kwa iwo akhala minga mu maso anu, na mifuvi mu mbali zanu, na akhala adani kwa inu pa nthaka imene inu mukukhala. Ndipo yikhala monga kugamula kuchita iwo, ndikhachitanso inu.

34

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Lamula ana a Israeli, na ukhati kwa iwo, Imwe mukulowa mu chalo cha Kanani, icho chikhala cholowa chanu, chalo cha Kanani pamoza na malire acho. Nanga yikakhala kwa inu mbali ya ku mwera kufuma ku chipululu cha Sini mpaka kufikira Edomu, nanga yikakhala kwa inu malire ya ku mwera kufuma ku gawo la nyanja ya mchere kufuma ku mawa. Malire yizungulira inu kuchokera Kumwera mpaka kukwera kwa Akrabin, ndi yidutsa Ennak, ndi chochokera chake chikhala Kumwera kwa Kadesh wa Barnea, ndi yituluka kulowa mudzi wa Arad, ndi yidutsa Asemona. Ndipo idzazungulira malire kuchokera ku Asemona mtsinje wa Igupito, ndipo njira yotulukira idzakhala nyanja. Nanga malire a nyanja azakhala kwa inu, nyanja yikulu izalire malire, ici cizakhala malire a nyanja kwa inu.

Nanga ichi chikhala kwa inu malire kupita kumpoto, kuchokera ku nyanja yayikulu mudzayezera nokha pafupi na phiri. Na kuchokera ku phiri, phiri muyeze kwa iwo akulowa mu Hamati,

na kutuluska kwake kuyera malire wa ku Saradaki. Ndipo malire adzatuluka ku Dephrona, ndipo kutuluka kwake kudzakhala ku Arsenain; ichi chidzakhala kwa inu malire kuchokera kumpoto. Ndipo malire azidzatsikira kuchokera ku Sephephamar mpaka ku Bela kummawa mpaka ku akasupe, ndipo malire azidzatsikira ku Bela mpaka kumbuyo kwa nyanja ya Chinereti kummawa. Nanga malire yikatsikira kufuma ku Sephamar mpaka ku Bela kummawa pa zitsime, nanga malire yikatsikira ku Bela pa msana wa nyanja ya Chinereti kummawa. Na malire akatsikira pa Yorodani, ndipo kutuluka kwake kukakhala nyanja yakuchedwa. Iyi yikakhala dziko lanu pamoza na malire ake kuzungulira.

Ndipo Mose analamula ana a Israeli kunena kuti, Iyi ndi nthaka imene mudzalandira nayo ndi maere, monga momwe Ambuye analamula kuti aipase mafuko asanu ndi anayi ndi theka la fuko la Manase. Chifukwa mtundu wa ana a Rubeni, ndi mtundu wa ana a Gadi monga nyumba za makolo awo, ndi theka la mtundu wa Manase analandira migawo yawo. Mafuko ghawiri na pakati pa fuko zinalandira zogawana zawo kupita kwa Yorodano mwambira Yeriko kuchokera Kusumphi kummawa.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose nati, Izi mazina wa anthu iwo akalandira kwa inu nyika, Eleazara wakutemwa na Yoshuwa mwana wa Nuni. Ndipo mudzalandira mtsogoleri umoza kuchokera mu fuko kuti akugawirani dziko.

Nanga awa ndi mazina a anthu a mtundu wa Yuda: Kalebu

mwana wa Yefune. Ya mtundu wa Simeoni, Salamieli mwana wa Semiudi. Wa mtundu wa Benjamin, Eldad mwana wa Chaslon, Wa mtundu wa Dan, wolamulira Bakchir mwana wa Egli. Wa ana a Joseph, wa fuko wa ana a Manase, mfumu Aniel mwana wa Soufi. Ya fuko ya ana a Eferaimu, mfumu Kamueli mwana wa Sabatani. Ya mtundu wa Zebuloni, wolamulira Elizafani mwana wa Parinaki. Wa mtundu wa ana a Isakara, mfumu Falitieli mwana wa Uza. Ya fuko ya ana a Asheri, mfumu Akiori mwana wa Salami. Wa mtundu wa Naphtali, mfumu Phadael mwana wa Iamioud.

Awa ndi amene Mbuya walamula kuti agawire ana a Israyeli mu dziko la Kanani.

35

Ndipo Mbuya wakalankhula kwa Mose pa kumadzulo kwa Moabu pafupi na Yorodano, monga Yeriko, kunena, Lamula ana a Israeli, ndipo azipereka kwa Alevi kuchokera mu zigawo za ulowa wawo mizinda yokhala, ndi malo a kuzungulira mizinda yawo azipereke kwa Alevi. Nanga ikhala kwa iwo mizinda yakukhala, nanga malo awo olimbikira akhala kwa ngombe zawo, nanga kwa nyama zawo zonse za miyendo inai. Ndi malo ghakufuŵana gha mizinda, imwe mwakupeleka kwa Walevi, kufuma ku lupanga lwa muzinda ndi kunja mamita ghanaŵiri kuzungulira. Ndipo muyeze kunja kwa muzi mbali ya kummawa makolobiti zikwi ziwiri, na mbali ya kummwera

makolobiti zikwi ziwiri, na mbali ya ku nyanja makolobiti zikwi ziwiri, na mbali ya kumpoto makolobiti zikwi ziwiri, ndipo muzi ukhale pakati pa ichi kwa inu, na malire ya mizinda. Ndipo mizinda mudzapereka kwa Alevi, mizinda isanu ndi umoza ya malo a kuthawira imene mudzapereka kuti wakupha munthu athawire kumeneko, ndipo kuwonjezera pa iziyi mizinda makumi anayi ndi iwiri. Mizinda yonse mupeleke kwa Alevi makumi anayi na zisanu na zitatu, iziyi, pamoza na mipata yawo. Nanga mizinda imwe mukapereka kuchokera mu chuma cha ana a Israyeli, kuchokera kwa iwo yambiri yambiri, nanga kuchokera kwa iwo yochepa yochepa, aliyense malinga na cholowa chake icho akalandira, akapereka kuchokera mu mizinda kwa Alevi.

Ndipo Mbuya analankhula kwa Mose, kunena, Yankhulani kwa ana a Israeli, ndipo mudzanena kwa iwo kuti, Inu mukuwoloka Yorodani kulowa mu dziko la Kanaani. Nanga mwakupanga mizinda ya kuthawira kwa inu, yakakhala malo ghakuthawira kweneko wakupha aliyonse wakupha mzimu wosalongosola. Nanga mizinda ikhala mafuko kwa inu kufuma kwa wolipsira mwazi, nanga wakupha asafe mpaka ayime patsogolo pa msonkhano pa chiweruzo. Ndi mizinda iyo mudzapereka, mizinda isanu ndi umoza, idzakhala malo othawirako kwa inu. Mizinda itatu mudzapereka kupita kwa Yorodano, nanga mizinda itatu mudzapereka mu dziko la Kanaani.

Pothawiro zidzakhala kwa ana a Israeli, ndi kwa mlendo, ndi kwa wokhala yemwe ali mwa inu, mizinda iyi idzakhala

pothawiro, kuti athawire kumeneko aliyense amene wapha moyo mosadziwa.

Koma ngati mu chida cha chitsulo wakwapula mnzake ndi kufa, wakupha ndi, wakupha uyo akufidwe ndithu. Ngati koma mu mwala wa mmanja umene munthu angafe nawo, amukantha munthu, ndi kufa, ndi wakupha, wakupha aphedwe ndi imfa. Ngati koma mwa chinthu chamatabwa kuchokera mumanja mwakuti angafe nacho, wakwapula mnzake, ndi kufa, wakupha ndi, imfa akufidwe wakupha.

Wokubwezera magazi uyu akupha wakupha pamene akukumana naye; uyu akupha iye. Ngati koma kudzera mu udani akankhe iye, na kuponye pa iye chinthu chilichonse kuchokera mu kubisalira, na kufa, Kapena chifukwa cha ukali wakumkwiya wamukantha ndi chiwoko chake, ndipo wafa, imfa aiphedwe wakantha uyo, wakupha ndi, imfa aiphedwe wakupha uyo. Wolipsira mwazi akapha wakupha uyo pakukumana naye.

Ngati koma mwadzidzidzi, osaŵa kudzera mu udani wakankha iye, kapena waponya pa iye chinthu chilichonse, osaŵa kuchokera mu kubisalira, kapena ndi mwala uliwonse, umene ungamuphe munthu, osadziwa, ndipo ugwere pa iye, ndipo afe, koma iye sanali mdani wake, kapena kufuna kumuchitira choipa Nanga gulu la vanthu likuwelunga pakati pa wakoma munthu na pakati pa wolipsira mwazi, malinga na maweluzo awa. Msonkhano wa anthu udzamulankhula wakupha munthu

kuchokera kwa wolipsira maliro, ndipo msonkhano udzamubwezera iye ku mzinda wa kupulumukira kwake, kumene anathawira, ndipo adzakhala kumeneko mpaka adzafa mprista wamkulu, amene anamudzoza iye na mafuta oyera.

Ngati koma wakupha atuluka kunja kwa malire wa mzinda umene anathawira kuko, Nanga wolipsira magazi amuwone kunja kwa malire gha mudzi wakuthawira kwake, nanga wolipsira magazi amuphe wakupha, siwakuchimwa. Mu mudzi wa chipulumuko akhale mpaka wansembe wamkulu angafe, ndipo wansembe wamkulu akafa, wakupha abwereranso ku dziko la chuma chake.

Ndipo zikhala zinthu izi kwa inu kukhala lamulo la chiweruzo mmibadwo yanu yonse mmalo anu onse okhala. Aliyense wakumenya mzimu, chifukwa cha mboni muzapha wakupha, koma mboni imodzi sidzachitira umboni pa mzimu kuti ife. Ndipo simuzalandira chiwemi chonena moyo kuchokera kwa wakupha yemwe ali wolakwa kuti aphedwe, pakuti ndi imfa adzaphedwa. Simungalandira chuma cha kuponya munthu kuti athawire ku mzinda wa malo a kuthawira, kuti akhalenso pa dziko, mpaka afe wansembe wamkulu. Nanga mwakakondwa kupha malo amene inu mukukhala, pakuti magazi agha akupha malo, nanga malo agha ngakakondwa kulipidwa kuchokera ku magazi amene akakhitika pa iwo, koma pa magazi a wakukhita. Nanga musadetse charu chakuti mukukhala pachanya pacho, pachakuti Ine ndikukhala mwa inu, pakuti Ine ndine Mwami wakukhala pakati pa ana a Israeli.

36

Ndipo anabwera akuluakulu a fuko la ana a Gileadi mwana wa Makiri mwana wa Manase kuchokera mu fuko la ana a Yosefe, ndipo analankhula patsogolo pa Mose, ndipo patsogolo pa Eliezara wansembe, ndipo patsogolo pa akuluakulu a nyumba za makolo a ana a Israeli, Na vakati, Mbuye vakalamula mbuye wathu kuti apereke nyumba ya cholowa mu cholowa kwa vana va Israeli, ndipo Mbuye vakalamula mbuye wathu kuti apereke cholowa cha Salapadi nkhongo wathu kwa vana vakazi vake. Nanga ŵakhalanso ŵakazi ŵa umoza wa mafuko ŵa ŵana ŵa Israeli, nanga gawo lawo likuchotsedwa kuchokera mu chiwemi cha ŵambuyathu, nanga likuŵikidwa mu cholowa cha fuko limene ŵakhalanso ŵakazi, nanga kuchokera mu gawo la cholowa chathu likuchotsedwa. Ngati koma kukhalapo kumasulidwa kwa ana a Israeli, cholowa chawo chidzawonjezeredwa pa cholowa cha fuko limene adzakhalira akazi, ndipo kuchokera pa cholowa cha fuko la mabanja athu cholowa chawo chidzachotsedwa.

Ndipo Mose analamula ana a Israeli mwa lamulo la Mbuye kunena kuti, Chomwecho mtundu wa ana a Yosefe ukunena. Ichi ndi mawu amene Mbuye analamula ana akazi a Salpaad, kunena, kumene kukuwakondweretsa, akhale akazi, koma kuchokera mu anthu a bambo awo akhale akazi. Ndipo cholowa sichidzasamutsidwa kwa ana a Israeli kuchokera ku fuko kupita ku fuko, chifukwa aliyense adzagwiritsitsa mcholowa cha fuko

la banja lake, ana a Israeli. Nanga mwanakazi aliyense kulandira cholowa kuchokera mu mafuko a ana a Isiraeli, adzakwatiwa ndi umoza wa anthu wa fuko la bambo wake, kuti ana a Isiraeli aliyense alandire cholowa cha bambo wake. Ndipo gawo silingasamutsidwa kuchokera mu fuko kupita ku fuko lina, koma aliyense adzagwiritsitsa cholowa chake ana a Israyeli.

Mwambo umene Mbuya analamula Mose, chomenecho anachita ana akazi a Salapadi. Ndipo Tiriza ndi Hogila ndi Milika ndi Noa ndi Malaa, ana akazi a Zelofehadi, anakhala kwa ana a abale awo. Kuchokera kwa anthu wa Manase, ana a Yosefe, anakhala akazi, ndipo cholowa chawo chinakhala pa fuko la anthu wa bambo wawo. Izi ndi malamulo na malangizo na ziweruzo zimene Mbuye analamula kudzera mu dzanja la Mose ku kumadzulo kwa Moabu pa Yorodano pafupi na Yeriko.

Uthenga Wambone wa Yohane

1

Mu chiyambi munalikuba Shoko, ndipo Shoko unalikuba kwa Chiuta, ndipo Chiuta analikuba Shoko. Uyu waali mu chiyambi kwa Mulungu. Zonse zinachitika kudzera mwa Iye, ndipo pasipanda Iye palibe kanthu nangapo ko kanachitika. Mwa Iye munali umoyo, ndipo umoyo unali kuwala kwa anthu. Na kuwala kukuwala mu mdima, ndipo mdima sukunakugwira.

Kunachitika munthu wotumizidwa kuchokera kwa Mulungu, dzina lake Yohane, Uyu wakiza kuti achitire umboni wa chanya, kuti wose wachikhulupirire kudzera mwa iye. Iye sanali uyo kuwala, koma kuti achitire umboni wonena za kuwala. Kunali kuwala chenecho chakuwala, chimene chikuwunikira munthu wonse ukubwera mu dziko lapansi. Wakalipo mu chilengedwe, na chilengedwe chidapangika kudzera mwa wakwe, koma

chilengedwe chidamumanya ayi. Anabwera ku zinthu zake, koma anthu ake sanamlandire. Koma vose vanji vakamupokelera, wakavapa ulamuliro wakukhala vana va Mulungu, vose vakukhulupilira mu dzina lake. Iwo si vakabalika kuchokera mu magazi, nanga kuchokera mu kufuna kwa thupi, nanga kuchokera mu kufuna kwa mwamuna, koma vakabalika kuchokera kwa Chiuta. Nanga Mawu ŵakhala thupi nanga wakhala pakati pathu, nanga tinawona ulemerero wakwe, ulemerero nga wa Mwana yekhayekha kuchokera kwa Tate, wadzala chisomo nanga choonadi. John wakamba za iye na wakufuwula wakunena, Uyu ndi uyo ndinanenanga: uyo wakwiza kumbuyo kwangu wakhala patsogolo pangu, chifukwa walikuba wakutoma kwangu. And we all received from his fullness, favor upon favor. Chakuti lamulo lyapereka kwa Mose, koma lusungu na unenesko vyakabwera kwa Yesu Kristu. Mulungu palibe munthu wakuwona nthazi, koma Mwana wake yekhayo yemwe wakukhala mu chifuwa cha Tate, uyo wakulongosola.

Ndipo uyu ndi umboni wa Yohane, pamene Ayuda kuchokera ku Yerusalemu anatumiza ansembe ndi Alevi kuti akamufunse kuti, Iwe ndiwe yani? Nanga wavomereza, nanga si wakana, nanga wavomereza kuti, Si ndili ine Kristu. Na vakumfunsa iye, Nanga chichi? Kasi uli Eliya iwe? Wakuti, Ayi, sindili. Kasi uli mneneri iwe? Wakuyankha, Ayi. Ndinati choncho kwa iye, Ndiwe ndani? Kuti tiperekeze yankho kwa iwo anatituma, ukunena chiyani pa iwe mwini? Wakati, Ine ndine mziwu wa wakufuwula mu chipululu, lungamizani njira ya Mbuya, monga wakatonga

Yesaya muneneri.

Na ŵakutumwawo ŵakali kuchokera kwa Mafarisayo. Nanga vakamufumba iye nanga vakati kwa iye, Chichi chomwecho ukubatiza, nga iwe nanga uli Kristu nanga Eliya nanga muporofita? Yohane wakayankhula kwa iwo wakuti, Ine ndimabatiza mu madzi, koma pakati pa inu wayima uyo inu simumuziba. Iye mwini ndi amene akubwera pambuyo panga, uyo wakhalako patsogolo panga, ndipo ine sindili woyenera kuti ndimasule chingwe cha nsapato wake. Izi zinthu zinachitika mu Betaniya kupita kwa Yorodano, uko Yohane unali kubatiza.

Zuŵa lina linango Yohane wakuwona Yesu wakwiza kwa iye ndipo wakuti, Wonani mwana wankhosa wa Chiuta wakutola tchimo cha chilengedwe. Uyu ndi wakuti ndinanenera za iye, Pambuyo panga akubwera mwamuna uyo wakhala pamaso panga, chifukwa woyamba wanga anali. Nanga ine sindinamuzibe iye, koma kuti awonekere kwa Israeli, chifukwa cha ichi ndinabwera ine mu madzi kubatiza. Ndipo Yohane wakachitira umboni kunena kuti, Ndawona Mzimu kutsikira nga njiwa kuchokera kumwamba, ndipo wakakhala pa iye. Na ine sindikumumanya iye, koma uyo wakandituma kuti ndikabatize mu madzi, uyo wakandiwuza kuti, Pa uyo ukaona Mzimu ukukhululuka na kukhalira pa iye, uyu ndi wakubatiza mu Mzimu Woyera. Nane ndinaona ndipo ndalumbira kuti uyu ndi Mwana wa Mulungu.

Tsiku linakulira John anaima kaŵiri pamoza na aŵiri mwa

ophunzira ŵakwe. Na atayangana kwa Yesu akuyenda, anati, Onani mwana wankhosa wa Mulungu. Na vaphunziri vawiri avo vakumva pakulongera kwake, ndipo vakamutsatira Yesu. Yesu atatembuka ndi kuwaona akumutsatira, anawauza kuti Mukufuna chiyani? Iwo koma anati kwa iye, Rabi (icho chikumasulizidwa kuti Mphunzitsi), mukhala kuti? Wakuwauza kwa iwo, Bwerani muone. Choncho wakabwera na kuona uko wakukhala, ndipo wakakhala naye tsiku lija. Linali ora la khumi pafupifupi. Anali Andrea mlongo wa Simoni Petro mmodzi mwa awiri amene anamva kuchokera kwa Yohane ndipo anamutsatira. Uyu wapeza choyamba mchimwene wake Simon ndipo wakumuwuza kuti, Tapeza Messiah, uyo ukutanthauza Kristu. Ndipo wakumutongoza kwa Yesu. Yesu atamuyangana, wakulonga kuti, Iwe uli Simon mwana wa Yona; iwe ukachemedwa Kefasi, uyo wakutanthauzidwa kuti Petro.

Zuŵa lyakutsatira Yesu anafuna kupita ku Galileya, ndipo anapeza Filipo ndipo anati kwa iye, Unditsatire. Inali Philip kuchokera ku Bethsaida, mudzi wa Andrew ndi Peter. Philip wakupeza Nathanael ndipo wakumuwuza kuti, uyo wakuti Mose wakalemba mu mulawu na vaneneri, takumupeza, Yesu mwana wa Yosefe wakuchokera ku Nazareti. Ndipo Natanayeli anati kwa iye, Kodi kuchokera ku Nazareti kungakhale chinthu chabwino? Filipo anati kwa iye, Bwera uone. Yesu anaona Natanayeli kubwera kwa iye na kwamba zakuti iye, Onani, uyu ndi Mwisrayeli wakamaka, mu uyo chinyengo chiri kulibe. Natanayeli wanena kwa iye, Mwaniziba kuchokera kweni? Yesu wankha na kunena kwa iye, Filipo asanakuyitane, pamene unali

pansi pa mkuyu, ndinakuwona. Natanayeli anayankha nati kwa iye, Rabi, iwe uli Mwana wa Mulungu, iwe uli Mfumu wa Israyeli. Yesu wakayankha na kuwuza kwa iye, Chifukwa ndinakuwuza kuti ndinakuwona pansi pa mtengo wa mkuyu, ukhulupilira? Uzawona zintu zakuluska kuposa izi. Ndi wakuti kwa iye, Choonadi, choonadi, nkhukuti kwa inu, kufuma lino muwona kumwamba kutseguka, ndi wathenga wa Chiuta wakwera ndi wakutsika pa Mwana wa munthu.

2

Na pa zuŵa la chitatu ukwati unachitika mu Kana wa ku Galileya, ndipo amayi a Yesu anali kuko, Yesu na vaphunzisi vake nakonso vakaitwa ku ukwati. Vinyu litatha, amayi wa Yesu wakumuuza kuti, Alibe vinyu. Yesu wakuti kwa iye, Chiyani kwa ine na kwa iwe, mkazi? Ora wangu sichinaliso chafika. Amayi wakwe wakukhamba kwa anthu akatumikira kuti, Chinthu chilichonse wakukhambirani, muchite. Kunali kumeneko mitsuko yamwala isanu ndi imodzi yoyimitsidwa molingana ndi kuyeretsa kwa Ayuda, yomwe inkasunga miyeso iwiri kapena itatu iliyonse. Yesu wakuti kwa iwo, Dzazani mbiya za madzi. Ndipo wakadzaza mpaka pamwamba. Na wakuti kwa iwo, Torani vino na mupeleke kwa mkulu wa chakudya. Na wakatora. Monga mkulu wa phwando akalawa madzi yakhalira vinyo, nkhakudziwa kuti yachokera kuti, koma atumiki akudziwa, iwo akatola madzi. Mkulu wa phwando akuyitana mkwatibwi. Na wakuti kwa iye, Munthu wonse wakuika vinyo

yabwino woyamba, ndipo akaledzera, ntheura wakuika yocepera. Koma iwe wasunga vinyo yabwino mpaka ntheura. Iyi ndi chiyambi cha zizindikiro chimene Yesu anachita ku Kana wa ku Galileya, ndipo anaonetsa ulemerero wake, ndipo ophunzira ake anamukhulupirira.

Pambuyo pa ichi, iye na amayi wakwe na abale wakwe na ophunzira wakwe anatsikira ku Capernaum, ndipo anakhala kumeneko masiku angapo.

Pasaka ya Ayuda yalikuba pafupi, ndipo Yesu wakakwera ku Yerusalemu. Ndipo wakapeza mu Nyumba ya Mulungu anthu wakugulisa ngombe na nkhosa na nkhunda, na osinthana ndalama wakhala pansi. Nanga wakapanga chikoti kutyochera ku zingwe, wakawalasa wonse kutyochera mu chipembedzo, nkhosa na ngombe, nanga wa asintha ndalama wakathilira ndalama nanga matebulo wakawapilika. Ndipo kwa iwo akugulitsa nkhunda anaati, Chotsani izi kuno, musachite nyumba ya Tati wangu nyumba ya malonda. Vaphunzira vake vakumbukira kuti valembedwa kuti, Changu cha nyumba yako chizandidya ine. Vakayankha choncho Ayuda ndipo vakati kwa iye, Chizindikiro chiyani chikutiwonetsa kwa ife chakuti zinthu izi zikuchita? Yesu anayankha na kuwauza kwa iwo, Muphwanye tempolo uyu, na mu masiku atatu ndidzamuyimikiza. Ayuda anati choncho, Templo uyu unamangidwa zaka makumi anayi na sita, ndipo iwe udzaukweza mu masiku atatu? Koma uyo walikuŵa pachiŵa cha chipembedzo cha thupi lake. Pamene wauka mu wakufa,

waphunzira wakwe wakumbukira kuti wakanena ichi, ndipo wakulupirira Malemba na mawu amene Yesu wakanena.

Pamene anali mu Yerusalemu pa chikondwerero cha Pasaka, anthu ambiri anakhulupirira mdzina lake, chifukwa ankaona zizindikiro zimene ankachita. Koma Yesu mwini sanakhulupirira wekha kwa iwo chifukwa chakuti ankaziwa wose, Nanga chakuti analibe chifunikwa kuti wina ambapo za munthu, pakuti mwini anadziwa vinthu vyaliji mu munthu.

3

Kunali munthu wina wa Mafarisayo, dzina lake Nikodemo, mfumu wa Ayuda. Uyu wakeza kwa iye usiku na wamuuza kuti, Rabi, tikudziwa kuti wabwera kuzwa kwa Mulungu mphunzitsi, chifukwa palibe munthu wakukhoza kuchita zizindikiro izi zimene iwe ukuchita, ngati Mulungu sanakhale na iye. Yesu anayankha na kukhamba kwa iye, Nadi nadi nkhuwakhuwa kwa iwe, nga mundu si wakubadwa kuchokera pamwamba, si wakukhoza kuwona ufumu wa Mulungu. Nicodemus wakuti kwa iye, Kasi munthu wakhoza vinji kubalika ali wakale? Kasi wakhoza kulowa mu mimba ya amayi wakwe kamoza kawiri na kubalika? Yesu wakayankha, Nadi nadi nkhukuwuzani, nga mundu wakubadwa kufuma mu madzi na Mzimu, wakuti wakugontha kulowa mu ufumu wa Chiuta. Chakubadwa kuchokera mu thupi ndi thupi, na chakubadwa kuchokera mu Mzimu ndi mzimu. Musadabwe chifukwa ndinakuuzani kuti,

nkhofunika inu kubadwa kuchokera kumwamba. Mhepo ikuvuma kwakuti ikufuna, na mau ghakyo ukuwamva, koma uli kwene ukumanyi kwakuti ikuchokera na kwakuti ikupita. Ntheura nkhuli wonse wakuti wabadiwa mu Mhepo. Nikodemu wakayankha na wakuti kwa iye, Izi zingachitike umo? Yesu anayankha nati kwa iye, Iwe uli mphunzitsi wa Israeli nati zintu izi suzidziwa? Nadi nadi nkhukuuzani kwa iwe kuti chimene tikuziwa tikuchiyankhula, na chimene tawona tikuchichitira umboni, koma umboni wathu simukuulandira. Ngati ndinakuuzani zinthu za pa dziko lapansi ndipo simukukhulupirira, bwanji ngati ndinakuuzani zinthu za kumwamba mudzakhulupirira? Na palije mundu wakwera mu kumwamba, koma nkhongo uyo wakuchokera mu kumwamba wakatsikira pansi, mwana wa mundu, uyo wakukhala mu kumwamba. Nanga monga Mose wakweza njoka mu chipululu, chomwecho Mwana wa munthu kwenera kukwezeka, kuti aliyense wakukhulupirira mwa iye asawonongeke, koma akhale na umoyo wamuyaya Wenewo pakuti Mulungu wakundanga vyakuti wapeleka Mwana wakwe wakubadwa yekha, kuti wonse wakukhulupilira mwa iye asawonongeke, nambo akhale na umoyo wa chikondi chosatha. Ayi, pakuti Mulungu watumizga mwana wakwe mu charu kuti aweruze charu, nambo kuti charu chipulumusidwe mwa iye. Uyo wakukhulupilira mwa iye sakuweruzidwa, koma uyo wosakhulupilira kale waweruzidwa, chifukwa sanakhulupilire mu zina la Mwana wamodzi yekha wa Mulungu. Iyi koma ndi chiweruzo, chakuti kuwala kwabwera mu chilengedwe, ndipo anthu anakonda mdima kuposa kuwala, pakuti ntchito zawo

zinali zoipa. Pakuti aliyense wochita zinthu zopanda phindu amadana ndi kuwala ndipo sabwera ku kuwala, kuti ntchito zake zisaonekere, Koma uyo wakuchita choonadi ukubwera ku chiwunika, kuti zochita zake ziwonekere, chifukwa mu Chiuta nkhuzichitika.

Pambuyo pa izi, Yesu na ophunzira ake anabwera ku dziko la Yudeya, ndipo kuko anakhala nao na kubatiza. Kunali kuti Yohane kubatiza mu Ainoni pafupi na Salimu, chifukwa madzi yambinji kunali penepo, ndipo anthu kunabwera na kubatizidwa. Pakuti Yohane anali asanaponjezedwe mu ndende. Chomwecho kwakachitika kufufuza pakati pa ophunzira a Yohane ndi Myuda wonena za kuyeretsedwa. Na iwo wakiza kwa Yohane na wakumuwuza kuti, Mphunzisi, uyo wakali pamoza na iwe kumbali ya Yorodano, uyo iwe waumbira za iye, ona uyu wakubatiza na wose wakubwera kwa iye. Yohane anayankha nati, Munthu sangakhoza kulandira chinthu chili chonse nga si chapereka kwa iye kuchokera kumwamba. Ivo mwekha inyuwe mukundiumbira kuti nakhamba, Sindili ine Kristu, kasi nditumwa patsogolo pa uyo. Uyo wakukhala na mkwatibwi ndi mkwati, koma mnzake wa mkwati, uyo wayima na kumva mawu ake, wakondwa kwambiri chifukwa cha mawu a mkwati. Chifukwa chake chikondwerero changa chakwanilitsidwa. Uyo nkhukufunika kukula, koma ine nkhukufunika kukhala wanandi. Uyo wakubwera kuchokera kuya ndi pamwamba pa zonse. Uyo wakukhala wa pa nthaka ndi wa pa nthaka ndipo wakulongora zinthu za pa nthaka; uyo wakubwera kuchokera kumwamba ndi pamwamba pa zonse.

Nanga vyakuti waona nanga vyakuti wamva, ichi chikuchitira umboni, nanga umboni wake palije mundu wakuchiwulira. Uyo wakutola umboni wakwe wasindikiza kuti Mulungu ndi weniweni. Uyo wakuti watumizga Mulungu wakhulonga mawu gha Mulungu, pakuti Mulungu wakupeleka Mzimu waka kweni kufuma mu chiyezho. Tate wakukonda mwana wake ndipo wamupatsa vyose mmanja mwake. Uyo ukhukhulupilira mu Mwana ukwete umoyo wa kuyaya, kasi uyo ukhukanira Mwana ngakuwona umoyo, kasi ukali wa Chiuta ukhukhalira pa iye.

4

Mbuye panadziwa kuti Afarisayo anamva kuti Yesu akupanga ndi kubatiza ophunzira ambiri kuposa Yohane Ngakhale kwenikweni Yesu mwini sangali kubatiza, koma ophunzira ake ndiwo anali kubatiza. Waleka ku Yudeya na waluta ku Galileya. Kunali kufunika koma iye kudutsa kudzera mu Samariya. Wakubwera chifukwa mu mzinda wa Samariya wotchedwa Sukari, pafupi ndi malo amene Yakobo anapereka Yosefe mwana wake. Kunali kuko chitsime cha Yakobo. Choncho Yesu atafunika mu ulendo anakhala pansi pa chitsime, ndipo kunali pafupifupi saa sita. Mkazi wina akubwera kuchokera ku Samariya kuti akoke madzi. Yesu akunena kwa iye, Patsa ine madzi yakumwa. Pakuti vaphunzisi vake valikwenda mumuzinda kuti vakagule vyakulya. Mkazi wa Samariya wakuti choncho kwa iye, Bwanji iwe Myuda ukupempha kumwa kwa ine, ndine mkazi wa Samariya? Pakuti Ayuda ndi Asamariya

sakugwirizana. Yesu wankhula nati wakuti kwa iye, Nga ukamanyi mphatso ya Chiuta, ndi ndani wakukambira kuti, Ndipatse kumwa, iwe ukanafunsira iye, ndipo wakapatsa iwe maji yamoyo. Mkazi wakumuuza kuti, Mwami, wuli na chikopa, ndipo chitsime nchakuya. Nanga ukupata kweni madzi ghamoyo? Kodi iwe uli wamkulu kuposa kholo wathu Yakobo, uyo wakatipela chitsime ichi, ndipo iye mwini wakamwa mu chitsime ichicho pamoza na ana ake na ziweto zake? Yesu anayankha na kuwuza ichi, Wonse wakumwa kuchokera mu madzi agha akanyota kanyake, Uyo wakamwa mu madzi ghakuti ine ndikamupha, ngakamwaso nyota kuya ku nthazi, nambo madzi ghakuti ndikamupha, ghakhalenge mu mkhati mwakhe chitsime cha madzi ghakutuluka kuya ku umoyo wa muyaya. Mkazi wakuti kwa iye, Mbuya, ndipatireni madzi awa kuti ndisanyotenso nang'a kubweranso kuno kukoka. Yesu anamuwuza kuti, Pita ukaitane mwamuna wako ndipo ubwere kuno. Mkazi uyo wakayankha na wakhamba, Sindili na mwamuna. Yesu wakhambapo kwa iye, Bwino wakhambapo kuti sindili na mwamuna, Pakuti wamuna msanu unakhala nawo, ndipo lero uyo uli naye si wamuna wako, ici cakona uwalankhula. Mkazi wakuti kwa iye, Mbuya, nkhuwona kuti iwe uli mneneri. Makolo athu analambalira mu phiri ili, koma amwe mukuti mu Yerusalemu muli malo ghakuti nkhakuyenerera kulambalira. Yesu wakuti kwa iye, Mkazi, khulupilira kwa ine, chifukwa chikubwera ora pamene anthu sakupembeza Tate wala mu phiri ili wala mu Yerusalemu. Inu mwapembeza chimene musimanya ine, ife tipembeza chimene timanya, chifukwa chipulumutso chikuchokera kwa Ayuda.

Koma ikwiza ora, na vino ndi, pamene walowololi weniweni wakulambira walambira ku Tati mu mzimu na unenesko, pakuti Tati wakufuna wotelewo walowololi wakumulambira mwene. Mulungu ndi Mzimu, ndipo awa akumulambira iye ayenera kumulambira mu mzimu na mu choonadi. Mkazi akuti kwa iye, Ndikudziwa kuti Mesiya akubwera amene akutchedwa Kristu; pamene adzabwera iyeyo, adzatilengezera ife zonse. Yesu wakumuwuza kuti, Ine ndine uyo wakukuyankhula nawe. Na pa ichi vakafika vaphunziri vake, ndipo vakadabwa chakuti wakaŵecheta na mkazi, koma palije nkhonzi wakati, Chichi ukulonda, kapena chichi ukulongozga na yemwe? Mkazi anarekera chitsulo chake cha madzi ndipo anapita mu mzinda, ndipo akunena kwa anthu, Bwerani muone munthu uyo wandiwuza zonse zimene ndinachita, kodi uyu si Khristu? Choncho anatuluka mu mudzi na anabwera kwa iye.

Mnthawi yapakatikati, ophunzira anali kumumvetsa kunena, Rabi, dya. Koma iye anati kwa iwo, Ine ndili na chakudya choti ndidye, chimene inu simukuchidziwa. Ophunzirawo wakanena kwa wina na wina kuti, Kodi pali wina wamuletela chakudya? Yesu wakuti kwa iwo, Chakudya changu nchakuti ndichite chifuniro cha uyo wandituma na kuti ndimalire ntchito yake. Kodi inu simukunena kuti pakali miyezi inayi ndipo kolola kukafika? Onani, ndikukuuzani, kwezani maso anu ndipo muone malo, kuti ndi oyera kwa kolola kale. Wakukolola wakulandira malipiro nanga wakusonga zipatso mu umoyo wa chikonzero, kuti uyo wakubyala nanga uyo wakukolola akondwe pamoza. Mu ichi mwa uyu nkhani yeniyeni ndi yakuti

wina ndi wakubzala ndipo wina ndi wakukolola. Ine nakhutumani imi kukololera vimene imi simukagwira nchito yawo. Vamwenge vakagwira nchito, na imi mwalowera mu nchito yawo. Kuchokera mu mzinda uyo, Asamariya ambiri akhulupirira mwa iye chifukwa cha mawu a mkazi, amene anachitira umboni kuti, Anandiuza zonse zimene ndinachita. Nkhumbikho Asamariya anabwera kwa iye, anamupempha kuti akhale nao, ndipo anakhala uko masiku awiri. Ndipo anthu ambiri kuposa iwo akhulupirira chifukwa cha mawu ake. Kwa mkazi uyo bakamuuza kuti, Sitikhulupilira chifukwa cha mawu ghako. Ifwe tomwe tawamva, na tikuziwa kuti uyu ndi wakwenera Mupulumutsi wa chilengedwe, Khristu.

Pambuyo pa mazuwa awiri anafulumira kuchokako na ananyamuka kupita ku Galileya. Iye mwini pakuti Yesu wakambira kuti mneneri mu dziko lake wakuwera nawo ulemu. Pamene anabwera ku Galileya, anthu a ku Galileya anamulandira, pakuti anaona zonse zimene anachita ku Yerusalemu pa chikondwerero, chifukwa iwonso anali atabwera ku chikondwererocho.

Yesu wakiza kachiwiri ku Kana wa Galileya, kumene wanapangiza madzi vinyo. Ndipo kunalipo munthu wina wa mfumu, mwana wake wakalwala mu Kaperenaumu, Uyu wakumva kuti Yesu wafika kuchokera ku Yudeya kulowa mu Galileya, waenda kwa iye na wakumpempha kuti atsike na kuchiritsa mwana wake, pakuti wakali pafupi kufa. Yesu wanena kwa iye chonecho, Nga simuwona zizindikiro na

zodabwitsa, simukhulupilira. Wakumuuza uyo mkulu wa mfumu, Mbuya, pitilira pansi mwana wangu asanafe. Yesu wakuti kwa iye, Yenda, mwana wako wakukhala moyo. Munthu wakulupilira mawu o Yesu wakulonga kwa iye, ndipo wakapita. Kale pamene wakutsikira, antchito ake anakomana naye na kumuuzira akunena kuti kapolo wako wakukhala. Wafunsa kuchokera kwa iwo ora imene anakhala bwino. Ndipo anati kwa iye kuti dzulo ora ya sanu ndi iwiri fiva yamusiya. Bambo anadziwa kuti mu ora iloyo, iyo Yesu analankhula kwa iye kuti, Mwana wako akukhala, ndipo anachikhulupirira iye ndi nyumba yake yonse. Ici kamo kachiwiri chizindikiro china chinapanga Yesu wakabwera kuchokera ku Yudeya kulowa ku Galileya.

5

Pambuyo pa vinathu ivi vinali chikondwerero cha Vayuda, ndipo Yesu wakapita ku Yerusalemu. Kuli dziwe mu Yerusalemu pa nkhola ya nkhosa, iyo yikutchedwa mu Chihebri Beteseda, yili na nsanja zisanu. Mmalo mwakwe munali kugona chigulu chachikuru cha anthu odwala, akhungu, olumala, ndi ofota, akuyembekezera kusunthika kwa madzi. Mthenga pakuti pa nthawi anali kutsikira mu chidziwe, ndipo madzi anali kuvutika. Uyo wakuti woyamba kulowa pambuyo pa kuvutika kwa madzi anali kukhala waukhondo, kalikonse anali kugwidwa na matenda. Kunali munhu wina uko amene anali na zaka makumi atatu na zisanu na zitatu ali mu uleme wake. Yesu

wakumuwona uyu wakulala pansi, na wakumanya kuti kale wakhala nthawi yaitali, wakumuuza, Ukufuna kukhala wathanzi? Munthu wodwala anayankhula kwa iye kuti, Mbuya, sindili ndi munthu kuti pamene madzi akuvumbuluka, andiponya mu chidziwe, koma pamene ndikubwera ine, wina akutsikira patsogolo pa ine. Yesu wakumuwuza kuti, Imika, nyamula phasa lako na uyende. Nanga mwakapo munthu uyo wakhala waumoyo, wakatola mphasa wake nanga wakuyenda. Kasi tsiku lilo linali sabata. Chonecho Vayuda vakulonga kwa uyo wachiziridwa kuti, Lero ndi sabata, sichiri chomveka kwa iwe kunyamula chigonero. Anayankhula kwa iwo, Uyo wakuchita ine waukhondo, uyo wandiwuza kuti, Nyamula phasa lako ndi kuyenda. Vakamufunsa cakuti, Ndani munthu uyo wakukuuzani kuti, Nyamula mphasa yako ndi kuyenda? Koma uyo wachiziridwa sadaziwa kuti ndi ndani, pakuti Yesu wapita uchindere chifukwa cha chigumula chili mu malo mwenemo. Pambuyo pa zintu izi, Yesu wamupeza iye mu Tempulo ndipo wamuuza kuti, Ona, walamba wakhala. Usachitenge tchimo kavili, kuti chinthu choyipa kuposa ichi chisachitike kwa iwe. Munthu uyo wakachoka na kukalongosora kwa Ayuda kuti Yesu ndi uyo wakamupangira wathanzi.

Nanga chifukwa ichi Ayuda anali kumuthamangitsa Yesu nanga anali kumufunafuna kuti amuphe, chifukwa anachita zintu izi pa sabata. Koma Yesu anayankha kwa iwo, Atate anga mpaka lero akugwira ntchito, nane ndikugwira ntchito. Chifukwa cha ichi, Ayuda anali kufuna kwambiri kumpha, chifukwa sanali kuphwanya Sabata chabe, koma anali kunenaso kuti Mulungu

ndi Bambo wawo, ndipo anali kudzifanizira ndi Mulungu.

Yesu wakayankha chomene na kuwauza kuti, Choonadi choonadi nkhukuuzani ine, mwana sangaghumike kuchita chinthu chilichonse kuzera mwa wakwe mwini, nga nga wakuona baba wakuchita. Zimene baba wakuchita, izo mwana naye wakuchita mofanana. Tate akukonda mwana na akulangiska kwa iye vyose ivyo iye mwini akupanga, na akalangiska kwa iye vinthu vyikuru kupita ivi, kuti imwe mukadabwa. Monga mwa bambo wakuyimika wakufa na kuwapeleka umoyo, chomwecho mwana wakupeleka umoyo kwa wose wakufuna. Pakuti Tati wakugamula munthu uyu wuliwonse, koma wagomeka chiweruzo chonse kwa Mwana. Kuti wonse walemekeze mwana monga walemekeza Bambo. Uyo wosati walemekeze mwana, wosati walemekeze Bambo uyo watuma iye. Nkhukuuzani chakusimika kuti uyo wakumvera mawu ghangu na kukhulupilira uyo wakandithuma ukwete umoyo wa chikondu, na ngakubwera mu chiweluzo, kasi wapitira kufuma mu lufu kulowa mu umoyo. Chakuchitika nkhukuuzani kwa inu chakuti ikubwera ora, na vino nkhuli ora uyo, pamene wakufa akamva lizgu lya Mwana wa Mulungu, na wose wakumva akakhalabe na moyo. Monga mmene Bambo wakukhala na umoyo mwa yekha, chomwechonso wapereka kwa Mwana umoyo wakukhala na mwa yekha, Ndi wapatira ulamuliro kwa iye ndi kuchita chiweruzo, chifukwa ali mwana wa munhu. Musadabwa ichi, chifukwa ikubwera nthawi imene onse a mu manda akumva mawu yakhe. Na ŵatuluka ŵakuchita zinthu zabwino mu kuuka kwa umoyo, koma

ŵakuchita zinthu zacabe mu kuuka kwa chiweruzo.

Sindikwanisa kuchita chinthu chilichonse chochokera kwa ine mwini. Monga ndikulamulira, ndipo chiweruzo changa ndi cholungama, chifukwa sindikufuna chifuniro changa, koma chifuniro cha Atate amene anandituma. Ngati ine ndikulumbira za ine mwini, umboni wangu si weniweni. Wina ali uyo ukuchitira umboni wonkhulupirira ine, nanga nkhukudziwa kuti yeneko ndi yowona umboni uwo ukuchitira wonkhulupirira ine. Inu mwatuma kwa Yohane, ndipo wakamba umboni wa choonadi, Ine koma ninga kufuma kwa munthu umboni nkhutola, koma vinthu ivi nkhulonga kuti inyuwe mupulumuke. Uyo walikuba nyali mwamba wakutentha na kuwala, imi mwakufuna kusangalala kwa nthazi mu kuwala kwakwe. Ine koma ndili na umboni ukulu kuposa wa Yohane, pakuti ntchito zimene Atate anandipatsa kuti ndizimalize, ntchito zimenezi zimene ndikuchita, zikuchitira umboni wonena za ine kuti Atate wandituma. Na uyo wakutuma ine Tati, mwini wakamba umboni wonkhana na ine. Nanga mphuno yakhe simwakamva pali ponse, nanga chiwonekero chakhe simwakawona. Ndipo mawu ake simulinawo akukhala mwa inu, chifukwa uyo wakutumizidwa ndi iyeyo, simumkhulupirira. Mukufufuza malembero, chifukwa imi mukuganiza kuti mwa iwo muli nawo moyo wamuyaya, nanga iwowo ndi iwo akuchitira umboni wonkhulupirira ine. Koma simukufuna kubwera kwa ine kuti mukhale na umoyo. Ulemekezero kuchokera kwa anthu sindiwutenga. Koma ndakudziwa inu kuti chikondi cha Mulungu simuli nacho mwa inu veni. Ine nkhiza

mu dzina la tate wangu, nanga mukuti mukundilangira ine. Nga wina wiza mu dzina lake lakwe, uyo mudzamulangira. Mungakhoza bwanji imi kukhulupilira, pamene mukulandira ulemerero kuchokera kwa wina ndi mnzake, koma ulemerero wochokera kwa Mulungu yekhayo simukuwufuna? Musaganize kuti ine ndidzakuzengerezani kwa Tate. Wakuzengerezani ndi Mose, wakuti inu mwakhulupilira mwa iye. Ngati mwakulupilira Mose, mwakulupilira ine nangwi, pakuti uyo wakalemba za ine. Ngati koma simukukhulupilira malemba a uyo, kodi mudzakhulupilira bwanji mawu anga?

6

Pambuyo pa zintu izi, Yesu anaenda kupita kwa nyanja ya Galileya ya Tiberiya, Nanga uchindima ukuru wakamukonkherera, chifukwa wakaona vizindikiro vyake vyo wakapangira odwala. Yesu anakuluta ku phiri, na uko anakhala pamoza na ophunzira wake. Pasaka, chikondwerero cha Ayuda, kunali pafupi. Chonecho Yesu wakweza maso na waona kuti wanthu wambirimbiri wakwiza kwa iye, wakuti kwa Filipo, Tizagule malofu kuti kuti wadye awa? Koma walonga ichi wakufuna kumuyesa, pakuti iye mwini wakamanyi vinthu vinkafuna kuchita. Filipo wakuyankha kwa iye, Mikate ya madinaryo mawiri mazana sikwanira iwo kuti aliyense wawo alandire chinthu chachingono. Wakumuuza umoza wa ophunzira wake, Andreya mchimwene wa Simoni Petro, Pali mwana mmodzi pano, amene ali na zingwe zisanu za barele na

nsomba ziwiri, koma izi ndi chiyani kwa anthu ambiri otere? Yesu wakhamba kuti, Chitani wanthu wakugona pansi, pakuti pakhali manyasi ghakujinji pamalo penepo. Wamuna wakhagona pansi, chiwerengero chawo chakhali monga zikwi zisanu. Yesu wakatola mikate na wakutamanda, ndipo wakagawira waphunziri, na waphunziri wakagawira wantu wakutama pansi, chomwecho na nsomba mwakufuna kwakwe. Pamene anadzazidwa, anauza ophunzira ake kuti, Sonkhanitsani zidutswa zotsala, kuti pasakhale chinthu chingawonongeke. Choncho anaasonganizha nanga anadzaza zitonga khumi na ziwiri za zidutswa kuchokera mu zinkwa zisanu za barele zimene zinatsala kwa iwo anali adya. Anthu chifukwa chake, pakuwona chizindikiro chimene Yesu anachita, ankanena kuti uyu ndi mneneri weniweni wakubwera mdziko lapansi. Jesus chifukwa chakudziwa kuti iwo akufuna kubwera na kumugwira kuti amuchite mfumu, anabwerera kachiwiri ku phiri yeye mwini.

Monga yakafika madzulo, ophunzira ake anapitirambo ku nyanja, Ndipo atalowa mu chombo chakusambira nyanja, wakali kufika kumbali ya nyanja ku Kaperenaumu. Ndipo mdima unali utayamba kale, ndipo Yesu wakali sanafike kwa iwo, Nyanja ya madzi inakwezedwa chifukwa cha mphepo yaikulu ikupuma. Atakazembera choncho monga ma stades makumi ghawiri na vikhondi kapena makumi ghatatu, akaona Yesu wakuyenda pamwanya pa nyanja na wakuŵa pafupi na bwato, ndipo akachita mantha. Koma iye akuwauza kuti, Ine ndine, musaope. Vakafuna chonecho kumutola iye mu bwato,

ndipo mwakafulumira bwato linakhala pa nthaka ilo vakagenda.

Mawa yakucha, khamu limene linayimirira kupita kwa nyanja linaona kuti palibe bwato lina lingono pamenepo kupatula chimoza chija chimene ophunzira wake analowa mu chija, ndipo kuti Yesu sanalowepo pamoza ndi ophunzira wake mu bwato lingono, koma ophunzira wake okha anapita, Koma ngalawa zina zinabwera kuchokera ku Tiberias pafupi na malo kumene anadya buledi Mbuye atamika chiyamiko, Pamene khamu linaona kuti Yesu sanali kumeneko nangonso ophunzira ake, analowa mmabwato ndipo anabwera ku Kaperenaumu akufuna Yesu. Ndipo paŵamuwona kunyakhe kwa nyanja, ŵamuŵuzga kuti, Rabi, waliko liti kuno? Yesu wakawayankhula na wakati, Nadi nadi nkhukuwuzani, mkhundifuna ine, kweni chifukwa mwawona zizindikiro, kasi chifukwa mwakudya mikate na mwakuta. Musagwire nkhani chakudya chikuwonongeka, koma gwireni nkhani chakudya chikukhalira mu umoyo wa muyaya, chimene Mwana wa Munthu wapeleka kwa inu, pakuti uyu Mulungu Tate wamusindikizira. Ndinati choncho kwa iye, Tichite chiyani kuti tigwire ntchito za Mulungu? Yesu anayankha na kuwauza kuti, Ici nci ntchito ya Mulungu, kuti mukhulupilire mwa uyo wakutumizga.

Ndinati chomene kwa iye, Chiyeni chomene ukuchita iwe chizindikiro kuti tione na kukhulupilire iwe? Chiyeni ukugwira ntchito? Makolo ghetu ghalya manna mchipululu, monga chikalembedwa kuti, Chakudya chochokera kumwamba

akawapatsa kuti chalye. Yesu wakulonga kwa iwo kuti, Nadi nadi nkhukuuzani kuti, si Mose wakupani buledi kufuma kumwamba, koma Tati wangu wakukupani buledi weniweni wakufuma kumwamba. Buledi wa Chiuta ndi umene ukutsikira kuchokera kumwamba ndi kupereka umoyo ku chilengedwe. Ndinati chonecho kwa iye, Mwami, patani buledi uyu nthazi zonse. Yesu wakati kwa iwo kuti, Ine ndili chingwa cha umoyo. Uyo wakwiza kwa ine ngakhalira njara, na uyo wakhulupirika mwa ine ngakhalira nyota maka yoseri.

Koma ndinakuuzani kuti mwandiwona ine, koma simukukhulupilira. Yonse iyo Tate wakupereka kwa ine ikhafika kwa ine, na uyo wakufika kwa ine sindikhawutula kunze. Chifukwa nakhika pansi kuchokera kumwamba osati kuti ndichite chifuniro changa, koma chifuniro cha wakutuma ine. Ichi ndi chifuniro cha Bambo wanditumiza ine, kuti chonse cho wandipatsa ine ndisawononge mwa icho, koma ndidzaukitse icho mu tsiku lomaliza. Ichi nkhuli chifuniro cha wakutuma ine, kuti wose wakuwona Mwana na kukhulupilira mwa iye akhale na umoyo wa muyaya, ndipo ndidzamuukitsa ine pa tsiku lamaliro. Choncho Ayuda anagongontha za Iye chakuti anati, Ine ndili chikwi chicho chikatsikira kuchokera kumwamba, Na vakulonga, Si uyu ndi Yesu mwana wa Yosefe, uyo ife tikumanya tate wake na mayo wake? Nkhwi chomwecho uyu wakuti kuti kuchokera kumwamba ndakhilika pansi? Yesu anayankhula chifukwa chakuti, Musalilira wina na mnzake. Palibe munthu aliyense wakukwaniska kubwera kwa ine, nga Tate wakutuma ine wakukoka iye, nanga ine ndidzamuwuska iye pa tsiku

lamaliro. Kulembedwa mu aneneri kuti, Onse adzakhala ophunzitsidwa wa Mulungu. Aliyense wakumva kuchokera kwa Atate na kuphunza akubwera kwa ine, Osati kuti Tate munthuwu wamuona, nga osati uyo wakuchokera kwa Mulungu, uyo wamuona Tate. Nkhukuuzani chakusimika, uyo wakukhulupilira mwa ine wakhala na umoyo wa muyaya. Ine ndili buledi wa umoyo. Makolo anu anadya manna mchipululu ndipo anafa Uyu ndi buledi ukuchokera kumwamba ukutsika, kuti munthu adye na asafe. Ine ndi buledi wamoyo wakuchokera kumwamba wakazikira pansi. Nga munthu wakudya kuchokera mwa buledi uyu, akhala moyo mpaka muyaya. Na buledi wakuti ine ndipereka, ndi thupi langa, wakuti ine ndipereka chifukwa cha moyo wa dziko. Ayuda anali kumalimbana wina ndi mnzake akunena kuti, Munthu uyu angakwanise bwanji kutipatsa nyama yake kuti tidye? Chonecho Yesu wakati kwa iwo, Nadi, nadi, nkhukuuzani, nga simukudya nyama ya Mwana wa Munthu na kumwa magazi ghakwe, simuli na umoyo mwa imwe veni. Wakudya nyama yangu na kumwa mwazi wangu ali na umoyo wa muyaya, na ine ndidzamuyamiska iye pa siku yamaliro. Pakuti nyama yangu ndi chakudya chenicheni, ndipo mwazi wangu ndi chakumwa chenicheni. Wakudya thupi lyangu na kumwa mwazi wangu wakukhala mwa ine, nane ndimakhala mwa iye. Monga Tate wamoyo mwandituma ine, ndipo ine ndikukhala chifukwa cha Tate, chomwecho uyo wakudya ine nayenso adzakhala kudzera mwa ine. Uyu ndi buledi uyo wakuchokera kumwamba wakazikira pasi, si monga makolo ghinu vanadya manna na vakufwa. Uyo wakudya buledi uyu wakhala moyo kwamuyaya.

Izi zintu anati mu msonkhano pamene akuphunzitsa mu Kapernaumu.

Wambirimbiri mwa ophunzira wakwe, pakumva izi, wakuti, Wovuta ndi uyu mawu; ndani wakutha kumva? Koma Yesu wakudziwa mwa yekha kuti ophunzira wakwe wakudandaula za ichi, wawauza kuti, Ichi chikukupunthitsani? Ngati choncho muwona Mwana wa Munthu kukwera kumene analikho kale? Mzimu ndi wakukhala moyo, thupi silipindula kanandi, mawu ghakuti ine nkhuyowoya kwa inu ndi mzimu na moyo. Koma pali vamoza mwa inu vavo vali kusakhulupilira. Pakuti Yesu wakamanya kuyambila kutalika kuti ndi vani vavo vali kusakhulupilira na ndi ndani wakali kumupekelera. Na walikuti, Chifukwa cha ichi ndalandira kwa inu kuti palibe munthu wakukwaniska kubwera kwa ine, nga Tate wangu wamupera. Kuchokera pa ichi, ambiri mwa ophunzira wakwe anabwerera kumbuyo ndipo sanayendenso naye. Yesu anauzga khumi na awiri kuti, Kodi nangamwe mukufuna kupita? Simon Peter wakayankha kwa iye, Mwami, tizapita kwa ndani? Uli na mawu a moyo wamuyaya. Na ife takulupilira na tamanya kuti iwe ndiwe Kristu, Mwana wa Mulungu wamoyo. Yesu wakayankhula kwa iwo kuti, Si ine ndinakusankhani inu khumi na wiri? Koma umoza mwa inu ndi satana. Wakati wakulongosora za Yuda wa Simoni Iskariyoti, pakuti uyu wakati kufuna kumupereka, ndipo ali umoza mwa khumi na wiri.

7

Ndipo Yesu anali kuyenda pambuyo pa zimenezi mu Galileya, pakuti sanafune kuyenda mu Yudeya, chifukwa Ayuda anali kufuna kumupha. Kunali pafupi chikondwerero cha Ayuda cha Misasa. Abale ake anati kwa iye, Choka kuno ndi kupita ku Yudeya, kuti ophunzira ako awone ntchito zako zimene ukuchita. Palije uyu wakuchita chinachake mubisika nkhuchifuna iye kukhala pachiwonekhero. Nga ukuchita vizimenezi, udziwonekhere wekha kuchilambo. Nanga pakuti alongo wakwe wakakulupilira mwa iye. Yesu wakuti kwa iwo choncho, Nthawi yanga siiri pano, koma nthawi yanu iri yokonzeka nthawi zonse. Vyakuru vyakukwaniska kudana imi, koma une yakudana, umo une nkhumbira pa vyakuru ivi umo vinthu vyakuru vyake vyaipa. Inu pitani ku phwando ili, ine sindiri kupita ku phwando ili, chifukwa nthawi yanga sinakwanilitsidwe. Koma wakamala kuŵaŵechera izi, wakakhala mu Galileya. Pamene alongo ake anapita, pamenepo naye mwini anapita ku phwando, osati pachiwonekedwe, koma monga mu chinsinsi. Choncho Ayuda bakamusakha iye muchikondwerero ndipo bakati, Ali kuti uyo? Ndi kunyinyirika kwakukulu pa za iye kunali mu makamu. Wina akunena kuti ndi wabwino, wamwi akunena, ayi, koma akusocheresa makamu. Komabe palibe munthu analankhula mwaufulu za iye chifukwa cha mantha a Ayuda.

Kale phwando likakhala pakati, Yesu anapita ku templo ndipo anaphunzitsa. Ndipo Ayuda anadabwa akunena kuti uyu wakudziwa mabuku bwanji osaphunzira Yesu wakawayankhula chifukwa chakuti, Kuphunzitsa kwangu si kwangu, koma kwa

uyo wanditumizga. Ngati munhu wakufuna kuchita chifuniro chake, adzadziwa za chiphunzitso, kuti chiri kuchokera kwa Mulungu kapena ine ndikulankhula ndekha. Uyo wakuyankhula kuchokera kwa yekha wakufuna ulemerero wake yekha, koma uyo wakufuna ulemerero wa uyo wawâmutuma, uyu ndi weniweni, nanga kusakhala wolungama kulibe mwa iye. Kasi Moses si wakupani imi lamulo? Ndipo palije umoza wa inu wakuchita lamulo. Nchifukwa chiyani mukulonda kundipha? Khamu yakayankha nati, Uli na mzimu. Ndani wakufuna kukupha? Yesu anayankhula nati kuwauza iwo, Ntchito imoza ndinachita, nati nonse mukudabwa chifukwa cha ichi. Mose wapatsa inu jodula, si chifukwa chakuti chachokera kwa Mose, koma chachokera kwa makolo, ndipo mu sabata mukudula munthu. Nga jendo kudulidwa kulandira munthu mu sabata kuti malango a Mose waka kudumulika, mukungondipwetekera ine chifukwa nakhomba munthu wonse wamoyo mu sabata? Musaweruze malinga na mawonekedwe, koma weruzani chiweruzo chachilungamo. Chonecho vamweneko va ku Yerusalemu vakulonga kuti, Kodi uyu si uyo uvakufuna kumuchita? Ndipo onani akulongera momasuka, ndipo palibe chomwe akumumuwuza. Kodi abakulamulira anadziwa chakuti uyu ndi Khristu weniweni? Koma uyu tikumanya kuti wakhala kuti, Kristu nkhondo paiza, palije umanya kuti wakhala kuti. Wakafuwula chonecho mu nganda ya Mulungu wakuphunziska Yesu na wakuti, Na ine mukudziwa, na mukudziwa kuchokera kwene ndili, na kuchokera kwa ine wekha sindabwera, koma ali weniweni wakandithuma ine, uyo inu simukudziwa. Ine ndimamudziwa, chifukwa ndichokera kwa iye ndipo iye

wandituma. Vakali vamufunafuna chifukwa kuti vamugwire, koma palije uyu wakabika chiwoko pa iye, chifukwa nthawi yake yinali yisanafike. Vambirimbiri koma kuchokera mwa gulu vakulupirika mwa iye, na vakulonga kuti, Kristu pamene akabwera, singa achite zizindikiro zambiri kuposa izi zimene uyu wachita? Mafalisayo vakamva chigulu chikuŋuŋudza pa iye vizintu ivi, ndipo Mafalisayo na vapayiri vakulu vakatuma vathandizi kuti vakamugwire. Yesu wanena chonecho, Nthawi yayingono ndikadakhalabe ndi inu, kenako ndikupita kwa wakutuma ine. Mudzandisakha koma simudzandipeza, ndipo kumene ndili ine, inyuwe simungathe kubwera. Vakanena chonecho Vayuda kwa veni kuti, Kuli uyu wakutemwa kwenda, chifukwa ife sitikumupeza? Kuli wakutemwa kwenda ku kubalalika kwa Vagiliki na kuphunziska Vagiliki? Ndi wani uyu mawu uwu wakamba wakuti, Mwakufuna ine na si mwakupeza, na uko ndili ine, imwe si mwakukhoza kubwera?

Pa tsiku la maliro la chikulu cha chikondwerero, Yesu anayima na kuwa wakuti, Nga munthu wakuwa nyota, aze kwa ine na amwe. Uyo wakukhulupilira mwa ine, monga wakulemba wanenera, mitsinje ya maji yamoyo yikuyenderera kuchokera mu mimba yake. Koma ichi analankhula za Mzimu umene iwo okhulupirira mwa iye anali kufuna kulandira, pakuti Mzimu Woyera kunalibe, chifukwa Yesu kunalibe kulemekeza. Vambirimbiri chifukwa chakuti vakamva mawu kuchokera mu khamu, vakulonga kuti, Uyu ndi mneneri wakufunika. Ena ankhani akunena, Uyu ndi Khristu. Ena ankhani akunena, Kasi Khristu wakubwera pa Galileya? Kodi mbalembo sizinati ŵakuti

kufuma mu mbewu ya Davide na kufuma ku Betelehemu mudzi, uko kunali Davide, Kristu wakwiza? Kugawikana nkhondo kunakhalapo mu wanthu wakugumana mwa iye. Wina mwa iwo wakafuna kumugwira, koma palije uyo wakamubika manja. Choncho vathandizi vakabwera kwa vakuluvi vakulu na Mafarisayo, ndipo iwo vakawauza kuti, Ndi chifukwa chiyani simunabweretse iye? Vatumikira vakayankhula kuti, Palije wakambapo munthu monga uyu munthu. Vakayankhula choncho va Mafarisayo kwa iwo, Kasi na inyuwe mwasochezgwa? Kodi wina mwa akulongosola wakhulupilira mwa iye kapena mwa Mafarisayo? Koma khamu uyu wakusaziba lamulo ndi atembedwa. Nikodemu wakukhulupa kwa iwo, uyo wakiza usiku kwa iye, umoza mwa iwo, Kodi lamulo wathu uluweruza munthu ngati sunamumve kuyambira kwa iye pakwamba na kudziwa chakuti chikuchita? Vakayankha na kukamuwuza kuti, Kasi naiwe uli wa ku Galileya? Fufuza na kuona kuti mneneri wa ku Galileya nangali kuukiswa. Ndipo aliyense anapita ku nyumba yake.

8

Jesus koma anapita ku phiri la maolivi. Mamawa vinandi wakiza mu nyumba ya Mulungu, ndipo wanthu wonse wakazira kwa iye, ndipo wakakhara pasi wakuwaphunzisa. Wakutongoza koma walembesi na Mafarisayo mkazi wakugwidwa pa uchakazi, na wakuyimika yeneyo mu pakati. Vakuti kwa iye, Mphunzitsi, uyu mkazi wagwidwa pa chochitika cheni chochita

chigololo, Ndi mu malamulo athu Mose analamula kuti akazi otere aponyedwe miyala. Iwe chomene chani ukunena? Ichi chomene vakuti vakuyesa iye, kuti vakhale na chifukwa cha kumuphalira. Koma Yesu wakugwedama pansi, na chala wakulemba mu nthaka. Koma iwo vakapitiriza kumufunsa, iye wakagoloka na kwamba kwa iwo, Uyo wakuleka chivi mwa inu woyamba aponye mwala pa iye. Ndipo kachiwiri anaweramira pansi nalemba pansi. Koma iwo vakamva vakhatuluka umoza umoza, kuyambira kwa vakulu, ndipo Yesu wakasigirika pamoza na mkazi uyo wakali pakati. Yesu atayangana mmwamba, wakamuwuza mkazi uyo kuti, Iwe mkazi, ali kuti? Palibe munhu wakuweruza? Iye koma anati, Palije uyu, Mbuya. Yesu koma anati, Nanga ine nkhukuweruzga iwe. Enda, na kufuma vino usachimwenso.

Kachiwiri nthewi kwa iwo Yesu analankhula akunena, Ine ndili kuwala kwa chilengedwe. Uyo wakutsatira ine ayi angayende mu mdima, koma angakhale na kuwala kwa umoyo. Mafalisayo vanati kwa iye, Iwe ukulumbira pa vyakwe wene; umboni wako si weniweni. Yesu wakayankhula na kuwauza kwa iwo, Ngakhale ine ndikulumbira za ine mwini, yeniyeni ndi umboni wangu, chifukwa ndidziwa kuchokera kwanike ndinabwera na kwanike ndikuluta. Inyuwe koma simukudziwa kuchokera kwanike ndikubwera kapena kwanike ndikuluta. Inu mukuweluza malinga na thupi, koma ine sindiweluza munthu aliyense. Nanga ivi nkhuwelenga nkhondo ine, uwelengi wane ndiwo wakuwa, chifukwa sindikhali ndekha, koma ine nanga Tati uyo wakutuma ine. Komanso mu mulawu wanu

walembedwa kuti umboni wa anthu awiri ndi wowona. Ine ndili uyo wakuchitira umboni pamusana pa ine mwini, na Tati uyo wakunituma wakuchitira umboni pamusana pa ine. Vakulonga chonecho kwa iye, Kuli yapi Tate wako? Yesu wakayankha, Mwakudziwa ine nanga Tate wangu. Nga mwakudziwa ine, nanga Tate wangu mwakudziwa. Mawu awa anawalankhula Yesu mu chisungiro cha ndalama, akuphunzitsa mu Templo, ndipo palibe munthu anagwira iye, chifukwa nthawi yake inali isanafike.

Yesu wakulongosola kachiwiri kwa iwo chifukwa, Ine ndikuluta na inyuwe mwakufuna ine, na mwakufa mu chivi chinu. Uko ine ndikuluta, inyuwe nanga mwakukwaniska kubwera. Amayankhula choncho Ayuda, Kodi sali adzadzipha yekha, chifukwa akunena kuti, Kumene ine ndikuluta, inu simungathe kubwera? Na wakati kwa iwo, Mwe muli wa ku nsi, ine ndili wa ku manya. Mwe muli wa mu charu ichi, ine sindili wa mu charu ichi. Ndinati choncho kwa inu chakuti mufira mu vizivi vyinu, pakuti nga mwakakonda kusadikira chakuti ine ndili, mufira mu vizivi vyinu. Anali kunena kwa iye kuti, Iwe ndiwe ndani? Ndipo Yesu anawayankhula kuti, Ciyambi comwe ndikunenera kwa inu. Ndili na vyakuti vyambirimbiri pa za inu kukhulupilira na kuweluza, koma uyo wakutuma ine ndi wa choonadi, na ine zimene ndinamva kuchokera kwa iye, zimenezi ndikulalikira mu chilengedwe. Iwo vakamanya kuti Tate wakaŵaŵechera kwa iwo. Yesu wawalongora kuti, Pamene mwakweza Mwana wa Munthu, pamenepo mwamanya kuti Ine ndine, nanga kufuma mwa ine yekha sindichita chinthu, koma monga Tate

wangu wandiphunziska, ichi ndicho ndikulongora. Nanga uyo wakutuma ine ali pamoza na ine, Tate si wandileka ndekha, chifukwa ine nkhuchita zinthu zakukondweresa kwa iye nthawi zonse. Pamene analankhula zinthu izi, ambiri anamukhulupirira.

Choncho Yesu wakaŵa kunena kwa Ayuda ŵakakhulupilira mwa iye kuti, Nga mumakhala mu uthenga wangu, muli ŵaphunziri wangu weniweni, Na mwadzamanya choonadi, ndipo choonadi chidzakumasulani. Vakamuyankha kuti, Ife tili mbewu za Abrahamu, ndipo sitinakhalepo akapolo wa munthu aliyense. Nanga bwanji ukunena kuti, Mudzakhala vafuma? Yesu wakayankhula kwa iwo, Nadi, nadi, nkhukuuzani kuti wonse wakuchita tchimo ndi kapolo wa tchimo. Koma kapolo sakukhala mu nyumba kwa nthawi zonse, mwana wakukhala kwa nthawi zonse. Ngati chonecho Mwana akukumasulani, nakaka mwakhala omasuka. Ndikuluzga kuti muli mbewu ya Abrahamu, koma mukulondezga kunipha, chifukwa uthenga wanga sukulowa mwa inu. Ine nkhuyowoya vyakuti ine nkhuwona kuchokera kwa Tate wane, na inyuwe mukuchita vyakuti mwawona kuchokera kwa tate winu. Vakayankha na kukumwambira kuti, Tate wathu ndi Abrahamu. Yesu wakuwawuza kuti, Nga mwali vana va Abrahamu, mwali kukwita vinthu vya Abrahamu. Lero makora mukufuna ine kupha, munthu uyo choonadi kwa inu ndayankhula icho ndinamva kuchokera kwa Mulungu; ichi Abrahamu sanachita. Inu mukuchita vinthu vya tate winu. Nakhamba chomene kwa iye, Ife siyi twalekwa kuchokera mu chiwerewere; tikwete Tate

mmoza, Mulungu. Yesu wakati kwa iwo, Nga Mulungu akaŵa tate winu, mukaŵa mukondela ine, pakuti ine ndinatuluka kwa Mulungu na ndabwera. Pakuti sindinabwere ndekha, koma wakanditumawo. Chifukwa chiyani simukudziwa mawu yangu? Chifukwa simukukhoza kumva mawu yangu. Mwe muli ana a Diavolo, ndipo mukufuna kuchita zifuniro za tate winu. Iye walikuba wakupha wanthu kuchokera pachiyambi, ndipo sanayimirira mu choonadi, chifukwa palibe choonadi mwa iye. Pamene akulonga chabodza, akulonga kuchokera mu mtima wake, chifukwa iye ndi wakuberera, ndipo tate wake nayenso wakuberera. Koma ine, chifukwa nkhuyowoya choonadi, simunkhundikhulupirika. Ndi ndani wa mwa inu wakukhulupilira ine pa za tchimo? Koma ngati ndikunena choonadi, nchifukwa chiyani inu simukhulupilira ine? Uyo wakuchokera kwa Mulungu wakupikira mawu gha Mulungu; chifukwa ichi imwe nkhupikira si, chakuti kuchokera kwa Mulungu nkhuli si. Ayuda vakayankha choncho na vakuti kwa iye, Si makora tikunena ife kuti Msamariya uli iwe na mzimu waipa uli nayo? Yesu wayankhula, Ine nkhukukhala nacho chiwanda, koma nkhulemekezera Tate wane, na inyuwe mkhundinyoza ine. Ine koma sindifuna ulemerero wanga, kuli yemwe wakufuna ndi kuweruza. Ndikuluwira ndikuluwira, ngati munthu wina akasunga mawu ghangu, saukawona imfa mpaka muyaya. Choncho Ayuda anati kwa iye, Lero tadziwa kuti uli na chiwanda. Abrahamu anamwalira na aneneri, ndipo iwe ukunena kuti, Ngati munthu angasunga mawu anga, sadzalawa imfa mpaka muyaya. Kodi iwe ndi wamkulu kuposa kholo lathu Abrahamu, yemwe anamwalira? Ndipo aneneri

anamwalira. Kodi ukudzipanga wekha iwe chiyani? Yesu anayankha kuti, Ngati ine ndidzikuza ine mwini, ulemerero wanga si chinthu. Koma Atate wanga ndi amene akundilemekeza ine, amene inu mukunena kuti ndi Mulungu wanu, Na mwakuti mwamudziwa yeye, koma ine ndinamudziwa yeye. Nga ndinene kuti sindimudziwa yeye, ndidzakhala wofanana nanu wonama, koma ndinamudziwa yeye na mawu wake ndinakusunga. Abraham kholo winu walikondwa kuti awone tsiku lyangu, ndipo wawona ndipo walikondwa. Chonecho Ayuda vakamuti kwa iye, Sukuli uli na zaka makumi asanu, nanga wamuwona Abraham? Yesu wakati kwa iwo, Nadi nadi nkhukuti kwa imwe, Abrahamu kusakhalapo, ine nili. Vakatola mabwe chifukwa chakuti vakamuponyere. Koma Yesu vakabisika, na vakatuluka mu chipembelo vakadutira pakati pawo, na vakapitirira chomwecho.

9

Na akudutsa, anaona munthu wakhungu kuchokera kubadwa kwake. Ndipo ophunzira ake anamufunsa akunena kuti, Rabi, ndi ndani wakuchimwa, uyu kapena makolo ake, kuti abadwe wakhungu? Yesu anayankha kuti, Nangwa uyu walakola tchimo nangwa makolo akhe, koma kuti zintchito za Mulungu ziwoneke mwa iye. Ine ndikufunika kugwira ntchito za uyo wakundituma mpaka masiku yili, chifukwa usiku ukwiza pamene palibe munthu wakukwaniska kugwira ntchito. Nthawi yonse ndili mu

dziko lapansi, ndine kuwala kwa dziko lapansi. Izi zintu zakuŵa kutaura, walavwira pansi ndipo wakapanga dongo kuchokera mu mafuŵa, ndipo wakapaka dongo pa maso gha munthu wakuŵa kuona. Ndipo anati kwa iye, Pita ukasambire mu dziwe la Siloamu, lomwe limatanthauziridwa kuti Watumidwa. Cakuti anapita nakasambira, ndipo anabwera akulola.

Anansi nkhani ichi, na ŵakuŵona iye kale chakuti ŵalema ŵakali, ŵakati, Kasi uyu ndi ŵakukhala na kupempha? Wina wakalikuti kuti uyu ndi iye, wina koma wakalikuti kuti wafanana naye. Uyo wakalikuti kuti ine ndine. Choncho anali kunena kwa iye kuti, Maso ako anatsegulidwa bwanji? Wakayankha uyo na wakhamba, Munhu wakuchemekezgwa Yesu wakapanga dothi na wakapaka maso yangu, na wakankhamba kwa ine, Enda mu dziwe ya Siloamu na usambire. Wakenda koma na kusambirako, nakhawona. Ndakhamba chonecho kwa iye, Kodi ali kuti uyo? Akuti, Sindikudziwa.

Akulongozga iye kwa Afarisayo, uyo wakali wakupenya. Kunali sabata pamene Yesu akapanga dothi na kutsegula maso wakwe. Kachiwiri chifukwa cha ichi, Afarisi anafumbaso kuti anaonera bwanji. Koma iye anawauza kuti, Anaika dongo pa maso anga, ndipo ndinasamba, ndipo ndikuliona. Vamweneko va Vafarisi vakulonga kuti, Uyu munthu si kuchokera kwa Mulungu, chifukwa sakusunga sabata. Vanyake vakulonga kuti, Kodi munthu wochimwa ungakhoza bwanji kuchita zizindikiro zoterezi? Ndipo kunali kugawikana pakati pawo. Vakuŵecheta

kwa wakhozya kaŵiri, Iwe ukuŵecheta chiyani pa wakwe, chakuti wakugumula maso yako? Wakwe waŵecheta kuti, Mneneri ndi. Chifukwa chakuti Ayuda si akhulupilira za iye kuti akhali wakhungu na akhaona, mpaka pa akhaitana makolo ake wa wakhaona. Na vafumba iwo vachitonga kuti, Uyu ndi mwana winu, wakuti imwe mukutonga kuti wabadiwa wapofoka? Vuli ndipo lero wakuona? Vakayankha koma kwa iwo makolo gha mwanakazi uyo na vati, Tikudziwa kuti uyu ndi mwana wathu na kuti wakabadwa wakhofya, Koma uyu wakuona nthena ife sitikudziwa, kapena ndi ndani wakutsegula maso gha wake ife sitikudziwa, iye mwini wakhala wamkuru, mufumbe iye, iye mwini wazgalankhula za iye mwini. Izi analankhula akholo akhe, chifukwa ankaopa Ayuda, pakuti kale Ayuda anagwirizana kuti, ngati munthu aliyense avomereza kuti ndi Khristu, achotsedwe mu mpingo. Chifukwa ichi makolo ake anati, Ali na msinkhu, mufunse iye. Vakamuwira uyu mundu uyo wakali wakhozya kuchokera ka wawiri, na vakamuwuza, Pa ulemekezgo kwa Chiuta, ifwe tikuziwa kuti mundu uyu ndi wochimwa. Anayankha chifukwa uyo nati anati, ngati ndi wochimwa sindikudziwa, chimodzi ndikudziwa kuti ndili wakhungu, tsopano ndikuona. Ndinati koma kwa iye kaŵiri, Chakuchitira iwe chiyani? Wakugulula bwanji maso ghako? Waayankha kwa iwo, Nakhayowoya kwa imwe kale, na si mwamvera. Cifukwa cani kape mukufuna kumva? Si na imwe mukufuna kukhala ophunzira wake? Vanamtukana iye na kunena, Iwe uli mphunzitwa wa uyo, koma ife tili vaphunzitwa va Mose. Ife tikudziwa kuti Mulungu walankhula na Mose, koma uyu sitikudziwa kuti wachokera kuti. Munthu wakayankha na

kuwauza kuti, Ichi nchidabwisa chomwe, chakuti imwe nkhumanya kuchokera kwakuti wali, koma wakagumula maso wangu. Tikudziwa koma kuti Mulungu sakumva anthu ochimwa, koma ngati munthu ali wopembedza Mulungu ndi kuchita chifuniro chake, uyu akumva. Kuchokera kalekale sichinamveka kuti wina wakwaniska maso gha munthu wakhungu wakabadwa. Ngati uyu wakali kwabula kuchokera kwa Chiuta, wakali kwabula kukhoza kuchita kanthu kali konse. Vakayankha na vakuti kwa iye, Mu vivi iwe wakabereka yense, na iwe ukulongosora ife? Na vakamutulura kunze. Yesu wakumva kuti wakatulutsa munthuwu kunze, ndipo wakamupeza nakumuwuza kuti, Kodi iwe ukhulupilira mwa Mwana wa Mulungu? Wakayankha uyo na wati, Na ndi ndani, Mbuya, kuti ndikhulupirire mwa iye? Yesu wakamuti kwa iye, Wamuwona kale, ndipo uyo wakuŵecheta na iwe ndi yemweyo. Koma iye anati, Ndikhulupirira, Mbuye, ndipo anamugwadira. Na Yesu wakati, Ine ndinabwera mu charu ichi kuti ndiweruze, kuti iwo wosawona waone, na iwo wowona wakhale wopofoka. Vafarisi vamwenga va vakulonga naye vakumva ivi, nanga vakulonga kwa iye, Kasi nanga ife tikukhala vakhundu? Yesu wakawauza kuti, mwakakhala mwa khungu, mwakakhala waka panda chivi, nambo nthena mukuti tikuwona, choncho chivi chinu chikukhalabe.

10

Ndikunena zoona zoona kwa inu, uyo nangalowa kudzera mu

chitseko mu bwalo wa nkhosa, kasi nkhukwera kuchokera kwina, uyo ndi wakuba na wakupha. Koma uyo akulowa kudzera pa chitseko ndi mbusa ya nkhosa. Mlonda wa khomo akumutsegulira uyu, ndipo nkhosa zikumva mawu ake, ndipo akuyitana nkhosa zake zenizeni mwina mazina ndipo akuzisoloza. Ndipo pamene watulutsa nkhosa zace zonse, wakuyenda kutsogolo kwawo, ndipo nkhosa zimamtsata chifukwa zimadziwa mawu ace. Koma wachilendo ayi awa akakonzera kumutsatira, koma awathaŵa kuchokera kwa iye, chifukwa ayi awa akudziŵa mawu gha wachilendo. Mfundo yakulongosola iyi anawauzira Yesu, koma iwo sanazindikira zimene anawayankhulira. Yesu wachangu kanandi kwa iwo, Nadi nadi, nkhuchita kwa imwe kuti Ine ndili chitseko cha nkhosa. Wonse amene anabwera pamaso panga mbala wakuba ni wakupha, koma nkhosa sizinawamve. Ine ndili chitseko; kudzera mwa ine nga wina walowa, adzapulumusidwa, na adzalowa na adzatuluka, na msipu adzapeza. Wakuba ngwakubwera kweni kuti wakube na kuwaya na kuwononga, ine ndinabwera kuti vakhale na umoyo na kuti vakhale nawo mwakuchuluka. Ine ndili mweniso wakubwera wa nkhosa. Mweniso wakubwera wa nkhosa wakuika moyo wake pa nkhosa. Waganyu uyo, uyo waka khala mweniso koma waganyu wakugwira nchito chabe, uyo nkhosa si zakhe mwini, wakuwona fisi uku ukuluta, wakuleseka nkhosa na kuthawa. Ndipo fisi wakugwira nazo na kumwaza nkhosa. Koma wanthu wa ntchito wakuthawa, chifukwa ndi wanthu wa ntchito ndipo sakhudzidwa ndi nkhosa. Ine ndili mbudzi wabwino, ndipo ndimadziwa zanga ndipo ndimadziwanika kwa zanga. Monga

Tate wanizindikira ine, na ine ndimazindikira Tate, ndipo moyo wangu ndimawika pa nkhosa. Ndili naso nkhosa zina, zimene sizili kuchokera mu boma ili, nkhuku izo ine ndiyenera kuzibweresa, nkhuku mawu ghangu zizimvera, nkhuku zizakhala khosa limoza, mweniso mmoza. Chifukwa ichi Tate anandikhonda, chifukwa ine ndinaika moyo wangu kuti ndiutole kachiwiri. Palibe munthu wakutenga iyo kuchokera kwa ine, koma ine ndinaika iyo kuchokera kwa ine mwini. Ndikhala na ulamuliro wakuika iyo, nanga ndikhala na ulamuliro wakutenga iyo kachiwiri. Ulamuliro uwu ndinawutenga kuchokera kwa Tate wangu. Kugawikana kunachitikanso mu Ayuda chifukwa cha mawu awa. Koma vambirimbiri mwa iwo vakali kukhamba kuti, Chikukwata chiwanda na chikupengana, chifukwa chiyani mukumvera zakwe? Ena awo analikuti, Izi za mawu si za munthu wakugwira na chiwanda. Kodi chiwanda chikukhoza kutsegula maso a anthu akhungu?

Kunachitika kupatulika mu Yerusalemu, ndipo kunali nyengo ya chisanu, Ndipo Yesu anali kuyenda mTempele mu khonde la Solomoni. Vakamuzingira chonecho iye Ayuda na vakali kunena kwa iye, Mpaka nthazi moyo wathu ukulonga? Nga iwe uli Kristu, tinenepo mu ulesi. Yesu wakayankhula kwa iwo, Nakhawuza kwa inu, na mwakukhulupilira lepi. Vinthu ivyo ine nkhuchita mu zina lya Tate wane, ivi vikhuchitira umboni wonkhana na ine. Koma inu si mukukhulupilira, chifukwa si muli wa nkhosa zanga, monga ndinakuuzani. Nkhosa zanga zimva mawu anga, ndipo ine ndimadziwa, ndipo zimanditsa.

Nane ndimawapatsa moyo wa muyaya, ndipo siwaŵa kufa kwa nthawi zonse, ndipo palibe munthu uŵa kuwalanda mmanja mwangu. Atati wangu, uyo wandipereka, ndi wamkulu kuposa zonse, ndipo palibe munthu wakukhoza kulanda kuchokera mu dzanja la atati wangu. Ine na Tate tili timoza. Chifukwa chake, vaJuda vakanyamulaso mabwe kuti vamupondere. Yesu wakayankha kwa iwo, Vyakuchita vyinandi vyakuwawa ndinakulangiska kwa inu kuchokera kwa Tati wane, nkhondo chichi chawo chochita mukupona na mabwe ine? Ayuda vakamuyankha vakulonga kuti, Sitikuponya mabwe pa ntchito yabwino, koma pa kunyoza Mulungu, chifukwa iwe uli munthu koma ukudziita wekha Mulungu. Yesu wakayankhula kwa iwo, Kasi si yalembwa mu mulawu winu kuti, Ine nakhamba, muli milungu? Ngati ŵakuŵa ŵakulongola milungu, kwa ŵakuŵa mawu gha Mulungu ghakaŵa kwa iwo, na mawu ghakulembiwa si ghakughumana kuswanika, Uyo amene Bambo anapatulika ndi kutumiza mu dziko lapansi, inu mukunena kuti ukulalatira, chifukwa ndinena kuti ndine Mwana wa Mulungu? Ngati sindikuchita ntchito za Atati anga, musandikhulupirire. Koma ngati nkhuchita, ngakhale mwakusakhulupilira kwa ine, khulupilirani ntchito, kuti mudziwe na mukhulupilire kuti Tate ali mu ine na ine ndili mu iye. Chomwecho vakali kufuna kavili kumugwira, koma wakatuluka mu chikono chawo.

Ndipo wakapita kanyake kupitilira kwa Yorodano, ku malo kumene Yohane wakali kubatiza poyamba, ndipo wakakhala kweneko. Na vazhinji vakiza kwa mweni na vakali kunena kuti, Yohane nadi wakapanga chikona chizindikiro, kasi vyose vya

wakanena Yohane pa uyu vyakali vyakuona. Ndipo va-vinji va-khulupilira mwa uyo kweneko.

11

Kunali munthu wina wodwala dzina lake Lazaro wochokera ku Betaniya, mudzi wa Mariya na Marita mlongo wake. Mariya walikuba wakudzoza Mbuya na mafuta ndipo wakupukuta mapazi gha Mbuya na tsitsi zha Mariya, wakuti mlongo ghake Lazaro walikuba wakudwala. Chonecho alongo wakatumizga kwa iye wakutonga, Mbuya, wonani, uyo mwakukondwa wakudwala. Yesu atamva izi, wakati, Ufu uwu si wa kufa, koma ndi wa ulemerero wa Mulungu, kuti Mwana wa Mulungu alemererwe kudzera mwa iwo. Yesu wakondwa Martha na mlongo wake na Lazaro. Monga choncho paŵakumva kuti nkhudwala, pamenepo nadi ŵakakhala mmalo ghakali khomo mazuŵa ghanaŵiri. Kenako na ichi, uku wakuti kwa vaphunzisi, Tiye ku Judea kaŵiri. Ophunzira wakuti kwa iye, Rabi, vino Ayuda vinali vikufuna kukukhomera mabwe, ndipo ukukhumbanso kulutanso uko? Wakayankha Yesu, Kasi si khumi na wiri ziri nyengo za usiku? Nga munthu wakuyenda mu usiku, sakupunthwa chifukwa chakuti wakuwona kuwala kwa chilengedwe ichi. Ngati koma munthu wakuyenda mu usiku, wakupunthwa chifukwa kuwala sikuli mwa iye. Izi zintu anati, ndipo pambuyo pa izi akuwauza kuti, Lazaro mnzathu wagoneka, koma ndikupita kuti ndimuwutse. Ophunzira ake anati, Mbuya, ngati wagona, adzapulumuka. Wakali wanena

Yesu pa vyakufa vyake, koma iwo wakaona kuti akunena pa vyakugona vya tulo. Penepo Yesu wakawuza kwa wene mu wazi kuti, Lazaro wafwa. Nanga nkhusangalala chifukwa cha inu, kuti mukhulupilire, pakuti sindinalipo, koma tiyeni tipite kwa iye. Chonecho Tomasi uyo wakutchedzedwa Didimo wakati kwa anzawo ophunzira, Tiyeni na ife kuti tife pamoza naye.

Yesu atafika, anamuwona kuti wakhalamo mmanda kale masiku anayi. Betaniya kunali pafupi na Yerusalemu, nga mastade khumi na visanu kuchokera, Na vazhinji va Yuda vali viza kwa Marita na Mariya kuti vavatonthoze pa mkholo wawo. Choncho Martha panamva kuti Yesu wiza wakamukomana, koma Mariya wakakhala mu nyumba. Malita anati kwa Yesu, Mwami, mwakakhala pano, mlongo wangu sakadafa. Koma nkhunonso ndikudziwa kuti vyonsene ungapemphe Mulungu, Mulungu wakupa iwe. Yesu wakumuwuza kuti, Mlongo wako wiza kuuka. Martha wakuŵechera kwa iye, Ndikudziwa hore wakuyuka mu kuyuka mu zuŵa lakumalira. Yesu wanena ichi kuti, Ine ndili kuuka kwa wakufa na moyo. Uyo ukhulupilira mwa ine, ngakhale afa, akhala moyo, na wonse uyo ukhala moyo na ukhulupilira mwa ine sakhafa mwa nthawi zonse. Kasi ukhulupilira ici? Wakuti kwa iye, Inde, Mwami, ine nakhulupilira kuti iwe uli Kristu, Mwana wa Mulungu, uyo wakwiza mu chilengedwe. Nanga izi atakamba, wapita nakuyitana Mariya mlongo wake mwakubisika, wakuti, Mphunzitsi wapezeka nanga wakuyitana iwe. Uyo nga wakaŵa, wakudzuka msanga na kukwiza kwa iye. Koma Yesu sanali atabwera mu mudzi, koma anali mu malo kumene Martha

anakumana naye. Ayuda chonecho wakhalanga pamoza naye mu nyumba na kumutonthoska, wawona Mariya kuti mwachangu wanyamuka na kutuluka, wamutsatira, wakunena kuti wakupita ku manda kuti akalire kweneko. Choncho, Mariya paakafika pomwe panali Yesu, paamuwona anagwa pa mapazi ake nakunena kwa iye, Mbuye, mwakakhala pano, mchimwene wangu sakanafera. Jesus chifukwa monga anaona iye akulira ndi Ayuda amene anasonkhana naye akulira, anakwiya mu mzimu ndi kudzisokoneza yekha. Nanga wakati, Kuli mwamubika iye? Wakunena kwa iye, Mbuya, iza uwone. Yesu walila misozi. Vayuda vakali kunena, Wonani umo vakamukonda iyo! Vina koma mwa iwo vakulonga, Singa wakaleka uyu, uyo wakavugula maso gha chiwemi, kuchita kuti na uyu asafe? Jesus chifukwa chake, kachiwiri akukhala wokhumudwa mu yekha, anabwera ku manda. Inali phanga, ndipo mwala unali ukugona pa iwo. Yesu wakuŵa, Kwezani mwala. Martha, mlongo wa wakufwa, wakuŵa kwa iye, Mbuya, kale wakununkha, chifukwa ndi wa tsiku la chinayi. Yesu wakumuwuza kuti, Kodi sindikukuwuzanga kuti ngati ungathe kukhulupirira, udzawona ulemerero wa Chiuta? Chifukwa chake ananyamula mwala kumene wakufa wakunyalira. Ndipo Yesu anakweza maso ake kumwamba ndipo anati, Atate, ndikuthokoza chifukwa mwandimva. Ine koma ndinadziwa kuti nthawi zonse ukumva wangu, koma chifukwa cha gulu la anthu lazungulira ndinati, kuti akhulupirire kuti iwe unanditumiza. Ndipo izi atakamba, wakuwa ndi mawu akulu, Lazaro, bwera kunja. Na wakafa wakatuluka wakumangidwa mapazi na manja na zinsalu, na nkhope yakhe yakazungulizidwa na nsalu. Yesu

wakuti kwa iwo, Musamasule na muleke apite.

Vazuŵa mwa Ayuda ŵakafika kwa Mariya na ŵakaona zimene Yesu ŵakachita, ŵakakhulupilira mwa iye. Koma wina mwa iwo wakaluta kwa Mafarisayo nakuwauza zimene Yesu wakapanga. Chifukwa chake vapayiri vakulu na Vafarisayo vakasonkhanitsa khonsolo na vakulonga, Tikuchita chiyani, chifukwa uyu munthu akuchita vizango vyakuvya? Ngati timuleka chomwecho, onse azikhulupilira mwa iye, ndipo Aroma aziza kudzatenga malo athu ndi mtundu wathu. Koma umoza mwa iwo Kayafa, mupayiri wamkulu wa chaka chicho, anawauza kuti, Inyuwe simukudziwa kanthu, Nanga simukukhumbira kuti kwali bwino kwa ife kuti munthu mmodzi afe chifukwa cha anthu kuti dziko lonse lisawonongeke. Ici nanga kufuma mwa yeye mwini sankalonga, kasi wakali mupayiri wamkulu wa chaka icho, walosera kuti Yesu wakali kufuna kufa chifukwa cha mtundu, Ndipo osati pa chifukwa cha mtundu wokha, koma kuti ana a Mulungu omwe anabalalika awasonkhanitse kukhala chimodzi. Kufuma pa tsiku lija nkhondo, vakalangana kuti vamuphe. Jesus chifukwa chakuti sanakhalenso wakuyankhula mwaulesi pakati pa Ayuda, koma anachoka kumeneko nakalowa mu charu chafupi ndi chipululu, mu mudzi wotchedwa Efuraimu, ndipo anakhala kumeneko pamoza ndi ophunzira wake. Kunali pafupi na pasaka wa Ayuda, ndipo wanandi kunakwera kupita ku Yerusalemu kuchokera mdziko mbuto pasaka kuti wangayeretse weni. Vakali kusakha Yesu ndipo vakali kulankhula wamoza mwa Nyumba ya Mulungu vakuyima, Kodi mukuganiza bwanji? Kodi sangafike ku

chikondwerero? Koma vakulemberi vakulu na Mafarisayo vakali vapereka lamulo kuti ngati munthu uliose adziwa kuti ali kuti, afotokeze, kuti vakamugwire.

12

Choncho Yesu, masiku asanu na chimoza Paskha isanachitike, anabwera ku Betaniya, kumene kunali Lazaro wakufa, amene anamuukitsa kwa akufa. Iwo vakamupangira chakudya chamadzulo kweneko, ndipo Marita wakali kutumikira, koma Lazaro wakali mmodzi mwa iwo vakali vagona pamoza naye. Choncho, Mary, watola paundi ya mafuta gha nardi gheniyeni gha mtengo wakulipa, wapakata mapazi gha Yesu na kuwapukuta na tsitsi zake mapazi ghake, nyumba iyo ikadzazika na kununkhira kwa mafuta. Choncho wakuti umoza wa vaphunzisi vake, Yuda wa Simoni Iskariyoti, uyo wakali kufuna kumupeleka, Chifukwa chiyani mafutawa sanagulitsidwe pa madhenarii mazana atatu ndi kupereka kwa anthu osauka? Wakati ici koma osati chifukwa cha za va ŵanthu ŵakulema vinkamukhudzira, koma chifukwa wakati wakuba, na chikwama cha ndalama wakaŵa nacho na vinthu vyakuŵikwa mwa chikwama wakaŵa kunyamula. Chonecho Yesu wakalonga kuti, Muleke, wakasungira ichi pa tsiku la kuikwa kwanga. Ŵaumphanyi nthazi muli nawo pafupi ninu, koma ine sindili nawo pafupi ninu nthazi zonse. Khamu yakuru ya Ayuda ikadziwa kuti ali kuko, ndipo anabwera osati chifukwa cha Yesu yekha, koma kuti awone Lazaro amene wamuuka kwa

wakufa. Vakulemberi vakulu vakuganizira kuti vamuphe na Lazaro. chifukwa ambiri mwa Ayuda anali kupita kudzera mwa iye ndipo anakhulupirira mwa Yesu.

Tsiku linakulondola, khamu yayikulu yinakiza ku phwando yakamva kuti Yesu wakiza ku Yerusalemu, Vakatola nthambi za mitengo ya mgwalangwa na vakagenda kukakonganera kwa iye, na vakalilira, Hosana, wakomboledwa uyo wakubwera mu dzina lya Mbuya, mfumu ya Israeli. Pakupeza mbongolo yaingono, Yesu anakhala pa iyo, monga iri yalembedwa, Usaope, mwana wamkazi wa Sayuni; onani, mfumu yako ikubwera ikhala pa mwana wa mbunda.

Izi koma vamanyilira kweni vaphunziri vake chakuyamba, koma Yesu pawalembekeseka, nyengo iyo vakumbukira kuti izi vinali vilembedwa pa iye, na izi vinachita kwa iye. Gulu la anthu limene linali naye linapereka umboni pamene anaitana Lazaro kuchokera mmanda ndi kumuukitsa kwa akufa. Chifukwa ichi ukhamu wakakumana naye, chifukwa wakamva kuti iye wakachita chizindikiro ichi. Afarisi chonecho anati kwa iwo veni, Mukuwona kuti ntchito yinu yikupindula kanandi? Onani, charu chonse chikumutevera.

Panali Vagiliki vamweneko mwa vanyake vakwera kuti valambire mu chikondwerero. Awa chonecho basi banabwera kwa Filipo uyo wakuchokera ku Betisaida wa ku Galileya, na basi banamufumba iye bakulonga, Mbuya, tikufuna kumuwona Yesu. Filipo akubwera nkuuza Andreya, ndipo kanyake Andreya

na Filipo akuuza Yesu. Koma Yesu wakawayankhula kuwauza kuti, nthawi yakwana kuti Mwana wa Munhu alemekezedwe. Ninga ninga niku khutirani, nga mbewu imoza ya tirigu yikagwa pa nthaka na kufa, yikhalabe yokha, koma nga yikufa, yikubala zipatso zambiri. Uyo wakukonda moyo wake ukulaula wako, na uyo wakudana moyo wake mu charu ichi, ukulondera wako ku umoyo wa muyaya. Ngati munthu akunditumikira ine, anditsatire, na kumene ndili ine, kuko mtumiki wanga adzakhalanso, na ngati munthu akunditumikira ine, Atate adzamulemekeza. Nthazi moyo wangu wakhala wovutika, nanga niti chiyani? Tate, ndipulumuske ku nthazi iyi. Koma chifukwa cha ichi ndinabwera ku nthazi iyi. Tate, lemekeza zina lako. Yakabwera mawu kuchokera kumwamba, Ninalemekeza, na kavili ndidzalemekeza. Choncho anthu omwe anali atayimirira ndi kumva ankanena kuti kwakhala bingu, ena ankanena kuti mthenga walankhula naye. Yesu wayankhula nati, Si chifukwa cha ine mau awa akukhalapo, koma chifukwa cha inu. Lero chiweruzo cha dziko ili chili pano, lero wolamulira wa dziko ili adzatulutsidwa kunze. Na ine nga ndikhwezgwa kuchokera mu charu, ndidzakoka wose kwa ine mwini. Koma wakalonga ici kusonyeza imfa yanji yakalikufuna kufa. Khamu inamuzya kwa iye kuti, Ife tinawumvira mu lamulo kuti Khristu wakukhalabe ku nthazi, nanga ukulongera wuli kuti nkhuyenera kunyamuliwa Mwana wa Munthu? Ndi ndani uyu Mwana wa Munthu? Yesu wakulongosora kwa iwo kuti, Nthazi yili na inu kwa nthazi yakaŋa. Yendani nthazi yili na inu, kuti mdima usakukupezeni. Uyo wakuyenda mu mdima sakudziwa kuti wakupita kweni. Mpaka muli na kuwala, khulupilirani mu

kuwala, kuti mukhale ana a kuwala. Zintu izi anayankhula Yesu, ndipo atapita anadzibisa kwa iwo.

Ngakhale wakupanga zizindikiro zinyake zambiri pamaso pawo, si wakhulupilira mwa iye. Kuti mawu gha Yesaya mneneri ghakwaniliskike ghimene ghankhula, Mwami, ndi ndani wakulupilila kumva kwathu? Ndi mkono wa Mwami unaululikwa kwa ndani? Chifukwa ichi sanali kukhoza kukhulupirira, chifukwa kachiwiri Yesaya anati, Wafumitira maso awo na waumitisa mitima yawo, kuti wangalola na maso awo na wangamvesesa na mitima yawo na wangatembenuka, nanga ndiwaponje.

Izi zintu Isaiah analankhula pamene anaona ulemerero wake na analankhula za iye. Komabe, aŵa akulongozga ŵanji ŵakhulupirika mwa iye, koma chifukwa cha Ŵafarisayo ŵakavumbulanga kuti ŵasatulukiswe mu mpingo. Iwo vakondela ulemekezgo wa vanhu kuposa ulemekezgo wa Chiuta.

Yesu wakalilira na kunena kuti, Uyo wakukhulupirira mwa ine si wakukhulupirira mwa ine, koma wakukhulupirira mwa uyo wakundituma. Uyo wakuwona ine wakuwona uyo wakundituma. Ine ndine chiwunika ndipo ndabwera mu chilengedwe, kuti aliyense wakukhulupirira mwa ine asakhale mu mdima. Na ngati munhu wakumva mau ghangu na wakhulupilira lepi, ine ndikulamula lepi uyo, pakuti ndinabwera lepi kuti ndilamule chilengedwe, koma kuti ndipulumusye chilengedwe. Uyo wakukanira ine na wosagwira

mawu gane, wakhala na uyo wakumuweluza. Mawu gakuti ndalonga, uyo uzamuweluza iwe mu tsiku lakumaliza. Chifukwa ine sindine nkhulumba kuchokera mwa ine mwini, koma Tate wakutumiza ine mwini wapereka lamulo kwa ine chiyani nkhamba na chiyani ndidzalonga. Ndi ndikudziwa kuti ulamuli wake ndi umoyo wamuyaya. Zimene ndikulongola ine, monga Atate wanena kwa ine, chomwecho ndikulongola.

13

Pamaso pa chikondwerero cha Pasaka, Yesu wakudziwa kuti ora yake yakwiza kuti akasamuke kuchokera mu chilengedwe ichi kupita kwa Tate. Wakondanga weni wake mu chilengedwe, ndipo wakawakondera mpaka kumapeto. Ndipo chakudya chamadzulo chitayamba, Satana anali atavika kale mu mtima mwa Yuda wa Simoni Iskariyoti kuti amupereke. Yesu pakumanya kuti Tati wapereka vyose mu mawoko mwakwe, na kuti wakachoka kwa Chiuta na kuti wakuya kwa Chiuta, wakuuka mu chakudya chakusiku na wakuvika zovala, ndipo wakatola chintchesi wakadzimunga yekha. Kenako wakhoma madzi mu mbale, ndipo wayamba kutsuka mapazi wa ophunzira na kupukuta na nsalu imene walinayo walumikizidwa. Chifukwa chake akubwera kwa Simon Peter, ndipo iyeyo akunena kwa iye, Mbuya, kodi iwe ukunamba mapazi anga? Yesu wakayankhula na kuwauza kwa iye, Icho ine nkhuchita, iwe ukulumba kuziwa nthazi ino, koma ukaziziwenge pambuyo pa zintu izi. Petro wakuti kwa iye, Ayi,

musasamba mapazi anga mpaka kalekale. Yesu wakumuyankha kuti, Ngati sindisakukusamba, ulibe gawo nane. Simon Peter wakuti kwa iye, Mwami, si mapazi ghangu fye, kasi na makhono na mutu. Yesu wakuŵecheta kwa iye kuti, Uyo wakusambizgika kweniso cifunikiro wakukola kusamba miyendo, koma wakucenjeska wose. Imi muli wakucenjeska, koma kweniso wose. Wakadziwa pakuti uyo wakupereka uyu, chifukwa ichi wakati, Si wonse oyera muli.

Pamene chifukwa wakasamba mapazi awo na wakatola zovala zake, wakakhala pansi kavili, wakaŵechera kwa iwo, Mukudziwa chimene nkhachita kwa inu? Inu mwandiitcha ine Mphunzitsi na Mbuya, ndipo mwakutchula bwino, pakuti ndine. Ngati chonecho ine ndinasamba mapazi ghinu, Mbuya na Mphunzitsi, na inu munayenera kusambana mapazi wina na wina. Ndakupatsani chitsanzo kuti monga ine ndinakuchitirani, nanu muchitepo chimodzimodzi. Nadi nadi nkhukuuzani, palije kapolo wakuru kuposa mbuya wakwe, nanga mtumiki wakuru kuposa uyo wakatuma iye. Ngati mukuziwa izi, modala muli ngati mukuzichita. Sindiri kunena za onse inu, ine ndimadziwa uyo ndinasankha, koma kuti chilembo chikwaniritsike, uyo wakudya pamoza nane chikwi wakweza pa ine chidendeme chake. Kuchokera pano nkhukuuzani inu zisanachitike, kuti zikachitika mukhulupilire kuti Ine ndine. Nadi nadi, nkhukuti kwa inu, uyo wakupokezera nga nkhutuma wina, wakupokezera ine; uyo wakupokezera ine, wakupokezera uyo wakutuma ine.

Izi wakamba Yesu wakavutika mu mzimu, na wakachitira

umboni na wakati, Ndithu ndithu nkhukuuzani kuti umoza wa inu wakandiperekapo. Ophunziri awo anali kuyanganana wina na mnzawo, ali mu chisokonezo pa zimene anali kunena. Kunali umoza wa ophunzira wakwe uyo anali kutalika mu chifuwa cha Yesu, uyo Yesu anali kumukonda, Simoni Petro anamukulekela uyu kuti afumbe kuti ndi yani uyo wakukhulupilira. Wagwa pa chifuwa cha Yesu, uyo wakuti kwa iye, Mwami, ndi ndani? Yesu wakankha kuti, Uyo ndi amene ine ndikamupha chidyacho ndikachivika. Ndipo wakavika chidyacho, wachipha Yuda mwana wa Simoni Isikariote. Nanga pambuyo pa chomwe chidya choko, satana walowa mu uyo. Choncho Yesu wanena kwa iye, Chomwe ukuchita, chita msanga. Koma palibe munthu wa awo akugona pafupi anadziwa chomwe anati kwa iye. Wina wakaganizira, pakuti chikwama cha ndalama wakali nacho Yuda, kuti Yesu wakumuwuza kuti, Gula zimene tikufuna pa chikondwerero, kapena upe chinthu kwa wosauka. Wakatenga chako chija, uyo wakachoka mwamsanga, ndipo kunali usiku.

Pamene wakatuluka, Yesu wakuti, Vino Mwana wa Munthu wakulemekezeka, na Mulungu wakulemekezeka mwa iye. Ngati Chiuta analembekezgwa mwa iye, Chiuta adzamulembekeza mwa yekha, ndipo mwamsanga adzamulembekeza. Vana vangono, ndikhala pangono pamoza na inu. Mudzandifunafuna, na monga ndinawauza Ayuda kuti kumene ndikupita ine, inu simungakwanise kubwera, na kwa inu ndikuwauza tsopano. Nkhupeleka malangizo ghasya kwa inyuwe kuti mukondane waka na waka, monga nkhakondanga inyuwe, kuti na inyuwe mukondane waka na waka. Mu uyu vawuzile vonse kuti muli

vaphunzisi vane, nga mukwete chikondi mu wenzanu. Simoni Petro wakunena kwa iye, Mbuya, ukukupita kuti? Yesu wakunankha kwa iye, Kuli ine ninkupita, ukuleka kundikonzera ine vino kukonzeka, koma pambuyo ukundikondzerera. Petro wakuti kwa iye, Mbuya, chifukwa chiyani sindili na luso kukutsatirani tsopano? Moyo wangu ndidzawuyika kwa inu. Yesu wakayankhula kwa iye kuti, Moyo wako ukaika pa chifukwa cha ine? Nadi, nadi, nkhukuuza kwa iwe kuti tambala sidzalira mpaka udzakana ine katatu.

14

Mtima wanu usakhale wovutika; mukhulupilira mwa Mulungu, ndipo mukhulupilirenso mwa ine. Mnyumba ya Tate wangu muli zipinda zambiri. Ngati sizili choncho, ndikanakuuzani. Ndikupita kukakonzekerani malo. Na nga nkhapita na kukukonzerani malo, nkhubwera kaŵiri na kukutolani kuti mukhale nane, kuti uko nkhuli ine, na ŵanyamwe mukhalepo. Na kumene ine nkhupita mukudziwa, ndipo njira mukudziwa. Tomasi wakumuuza kwa iye, Mwami, sitikuziwa uko ukupita, na vinji tingakhoza kuziwa njira? Yesu wakuti kwa iye, Ine ndine njira na choonadi na umoyo. Palije mundu wakwiza kwa Tate nga si kudulira mwa ine. Nga mwanazindikira ine, mwanazindikira kanandi bambo wangu. Kufuma vino nomwe mukuzindikira iye, na mwamuwona iye. Filipo wakunena kwa iye, Mwami, tiwonetse Tate, na kukwanira ife. Yesu wakumuti kwa iye, Ndakhala na inu kwa nthawi yitali chomene, na

sulikondimanya ine, Filipo? Uyo wakuwona ine waona Tate, na vinji iwe wakuti, Tilangulire Tate? Nkhusakhulupilira kuti ine ndili mwa Tate na Tate ali mwa ine? Mawu agho nkhukuyowoyani nkhusawayowoya kufuma mwa ine yekha, koma Tate uyo ukhakhala mwa ine yekha ndiye ukuchita vinthu. Khulupilirani kwa ine chifukwa ine ndili mu Wakhali, na Wakhali ali mu ine. Nga koma ayi, chifukwa cha vinthu vikulu ivyo, khulupilirani kwa ine. Nkhukuuzani chakusimika kuti, uyo wakukhulupilira mwa ine, vinthu vya ntchito vyo ine nkhuchita na uyo akhachita, na vyakukula kuposa ivi akhachita, chifukwa ine nkhupita kwa Tati wangu. Na chinachose chifunika mufumba mu dzina langa, ichi ndilichita, kuti Tate akulemekezgwe mu Mwana. Ngati mungapemphe chinthu mu dzina lyangu, ine ndidzachita.

Ngati mwakondwa ine, sungani malamulo wangu. Nanga ine ndidzafunsa Tate, ndipo adzakupatsani Mlangizi wina kuti akhale nanu mpaka muyaya Mzimu wa choonadi, uwo chilambo chingakwaniska kuutola, chifukwa chingauona nanga chingaumanya, mwe mukuumanya, chifukwa pakati penu ukukhala na mwa mwe ukhala. Sindikulekani muli ana amasiye; nkhubwera kwa inu. Pangono pangono dziko lino lilandikhona kweni, koma nyuwe mukuonabe ine, chifukwa ine ndikhala moyo na nyuwe mukhala moyo. Mu zuŵa limwenelo, inu mudzadziŵa kuti ine ndili mwa Tate wangu, na inu muli mwa ine, na ine ndili mwa inu. Uyo wakukhala na malamulo ghane na kusunga iwo, uyo ndi uyo wakukonda ine, uyo koma wakukonda ine akondewapo na Tate ghane, na ine ndikhakonda

iye na kumuonesera ine mwini. Yuda, si uyo wa Isikariote, wakuŵecheta kwa iye, Mwami, nchifukwa chiyani kuti ukulingalira kudziwiska wekha kwa ife osati kwa chilambo? Yesu wakayankha na wakuti kwa iye, Nga munthu wakondwa ine, wakasunge mawu yangu, na Tate wangu wakamkonda iye, na tikeze kwa iye na tikapange chikhaliro pamoza na iye. Uyo usali kundikonda ine mawu anga usawasunga, na mawu uyo mukuwamva si anga, koma ndi a Tate uyo wandituma ine.

Izi ndalankhula kwa inu ndili pakati pa inu ndikukhala. Koma Mthandizi, Mzimu Wera uyo Tate wakutumizga mu zina lyangu, yemweyo wakuphunzitsani vyose na kukumbusani vyose vimene ndinakuuzani. Mtendere ndikuleka kwa inu, mtendere wanga ndikulapatsa kwa inu, si monga dziko likulapatsa, ine ndikulapatsa kwa inu. Musalole mtima wanu usokonezeke kapena uope. Mwamva chifukwa ine nkhuwuzenge kwa inu, nkhupita ndi nkhubwera kwa inu. Nga mwanondanga ine, mwanasangalala chifukwa nkhuwuzenge, nkhupita kwa Tate, chifukwa Tate wangu ndi wamkulu kuposa ine. Na vino ndakhuuzani chisanachitike, kuti pamene chichitika mukhulupilire. Kwakuti nthazi zambiri sindikhamba kuyankhula na inu, pakuti wakubwera mfumu ya pa charu, na mwa ine khara chinachake. Koma kuti chidziwi charu chakuti nkhukonda Tati, na monga analamula kwa ine Tati, chomwecho nkhuchita. Imikani, tiyeni tichoke pano.

15

Ine ndili mpesa weniweni, na Tate wangu ndi mlimi. Ntavi iliyonse mwa ine yosakhala na chipatso, iyichotsa, ndi ntavi iliyonse yokhala na chipatso, iyiyeretsa, kuti ikhale na chipatso chambiri. Kale inu muli oyera chifukwa cha uthenga umene ndalankhula kwa inu. Khalani mwa ine, nanga ine ndikhala mwa inu. Monga nthambi yomwe si ikukhoza kubala zipatso kuchokera kwa yokha, nga si ikhala mwa mpesa, chomwecho nanga inu, nga si mukhala mwa ine. Ine ndine mpesa, inu ndinu nthambi. Uyo wakukhala mwa ine na ine mwa iye, uyu wakubala zipatso zambiri, chifukwa popanda ine simungakhoze kuchita kanthu. Ngati yayi uyo wakhalira mwa ine, waponya kunze nga nthambi na wauma, na wakusonganya iwo na mu moto waponya, na wakutentha. Ngati mukhala mwa ine ndi mawu anga akhala mwa inu, chilichonse chimene mukufuna mufunse, ndipo chidzakuchitikilani. Mu ichi Tati wangu wakukhutiswa, kuti mubere chipatso chambiri, na mukhale baphunziri bane. Monga Atati mwanandikondera ine, nane ndinakukonderani inu, khalani mu chikondano changa. Ngati mwasunge malamulo yangu, mwakhala mu chikondi changu, monga ine ndasunga malamulo ya Tati wangu na ndikhala mu chikondi chake. Izi ndalankhula kwa inu kuti chisangalalo changa chikhaleko mwa inu, na chisangalalo chanu chizuzikenge. Iyi ndi malangizo ghangu, kuti mukondane winu na winu monga ndinakukondani nyuwe. Chikondi chikulu kuposa ichi palije munthu wakukhala nacho, kuti munthu wina aike moyo wake chifukwa cha anzake ake. Inu muli anzanga wane nga mukuchita vyose ine ndikulamula kwa inu. Sindikukutiyani akapolo kale, chifukwa kapolo sakudziwa

chinthu chikuchita mbuye wake, koma ndinatiyani anzanga, chifukwa zonse zimene ndinamva kwa Tate wangu ndinakuziwitsani. Si imi mwanisankha ine, koma ine ndinakusankhani imi, na ndinakuikani imi kuti muyende na kuti muzibwereke zipatso, na zipatso zanu zikhalebe, kuti chinthu chilichonse chimene mungapemphe Tati mu dzina langa, akupatseni imi. Nkhunkhulira izi kwa inu kuti mukondane.

Nga chikhalidwe chikukudani, muziwi kuti chandikhala chikudana nane koyamba kusanakudaneni inu. Ngati munali wa mu dziko, dziko likanakhala likukondani chifukwa muli ake. Koma simuli wa mu dziko, mwakuti ine ndinakusankhani inu mwa mu dziko, nkhachifukwa chenechi dziko likukudani inu. Kumbukira mawu awo ine nkhawakuwuzenge kwa inyuwe, kapolo si mkulu kuposa mbuya wake. Nga wakandizunza ine, nawonso wawazunza inyuwe; nga wakagwira mawu yangu, nawonso wawagwira yanyu. Koma izi zonse vachita kwa inu chifukwa cha dzina lyangu, chifukwa savaziva uyo wandituma. Ngati sindiri kubwera na kuŵaŵechera kwa iwo, ŵakadakhala na chivi ayi; lero koma chifukwa chayi ŵakukhala nacho pa chivi chawo. Uyo wandida ine wakudanso Tate wangu. Ngati sindikanachita mwa iwo ntchito zimene palibe wina wakazichita, sakanakhala na tchimo. Koma tsopano aona ndipo adatiponda Ine pamoza na Atate wangu. Koma kuti likwanilitsidwe mawu agho ghalembedwa mu lamulo lawo, kuti Bandida ine pachabe. Koma pamene Mthandizi uyo ine ndidzakutumizani kuchokera kwa Tate wiza, Mzimu wa

choonadi uyo ukutuluka kuchokera kwa Tate, iye adzachitira umboni wonkhana ine. Nanga nyuwe mwakuchitira umboni, chifukwa kuchokera pachiyambi mwakhala nane.

16

Izi zintu ndalankhula kwa inu kuti musakhale okalipa mtima. Ivo chikuchitani wakutayiwa, koma nthazi ikwiza yakuti wose wakupha inu aganizire kuti akupereka utumikiro kwa Chiuta. Na zicita izi, cakuti si zinazindikira Tati wanga nanga ine. Koma izi ndinayankhula kwa inu kuti pamene ikafika ora, mukumbukire za iwo chifukwa ine ndinakuuzani. Izi koma sindinakuuzeni kuyambira pachiyambi, chifukwa ndinali pamoza ndi inu. Nthazi koma nkhupita kwa uyo wakutuma ine, na palije munthu wa mwa inu wakufumba ine kuti, Nkhupita kuti? Koma chifukwa ndinayankhula izi kwa inu, chisoni chakazaza mtima wanu. Koma ine nkhukuuzani choonadi, nkhwabwera kwa inu kuti ine ninyamuke. Nga ine sindinyamuke, Mtonthozi sangeze kwa inu, koma nga ninyamuke, ndidzamutumiza yeyo kwa inu. Na atafika uyo, akadzidzimisa charu pa za tchimo, na pa za chilungamo, na pa za chiweruzo. pa vyakuchita vyakulakwa, chakuti vangakhulupilira mu ine, Pa za chilungamo nanga, chakuti nkhuyenda kwa Tate wangu, nanga simunandiwonaso. Pa za kuweluza, chifukwa wolamula wa charu ichi waweruzidwa kale. Nkhali zambiri ndili nazo zoti ndikulankhuleni kwa inu, koma simuli ndi mphamvu zoti muzizikhulupirira tsopano.

Koma pamene wiza uyo Mzimu wa choonadi, akhakutongorani mu choonadi chose, pakuti nkhakukhamba kufuma mwa wakwe mwini, koma vyose ivyo akhapikira akhakukhamba, na vyakwiza akhakuuzani. Uyo adzandilemekeza, chifukwa adzatenga kuchokera kwa ine na kukulongosorani. Zonse zilizonse Tate ali nazo ni zanga, chifukwa ichi nakhamba kuti kufuma kwa ine akalandira na kukulongosolera inu. Pakangono simuwaniwona, ndipo pakangono muwaniwona, chifukwa nkhupita kwa Atate. Anati chifukwa mwa ophunzira wake kwa wina ndi mnzake, Kodi ndi chiyani ichi chimene akunena kwa ife, Kangono ndipo simudzandiwona, ndipo kachiwiri kangono mudzandiwona, ndiponso chakuti, Ine ndikupita kwa Atate? Vakulonga chonecho kuti, Ichi chintu chiyeni nchakuti chikukhamba kuti kakaŋono? Sitikumanya chakuti chikukhamba. Yesu anaziwa chifukwa kuti anafuna kumufunsa, ndipo anati kwa iwo, Mukufunsana pa ichi kuti ndinati, pangono na simukuwona ine, na kavili pangono na mukawona ine? Nkhukuuzani chakuchitika kuti mukhalira na kulirangira mwe, koma nyika yikhasangalara. Mwe mukhasweka, koma chisoni chinu chikhasanduka chisangalaro. Mkazi pamene akubala, uli na lupyeko, chifukwa inafika ora yake, koma pamene wabala mwana, sakukumbukiranso masautso chifukwa cha chisangalalo choti anabalika munthu mu dziko. Na mwe chomene, chifukwa chake muli na chisoni vino, koma ndidzakuwonani kaŵiri na mitima yanu idzakondwa, na palije munthu uyo wakutola chikondwa chanu kuchokera kwa mwe. Nanga mu tsiku lyo, simukhafumba kwa ine chinthu chili chonse. Nadi nkhukuuzani chakusimikira kuti chili chonse

chimene mukhafumba kwa Tate mu zina lyangu, akhakupatsani. Mpaka tsopano simunafunse chilichonse mu dzina langa, funsani ndipo mudzalandira, kuti chisangalalo chanu chikhale chodzazidwa. Izi mu mifano ndalankhula kwa inu, koma ikubwera nthazi pamene sindizalankhulazso mu mifano kwa inu, koma mu ulesi ndizakuwuzani za Tati kwa inu. Mu zuŵa ilyo mudzafunsa mu dzina lyangu, ndipo sindikunenani kuti ine ndidzafunsa Tate chifukwa cha inu Mweneko Tate wakukondani inu, chifukwa inu mwandikondera ine, ndi mwakhulupirira kuti ine ndinachokera kwa Mulungu. Nkhatoloka kuchokera kwa Tate na nkhiza mu chilengedwe; kayi nkhusiya chilengedwe na nkhapita kwa Tate. Ophunzira ake akunena kwa iye, Ona lero ukulalika mu ulesi, na mfundo yiliyose ukulalika. Nthawi ino tikudziwa kuti ukudziwa vyose, ndipo ukulibe chifunikwa kuti munthu wakufunse. Mu ichi tikukhulupilira kuti wakachoka kwa Mulungu. Yesu wakayankhula kwa iwo, Lero mukukhulupilira? Onani, ibwera ora, ndi nthazi yabwera, kuti mubalalikirane aliyense ku za zake ndi kundisiya ine yekha, koma sindili yekha, chifukwa Atate ali ndi ine. Izi ndalankhula kwa inu kuti mu ine mtendere mukhale nawo. Mu charu mavuto muzakhala nawo, koma limbani mtima, ine ndagonjetsa charu.

17

Izi zintu akalankhula Yesu, na akatukumula maso ghakwe ku kumwamba na akati, Tati, yafika ora, lembekeza Mwana ghako,

kuti Mwana ghako alembekeze iwe, Monga unamupa ulamuliro wa nyama yose, kuti yose iyo unamupa akapereke kwa iwo umoyo wa ku nthazi. Iyi ndi moyo wamuyaya, kuti iwo akudziwe iwe Mulungu weniweni yekha, na uyo wakutumizga Yesu Kristu. Ine ndinakupatsa ulemerero pa dziko lapansi, ndinaliza ntchito imene unandipatsa kuti ndichite, Nanga vino undilemekezere iwe, Tate, pamoza nawe ukulu umene ndinali nawo charu chisanakhalepo, pamoza nawe. Ndinaonetsa dzina lako kwa anthu amene wandipatsa kuchokera mu dziko lapansi. Anali ako ndipo wandipatsa iwo, ndipo asunga mawu ako. Pano bazindikira kuti zonse zimene mwandipatsa zichokera kwa inu. Chakuti mawu amene mwandipatsa ine, ndawapatsa iwo, ndi iwo analandira, ndi anadziwa chakuchoonadi chakuti ndinachoka kwa inu, ndi anakhulupirira chakuti inu mwandituma. Ine nkhupempha pa za iwo, sipo nkhupempha pa za charu, koma nkhupempha pa za amene mwandipatsa ine, chifukwa ndi a kwa iwe. Nanga vyanga vyose ndi vyako, nanga vyako ndi vyanga, nanga ndalemekezgwa mu iwo. Na sindikhalinso ndili mu dziko lapansi, ndipo awa ali mu dziko lapansi, ndipo ine ndikubwera kwa iwe. Tate woyera, wasunga iwo mu dzina lako limene wandipatsa, kuti akhale chimoza monga ife. Pamene ndinali nao mu chilengedwe, ine ndinkawasunga iwo mu dzina lako, awa umanipatira ine ndinalonda, na palibe wawo anawonongeka kupatula mwana wa chiwonongeko, kuti cholembedwa chikwaniliskike. Lero koma kuli iwe nkhubwera, nanga izi nkhulonga mu charu kuti akhale na chisangalaro changa chodzazika mwa iwo. Ine ndawapatsa iwo mawu yako, na dziko linawaipa iwo, chifukwa

si ali kuchokera mu dziko, monga ine sindili kuchokera mu dziko. Sindikupempha kuti uwachotse iwo mu charu, koma kuti uwasunge iwo ku choipa. Kuchokera mwa chilengedwe si ali, monga ine kuchokera mwa chilengedwe si ndili. Wapatulise iwo mu choonadi chako; uthenga wako ndi choonadi. Monga ine munandituma mu charu, nane ndinawatuma iwo mu charu. Ndi kwa iwo ine ndikuliyeretsa ine mwini, kuti ndiwo nawonso vakhale vakuliyeretswa mu unenesko. Singa ndikupempha pa za awa chabe, koma na pa za wa kukhulupirira mwa ine chifukwa cha mawu wawo. Kuti wonse akhale umoza, monga iwe Tate uli mwa ine nanga ine ndili mwa iwe, kuti nawonso akhale mwa ife umoza, kuti chilengedwe chikhulupirike kuti iwe wandituma. Na ine ulemerero umene munandipatsa ine ndawapatsa iwo, kuti akhale chimodzi monga ife tili chimodzi, Ine mwa iwo na iwe mwa ine, kuti iwo akhale akwaniliskika mu umoza, na kuti chidziwike pa charu chino kuti iwe wandituma, na kuti wawakondera monga mwandikonderera ine. Tate, avo wangu wapatile kwa ine, nkhufuna kuti pali ndili ine nawo wakhalepo pamoza na ine, kuti wawone ulemerero wangu wapatile kwa ine, chakuti waninkonda ine pa ntanganidwe wa charu. Baba wolungama, ndi dziko silinakudziwi, koma ine ndinakudziwa, ndi awa anadziwa kuti iwe unanditumapo. Na nakhazgiska kwa iwo zina lako, ndikhazgiskanso, kuti chikondi chikho wakondela ine chikhale mu iwo, nango ine ndikhale mu iwo.

18

Yesu wakamba izi, wakatuluka pamoza na vaphunzisi vake kupitilira mtsinje wa Kidroni, uko kwakaliveko dimunda, uwo wakalowamo yekha na vaphunzisi vake. Wakadziwa kuti na Yuda wakupereka uyo wakamupeleka uyo malo, chifukwa nthawi zambiri Yesu wakasoŋgana uko pamoza na ophunzira wake. Chifukwa chake Yuda wakutola gulu la asilikali na wathandizi wa kwa vapayizi vakulu na Mafarisi, wakubwera kweneko na zinyali na zida. Jesus, chifukwa chakudziwa zonse zikubwera pa iye, watuluka ndipo wanena kwa iwo, Mukufuna ndani? Vakamuyankha kwa iye, Yesu wa ku Nazareti. Yesu wakuti kwa iwo, Ine ndili. Yuda wakupereka iye wakayimapo pamoza na iwo. Monga choncho analankhula kwa iwo kuti Ine ndili, anapita kumbuyo ndi kugwa pansi. Kanyake nanga iwo wakawafumba, Ninga mukufuna? Iwo koma wakatonga, Yesu wa ku Nazareti. Yesu anayankhula, Ndinakuuzani kuti Ine ndine. Ngati choncho Ine mukundisakha, lolani awa kupita. Kuti agumizgike mawu gho wakamba, kuti avo mwandipatira ine, sindinaluza mundu uyu wuli wonse mwa iwo. Chifukwa chakuti Simoni Petero wakalikukhala na lupanga, wakaluvula, nakumenya kapolo wa mkulu wa ansembe, nakumudula chikutu chakumanja. Zina la kapoloyo linali Malko. Yesu anati kwa Petro, Ika lupanga mu chikwatu. Kodi chikho chimene Atate wandipatsa sindingachimwe?

Chifukwa chake, gulu la asilikali na mkulu wa asilikali na atumiki wa Ayuda anamukhwata Yesu ndi kumumanga. Na vakamutola iye kwa Anna choyamba, pakuti wakali mpongozi wa Kayafa, uyo wakali mupayiri wamkulu wa chaka chila.

Kunali koma Kayafa uyo wakulangiza Ayuda kuti kwavuta munthu umoza kufa chifukwa cha anthu. Simoni Petro na wophunzira wina wakamukondera Yesu. Wophunzira uyo wakali woziwika kwa mkulu wa ansembe, ndipo wakalowa pamoza na Yesu mu bwalo la mkulu wa ansembe, Koma Peter wakayimirira pa chitseko kunze. Choncho phunziro lina limene linalinso lodziwika kwa mkulu wa ansembe linatuluka ndipo linalankhula ndi mlonda wa pa chitseko, ndipo linalowetsa Peter. Chonecho mtsikana wakazi wa pa chitseko wakuti kwa Petro, Kodi nangawe uli mmodzi wa ophunzira wa munthu uyu? Iye wakuti, Ayi, sindili. Akapolo ndi athandizi anayima pomwe atapanga moto wa makala, chifukwa kunali kuzizira, ndipo anali kudzifundisa. Petro anayima nao pomwepo akudzifundisa. Chifukwa chake, mupayiri wamkulu anafumba Yesu za vaphunziri vake na za chiphunzitso chake. Yesu anakhwita kwa iye kuti, Ine ndalankhula mu ulesi ku charu chonse. Nthazi zonse ndaphunzisa mu msonkhano na mu Tembero, kumene Ayuda amasoŵana nthazi zonse, ndipo mu chinsinsi sindalankhula chinthu chiri chonse chabe. Chiyani ukundifumba ine? Fumba iwo vakumvera chiyani ndalongera kwa iwo. Ona, ava vakudziwa vimene ndalonga ine. Izi koma yakhe wakalonga, umoza wa anthu othandiza wakuyima wakapereka chikwakwa kwa Yesu wakalonga, Nkucikutere ukuyankha kwa muprisiti wamkulu? Yesu wakamusangula kuti, Nga vibi nkhalankhula, umboni pa za vibi vyakuti. Kasi nga vyakuwemi nkhalankhula, chichi ukundimenya? Anna wakatumizga iye wakumangidwa kwa Kayafa mkulu wa ansembe. Kunali Simon Peter wakuyima na wakudzifundisa.

Chonecho vakulonga kwa iye, Si nkhuli mmoza mwa ophunzira wake iwe? Wakana choncho uyo na wakati, Sindili. Wakati mmoza wa akapolo wa mkulu wa ansembe, wakali mnzake wa uyo Petro wanadumula khungu, Kasi sindi ine ndinaona iwe mu dimunda pamoza na iye? Kanyake nanga Petro wakanira, na mwakufulumira nkhuku yachilume yalilira.

Vakutongoza chifukwa Yesu kuchokera kwa Kayafa mu praetorium, inali mawa, ndi iwowo sivakanjira mu praetorium, kuti sivaipitsidwe, koma kuti vadye pasaka. Pilate wakatuluka kwa iwo ndipo wakati, Kodi mukubweresa mulandu uli pa munthu uyu? Vakayankha na kuti kwa iye, Nga uyu si wakuchita vyaipa, si tikanali kukupereka. Pilato wakalonga kwa iwo, Tengani iye inu, na muweruzeni malingana na lamulo lanu. Ayuda wakalonga kwa iye, Ife sitili na yovwira yakupha munthu yense. Kuti mawu a Yesu akwanilitsidwe umene ananenera kusonyeza kuti ndi imfa yanji imene walikukhala kufuna kufa. Pilato walowelera kale mu nyumba ya chilamulo, ndipo wamuwira Yesu na kumuwuza kuti, Iwe uli mfumu wa Ayuda? Yesu wakankha kwa iye wakati, Kodi ukulonga ichi kufuma mwa iwe yekha, kapena wina wakukambira za ine? Pilato anayankha kuti, Kodi ine ndili Myuda? Mtundu wako ndi akuluakulu a ansembe anapereka iwe kwa ine. Unachita chiyani? Yesu wakayankha kuti, Ufumu wane si wa pa chilambo pachi. Nga unali ufumu wane wa pa chilambo pachi, watumikiri wane akanali wakumenyana kuti ndisapereke kwa Ayuda. Lero koma ufumu wane si ukuchokera pano. Pilato wakulonga kwa iye, Chonecho uli mfumu iwe? Yesu wakayankha, Iwe ukulonga

kuti ndili mfumu ine. Ine ndinabalika mu ichi na ndabwera mu charu ichi kuti ndichitire umboni ku unenesko. Wonse wakukhala mu unenesko wakumvera mawu ane. Pilato wakumufumba kuti, Choonadi ndi chiyani? Atamaliza kutaula ichi, wakatulukirapo vinandi kwa Ayuda na kuwauza kuti, Ine sindikupezgapo chifukwa chilichose mwa iye. Kuli chizolowezi kwa inu kuti ndimasule umoza mu Pasaka. Mukufuna chomwecho kuti ndimasule kwa inu mfumu ya Ayuda? Chifukwa chake, vakufuwula kavili vose vakulonga kuti, Ayi uyu, koma Barabasi. Ndipo Barabasi wakali wakuba.

19

Pamenepo chifukwa Pilato watoola Yesu na kumukwapula. Masoda wakapota chivundikiro cha minga ndipo wakachivika pamutu pake, ndipo wakamuvwaza chivwalo chakupenduka. Na valikuti, Mwakondwa mfumu ya va Ayuda, ndipo valikumupeleka vikwakwa. Pilato wakatulukaso kavili kunja na wakuti kwa iwo, Onani, nkhubweresa kwa inu iye kunja, kuti mudziwe kuti mwa iye sindikupeza chifukwa chosachita. Yesu anatulukapo kunja ali kuvala korona ya minga na chivala cha pepo Na wakuti kwa iwo, Wonani mundu uyu. Vapayiri vakulu na watumiki pawakamuona, wakalilira wakuti, Mupachike pa lupanda! Mupachike pa lupanda! Pilato wakuti kwa iwo, Mutole imwe mumupachike pa lupanda, pakuti ine sindikupeza chifukwa chili chose mu iyo. Ayuda vakamuyankha kwa iye kuti, Ife tikukhala na lamulo, na malingana na lamulo wathu

uyenera kufa, chifukwa wadziita yekha mwana wa Mulungu. Pamene Pilato anamva mawu awa, anachita mantha kwambiri. Na walowera mu nyumba ya ulamusi kanyakeso na wakumufumba Yesu kuti, Ukuchokera kweni? Koma Yesu waleka wakumupasa yankho. Chonecho Pilato wakuti kwa iye, Sukulonga nane? Sudziwa kuti nkhupfuna ulamuliro wakukupachika pa msalaba na ulamuliro wakukumasula? Wayankha Yesu, Uli wakugomezga ulamuliro wuli wonse pa ine, nga uli wakupasidwa kuchokera kunyakhe. Chifukwa ichi, uyo wakupereka ine kwa iwe uli na chivi chikuru. Kuchokera pa ichi, Pilato wakazunza kumasula uyu, koma Ayuda wakalilira wakunena, Nga umasula uyu, siuli mnzako wa Kaisara. Wonse uyo wakudzipanga mfumu yekha wakukanira Kaisara. Pilate chifukwa chakumva mawu agha anatuluska Yesu kunja, ndipo anakhala pa nsanja pamalo ghakukembekwa Lithostroton, mu Chihebri nkhuli Gabbatha. Kunali chiyamikiro cha Pasaka, ndipo ora inali monga ya cisanu na chimoza, ndipo wanena kwa Ayuda, Onani mfumu yanu. Koma iwo vakafuwula kuti, Mwachotse, mwachotse, mwampachike pamtengo! Pilato wakawauza kuti, Mfumu yinu ndiimupachike pamtengo? Vapayizi vakulu vakayankha kuti, Tili nangwa mfumu kupatula Kaisara. Nthazi chomwecho wamuphera kwa iwo kuti apachikwe.

Vakalandira Yesu na vakamutola, na vakamunyamula mtanda wake vakafuma kuluta kumalo gho ghakukutwa malo gha chigaza, gho ghakukutwa mu Chihebri Gologota. Kweneko wakamukhomerera pamoza na wanyake wawiri, umoza

kumbali imoza na umoza kumbali inango, ndipo Yesu wakali pakati. Pilato analemba chizindikiro na kuchiika pa mtanda, chinali chitalembedwa kuti, Yesu wa ku Nazareti Mfumu wa Ayuda. Mutu uyu nkhaniyi Ayuda wambiri wakuwerenga chifukwa malo kumene Yesu wakapachikwa pa mtanda wakuliko pafupi na mzinda, na unakulembedwa mu Chihebri, mu Chigriki, na mu Chiroma. Vakulonga chonecho kwa Pilato vakulu va vapayiri va Vayuda, Usati ulembe, Mfumu ya Vayuda, koma ulembe chakuti uyo wakamba, Ndili mfumu ya Vayuda. Pilato wakayankha, Chimene ndalemba, ndalemba.

Asikali chifukwa chake, pamene anapachirika Yesu, anatenga zovala zake ndipo anapanga zigawo zinayi, kwa asikali aliyense gawo limodzi, ndi jubha. Koma jubha inali yopanda msoko, yolukidwa kuchokera pamwamba mpaka pansi yonse. Nakhamba choncho kwa wina na wina, Musatunganye uyo, koma tiyeni tivine pa uyo kuti udzakhala wa ŵanji, kuti cholembedwa chikwaniliskike chikuti, Ŵagaŵana zovala zangu pakati pawo, na pa chovala changu ŵaponya chigaŵo.

Asiliyeri nanga vakachita izi vintu. Koma pafupi na mtanda wa Yesu pakaima amayi wakwe na mlongo wa amayi wakwe, Mariya wa Klopasi na Mariya wa Magadalena. Jesus, chifukwa chakuwona amayi wake na mphunzitsi woyima uyo wakonda, wakuuza amayi wake, Mkazi, wona mwana wako. Kenako anati ku phunziro, Ona mayo wako. Nanga kufuma mwa iyo nthazi, phunziro anatenga iye ku nyumba yake. Pambuyo pa ichi, Yesu akudziwa kuti zonse zakwaniritsidwa kale, kuti mawu

olembedwa akwaniritsidwe, anati, Ndine ludzu. Chombo chodzala viniga chinali chitayikidwa pamenepo, ndipo iwo atadzinya siponji mu viniga ndi kuyiika pa hisopu, anayibweretsa ku mlomo wake. Pamene choncho analandira viniga, Yesu anati, Yamalira, ndipo kugonamitsa mutu, anapereka mzimu.

Ayuda chifukwa chake, kuti matupi asakhale pa mtanda mu sabata, chifukwa chinali tsiku cha kukonzekera, pakuti tsiku lija la sabata linali likulu, anapempha Pilato kuti miyendo yawo ithyoledwe ndi kuchotsedwa. Choncho amasoja anabwera, ndipo anathyola miyendo ya wakuyamba ndi ya wina amene anapachikidwa pamoza naye. Koma atafika kwa Yesu, monga anaona kuti anali atafa kale, sanathyole miyendo yake Koma umoza wa asodya anaboola mbali yake ndi nkhongono, ndipo mwamsanga anatuluka magazi ndi madzi. Nanga uyo wakuwona waumbira, nanga umboni wakwe ndiwo weneko, nanga iye wakudziwa kuti yeneko wakuŵecheta, kuti ŵanyamwe nangapo mukhulupirire. Zinatumikira izi kuti malemba akwanilitsidwe: Fupa lake silizaphwanyidwa. Na kavili yilembedwa yimoza yikuti, Vaona uyo avo vaboola.

Pambuyo pa izi zintu, Yosefe wakuchokera ku Arimateya, uyo wakalikukhala mphunzitwa wa Yesu koma wakubisika chifukwa cha mantha a Ayuda, anapempha Pilato kuti atole thupi la Yesu, ndipo Pilato anapereka chilolezo. Choncho anabwera nakutenga thupi la Yesu. Kunabwera kabili Nikodemu uyo wakabwera kwa Yesu usiku wakutoma, kunyamula

chosakaniza cha mure na aloe monga malitala zana. Vakatoola chonecho thupi ya Yesu na vakamanga yeneyo mu nsalu za linen pamoza na visakasa, monga mwambo uli kwa Ayuda kukwika. Kunali ndipo mu malo kumene anapachikidwa dimanda, ndi mu dimanda munali manda ghakupya, mu omwe kusatali munthu aliyense anaikiwa. Uko nkhondo, chifukwa cha kukonzekera kwa Ayuda, pakuŵa manda ghalikuŵa pafupi, ŵaika Yesu.

20

Pa tsiku limoza la sabbaths Mary Magdalene akubwera mamawa mdima yakali kukhalapo mu manda, ndipo akuwona mwala wachotsedwa mu manda. Wakuthamanga chifukwa chake na wakwiza kwa Simoni Petro na kwa mphunzitwa wina uyo Yesu wakondedwa, na wakuti kwa iwo, Wakatola Mbuya mu manda, na sitikudziwa kwenuko wakamuika. Chifukwa chake Petro na mphunzitsi wina wakatuluka ndipo wakaluta ku manda. Vakathamanga koma awiri pamoza, ndipo wophunzira mnzake wakathamanga mwachangu kuposa Petro, na wakafika woyamba ku manda. Ndipo wagobeleka anawona nsalu za lino zili pasi, koma sankalowe. Chifukwa chake Simon Peter wakumutsatira wabwera, na walowera mu chipinda cha wakufa na waona nsalu za linen zigone. Na chinsalu cha nkhope, icho chikali pachanya pa mutu wake, sichikali pamoza na zinsalu za linen, koma chikali chopanda, chikasokotedwa mu malo amoza. Pamenepo cifukwa cace walowamo nayenso wophunzira

mnzake uyo wakafika woyamba kumanda, ndipo waona ndipo wakhulupirira. Pakuti sikuti nthawi iyi iwo anadziwa mawu olembedwa kuti ndi chakufunika iye kuuka kuchokera kwa akufa. Vaphunzisi vakagenda kwa ivo vene chifukwa chakuti. Mary aimire pafupi na manda akulira kunze. Monga nkhwichi akulira, anawerama mu manda na kuwona athenga awiri mu zoyera akhede, umoza pafupi na mutu na umoza pafupi na mapazi, uko kunagona mtembo wa Yesu. Na wenewo wakuti kwa iye, Mkazi, ukulilira ciyani? Iye wakuti kwa iwo, Cakuti wakatola Mbuya wangu, na sindikudziwa kwakuti wakamuika. Izi yakuti, wasintha kumbuyo, ndi wakuwona Yesu wayimirira, koma sankadziwa kuti ndi Yesu. Yesu wakuti kwa iye, Mwanakazi, chiyani ukulira? Ndani ukulonda? Uyo wakuona kuti ndi mlimi, wakuti kwa iye, Mbuye, nga iwe wanyamula iye, undiuze pali waika iye, nanga ine ndidzanyamula iye. Yesu wamuwuza uyu, Mariya. Watembenuka uyo wamuwuza, Raboni, uyo wambidwa, Mlangizi. Yesu wakumuwuza uyu kuti, Usandikhoze, pakuti sindinakwerenge kwa Tate wangu. Koma pita kwa abale anga nuwawuze kuti, Ndikukwera kwa Tate wangu ndi Tate wanu, ndi Mulungu wangu ndi Mulungu wanu. Mariya Magadalena wakabwera kukawuza ophunzira kuti wawona Mbuya, na kuti Mbuya wakanenera vintu ivi kwa iye.

Pakuti kunali madzulo pa tsiku lija la Sabata, na zitseko zitali zotsekedwa kumene kunali ophunzira atasoŋkhana chifukwa cha mantha a Ayuda, Yesu anabwera na kuima pakati, na kuwauza kuti, mtendere kwa inu. Ndipo uyu atatha kunena ici, wawalangiska makasa na mbali yakwe. Ophunzira wakondwa

chomene pakuwona Mfumu. Yesu wanena kwa iwo kanyake, Mtendere kwa inu. Monga Tate wandituma ine, ndi ine nkukutumani inu. Nanga ataura ichi, wakapumira mu nanga wakuti kwa iwo, Torani Mzimu Wera, Mwakakhululira vinyake vya vanthu vina, vikhululiridwa kwa iwo; mwakagwira vinyake, vigwiriridwa.

Tomasi, mmodzi mwa khumi na awiri, wakutchedwa Didymus, sanali nao pamene Yesu anabwera. Vakali kulonga nkhumbakho kwa iye vamwenji vaphunzisi, Tawona Mfumu. Iye koma wakati kwa iwo, Nga sindiwona mu mawoko gha iye chivumbulutso cha misumali, na kuika chala changhu mu chivumbulutso cha misumali, na kuika woko wanghu mu lubavu lwa iye, sindikhulupilike. Ndipo patapita mazuwa asanu na atatu, ophunzira ake nali mukati kanyake, na Tomasi nali pamoza nawo. Yesu wakiza zipata zili zotsekedwa, ndipo wakuyima pakati pawo nakunena kuti, Mtendere kwa inu. Kenako anati kwa Tomasi, Bweresa chala chako kuno ndipo uwone manja anga, ndipo bweresa dzanja lako ndipo uliponya mu mbali mwanga, ndipo usakhale wosakhulupirira, koma wokhulupirira. Tomasi akhayankha na khati kwa iye, Mbuya wangu na Mulungu wangu. Yesu wakumuuza kuti, Chifukwa waniwona, wakulupilira. Wadala iwo wosawona koma wakulupilira.

Ndithu chifukwa chakuti, Yesu anapanga zizindikiro zina zambiri pamaso pa ophunzira ake, zimene si zilembedwa mu buku ili. Izi koma zalembedwa kuti mukhulupilire kuti Yesu ndi Khristu, Mwana wa Mulungu, ndipo kuti mukhulupilira

mukhale na umoyo mu dzina lake.

21

Pambuyo pa zintu izi, Yesu anadziwonetsa yekha kachiwiri kwa ophunzira pa nyanja ya Tiberiya, ndipo anadziwonetsa chomwecho. Wakaŵa pamoza Simoni Petro, na Tomasi uyo wakutchedwa Didimo, na Natanaeli uyo wakachokera ku Kana wa ku Galileya, na ana a Zebedayo, na wina awiri wa ophunzira wake. Simoni Petro wakuti kwa iwo, Nkhuyenda kuloba. Wakuti kwa iye, Tikuluta na ufe pamoza na iwe. Wakaluta na wakalowa mu ngalawa mwakufulumira, ndipo mu usiku ulo wakugwira chinthu chosatha. Mamawa kale yakuchitika, Yesu waimile pa gombe, kweni waphunziri wamanyilira kuti ndi Yesu. Yesu wakawauza kuti, Ana, kasi muli ndi nsomba? Iwo wakamuyankha kuti, Ayi. Uyo na wakati kwa iwo, Ponyani ukonde mu mbali yakuulyo ya bwato, na mwakupezga. Waponya chomene, na chifukwa cha kuchuluka kwa isomba, wakhoziwa kukukoka ukonde. Chonecho waphunziri uyo, uyo Yesu wakondedwa, wakuti kwa Petro, Mwenecho ndi. Simoni Petro pakumva kuti Mwenecho ndi, wakazinga chovala chakunja, pakuti wakuti wakazipula, na wakadziponya mu nyanja. Koma ŵaphunziri ŵanyake ŵakiza mu bwato, pakuti ŵalibe kutali na nthaka, koma pafupifupi makubiti mawiri mazana, ndipo ŵalipo kukoka chikwakwa cha nsomba. Monga choncho anatulukapo mu nthaka, anawona makala agone na nsomba yaikidwapo na buledi. Yesu wakuŵechera kwa iwo,

Bwerani na nsomba zina mwakwata vino. Simoni Petro wakwela na kukokola ukonde pa nthaka, uzula na somba zikuluzikulu zana makumi asanu na zitatu, ndipo ngakhale zinali zambiri chomene, ukonde sunapasuke. Yesu wakuti kwa iwo, Bwerani mudye chakudya cha mmawa. Palibe ndi mmodzi wa ophunzira amene anakulimba mtima kumufunsa kuti, Ndiwe ndani? pakudziwa kuti ndi Mbuya. Chifukwa chake Yesu wakwiza na kulanda mkate na kuwapa, na somba munjira yimoziyomwe. Ichi kale ndi kachitatu chakuwoneka Yesu kwa ophunzira wakwe pambuyo pa kuuka mu wakufa.

Pamene anali atadya chakudya cha mmawa, Yesu anati kwa Simoni Petro, Simoni mwana wa Yona, kodi ukundikonda ine kuposa awa? Iye anati kwa iye, Inde, Mbuye, inu mukudziwa kuti ndinakukondani. Yesu anati kwa iye, Dyetsa tukwana twanga. Wakuti kwa iye kachiwiri, Simoni wa Yona, ukundira ine? Wakuti kwa iye, Elo, Mbuya, iwe udziwa kuti nkhukutemwa iwe. Wakuti kwa iye, Lisa nkhosa zane. Wakuti kwa iye wa katatu, Simoni wa Yona, uli kunditemwa ine? Wakasweka Petro chifukwa wakuti kwa iye wa katatu, Uli kunditemwa ine? Na wakuti kwa iye, Mbuya, iwe vyose uli kuziba, iwe uli kuziba kuti ine ndikulitemwa iwe. Wakuti kwa iye Yesu, Lisha nkhosa zane. Nadi nadi nkhukuuzani kwa iwe, pamene ukhali wamngono, unkhuvala mwini na unkhuyenda kumene unkhufuna, koma pamene ukhakula, ukhutambasula manja ako, na wina ukhukuvala, na ukhukutenga kumene siukhufuna. Ichi koma anati kusonyeza imfa yotani adzalemekeza Mulungu. Ndipo anati ichi, anakuuza kwa iye, Nditsatire. Petro atatembenuka

ndipo wakuwona wophunzira uyo Yesu wakumkonda wakumutsatira, uyo wakagona pa chakudya pa chifuwa chake ndipo wanena, Mbuya, ndani wakukupereka? Petro atawona uyu, wakuti kwa Yesu, Mwami, koma uyu ndi ciyani? Yesu wakukhamba kwa iye, Nga iye nkhufuna kukhalira mpaka nkhubwera, ndi chiyani kwa iwe? Iwe unditserere. Chifukwa chake mawu awa anatulukiratu kwa abale kuti wophunzira uyo safa, koma Yesu sanawuze kwa iye kuti safa, koma anati, Ngati nkhufuna kuti iye akhalebe mpaka ndikabwera, nkhani yako ndi chiyani?

Uyu ndi wophunzira amene wakuchitira umboni wa za izi na kulemba izi, ndipo tikudziwa kuti umboni wake ndi wowona. Kuli na kabili zinyake zambiri zimene anachita Yesu, zimenezo nga zikalembedwa chimoza chimoza, nangapo ine ndikulingalira kuti dziko lenileni lingakhale na malo a mabuku akulembedwa. Ameni.

Kuŵelewêta kwa Mulawu

1

Awa ndi mawu amene Mose analankhula kwa Aisraeli onse kutsidya kwa Yorodano mu chipululu kuloza kumadzulo pafupi ndi nyanja yofiira pakati pa Parani, Tofeli, Lobo, Auloni, na malo agolide. Masiku khumi na chimoza kuchokera ku Horebu njira ya kudzera pa phiri la Seiri mpaka ku Kadeshi Barneya. Ndipo zinachitika mu chaka cha makumi anayi, mu mwezi wa khumi na umoza, tsiku limoza la mwezi, Mose analankhula kwa ana onse a Israeli malinga na zonse zimene Ambuye anamulamula kwa iwo, pambuyo pa kumenya. Sihon mfumu wa Aamori uyo wakakhala ku Heshbon, na Og mfumu wa Bashani uyo wakakhala ku Ashtarothi na ku Edrei, Mu mmphepete mwa Yorodano mu dziko la Mowabu, Mose anayamba kufotokoza lamulo uwu, kunena, Mbuya Mulungu wathu analankhula kwa ife ku Horebu, akunena kuti, Kwakwanira kwa inu kukhala mu

phiri ili. Tembenukani na muyende, inu mulowere mu phiri la Aamori, na kwa onse oyandikana a ku Araba, mu phiri na chigwa, na ku Kusini, na mmphepete mwa nyanja dziko la Akanani, na ku Antilebhanoni mpaka ku mtsinje waukulu, mtsinje wa Yufurate. Onani, wapereka pamaso panu charu. Mulowera mulandire charu icho ninalumbira kwa makolo anu, kwa Abrahamu, na Isaka, na Yakobo, kupereka kwa iwo na kwa mbeu yawo pamoza na iwo.

Nanga ndinati kwa inu mu nthawi iyo kunena kuti, Sindingathe kunyamula inu ndekha. Mbuya Mulungu wanu wakukulitsani, na onani lero muli nga nyenyezi za kumwamba mu kuchuluka. Mbuya Mulungu wa makolo ghinu akukonjezepo kwa inu muli ninga muli chikwi chazana, na kukudalitsani muli ninga ananenera kwa inu. Ninga ndingathe kudumpha ndekha kunyamula ntchito yanu na maziko anu na mikangano yanu? Dziperani nokha wanthu walume wanzeru, wadziwa, na wamvesesa mu mafuko ghinu, ndipo ndikhazika pa inu wakulongozga winu. Ndipo mwanayankha kwa ine, ndipo mwanati, Ntheura uthenga wene uwalongera kuchita. Nipo nakhola kuchokera mwa inu vamuna nzeru, vadziwa, nipo vamvesesa, nipo nakhavika iwo kukhalira vakulongozga pa inu: vakulongozga chikumi, vakulongozga chikana, vakulongozga makumi ghasanu, vakulongozga khumi, nipo valembi kwa vaweruzi vinu. Nanga ninkhalamba ba welamula winu mu nthazi iyo, nkhuyowoya, Mwezgeni pakati pa ba alongo winu, nanga muwelamule mwakuona pakati pa munthu, nanga pakati pa mlongo, nanga pakati pa mlendo wakwe. Usakulongosora uso

mu chiweruzo, malinga na wamungono na malinga na wamkulu uzaweruza, usakulongosora uso wa munthu, chifukwa chiweruzo ncha Mulungu, na mawu agho ngati gavuta kufuma kwa inu, muzanyamula icho kwa ine, na ndidzamva icho. Ndipo ndinakuuzani kwa inu mu nthawi iyo mawu yonse amene munachita.

Nanga titachoka ku Horebu, tinayenda mchipululu chonse chikulu ndi chowopsa chija chimene munaona, njira ya phiri ya Waamori, monga mwa kulamula kwa Mbuye Mulungu wathu kwa ife, ndipo tinafika ku Kadeshi Barineya. Nanga ndinati kwa inu, mwafika ku phiri la Aamori, limene Mbuya Mulungu wathu wakupelekani. Onani, Mbuya Mulungu winu wapereka kwa inu charu patsogolo pa nkhope yinu. Mukwere mukalandire mwanjira iyo Mbuya Mulungu wa makolo anu wakulunga kwa inu. Musaope, nangonso musataye mtima. Ndipo mwanizira nonse, mwati, Tiyeni titume anthu atangatanga, akafufuze dziko, atiwuze njira yomwe tidzakwera nayo, ndi mizinda yomwe tidzalowe mmenemo. Mawu awo anandikondweresa, ndipo ndinatenga kuchokera kwa inu anthu khumi na awiri, munthu mmodzi pa fuko lililonse. Nanga wakatemuka nyuma wakapita kuphiri kumtunda, nanga wakafika mpaka kumphata wa masaŵa, nanga wakayangana iyo. Ndipo vakatola mmanja mwawo zipatso za mnthakamo, ndipo vakabweresa kwa inu, ndipo vakati, Nthaka yabwino, imene Mbuya Mulungu wathu wakupatsa ife.

Ndipo simunafuna kukwera, koma munanyoza mawu a Mbuye

Mulungu wathu. Nanga mwakadandaula mu mahema ghinu, nanga mwakatonga, Chifukwa cha kudada kwakwe Mbuya tisu, wakatulongozga kufuma mu nyika ya Iguputo kukatipereka mu mawoko gha Waamori, kuti akationonthe. Kuti ife tikwera? Koma alongo anu anatembuza mtima wanu, akunena, Mtundu ukhulu na unandi na wamphamvu kuposa ife, na mizinda ikhulu na yalimbikwa mpaka kumwamba, koma na ana a zigwere tinawona kweneko. Nanga ndinakhamba kwa inu kuti, Musaope, nanga musachite mantha kwa iwo. Mbuya Chiuta winu wakuyenda patsogolo pa nkhope yinu, yekha akalimbana nawo pamoza ninu malinga na vyose vya kuti wakuchitira inu mu dziko la Iguputo, na mu chipululu ichi chimene mwawona, njira ya phiri ya Wamori, nga kukusunga iwe Mbuya uyo. Mulungu wako, monga munthu wina akulera mwana wake, mu njira yonse imene munayenda mpaka munafika pa malo ano.

Nanga mu mawu agha simukhulupilira Mbuya Mulungu wathu. Yemwe wakuyenda patsogolo woyamba wa inu mu njira kusankhani malo, kukutsogolerani mu moto wa usiku, kukulalikitsani njira imene mukuyenda pa iyo, ndi mu mtambo wa masiku.

Ndipo Mwami anakapilika mawu yanu, ndipo wakakwiyika, analumbila kunena, Ngati uona wamoza wa walume awa charu chiwemi icho, icho ndinkalumbira kwa bambo wawo, kunze kwa Caleb mwana wa Jephunneh, uyu adzaiona, ndipo kwa iye ndidzapereka nthaka imene anapondapo, ndi kwa ana ake, chifukwa chakumamatira kwake kwa Mbuye. Ndipo Mwami

anandikwiratu chifukwa cha inu, kunena kuti, Naiwe sukulowa mwenemo. Joshua mwana wa Nun uyo wakuima kwa iwe, uyu akalowa kweneko. Mulimbise uyu, chifukwa iye akapereka icho kuti chikhale cholowa kwa Israeli. Ndi wonse mwana wachichepere yemwe sakudziwa lero chabwino kapena choipa, iwowa akalowa kweneko, ndi kwa iwowa ndikapereka iyo, ndi iwowa akalandira iyo. Ndipo inu mutabwerera munakhala misasa mchipululu, njira ya ku Nyanja Yofiira.

Nanga mwayankha, nanga mwanena, Twalakwa panyakhe pa Mbuya Chiuta wathu. Ife tikwera, tidzalimbana malinga na vyose vya mwatilamula Mbuya Chiuta wathu kwa ife. Nanga tatoola umo ni umo zida zake za nkhondo, nanga takasonkhana, mukwera ku phiri. Ndipo Mwenembumba wakati kwa ine, ndinawauza iwo, simukakwera nangwa simukamenyana nkhondo, pakuti sindili pamoza namwe, ndipo simukasweka pamaso pa adani winu. Ndipo nkhalankhula kwa inu, koma simwandimvera, ndipo mwaphwanya mawu a Mbuya, ndipo mwakangana mukakwera kuphiri. Ndipo Mwamoriti wakukhala mu phiri lilo wakatuluka kuti akumane namwe, ndipo wakupirikitsani mwe monga zingachitira njuchi, ndipo wakuvulazani mwe kuchokera ku Seiri mpaka ku Horima. Ndipo mwakhala pansi mukalira pamaso pa Mbuye Mulungu wathu, ndipo Mbuye sanaimve mawu anu, kapena kukulabalirani.

Nanga mwakhala mu Kadeshi masiku ghakuŵa, masiku ghakuŵa nga mwakhalapo.

2

Ndipo tatabwerera tinanyamuka kuluta ku chipululu, njira ya nyanja yakufipa, monga mwa njira imene Mbuye analankhula kwa ine, ndipo tinazungulira phiri la Seiri masiku ambiri. Nanga Mbuya wakamba kwa ine, Yikwanire kwa inu kuzungulira phiri ili, tembenukani choncho kulowera ku Kumpoto Nanga lamulani anthu, kunena, inu mudutira mu malire wa alongo anu ana a Esau, wo akukhala mu Seiri, nanga adziopa inu, nanga adzisamala inu kwambiri. Musachite nkhondo nawo, pakuti sindidzakupatsani kanthu kalikonse ka nthaka yawo, ngakhale chigawo cha phazi, chifukwa mwa cholowa ndapereka kwa ana a Esau phiri la Seiri. Chakudya mulagule kwa siliva kuchokera kwa iwo na mudye, na madzi mu chiyezero muzalandira kuchokera kwa iwo kwa siliva na mumwe. Pakuti Mwami Mulungu wathu wakudalitsa iwe mu ntchito zonse za manja ako, chindikira monga unayenda mchipululu chikulu ndi chowopsa chija. Ona, makore makumi anayi Mwami Mulungu wako wakhala pamoza ndi iwe, sunasweka chinthu.

Ndipo tinapitira abale athu ana a Esau, amene anakhala mu Seiri, kufupi na njira ya Araba kuchokera ku Ailoni ndi kuchokera ku Ezion Gaberi, ndipo tikatembenuka tinapitira njira ya chipululu cha Moabu. Ndipo Mbuye anati kwa ine, musakhale ndi chidani ndi Amowabu, ndipo musayambe nkhondo ndi iwo, chifukwa sindidzapereka kuchokera mu dziko lawo kwa inu monga cholowa, pakuti kwa ana a Loti ndapereka

Aroeri kuti ikhale cholowa chawo. The Ommin wakale anakhala pa iyo, mtundu waukulu ndi wambiri ndi wamphamvu, monga Anakim. Adzaonedwa kuti ndi Arephaim nawonso monga Anakim, ndipo Amoabites akuwatcha kuti Aemim. Ndipo mu Seiri munakhala Mhori wakale, ndipo ana a Esau anawawononga, ndipo anawawonongeratu kuchokera pamaso pawo. Ndipo anakhazikika mmalo mwawo, monga momwe anachitira Israeli dziko la cholowa chake, chimene Mfumu anawapatsa iwo. Nthazi chomwecho imikani na kunyamuka, na kudutsa chigwa cha Zareti.

Masiku ghatuyendayenda kuchokera ku Kadeshi Barneya mpaka titaluka chigwa cha Zareti, ghali makumi ghatatu na zaka zisanu na zitatu, mpaka chizera chonse cha vanuna vankhondo chagwa chakufa muchikamu, monga Mbuya anakalumbira. Mulungu iwo. Ndipo dzanja la Mulungu linali pa iwo kuti liwononge kuchokera mkati mwa msasa mpaka pomwe anafa.

Ndipo zinachitika pamene alume onse ankhondo anagwa akufa kuchokera pakati mwa anthu, ndipo anayankhula Mbuya wanena kwa ine kuti, Iwe ukapita malire lero. Moab wa Aroer, Ndi mwakweza pafupi ana a Amoni, musakhale adani kwa iwo, wala musagwire nkhondo ndi iwo, pakuti sindipereka kuchokera mu nthaka ya ana a Amoni kwa inu mu cholowa, chifukwa kwa ana a Loti ndapereka iyo mu cholowa. Dziko la Arephaim lidzawerengedwa, pakuti pa dzikolo anakhala Arephaim kale, ndipo Aammonite ankawatcha Azamzummim.

Mtundu wamkulu ndi wambiri ndi wamphamvu kuposa inu, monga Aenakeim, ndipo Mbuya anawaononga patsogolo pawo, ndipo analandira cholowa ndi kukhazikika mmalo mwawo mpaka lero lino. Monga anachitira ana a Esau amene anali kukhala mu Seir, mnjira yomwe anawononga Ahori kuchokera pamaso pawo, ndipo anawalandira cholowa chawo, ndipo anakhazikika mmalo mwawo mpaka lero lino. Nanga Ahiviti amene anakhala mu Asedothi mpaka ku Gaza, Akappadokiya amene anatuluka mu Kappadokiya anawapha, ndipo anakhala mmalo mwawo.

Lero chomene nyamukani na kunyamuka, na kudutsa chigwa cha Arinoni, onani ndapereka mu manja mwako Sihoni mfumu ya Hesiboni Mwamori pamoza na dziko lake, tambani kulandira, pitani naye nkhondo mu tsiku ili. Yamba kupereka kutetema kwako na kuwopa kwako pa nkhope ya mitundu yose ya pansi pa kumwamba, vavo vakumva zina lyako vakasokonezeka, na vipfuwo vakazakhala navo kufuma pa nkhope yako.

Nanga ndingatuma akazembe kuchokera mu chipululu cha Kedemothi kwa Sihoni mfumu ya Hesiboni na mawu a mtendere, ndinganena, Ndidzadutsa kudzera mu dziko lako, ndidzapita mu njira, sindidzatembenukira kumanja kapena kumanzere. Chakudya cha siliva udzandipatsa, ndidzadya, ndi madzi a siliva udzandipatsa, ndidzamwa, koma ndidzangodutsa ndi mapazi. Monga vakachitira ine vana va Esau vakakhala mu Seir, na vaMoabites vakakhala mu Aroer, mpaka ndidutse

Yorodani kulowera mu nyika imene Mbuya Mulungu wathu wakutipatsa ife. Nanga Sihoni mfumu ya Hesiboni sanafune kutilola kudutira mu dziko lake, chifukwa Mbuye Mulungu wathu anakalitsa mzimu wake nanga anakalitsa mtima wake, kuti aperekedwe mmanja mwako monga mtsiku ili.

Nanga Mbuya wakuti kwa ine, Onani, ndayamba kupereka patsogolo pa uso wako Sihoni mfumu wa Hesiboni Amori, nanga nthaka yake, nanga yamba kulandira nthaka yake. Nanga Sihoni mfumu wa Hesiboni wakatuluka kuti akakumane nathu, mwini pamoza na anthu wakwe wonse, pa nkhondo ku Jahazi. Ndipo Mwami Chiuta wathu wakamupatiska pamaso pathu, ndipo tikamukantha pamoza na wana wakwe na wanthu wakwe wonse. Nanga tikagwira mizinda yose yake mu nthazi iyo, nanga tikawononga mudzi uliose ukhondana, nanga akazi awo nanga ana awo, sitikasiya wamoyo. Koma ngombe tinalanda, na vinthu vya mu mizinda tinatenga. Kuchokera ku Aroeri, umene uli pachiŵa cha mtsinje wa Arinoni, ndi mudzi umene uli mu chigwa, mpaka ku phiri la Gileadi, palibe mudzi umene unatithawa ife. Midzi yonse Mbuya Mulungu wathu anapereka mmanja mwathu. Koma pafupi ndi ana a Amoni sitinayandikira, zonse zokumana ndi mtsinje wa Jabbok, ndi mizinda ya mmapiri, monga mwa analamula Mbuya Mulungu wathu kwa ife.

3

Na tikatembenuka, tinakwera njira ya ku Basani, ndipo Ogi mfumu ya Basani wakatuluka kuti atikumane nafe, iye pamoza na anthu ake onse pa nkhondo ku Edireimu. Ndipo Mbuya wakambira kwa ine, Usawope iye, pakuti ndamupereka mmanja mwako iye, na anthu wonse wakwe, na dziko lonse lakwe, ndipo udzamuchitira iye, monga unachitira Sihoni mfumu ya Aamori, wakakhala ku Hesiboni. Nanga Mbuya Chiuta wathu wapereka uyo mu manja athu, nanga Ogi mfumu ya Basani, nanga wonse anthu akhe, nanga tinakamukantha uyo, mpaka kusasiya mbewu yakhe.

Ndipo tinatenga mizinda yonse ya iye pa nthawi imeneyo, palibe mzinda umene sitinautenga kwa iwo, mizinda makumi asanu ndi khumi, madera onse ozungulira a Argobu wa Mfumu Ogi ku Basani, Mizinda yonse inali yotetezedwa, makoma akwambiri, zipata ndi mipiringidzo, kupatula mizinda ya Aperezi imene inali yambiri kwambiri. Tinawononga, monga mwatichita Sihoni mfumu ya Hesiboni, ndipo tinawononga midzi yonse yotsatizana, pamoza na akazi ndi ana. Ndipo ziweto zonse na zofunkha za mizinda tinazitenga kwa ife tokha.

Ndipo tinatenga mu nthawi iyo dziko kuchokera mmanja mwa mafumu awiri wa Aamori amene anali kupitirira kwa Yorodano kuchokera ku mtsinje wa Arinoni mpaka ku Herimoni. Anthu a mitengo ya mgwalangwa wakutchula phiri la Hermon kuti Sanior, ndipo Mwamori wakulitcha kuti Sanir. Mizinda yonse ya Misori, na Gileadi yonse, na Basani yonse mpaka ku Elika na Ediraimu, mizinda ya ufumu wa Ogi mu Basani, Chifukwa Ogi

mfumu ya Basani ndi yekha amene anatsala kuchokera kwa Arafaimu, onani bedi lake la chitsulo, onani lili mmalekezero a ana a Amoni, utali wake ndi ma cubits zisanu-nzinayi, ndi mulifupi wake ma cubits zinayi mu cubiti wa munthu. Ndipo nthaka iyo tinayilandira mu nthawi iyo kuchokera ku Aroeri, umene uli mmphepete mwa mtsinje wa Arinoni, pamoza na theka la phiri la Giliyadi, na mizinda yake, ndinapereka kwa Rubeni na kwa Gadi. Ndipo chosalira cha Gileadi, ndi Basani yonse, ufumu wa Ogi, ndinapereka ku theka la fuko la Manase, ndi dera lonse lozungulira la Argobu, Basani yonse ija, dziko la Arefaimu lidzawerengedwa. Ndipo Jairi mwana wa Manase analanda chigawo chonse cha Argobu mpaka malire a Agaragasi ndi Amakati, ndipo anachitcha malo amenewa dzina lake Basani Havoti-Jairi mpaka lero lino. Ndipo kwa Makiri ndinapereka Gileadi. Nanga kwa Rubeni nanga kwa Gadi ndawapereka kuchokera ku Gileadi mpaka ku mtsinje wa Arinoni, pakati pa mtsinje ndi malire, nanga mpaka ku Yaboki, mtsinje ukhala malire kwa ana a Amoni. Nanga Arabah nanga Jordan malire a Mahanareth, nanga mpaka nyanja ya Arabah, nyanja ya mchere pafupi na Asedoth ya Phasga kummawa.

Nanga ndinakuuzani kwa inu mu nthawi iyo, kunena, Mbuya Mulungu winu wakupatsani kwa inu charu ichi mu gawo. Mwakudzipatsa zida, pitani patsogolo pa maso a alongo anu, ana a Israeli, onse wamphamvu. Koma akazi yinu na bana yinu na ngombe yinu, nkhuwira kuti ngombe zambiri kwa inu, akhale mu mizinda yinu imene nkhupeleka kwa inu, mpaka Mbuya angapumulise wa Mulungu wanu abale anu, monga na

inu, na alandire na awo nyika, imene Mbuya Mulungu wathu akupereka kwa iwo kutsogolo kwa Yorodano, na mubwerere aliyense ku cholowa chake, chimene ndinapereka kwa inu.

Nanga kwa Joshua ninalamula mu nthawi iyo, kunena, Maso ghinu ghaona vyose vya Mbuya Chiuta wathu wakuchita kwa mafumu ghawiri agha. Chomwecho Mbuya Chiuta wathu wakuchita maufumu ghose pa vyo iwe ukuluka uko. Musaope kuchokera kwa iwo, chifukwa Mbuya Mulungu wathu yemwe akalwira pa za inu.

Nanga ndinachonderera Mbuya mu nthawi iyo, kunena, Mbuya Chiuta, iwe unayamba kuonetsa ku wantchito wako mphamvu zako, na mphamvu zako, na dzanja lakukhala lamphamvu, na mkono wakukhala wamtali. Ndani pakuti ndi Chiuta mu kumwamba kapena pa dziko lapansi, amene angachite monga unachita iwe, na monga mphamvu zako? Ndawoloka chifukwa ndidzawona nthaka yabwino iyi yili kumbuto kwa Yorodano, phiri ili labwino na Antilebano.

Ndipo Mwenembumba anandinyalanyaza chifukwa cha inu, ndipo sanandimvera, ndipo Mwenembumba anandiwuza kuti, Ikukwanira iwe, usawonjezere kulankhula mawu awa. Kwera pamwamba pa msonga wa chopenyedwa, ndipo utalike nkhope na maso ghako ku nyanja, na Kumpoto, na Kumbwera, na Kuvuluka, ndipo uwone na maso ghako, chifukwa sunga woloka Yorodani uyu. Nanga lamula Yoshuwa nanga limba yeye nanga limbikisa yeye, chifukwa uyu wakudutsa patsogolo pa anthu

awa, nanga uyu wakulowa nawo cholowa chonse chikhawo iwe wawona. Ndipo tinakhala pansi mu chigwa pafupi na nyumba ya Peori.

4

Na lero Israeli, mverani malangizo na ziweruzo, zambiri zimene ine nkhukupunzisani inu lero kuti muchite, kuti mukhale, na muchuluke, na mukalowa mukalandire charu chimene Mbuya Chiuta wa makolo inu wakuperekapo inu. Ayi muwonjezenga ku mawu gha ine nkhukuwamizirani, na ayi muchepesenge kuchokera kwa ghake. Sunirani malamulo gha Mbuya Chiuta wathu, ghose ine nkhukuwamizirani lero. Maso anu mwaona vyose vya kuti vyachitika Mbuya Mulungu wathu kwa Baal peor, chifukwa munthu wose uyo waenda pambuyo pa Baal peor, Mbuya Mulungu wanu wamuwononga kuchokera mwa inu. Koma inu ŵakugumana na Mbuya Chiuta winu, mukukhala ŵose lero.

Onani, ndakuwoneskani malangizo na maweruzo monga Mwamuna analamulira ine, kuti muchite chomwecho mu nthaka imene mukulowamo kuti mulandire. Ndipo muyenera kusunga na kuchita, chifukwa uyu ndi nzeru wanu na kumvetsa pamaso pa mitundu yonse, onse amene angamve malamulo onse awa, ndipo adzati, onani anthu anzeru na odziwa, dziko lalikulu ili. Kodi ndi mtundu waukulu uti, uwo uli nayo Mulungu woyandikira kwa iwo monga Mbuya Mulungu wathu mu zonse

zimene tingamuitane? Nanga ndi mtundu uli uti waukulu, umene uli nao malamulo ndi ziweruzo zolungama monga lamulo lonse ili, limene ine ndinapereka pamaso panu lero?

Chenjera wekha, na uteteke mtima wako kwambiri, usayiwale mawu yose yo yaona maso ako, na usayileke kuchoka mu mtima wako masiku yose ya umoyo wako, na udzaphunzisa ana ako na ana ya ana ako, zuwa lyo unayima patsogolo pa Mbuya Mulungu wathu ku Horebu zuwa la msonkhano, pamene anati Mbuya wakuti kwa ine, Sonkhanitsa anthu kwa ine, kuti amve mawu ghangu, kuti aphunzire kunkhowopa ine masiku ghose ghakuti akukhala pa charu, na ana ghawo athe kuphunziska. Ndipo mwanayandikira ndi kuyima pafupi ndi phiri, ndipo phiri linali kutentha ndi moto mpaka kumwamba, kunali mdima, chifupi, ndi namkuntho. Ndipo Mbuya wakaŵechera kwa inu kuchokera pakati pa moto mawu amene inu munamva, ndipo chifaniziro simunachiwone, koma mawu okhaokha. Ndipo wakulengezgani kwa inu pangano wake, uyo wakulamulani kuchita, mawu khumi, ndipo wakulemba iwo pa mipando iwiri ya mwala.

Na kwa ine Mwami walamula mu nthazi iyo kukuphunzitsani malango na maweruzo, kuti mukachite iwo pa charu icho mukuinjira mwenemo kuti mukalandire. Ndipo mwasunge kwambiri myoyo yanu, chifukwa simunaone chifaniziro pa tsiku limene Mbuya analankhula kwa inu ku Horebu pa phiri kuchokera pakati pa moto. Musachite kuphwanya malamulo ndi kudzipangira nokha chifaniziro chosema, chifaniziro chilichonse chofanana cha mwamuna kapena mkazi, Chifanizo

cha nyama zonse zikukhalira pa charu, chifanizo cha mbalame zonse za mapiko zimene zikuwuluka pansi pa thambo. Chifanizo cha vilengedwe vyonse vikukwawa icho vikukwawa pa dziko, chifanizo cha nsomba zonse, zinazose zili mu madzi pansi pa dziko. Ndipo usatarire kumwamba ndi kuwona dzuwa ndi mwezi ndi nyenyezi ndi vyakutali vyose vya kumwamba ukasochezgewa, ukawapembeze ndi kuwatumikira ivyo Mbuya Chiuta wako wavipereka ku mitundu yose ya vanhu ivyo vili pansi pa kumwamba. Koma inu Mulungu wakutengerani, ndipo wakutulutsani mu dziko la Iguputo, mu nganjo ya chitsulo, kukhala kwa iye anthu ake acholowa, monga mmene ziliri lero.

Ndipo Mwami Mulungu wakalipira ine chifukwa cha zinthu zimene munanena, ndipo analumbira kuti sindidzawoloka Yorodano uyu, ndipo kuti sindidzalowa mdziko limene Mwami Mulungu wako akukupatsa kuti likhale cholowa chako. Ine pakuti ndikufwa mu dziko ili, na sindidzawoloka Yorodani uyu, koma inu mudzawoloka na kulandira dziko labwino ili. Chenjerani inu, musayiwale pangano ya Mbuye Mulungu wathu, imene anachikhazikitsa nanu, ndi kuchita zosalamula, ndi kudzipangira nokha chifaniziro chosema cha zinthu zonse zimene Mbuye Mulungu wanu anakulamulani. Chifukwa Mbuya Mulungu wako ndi moto wotenthetsa, Mulungu wansanje.

Ngati koma mubereka wana na wana wa wana wanu, na mukachedwa mdziko, na muchita zosalamulira, na muchita chosema chofanana cha chilichonse, na muchita choipa patsogolo pa Mfumu Mulungu wanu kumukwiyitsa,

ndikulumbira kwa inu lero kumwamba ndi dziko lapansi, kuti mudzawonongeka kotheratu kuchoka mdziko limene mukuwoloka Yorodano kuti mukalitenge, simudzakhala masiku ambiri pa dzikolo, koma mudzawonongedwa kotheratu. Ndipo Mbuya wakubalakazani mu vyaru vyose, ndipo mukasigalenge vangono mu chiwerengero mu vyaru vyose kumene Mbuya wakukutengerezani kuko. Ndipo mwakalambira kuko milungu yinyake, vinthu vya manja ya vantu, matabwa na mabwe, iyo yikuwona ndiri, nangauli yikumva ndiri, nangauli yikulya ndiri, nangauli yikununkha ndiri. Nanga mwakufuna kuko Mfumu Mulungu wanu, nanga mwakumpeza iye pamene mwakumfuna iye kuchokera mu mtima wanu wose, nanga kuchokera mu moyo wanu wose mu masautso anu. Nanga zakupeza iwe malango awa yose pa masiku awomaliza, nanga utembenukira kwa Mbuya Mulungu wako, nanga umve lizgu lake, Pakuti Chiuta wachifundo Mbuye Chiuta wako, ngakusiya iwe, nangaso ngakupha iwe, ngakuyiwala chivumbulutso cha makolo ako, chimene chakalumbira kwa iwo Mbuye.

Funsani za mazuwa yakale yakale yakulongosoka yakale yanu kufuma pa zuwa limene Mulungu walengeska munthu pa charu, na kufuma pa nkhalamba ya kumwamba mpaka pa nkhalamba ya kumwamba, nga yachitikapo malinga na mawu yakulu aya, nga yamvekerarapo chinthu chotere, nga mtundu wamvapo mawu. Mulungu wamoyo wakulanda kuchokera pakati pa moto, monga mwamvera iwe ndipo mukhala wamoyo, Ngati Chiuta walinga walowera kutenga kwa yekha charu kufuma pakati pa charu mu kulinga, na mu zizindikiro, na mu zodabwitsa, na mu

nkhondo, na mu chiwoko champhamvu, na mu mkono wawukulu, na mu maonekedwe aakulu, malinga na vyose vya walinga Mbuya Chiuta wathu mu Egipito pamaso pako ukulola. Kuti udziwe kuti Mbuya Mulungu wako uyu ndi Mulungu, na palibe wina kupatula iye. Kuchokera kumwamba mawu ake anamveka kuti akuphunzitse, ndipo pa dziko lapansi wakuonetsa moto wake waukulu, ndipo mawu ake unamva kuchokera pakati pa moto.

Chifukwa chakuti wakondeska makolo ghako, wakazisankha mbewu yawo pamoza nawo inywe, na wakakutulusa iwe mwini mu mphamvu zake zazikulu ku Egipito, kuononga mitundu yikulu na yamphamvu kuposa yako patsogolo pa nkhope yako, kulowetsa iwe kuti akupereke nthaka yawo kuti ulandire, monga uli nacho lero.

Nanga ukaziva lero, nanga ukatembenuka mu maganizo, kuti Mbuya Chiuta wako uyu ndi Chiuta mu kumwamba kunani nanga pa charu pansi, nanga si uli kanandi kupatula wakwe yekha. Ndipo sungani malamulo gha kwe na malango gha kwe ghose ine nkhukurambirani lero kuti zikhalire bwino kwa iwe na wana wako pamoza na iwe, kuti mukhale na umoyo utali pa charu icho Mbuya Chiuta wako wakuperekapo masiku ghose. Pamenepo Mose anapatula mizinda itatu kumbali ya Yorodano kuchokera kummawa kwa dzuwa, kuthawira kweneko wakupha uyo angapha mnzakwe wosaziba, ndipo uyu wosadana naye pa mbuto ya dzulo na ya chitatu, ndipo angathawira mu umoza wa mizinda iyi, ndipo angakhale. Bosor

mu chipululu, mu nkhungu ya chigwa kwa Rubeni, na Ramoti mu Gileadi kwa Gadi, na Gauloni mu Basani kwa Manase.

Uyu ndi nkhani uyo Mose wakavika patsogolo pa ana a Israyeli. Izi ndi zumboni, malangizo, ndi ziweruzo zonse zimene Mose ananenera kwa ana a Israeli, pamene anatuluka ku dziko la Iguputo. Mu kupitilira kwa Yorodano, mu chigwa, pafupi na nyumba ya Peori, mu dziko la Sihoni mfumu ya Aamori, uyo wakakhala mu Hesiboni, uyo Mose na ana a Israyeli wakamumenya, pakutuluka kwawo mu dziko la Iguputo. Ndipo vakalandira nthaka yace, na nthaka ya Ogi mfumu ya Basani, vafumu vaviri va Vaamori, avo vakalivanga kumbuto kwa Yorodani kuvuka kwa dzuwa. Kuchokera ku Aroeri, umene uli pa mphepete ya mtsinje wa Arinoni, ndi pa phiri la Sihoni, lomwe ndi Herimoni, Arabah yonse kupitilira kwa Yorodano kummawa kwa dzuwa pansi pa Asedothi yosema.

5

Ndipo Mose anaitana Aisraeli onse, ndipo anati kwa iwo, mverani Aisraeli malamulo ndi ziweruzo zonse zimene ndikulalikira mmakutu anu lero lino, ndipo mudzaziphunzira, ndipo mudzazisunga kuti muzichita. Mbuya Chiuta wanu wakapanga chivomerezi na inu ku Horebu. Si kwa makolo ghinu ghakupangiska Mbuya chivomerezi ichi, koma kwa inu, inu wose muli pano wamoyo lero. Nkhope na nkhope Mbuya analankhula na inu mu phiri kuchokera pakati pa moto. Nane

ndinayimirira pakati pa Mbuya ndi inu mu nthawi imeneyo kuti ndikuwuzeni mawu a Mbuya, chifukwa munachita mantha nkhope ya moto, ndipo simunapite ku phiri, ponena Ine ndili Mbuya Chiuta wako uyo wakukutulutsa ku dziko la Iguputo, ku nyumba ya ukapolo.

Sikukhala milungu yina kwa iwe patsogolo pa uso wangu.

Usakazipangire wekha chifaniziro, nangwa chinthu chilichonse chofanana na vyose vili mu thambo pamwamba, na vyose vili mu nthaka pansi, na vyose vili mu madzi pansi pa nthaka. Usakulambira kwa iwo, nanga usakuvavirilira, chifukwa Ine ndine Mbuya Mulungu wako, Mulungu wakufuna, ndipo ndikulipira zivi za makolo pa vana mpaka ku mbadwa ya chitatu na chinayi kwa iwo vakundonda Ine, Ndi kuchita chifundo kwa zikwi kwa iwo akundikhonda ine, ndi kwa iwo akusunga malamulo anga. Usakatole dzina la Mbuya Mulungu wako pachabe, pakuti Mbuya Mulungu wako sangamuweleske munthu wakutola dzina lake pachabe.

Sunga dazi la masabata kuti ulipatule, munjira imene anakulagiza Mfumu Mulungu wako. Masiku asanu ndi limodzi ugwira ntchito ndi kuchita ntchito zako zonse, Koma tsiku la chisanu ndi chiwiri ndi sabata kwa Mbuye Mulungu wako, siudzachita ntchito iliyonse iwe ndi mwana wako wamwamuna ndi mwana wako wamkazi, kapolo wako ndi mdzakazi wako, ngombe yako ndi chinyama chako chonyamula katundu, ndi nyama zako zonse, ndi mlendo wokhala pakati pako, kuti kapolo

wako apume, ndi mdzakazi wako, ndi chinyama chako chonyamula katundu, monga iwe. Ndi iwe udzakumbukira kuti kapolo unali mdziko la Iguputo, ndipo Mbuye Mulungu wako anakutulutsa kuchokera kumeneko ndi dzanja lamphamvu ndi mkono wokwezeka. Chifukwa chake Mbuye Mulungu wako anakulamula kuti uzisunga tsiku la Sabata ndi kulipatula. Lemekeza bambo wako na amayi wako, monga mwa inalagiza kwa iwe Mwami Mulungu wako, kuti zikuyendere bwino, na kuti ukhale na moyo utali pa nkhongo ya dziko limene Mwami Mulungu wako akukupasa. Osati kupha munthu. Usachite chigololo. Osati uba. Usachitire mnzako umboni wabodza. Ukakulakalaka mkazi wa mnzako wako, ukakulakalaka nyumba ya mnzako wako, nangauli munda wake, nangauli mtumiki wake, nangauli mphika wake, nangauli ngombe wake, nangauli chinyama cha kutengeka chake, nangauli nyama zose zake, nangauli vyose vya mnzako wako.

Mawu awa anawalankhula Mbuya kwa msonkhano wanu wonse pa phiri kuchokera pakati pa moto, mdima, mdima wandiweyeweya, mphepo yamkuntho, mawu akulu, ndipo sanawonjezepo, ndipo anawalemba pa mapulangwe awiri amwala, ndipo anawupereka kwa ine. Ndipo zinachitika pamene munamva mawu kuchokera pakati pa moto, ndipo phiri linali kutentha ndi moto, ndipo munayandikira kwa ine nonse atsogoleri wa mafuko anu, ndi khonsolo ya akuluakulu anu. Na mwakhalanga kukhamba kuti, Yonani, Mbuya Chiuta wathu walangiska kwa ife ulemerero wakwe, na tinayuwiska mawu yakwe kuchokera pakati pa moto. Mu siku iyi tinawona kuti

Chiuta wiza kukhamba kwa munthu, na munthu wiza kukhala wamoyo. Na vino musatife, chifukwa moto uwemi uyu uzatipsereza, nga tizawonjezerapo kumva mawu a Mwenecho Chiuta wathu kanyakeso, tizafa. Kodi ndi ndani pakuti thupi limene linamva mawu a Mulungu wamoyo, akulongera kuchokera pakati pa moto, monga ife, ndi kukhala ndi moyo? Yandikira iwe, ukamve vyose vya vikamba Mbuya Chiuta wathu, na iwe ukaŵechete kwa ife vyose vya vikaŵecheta Mbuya Chiuta wathu kwa iwe, na tikamve, na tikachite.

Na Mwenembumba wakumva lizgu lya mawu yinu mukulongera kwa ine, na Mwenembumba wakuti kwa ine, Ndakumva lizgu lya mawu ya anthu awa zonse ziwakalongerera kwa iwe, moona vyose zonse ziwakalongerera. Ndani angapereka kuti mtima wawo ukhale chomwecho mwa iwo, kuti andiope ine na kusunga malamulo anga onse masiku onse, kuti cikhale cabwino kwa iwo na kwa ana awo cipindi conse? Pitani, ndinati kwa iwo, mubwerere inu mnyumba zanu. Koma iwe yimira pano pamoza nane, nanga ndidzalankhula kwa iwe malamulo nanga mawu oyenera nanga maweruzo yonse udzawaphunzitsa iwo, nanga achite chomwecho mu dziko limene ine ndinapereka kwa iwo mu cholowa. Nanga mwakasunge kuchita munjira imene anakulaghira Mbuya Mulungu wenu, ninga mwakatembenuka kulija nanga kumanzere. Malinga na njira yose iyo Mfumu Mulungu wako yakulaghira kuyenda mu iyo, kuti akupumizge, na vyakoma kwa iwe, na mukhale mazuwa ghanandi pa charu icho mulandira.

6

Na izi malamulo na malango na ziweruzo zose zimene analamula Mbuya Chiuta wathu kukuphunzitsani kuti muchite chomwecho mdziko limene mukulowamo kuti mukalandire. Kuti mwatiye Mbuya Chiuta wanu, musunge vyose vilango vyake na malamulo gake ayo ine nkhukuuza iwe lero—iwe, wana wako, na wana wa wana wako—masiku gose ga umoyo wako, kuti mwakhalenge moyo utali.

Nanga mva Israeli, nanga sunga kuchita, kuti wabwino kwa iwe, nanga kuti muchuluke kwambiri, monga analankhula Mbuya Mulungu wa makolo ako kukupa iwe charu chikuyenderera mkaka nanga uchi. Na ivi vilango na viweruzo vyose vya kuti Mbuya wakalamula vana va Israeli mu chipululu, pakuti vakatuluka ku nyika ya Egipito. Mwamvere Israeli, Mbuya Chiuta wathu, Mbuya ndi umoza. Nkhwima ukhakonda Mwamuna Chiuta wako mu mtima wako wonse, nkhwima mu moyo wako wonse, nkhwima mu mphamvu zako zonse. Mawu awa vyose ine ndikulaghira iwe lero, vikakhala mu mtima wako nanga mu moyo wako. Ndi udzawatsogolera patsogolo ana ako, ndi udzalankhula nawo ukakhala mnyumba, ndi ukayenda mnjira, ndi ukalala pansi, ndi ukadzuka. Nanga ukhazimanga iwo pa dzanja lako kukhala chizindikiro, nanga ikhakhala chosasunthika pamaso pako. Ndipo mwalemba iwo pa zitseko za nyumba zanu, ndi za zipata zanu.

Ndipo yikakhala pamene Mbuya Mulungu wako wakufikisa iwe mu nyika imene analumbira kwa makolo ako kwa Abrahamu, na kwa Isaka, na kwa Yakobo, kukupatsa iwe mizinda yikulu na yiwemi imene iwe sunayimange. nyumba zizindza za vinthu vyose vyakuwawa vyo iwe sunadzaza, maenje akuboodzedwa ayo iwe sunakaboodza, minda ya mpesa na minda ya azituni ayo iwe sunakabzala, na wakudya na wakuguta, chenjera wekha kuti usayiwale wa Mbuya Mulungu wako amene wakutulusa iwe ku dziko la Iguputo, ku nyumba ya ukapolo. Udzaopa Mbuya Mulungu wako, ndi udzatumikira iye yekha, ndi udzamamatira kwa iye, ndi udzalumbira pa dzina lake.

Musayende pambuyo pa milungu yina kuchokera kwa milungu ya mitundu yakuzungulira kwinu, Chakuti Mulungu wachikhwima Mbuya Mulungu wako ali mwa iwe, Mbuya Mulungu wako angakwiye mukwiya kwa iwe, nakuononge kufuma pamaso pa charu.

Usakalinge Mbuya Mulungu wako, monga mwakamulinga mu kuyesa. Kusunga ukasunga malamulo a Mbuya Mulungu wako, umboni, na malamulo yonse iyo anakulamuza. Nanga ukaita vyakusangalasa nanga vyakuwemi pamaso pa Mbuya Mulungu wako, kuti vyakuwemi kwa iwe vikhalengepo, nanga ulowe nanga ulandire nthaka yakuwemi, yayiyo Mbuya wakalumbira kwa makolo ghinu, kuti kuthamangisa adani ako bonse pamaso pako, monga analankhula Mbuya.

Ndi yikhala pamene mwana wako akufunsa iwe mawa, kunena,

Ndi chiyani umboni, ndi malamulo ndi ziweruzo zonse zimene Mfumu Mulungu wathu analamula kwa ife? Ndipo ukhamba ku mwana wako, Tinali antchito kwa Farao mdziko la Iguputo, ndipo Ambuye anatitulutsa kuchokera kumeneko ndi dzanja lamphamvu, ndi mkono wokwezeka. Ndipo Mbuya wakapereka zizindikiro na zodabwitsa zazikulu na zoipa mu Iguputo kwa Farao na mu nyumba yake pamaso pathu. Ndipo anatitulutsa kuchokera kumeneko kuti atipatse dziko ili, limene analumbira kulipatsa makolo athu. Nanga Mbuya wakatilangiza ife kuchita malamulo yonse awa, kuwopa Mbuya Mulungu wathu, kuti zikhale bwino kwa ife masiku yonse, kuti tikhale na moyo monga na lero. And chifundo chikhala kwa ife, ngati tisunga kuchita malamulo onse awa pamaso pa Mbuye Mulungu wathu, monga analamula kwa ife.

7

Ngati Mbuya Mulungu wako akulowetsa iwe mu dziko limene ukulowa kuko kukalandira, na achotsa mitundu yayikulu pamaso pako, Wahiti na Wagirigasi na Wamori na Wakanaani na Waperezi na Wahivi na Wayebusi, mitundu isanu ndi iwiri yayikulu na yamphamvu kuposa inu, Nanga Mbuya Chiuta wako wakupeleka iwo mmanja mwako, nanga ukhawakantha iwo, ukhawawononga iwo kweniweni, nanga ngati ukhapangana nawo chipangano, nangaso ngati mukhawachitira chifundo. Nanga ukhakwatirana nawo, mwana wako wakazi ukhakumupeleka kwa mwana wake wamwamuna, nanga

mwana wake wakazi ukhakumutola kwa mwana wako wamwamuna. Ati-tembenusa mwana wako wa mwamuna kuti apatuke na ine, ndipo ati-tumikira milungu yinyake. Mbuya ati-kalipa kwambiri kwa inu, ndipo ati-wononga iwe mwafulumiro. Koma chomwecho mwakachita kwa iwo: maguwa awo mwakagwetsa, na zipilala zawo mwakaphwanya, na nkhalango zawo mwakadumula, na zosema za milungu yawo mwakatentha na moto. Chifukwa ndiwe anthu oyera wa Mbuye Mulungu wako, ndipo Mbuye Mulungu wako wakusankha kuti ukhale anthu ake achinsinsi kuposa mitundu yonse ya pa nkhope ya dziko lapansi.

Ninga chifukwa muli vambirimbiri kuposa vyaru vyose, Mfumu wakulondola imi, na Mfumu wakulondola imi, pakuti imi muli vangono kuposa vyaru vyose. Koma chifukwa cha kukondani Mbuye inu, na kusunga lumbiro limene analumbira kwa makolo anu, Mbuye anakutulutsani mu chiwoko champhamvu, ndipo Mbuye anakupulumutsani kuchokera ku nyumba ya ukapolo, kuchokera ku chiwoko cha Farao mfumu ya Iguputo. Ndipo uzamanya kuti Mwami Mulungu wako uyu ndi Mulungu, Mulungu wakhulupirika, wakusunga pangano na chifundo kwa iwo wakumukonda iye na kwa iwo wakusunga malamulo gha iye mpaka zibadwa zikwi. Ndi kubwezera kwa iwo akudana nawo pamaso pawo kuwawononga, ndi sangachedwe kwa iwo akudana nawo, pamaso pawo adzawabwezera.

Nanga ukasunga malamulo, na malangizo, na ziweruzo izi zose zimene ine ndikulamuza iwe lero kuti uzichite. Nanga yikakhala

pamene mungamve malamulo agha, nanga mukhasunga na kugenda iwo, nanga yikhasunga Mbuya Chiuta wako kwa iwe chipangano na chifundo, icho wakhalumbira kwa makholo ghinu. Ndipo adzakukonda, adzakudalitsa, adzakuchulukitsa, adzadalitsa ana a mmimba mwako ndi zipatso za nthaka yako, tirigu wako, vinyo wako, mafuta ako, ziweto za ngombe zako ndi ziweto za nkhosa zako pa nthaka imene Ambuye analumbira makolo ako kuti adzakupatsa. Udzadalitsidwa pakati pa mitundu yonse ya anthu, palibe wosabala udzakhala mwa inu, kapena wosabala wamkazi, ndi mwa ziweto zako. Nanga Mwami Mulungu wako wakuchotsa kwa iwe matenda yonse, nanga matenda yonse yaipa ya ku Iguputo yayo unaona, nanga yonse unadziwa, si wakuika pa iwe, koma wakuika yawo pa yonse yakudana iwe.

Ndi udzadya vyose vyakufunkha vya mitundu, vyo Mbuya Mulungu wako akukupeleka iwe. Diso lako si lidzawapulumuka, ndi si udzatumikira milungu yawo, chifukwa chikhuwo ichi chili kwa iwe.

Ngati koma unena mu maganizo ako kuti mtundu uwu ndi wambiri kuposa ine, kodi ndidzakwanisa bwanji kuwawononga? Usakaope iwo, ukakumbukira vyose vyakachita Mbuya Chiuta wako kwa Farao na Vaigupito vyose, Mayesero akulu ayo akaona maso ako, zizindikiro na zodabwitsa zikulu zija, chiwoko champhamvu na mkono wakwezeka, monga Mbuye Mulungu wako anakulutsa iwe, chomwecho Mbuye Mulungu wanu adzachita ku mitundu yonse iyo iwe ukuwopa

pamaso pawo. Nanga Mbuya Mulungu wako adzatumiza zinyengo kwa iwo, mpaka awo akusala nanga awo akubisika kuchokera kwa iwe adzawononge dwa. Suungakwatidwa pa maso awo, pakuti Mbuye Mulungu wako ali mwa iwe, Mulungu wamkulu na wamphamvu. Ndipo Mfumu Mulungu wako adzawononga mitundu iyi pamaso pako pangonopangono. Sudzakwanitsa kuwawononga mwachangu kuti dziko lisasanduke chipululu, ndipo zirombo zakuthengo zisachulukane pa iwe. Ndipo Mwami Mulungu wako wakupereka iwo mmanja mwako, ndipo ukawaononga iwo kuwononga kwakukulu mpaka utawononga kwathunthu iwo. Ndi iye wakupereka mafumu awo mmanja mwinu, ndi mwakuwononga zina lawo mu malo ago. Kwamba munthu wakuima wapikana patsogolo pako, mpaka mwakuwononga kwathunthu iwo.

Zosema zokongolewa za milungu yawo muzitentha ndi moto, simuyenera kulakalaka siliva, kapena golide kuchokera kwa iwo simuyenera kutenga kwa inuyo, mungakhupuke chifukwa cha icho, chifukwa ndi chonyansa kwa Mbuya Mulungu wanu. Ndipo simudzalowetsa chonyansa mnyumba yanu, ndipo mudzakhala chinthu chotembereredwa monga ichi, mudzanyansa kwambiri, ndipo mudzanyansa kwambiri, chifukwa ndi chinthu chotembereredwa.

8

Malamulo onse amene ine ndikulamulani lero, mudzawasunge kuti muwachite, kuti mukhale ndi moyo ndi kuchulukana, ndi kulowa ndi kulandira dziko limene Mbuya Mulungu wanu analumbira makolo anu. Ndi udzakumbukira njira yose iyo Mbuya Mulungu wako anakutsogolera mu chipululu, kuti akutsitse ndi akuyese, ndi kuti vidziwe vya mu mtima wako, ngati udzasunga malamulo ake kapena ayi. Ndipo wakukupweteka, na wakukulaŵiska njala, na wakukuliska manna imene makolo ghako yakavimanyi kweni, kuti wakuvuluske kwa iwe kuti mundu yikakhala na buledi basi kweni, kasi na liwu lyose likutuluka mu mulomo wa Chiuta. Zovala zako sizinakhalira zakale kuchokera kwa iwe, nsapato zako sizinakwinyika kuchokera kwa iwe, mapazi ako sizinakhalira zakutupa, ona makumi anayi za zaka.

Ndipo udzadziwa mu mtima wako kuti monga munthu akalanga mwana wake, chomwecho Ambuye Mulungu wako adzakulanga iwe. Nanga uwe ukasunga malamulo a Mbuya Mulungu wako kuyenda mu njira zake, nanga kuopa iye.

Pakuti Mwami Mulungu wako wakufikisa iwe mu dziko labwino ndi lalikulu, muli mitsinje ya madzi ndi akasupe akuya akutuluka mwa zigwa ndi mwa mapiri, Nthaka ya tirigu na barele, mizabibu, mitengo ya mkuyu, makomamanga, nthaka ya mtengo wa azituni, mafuta na uchi. Nthaka pa iyo ukhudya mkate wako kweni na umphawi, na ukhuta kusowa chinachose pa iyo; nthaka iyo mabwe ayo ndi chitsulo, na kufuma ku mapiri ayo ukhukumba mkuwa.

Nanga ukalya na kuguta, nanga ukulonga Mbuya Mulungu wako pa nthaka ya bwino, iyo wakukupa. Chenjera wekha usayiwale Mbuya Mulungu wako, kuti usasunga malamulo gha kwe, na zowelengera na malango gha kwe, vyose ine nkhukuramizira iwe lero. Usadye walya na kukhuta, na nyumba zabwino wamanga na kukhala mwa izo, Na ngombe zako na nkhosa zako zikachulukira, na siliva na golide zikachulukira, na zonse zimene ukakhala nazo zikachulukira, ukwezgwa mu mtima, ndi kuiwala Mbuya Mulungu wako, wakukutuluska mu dziko la Iguputo, mu nyumba ya ukapolo wa wakukutsogolera iwe kudzera mu chipululu chikuru ndi choopsa chija, kumene kunali njoka yoluma, ndi chinkhandwe, ndi ludzu, kumene kunalibe madzi, wa wakukutulusira iwe kuchokera mu mwala wowuma kasupe wa madzi. Wakudyesa iwe manna mu chipululu icho ukaviwa iwe, na makolo ghako ukaviwa, kuti akudzudzumise iwe, na akuyese iwe, na akuchitire wambone pa womalira wa masiku ghako. Usati unene mu mtima wako kuti, Mphamvu zanga na ulamuliro wa dzanja langa ndiwo unakapangira ine mphamvu zazikuru izi. Nanga uza kukumbukira Mbuya Mulungu wako, chifukwa yemwe akukupereka mphamvu yakuchita mphamvu, kuti akhazikise chipangano chake chimene Mbuya analumbira kwa makolo ako, monga lero.

Ndipo yikakhala nga mwayiwala Mfumu Mulungu winu ndi kuyenda pambuyo pa milungu yina ndi kuyitumikira ndi kuyilambalala, nkhuwakumbuchilani lero kumwamba ndi pa nyika kuti mukaonongeka kweniweni. Monga mayiko

ghakusighalira ghose Mfumu Mulungu wakuononga patsogolo pa nkhope yinu, chomwecho mwakuonongeka, chifukwa simwamvera mawu gha Mfumu Mulungu winu.

9

Mva Israeli, iwe ukuwoloka lero Yorodani kuti ulowe kulandira mitundu yayikulu ndi yamphamvu kuposa inu, mizinda yayikulu ndi yolimbikitsidwa mpaka kumwamba. Anthu akulu, ambiri, ndi atalika, ana a Anaki, amene iwe ukuwadziwa, ndipo iwe wamva kuti, Ndani angayimirire pamaso pa ana a Anaki? Nanga ukaziva lero chakuti Mbuya Chiuta wako uyu akayenda patsogolo pa uso wako, ndi moto ukusakasaka, uyu akawononga iwo, nanga uyu akawatembenusa kuchokera pa uso wako, nanga akawawononga mu kuthamanga, monga mwa kukulankhulira Mbuya. Usati unene mu mtima wako pamene Mbuya Mulungu wako akuwononga mitundu iyi pamaso pako, ukunena kuti, chifukwa cha chilungamo changa Mbuya wandilowetsa kuti ndilandire dziko labwino ili. Ayi chifukwa cha chilungamo chako, wala chifukwa cha uera wa mtima wako iwe ukulowa kulandira dziko lawo, koma chifukwa cha kusapembedza kwa mitundu iyi Mbuye adzawononga iwo pamaso pako, ndi kuti akhazikitse chipangano chimene Mbuye analumbira kwa makolo athu, kwa Abrahamu ndi kwa Isake ndi kwa Yakobo.

Nanga udzamanya lero, kuti si chifukwa cha kulungama kwako

Mbuye Mulungu wako wakupatsa iwe nthaka yabwino iyi kuti uyilandire, chifukwa uli munthu wakuuma khosi. Kumbuka, usayiwale zintu zose unakalipisa Mbuya Mulungu wako mu chipululu, kufuma tsiku munayituluka mu Igupto, na munafika ku malo agha, munapitiriza kusayimvera Mbuya.

Ndipo mu Horebu mwakwiyisa Mbuya, ndipo Mbuya anakwiya pa inu kuti awakontheni. Pamene ndinakwera ku phiri kuti ndikatenge mabwe a miyala, mabwe a chipangano amene Mbuya anachiita nanu, ndinakhala mu phiri masiku makumi anayi na mausiku makumi anayi, sindinadye buledi ndipo sindinamwe madzi. Ndipo Mbuya wakandipatsa mabwe ghawiri gha miyala ghakalembedwa na chala cha Chiuta, ndipo pa mabwego panakalembedwa mawu ghose gho Mbuya anakayankhula kwa inu pa phiri pa zuwa lya msonkhano Nanga zinachitika kwa masiku makumi anayi nanga masiku makumi anayi, Mbuya wapereka kwa ine zibao ziwiri za mwala za chipangano. Ndipo Mbuya wakati kwa ine, Imika, pita pasi mwamsanga kuchokera pano, pakuti wanthu wako, uwo unawatulusa mu dziko la Iguputo, waphwanya malamulo. Waphwanya mwamsanga njira iyo ndinawawuza, ndipo wadzipangira chifaniziro chosungunuka.

Ndipo Mbuye anati kwa ine, kunena, Ndalankhula kwa iwe kamoza ndipo kawiri, kunena, ndaona anthu awa, ndipo onani, anthu ouma khosi ndi. Nanga lero ndilole kuti ndiwononge, nanga ndidzafutsa zina lawo pansi pa kumwamba, nanga ndidzakupanga iwe kukhala mtundu waukulu, wamphamvu,

ndi waukulu koposa uwu. Nanga nditatembuska ndikabwelera, ndinatsikira kuchokera ku phiri, ndipo phiri linali kuotcha moto mpaka kumwamba, ndipo mabwe awiri a umboni anali mmanja mwanga awiri. Ndipo ndaona kuti mwalakwa pamaso pa Mbuye Mulungu wanu, ndipo mwadzipangira chifaniziro chosungunuka, ndipo mwaphwanya njira imene Mbuye anakulamulirani kuti muchite, Ndipo nditagwira mbale ziwiri, ndinaziponyera kuchokera mmanja yangu yawiri, ndipo ndinaziphwanya pamaso panu. Nanga ndinachonderera pamaso pa Mwenecho wachiwiri monga nanga wakale masiku makumi manayi na masiku makumi manayi, buledi sindinalya nanga madzi sindinalanda, pa zonse za machimo ghinu zimene munachimwa kuchita chaipa pamaso pa Mwenecho wa Chiuta kumkwiyiska yemwe. Ndili ndi mantha kwambiri chifukwa cha ukali ndi mkwiyo, chifukwa Mbuya anakalipira pa inu kuti awakononge inu, ndipo Mbuya anandimvera ine mu nthawi iyi. Ndipo pa Aroni wakalipsa kukhumudwitsa kumuwononga, ndipo nakhulupilira pa Aroni mu nthawi iyo. Ndipo tchimo chanu chimene munachita, mwana wa ngombe, ndinatenga, ndipo ndinamuotcha mu moto, ndipo ndinamupera ndikumuphwanya kwambiri mpaka unakhala wopyapyala, ndipo unakhala ngati fumbi, ndipo ndinaponya fumbiyo mu mtsinje wotuluka mu phiri.

Nanga mu kutenthedwa, nanga mu kuyesedwa, nanga mu manda gha chikhumbo, mwakwiyiska Mbuya. Ndipo pamene Mbuya wakatumizga inu kuchokera ku Kadeshi Barineya, kunena, Pitani mmwamba ndi kulandira nthaka imene

ndinapereka kwa inu, munanyoza mawu a Mbuya Mulungu wanu, ndi simunakhulupirire iye, ndi simunawamvere mawu ake. Mwakhala mukusamvera Mbuye kuchokera tsiku limene munamudziwa. Nanga ndinachembera pamaso pa Mbuya mazuwa makumi manayi na usiku makumi manayi, mazuwa yeniyeni ndinachembera, pakuti Mbuya wakamba kuwononga inu. Nanga ndinkapemphera kwa Mulungu, nanga ndinati, Mbuya mfumu ya milungu, usawononge anthu ako nanga gawo lako, umene unaliwombola, umene unawatuluska mu dziko la Iguputo mu mphamvu zako zazikulu, nanga mu dzanja lako lamphamvu, nanga mu mkono wako wautali. Kumbuka Abraham na Isaac na Jacob, atumiki wako, wowo ukalumbira mwa wekha, usayangane pa ukali wa anthu awa, na zinyengo zawo, na pa machimo wawo. Asakuti vankhuyowoya vakukhala mu charu kuchokera mwakutiwulusa ifwe, vakulonga kuti, chifukwa Mbuya wakalephera kuwalowesa mu charu chiwakuwawuzira, na chifukwa wakuwavipa, wakuwaulusa mu chipululu kuti awakaphe. Na awa ndi wanthu wako na gawo lako, uwo wakawalongosora kuchokera mu charu cha Iguputo mu mphamvu zako zikulu, na mu chiwoko chako champhamvu, na mu mkono wako wautali.

10

Mu nthawi iyo Mbuya analankhula kwa ine kuti, Sema wekha mabao awiri amwala monga oyamba, ndi kwera kwa ine ku phiri, ndi upange wekha bokosi yamatabwa. Ndi udzalemba pa

mbale mawu amene anali mu mbale zakuyamba zimene unaphwanya, ndi udzayika iwo mu bokosi. Ndipo ndinakhapanga bokosi kuchokera ku matabwa ghakulimbikira, ndipo ndinasema matabwa gha mwala monga gha koyamba, ndipo ndinakwera ku phiri ndili na matabwa ghawiri mmanja mwangu. Ndipo analemba pa mabwe makulongosola monga kulemba kwa koyamba mawu khumi, amene Mbuya anayankhula nanu mu phiri kuchokera pakati pa moto, ndipo Mbuya anapereka iwo kwa ine. Nanga nditabwelera ndakhika pansi kuchokera ku phiri, ndipo ndaika mbale mu bokosi limene ndinapanga, ndipo zinali pamenepo, monga Mbuya analamula kwa ine. Nanga ana akhali a Israeli ananyamuka ku Beeroth ya ana a Jakan Moserah, kumeneko anafa Aroni, nanga anaikwa kumeneko, nanga anatumikira ngati wansembe Eleazara mwana wake mmalo mwake. Kuchokera kuko, iwo ananyamuka kuluta ku Gadgad, nanga kuchokera ku Gadgad kuluta ku Etebatha, charu cha mitsinje ya madzi.

Mnthawi umenewo Mbuye anagawa fuko la Levi kuti linyamule bokosi la chipangano cha Mbuye, kuima pamaso pa Mbuye, kutumikira ndi kupemphera pa dzina lake mpaka lero lino. Chifukwa cha ichi, Alevi alibe mugawo ndi gawo pakati pa abale wawo. Mbuya mwini ndi gawo lake, monga anamuuza. Na ine ndinaima pa phiri masiku makumi anayi na masikati makumi anayi. Mbuya wanamva ine mu nthawi iyi, ndipo Mbuya sanafuna kuwononga inu. Nanga Mbuya wakati kwa ine, Enda, nyamuka patsogolo pa anthu awa, nanga walowelemo nanga walandemo nthaka imene ndinkalumbira makolo wawo kupa

iwo.

Nanga lero, Israeli, Mwami Mulungu wako wakufuna chiyani kuchokera kwa iwe, koma kuti umuope Mwami Mulungu wako, ndi kuyenda mnjira zake zonse, ndi kumutemwa, ndi kumutumikira Mwami Mulungu wako kuchokera mu mtima wako wonse, ndi kuchokera mu moyo wako wonse, Kusunga malamulo a Mbuya Mulungu wako, na malangizo ake yonse ine ndikulamuza iwe lero, kuti cikukhale cabwino kwa iwe. Onani, Mbuya Mulungu wako ali na kumwamba na kumwamba kwa kumwamba, nthaka na vyose vifefe vili mu iyo. Koma makolo ghinu Mbuya wakasankha kukonda iwo, na wakasankha mbewu ya iwo pamoza na iwo, inyuwe, kufuma ku mitundu yose, malinga na siku iyi. Ndi mwadzadula mtima waumitsiro wanu, ndi simwadzaumitsa khosi lanu. Uyo pakuti Mbuya Chiuta winu, uyu ndi Chiuta wa bachiuta, na Mbuya wa bambuya, Chiuta wamkuru, wamphamvu, na wowopsa, wakuti sangalabira nkhope, nangonso sangalambira mphatso, Wakuchita chiweruzo kwa mlendo, mwana wamasiye, na mkazi wamasiye, ndipo wakukonda mlendo kupereka kwa iye buledi na chovala. Ndipo mwakondeni mlendo, pakuti mwalipo alendo mu dziko la Aiguputo.

Mbuya Mulungu wako udzamuopa, ndipo udzamutumikira, ndipo udzamamatira kwa iye, ndipo udzalumbira m’dzina lake. Uyu ndi kunyada kwako, na uyu ndi Mulungu wako, uyo wakachitira iwe vintu vyakulu na vyaulemerero ivyo, ivyo maso ako vyakaona. Mu mitima makumi ghusanu na yiwiri, makolo

ghako yakatuluska mu Egipito, lero koma Mbuya Chiuta wako wakupanga iwe nga nyenyezi za kumwamba mu kuchuluka.

11

Nanga ukhatemwa Mbuya Chiuta wako, nanga ukhagomezga vigomezgo vyakwe, nanga malango yakwe, nanga malamulo yakwe, nanga maweruzo yakwe masiku yose. Ndi mwadziwi lero, chakuti si vana venyu, vose vavo si vakudziwa nangonso vakaona maphunziro a Mbuya wa Mulungu wako, ndi vinthu vyakukulu vyake, ndi chiwoko chakukhala champhamvu, ndi mkono wakukhala wakutali. Na zizindikiro zake, na zodabwitsa zake, zonse zinachita mu pakati pa Iguputo kwa Farao mfumu ya Iguputo, na ku dziko lonse lake, Na vyose vya chakuchita mphamvu ya Vaiguputo, na magaleta yawo, na kavalo yawo, na mphamvu yawo, monga chakufukiza maji ya nyanja yofiyira pa nkhope yawo vakutsatira kumbuyuma kwinu, na chakuwononga vawo Mfumu mpaka lero tsiku. ndi vyose ivyo anatigombekera ife mu chipululu mpaka mwafika mmalo agha, Na vyose vya achita kwa Datani na Abiramu, vana va Eliabu mwana wa Reubeni, avo nthaka yakatseguka mulomo wake na kuwameza, pamoza na nyumba zavo, na mahema avo, na chuma chavo chose cha pamoza navo, pakati pa Israeli wose. Chifukwa maso anu aona ntchito zonse zikuluzikulu za Mbuye, zimene anachita mwa inu lero.

Nanga mwakasunge vyose vyakulaghila vyakwe vyose ine

ndikulaghila kwa iwe lero, kuti mukhale, nanga mwandike, nanga mwalowa mulandile charu, mu iyo imwe mukuluka Yorodani uko kulandila iyo. Kuti mukhale nthawi yaitali pa nthaka imene Mbuya analumbira kwa makolo anu kuwapatsa iwo pamodzi na mbewu yawo, nthaka ikuyenderera mkaka na uchi. Nkhadi chifukwa nthaka imene mukulowamo kumeneko kuti mulandire iyo, si monga nthaka ya Iguputo, kumene mwachokera kumeneko, pamene amabyala mbewu, ndi kuthirira ndi mapazi awo, monga dimba la ndiwo. Koma dziko limene ukulowamo kuti ulilandire, ndi dziko la mapiri ndi chigwa, limamwa madzi kuchokera ku mvula ya kumwamba. Nthaka uyo Mbuya Chiuta wako wakuyanganira nthazi zonse, maso gha Mbuya Chiuta wako ghali pa uyo kufuma pachiyambi cha chaka mpaka pakumalira kwa chaka.

Ngati koma mukumva bwino malamulo onse, amene ine ndikulamula kwa inu lero, kukonda Mbuya Mulungu wanu, na kumutumikira iye kuchokera mu mtima wanu wonse, na kuchokera mu moyo wanu wonse, Ninga akhapeleka mvula pa nthaka yako mu nyengo yakuyamba na yakumalizira, ninga ukhalonjeska tirigu wako, na vinyo wako, na mafuta ako. Ndipo adzapereka chakudya mminda yako ku ziweto zako, ndipo ukadya ndi kukhuta, Chenjera wekha kuti mtima wako usati ukhuthwe, nanga mupatuke, nanga mutumikire milungu yinyake, nanga muigwadire iwo. Na Mbuya akakwiyira inu mu mkwiyo, nadzatseka kumwamba, ndipo sipadzakhala mvula, ndipo nthaka sidzapereka chipatso chake, ndipo mudzawonongeka mwachangu kuchokera pa nthaka yabwino

imene Mbuya anakuperekarani.

Nanga mwakavika mawu awa mu mtima wanu nanga mu moyo wanu, nanga mwakamanga iwo ku chizindikiro pa dzanja lanu, nanga chikakhala chosagwedezeka pamaso pa maso anu. Ndipo mwadzaphunzitsa ana anu kulankhula za zimenezi mukakhala mnyumba, ndi mukayenda mnjira, ndi mukagona, ndi mukauka. Ndipo mwalemba iwo pa zitseko za nyumba zanu, ndi za zipata zanu. Kuti muyikhale nthazi yayitali, na mazuwa gha wana winu pa charu icho Mbuya wakalumbira kwa makolo ghinu kuwapeleka, monga mazuwa gha kumwamba pa charu. Na chikakhala nga kumvera mumve vilamuro vyose ivi ivyo ine ndikulamula kwa iwe lero kuti muchite, kukonda Mbuya Chiuta wathu, na kuyenda mu njira zake zose, na kumanikirana naye, Ndipo Mfumu idzathamangitsa mitundu yonseyi pamaso panu, ndipo mudzalandira mitundu yayikulu ndi yamphamvu kuposa inu. Malo yose uwo mukhapondapo chikonde cha phazi linu, akhala anu, kufuma ku chipululu na Antilibanus, na kufuma ku mtsinje wa Melas, mtsinje Euphrates, na mpaka ku nyanja ya kumadzulo akhala malire anu. Palije munthu ŵakuimirira pa nkhope yinu, na Mbuya Mulungu winu ŵakuika mantha yinu na kunjenjemera yinu pa nkhope ya nthaka yose, pa yo mwakuponda, uyo njira ŵakulongera kwa inu.

Onani, ine nkhupereka patsogolo panu lero dalitso na temberero, Chidalitso, ngati mwamva milamilo ya Mwami Mulungu wanu yonse imene ine ndikulamula kwa inu lero, na kutemberwa, nga simukumvera malamulo a Mbuya Mulungu

wanu, yonse ine ndikulamulira kwa inu lero, na mukusochezgeka kuchokera mu njira imene ndinakulamulani kwa inu, mukupita kukagwirira milungu yina, imene simukudziwa. Ndipo yikakhala pamene Mbuye Mulungu wako akukulowetsa iwe mu dziko limene ukulowera kuti ulitenge, ndipo uzipereka madalitso pa phiri la Gerizimu, ndi temberero pa phiri la Ebala. Kodi izi si kupitilira kwa Yorodani, kumbuyo kwa njira ya kumadzulo kwa dzuwa mu dziko la Kanaani, malo okhala kumadzulo pafupi ndi Gologolo, pafupi ndi mtengo wa oki wamtali? Imi pakuti mukukuwoloka Yorodani, mukalowa kutenga chalo icho Mbuya Chiuta wathu wakuperekanji kwa inu mu ulowa masiku wonse, ndipo mudzakhala mu icho.

Ndipo muyenera kusunga kuchita malamulo gha wose na maweruzo gha awa, ghose awo ine nkhupereka pamaso panu lero.

12

Nanga awa malamulo nanga maweruzo, amene mukasunga kuti muchite mu dziko limene Mbuya Mulungu wa makolo anu akupeleka kwa inu mu cholowa, masiku onse amene inu mukakhala pa dziko. Mu kuwononga mwakuwononga malo yonse amene anakapembedza kumeneko milungu yawo, amene inu mukulandira iwo, pa mapiri akutali, na pa zitunda, na pansi pa mtengo wakugwirira. Nanga mwakawononga vyakuperekera vyawo, nanga mwakaphwanya vipilala vyawo, nanga

mwakadumula vyakusambira vyawo, nanga mwakatentha moto vyakujambula vya milungu yawo, nanga mwakawononga zina lawo ku malo gha kula. Simungachita chomwecho kwa Mbuya Mulungu wanu. Koma mmalo amene Mfumu Mulungu wako angasankhe mumzinda umoza mwa mizinda yanu kuti atchule zina lake kumeneko ndi kuitanidwa, mudzafunafuna ndi kudzafika kumeneko. Ndi mwakutola kuko vyakutentha vyanu vyose, ndi vyakupereka vyanu, ndi vyakutoma vyanu, ndi vyakupemphera vyanu, ndi vyakufuna vyanu, ndi vyakuvomereza vyanu, vyakubadwa kwakutoma vya ngombe vyanu, ndi vya nkhosa vyanu. Nkhuli mwakudya kweneko patsogolo pa Mbuye Chiuta winu, nkhuli mwakusangalala pa vyose vya mwakuvika chiwoko, inu nkhuli nyumba zinu, monga wadalitsa iwe Mbuye Chiuta wako.

Simwachita vyose vya vinji ifwe tichita uno lero, uliwose chakusangalaza pamaso pake. Ayi, pakuti mwalibwera mpaka lero mu kupumula, na mu cholowa, chimene Mbuya Mulungu wathu akukupatsani. Nanga mwakuwoloka Yorodani, nanga mwakukhala pa charu icho Mbuya Chiuta wathu wakupeleka kuti mulandire, nanga wakukhazikisa mwe kufuma ku adani anu zonse wakuzungulira, nanga mwakukhala mu chitetezo. Nanga ukhala malo uwo Mbuya Chiuta wako ungasankhe kuti zina lake litchedzgwe kweneko, kweneko mukhanyamula vyose vyo ine ndikulamula kwa inu lero: vyotenthera vyanu, vyopereka vyanu, vyakhumi vyanu, vyachikhwisa vya manja yanu, nanga vyose vyosankhula vya mphatso zanu vyo mungalumbira kwa Mbuya Chiuta wanu. Ndipo mwa sangalala

pamaso pa Mbuye Chiuta winu, inu na ana anu anamuna, na ana anu akazi, na antchito anu, na anyamata akazi anu, na Mlevi wa pa zipata zinu, chifukwa chakuti kwana kwa iye gawo nangonso mpfuma pamoza ninu. Dzisamalira iwe mwini, usapereke zopereka zako zotenthedwa zonse mmalo onse kumene ungaone. Koma mu malo umene Mbuya Mulungu wako angasankhe, mu umodzi wa mitundu yako, kweneko mudzabweretsa nsembe zanu zotentha, ndipo kweneko udzachita zonse zimene ine ndikulamula iwe lero. Koma mu chilakolako chonse chako udzapereka nsembe na udye nyama mwankhongono ya madalitso a Mbuye Mulungu wako, imene anapereka kwa iwe mu mzinda wonse, wosayera na woyera adzadya chimenecho pamoza, monga mbawala kapena gwape. Koma magazi simudzadya, pa nthaka mudzakhuthula iwo monga madzi.

Ukhakukhoza kudya mwa mizinda yako chigawo cha khumi cha ufa wako, na vinyo wako, na mafuta wako, vyakubadwa vyakutoma vya ngombe zako na nkhosa zako, na mapemphero ghose ghakulumbira, na zivomerezi zinu, na vyakutoma vya manja ghako. Koma pamaso pa Mbuye Mulungu wako ulidye ichi mu chalo icho angasankhe Mbuye Mulungu wako kuchichi, iwe na mwana wako wa mwamuna, na mwana wako wa mkazi, kapolo wako, na mphika wako wa mkazi, na mlendo uyo mu mizinda yanu, na uwe na chisangalalo pamaso pa Mbuye Mulungu wako pa vyose ivyo ukavika chiwoko chako.

Chenjera kuti usasiye Mlevi nthawi zonse zimene ukukhala pa

dziko lapansi.

Ngati Mbuya Mulungu wako akulusa malire ako, monga anakulaula, na udzati, Ndidzadya nyama, ngati moyo wako ukufuna kudya nyama, udye nyama mu chifuniro chonse cha moyo wako. Ngati koma malo akutali ndi iwe, amene Mbuye Mulungu wako angasankhe kuitanidwa dzina lake kumeneko, ndipo ukapereke nsembe kuchokera ku ngombe zako ndi ku nkhosa zako zimene Mulungu wapatsa iwe, monga momwe ndinalamula iwe, ndipo ukadye mu mizinda yako molingana ndi chifuniro cha moyo wako. Monga mbawala na ngoma zikudyedwa, chomwecho mudye icho, wakusachera na wakuchera adzadya chimodzimodzi. Chenjera kwambiri kuti usadye magazi, chifukwa magazi ake ndi moyo, ndipo moyo sudzadyedwa pamodzi ndi nyama. Simudya, pa nthaka mudzayithira icho nga madzi. Usadye icho, kuti vyakuyenda bwino kwa iwe na kwa ana ako akamuna pamoza na iwe, nga ukachita vyakuyenda bwino na vyakusangalasa palongolo pa Mbuya Mulungu wako. Koma vinthu vyako vyera ivi vikakhala vyako, na mapemphero ako ukawatola udzafika kumalo kumene Mbuye Mulungu wako adzasankhe kuti dzina lake likwezedwe kumeneko. Ndipo ukhapanga zopereka zako zopsereza, nyama ukhaziperekera pa guwa la Mbuye Mulungu wako, koma mwazi wa nsembe zako ukhawuthira pa maziko a guwa la Mbuye Mulungu wako, koma nyama ukhazidya. Sunga na mva na uchite mawu yose ayo ine nkhulangiza iwe, kuti chikhalenge wemi kwa iwe na kwa ana ako kupitira nyengo, nga uchita chosangalasa na chiwemi palongolo pa Mbuya Mulungu

wako.

Ngati koma Mwami Mulungu wako awononge mitundu, imene ukulowa kweneko kukalandira nthaka yawo kuchokera pamaso pako, ndipo ukalandire iyo, ndipo ukakhale mu nthaka yawo, Chenjera iwe mwini usafufuze kutsatira iwo pambuyo pa kuwonongedwa kwao kuchokera pamaso pako, ukunena, Mitundu iyi ikuchitira wani milungu yawo? Ndidzachitanso ine. Uwe ukuchita chomwecho kwa Mulungu wako, pakuti zinthu zakuipa za Mbuya zimene anazidana, zinachita mu milungu yawo, chifukwa ana awo aamuna ndi ana awo aakazi akuwatentha mu moto kwa milungu yawo.

13

Mawu onse amene ine ndikulamula kwa inu lero, awa musunge kuwachita, simuzawonjezera pa iwo, kapena kuwachotsa kwa iwo.

Ngati koma akuuka mu iwe mneneri kapena wakuota maloto, nanga akapereka kwa iwe chizindikiro kapena chizindikiro. na chizindikiro kapena chizindikiro chomwe chayankhula kwa iwe chikafika, kunena, Tiyeni tiye na kutumikira milungu yina imene simukuziwa, Simwakamva mau gha muneneri uyo kapena wakugona tulo lulo, chifukwa Mfumu Chiuta winu wakuyesani kuti wamanye ngati mwakukonda Chiuta winu kuchokera mu mtima wose winu nanga mu moyo wose winu.

Tsatirani Mbuya Mulungu wanu, mupembeze iye, mvetsetsani mawu ake, ndipo mugwirire kwa iye. Nanga mneneri uyo kapena walota maloto uyo akufa, pakuti wayankhula kuti akusokoze iwe kuchokera kwa Mbuya Mulungu wako wakutulutsa iwe mu dziko la Iguputo, wakupulumutsa iwe mu ukapolo, kukuthamangitsa iwe mu njira imene Mbuya Mulungu wako wakulamula kuti uyende mu iyo, nanga udzachotsa woyipa pakati panu.

Ngati koma akukupempha iwe mlongo wako wa kuchokera kwa atate wako kapena kuchokera kwa amayi wako, kapena mwana wako wamwamuna, kapena mwana wako wamkazi, kapena mkazi wako yemwe ali muchifuwa chako, kapena mnzako yemwe ali wofanana na moyo wako mwachinsinsi, akunena kuti, Tiyeni tipite tikawatumikire milungu ina, imene sunkadziwa iwe ndi atate wako, Kuchokera kwa milungu ya mitundu yakuzungulira kwanu, yakufika kwa iwe kapena yakutali kuchokera kwa iwe, kuchokera kumapeto kwa dziko mpaka kumapeto kwa dziko, Si udzavumiriza kwa iye, nanga si udzamumvera. Diso lako si lidzamusiya, nanga si udzamufuna. Nanga si udzamufumbira. Kulengeza udzalengeza za iye, ndipo manja ako adzakhala pa iye woyamba kumpha iye, ndipo manja wa anthu wonse pa womaliza. Ndipo ŵakamuponyera miyala, ndipo wakafa, chifukwa wakayesa kukutembuza kuchoka kwa Mbuya Chiuta wako amene wakakutulutsa mu dziko la Iguputo, mu nyumba ya ukapolo. Na wonse wa Israeli wakumva wachitika mantha, na si wachonjeska kuchita kanyake malinga na lizgu lyaipa ili mwa inu.

Ngati koma umve mu umoza wa mizinda yako, yakuti Mbuya Mulungu wako akupatsa iwe kuti ukhale uko, akunena, Vakachoka vamuna vasakalamula kuchokera mwa inu, ndipo vakapatuka vonse vakukhala mu nyika yawo, vakunena kuti, Tiyeni tilambire milungu yinyake, imwe munakaviziva pa. Na mufufuze na kufunsa mafunso, na mufufuze kwambiri, ndipo onani mawu ndi oona momveka, chonyansa ichi chakhalapo mwa inu. Kukhomola ukhakhomolapo wonse wakukhala mu nthaka iyo mu kupha kwa lupanga, ku chinthu chosalakwa mukhachisalakwirapo icho, na zonse zili mu iyo. Nanga vyose vya kufumba vya yo ukazasonkhanitsa mu njira za yo, nanga ukazyotcha mudzi mu moto, nanga vyose vya kufumba vya yo na vanhu vose palongolo pa Mbuya Chiuta wako, nanga ikazakhala yosakhala vanhu ku nthazi, nakuti ikazamangidwaso sooni. Ndipo palibe chinthu cha chopatulika chidzakhala mmanja mwako, kuti Ambuye atembenuke kuchoka ku ukali wa mkwiyo wake, ndipo akupatse chifundo, ndipo akuchitire chifundo, ndipo akukulitse, monga momwe analumbira kwa makolo ako. Ngati umva lizgu lya Mbuya Mulungu wako, kusunga malamulo yakwe yose ine nkhukuramula iwe lero, kuchita chabwino na cakusangalasa palongolo pa Mbuya Mulungu wako.

14

Muli ana a Mbuye Mulungu wanu, simuzaika mpala pakati pa maso anu pa wakufa. Chifukwa ndiwe anthu oyera kwa Mbuye

Mulungu wako, ndipo Mbuye Mulungu wako wakusankha kuti ukhale anthu ake chuma chapadera kuposa mitundu yonse ya pa nkhope ya dziko lapansi. Simungadye chinthu chilichonse chonyansa. Izi ndi ziweto zimene mudzadya: mwana wa ngombe kuchokera ku ngombe, mwana wankhosa kuchokera ku nkhosa, na mwana wambuzi kuchokera ku mbuzi. Mbawala, mbawala ya mdambo, pygarg, oryx, na twiga. Nyama yonse yogawa lupapato na zikhadza zogawa zikhadza ziwiri za mapapato, na kutafuna kutafuna mwa nyama, izi mudye. Ndi izi simudzadya kuchokera kwa zomwe zikubweza cud ndi kuchokera kwa zomwe zikugawa ziboda ndi kukhala ndi zikhadabo: ngamira, kalulu ndi mbira, chifukwa zikubweza cud koma sizigawa liboda, zinthu zosayera izi kwa inu. Ndi nguluwe, chifukwa igawanya chipapato ndi kukhala ndi zikhadabo za chipapato, koma sichizunyi chozunya, ndi chosayera kwa inu. Nyama zawo simudzadya, ndi mitembo yawo simudzakhudza.

Ndipo izi muzidya kuchokera ku zonse za mmadzi, zonse zimene zili nazo mapiko ndi mamba, muzidya. Ndi zonse zomwe sizili nazo mapiko ndi mamba, simudye, siziyera kwa inu. Mudzadya mbalame yonse yoyera. Nanga izi simudzadya kuchokera kwa iwo: chiwombankhanga, chigwape, nanga chiwombankhanga cha mmadzi, Na vulture, na kite, na vyakufanana naye. ndi kampheta, ndi kadzidzi, ndi mbalame ya mnyanja, na heron, na swan, na ibis, ndi cormorant, ndi hawk, ndi zofanana naye, ndi hoopoe, ndi night raven. Ndi pelican, ndi plover, ndi zofanana naye, ndi purple water hen, ndi bat. Vinthu vyose vyakukwawa vya mbalame ndi vyakusayera kwa inu,

simukudya kuchokera kwa iwo. Mbalame yonse yoyera mudye. Chilichonse chakufwa musadye, mlendo uyo ali mu mizinda yanu apatsidwe ndipo adzadya, kapena mugulitse kwa mlendo, chifukwa anthu oyera muli kwa Mbuya Mulungu wanu. Musapike mwana wankhosa mu mkaka wa amayi wake.

Chakhumi udzakhuma chonse cha mbuto yako, mbuto ya munda wako chaka chilichonse chaka. Nkhani ulidye yeneyo mu malo, o nga Mwamuna Mulungu wako asankhe kuitanidwa zina lake uko, mudzabweretse zakhumi za tirigu wako, nkhani ya vinyo wako, nkhani ya mafuta wako, vyakubadwa kwambere vya ngombe zako, nkhani vya nkhosa zako, kuti uphunzire kuopa Mwamuna Mulungu wako masiku onse. Ngati koma njira ikhala yaitali kuchokera kwa iwe, nanga usakwaniska kupereka zinthu, chifukwa malo ali kutali kuchokera kwa iwe, amene Mbuya Mulungu wako angasankhe kuti dzina lake liitanidwe kumeneko, chifukwa Mbuya Mulungu wako adzakudalitsa, Na ukhaguliska iwo kwa siliva, na ukhanyamula siliva mmanja mwako, na ukhapita ku malo ghakuti Mbuya Chiuta wako anghasankha. Ndipo ukapereka siliva pa zonse zomwe moyo wako ungafune, pa ngombe kapena pa nkhosa, kapena vinyo kapena chakumwa champhamvu, kapena pa zonse zomwe moyo wako ungafune, ndipo ukadye kumeneko pamaso pa Ambuye Mulungu wako, ndipo ukondwe iwe ndi nyumba yako, na Mlevi wakuti mu mizinda yako, chifukwa palibe gawo lake nanga cholowa chake pamoza nako.

Pambuyo pa zaka zitatu, udzatulutsa chonse chakhumi cha

zokolola zako, mu chaka chicho udzayika icho mu mizinda yako. Ndipo udzabwera Mlevi, chifukwa chakuti alibe gawo kapena cholowa ndi iwe, ndi mlendo ndi wamasiye ndi mkazi wamasiye amene ali mmizinda yako, ndipo adzadya ndi kukhuta, kuti Ambuye Mulungu wako akudalitse mntchito zonse zimene ukachita.

15

Kudzera mwa zaka zisanu-na-ziwiri, udzachita kumasula. Ndipo chomwecho lamulo la kumasula, udzamasula ngongole iliyonse yako imene mnzako akukukonza, ndipo mchimwene wako sudzamufunsa, pakuti chalengedwa kumasula kwa Ambuye Mulungu wako. Wachilendo udzafuna zonse zimene zili kwa iwe kuchokera kwa iye, koma mchimwene wako udzamukhululukira ngongole yako. Chifukwa sichizakhala mwa iwe wosowa, pakuti Mbuye Mulungu wako adzakudalitsa iwe mu dziko limene Mbuye Mulungu wako akukupatsa iwe mu cholowa kuti ulandire.

Ngati koma mukamvera kweniweni mawu a Mbuye Mulungu wanu, kusunga na kuchita malamulo onse awa, amene ine ndikulamula kwa iwe lero, Chifukwa Mwami Mulungu wako wakudalitsa mwanjira mwakuyankhula nawe, ndipo udzakongoletsa mitundu yambiri, koma iwe sudzakongola, ndipo udzalamulira mitundu yambiri, koma iwo sadzakulamulira.

Ngati koma kukhala mwa iwe munthu wosowa kuchokera mwa akulugwe ako mu mzinda umoza wa mizinda yako mu charu icho Mfumu Mulungu wako akukupatsa, usaumitse mtima wako, nanga usatseke chanza chako kuchokera ku mlugwe wako yemwe akusowa. Ukazavumbula manja ghako kwa iye, na ukazamkongolera ngongole vyose vyakuti akufuna, malinga na chakufunika chake. Chenjera wekha kuti musakhale mau ghakusisa mu mtima wako ghakuphanya malamulo, ghakunena kuti, Yakweghelera chaka cha msanu-na-wiri, chaka cha kumasulira, ndipo ukhale waipa diso lako kwa mchanya wako wakusowa, ndipo usamupeleke, ndipo akulilire pa iwe kwa Mbuya, ndipo ikhale mu iwe tchimo chikuru. Kupereka ukapereka kwa iye, na ngongole ukakongoletsa kwa iye chomene mbuli chakufunika, mbuli chakusoweka. Si ukachiswa mu mtima wako pakupereka kwako kwa iye, chifukwa chifukwa cha mawu agha, Mbuya Mulungu wako ukakudalitsa mu vyose vya ntchito na mu vyose pa ukavika chiwoko chako. Ayi pakuti ayi ukaleka umusauka kufuma mu nkhungu yako, chifukwa cha ichi ine nkhukurangiza kuchita mawu agha, nkhutonga: Ukutsegula ukaatsegula manja ako kwa mchimwene wako umusauka na kwa uyo wakufunika uyo pa nkhungu yako.

Ngati mlongo wako Mchihebri kapena mlongo wako mkazi Mchihebri akagulitsidwa kwa iwe, akutumikira kwa iwe zaka sita, ndipo mu chaka chachinayi saba udzamumasula kuti apite womasuka. Pamene ukutumiza iye wakuleka kuchokera kwa iwe, usatumize iye wopanda kanthu. Chakudya ukamupatsa kuchokera ku nkhosa zako, na kuchokera ku ufa wako, na

kuchokera ku vinyo wako, monga Mbuya Mulungu wako anakulogha iwe, ukamupatsa.

Ndi udzakumbukira kuti unali kapolo mu dziko la Iguputo, ndipo Ambuye Mulungu wako anakuwombola kuchokera kumeneko. Chifukwa cha zimenezi ine ndikukuamula kuti uchite mawu awa. Ngati koma wakutonga kwa iwe kuti, Sindingachoke kwa iwe, chifukwa wakutemwa iwe na nyumba yako, chifukwa chabwino kwa iye kukhala naiwe. Ndi uza tenga chikombole, ndi uza boola khutu lake ku chitseko, ndipo uza khala kwa iwe kapolo ku nthawi yonse, ndipo mdzakazi wako chomwecho uza chita. Sikuti kovuta pamaso pako pakutumiza awo ufulu kuchokera kwa iwe, chifukwa malipiro a chaka chilichonse a wantchito walipidwa anakutumikira iwe zaka sita, ndi Mbuye Mulungu wako wakudalitsa iwe mu zonse zimene ukapanga.

Yense yakubadwa kuyamba ukabadwa mu ngombe zako na mu nkhosa zako, achimuna ukazipatula kwa Mbuye Mulungu wako. Siukugwira ntchito mu mwana wa ngombe wakubadwa kuyamba wako, na siukameta yense yakubadwa kuyamba ya nkhosa zako. Patsogolo pa Mbuye udzadya icho chaka ndi chaka mu malo o ngati angasankhe Yehova Mulungu wako, iwe ndi banja lako. Ngati koma muli chilema mu mwenemo, chofutikwa kapena chosawona, chilema choipa, siukapereka icho kwa Mbuya Mulungu wako.

Mmizinda yako udzadya icho, wodetsedwa ndi woyera

mofanana adzadya monga mbawala kapena gwape. Koma magazi simudzadya, pa nthaka mudzawathira iwo nga madzi.

16

Sunga mwezi wa wachichi, ndipo ukachitiridwe Pasaka kwa Mbuya Mulungu wako, pakuti mu mwezi wa wachichi wakatuluka mu Igupto usiku. Ndipo udzapereka nsembe ya Pasaka kwa Mbuye Mulungu wako, nkhosa ndi ngombe, mmalo amene Mbuye Mulungu wako adzasankhe kuti dzina lake liitanidwe kumeneko. Musadye zumbi pa bulediwo, koma masiku asanu na awiri mudye buledi wopanda zumbi, buledi wa kuzunzika, chifukwa mwatuluka mu Igupto mofulumira, kuti mukumbukire siku imene mwatuluka mu dziko la Igupto masiku yonse ya umoyo wanu. Zumbi siyi ŵoneka kwa iwe mu malire ghako ghose kwa masiku ghanayi gha saba, na nyama zya zimene u perekere madzulo pa siku lya kwamba siyi gonera mpaka mamawa. Suukhoza kupalikira Pasaka mu mzinda uliwonse wa mizinda yako imene Mbuya Mulungu wako akukupeleka. Koma mmalo umene Mbuye Mulungu wako angasankhe kuti dzina lake litchulire kumeneko, udzapereka nsembe ya Paskha madzulo panthawi yolowera kwa dzuwa, mu nthawi imene unachoka mu Iguputo. Nanga ukawiriska nanga ukakwapula nanga ukadya mu malo nga ngakasankha Mfumu Chiuta wako uyo, nanga ukatembenuka mmawa, nanga ukafika mu nyumba zako. Kwa masiku sita udzadya buledi wopanda yisiti, ndipo pa tsiku lachisanu ndi chiwiri kudzakhala

msonkhano wotseka chikondwerero kwa Ambuye Mulungu wako. Sudzachita ntchito iliyonse pa tsikulo, kupatula zimene zidzachitidwa kwa moyo.

Zisanu ziwiri saba udzaziwerengera wekha, ukayamba kugwiritsa lupanga pa kukolola, udzayamba kuwerengera zisanu ziwiri saba. Nanga ukachita chikondwerero cha milungu kwa Mbuya Mulungu wako, monga chiwoko chako chikukoma, vyose vya Mbuya Mulungu wako wakakupa.

Na udzasangalala pamaso pa Mbuye Mulungu wako, iwe na mwana wako wa mwamuna, na mwana wako wa mkazi, kapolo wako, na mphika wako wa mkazi, na Mlevi, na mlendo, na wamasiye, na mkazi wamasula uyo wakukhala mwa inu, mu malo o nga asankhe Mbuye Mulungu wako, kuti dzina lake likwezgwe kumeneko.

Ndipo udzakumbukira kuti unali mtumiki mu dziko la Iguputo, ndipo udzasunga ndi kutsatira malamulo awa. Chikondwerero cha matenti udzachita kwa iwe masiku asanu ndi awiri mukusonkhanitsa iwe kuchokera ku chipululu chako cha kupunthira tirigu ndi kuchokera ku chopsinyira vinyo chako. Na uza kusangalala mu chikondwerero chako, iwe na mwana wako wamwamuna, na mwana wako wamkazi, kapolo wako, na mphika wako wamkazi, na Mlevi, na mlendo, na wamasiye, na mkazi wamasiye wakukhala mu mizinda yako. Masiku asanu na awiri ukhapembedza Mbuya Chiuta wako mu malo amene angasankhe Mbuya Chiuta wako, nga Mbuya Chiuta wako

wakudalitsa iwe mu vyakubala vyako vyose, na mu ntchito yose ya manja ako, ndipo ukhakhala ukusangalala.

Katatu nthawi za chaka chionekezera wonse wamwamuna wako pamaso pa Mbuye Mulungu wako mu malo o nga asankhe iwo Mbuye, mu chikondwerero cha buledi wopanda yisiti, na mu chikondwerero cha masabata, na mu chikondwerero cha misasa. Siuonekezera pamaso pa Mbuye Mulungu wako wopanda kanthu. Wamoza malinga na mphamvu za manja ghinu, malinga na dalitso la Mbuya Chiuta winu limene wakuperekanji kwa imwe.

Aweruzi na akalembesi uza kukhala nawo mu mizinda yako, imene Mbuya Mulungu wako akukupatsa malinga na mafuko, ndipo aza kuweruza anthu chiweruzo cholungama. Sakhota kupatula chilungamo, ndipo sakhotenga mphatso, pakuti mphatso zikhota kuphimba maso a anzeru, ndi kuchotsa mawu a olungama. Mwachilungamo chakuti chilungamo mukamuthamange, kuti mukhale, na mukalowa mulande chalo chikuti Mfumu Mulungu winu wakupelekani.

Usakabzale nkhalango kwa iwe, mtengo uliwonse pafupi na guwa la Mulungu wako, usakapange kwa iwe. Usakhaike wekha chipilala, icho Mwami Chiuta wako wakudana.

17

Usakapereke nsembe kwa Mbuya Mulungu wako mwana wa ngombe kapena mwana wa nkhosa umene uli na chilema, chinthu chilichonse choyipa, chifukwa ndi chonyansa kwa Mbuya Mulungu wako.

Ngati koma mwamuna kapena mkazi apezeka mu umoza wa mizinda yako, imene Mbuye Mulungu wako akupatsa iwe, amene wachita choipa pamaso pa Mbuye Mulungu wako, kudutsa chipangano chake, Na akabwera batumikire milungu yinyake, ndi kuigwadira iwo, dzuwa, kapena mwezi, kapena zonse za mu chilengedwe cha kumwamba, zimene sizinakuuzire iwe, Na kuti wauze kwa iwe, na kuti ufufuze kwene-kwene, ona nadi chakondeka mawu, chakondeka chonyansa ichi mu Israeli. Ndipo udzatulutsa munthu uyo, kapena mkazi uyo, ndipo mudzawaponya miyala, ndipo adzafa. Pa umboni wa anthu awiri kapena atatu, munthu wakufa adzafa; sadzafa pa umboni wa munthu mmodzi. Ndi dzanja la mboni lidzakhala pa iye wakutoma kumpha imfa, ndi dzanja la anthu pa vyakomaliza, ndi mudzachotsa woyipa kuchokera mwa inu eni.

Ngati koma vikukhala vyakaipa kuchokera kwa iwe lizgu mu chiweruzo pakati mwazi na mwazi, na pakati chiweruzo na chiweruzo, na pakati kukhudza na kukhudza, na pakati kutsutsana na kutsutsana, mazgu achiweruzo mu mizinda yinu, udzakwezgeka na kukwera ku malo ghakuti Mbuya Chiuta wako angasankhe uko, Ndipo udzalawa kwa ansembe a Levi, ndipo kwa muweruzi yemwe angakhalepo mu mazuŵa awo, ndipo atafufuza adzakukuwuzani chiweruzo. Ndipo udzachita malinga

na nkhani imene adzakuuzeni kuchokera pa malo pamene Mbuye Mulungu wako adzasankhe, ndipo udzasunga kuchita zonse zimene zidzakulamuliridwa kwa iwe. Mwanachitira lamulo na mwanachitira chiweruzo icho chingati chakuuzani, ukazachita. Usazatembenuka kuchokera mwa uthenga uwo ungati wakuuzani kulija na kulimanja.

Ndipo munthu amene ngati achita mu kunyada, kuti asamamvere wansembe wakuyimirira kutumikira pa dzina la Mbuye Mulungu wako, kapena woweruza amene angakhalepo mmasiku amenewo, munthu ameneyo adzafa, ndipo udzachotsa choyipa ku Israeli. Nanga bantu wonse wakumva wakaopa, nanga si wakaipanso kachiwemi.

Ngati koma ulowa mu nthaka imene Mbuya Mulungu wako akukupatsa, na ulandire yomweyo, na ukhale pa yomweyo, na unene kuti, Ndidzayika pa ine mwini wolamulira, monga mitundu yonse ina yakuzungulira kwangu, Kukhazikiska ukhazikiska pa iwe mfumu uyo angasankhe Mfumu Mulungu iye, kufuma kwa akulugwe ako ukhazikiska pa iwe mfumu. Nkhuweza kukhazikiska pa iwe munthu wachilendo, chifukwa si mkulugwe wako. Chifukwa sadzachulukitsa kwa iye mwini hatchi, kapena sadzabweza anthu ku Iguputo, kuti asachulukitse kwa iye hatchi, ndipo Mbuya anati, simuzawonjezerapo kubweza mu njira iyi kale. Nanga unga kunji wakuziŵandisira wakazi, kuti wake mtima unga kunji wakusinthika, nanga siliva nanga golide unga kunji wakuziŵandisira wakwe kwambiri.

Ndipo lero wakakhala pa ulamuliro wakwe, wakalemba kwa wakwe mawu gha malamulo ghano mu bukhu kuchokera kwa ansembe wa Walevi. Na ikhala nayo, na awelenga mu iyo masiku onse a umoyo wake, kuti aphunzire kuopa Mbuya Mulungu wako, na kusunga malamulo onse awa, na malangizo awa kuchita. Kuti mtima wake usadzikweze kufuma kwa achimwene ake, kuti asapatuke ku malamulo kulowera kana kumanzere, kuti achitiski masiku pa ulamuliro wake, iye pamoza na wana wake pakati pa wana wa Isiraeli.

18

Sikukhala gawo kapena cholowa kwa ansembe a Walevi, fuko lonse la Levi, pamoza ndi Israeli; zopereka za Ambuye ndi cholowa chawo, adzadya izo. Gawo koma siwakakhala kwa iwo pakati pa abale awo, Mwami mwini ndi gawo lake, monga anawauzira. Ndipo uyu ndi mphongolo wa ansembe kuchokera kwa anthu kuchokera kwa iwo akupereka nsembe, ngati ndi mwana wangombe, ngati ndi nkhosa, ndipo udzapereka mkono kwa msembe, ndi masaya, ndi mimba. Ndi za mbeu za ufa wako, ndi za vinyo wako, ndi za mafuta wako, ndi za mbeu za kuweta kwa nkhosa zako, ukapereka kwa iye. Chakuti Mbuya wakumusankha iye kuchokera mu mafuko yonse yako, kuti aime patsogolo pa Mbuya Mulungu, kutumikira na kudalitsa mu dzina lake, iye pamoza na ana ake pakati pa ana a Israeli.

Ngati koma Mlevi afike kuchokera ku umodzi wa mizinda ya

ana onse a Israeli, kumene iye mwini akhala monga mlendo, malingana na chakuti moyo wake ukufuna, ku malo amene angasankhe, Iza kutumikira mu dzina la Mbuya Mulungu wakwe, monga mmene alongo wakwe wonse Walevi wakuyimirira apo pamaso pa Mbuya Mulungu wako. Adzadya gawo lake lakugawidwa, kupatula malonda a monga banja lake. Ngati ulowa mu nthaka imene Mbuya Mulungu wako akukupatsa, sudzaphunzira kuchita monga zonyansa za mitundu ya anthu ija.

Pasaoneke mwa iwe munthu wakuyeretsa mwana wake wamwamuna na mwana wake wamkazi mu moto, munthu wakulosera, munthu wakulongosola zizindikiro, na munthu wakuchita zaulosi, na zaufiti. Kukuimba mawu a matsenga pa chinthu, munthu wakati, na wosindikiza zizindikiro, kukafunsa wakufa. Ndi chonyansa kwa Mbuya Mulungu wako onse wochita izi, pakuti chifukwa cha zonyansa izi Mbuya adzawononga iwo kuchokera pa nkhope yako. Ukhala wangwiro pamaso pa Mbuya Chiuta wako. Mitundu iyi, iyo iwe ukulanda cholowa chawo, zikumvera zizindikiro na kulosera, koma kwa iwe si chomwecho chakapatsa Mwami Mulungu wako.

Mneneri kuchokera mwa abale ako, monga ine, Mbuya Mulungu wako akudzakumwezera; wake mudzamvera. Malinga na vyose vya vyakuti mwapempha kuchokera kwa Mbuya wa Mulungu winu mu Horebu pa zuŵa lya msonkhano, tikuti, Sitikhalenge kupilika mawu gha Mbuya wa Mulungu winu, na moto uwu ukulu sitikhalenge kuwona kaso, nanga sitife. Nanga Mbuya

anati kwa ine, molondola zonse zimene analankhula kwa iwe. Mneneri ndidzawayimikira kuchokera kwa akulugwe awo, monga iwe, ndi ndidzapereka mawu mu mlomo wake, ndipo adzalankhula kwa iwo malinga na zimene ndidzamulamula. Nanga munthu uyo ngati sangamve zonse zimene mneneri uyo akalankhula mu dzina langa, Ine ndidzamulanga. Koma mneneri uyo wakachita chinthu chosayenera kulankhula pa dzina lyangu mawu awo sindinalamula kulankhula, na uyo wakakhala kulankhula mu dzina la milungu yina, wakafa mneneri uyo. Ngati koma unene mu mtima wako, Tuwamanya bwanji mawu wa Mbuya usati walankhula? Vyose nga mneneri uyo akalankhula mu zina lya Mbuya, na vikachitika pa, charu icho Mbuya wakadalankhula pa. Mneneri uyo adalankhula mu kusalemekeza, simukamuwopa.

19

Koma ngati Mbuya Chiuta wako afanizire mitundu iyo Chiuta wakupeleka kwa iwe nkhongo, na mulandire iwo, na mukhale mu mizinda yawo na mu nyumba zawo, Mizinda yitatu ukavilonga wekha pakati pa nyika yako, iyo Mwami Mulungu wako wakupeleka iwe. Ganira njira yako, ndipo uwa kugawa malire a nkhundu yako mu zigawo zitatu, iyo Mwami Mulungu wako wakugawira kwa iwe, ndipo iwa kukhala pothawira kwa aliyense wakupha munthu. Ici koma cikhalanso lamulo la wakupha munthu, uyo angathawire kweneko, ndi kukhala wamoyo: uyo angakante mnzake wake wosaziba, ndipo uyu

wosamunyengera iye dzulo ndi maulo ghakale. Nanga munthu nga alowa pamoza na mnzake mu nkhalango kukatolera nkhuni, nanga nkhwangwa ikhothe mmanja mwake pakudula mtengo, nanga chitsulo cha nkhwangwa chikagwe kuchokera mu mtengo chikakumane mnzake, nanga mnzakeyo afe, munthu uyu adzathawira ku umoza wa mizinda iyi, nanga adzakhala moyo. Kuti wakubwezera wa mwazi asathamange pambuyo pa wakupha, chifukwa mtima wawo watentheswa, ndi kumkwana iye, nga njira yaitali, ndi kukantha moyo wake, ndipo uyu alibe chiweruzo cha imfa, chifukwa sanali kumudana iye dzulo, wala madzulo ghanaghana. Chifukwa ichi ine ndikulamula kwa iwe mawu awa, kunena kuti, Mizinda itatu udzayilekanitsa kwa iwe mwini.

Ngati koma Mbuya Mulungu wako akulusa malire ako, munjira imene analumbira kwa makolo ako, ndi akupatsani Mbuya dziko lonse, limene anati akapatsa kwa makolo ako, Ngati iwe umva kuchita malamulo onsene awa, amene ine nkhukuragiza iwe lero, kukonda Mbuya Mulungu wako, kuyenda mu njira zake zonsene masiku onsene, iwe ukawonjezera kwa iwe khangwe mizinda itatu kwa iyo itatu iyi. Ndipo magazi osalakwa sangakhetheke mdziko limene Ambuye Mulungu wako wakupatsa iwe kukhala cholowa chako, ndipo sudzakhala wolakwa pa magazi.

Ngati koma kukhalapo mwa iwe munthu wakudana mnzake, ndipo akamubisirira, ndipo akawukira pa iye, ndipo akamukantha moyo wake, ndipoafe, ndipo athawire mu umoza

wa mizinda iyi, Na khonsolo ya vakuru ya mudzi wakhe yikutuma, na yikutenga uyo ukuchokera uko, na yikupereska uyo mu manja ya vachibale va mwazi, na uyo wakufa. Diso lako lisimukomere, ndipo udzayeretsa mwazi wa osalakwa ku Israeli, ndipo zidzakuyendera bwino.

Usamasinthe malire a mnzako amene anaika makolo ako mu cholowa icho unalandira mu dziko limene Mbuya Mulungu wako akukupatsa mu gawo. Mboni imoza siikhalako kuchitira umboni pa munthu pa chosalungama chonse, na pa tchimo chilichonse, na pa tchimo chonse, chimene ngati achita tchimo. Pa kamwa ka mboni ziwiri, na pa kamwa ka mboni zitatu, mawu onse azikhazimika. Ngati koma akuyima umboni wosalungama pa munthu, akulongosola kusapembedza kwake, Na ŵanthu ŵaŵiri ŵakuti ŵakwana mkangano ŵaima panyuma pa Mbuya, na panyuma pa ŵakuluŵi, na panyuma pa ŵaŵeruzi ŵakuti ŵakhalenge ŵakhala mu mazuŵa gheneghera. Ndipo aweruzi afunika kufufuza makora, taonani, mboni yosalungama yapereka umboni wosalungama, wakhala kutsutsana ndi mchimwene wake. Ndi mwachita kwa iye monga mmene wakufunira kuchitira choipa mlongo wake, ndi mwachotsa choipa pakati panu. Nanga wanthu wosalako wakumva wakaopa, nanga si wakawonjezera kale kukwanilitsa malinga na mawu woipa awa mwa inu. Diso lako lidzakhala na chifundo kwa iye, moyo mmalo mwa moyo, diso mmalo mwa diso, dzino mmalo mwa dzino, chanza mmalo mwa chanza, phazi mmalo mwa phazi.

20

Ngati koma iwe utuluka ku nkhondo pa adani ako, na uone hatchi na wakwera na anthu akuposa ako, iwe suuopa kuchokera kwa iwo, chifukwa Mbuya Mulungu wako ali pamoza na iwe, wakakukweza iwe kuchokera mu dziko la Iguputo. Nanga yikakhala pamene ukasendere ku nkhondo, wansembe wakasendere yikakhamba ku wanthu. Na adzati kwa iwo, Mverani Israeli, inu mukupita lero ku nkhondo pa adani anu. Musati mukhale wofooka mtima wanu, musati muwope, wala musati musweke, wala musati mutembenuke kuchokera pamaso pawo. Chakuti Mwami Mulungu wanu uyo wakuyenda patsogolo na inu, kukhala nkhondo pamoza na inu kuti akulwire adani anu, kupulumusa inu.

Ndipo alemba awa akakambira kwa anthu kuti, Ndi ndani munthu uyo wakumanga nyumba yatsopano na sanayipatule? Apite na abwerere ku nyumba yake, kuti asafe mu nkhondo, na munthu wina akapatule iyo. Nanga ndi ndani munthuwu uyo wabyala munda wa mpesa ndipo sanakondwe nawo? Awuke abwerere ku nyumba yakhe, angafe mu nkhondo, ndipo munthuwu wina akondwe nawo. Kodi ndi ndani munthu uyo wakwatirana mkazi, koma sanatenga iye? Aende ndi kubwerera ku nyumba yake, kuti asafe mu nkhondo, ndipo munthu wina atenga iye. Ndipo walembesi akawonjezera kuyankhula kwa wanthu, ndipo akanena, Ndani munthu wakuopa ndi wamantha mu mtima? Akende ndi akabwerere ku nyumba yake, kuti

asapangise kumantha mtima wa mchimwene wake, monga wake. Nanga yikakhala pamene abalembi akhaleke kukhulonga kwa bantu, yikakhazika balamulizi ba gulu bakulongozga bantu.

Ngati koma ukasendela ku mudzi kukachita nkhondo nawo, uwaitane iwo na mtendere. Ngati vikuyankha vinthu vya mtendere kwa iwe, na vikukugulira, vanthu vonse vavo vakapezeka mu iyo vikakhala kwa iwe valipira msonkho na vakulambalala vako. Ngati koma siwalimvera, na wakulwanana nawe, ukulizungulira, Mpaka Mbuya Mulungu wako angapereka kwa iwe yeneyo mu manja ako, nanga ukhakantha yense wamwamuna wawo mu kupha kwa lupanga. Koma akazi na katundu, na ngombe zose, na vyose vingi vya vikhalenge mu mudzi, na kufumba kwose ukalanda wekha, na ukadye kufumba kwose kwa adani wako, avo Mbuya Chiuta wako wakupeleka iwe. Chomwecho ukhachita mizinda yose yakutali khali yako kwambiri, osati mizinda ya mitundu iyi, zimene Mbuye Mulungu wako wakupatsa iwe kuti ulandire malo awo. Simuzasiya moyo chinthu chilichonse chokoka mpweya, Koma mwakulajiwa mwakudzipereka iwo, Wahiti, na Waamori, na Wakanani, na Waperizi, na Wahivi, na Wayebusi, na Wagirigasi, monga mwa njira imene Mbuya Mulungu wako anakulagiza. Kuti nanga vakuphunzisa kuchita vyonyansa vyose ivyo vakachitira vamlungu va vwo, na mwachimba pamaso pa Mbuya Mulungu winu.

Ngati koma ukazungulira mzinda umoza masiku ambiri kuti umenyanire nawo kuti uwugwire, siudzawononga mitengo

yake, kuikhomera chitsulo pa iyo, koma udye zipatso zake, koma iyo siudzayidula, kodi mtengo wa mu munda ndi munthu, kuti ulowe kuchokera pamaso pako ku mpanda? Koma mtengo uwo ukudziwa kuti si wadyera zipatso, uwu uzawononge na uzawudule, na uzamange zitchinjiro pa mzinda uwo ukupanga nkhondo na iwe, mpaka uzapereke.

21

Ngati koma anapezeka wolumala mu dziko limene Mbuye Mulungu wako akukupatsa kuti ulandire, wagwa mu chigwa, ndipo anthu sakudziwa yemwe anamumenya, Khonsolo ya akuluakulu yako na oweruza yako idzatuluka, ndipo adzayeza mizinda yozungulira munthu wakuphika. Nanga yikhala mudzi wakuŵandira ku munthu wakuvulazika, nanga gulu ya akuluŵa ya mudzi uyo yitole ngombe yachikazi kuchokera ku ngombe, iyo yikhu yagwira ntchito, nanga iyo yikhu yakoka goli, Ndipo adzatsitsa iwo khonsolo ya akuluakulu ya mzinda umenewo ngombe yayikazi mchigwa chokhwima, chimene sichinalimidwe kapenanso kudzalidwa, ndipo adzathyola khosi la ngombe yayikazi mchigwamo. Ndipo adzafika ansembe a Levi, chifukwa iwo anawasankha Mbuye Mulungu kuti ayime pamaso pake ndi kudalitsa pa dzina lake, ndipo pa pakamwa pawo padzakhala mkangano wonse ndi kukhudza konse. Ndipo onse a khonsolo ya akulu a mzinda umenewo omwe akuyandikira kwa munthu wovulalayu adzasamba manja awo pamutu wa ngombe yachikazi yomwe khosi lake linadululidwa mu chigwa, Na

wakuyankha, wakulonga, Maboko athu nanga wakuthira mwazi uwu, na maso athu nanga wakauwona. Khala wachifundo kwa anthu ako Israeli amene unawombola, Mbuya, kuti magazi osalakwa asakhalepo pakati pa anthu ako Israeli, ndipo magazi adzakhululukidwa kwa iwo. Iwe koma ukatola magazi gha chifundo kuchokera mwa inu eni, nga ukachita chiwemi na chosangalatsa pamaso pa Mbuya Mulungu wako.

Ngati koma watuluka kuluta kunkhondo pa adani wako, na Mbuya Mulungu wako akawapereke mmanja mwako, na ukalanda chuma chawo, ndipo ukawone mu vyakuba mkazi wakongola, ndipo ukamufune, ndipo ukamutole kuti akhale mkazi wako Ndipo ukamuŵeleska mkati mu nyumba yako, ndipo ukamumete mutu wake, ndipo ukamudule zikhadabo zake. Nanga ukhachotsa zovala za ukapiwa kwake, nanga akakhala mu nyumba yako, nanga akhalira bambo wake nanga mayo wake mwezi wa masiku, nanga pambuyo pa izi ukalowa kwa iye nanga ukhale naye, nanga akhala mkazi wako.

Nanga kudzakhala ngati si ukhufuna iyo, udzamutumiza mfulu. Pakugulitsa si idzagulitsidwa ndalama, si udzanyoza iyo chifukwa unayeretsa iyo.

Ngati munthu akhala na akazi awiri, umoza mwa iwo wakondedwa na umoza mwa iwo wadedwa, ndipo wakondedwa na wadedwa amubalire ana, ndipo mwana wamwamuna woyamba kubadwa akhale wa mkazi wadedwa, Ndipo pa tsiku limene iye akugawira ana ake aamuna chuma chake,

sangakwanise kumpatsa mwana wa mkazi wokondedwa ufulu wa mwana woyamba kubadwa, poyiwala mwana wa mkazi wosadedwa amene ndi woyamba kubadwa, Koma mwana wa chiyambi wa mkazi wakudanwa akazindikira kupereka kwa iye kawiri kuchokera ku vyose vya ivo vyakawoneka kwa iye, chifukwa uyu ndi chiyambi cha vana vake, na kwa uyu kukufanana ufulu wa mwana wa chiyambi. Ngati koma wina ali na mwana wakulemera na wopandukira amene sakumvera mawu a tati wake na mawu a mayi wake, ndipo akamlanga, koma iye saŵamvera, Nanga wakugwira uyo, bambo wakwe nanga mayo wakwe wazamutulutsa pa khonsolo ya akuluakulu wa mudzi wakwe, nanga pa chipata wa malo. Ndipo ivo vakulonga kwa vamuna va mudzi wavo kuti, Mwana witu uyu wakukanira ndi wakutukumula, wakuti wakulongera mawu gitu, wakudumba ndalama ndi wakumwa vinyo vyakufulumira. Ndipo amuna a mu mudzi wake azamuponyera miyala, ndipo azafa, ndipo uzachotsa choipa pakati panu, ndipo ena otsala akamva zimenezi azaopa.

Ngati koma wina akhala na chivi cha chiweruzo cha imfa, ndipo wafa, ndipo mumupachike pa mtengo, Thupi lake sichidzagona pa mtengo, koma mudzalikwirira mu siku lomwelo, chifukwa aliyense wopachikika pa mtengo ndi wotembereredwa na Chiuta, nanga musadetse nthaka imene Mbuya Chiuta wanu wakupatsani inu kuti ikhale cholowa chanu.

22

Usaone mwana wa ngombe wa mbale wako, kapena nkhosa yake, ukusoweka mu njira, usawafulatire. Uwatembenuzenge kwa mbale wako, ndi uwamubwezere. Ngati koma mchimwene wako sakuyandikira kwa iwe, nanga sudziwa iye, udzamsonkhanitsa mkati mu nyumba yako, ndipo zidzakhala ndi iwe mpaka mchimwene wako adzazifune, ndipo udzazibweza kwa iye. Ukatero ukuchita mbongolo wake, na ukatero ukuchita chivala chake, na ukatero ukuchita pa chinthu chonse chotayika cha mchimwene wako, chonse chingakatayike kwa iye, na ukachipeza, suukakwanisa kuchiberera. Siwuona mbuli ya mchimwene wako kapena mwana ngombe wake wagwa mu njira, usawanyalaze. Ukweza ukweze pamoza naye.

Sikukhala zinthu za mwamuna pa mkazi, nanga sikukhala mwamuna wavala chovala cha mkazi, chifukwa chonyansa kwa Mbuya Mulungu wako ndi wonse wakuchita zinthu izi. Ngati ukakumana na chisa cha viŵuni patsogolo pa uso wako mu njira kapena pa mtengo uliwonse, kapena pa nthaka, ana kapena mazira, na amayi akuŵalilira ana kapena mazira, siukutola amayi pamoza na ana. Ukutumizga amayi kutali, koma ana ukawatola wekha, kuti chabwino kwa iwe cikakhale na moyo wautali ukakhale.

Ngati unga manga nyumba yatsopano, unga chita chipfukwa ku denga lako kuti usachite kupha mu nyumba yako, ngati munthu angagwe kuchokera ku iyoyo. Usakalime munda wako wa mpesa mbewu zosiyanasiyana, kuti zobereka na mbewu iyo ukalime pamoza na zobereka za munda wako wa mpesa

zisasankhike. Usakulima na mwana wa ngombe na mbongolo pamoza. Usakuvale chovala chakubera, ubweya wa mbelele na lini pamoza mu chovala chimoza. Zopota udzachita wekha pa mphepete zinayi za zovala zako, zimene ukadzivala.

Ngati koma munthu wakutora mkazi na kukhala naye, na kumudana. Na akamuyike kwa iyo mawu akusokoneza, na akatsitse dzina lake loipa, na anene, Mkazi uyu ndinamutenga, na ndatayandikira kwa iyo, sindinapeze unamwali wake, Ndipo bambo wa mwanakazi na amayi wakatulutsa umbombo wa mwanakazi kwa nkhalamba pa chipata. Ndipo bambo wa mwanayo adzanena ku khonsolo ya akuluakulu, Mwana wanga wamkazi uyu ndinamupatsa munthu uyu kuti akhale mkazi wake, ndipo wamuda. Lero uyu wakuika pa iyo mawu gha kubisika, kunena, Sindipeza usikana wa mwana wako wamkazi, na ivi vyakuti usikana wa mwana wangu wamkazi. Ndipo viwatambalula chivavala palongolo pa nkhoswe ya mudzi. Ndipo khonsolo ya akuluakulu ya muzi uja idzatenga munthu uja, ndipo adzamulangiza. Na iwo akalipira iye zana ya masikeli, na akapereka kwa tate wa mwana wamkaziyo, chifukwa anatulutsa zina yaipa pa namwali wa Chiisrayeli, na akhala mkazi wake, si akhoza kumuthamangiza nthawi yonse.

Ngati koma mawu awa akhale achoonadi, ndipo unamwali sunapezeke kwa mtsikanayo, Na ŵakamutulutsa mwanakazi wachichepere pa zitseko za nyumba ya tate wake, na ŵakamuponyera mabwe, na ŵakafa, chifukwa wakachita uchitsiru pakati pa ŵana ŵa Israeli pochita uhule mnyumba ya

tate wake, ndipo ukachotsa woyipa pakati panu.

Ngati koma waoneka munthu wagona na mkazi wakwatiwa na mwamuna, mupha onse awiri, mwamuna wagona na mkazi, na mkazi, na muchotsa choipa kuchokera ku Israeli. Ngati koma kukhala mtsikana wachigololo wachibwenzi kwa mwamuna, na munthu wapeza yake mu mzinda na kugona naye. Muwatuluse onse awiri pa chipata cha mzinda wawo, ndipo awaponyedwe miyala ndi miyala, ndipo awafe, mtsikana wachichepere, chifukwa sanafuwule mu mzinda, ndipo munthu, chifukwa anatsitsa mkazi wa mnzake, ndipo muwachotse woyipa kuchokera mwa inu. Kuti pero mu munda waphanzi umane munthu mwana wakazi wa kulonjezgwa, na wakakamiza wagone nayo, mupha wakugona nayo yekha. Ndi kwa mtsikana wachichepere kulibe tchimo cha imfa, monga ngati munthu wina auke pa mnzake ndi kupha moyo wake, chomwecho chinthu ichi. Chifukwa wamupeza mu munda, mtsikana wakukhumbikana walila, koma palibe wamuthandiza.

Nga koma munhu wakuwona namwali uyo wakuti sanachitidwe chibwenzi, na wakumukakamiza wagona naye, na waoneka, Munthu wakugona naye adzapereka kwa tate wa mtsikana zidrachma makumi asanu za siliva, ndipo adzakhala mkazi wake. Chifukwa anamunyozera, sadzakwanitsa kumuthamangitsa nthawi yonse.

23

Munthu ngakatolenge mkazi wa tate wake, ndipo ngaululirenge chophimba cha tate wake.

Ayi akalowa wakuphwanyidwa, nanga wakudulwa, mu msonkhano wa Mbuya. Siwakhalowa kuchokera kwa mkazi wachiwerewere kulowa mu msonkhano wa Mbuye.

Mwamoni na Mwamowabi sangalowe mu msonkhano wa Mbuya, mpaka mbadwa ya khumi sangalowe mu msonkhano wa Mbuya, mpaka muyaya. Chifukwa iwo sanakusanganeni na mikate na madzi mu njira pamene munkatuluka ku Iguputo, ndipo chifukwa iwo analipira Balaamu mwana wa Beori wochokera ku Mesopotamiya kuti akutembereni. Koma Mbuya Chiuta wako sanafune kumvera Balaamu, ndipo Mbuya Chiuta wako anasandula zitemberero kukhala dalitso, chifukwa Mbuya Chiuta wako anakukonda iwe. Nanga ukhakwaniska vinthu vyamtendere na vyakupindula kwa iwo masiku ghose ghako mu nthazi yose. Usakanyoze Muiduma, chifukwa ndi mkholo wako, usakanyoze Muiguputo, chifukwa unakhala ngati mlendo mu dziko lake. Vana nga vabereka kwa iwo, mu cizukululu ca citatu, vakalowa mu msonkhano wa Mwami.

Ngati koma watuluka kukakhala pa adani wako, udzasunga kuchokera ku mawu onse oyipa. Ngati kuli mwa iwe munthu uyo sangakhale wera chifukwa cha kutuluka kwake usiku, adzatuluka kunze kwa msasa, na sangalowenso mu msasa. Ndipo pa nthawi ya madzulo adzasamba thupi lake na madzi, ndipo dzuwa likadzalowa, adzalowa mu msasa. Ndipo malo

adzakhala kwa iwe kunja kwa msasa, ndipo udzatuluka kumeneko kunja. Ndi chipangizo chikakhala kwa iwe pa lamba wako, ndi chikakhala pamene ukakhala pansi kunja, ndi ukafukula mu iyo, ndi wakweza ukufunika ubwengu wako. Chifukwa Mbuya Chiuta wako wakuyendayenda mu msasa wako kuti akupulumutse iwe na kupereka mdani wako patsogolo pa nkhope yako, msasa wako ukhala wopatulika, na chonyansa cha chinthu chisaoneke mwa iwe, kuti asatembenuke kuchokera kwa iwe.

Kweni ukapereka mwana kwa mbuya wakwe, uyo wavikilira kwa iwe kuchokera kwa mbuya wakwe. Ukhala pamoza ndi inu, ukhala mwa inu kumene kungamukondweretse, musamamuvutitse. Kukhala kwakuti pakakhala hule mwanakazi wakuchita uhule kufuma mwa ana akazi a Israeli, nanga pakakhala hule wakuchita uhule kufuma mwa ana amuna a Israeli, pakakhala hule wakuyambitsa kufuma mwa ana akazi a Israeli, nanga pakakhala hule wakuyambitsidwa kufuma mwa ana amuna a Israeli. Usakapereke malipiro a mkazi wachiwerewere, kapena chosinthana cha galu mnyumba ya Ambuye Mulungu wako pa chifuniro chilichonse, chifukwa ndi chonyansa kwa Ambuye Mulungu wako zonse ziwiri.

Usakongoze chiwalo kwa mchimwene wako, chiwalo cha siliva, ndi chiwalo cha vyakurya, ndi chiwalo cha chinthu chilichonse chomwe ukakongoza. Kwa mlendo ukhatolera chiwongolezo, koma kwa nkhongo yako usakhatolera chiwongolezo, kuti Mbuya Chiuta wako akudalitse mu vyose vyakuchita vyako pa

charu icho ukulowamo uko kuti ulandire.

Ngati koma ulombera ulombero kwa Mbuya Mulungu wako, usakachedwa kubweza uwo, chifukwa chakufuna-funa Mbuya Mulungu wako akufuna kuchokera kwa iwe, nanga chivi chikakhala mwa iwe. Ngati koma sukufuna kupemphera, palibe tchimo mwa iwe. Zinthu zikutuluka kudzera mwa milomo yako uzisunge, ndipo uzichite monga momwe unalonjezera Mbuye Mulungu mphatso imene unalankhula ndi kamwa kako.

Ngati koma ulowe mu kukolola kwa mnzako, na utole mu manja ako mbeu za tirigu, koma lupanga usakaike mu kukolola kwa mnzako. Ngati koma ulowe mu munda wa mpesa wa mnzako, udye mpesa zambiri monga moyo wako kukhutitsidwa, koma mu chombo osawike.

24

Ngati koma wina atola mkazi na akhale nayo, ndipo yikhala ngati sangapeze chifundo patsogolo pake chifukwa anapeza mwa iyo chinthu chochititsa manyazi, na alembe kwa iyo buku la kupatukana na ape mmanja ake, na amutumize kuchokera mu nyumba yake, Na atapita akukhala wa mwamuna wina, Na adzamuda yeyo mwamuna wamaliro, na adalemba kwa yeyo buku lakupatukana, na akapereka mu manja gha yeyo, na adzamutumiza yeyo kuchokera mu nyumba yakhe, na akafa mwamuna wamaliro uyo wakamutola yeyo kwa yekha mkazi.

Mwamuna wakale uyo wakatumiza mkazi wake sangakhoza kubwera kayi kumutenga kuti akhale mkazi wake, pambuyo pa kudetsedwa kwake, chifukwa ndi chonyansa patsogolo pa Mbuya Mulungu wako, ndipo musadetse nthaka imene Mbuya Mulungu wako akukupatsani kukhala cholowa chanu.

Ngati koma wina atola mkazi posachedwa, singa atuluke kupita kunkhondo, ndipo singa abekeredwe kwa iye chinthu chili chonse. Asalakwa akhala mu nyumba yake chaka chimoza, asangalatse mkazi wake uyo anatolawo.

Usakachite chikole mphero, nanga mphero wakumusana, chifukwa uyu ukhuchita chikole moyo. Ngati koma munthu wapezeka wakuba moyo kuchokera kwa akulugwe ake ana a Israeli, na wakumupondereza iye wakugulitsa, wakufa wakuba uyo, na mukhachotsa choipa kuchokera kwa inu. Chenjerani kwambiri pa matenda a khate, muyenera kusunga kwambiri kuchita monga malamulo onse, amene angakuwuzeni ansembe a Chilevi, monga momwe ndinakuuzani, chenjerani kuchita. Kumbukani zose zimene Mbuya Mulungu wanu anachita kwa Mariyamu mu njira, pamene munali kutuluka ku Iguputo.

Ngati pali chingongole mu mnansi wako, chingongole chilicho chonse, sudzalowa mu nyumba yake kutenga chikole chake. Kunze ukhayima, na munthu uyo ngongole yako ili mwa iye, akhatolotsa kwa iwe chikole kunze. Ngati koma muntu wakhalira wosauka, suukhazama mu chikole chake. Kubweza udzabweza chikole chake ku kumadzulo kwa dzuwa, ndipo

adzagona mu chovala chake, ndipo adzakudalitsa iwe, ndipo chidzakhala kwa iwe chifundo pamaso pa Mbuya wa Mulungu wako. Siungachite chosalala malipiro a wosauka ndi wosowa kuchokera kwa abale ako, kapena kuchokera kwa alendo amene ali mmizinda yako. Tsiku lomwelo udzabweza malipiro ake, dzuwa silikadzalowa pa iye, chifukwa ndi waumphawi, na mwa iye wakukhala chiyembekezo chake, na adzafuwula za iwe kwa Mbuya, na kudzakhala tchimo mwa iwe. Makolo sangafe chifukwa cha vana, ndi vana sangafe chifukwa cha makolo, munthu uliwonse wakufa mu tchimo lake yekha. Usakuleke chiweruzo cha mlendo na wa masiye na mkazi wamasiye. Sukuti utenga chovala cha mkazi wamasiye, ndi uzakumbukira kuti kapolo unali mu dziko la Iguputo, ndi anakupulumutsa iwe Mbuya Mulungu wako kuchokera kumeneko. Chifukwa cha ichi ine ndikulamula kuti uchite mawu agha.

Ngati koma ukakolola mbewu mmunda wako, ndipo ukayiwala mphukira mmunda wako, sudzabwerera kutenga iyo. Idzakhala ya mlendo ndi wamasiye ndi mkazi wamasiye, kuti Mbuya Mulungu wako akudalitse mntchito zonse za manja ako. Ngati koma ukatebula maolivi, siukabwerera kutola zimene zili kumbuyo kwako, kwa mlendo na kwa wamasiye na kwa mkazi wamasiye zikakhala, na ukakumbuka kuti kapolo unali mu dziko la Iguputo. Chifukwa cha ichi ine ndikulamula kuti uchite mawu awa. Ngati ukolola mphesa yako, usakolole kanyake vyakuseri kwako; vikhala vya mlendo, wamasiye, na mkazi wamasiye. Ndi udzakumbukira kuti unali kapolo mu dziko la Iguputo, chifukwa cha ichi ine ndikukulamula kuti uchite mawu

awa.

25

Ngati koma kukhala mikangano pakati pa anthu, ndi kubwera ku chiweruzo, ndi kuweruza, ndi kulungamitsa wolungama, ndi kutsutsa wosapembedza Mulungu, Nanga yikhala, nga wakhala woyenera wakumenya wa wasakhulupirika, ukhumuletsa iye patsogolo pa waweruzi, nanga yikhamumenya iye patsogolo pawo malinga na kusakhulupirika kwake. Mu nambala makumi mnayi adzamukwapula iye, si adzawonjezera. Nga koma uwonjezere kukwapula kupitilira zikwapula izi zambiri, mlongo wako adzanyozeka pamaso pako. Usadzamanga mlomo wa ngombe ikupuntha tirigu.

Ngati abale akhala pamoza, na umoza wa iwo afe, koma alibe ana, mkazi wa wakufayo asakhale wa mwamuna wina wakutalika. Mlongo wa mwamuna wake alowe kwa iye, amutole kukhala mkazi wake, na akhale naye. Nkhondo mwana uyo nga wabadwa ukhazikiswa kuchokera mu zina la wakufa, nkhondo sizichotsedwa zina lake mu Israeli.

Ngati koma wanhu wakufuna kweni kunyamula mkazi wa mchanya wake, mkazi wakukwera pa chipata pa khoswe ya akuluakulu, na wakuti, Wakufuna kweni mchanya wa mwamuna wangu kuimika zina lya mchanya wake mu Israeli, walola kweni mchanya wa mwamuna wangu. Ndi khonsolo ya

vakulu va mu mudzi wake yi kuitana iye, ndi ivo va kulankhula kwa iye, ndi wayimirira atalankhula, Sindifuna kutenga iye, Mkazi wa mlongo wake akaswera pamaso pa khonsolo ya akuluakulu, adzavula nsapato wake umoza pa phazi lake, na kulavulira pa nkhope yake. Kenako adzayankha na kuti, Chomwecho adzachitira munthu amene sadzamanga nyumba ya mlongo wake mu Israeli. Nanga zina lyake likakemewa mu Israeli kuti, Nyumba ya wakumasulira nsapato.

Ngati anthu awiri akalimbana pamoza, mwamuna na mbale wake, ndipo mkazi wa mmoza mwa iwo afike kuti apulumutse mwamuna wake ku dzanja la uyo wakumumenya, ndipo atambasula dzanja lake nkugwira maliseche ake, Udzadula dzanja, diso lako silingachitire chifundo pa ichi.

Sikukhala kwa iwe mu chikwama chako chiyezho na chiyezho, chikulu kapena chachingono. Sikukhala mu nyumba yako chiyezho na chiyezho, chikuru kapena chachingono. Ulembo weniweni na wacilungamo ukhala kwa iwe, na cipimo ceniweni na wacilungamo cikhala kwa iwe, kuti ukhale na masiku ghanandi pa nkhongo ya caru ico Mbuya Ciuta wako wakupa iwe mu gawo. Chifukwa chonyansa kwa Mbuye Mulungu wako wonse wochita izi, wonse wochita chosalungama.

Kumbuka zinthu zonse zimene Amaleki anakuchitira pa njira, pamene unkatuluka ku dziko la Igupto, Mwakuti anakulwanira iwe mu njira, na anakudula kumbuyo kwa gulu lako, wafunika awo awo anali kumbuyo kwako, iwe koma unali na njala na

unali wafunika, na iye sanali na mantha Mulungu. Ndipo yikakhala pamene Mwami Mulungu wako akakupumuliska kuchokera ku adani ako onse akuzungulira mdziko limene Mwami Mulungu wako akukupatsa kuti ulitenge, udzafafaniza dzina la Amaleki pansi pa thambo, ndipo usayiwale.

26

Ndipo yikakhala nga ulowa mu dziko limene Mbuye Mulungu wako wakupatsa kuti ulilandire, ndipo ulilandire ndipo ukhale mmenemo Nanga ukatola kufuma kwa vyakutoma vya vyakurya vya nthaka yako, iyo Mfumu Mulungu wako wakupeleka kwa iwe, nanga ukaika mu dengu, nanga ukayenda mu malo, uyo Mfumu Mulungu wako angasankha kutchulika zina lake uko. Nanga uza kwa wansembe uyo aza mu mazuwa agho, nanga uza kuti kwa iye, Nkhulengeza lero kwa Mbuya Chiuta wangu, chakuti ninjira mu charu icho Mbuya akalumbira kwa makolo athu kuti atipatenge. Ndipo wansembe uja akalandira dengu kuchokera mmanja mwanu, ndipo akaliika pamaso pa guwa lansembe la Ambuye Mulungu wanu. Nanga woyankha ukhayowoya pamaso pa Mbuya wa Mulungu wako, Tate wangu anasiya Syria, nanga anatsikira ku Egypt, nanga anakhala kweneko anthu angono, nanga kweneko anakhala mtundu wamkuru nanga chigumulo chachikuru. Ndipo Vaiguputo vakatuchitira vyaipa, vakatigonjeska, ndipo vakaika kwa ife vinthu vyakugwira vyakauma. Nanga tinalira kwa Mbuya Mulungu wathu, nanga Mbuya wanamvera mawu athu,

nanga wanavona kuzunzika kwathu, nanga kuvutika kwathu, nanga kuponderezeka kwathu. Nanga Mbuya wakatulongozera ife ku Egipito yekha mu mphamvu zakhe za ukulu, nanga mu chiwoko champhamvu, nanga mkono wa kumusoro, nanga mu maonekedwe akulu, nanga mu zizindikiro, nanga mu zodabwitsa. Ndipo wanatiloweza ife mu malo agha, ndipo wanatipa dziko ili, dziko likuyenderera mkaka na uchi. Nanga lero ona, ndabweretsa vikololo vya vyakubala vya nthaka iyo munandipaso Mbuya, nthaka ikuyenderera mkaka nanga uchi. Nanga uzaleka icho palongolo pa Mbuya Mulungu wako, nanga uzapembeza palongolo pa Mbuya Mulungu wako. Ndipo udzakondwa mu vyose vyakuwawa ivyo Mbuya Mulungu wako wakupako, iwe na nyumba yako, na Mlevi, na mlendo yuli pakati pa iwe.

Ngati koma wamaliza kupereka chishumi chonse cha zobereka zako mu chaka chachitatu, chishumi chachiwiri udzapereka kwa Mlevi, kwa mlendo, kwa wamasiye, na kwa mkazi wamasiye, ndipo adzadya mu mizinda yako, ndipo adzakondwa.

Nanga udzati pamaso pa Mbuya Mulungu wako, Ndinachotsa vinthu vyakupatulika mu nyumba yanga, nanga ndinapereka vyo kwa Mlevi nanga kwa mlendo nanga kwa wamasiye nanga kwa mkazi wamasiye, malinga na malamulo onse amene unandilangiza ine. Sindinalakwire lamulo lako, nanga sindinayiwale. Nanga sinkhudya mu chisoni changa kufuma kwa iwo, sinkhutoola chipatso kufuma kwa iwo mu chosayera, sinkhupereka kufuma kwa iwo kwa wakufa, nkhuvwira mawu a

Mbuya Mulungu wathu, nkhachita monga mwandilamula. Yangani pansi kuchokera mu nyumba ya wera wako ku kumwamba, nanga mudalitse anthu anu Israyeli, nanga nthaka imene munapereka kwa iwo, monga munaromba kwa makolo athu, kuti mutipatse nthaka ikuyenderera mkaka nanga uchi.

Mu zuŵa ili, Mwami Mulungu wako wakulaghira iwe kuti uchite malamulo ghonse na maŵeruzo, ndipo mwasunge na kuchita iwo kuchokera mu mtima wanu wonse, na kuchokera mu moyo wanu wonse. Wasankha Mulungu lero kuti akhale Mulungu wako, na kuyenda mnjira zake zonse, na kusunga malamulo na ziweruzo zake, na kumvera mawu ake. Nanga Mwami wakulusankha iwe lero kuti ukhalire kwa iye anthu chuma chapadera, monga ananenera, kuti usunga malamulo ake. Na kukhala iwe pamwamba pa mitundu yense, monga wakupanga iwe wotchuka, kunyada, na wolemekezeka, kukhala iwe anthu oyera kwa Mbuya Mulungu wako, monga wakulonga.

27

Ndipo analamula Mose ndi khonsolo ya akuluakulu a Israeli, akunena, Sungani malamulo onse awa, zonsezi ine ndikulamulani kwa inu lero. Ndi yikhala tsiku limene muduwuka Yorodani kulowa mu charu chimene Mbuya Mulungu wako wakupeleka kwa iwe, ndi mukhazikenge kwa inuyo mabwe akulu, ndi muwapake yawo na matope. Ninga udzalemba pa mabwe agha mawu ghonse gha lamulo uwu,

monga mukawoloka Yorodani, pamene mukalowa mu dziko limene Mbuya Mulungu wa makolo ghako wakupeleka kwa iwe, dziko likuyenderera mkaka na uchi, munjira imene ananenera Mbuya Mulungu wa makolo ghako kwa iwe. Nanga yikakhala monga mukawoloka Yorodani, mukhaimika mabwe agha, agho ine ndikulamula kwa iwe lero, mu phiri la Ebali, nanga ukhawapaka iwo ni chikongoleti. Ndi udzamanga kuko guwa la Mwenecho Mulungu wako, guwa kuchokera ku miyala, siudzaika pa iwo chitsulo. Mabwe yeniyeni uzamanga guwa kwa Mfumu Mulungu wako, na uzapereka pa iyo zopereka zopsereza kwa Mfumu Mulungu wako. Na ukapereka nsembe ya chipulumutso kweneko, na ukadya, na ukakwanira, na ukakondwa pamaso pa Mbuya Chiuta wako. Ndipo udzalemba pa miyala lamulo lonse ili momveka bwino kwambiri.

Ndipo analankhula Mose na ansembe Alevi kwa Israeli yonse, akulonga, Khalani chete ndi mumve, Israeli, pa tsiku ili mwakhala anthu a Mbuye Mulungu wanu, Na ukazgamira lizgu lya Mbuya Chiuta wako, na ukachita malamulo yake yonse, na malango yake yonse, yonse ine ndikulamula kwa iwe lero.

Ndipo Mose analamula anthu pa tsiku limenelo, kunena kuti, Awa ŵa imira pa kudalitsa ŵanthu pa phiri la Gerizimu pakuwoloka Yorodani: Simeoni, Levi, Yuda, Isakara, Yosefe, na Benjamini. Ndipo awa akhayimirira pa matemberero pa phiri la Ebali: Rubeni, Gadi, Aseri, Zebuloni, Dani, ndi Nafutali.

Ndipo akayankha alangi Walevi kwa Israeli yense mwi lizgu

likulu Wotembereredwa munthu uyo adzapanga chosema ndi chosungunuka, chonyansa kwa Mbuye, ntchito ya manja ya amisiri, ndi adzayika icho mu chobisika. Ndipo anthu onse adzayankha kuti, Chichitike. Wotemberwa uyo wakuchitira chipongwe bambo wake kapena amayi wake, nanga bazati wose wanthu, Yikhalepo. Wotembereredwa uyo wakusuntha malire a mnzake, ndipo anthu onse adzanena kuti, yikhale. Wotembereredwa uyo wosocheretsa wakhungu mu njira, ndipo anthu onse adzanena kuti, Ikhale. Wotembereredwa uyo amene angapatule chiweruzo cha mlendo na wa masiye na mkazi wamasiye, na anthu onse adzanena, chichitike. Wotemberwa uyo wagona na mkazi wa tate wake, chifukwa wavumbula chophimba cha tate wake, na vanhu vose vizanena, Vive. Wotembereredwa uyo wagona na chirombo chilichonse, ndipo anthu onse ati, Yikhale. Wotembereredwa uyo wagona ndi mlongo wake kuchokera kwa bambo kapena amayi ake. Ndipo anthu onse adzanena kuti, Chichitike. Wotembereredwa uyo wagona na mkwatibwi wake, na anthu bonse ati, Yikhale. Wotembereredwa uyo wagona na mlongo wa mkazi wake, na anthu bonse ati, Yikhale. Wotembereredwa uyo wakumenya mnzake mwa chinyengo, ndipo adzati anthu wose, Ikhale. Wotembereredwa uyo amene angalandire mphatso kuti akwapule mzimu wa mwazi wosalakwa, ndipo anthu onse adzati, Ukhale choncho. Wotembereredwa ndi munthu aliyense amene sakhala mu mawu onse a lamulo uwu kuti awachite, ndipo anthu onse ati, Ukhale choncho.

28

Ndipo yikakhala ngati kumvera ukumva mawu gha Mbuya Chiuta wako, kusungira na kuchita malamuro ghonsene agha ghamene ine nkhukuramura lero, Mbuya Chiuta wako yikakupera pamwamba pa mitundu yonsene ya pa charu. Na midalitso yonseyi yikabwera pa iwe, na yikakupeza, nga ukamva mawu gha Mbuya Chiuta wako. Wodalitsidwa iwe mu mzinda, na wodalitsidwa iwe mu munda. Yaadalitsidwa ana a mmimba mwako, na zobereka za nthaka yako, na ziweto za ngombe zako, na ziweto za nkhosa zako. Nkhokwe zako zidalitsidwe, na zotsalira zako. Wadalitswa iwe pa kulowa kwako, na wadalitswa iwe pa kutuluka kwako.

Mwami Mulungu wako akapereke valuta vako vanyanyiska kwa iwe vaphwanyika pa maso pako. Vikutuluka kwa iwe mu njira yimoza, koma vikuthawa kuvutura pa maso pako mu njira zisanu na ziviri. Mwami wakutumizira dalitso pa iwe mu zosungiramo zako, ndi pa zonse zimene ukhaike chiwoko chako, pa nthaka imene Mwami Mulungu wako wakupatsa. Mbuya wakuimika iwe kwa yekha kukhala bantu oyera, monga mwa njira imene analumbira kwa bambuya ako, ngati umva mawu a Mbuya Mulungu wako, na uyende mu njira zake zonse. Nanga mitundu yose ya pa charu yikuona iwe, chakuti chizina cha Mbuya chakuitanira kwa iwe, nanga yikuopa iwe. Mbuya Chiuta wako wakukupangisani pa vyintu vyakuwema mu vana va mmimba mwako, na pa vana va ngombe zako, na pa vyakumera

vya nkhongo yako, pa nkhongo yako iyo Mbuya wakalumbira kwa makolo ako kuti wakupe.

Mbuya wakugulula kwa iwe chuma chake chabwino, kumwamba, kuti akupereke mvula pa nthaka yako pa nthawi yake, na kudalitsa vinthu vyose vya manja yako. Ukalongozora mitundu yinji, kasi iwe ukalongozorwa kwamba. Ukalamulira mitundu yinji, kasi iwe ukalamulirwa kwamba. Mbuya Chiuta wako akhakukhazikiska kukhala mutu na si mchira, ndipo ukhakhala pamwamba na si pansi, nga umvera mau a Mbuya Chiuta wako, yose ine ndikulaghira iwe lero kuti usunga. Usaphyenye pa malamulo onse amene ine ndikukulamula lero, kumanja kapena kumanzere, kuti upite kutsatira milungu ina ndi kuyitumikira.

Nanga yikakhala ngati ukhangamvera mau gha Mbuya Chiuta ghako, kusungira zonse malamulo ghake zimene ine nkhukuramula lero, yikiza pa iwe zonse matemberero agha, nanga yikakugwira. Wotemberwa iwe mu mzinda, na wotemberwa iwe mu munda. Zotembereredwa nyumba zako zosungiramo chakudya, ndi zotsalira zako. Zotembereredwa ana a mmimba mwako, na zobereka za nthaka yako, ziweto za ngombe zako, na ziweto za nkhosa zako. Ukatemberezgwa pa kulowa kwako, na ukatemberezgwa pa kutuluka kwako.

Mwami wakutumiza pa iwe kusowa, kuwonongeka, na kuthereka pa vyose ivyo ukaika mkono wako, mpaka wakuwononge na mpaka wakutaye mu kuthamanga chifukwa

cha vibi vyako vyakuipa, chifukwa unandisiya. Mwamuna angakwaniska kumatiriska cifwa kwa iwe, mpaka angakumaliza iwe kufuma mu nkhongo iyoyo uli kulowa uko kulandira yeneyo. Mbuya wakukhomayi mu kusowa njira, na fivwa, na kuzizima, na kutupa, na mphepo yowononga, na kutunuka, na zizimu zikutsatirayi mpaka zikanonongayi. Na thambo la kunani kwa mutu wako likhala mkuwa kwa iwe, na nthaka ya pansi pa iwe ikhala chitsulo. Mbuya Chiuta wako angapereke mvula ya nthaka wako kukhala fumbi, ndipo fumbi kuchokera kumwamba kuzikha pasi, mpaka wakupute, na mpaka wakuwononge mu kuthamanga. Mbuya akupenge iwe kudumuka pamaso pa adani, mu njira yimoza ukhatuluka kwa iwo, nanga mu njira zisanu na ziwiri ukathawa kufuma pamaso pawo, nanga ukakhala kubalalika mu maufumu yose ya dziko lapansi. Ndipo vakufa vinu vikhala chakudya cha viyuni vya kumlengalenga na vinyama vya pa charu, ndipo palibe uyo ukhaziwopsya. Mbuya wakukwapula iwe na chilonda cha Chiigupto mu chigawo, na mpere yakutali, na kuzuzumika, kuti iwe usakhoza kuchiritsidwa. Mwami akukwapule na kupenga, kufoofoka, na kusokonezeka kwa maganizo. Nanga ukhala ukupapata masana, monga wofooka wakupapata mu mdima, nanga siukhala kupambana njira zako, nanga ukhala pamenepo ukuchitikiwa zolakwa, nanga ukufunkhiwa zinthu masiku onse, nanga siukhala uyo wakuthandiza.

Ukhatola mkazi, koma mwamuna wina akhakhala nayo, ukhamanga nyumba, koma ukhakhalenge mu iyo, ukhabyala munda wa mpesa, koma ukhakololenge. Mwana wangombe

wako wophedwa pamaso pako, ndipo sudzadya kuchokera kwa iye, bulu wako wolandidwa kuchokera kwa iwe, ndipo sudzabwezeredwa kwa iwe, nkhosa zako zoperekedwa kwa adani ako, Na si kukhalapo wakuthandiza kwa iwe. Ana akhali ako na ana akazi ako aperekedwa ku mtundu wina, na maso ako akhalangana akulephera mu iwo, dzanja lako si likukhoza. Zokolola za nthaka yako na ntchito zonse zako zidzadyedwa na mtundu umene sukudziwa, ndipo udzakhala ukuchitidwa zolakwa na kuphwanyidwa masiku onse. Nanga ukhala wamisala chifukwa cha ziwonero za maso ako zimene ukhawona.

Mwami wakukwapula iwe na zilonda zoipa pa mabvi ghako na pa miyendo yako, chomene kuti sulingakhale na kutha kuchiritsidwa kuchokera pa chitsinde cha mapazi ghako mpaka pa mutu wako.

Mbuya angakutengako iwe pamoza na akulongozgi ako, omwe ungasankhe pa iwe yekha, ku charu icho usadziwa iwe na akulu ako, ndipo udzatumikira kumeneko milungu yina ya matabwa na miyala. Ndipo ukhala kumeneko mu chiphwambano, mu mufano, na mu nkhani mu mitundu yonse ya anthu kumene Mbuya angakutengepo.

Mbewu zambiri udzatulutsa ku dambo, koma zochepa udzalowetsa, chifukwa dzombe lidzazidya. Munda wa mpesa udzabyala na ukuwugwira ntchito, koma vinyo sudzamwa nanga sudzakondwa nawo, chifukwa mbozi zidzawudya.

Mitengo ya azituni idzakhala kwa iwe mmalire ako onse, koma mafuta sudzapaka, chifukwa mtengo wa azituni wako udzayenderera. Wana wamwamuna na wana wakazi ukabereka koma siwakazakhala, pakuti wakazapita mu ukapolo. Zonse za matabwa ako na zibalo za nthaka yako zidzawonongedwa na chiwombankhuni. Mlendo uyo wakuti ali mwa iwe uyakwera kunthazi kunthazi, koma iwe uyatsikira pansi pansi. Uyu wakukongolezga iwe, koma iwe siukumukongolezga. Uyu wakuba mutu, koma iwe ukuba mchira.

Nanga zikakwiza pa iwe zonse matemberero awa, nanga zikakutsatira iwe, nanga zikakukwana iwe, mpaka angakuwononga iwe, nanga mpaka angakutaya iwe, chifukwa unamvera mau ya Mwami Mulungu wako, kusungira malamulo yakwe, nanga malango yonse anakulagizira iwe. Nanga zizindikiro na zodabwitsa zikakhala mwa iwe na mu mbewu yako mpaka nthazi. Chifukwa sunakatumikira Mbuye Mulungu wako mu chisangalalo na mtima wabwino pa nthawi ya kuchuluka kwa zintu zonse.

Nanga ukagwirira adani wako, awa Mfumu akawatumiza pa iwe, mu njala, nanga mu ludzu, nanga mu kusafwala, nanga mu kulephera kwa vyose, nanga ukavwala goli wa chitsulo pa khosi wako, mpaka angakuwononge. Mbuya adzabweresa pa iwe mtundu wa anthu wakutali kwambiri kuchokera kumapeto a dziko lapansi monga kuwukira kwa chiwombankhanga, mtundu wa anthu umene sudzamva chilankhulo chawo, Mtundu wopanda manyazi pa nkhope, uyo sangalemekezere nkhope ya

mkulu, ndipo wachichepere sangamuchitire chifundo. Ndipo idzadya ana a ziweto zako ndi zokolola za nthaka yako, kotero kuti sidzakusiyira tirigu, vinyo, mafuta, ziweto za ngombe zako, ndi ziweto za nkhosa zako, mpaka idzakuwononga. Nanga wakukuononga iwe mu mizinda yako, mpaka zikagwiswa makoma ghakutalika na ghakulimba ghakuti iwe ukhulowelera pa ghene mu charu chonse chako, nanga wakukupuntha iwe mu mizinda yako yakuti wakulembera iwe. Ndipo udzadya ana a mmimba mwako, nyama ya ana ako aamuna ndi aakazi ako, monga ambiri monga anaakupatsa, mu masautso ako ndi mu kuzunzika kwako, kumene mdani wako adzakuzunza.

Uyo wofewa mwa iwe na uyo wochezga kwambiri, adzachitira nsanje na diso lake mlongo wake, na mkazi wake uyo mwa chifuwa chake, na ana otsalapo amene angatsalepo. Kwa iye, kweni kupereka umoza wa iwo kuchokera mu nyama za ana ake, zimene angadye chifukwa chakuti palibe china chilichonse chatsalira kwa iye mu masautso ako, na mu kuzunzika kwako, zimene adani ako angakuzunzike nazo mu mizinda yako yonse.

Nanga mkazi wa apa apa mwa inu nanga wa wufumu, yemwe phazi yake si kuyesa analanda kuyenda pa nthaka chifukwa cha wufumu nanga chifukwa cha kuapa apa, adzachita nsanje na diso yake mwamuna wake yemwe mu chifuwa chake, nanga mwana wake wamwamuna nanga mwana wake wamkazi, na chipala chake chochoka pakati pa miyendo yake, na mwana wake amene angabereke, adzawadya chifukwa cha kusowa kwa vyakudya vyonse mwachisisi mu masautso ako na mu

kuzunzika kwako kumene mdani wako adzakuzunza mu mizinda yako Ngati suupilika kuchita mawu ghose gha lamulo uwu, ghawalembedwa mu bukhu uwu, kuopa dzina walemekezeka wadabwisa uwu, MBUYA MULUNGU wako. Ndipo Mbuye adzachitisa chachilendo zikwapula zako, ndi zikwapula za mbeu yako, zikwapula zazikulu ndi zachilendo, ndi matenda oyipa ndi okhulupirika. Ndipo adzabweza ululu wonse woipa wa Iguputo umene unapewa ku nkhope yawo, ndipo udzakugwira iwe. Nanga matenda yose, nanga chikwakwa chose chikhalibe cholembedwa, nanga chose cholembedwa mu bukhu ya malamulo agha, Mbuya wakugwetsa pa iwe, mpaka wakutha iwe. Ndipo musalekwa mu chiŵerengero chachingono, mmalo mwa zimene kuti munali ngati nyenyezi za kumwamba mu kuchuluka, chifukwa simunamvere mawu a Ambuye Mulungu wanu.

Nanga yikakhala mwakuti Mbuya wakondwa pa inu kuchita wambone kwa inu, nanga kukuchulukisani, chomwecho yikakondwa Mbuya pa inu kukuwonongani, nanga yikachotsedwa inu mu kuthamanga kufuma ku nthaka, mu yakali mukulowa uko kukalandira yeneyo. Ndipo Mwami Chiuta wako wakubalalika iwe mu mitundu yonse, kufuma kumapeto gha charu mpaka kumapeto gha charu, ndipo ukagomba kuko vilombo vinyake vya matabwa na mabwe, ivyo iwe na bamama ghako munaleka kukhulupilira. Koma na mu mitundu ya bantu iyo siukupumuliska iwe, wala siukuba na kupumula ku chidindilo cha phazi lako, na Mbuya ukupeleka kwa iwe uko mtima wina usagomezgera, na maso ghakulephera, na moyo

wukulephezgeka. Ndipo umoyo wako ukhala ukulendewera pamaso pako, ndipo ukhaopa masiku ndi usiku, ndipo sukhulumikira umoyo wako. Mmawa udzati, Kodi zingakhale bwanji madzulo? ndipo madzulo udzati, Kodi zingakhale bwanji mmawa? chifukwa cha mantha a mu mtima wako amene udzaopa, ndi chifukwa cha zinthu zowoneka za mmaso ako zimene udzaona. Na Mbuya adzakubwezani imwe ku Iguputo mu ngalawa, mu njira iyo ndinati simuzawonjezerapo kale kuwona iyo, na mudzagulitsidwa kumeneko kwa adani anu kukhala akapolo na akapolo akazi, na sipadzakhala wakugula.

Awa ndi mawu ya chivumbulutso, yomwe Mbuya analamula Mose kukhazikitsa kwa ana a Israyeli mu dziko la Mowabu, kupatula chivumbulutso chomwe anapangana nawo mu Horebu.

29

Nanga Mose wakakemba vana vyose va Israeli, nanga wakawauza kuti, Imwe mwaona vyose vinyakhe Mbuya wakapanga mu charu cha Egipito pamaso panu kwa Farao nanga kwa atumiki wakwe, nanga mu charu chakwe chose, Zoyesera zakulu zimene maso ghako ghaona, zizindikiro na zodabwitsa zakulu zila. Ndi Mbuya Mulungu sanakupatseni mtima wokudziwira, ndi maso yakuonera, ndi makutu yakumvera mpaka lero lino. Ndipo anakutsogolerani zaka makumi anayi mchipululu, zovala zanu zinali kusasakala, ndipo

nsapato zanu zinali kusaswa kuchokera mmapazi anu. Bread mwalya kudya, vinyo na chakumwa champhamvu mwalya kumwa, kuti mudziwe kuti Ine ndine Mbuya Mulungu wanu. Ndipo mwafika mpaka ku malo agha, ndipo wakatuluka Sihoni mfumu wa Hesiboni, ndi Ogi mfumu wa Basani kuti akakumane nafe mu nkhondo. Nanga tinawakantha iwo, nanga tinalanda chalo chawo, nanga ndinachipereka icho mu ulowa kwa Rubeni, nanga kwa Gadi, nanga kwa theka lya fuko lya Manase. Nanga mwakasunge kuchita mawu yonse ya chigwirizano ichi, kuti mwamvesese zonse zimene mwakachita.

Inu wose mwayimirira lero pamaso pa Mbuya Chiuta winu, wakuru wa mafuko inu, na khonsolo ya akuru inu, na oweruza inu, na alembi inu, munthu wose wa Israyeli, Akazi anu, na ana anu, na mlendo uyo ali mu pakati pa msasa wanu, kuchokera ku wodula nkhuni anu mpaka ku onyamula madzi anu, kuloza mu chipangano cha Mbuya wa Mulungu wanu, na mu zitemberero zake, zonse zimene Mbuya Mulungu wako wakupangira kwa iwe lero, Kuti akukhazgike iwe kwa iye kukhala wanthu wake, na iye akhale Chiuta wako, munjira iyo anakunenera, na munjira iyo analumbirira makolo ako Abrahamu na Isaka na Yakobo. Ndi si kwa inu yokha ine ndikukhazikitsa chipangano ichi ndi chitemberero ichi. Koma na kwa iwo akhala pano na inu lero pamaso pa Mbuye Mulungu winu, na kwa iwo akhala kusakhala na inu pano lero.

Chakuti inu mukudziwa mmene tinakhalira mu dziko la Iguputo, na mmene tinadutsa pakati pa mitundu imene

munadutsa. Ndipo muwone zonyansa za iwo na mafano awo, matabwa na mabwe, siliva na golide, zimene zili pakati pawo. Kodi pali mwamuna, kapena mkazi, kapena banja, kapena fuko mwa inu uyo mtima wake wasokoloka kufuma kwa Mbuya Chiuta winu, wakwenda kutumikira milungu ya mitundu iyo? Kodi pali muzu mwa inu wakukula kumusoro mu ndulu na kuwawa? Ndipo yikhala ngati iye wamva mawu a matemberero awa, ndi kunena mu mtima wake kuti, Zabwino zikhale kwa ine, chifukwa ndidzayenda mu kusochera kwa mtima wanga, kuti wochimwa asawononge wosachimwa. Mulungu sakafuna kukhala wa chifundo kwa iye, koma pamenepo ukaka wa Mbuya na nsanje wake zikayaka mu munthu uyo, na matemberero ghense gha chipangano ichi, gho ghalembedwa mu buku ili, ghikakwanira mwa iye, na Mbuya ukafuta zina lake kufuma pansi pa kumwamba. Ndipo Mbuya wakumpatula iye mzoyipa kuchokera ku ana onse a Israeli, malinga ndi matemberero onse a chipangano olembedwa mbuku la malamulo uwu.

Ndipo adzati cibadwa cina, ana anu amene adzauka pambuyo panu, ndi mlendo amene angabwere kuchokera dziko lakutali, ndipo adzaona zovulaza za dziko limenelo ndi matenda ake, zimene Mbuya anatumiza pa limenelo, Chakuluska na mchere chakutentheka, yose nthaka yake si chidzabyalidwa, ni si chidzamera, ni si chidzakwera pa iyo chabiriwira chonse. Monga chakagwetsedwa Sodoma na Gomora, Adama na Seboimu, zimene anakagwetsa Mbuya mu ukali na mkwiyo, Nanga ivo vakulonga vyose ivyo vyakulunga, chifukwa chakuti

Mbuya vapanga chomwecho kwa nthaka iyi? Ndani ukali ukuluya uyu? Nanga ivo vati, Chakuti valeka pangano ya Mbuya Chiuta wa matati avo, iyo apanga ku matati avo, panthazi avatulusa ivo ku charu cha Ayigupto, Ndipo atapita akatumikira milungu yinyake imene sankaziwa, wala sankawapatsa iwo. Ndipo Mwami wakalipsa kwambiri pa chalo chenecho kuti abwerese pa icho zitemberero zonse zolembedwa mu bukhu la malamulo agha. Nanga Mbuya wakawachotsa kufuma mu charu chawo mu ukali nanga mkwiyo nanga ukuthwa wamkuru kwambiri, nanga wakawakanda mu charu china monga lero.

Vyakubisika ndi vya Mwami Mulungu wathu, koma vyakuwoneka ndi vyathu na vya vyana vathu ku nthazi zonse, kuti tichite mawu ghonse gha lamulo uwu. Vyakubisika ndi vya Mwami Mulungu wathu, koma vyakuwoneka ndi vyathu na vya vana vathu mpaka muyaya, kuti tichite vyose vya mawu gha lamulo uwu.

30

Nanga zikhala monga angabwera pa iwe mawu onse awa, dalitso ndi temberero, imene ndinapereka patsogolo pa nkhope yako; ndi kulandira mu mtima wako mu mitundu yonse, kumene Mbuye akakumwaza iwe kumeneko, Ndipo udzatembenukira kwa Mbuya Mulungu wako, ndipo udzamvera mawu ake molingana na vyose vimene nkhukuramula lero, kuchokera mu mtima wako wonse, ndi kuchokera mu moyo

wako wonse. Ndipo Mfumu idzachira machimo ako, ndipo idzakuchitira chifundo, ndipo kachiwiri idzakusonkhanitsa kuchokera ku mitundu yonse, kumene Mfumu anakubalalitsa kumeneko. Ngati kubalalika kwako kuli kuchokera kumapeto gha kuchanya mpaka kumapeto gha kuchanya, kuchokera uko Mbuya Chiuta wako wakukusonganyiska, na kuchokera uko Mbuya Chiuta wako wakukutola. Nanga Mulungu wako ukuloweza iwe kuchokera kuko mu nthaka imene makolo ako akalandira, nanga ukulandira yeneyo, nanga ukuchita wamweneko iwe, nanga ukuchita wambiri iwe kuposa makolo ako. Ndipo Mbuya wakuchenjeska mtima wako ndi mtima wa mbewu yako kuti ukonde Mbuya Mulungu wako kuchokera mu mtima wako wonse ndi kuchokera mu moyo wako wonse kuti ukhale ndi moyo.

Ndipo Mfumu Mulungu wako adzaika matemberero agha pa adani ako na pa awo akukuda iwe, awo anakuthamangitsa. Nanga iwe ukatembuka nanga ukamva mawu wa Mwenecho wa Chiuta wako, nanga ukachita malamulo wakwe wose ine ndikulamula kwa iwe lero. Ndipo Mwamuna Mulungu wako wakukudalitsa mu ntchito zonse za manja ako, mu ana a mmimba mwako, ndipo mu ana a ngombe zako, ndipo mu zokolola za nthaka yako, pakuti Mwamuna Mulungu wako wakubwerera kukondwera pa iwe mu zinthu zabwino, monga mwa anakondwerera pa makolo ako. Ngati ukaŵa kumvera lizgu lya Mwenecho wa Chiuta wako, kusungira malamulo ghakwe, na mawulo ghakwe, na maweruzo ghakwe ghakalembiwa mu bukhu lya lamulo ili, ngati ukatembenukira

kwa Mwenecho Chiuta wako kuchokera mu mtima wako wonse, na kuchokera mu moyo wako wonse. Chakuti lamulo ili limene ine ndikulamula iwe lero, si lovuta kwambiri, nanga si lakutali kuchokera kwa iwe. Sili mu kumwamba kunani kuli pamwamba, kunena, Ndani uyo wakakwera kwa ife ku kumwamba, na wakatenga kwa ife iyo, na takamva iyo tichita? Nanga si kumbali kwa nyanja, kunena, Ndani udzatiwolokera ku kumbali kwa nyanja, na kutitenga iyo, na kutipangiskira iyo kuti timve, ndipo tidzachita? Lizgu lili pafupi na iwe kweniso mu kamwa kako, na mu mtima wako, na mu manja ghako kuti ulichite.

Onani, lero ndakupa pamaso pako umoyo na lufu, chabwina na cakuipa. Ngati ukatumvira malamulo a Mbuya wa Chiuta wako, amene ine ndikulamula kwa iwe lero, kukonda Mbuya Chiuta wako, kuyenda mu njira zonse zake, na kusunga malango ake na maweruzo ake, mukhala moyo, na mukhala ambiri, na Mbuya Chiuta wako akudalitsa iwe mu dziko lonse, mu imene ukulowa kweneko kukalandira yeneyo. Na nga mtima wako ukasoŵa, na ukasamvera, na ukasochezgeka ukapembeza milungu yinyake na kukutumikira Ndikukulengeza lero kuti mwakuwonongeka, na simwakhala masiku yanji pa dziko limene mukuwoloka Yorodani kuti mukalandire.

Nkhumbira kwa inu lero kumwamba na pa charu, umoyo na imfu nakhapeleka pa maso panu, madalitso na chitemberero. Sankhani umoyo, kuti mukhale na moyo inu na mbeu yanu. Kukonda Mbuya Chiuta wako, kumvera uthenga wake, na

kukhomererapo kwa iye, chifukwa ichi ndi moyo wako na utali wa masiku ako, kukhalako pa charu icho Mbuya analumbira kwa makolo ako Abrahamu na Isaka na Yakobo kuti akhaperekezenge kwa iwo.

31

Ndipo Mose anamaliza kuyankhula mawu ghonsegho kwa ana ghonse gha Israeli Na wakati kwa iwo, Zana mia na makumi awiri ya vyaka ndili lero, sindingakwaniska kale kulowa na kutuluka. Mbuya koma wakati kwa ine, Siungawoloka Yorodani uyu. Mbuya Chiuta wako uyo wakuyenda patsogolo pa uso wako, uyu wiza kuwononga mitundu iyi kuchokera pa uso wako, ndipo wiza kukhala cholowa chako iwo, ndipo Yoshuwa wakuyenda patsogolo pa uso wako, monga anayankhula Mbuya. Na Mbuya Chiuta wako wachita kwa iwo monga anachitira Sihoni na Ogi, wakulongozga awiri wa Waamori, iwo wakalivyo kupitilira kwa Yorodani, pamoza na nyika yawo, monga anawawononga. Nanga Mbuya wawapereka kwa inu, nanga mwachita kwa iwo monga nkhanakulagirani. Khala wolimba mtima na khala wolimba, usaope, usataye mtima, usachite mantha pamaso pawo, chifukwa Mbuye Mulungu wako yemwe akuyenda patsogolo ndi inu pakati panu, sangakusiye iwe, sangakutaye iwe. Ndipo Mose anaitana Yoshuwa, ndipo anati kwa iye patsogolo pa Israeli yonse, Khala wolimba nanga khala wamphamvu, pakuti iwe udzalowa patsogolo pa anthu awa mu dziko limene Ambuye anaromba kwa makolo anu kuti

adzapereka kwa iwo, ndipo iwe udzawapatsa iwo ngati cholowa. Nanga Mfumu uyo wakuyendana nayo pamoza na iwe, singa wakusiya, nanga singa wakukusiya. Usatopa, nanga kutopa mtima.

Nanga Mose analemba mawu gha mulawu uwu mu bukhu, nanga anapereka kwa vapayiri vana va Levi vavo vakutola bokosi ya chipangano cha Mfumu, nanga kwa vakuru va vana va Israeli.

Ndipo Mose wakawalamula pa tsiku lilo wakuti, pakutha vyaka visanu na viviri mu nthawi ya chaka cha kumasulira mu chikondwerero cha misasa, Mu kuenda pamoza kwa Israeli yonse kuwoneka patsogolo pa Mbuye Mulungu wanu, mmalo omwe angasankhe Mbuye, mudzawerenga lamulo uwu patsogolo pa Israeli yonse mmakutu awo. Wakasonkhanitsa wanthu, wamuna na wakazi na wana na mlendo uyo ali mu mizinda yanu, kuti wamve, na kuti waphunzire kuwopa Mbuya Chiuta wanu, na wamve kuchita mawu yonse ya lamulo uwu. Ndi ana awo amene sakudziwa, azamva, ndi azaphunzira kuopa Mbuye Mulungu wako masiku onse amene iwo akukhala pa dziko, mu imene inu mukuwoloka Yorodano kumeneko kuti mukalandire iyo.

Nanga Mbuya wakati kuna Mose, Ona, wasendela masiku gha kufa kwako. Itana Yoshuwa, nanga mukaimane pa milomo ya hema ya umboni, nanga ndikulamula kuna wakwe. Nanga Mose nanga Yoshuwa wakaluta mu hema ya umboni, nanga

wakaimana pa milomo ya hema ya umboni. Ndipo Mwenecho anatsikira mu mtambo, nayimirira pafupi na zitseko za hema ya umboni, ndipo nsanamira wa mtambo unayimiriranso pafupi na zitseko za hema ya umboni. Nanga Mbuya wakati kuna Mose, Lola, iwe ukulala pamoza na wakulu wako, nanga wakuyimika uyu wanthu wakulowa kumbuyo kwa milungu ya wamweneko wa charu icho uyu walowera mwenemo, nanga wakundisiya ine, nanga wakulephula chipangano changa icho ndinapangana nawo. Nanga ndidzakhala waukali mu ukali kwa iwo mu zuŵa lilo, nanga ndidzawasiya, nanga ndidzatembenusa nkhuŵa yangu kufuma kwa iwo, nanga adzakhala chakudya, nanga adzamupezera zoyipa zambiri nanga mazunzo, nanga adzati mu zuŵa lilo, Chifukwa Mbuya Mulungu wangu si ali mwa ine, zinanipezera ine zoyipa izi. Ine nanga ndidzatembenuska uso wangu kufuma kwa iwo mu tsiku lilo, chifukwa cha zoonadi zonse zimene anachita, chifukwa anatembenuka ku milungu ya chilendo.

Nanga vino lembanji mawu gha nyimbo iyi, nanga mphunziseni wana wa Israyeli, nanga muikhe mu mulomo wawo, kuti nyimbo iyi ikhale kwa ine pa uso ukuchitira umboni mu wana wa Israyeli. Ndidzawaloweza pakuti iwo mu dziko labwino, uyo ndinkalumbira ku makolo awo kupereka kwa iwo dziko likuyenda mkaka na uchi, na adzadya, na atadzazika adzakhuta, na adzatembenuka ku milungu yachilendo, na adzayitumikira, na adzandikwiyitsa ine, na adzaphwanya chipangano changa. Nanga nyimbo iyi ikusinthiwa pa uso wawo ukuchitira umboni, pakuti nanga iyiiwale kufuma mu mulomo wawo, nanga

kufuma mu mulomo wa mbeu yawo. Ine ndikuluzga uipa wawo, vyose vikuchita apa lero, pa kuinjizga ine iwo mu dziko lya bwino, lyo ndalumbira kwa makolo awo.

Ndipo Mose wakalemba nyimbo iyi mu tsiku lilo, ndipo wakawaphunziska wana wa Israeli. Ndipo analamula Joshua, ndi kunena kuti, Khala wolimba mtima ndi kukhala wamphamvu, pakuti iwe udzalowetsa ana a Israeli mu dziko limene Mbuya analapira kwa iwo, ndipo iye adzakhala ndi iwe.

Pamene Mose wamaliza kulemba mawu yense wa lamulo uyu mu buku mpaka kumaliziro, Ndipo analamula Walevi wanyamula bokosi ya chipangano cha Mwami, kunena, Mwatola buku ya malamulo agha, muyike kumbali mwa bokosi ya chipangano cha Mbuya Mulungu winu, ndipo ikhale penepo kwa inu kukhala umboni. Chakuti ine ndimadziwa chikukhumudwitsa chako, na khosi yako yolimba, pakuti ninepo ndimoyo nanu lero, mumakhala mukukhumudwitsa zinthu kwa Mulungu, bwanji si na pamapeto pa imfa yanga? Sonkhanani kwa ine vatsogoleri va mafuko ghinu, na vakulu ghinu, na vaweruzi ghinu, na valembi ghinu, kuti niwovenge mu makutu ghawo mawu ghose agha, nipo niwakumbuchire thambo na charu. Ndikuluzga kuti chomaliza cha imfu yanga mwakukhala kunyenga, na mwakutembenuka kufuma mu njira iyo ndinakurambirani, na yakukumana na inu zovipa chomaliza cha mazuwa, pakuti mwakuchita zovipa patsogolo pa Mbuya, kumukwiyiska yeye mu ntchito za manja ghinu.

Ndipo Mose walankhula mmakutu a msonkhano wonse mawu a nyimbo iyi mpaka kumapeto.

32

Chenjera kumwamba, ndidzalankhula, ndipo dziko lapansi limve mawu kuchokera mu mlomo wanga. Yilindiliwe monga mvula mawu anga, na yitsike monga mame mawu anga, monga mvula pa udzu, na monga chipale pa udzu. Chifukwa ndinaitana dzina la Mbuye, mupani ukulu kwa Mulungu wathu. Mulungu, yeniyeni vinthu vyakuchita vyakwe, na vyose njira zakwe ndi maweruzo, Mulungu wakhulupirika, na kwamba pali kulakwa, wolungama na woyera Mwamuna. Vakalakwa, koma si vana vake vakulakwa—cizukululu copota na copembeka. Izi mukumbwira Mwami? Cifumu anthu wapusa na si wanzeru? Si iye uyu tati wako wakupata iwe, na wakupanga iwe, na wakuumba iwe? Kumbukira masiku a nthawi yakale, mvetsetsa zaka za mibadwo ku mibadwo. Funsani bambo wako ndipo adzakuuzani, akuluakulu ako ndipo adzakunenani.

Pamene Wakulu-kwene wakagawana mitundu, monga wakabalazanya wana wa Adamu, wakakhazikitsa malire a mitundu molingana na chiwerengero cha amithenga wa Chiuta. Na gawo la Mbuya linakhala wanthu wake Yakobo, chigawo chake choyezeredwa cha cholowa ndi Israeli. Wamusungira mu chipululu, mu ludzu lwa kutentha mu nthaka yopanda madzi. Wamuzyungulira na kumuphunzisa, na kumusunga nga mwana

wa diso. Monga kampheta kukuphimba chisa chake, na pa ana ake anakalipira, atambasula mapiko ake anawalandira, na anawanyamula pa msana wake. Mbuya yekha ndiyo wakawaŵa, sikuŵa pamoza nawo mulungu wakunja. Wakabweza iwo pa mphamvu ya charu, wakalisha iwo vyakubala vya minda, wakayanwa uchi kuchokera mu lwale, na mafuta kuchokera mu lwale louma. Chambiko cha ngombe, na mkaka wa nkhosa, pamoza na mafuta a twanapemphero na nkhondokazi, ana a ngombe zazikazi na mbuzi, pamoza na mafuta a impsyo za tirigu, na mwazi wa mphesa, anamwa vinyo. Nanga Yakobo wadya mpaka wakhuta, ndipo wakondedwa wakankha. Wanenepa, wakhala mnene, wakula, ndipo wasiya Mulungu wakumupanga, nanga wachoka kwa Mulungu Mupulumutsi wake.

Vakandiukitsa pa zachilendo, mu zonyansa zawo vakandiukitsa. Vakapereka nsembe kwa ziwanda, na si kwa Mulungu, milungu imene sivakamanya, yatsopano yaposacedwa yakwiza, imene makolo wawo sivakamanya. Mulungu uyo wakubala iwe waleka, na walibala Mulungu uyo wakudyesa iwe.

Nanga Mbuya anaona, nanga anachitira nsanje, nanga anakwiyira mu ukali chifukwa cha ana ake aamuna nanga aakazi. Na wakati, Ndikatembuza uso wangu kuzera kwa iwo, na ndikaonetsa chiyani chikakhala kwa iwo pa masiku amalire, chifukwa ndi mbadwa yopembuka, ana amene kulibe chikhulupiriro mwa iwo.

Iwo vakaundisa nsanje ine pa wuso Mulungu, vakaundisa ine mu vifwaniso vyavo, nane ndiundise nsanje iwo pa wuso mtundu, pa mtundu wopusa ndiundise mkwiyo iwo. Chifukwa moto wakhazikitsidwa kuchokera mu ukali wanga, udzatentha mpaka ku malo a akufa pansi, udzawononga dziko ndi zinthu zomera zake, udzayatsa maziko a mapiri. Ndidzasonkhanitsa zoyipa pa iwo, ndipo mivi yanga ndidzayigwiritsa ntchito pomalimbana nawo. Akufwa ndi njala na kudyedwa ndi mbalame, na kugolobana kwa msana kosachiritsika. Mano a zirombo ndidzawatumizira, pamodzi ndi ukali wa zokoka pansi. Kunja kwa panja lupanga lidzawachotsa ana, ndipo mkati mwa nyumba zosungiramo zidzakhala mantha; mnyamata wachichepere pamodzi ndi namwali, mwana woyamwa pamodzi ndi mkuluwa wokhazikika. Nkhali, Ndidzawamwaza iwo, ndidzalekheresa chikumbutso chawo kuchokera kwa anthu. Ngati si chifukwa cha ukali wa adani, kuti asatalika nthawi, kuti adani asagwirizane kuukira, asanene kuti, dzanja lathu lalitali, ndipo si Ambuye, anachita zimenezi zonse.

Dziko yakutaya malangizo, ndipo kwamba yakuba mwa iwo maso. Siwakuganizira kumvetsa, izi zivomereze mu nthawi yikwiza. Kodi mundu umoza angapirikire bwanji chikwi, na awiri achotse makumi khumi a chikwi, nga Mulungu sanawagulitse, na Mbuya sanawapereke? Chakuti si ali umo Mulungu wathu milungu yawo, koma adani wathu ndi opusa. Pakuti mphesa wawo uli kuchokera ku mphesa wa Sodomu, ndi nthambi yawo kuchokera ku Gomora; mphesa wawo ndi mphesa wa ndulu, gulu la kuwawa kwa iwo. Vinyo wawo ndi

ukali wa njoka, na ukali wa njoka wa sumu wosatha konza. Kodi izi sizasonkhanitsidwa kwa ine, ndi kusindikizidwa mu zosungira zanga? Mu tsiku la kubwezera nkhongono ndidzabwezera, pamene phazi lawo lidzatera, chifukwa tsiku la chiwonongeko chawo chili pafupi, ndipo chili pano chokonzeka kwa inu. Chakuti Mbuya akaweluza anthu ake, ndi pa akapolo ake akachitidwa chifundo, pakuti akaona kuti afooka, akalephera mu masautso, ndi akatopa. Ndipo Mwami anati, Kodi ali kuti milungu yawo imene anakhulupirira? Wa uwo mafuta wa nsembe za wo mukulya, na mukumwa vinyo wa nsolo za wo? Vayimike na vakuthandizeni, na vakhale kwa imwe vatetezi. Onani onani kuti Ine ndili, ndipo palibe Mulungu kupatula Ine. Ine ndipha, nanga kukhala ndicita, ndikantha, nanga Ine ndichiritsa, ndipo palibe uyo angapulumutse kuchokera mmanja mwanga. Chifukwa ndidzakweza dzanja langa ku kumwamba, ndi ndidzalumbira dzanja langa lakumanja, ndi ndidzati, ine ndimakhala ku nthawi yonse, Chakuti ndidzanola ngati chingwengwe lupanga lwanga, ndi dzanja langa lidzagwira chiweruzo, ndi ndidzabweza chilango kwa adani, ndi kwa akudana nane ndidzabweza. Ndidzaledzera mivi yanga ndi magazi, ndipo lupanga lwanga ludzadya nyama kuchokera mu magazi a ovulazidwa ndi akapolo kuchokera ku mitu ya akuluakulu adani.

Sangalalani makumba pamoza naye, ndipo atumiki wonse wa Chiuta azinamirenge kwa iye, sangalalani mitundu pamoza na anthu ake, ndipo ana wonse a Chiuta azilimbikenge kwa iye, chifukwa mwazi wa ana ake ukulipira, ndipo akalipira na

kubwezera chilango kwa adani, ndipo kwa akudana akubwezera, ndipo Mbuya akudetsa dziko la anthu ake.

Na Mose analemba nyimbo iyi pa tsiku lilo, ndipo anaphunzisa ana a Israeli. Mose analowa ndipo analankhula mawu onse a lamulo uwu mmakutu a anthu, iye pamoza na Yoshuwa mwana wa Nuni. Ndipo Mose anamaliza kulankhula kwa Aisraeli onse. Nanga wakati kwa iwo, Yangani mtima pa mawu ghoŵa aya, yawo ine ndikulumbira kwa ŵanyamwe lelo, yawo mwakuŵalajiza ŵana ŵa ŵanyamwe, kusunga na kupanga mawu ghoŵa gha mulawu uyu. Chakuti si mawu acabe awa kwa inu, chifukwa uyu ndi moyo wanu, na chifukwa cha mawu awa mudzakhala nthawi yaitali pa dziko, mu umene inu mukuluka Yorodani kuko kukalandira cholowa. Ndipo Mbuya wakaŵecheta kwa Mose pa tsiku ili wakuti, Pita mu phiri la Abarimi, phiri ili la Nabau lo lili mu dziko la Moabu pakutalana na Yeriko, na uwone dziko la Kanaani, lo ine nkupereka kwa ana a Isiraeli. Ndipo ufe mu phiri limene ukukwera kumeneko, ndipo ulumikizidwe kwa anthu ako, monga momwe Aroni mchimwene wako anamwalira mu phiri la Hori, ndipo analumikizidwa kwa anthu ake. Chifukwa mwalakwa ku lizgu langu mu ana a Israeli pa madzi a kukangana Kadeshi mu chipululu cha Sini, chifukwa simunandilemekezera ine mu ana a Israeli. Patsogolo udzawona dziko, koma sudzalowamo.

33

Ndipo uyu ndi mdalitso umene Mose, munthu wa Mulungu, anadalitsa ana a Isiraeli asanafe. Nanga wakati, Mwenecho wafika kuchokera ku Sinai, nanga waonekera kwa ife kuchokera ku Seiri, nanga wafulumira kuchokera ku phiri la Paran, pamoza na vikhumi vya Kadesh, vangelo pamoza nace kuchokera ku dzanja lakumanja kwace. Ndipo wakamusiya wanthu wakwe, na wonse wosankhulika kwa manja ghako, na awa ali pansi pako, ndipo wakalandira kufuma ku mawu ghakwe Lamulo uyo Mose analamula kwa ife ndi cholowa cha misonkhano ya Yakobo. Ndipo adzakhala mu wokondedwa wolamulira, pamene akulamulira a anthu asonkhanitsidwa pamodzi ndi mafuko a Israeli. Rubeni akhale moyo, asafe, na akhale wambiri mu chiwerengero.

Nanga uyu ndi Yuda, mva Mbuya mawu gha Yuda, nanga ungalowe mu anthu ghakwe, makhono ghakwe ghakusiyana kwa iye, nanga ukhale muthandizi kufuma mu adani.

Ndipo kwa Levi anati, patseni Levi zizindikiro zakuonekeratu zake, ndi choonadi chake kwa munthu woyera, amene anamuesa mu kuesa, anamunyoza pa madzi a kutsutsana, Uyo wakuti kwa tate wake na kwa amayi wake, Sindikuwona iwe, na walongo wake sanawazindikira, na wana wake anawakana, wakasungitsa mawu gako, na chipangano chako wakachisungitsa. Ivo vikhalonga malangizo ghako kwa Yakobo, na lamulo lako kwa Israyeli, ivo vikhaika lubani mu ukali wako nthazi zonse pa guwa lako. Dalitsa, Mwami, mphamvu zake, ndi kulandira ntchito za manja ake, phwanya chiuno cha adani

amene amuukira, ndipo iwo amene akumuda asaukenge. Ndipo kwa Benjamin anati, wokondedwa ndi Ambuye adzakhala ali ndi chikhulupiriro, ndipo Mulungu akumumphimba pa iye masiku onse, ndipo pakati pa mapewa ake anamupatsa mpumulo.

Na kwa Joseph anati, kuchokera ku dalitso la Mbuye dziko lake, kuchokera ku nyengo za kumwamba, na mame, na kuchokera ku akasupe akuya pansi. na mwankhala nthazi ya vyakubereka vya dzuwa vya njira, na kuchokera ku vikopano vya miyezi kuchokera pamwamba pa mapiri pachiyambi, na kuchokera pamwamba pa zitunda zakuyenderera Na malinga na nyengo ya dziko ya kuzuza, na vyakuvwira kwa uyo wakawoneka mu chitsamba vize pa mutu wa Yosefe, na pa nsonga wakupatsa ulemerero pakati pa abale wakwe. Wabadwa woyamba wa ngombe kukongola kwake, nyanga za chipembere nyanga zake, mwa izo mitundu akalasa pamoza, mpaka kuchokera kumapeto a dziko lapansi, izi zikwi khumi za Efereimu, na izi zikwi za Manase. Ndipo kwa Zebuluni wanena, Sangalala Zebuluni mu kutuluka kwako, ndi Isakara mu matenti ake. Mitundu idzaononga, ndipo mudzaitana kuko, ndipo mudzapereka nsembe ya chilungamo kuko, chifukwa chuma cha nyanja chidzakuyamwitsa, ndi malonda ya okhala mmphepete mwa nyanja.

Ndi kwa Gadi anati, adalitsidwa akukulitsa Gadi; monga nkhalamu anapumula ataphwanya mkono ndi mfumu. Ndipo waona zipatso zakuyamba zake, chifukwa kuko kunagawidwa

malo a vakulongozgi vakasonkhanika pamoza na vatsogoleri va vantu, chilungamo Mbuya wanapanga, na chiweruzo chake na Israeli.

Ndipo kwa Dan anati, Dan ndi mwana wa nkhalamu, ndipo adzalumphira kuchokera ku Basani. Ndi kwa Nafutali anati, Nafutali kudzala kwa vinthu vyakuvomereka, ndi adzadzazidwe madalitso kuchokera kwa Mbuya, nyanja ndi Kumwera adzalandira cholowa. Ndipo kwa Asheri anati, wadalitsika kuchokera kwa ana Asheri, ndipo adzakhala wovomerezeka kwa abale ake, adzaviyika mu mafuta phazi lake. Chitsulo na mkuwa nsapato wake zidzakhala, monga masiku ako, mphamvu zako zidzakhalanso.

Palibe ninga Mulungu wa wakondedwa, wakwera pa kumwamba mthandizi wako, na wakukulu wa thambo. Mulungu wakuyambirira akuphimba, ndipo pansi pa mphamvu za mikono yake ya kusatha akutulutsa mdani pamaso pako, akunena kuti, Ufe. Na Israeli ukhakhala ukhulupilira, yekha pa charu cha Yakobo, pa tirigu na vinyo, na kumwamba kukhakhala kwakuvingilira na mame kwa iwe. Wadalitsidwa iwe Israeli, ndani wafanana nawe wanthu wakupulumutsidwa na Mbuya? Wakuteteza mwathandizi wako, na lupanga lulumbiro lako, na wakunamizira iwe adani wako, na iwe pa khosi wawo ukaponda.

34

Ndipo Mose wakwera kuchokera ku Araboth wa Moab kupita pa phiri la Nabau, pa msonga wa Phasga, womwe uli patsogolo pa Yeriko, ndipo Ambuye wamuonetsa dziko lonse la Gilead mpaka ku Dan, ndi nthaka yose ya Nafutali, ndi nthaka yose ya Efereimu, ndi Manase, ndi nthaka yose ya Yuda mpaka ku nyanja yakutali. Na chipululu, na madera ghakuzungulira Yeriko, mudzi wa mitengo ya migwalangwa, mpaka Zoari. Ndipo Mbuya wakulonga kwa Mose, Iyi ndi nyika imene ndinalumbira kwa Abrahamu na Isaka na Yakobo, ndikuti, Kwa mbeu yanu ndidzapereka iyi, ndipo ndalangwiza kwa maso ako, koma kumeneko siudzalowa.

Ndipo anafera Mose mtumiki wa Mbuya mu dziko la Moabu chifukwa cha mawu wa Mbuya. Na vakamwika uyo mu Ai pafupi na nyumba ya Peor, na kwana mundu wakawona kumwikwa kwakwe mpaka pa dazi ili. Moses wakali na zaka zana limoza na makumi ghawiri pa nthazi ya kufa kwake, maso ghake si ghanafifilika, wala mphamvu zakwe si zinatha.

Ndipo ana a Israeli anamlilira Mose ku Arabothi ku Moabu pa Yorodano pafupi na Yeriko masiku makumi atatu, ndipo masiku a maliro ndi kulira kwa Mose anatha. Ndipo Joshua mwana wa Nun wakazazikwa mzimu wa kumvesesa, pakuti Mose wakaika manja gha kwe pa yemweyo, ndipo wana wa Israeli wakamumvera, ndipo wakachita monga mwa Mbuya wakalamula Mose.

Nanga palibe mneneri wakuukaso mu Israeli monga Mose, uyo

Mbuya wamudziwa nkhope ku nkhope mu zizindikiro zonse na zodabwitsa, uyo Mbuya wakamutuma kuti akachite izo mu dziko la Iguputo kwa Farao, na kwa antchito ake, na mu dziko lonse lake, Zinthu zodabwitsa zikuluzikulu, ndi dzanja lamphamvu, zimene zinachita Mose pamaso pa Israyeli wonse.

Kalata ya Yohane

1

Icho chikali kuchokera pachiyambi, icho takhuwumvira, icho takhuwona na maso athu, icho takhuwulola, na manja athu akhuwagwira, pa uthenga wa umoyo, Na umoyo wakuwoneka, na tawona na tikuchitira umboni na tikukuuzani inu umoyo wamuyaya, uyo wakali kwa Tati na wakuwoneka kwa ife, Icho tinaliona na icho tinamva, tikulengeza kwa inu, kuti na inu muweze kukhala na ubale pamoza na ife, ndipo ubale wathu ukhala na Tate na na Mwana wake Yesu Kristu. Ndipo tikulemba izi kwa inu kuti chisangalalo chathu chikhale chodzala.

Na uyu ndi uthenga umene tawumva kuchokera kwa iye ndipo tikukulongosolani kwa inu, chakuti Chiuta ndi kuwala, ndipo mdima mwa iye sivuli nangwi. Ngati tilonge kuti tili na chiyanjano naye na tikuyenda mu mdima, tikulemba ndipo sitikuchita choonadi, Ngati koma tiyenda mu kuwala, monga mwini ali mu kuwala, tikwete ubale na wamzathu, na magazi a Yesu Kristu mwana wake akutiyeretsa ife ku machimo onse.

Ngati tinene kuti sitili na tchimo, tikudzinyenga tokha ndipo choonadi sichili mwa ife. Ngati tivomereza zolakwa zathu, Iye ndi wakhulupirika na wolungama, kuti atikhululukire zolakwa zathu na kutichenjeska kuchokera ku yense yosalungama. Ngati tinene kuti sitinachitiyi chivi, tinamupanga iye wonama, na mawu gha iye ghali kweni mwa ife.

2

Vana vangu, ndikulemba izi kwa inu kuti musachimwe, ndipo ngati munthu wina achimwa, tikwete mnkhulupalira kwa Tate, Yesu Kristu wolungama, Ndi yeyo mwini chikhombero nkhuli za vivi vyathu, kweni za vyathu fye kweni, koma ndi za charu chose cha chilengi. Nanga mu ichi tifumba kuti tamufumba, nga tighasunga malamulo ghakwe. Uyo wakuti, Ndamanya yeye, koma wangakhala kusunga malamulo gha yeye, ndi wonama, na choonadi chili kulibe mwa yeye. Koma uyo angasunga mawu gha wakwe, nakaka mwa uyo chikondi cha Mulungu chamalira. Mwa ichi tikumanya kuti tili mwa wakwe. Uyo wakuti wakhalira mu mweneco uyenera kwenda monga uyo mmene wakwendera.

Abale, si malamulo ghatsopano nkhulembera kwa inu, koma malamulo ghakale umene munali nawo kufuma pachiyambi. Malamulo ghakale ndi mawu umene munamva kufuma pachiyambi. Kape malangizo gakupya nkhulembera kwa inu, icho chili chakoonadi mwa iye na mwa inu, chakuti mdima

ukulutira na kuwala kwakoonadi kale kukunyezga. Uyo wakuti ali mu kuwala, koma wakudana mchimwene wake, ali mu mdima mpaka nthazi pano. Uyo wakukonda mchimwene wake wakhala mu chiwunika, na chikwapulikira mwa iye chikupanda. Koma uyo wakudana mchimwene wake ali mu mdima na kuyenda mu mdima, na sakudziwa kuti akupita kuti, chifukwa mdima wamufoofya maso ake.

Nkhulemba kwa inu, vana vadoko, chakuti vivi vyinu vakulekerezgwa kudzera mu dzina lake. Nkhulembera kwa inu, atati, chakuti mwadziwa uyo wakuchokera pachiyambi. Nkhulembera kwa inu, anyamata, chakuti mwakunda uyo wakuipa. Ninalemba kwa inu vana, chifukwa mwamanya Tate. Ninalemba kwa inu vatate, chifukwa mwamanya uyo wakuchokera pachiyambi. Ninalemba kwa inu vanyamata, chifukwa muli vakhongwe, na mawu gha Chiuta ghakukhalira mu inu, na mwakunda uyo wakuipa.

Musakhonde mwakonda charu, musakhonde vyakuti mu charu. Nga munthu wakonda charu, kulibe chikondi cha Tati mwa wakwe. Chakuti vyose vya mu charu, chilakolezgo cha nyama na chilakolezgo cha maso na kudzikuza kwa umoyo, si chakuchokera kwa Tati, kasi chakuchokera mu charu. Na chilengesko chikudutsa pamoza na chifuniro chacho, koma wakuchita chifuniro cha Chiuta wakukhala mu nthazi.

Vana, nthazi yomalira uli, na monga mwamva kuti wakukanira Kristu ukubwera, na lero vakukanira Kristu vambirizga

vavasanduka, nkhuchokera apo tikudziwa kuti nthazi yomalira uli. Vatuluka mwa ife, koma vakali yayi va mwa ife. Nga pakuti vakali va mwa ife, vakakhala na ife. Koma ici cakachitika kuti vawoneke kuti yayi vyose vali va mwa ife. Ndi inu muli na kudzozgwa kuchokera kwa Wakupatulika, ndipo mudziwa zinthu zonse. Sindinalemberani chakuti simukudziwa choonadi, koma chakuti mukudziwa icho, nanga chakuti choonadi chonse chochokera mu choonadi sichi. Ndi ndani wakubodza nga si wakukana kuti Yesu si Khristu? Uyu ndi wakukanira Khristu, wakukana Tati na Mwana. Aliyense wakukana Mwana nkhalikukhala ndi Atate nso. Inu chifukwa chakuti, chimene mwamva kuchokera pachiyambi, chikhalenge mu inu. Ngati mu inu chikhalenge chimene mwamva kuchokera pachiyambi, na inu mukhale mu Mwana na mu Tate. Ndipo iyi ndi chilangizo icho iye mwini watilangiziridwa ife, umoyo wamuyaya. Izi ndalemba kwa inu za anthu wakukunyengani. Na nyuwe, kudzozgwa kuko mwalambira kuchokera kwa wakwe kukukhala mwa nyuwe, na wala mukhala na chifunikwa chakuti munthu akuphunziseni, koma monga kudzozgwa komweko kukuphunzisani pa vyose, na chakondeka chiri na wala chiri chinyengo, na monga wakuphunzisani, mukhala mwa wakwe. Nanga vino, vana vadoko, mukhaleni mwa iye, kuti pamene aonekera tivenge kulimbika nanga nkhumbira kunyazika kuchokera kwa iye mu kuonekera kwake. Ngati mungadziwe kuti ndi wolungama, dziwani kuti aliyense wakuchita chilungamo wabadwa kuchokera kwa iye.

3

Onani mtundu wanji wa chikondi wapatsa ife Tate, kuti titchidwe ana a Mulungu. Chifukwa cha ichi, dziko lapansi silikudziwani inu, chifukwa silinadziwe iye. Okondedwa, nthazi ife tili ana a Mulungu, ndipo sichinapachike chomwe tichakhala. Tikudziwa koma kuti nga apachikwa, tichakhala ofanana naye, chakuti tichawona iye monga mmene ali. Na wonse wakukhala na chiyembekezo ichi pa iye wakudziyelera wekha, monga uyo wakuyera.

Wonse wakuchita chivi wakuchitanso kusaphana malamulo, ndipo chivi ndi kusaphana malamulo. Na mukudziwa kuti Uyo wakawonekera kuti achotse machimo athu, na chimo mu Mwini yake nanga chili. Wonse wakukhala mwa Iye nanga wakuchimba; wonse wakuchimba nanga wamuwona Iye nanga wamudziwa Iye. Vana vangono, musaloleni munthu aliyense kuti akupusitseni, uyo wakuchita chilungamo ndi wolungama, monga uja ndi wolungama. Uyo wakuchita chivi ndi wa mdyerekezi, chifukwa kuchokera pachiyambi mdyerekezi wakuchita chivi. Mwana wa Chiuta wakuwonekera mu ichi, kuti awononge ntchito za mdyerekezi. Wonse wakabadwa kuchokera kwa Mulungu chakuchita chivi, chifukwa mbewu yake yakhazikika mwa iye, ndipo wakukhonjezga kuchimwa, chifukwa wabadwa kuchokera kwa Mulungu. Mu uyu muli yowoneska ana a Mulungu na ana a mdyerekezi. Wonse uyo wangachita chilungamo nkhali wa kwa Mulungu, na uyo

wangakonda mphwake wake. Pakuti uyu ndi uthenga umene munamva kuyambira pachiyambi, kuti tikondane wina ndi mnzake. Ayi monga Kaini kuchokera kwa waipa walikha ndi wakupha mlongo wake, ndi chifukwa cha chiyani wamupha? Chifukwa vinthu vyake viipa vilikha, koma vinthu vya mlongo wake vyalungama. Musadabwa alongo wangu, nga charu chakudadani mwe. Ife tikudziwa kuti tadutsa kuchokera mu imfa kulowa mu umoyo, chifukwa tikukonda abale. Uyo wosakhonda mubale wakhe ukukhala mu imfa. Wonse wakudana na mchimwene wake ni wakupha munthu, na mukudziwa kuti wonse wakupha munthu ngakhale uli ukhala moyo wamuyaya mwa yekha wakhazikika. Mu uyu tafumbanipo chikondi, chakuti uyo wakuika moyo wake pa ufe wathu, ndipo ife tikuyenera wakuika miyoyo yathu pa ufe wa alongo athu. Koma uyo ali na moyo wa dziko lino na kuona mzake wake ali na chifunikwa, na kutseka mtima wake kuchokera kwa iye, kodi chikondi cha Mulungu chingakhalebe bwanji mwa iye? Vana vangu vadoko, tileke kukonda mu mawu nangwa mu lulimi, koma mu vinthu na mu unenesko. Na mu uyu tikudziwa kuti tili kuchokera ku choonadi, ndipo tidzakakamiza mitima yathu pamaso pake. chifukwa ngati mtima wathu udzudzula, Mulungu ndi wamkulu kuposa mtima wathu na amadziwa vyonse vyose. Vakondedwa, nga mtima wathu ukhale uli usakutitsutsa, tili ndi kulongora kwa Mulungu. Na chinthu chilichonse chikupempha tikulandira kuchokera kwa Iye, chifukwa tikulondera malamulo wakwe na tikuchita zinthu zakusangalatsa pamaso pa Iye. Na uyu ndi ulamuli wakwe, kuti tikhulupilire mdzina wa mwana wakwe Yesu

Kristu, na tikondane wekha monga anapereka ulamuli. Na uyo wakusunga malamulo yakhe wakukhala mwa Iye, na Iye wakukhala mwa iye. Na mwa ichi tikudziwa kuti Iye wakukhala mwa ife, kuchokera ku Mzimu uyo wakatupatsa.

4

Okondedwa, musakhulupirire mzimu uliwonse wonse, koma yesani mizimu ngati yochokera kwa Mulungu, chifukwa aneneri abodza ambiri atuluka kulowa mu dziko lapansi. Mu uyu mukudziwa mzimu wa Mulungu: mzimu uliwonse wakuvomereza Yesu Kristu wakwiza mu thupi, ndi wa kuchokera kwa Mulungu. Na mzimu wonse uyo suvomereza Yesu Kristu wakiza mu thupi, si wa Mulungu, na uyu ndi wa mdani wa Kristu uyo mwamva kuti ukubwera, na vino uli mu chilengedwe kale. Inu mukuchokera kwa Mulungu, ana angono, ndipo mwakunda iwo, chifukwa yemwe ali mwa inu ndi wamkulu kuposa yemwe ali mu dziko lapansi. Iwo ali a mu chilengi, chifukwa ichi ukhulonga zinthu za mu chilengi, ndipo chilengi chikuwamvera. Ife tikuchokera kwa Chiuta. Uyo wakudziwa Chiuta wakutimvera. Uyo wangakhale wakuchokera kwa Chiuta sakutimvera. Kuchokera mu ichi tikudziwa mzimu wa choonadi na mzimu wa kusokonekera.

Wakondedwa, tikondane wenzathu, chifukwa chikondi chikuchokera kwa Chiuta, na aliyense wakukonda wabalika kwa Chiuta na wakumanya Chiuta. Uyo wakuti wakukonda

sanakudziwa Chiuta, chifukwa Chiuta ndi chikondi. Mu uyu mwaonekera chikondi cha Mulungu mwa ife, chakuti Mulungu watumizga Mwana wake yekha wabereka mu charu chakuti tiphile kudzera mwa wake. Mu ichi muli chikondi, si chifukwa ife tinakonda Mulungu, koma chifukwa iye mwini anatikonda ife na kutuma Mwana wakwe kuti akhale chipepeso cha vivi vyathu. Vakondwa, nga Mulungu wakatikonda ife choncho, na ife tikuyenera kukondana wina na mnzake. Mulungu palije mundu wakamuona kamoza kose, nga tikukondana wekha na wekha, Mulungu ukukhala mwa ife ndipo chikondi chake chikuperekezeka mwa ife. Mu uyu tikumanya kuti tikukhalira mwa iye na iye mwa ife, chifukwa watupatsa Mzimu wake. Nanga ife tawona ndipo tikuchitira umboni chakuti Tate watumizga Mwana kukhala Mpulumutsi wa charu. Aliyense amene angavomereze kuti Yesu ndi Mwana wa Mulungu, Mulungu amakhala mwa iye, ndi iye mwini amakhala mwa Mulungu. Nanga ife twamanyi nanga twakhulupilira chikondi chimene Mulungu ali nacho mwa ife. Mulungu ndi chikondi, nanga wakukhala mu chikondi wakhala mu Mulungu nanga Mulungu mu kwa iye. Mu ichi chikontha chamaliskwa pamoza na uwe wathu, kuti tikhale na ulemu mu tsiku la chiweluzo, chifukwa monga uyo ali, na uwe tikhalira mu charu ichi. Mantha si uli mu chikondi, koma chikondi chingwiro chikuponya mantha kunja, chifukwa mantha uli na chilango, uyo wakumantha si wangwiriska mu chikondi. Ife tikukonda iye, chifukwa iye woyamba wakatikonda ife. Ngati munthu wina anene kuti ndikulonda Mulungu, nanga mchimwene wake amude, ndi wonama, pakuti uyo wasakulonda mchimwene

wake uyo wamuwona, Mulungu uyo wasakumuwona ukhoza bwanji kumlonda? Nanga tikukhala na lamulo uyu kufuma kwa Mulungu, kuti uyo wakukonda Mulungu akonde nayenso mlongo wakwe.

5

Aliyense wakukhulupilira kuti Yesu ndi Khristu wabalika kuchokera kwa Mulungu, ndipo aliyense wakukonda uyo wabalika wakukondanso uyo wabalikidwa kuchokera kwa iye. Mu ichi tikumanya kuti tikukonda vana va Mulungu, pamene tikukonda Mulungu na kusungira malamulo ghakwe. Iyi ndi chikondi cha Mulungu, kuti tisunga malamulo ake, na malamulo ake si wolemera. Chifukwa chonse chobadwa kuchokera kwa Mulungu chikhomera dziko lapansi, ndipo uyu ndi kupambana kumene kukhomera dziko lapansi—chikhulupiriro chathu. Ndani ndi uyo ukugontha charu nga si uyo ukukhulupilira kuti Yesu ndi Mwana wa Chiuta? Uyu ndi uyo wakiza kudzera mu maji na magazi, Yesu Kristu, si mu maji wekha, koma mu maji na mu magazi, na Mzimu ndi uyo wakuchitira umboni, chifukwa Mzimu ndi choonadi. Pakuti wakuchitira umboni ndi watatu mu kumwamba: Tati, Mawu, na Mzimu Wankhongono, ndipo awa watatu ndi chimoza. Ndiponso wakuchitira umboni ndi watatu mu charu. Mzimu na madzi na mwazi, ndipo watatu awa ali umoza. Ngati tikulandira umboni wa anthu, umboni wa Mulungu nkhulu kuposa, chifukwa uyu ndiwo umboni wa Mulungu umene waumboni pa mwana wake. Uyo ukhulupilira

mu Mwana wa Mulungu ukwete umboni mwa iye. Uyo wangakhulupilira Mulungu wamupanga iye munhu wakunama, chifukwa wangakhulupilira mu umboni uwo Mulungu waumboni pa Mwana wake. Ndi iyi ndi umboni, kuti Mulungu anapereka moyo wamuyaya kwa ife, ndi moyo uwu uli mu Mwana wake. Uyo wakukhala na Mwana wakukhala na umoyo; uyo wakusakhala na Mwana wa Mulungu, wakusakhala na umoyo.

Izi ninalemba kwa inu ŵakukhulupilira mu dzina la Mwana wa Chiuta, kuti mumanyenge kuti muli na umoyo wa muyaya, ndi kuti mukhulupilire mu dzina la Mwana wa Chiuta. Na uyu ndi ufulu wa kuyankhula womwe tili nawo kwa Iye, chakuti ngati tifumba chinthu mwana chifuniro chake, akutimvera. Nanga mwakuti tikumanya kuti akutimva cho chilichose tikupempha, tikumanya kuti tili na zinthu zopempha zimene tinapempha kwa iye. Ngati wina walola mlongo wake wakuchita tchimo chosati cha lufu, wakupempha, na Mulungu wakupatsa umoyo kwa iye, kwa iwo wakuchita tchimo chosati cha lufu. Kuli tchimo cha lufu, siti za icho nkhukamba kuti wapemphe. Injustice yonse ndi sin, na pali sin iyo siikupita ku death. Tikudziwa kuti aliyense wobadwa kuchokera kwa Mulungu sakuchimwa, koma wobadwa kuchokera kwa Mulungu wakudzisunga yekha, ndipo woipa sakumukhudza. Tikudziwa kuti tili kwa Mulungu, ndi dziko lonse lagona mu woipa. Tikumanya koma chakuti Mwana wa Chiuta wafika na wapatira uwe nzeru yakuti tikumanya Weniweni, na tili mwa Weniweni, mwa Mwana wake Yesu Kristu. Uyu ndi Chiuta weniweni na

umoyo wa muyaya.

Vana vadoko, dzitetezeni kuchokera ku vifano, nadi choonadi.

Yoshuwa

1

Nanga vinakhala pambuyo pa kufa kwa Mose, Mbuya wakamba kwa Yoshuwa mwana wa Nuni, wothandizira wa Mose, wakuti, Mose mthandizi wangu wamwalira. Tsopano choncho nyamuka, uwoloke Yorodano iwe pamodzi ndi anthu onse awa kulowa mdziko limene ine ndikulapereka kwa iwo. Malo yonse umene mungayende na chala cha myendo yanu, ndidzakupatsani iwo, monga ndalankhula kwa Mose. Chipululu na Antilibano, mpaka mtsinje wa ukulu, mtsinje Efurato, na mpaka nyanja yakutali kwambiri, kuchokera kumene dzuwa limalowera, kuzakhala malire anu. Singa kuima munthu patsogolo panu masiku yonse ya umoyo wako, na monga nkhali pamoza na Mose, chomwecho ndidzakhala pamoza na iwe, na singa ndidzakusiya iwe nanga ndidzakunyalanyaza iwe. Khala wolimba mtima na wolimba mtima, pakuti iwe udzagawira anthu awa dziko limene ndinalumbira kwa makolo anu kuti ndidzawapatsa. Khala wamphamvu chifukwa chake na khala wolimba mtima, kusunga na kuchita monga anakulamuza kwa iwe Mose kapolo

wangu, na si udzapatuka kuchokera kwa iwo ku kumanja kapena ku kumanzere, kuti udzapambane mu zonse zimene nga uchite. Nanga buku ya mulawu uwu sidzacoka ku mulomo wako, nanga udzalingalira mu iyo masiku nanga usiku, kuti udziwe kuchita vyose vya vyalembwa. Pamenepo udzapambana, nanga udzapambana njira zako, nanga pamenepo udzamvetsa. Onani, ndakulamula iwe, khala wamphamvu ndi wolimba mtima, usaope, kapena kudzenjezeka, chifukwa Ambuye Mulungu wako ali ndi iwe mmalo onse kumene ukupita. Ndipo Joshua analamula alembi a anthu kunena Lowani mkatikati mwa msasa wa anthu, ndipo mulamule anthu mukunena kuti, Konzekerani chakudya, chifukwa pakadali masiku atatu ndipo inu mukuwoloka Yorodani uyu, mutalowa kuti mugwire dziko limene Ambuye Mulungu wa makolo anu akukupatsani.

Ndipo kwa Reuben, na kwa Gad, na kwa theka la fuko la Manasseh, Joshua anati, Kumbukirani mawu amene analamula kwa inu Mose mtumiki wa Mbuye, kunena, Mbuye Chiuta winu wamuphumulisani inu, na wamupatsa kwa inu dziko ili. Vakazi vinu na vana vinu na ngombe zinu vikhale mu charu icho chakupela imwe, koma imwe mudawoloka mwakonzeka patsogolo pa valongo vinu, wonse wakukhala na mphamvu, na mudawathandiza. Mpaka Mbuya Chiuta wathu wakupumuliska akulugwenu inu monga na inyuwe, na kulandira na awo charu icho Mbuya Chiuta wathu wakupereka kwa iwo, na kumuwuka uliwonse mu ulandiro wake icho wakupereka kwa inyuwe Mose mu kupita kwa Yorodano pa kuwuka kwa zuwa. Ndipo

atayankha kwa Yoshuwa anati, Vyose vya kuti ngati mukulamula kwa ife, tikuchita, ndipo ku malo gose kuti ngati mukulutumizga ife, tikupita. Monga mzonse zimene tinamva Mose, tidzakumvera, koma Yehova Mulungu wathu akhale ndi iwe, monga momwe anali ndi Mose. Koma munthu uyo angakukane iwe, na uyo wosemvera mawu ako monga ukamulangiza, afe; koma khala wolimba mtima na ulimbe.

2

Ndipo Yoshuwa mwana wa Nuni wakatumizga anyamata awiri ku-chokera ku Shittimu kuti akalonde, wakuti, Pitani mukawone dziko na Yeriko. Ndipo anyamata awiri awo wakenda nakulowera mu Yeriko, nakulowera mu nyumba ya mkazi wa chigololo, dzina lake Rahaabu. Ndipo wagona pamenepo.

Ndipo zinauzidwa kwa mfumu ya ku Yeriko kuti, Amuna a ana a Israyeli alowa kuno kuti azasakasake dziko. Ndipo mfumu ya ku Yeriko inatumiza uthenga, ndipo inati kwa Rahabu, Tulutsa wanuna wawo walowelera mu nyumba yako usiku, pakuti waizga kuti waze kuona nkhani za nthaka. Mkazi wakutola wamuna awiri, wabisa iwo, ndi kunena kwa iwo, Wamuna walowa kwa ine. Monga chipata chikali kutsekeka mu mdima, alume akatuluka, sindikudziwa kweniko akapita. Thamangani pambuyo pawo, nga mudzawakwanisa. Uyu koma wakweza iwo pa denga, na wakwisa iwo mu udzu wa sokosi wakunjikana pa denga. Nanga anthu akatumikira pambuyo pawo njira ya pa

Yorodano pa mawoloka, nanga chipata chakatsekeredwa.

Ndipo vyakachitika monga iwo vakuthamangira pambuyo pawo vakatuluka, ndipo iwo veni kasi pa iwo kugona, uyu veni wakakwera kwa iwo pa denga, Ndi wakhamba kwa iwo, Ndikuluzga chifukwa Mbuya wakupeleka nthaka kwa imwe, pakuti mantha yinu yakugwa pa ife. Tawamva pakuti Mwami Mulungu wakawumisa nyanja yakufiira pamaso panu pamene mukatuluka mdziko la Iguputo, na vyose vya wakachitira mafumu awiri wa Aamori avo wakaŵa kupita kwa Yorodano, Sihoni na Ogi, avo muwawononga. Ndipo tikamva ife tinagumuka mu mitima yathu, ndipo sunakhalapo mphepho mu wina aliyense wathu kuchokera pa nkhope yanu, chifukwa Mbuya Mulungu wanu ndi Mulungu wakumwamba kumwamba ndi pa dziko lapansi pansi. Nanga lero lombani kwa ine Mwami Mulungu, chakuti ine nkhuchitira inu chifundo, nanga chitani nangonso inu chifundo mu nyumba ya atati wane. Na musunge wamoyo nyumba ya tate wangu, amayi wangu, na alongo wangu, na nyumba yose ya wangu, na vyose vimene vili kwa iwo, na mupulumutse moyo wangu mu lufu.

Ndipo analankhula kwa iye anthu aja, Moyo wathu mmalo mwa wanu mpaka imfa, ndipo iye anati, Pamene Ambuye adzapereka kwa inu mzinda, mudzachita kwa ine chifundo ndi choonadi. Ndipo anatsitsa iwo kudzera mu zenera. Na wakati kwa iwo, Pitani mu mapiri, wakupirikira asakukumana na mwe, na mwakubisama uko mazuwa matatu mpaka wakupirikira wabwera pambuyo pa mwe, na pambuyo pa izi mwakupita mu

njira yinu.

Ndipo amuna aja analonga kwa iye, Ife tilibe mulandu pa lumbiro lako ili. Ona! Ife tilowa mu chigawo cha mzinda, ndipo ukhavika chizindikiro, chingwe chakufiira ichi ukhatsitsa mu zenera mwa chomwe unatsitsa ife mwa yacho. Koma atati vako, ndi amayi vako, ndi valongo vako, ndi yose nyumba ya atati vako, ukhasonkhanitsa kwa vekha mu nyumba yako. Nanga ukhala wonse uyo angakhale watuluka pa chitseko cha nyumba yako kunja, ukhala wolakwa kwa yekha, koma ife tikhala osalakwa pa lumbiro lako ili. Nanga onse angakhale akhale pamoza nawe mu nyumba yako, ife tikhala olakwa. Koma nga munthu wina atichitira zolakwa kapena kuwulula mawu athu awa, tidzakhala osalakwa pa lumbiro lako ili. Nanga wakulonga kwa iwo, Malinga na uthenga wanu ukhale wenewo. Ndipo wakuleka iwo kupita, ndipo iwo wakapita. Ndipo anabwera ku mapiri, ndipo anakhala kumeneko masiku atatu, ndipo othamangitsa anafufuza njira zonse, koma sanawapeze.

Nanga wanangwa wawiri wakabuwa, ndipo wakatsikira kufuma mu phiri, ndipo wakawuka kwa Yoshuwa mwana wa Nuni, ndipo wakamutalira zonse zinthu zikawachitikira. Nanga wakati kwa Yoshuwa kuti, Mwenecho wapeleka nkhongo yose mchiwoko chathu, nanga wose wakukhala mu nkhongo iyo wakugwa chifukwa cha ife.

3

Nanga Yoshuwa wauka mmawa, wachoka ku Shittimu, wafika mpaka wa Yorodani, ndipo wagona kweneko pasadawoloka. Ndipo zinachitika kuti pambuyo pa masiku atatu, alembi anadutsa mmisasa. Ndipo iwo analamula anthu, kunena kuti, Pamene muwona Bokosi la Chipangano cha Mbuya Mulungu wathu, ndi ansembe athu ndi Alevi akuinyamula, muyambe kuchoka mmalo anu, ndipo muyende pambuyo pake. Koma kutali kukhale pakati panu ndi iyo, monga zikwi ziwiri za makhubiti mudzayimirira, musayandikire iyi, kuti mudziwe njira imene mudzayende iyo, pakuti simunayende njira kuchokera dzulo ndi tsiku lachitatu.

Ndipo Yoshuwa anati kwa anthu, Dziyeretseniko ku mawa, chifukwa mawa Mbuye achita zodabwitsa pakati panu. Nanga Joshua wakati ku wansembe, Nyamulani bokosi ya chivumbulutso cha Mbuya, nanga muyendere patsogolo pa wanthu. Nanga wansembe wakanyamula bokosi ya chivumbulutso cha Mbuya, nanga wakaenda patsogolo pa wanthu. Ndipo Mbuya wakulonga kwa Yoshuwa, Lero nkhuyamba kukukweza pamaso pa ana onse a Israeli, kuti aziwe kuti monga ndinali pamoza na Mose, chomwecho ndidzakhala pamoza na iwe. Nanga lero lamula ansembe awa anyamula bokosi ya chipangano, kunena, pamene mulowa pa chigawo cha madzi gha Yorodano, muyime mu Yorodano.

Ndipo Joshua wakati kwa ana a Israeli, Bwerani pafupi apa, ndipo muweni mawu a Mbuye Mulungu wathu. Mu ichi mwadziwira chakuti Chiuta wamoyo ali mwa inu, ndipo

adzawononga kuchokera pamaso pathu Wakanaani, Wahiti, Waperezi, Wahivi, Wamori, Wagirigashi, na Wayebusi. Onani, bokosi ya chipangano cha Mbuye wa dziko lonse yikuwoloka Yorodani. Sankhani wamuna khumi na awiri kuchokera kwa ana a Israeli, umodzi kuchokera ku fuko lililonse. Ndi yikhala, monga iwo akapumula miyendo ya ansembe wakuunyamula bokosi ya chipangano cha Mbuye wa dziko lonse mu madzi a Yorodani, madzi a Yorodani yilephera, koma madzi wakutsikira yiyimirira.

Wanthu wanyakechuka kutyoka mwa matenti awo kuti adutse Yorodani, ndipo wansembe wanyamula bokosi ya chipangano cha Mbuya patsogolo pa wanthu. Monga pakuti vakulowa vaprisita vanyamula bokosi ya chipangano pa Yorodani, na myendo ya vaprisita vanyamula bokosi ya chipangano ya Mwami vakavikilira mu chigawo cha madzi gha Yorodani, na Yorodani wakadzala pa mbali zonse za mphepete wake, monga masiku gha kukola tirigu. Ndipo madzi ghakutsikira kuchokera kunyake ghanayimirira ngati chinthu chimoza chayimirira kutali kwambiri mpaka chigawo cha Kiriath jearim, koma ghakutsikira ghanatsikira mu nyanja ya Arabah, nyanja ya mchere, mpaka kumapeto ghanatha, ndipo anthu anayimirira patsogolo pa Jericho. Ndipo apairi awa anyakwera Bokosi la Chipangano cha Mbuya anayimirira pa malo wouma mu pakati pa Yorodani, ndipo ana wonse wa Israyeli anawoloka pa malo wouma, mpaka anthu wonse anamaliza kuwoloka Yorodani.

4

Nanga pakuti anthu wonse wamaliska kuwoloka Yorodani, Mbuya wakamba kwa Yoshuwa kunena, Watatenga wamuna kuchokera kwa wanthu, umoza kuchokera ku fuko limoza limoza, Lamulani iwo, na torani mu pakati pa Yorodani mabwe khumi na wiri zokonzeka, na awa munyamule pamoza na imwe, muike mu msasa wa imwe, pano mungaike msasa penepo usiku.

Na Joshua wakuitana wanthu khumi na wiri wolemekezeka kuchokera kwa ana a Israeli, umoza kuchokera ku fuko limoza limoza, Wakati kwa iwo, Bwerani patsogolo panga patsogolo pa nkhope ya Mbuya mu pakati mwa Yorodani, ndipo uliwonse wakutola mwala kuchokera kumeneko, amutole pa mapewa akhe malinga na nambala ya mafuko khumi na wiri wa Israyeli, kuti ava akhalepo kwa inu mu chizindikiro chakugona nthazi zonse, kuti pamene mwana wako akufunsa iwe mawa akunena, ndi chiyani mabwe awa kwa ife? Ndipo iwe ukhaulula mwana wako ukunena kuti mtsinje wa Yorodani unaleka kuyenda pamaso pa bokosi la chipangano cha Ambuye wa dziko lonse lapansi pamene unali kuwoloka, ndipo mabwe awa akhale chikumbutso kwa ana a Israyeli mpaka muyaya.

Ndipo anachita chomwecho ana a Israeli, monga mwa kulamula Mbuya kwa Joshua, ndipo atanyamula miyala khumi ndi iwiri kuchokera pakati pa Jordan, monga mwa kulamula Mbuya kwa Joshua pa kumaliza kwa kuwoloka kwa ana a Israeli, ndipo

ananyamula pamoza nawo kulowa mu msasa, ndipo anayika kumeneko. Koma Yoshuwa anaikanso mwala winyake khumi na wawiri mu Yorodani mwenimweni, pamalo pomwe mapazi wa ansembe wakuti ananyamula Bokosi la Chipangano cha Mbuya anayimilirapo, ndipo ali ukomweko mpaka lero lino.

Vaprisiti vanyamula bokosi ya chipangano vakaimira mu Yorodani, mpaka Yoshuwa anamaliza vyose ivyo Mbuya analamula kuti avawuze vanthu, ndipo vanthu vanafumba, na vanawoloka. Ndipo zinachitika pamene anthu onse anamaliza kuwoloka, bokosi la chipangano cha Mbuye linawoloka pamodzi na mabwe pamaso pawo. Ndipo ana a Reuben, ndi ana a Gad, ndi theka la fuko la Manasseh analuka atakonzeka patsogolo pa ana a Israeli, monga Mose anawalamula. Anthu makumi manayi okonzeka ku nkhondo anawoloka pamaso pa Mbuye kupita ku nkhondo ku mzinda wa Yeriko. Mu zuŵa lyo, Mbuya wakuza Joshua kutalika kwa mtundu wonse wa Israeli, ndipo ŵakamuwopa iyo, monga Mose, nthawi yonse yakaŵa moyo.

Nanga Mbuya wakamba kwa Joshua wakuti, Lamula va nsembe vavo vakunyamula bokosi ya chivumbulutso cha umboni wa Mwami kuti vatuluke mu Yorodani. Ndipo Joshua analamula ansembe kuti, Tulukani mu Yorodano. Ndipo zinachitika monga ansembe anyamula Bokosi la Chipangano cha Ambuye ankatuluka mu Yorodani, nanga ankaika mapazi pawo pa nthaka, madzi a Yorodani ankathamanga kubwerera mmalo mwawo, ndipo ankapitirira kuyenda monga dzulo nanga tsiku lachitatu mu mbali yonse.

Ndipo anthu anatuluka mu Yorodano tsiku la khumi la mwezi woyamba, ndipo ana a Isiraeli anakamanga misasa ku Giligala mbali ya kummawa kwa dzuwa kuchokera ku Yeriko. Ndipo mabwe khumi na awiri awa, amene Yoshuwa anaatenga mu Yorodano, anawayimika ku Giligala, kunena, pamene ana anu akufunsani inu akunena, kodi mabwe awa ndi chiyani? Lengezani kwa ana anu chakuti pa wouma, Israeli wakapita Yorodani uyu. Pakuuma Mwami Mulungu wathu maji ya Jordan kuchokera pamaso pawo mpaka iwo anawoloka, monga mwachita Mwami Mulungu wathu nyanja yofiira, iyo anauma Mwami Mulungu wathu pamaso pathu mpaka ife tinapita, Kuti vamanyenge vyose vya mitundu ya pa charu, kuti mphamvu ya Mbuya yikuru ndi, na kuti inyuwe mulambirenge Mbuya Chiuta wathu mu ntchito yose yose.

5

Ndipo chakachitika monga mafumu wa Aamori wakali kupita kwa Yorodani, ndi mafumu wa Foinikiya wakali mmphepete mwa nyanja, chakamva kuti Mbuya Mulungu wakawumitsa mtsinje wa Yorodani pamaso pa ana a Israyeli pa kuwoloka kwawo, mitima yawo yakasungunuka, ndipo chakasweka, ndipo palibe nzeru yomwe inali mwa iwo chifukwa cha ana a Israyeli.

Pa nthawi iyi Mbuya anayankhula kwa Yoshuwa, Upange zipangwa za mwala kuchokera ku mwala wakuthwa, ndipo ukhale pansi udzinge ana a Israeli kachiwiri. Ndipo Yoshuwa

anapanga malupanga akuthwa a mwala, ndipo anaduula ana a Israyeli pa malo otchedwa Phiri la Zipewa. Uyo wakuti Yoswa wakapereka wana wa Israyeli wonse wakale wakakhala mu njira, na wonse wakale wakapanda kudulidwa mwa awo wakale watuluka mu Iguputo, Wonse awa Joshua anawaduula, pakuti zaka makumi anayi na ziwiri Israeli anayendayenda mu chipululu cha Mabaritidt. Chifukwa chake, vambone va iwo vankhondo vavakutuluka mu dziko la Iguputo vakalikuti vasakudulidwa, avo vakalikuti vasakumvera malamulo a Chiuta, avo Mwami wakalumbira kuti sangaone dziko limene wakalumbira kwa makolo awo kuti wakavapa dziko likuyenderera mkaka na uchi. Mmalo mwa iwo, anaika ana awo amene Yoshuwa anaduula, chifukwa anabadwa mnjira osadululidwa. Vakakhala vadulidwa, koma vakalikala ukomo vakhala mumsasa mpaka vakapola. Ndipo Mbuya wakambira Joshua mwana wa Nun kuti, Lero ndachotsa chinyozo cha Iguputo kwa inu, ndipo wakatchula dzina la malo amenewo kuti Giligala.

Ndipo ana a Israeli anachita Pasaka pa zuŵa la khumi na chinayi la mwezi kuchokera madzulo pa kumadzulo kwa Yeriko, mu kupitilira kwa Yorodano, mu chigwa. Ndipo anadya tirigu wa mnthaka wopanda yisiti ndi watsopano. Mu siku iyi manna yalepheleka pambuyo pa kudya kwawo ufa wa mnthaka, ndipo kwakuti pakhalaponso manna kwa ana a Israeli, ndipo wakolola mnthaka wa Mitengo ya Mgwalangwa mu chaka icho.

Vinachitika monga Joshua walikuba mu Jericho, wakweza maso

wake ndipo waona munthu wakuyima patsogolo pa iye, lupanga lakusolowa mu chanza cha iye. Joshua wakasendela ndipo wanena kwa iye, Kodi uli wathu kapena wa adani? Koma wakamuwuza kuti, Ine ndine mkulu wa gulu lankhondo la Mbuye, ndabwera lero. Ndipo Yoshuwa wakagwa pansi chafufumimba, ndipo wakamuwuza kuti, Mbuye, kodi mukulamula chiyani kwa mtumiki wanu? Ndipo mkulungwa wa nkhondo wa Mbuya wanena kwa Yoshuwa, Vula nsapato ku manyazi ghako, pakuti malo ghakuti lero uli pa ghene, ghakupatulika.

6

Ndipo Yeriko inatsekedwa ndipo inalimbikitsidwa, ndipo palibe munthu ankatuluka mwa iyo, kapena kuti analowa. Ndipo Mwami analankhula kwa Yoshuwa, Ndawona, ndikulamutsira mmanja mwako Yeriko, pamoza na mfumu yake yemwe ali mmenemo, anthu amphamvu amene ali ndi mphamvu. Iwe koma yimika anthu ankhondo kuzungulira iyi. Nkhondo yikhala nga mukhalira lipenga, anthu wonse anyakhe pamoza, nkhondo anthu yawo wakuanyakha, makoma gha muzi yigwa yakulimbikira, nkhondo anthu wonse yinjira, uliwonse wakuthamanga kuloza kuuso kwakhe mu muzi.

Ndipo Joshua mwana wa Nun wakalowa kwa wakulawi. Ndipo anati kwa iwo, Lamulani anthu kuti azungulire ndi kuzungulira mudzi, ndipo ankhondo aende akulimbikira pamaso pa Mbuya.

Ndipo asambiri asanu na awiri ali na malipenga asanu na awiri apatulika adutsemo mofanana pamaso pa Mbuya, ndipo alire mwamphamvu, ndipo bokosi la chipangano cha Mbuya litsatiremo. Anthu ankhondo azidutsire patsogolo, ndipo ansembe azidutsire kumbuyo kwa bokosi la chipangano cha Mbuye akuliza malipenga. Koma kwa anthu analamula Yoshuwa kunena, Musafuule, kapena wina aliyense asamve mawu anu, mpaka tsiku atalengeza iye kuti mufuule, ndipo pamenepo mudzafuula. Ndipo bokosi ya chipangano cha Mulungu itazungulira, mwamsanga inapita mu msasa, ndipo inagonera kumeneko.

Na pa zuŵa wachiwiri Yoshuwa anayimika mmawa, na wansembe anapfunyula bokosi ya chipangano cha Mbuya. Ndi vapayiri va saba vakutenga malipenga va saba vakaenda patsogolo pa Mbuye, ndi pambuyo pa ivi vakalowa vankhondo, ndi vanthu vamwe vakusala kumbuyo kwa bokosi ya chipangano cha Mbuye. Ndipo abapristi analizira malipenga, ndipo gulu lonse lakusala linazungulira mudzi kasanu na kamoza kufupi, ndipo linabwerera kale mu msasa; chomwecho anachita kwa masiku asanu na limoza.

Ndipo pa siku ya cisanu na ciwiri vakayimika mbandakucha, ndipo vakazungulira mudzi pa siku yeneyo kasanu na kawiri. Ndipo zinachitika pa nthawi ya kusuzumira kwa cisanu ndi ciwiri anyakwi anaomba, ndipo Yoswa anati kwa ana a Israyeli, Fuwirani, pakuti Mbuya wapereka mudzi kwa inu. Nanga mudzi uyu ukakhala wotembereredwa, pamoza na vyose vya vili mu

uyu, kwa Mbuya wa magulu, kweni Rahaba mkazi wauhule mupulumuzge, pamoza na vyose vya vili mu nyumba yake. Anga inu mwadziteteza kwambiri kuchokera ku vinthu vyakudzipatulira, mwina mukaganizira inu mwini mukatenge kuchokera ku vinthu vyakudzipatulira, na mukachite msasa wa ana a Israyeli chinthu chatembereredwa, na mukationonge ife. Nanga yonse siliva na golide, na mkuwa na chitsulo, vikhala vyopatulika kwa Mbuya, mu chuma cha Mbuya viloweswa.

Ansembe walimbira malipenga, ndipo wanthu wakumva malipenga, wanthu wose wakufuwula pamoza na kufuwula kukulu nanga kwamphamvu, ndipo khoma lonse linagwa kuzungulira, ndipo wanthu wose wakwera mu mudzi. Ndipo Joshua anapereka kuti ikhale yopatulika, ndi zonse zinali mu mzindawo kuyambira mwamuna mpaka mkazi, kuyambira mnyamata mpaka mkulu, mpaka mwana wangombe ndi nyama zotumikira ndi lupanga.

Nanga Yoshuwa wakawuza anyamata awiri awa akasoŵa kuti, Lowani mu nganda ya mkazi, nanga mumufulumiske kuchokera kuko, pamoza na vyose vili vyake. Ndipo anyamata awiri amene anakazonda mzindawo analowa mnyumba ya mkaziyo, ndipo anatulutsa Rahaba mkazi wachiwerewere, na bambo wake, na mayi wake, na abale ake, na achibale ake onse, na zonse zimene zinali zake, ndipo anamuika kunja kwa msasa wa Israeli. Na mudzi wakaotchesedwa mu moto pamoza na vyose vya mu uyu, koma siliva na golide na mkuwa na chitsulo vakapereka mu chuma cha Mbuya kuti vilowesedwe.

Nanga Rahabu mkazi wachiwerewere, nanga nyumba yonse ya bambuye wakwe anasunga moyo Joshua, nanga anakhazikisa mu Israeli mpaka lero lino, chifukwa anabisa anthu akazonda amene anatumiza Joshua kuti akazonde Yeriko. Ndipo Yoshuwa analuŵisa pa tsiku limenelo pamaso pa Mbuya, kunena kuti, Wotembereredwa munthu amene adzamange mzinda umenewu. Mu mwana wake woyamba kubadwa adzayika maziko ake, ndipo mu mwana wake wamngono kwambiri adzayimika zipata zake. Ndipo chomwecho anachita Hieli wa ku Beteli: mu Abiramu mwana wake woyamba kubadwa anayika maziko ake, ndipo mu mwana wake wamngono amene anapulumuka anayimika zipata zake.

Nanga Mbuya unali pamoza na Joshua, nanga china chake chinali chiziwika mucharu chose.

7

Ndipo ana a Israeli analakwa kulakwa kwakukulu, ndipo anatenga zinthu zoperekedwa kwa Mulungu. Ndipo Akari mwana wa Karimi, mwana wa Zambiri, mwana wa Zara, wa fuko la Yuda, anatenga zinthu zoperekedwa. Ndipo Ambuye anakwiyira ana a Israeli ndi mkwiyo.

Joshua watumizga wantu ku Ai, uyo uli pa Bethel, wakuti, Kamuyang’aneni Ai. Vamuna vakapita na kukalola Ai. Vakabwera kwa Yoshuwa na kumuwuza kuti, Vantu vyose

asakapite, kasi vamuna nga chikwi chiviri ivi chitatu vakapite kukazingira mudzi. Musatole vantu vyose uko, ndipo vali vachepa. Ndipo anakwera nga wamuna zikwi zitatu, ndipo anathawa pamaso pa wanthu wa Ai. Ndipo anthu a Ai anapha anthu makumi atatu na asanu na limodzi mwa iwo, ndipo anawatsata kuchokera ku chipata, ndipo anawaphwanya pa njira yotsikira, ndipo mtima wa anthu unachita mantha, ndipo unakhala ngati madzi.

Nanga Yoshuwa anangambula zovala zakwe, nanga anagwa pansi chiwalo pamaso pa Mbuya mpaka madzulo, mweneco pamoza na vakulu va Israeli, nanga anaika fumbi pa mitu yawo. Ndipo anati Yoshuwa, ndikupempha Mbuye, chifukwa chiyani anawoloza mtumiki wanu anthu awa Yorodani kuwapereka kwa Amori, kutiwononga ife? Ndipo ngati tinakhala ndi tinakhazikika pafupi na Yorodani. And what will I say since Israel turned their back before their enemy? Nanga Mkanaani wakumva, nanga wonse wakukhala mdziko, azatizungulira ife, nanga azatiwononga ife kufuma mdziko, nanga uzacita ciyani pa dzina lako likulu?

Ndipo Mwami anati kwa Yoshuwa, Imirira, nchifukwa chiyani iwe wagwa pansi pa nkhope yako? Anthu achimba na asweka chipangano chimene ndinakhazikisa nawo, wakuba vinthu vyakupatulira na kuwika mu ziwiya zawo. Nanga ana a Israeli sangakhoze kumanyilira pa maso a adani awo, khosi lidzatembenuka pamaso pa adani awo, chifukwa anakhala chinthu chosalakwa. Sindidzawonjezeraponso kukhala nanu,

ngati simuchotsa chinthu chosalakwa pakati panu. Ukuyimika, patanso bantu, ndipo nkhwamba kuti apepeseke mawa. Izi zikwamba Mbuya Chiuta wa Israeli: Chinthu choyipitsidwa chili mwa inu. Simungakhoze kuyimikira patsogolo pa balwani wanu mpaka mutachotsa chinthu choyipitsidwa kuchokera mwa inu. Nkhani mwakusonkhanika wose mmawa malinga na mafuko, nkhani lukulu lwa fuko limene Mwamuna wakuonetsa, mwakupeleka malinga na mabanja. Nkhani banja limene Mwamuna wakuonetsa, mwakupeleka malinga na nyumba. Nkhani nyumba imene Mwamuna wakusankha, mwakupeleka malinga na munthu. Ndi uyo wakawonekera kaotchewa mu moto, pamoza na vyose vya kwa iye, chakuti wadutsa chipangano cha Mbuya, ndi kuchita chiphwambano mu Israyeli.

Nanga Joshua wauka msanga, nanga wabweresa wanthu malinga na mafuko, nanga fuko la Yuda linawoneskera. Ndipo analetedwa patsogolo malinga na mafuko, ndipo anawonetsedwa anthu a Zerai. Ndipo analetedwa malinga na munthu, Ndipo Akari mwana wa Zambiri mwana wa Zara anaonetsedwa.

Na Joshua wakati kwa Achar, Perekani ulemekezgo lero kwa Mbuya Chiuta wa Israeli, muvomerere, ndipo mundiuze chomwe mwachita, musabise kwa ine. Ndipo Achar anayankha kwa Yoshuwa, ndipo anati, Nadi ndalakwa pamaso pa Ambuye Mulungu wa Israeli, ichi ndi ichi ndinachita. Ndinaona mu vifukwa soda yabwino yalembedwa, na mazana ghawiri gha didrakima za siliva, na lulimi lumoza lwa golide lwa makumi

ghasanu gha didrakima, na nditaziganizira ndinazitola, na onani zibisika mu hema yanga, na siliva yabisika pansi pazinango. Ndipo Yoshuwa wakatuma atumiki, ndipo ankathamanga ku hema mu msasa, ndipo zinali zisisa mu hema yake, ndipo siliva inali pansi pa zo. Ndipo anatuluska zintu zyo kuchokera mu hema, ndipo anazibwereka kwa Yoshuwa na akuluakulu a Israyeli, ndipo anaziyika pamaso pa Mbuya.

Na Yoshuwa wakatola Akari mwana wa Zara, nakumutola mu chigwa cha Akori, pamoza na wana wake wamwamuna, na wana wake wakazi, na tundyana twake, na nyama zake zakugwiriska ntchito, na nkhosa zake zonse, na hema yake, na vyakuvina vyake vyonse. Wantu wonse wakamuphelekezera, ndipo wakawatola wonse mu Emeka-akori. Ndipo Joshua wakati kwa Achar, Chiyani mwatiwononga? Mbuye wakuwononga iwe monga lero lino. Ndipo Aisraeli onse anamuponya miyala, ndipo anaika pa iye mulu waukulu wa miyala, ndipo Ambuye analeka mkwiyo wake waukali. Chifukwa cha ichi anachitcha malowo Emeka-akori mpaka lero lino.

8

Mwenembumba wakati kwa Yoshuwa kuti, Usaope, nanga usataye. Tola pamoza na wako wankhondo wonse, nyamuka ukwiye ku Ai. Ona, ndapereka mmanja mwako mfumu wa Ai na nthaka yake. Ndi ukhachita ku Ai, monga mmene unachitira ku Yeriko, ndi mfumu yake, ndipo zofunkha za ngombe

ukhafunkha wekha, ika koma wekha chisaliro ku mzinda kumbuyo kwake.

Yoshuwa nanga anthu wonse ankhondo wanyamuka kuti wakwere ku Ai. Yoshuwa wasankha alume makumi atatu vikhumi vamphamvu, nanga wavatuma usiku. Ndipo anawalamula kuti inu mukabisalire kumbuyo kwa mudzi, musakhale kutali ndi mudzi, ndipo mukhale onse okonzeka. Nanga ine pamoza na ŵanthu wonse ŵakupita nane tizayandikira ku mudzi, ndipo yizakhala monga ŵakutama mu Ai ŵakazatuluka kuzakumana nathu, monga mwakucitika posachedwa, ndipo tizathawa pamaso pawo. Ndipo monga ŵakutuluka kutsatira ife, tiŵakoka kucoka mu mzinda, ndipo ŵakanena kuti, Ŵakuthawa ŵaŵa kucoka pamaso pathu, monga ŵakachitira kale. Koma inu mwadzuka kuchokera mu mbusho, na mwadzapita mu mzinda. Mwankhani na mawu awa muchita; onani, ndalamulira inu. Ndipo Joshua wakatuma iwo, ndipo wakapita ku mbusho, ndipo wakakhala pakati pa Bethel na Ai, kuchokera ku mbali ya kumadzulo kwa Ai.

Nanga Joshua wanyamuka msanga mmawa, wayangana wanthu, ndipo wakwera iye pamoza na wakuru kutsogolera wanthu kupita ku Ai. Nanga wonse bantu ba nkhondo pamoza naye wakaluta kunthazi, nango wakuyenda wakafika kutalika kwa mudzi kuchokera kummawa. Ndi chisaliro cha mzinda kuchokera kunyanja. Nanga zinachitika monga mfumu ya Ai anaona, anafulumira nanga anatuluka kukumana nawo mwacilungamo ku nkhondo, iye nanga anthu onse amene ali

naye, nanga iye sankadziwa kuti mbusho yili kuseri kwa mudzi. Nanga anaona, Yoshuwa nanga Israeli anachoka pamaso pawo. Ndipo anavundikira pambuyo pa ana a Israeli, ndipo iwo anachoka ku mudzi. Palije munthu nangwi wakusigalako mu Ai amene sanatsatire Aisraeli, ndipo wakasiya mudzi watseguka, ndipo wakatsatira Aisraeli.

Nanga Mbuya anati kwa Yoshuwa, Goloza chiwoko chako mu mpeni wa nkhondo uwo uli mu chiwoko chako pa mudzi, pakuti ndapereka mudzi mu ziwoko zako, nanga zibisiko zikadzuka mwachangu kuchokera ku malo awo. Nanga Yoshuwa anagoloza chiwoko chake na mpeni wa nkhondo pa mudzi. Anthu akubisalira ananyamuka mwachangu kuchokera mmalo awo, ndipo anabuka pamene anagoloza chiwoko, ndipo analowa mu mudzi, ndipo anaugwira, ndipo mwafulumira anauwotcha mudzi ndi moto. Wakukhala mu Ai atayangana kumbuyo kwao, wakaona utsi ukukwera kuchokera mu msumba kupita kumwamba, ndipo wakakhala kusakhala nkho pali kuthawira kuno kapena kuko. Na Joshua na Aisraeli wonse anaona kuti iwo amene anali mmbusho anatenga mudziwu, ndipo utsi wa mudziwu unakwera kumwamba, ndipo atasintha maganizo awo, anakantha anthu a ku Ai. Ndipo awa anatuluka mu mzinda kukakumana nawo, ndipo anakhala pakati pa msasa, awa mbali ino ndi awa mbali inayi, ndipo anawakantha mpaka kusiya aliyense wopulumuka ndi wothawa. Ndipo mfumu ya Ai anagwira wamoyo, ndipo anamubweretsa kwa Yoshuwa.

Nanga monga anasiya ana a Israeli kupha wonse mu Ai, nanga

mu mipanda, nanga mu phiri pa kutsikira, pomwe anawathamangitsa iwo kuchokera kumeneko mpaka kumaliziro, Yoshuwa anabwerera ku Ai, nanga anakantha yona ndi lupanga. Ndipo vafwa pa siku yiyo vakali kufuma ku mwamuna mpaka ku mkazi, khumi na viwiri viuru, vose vakakhala ku Ai. Koma zakufunkha za mu mzinda zonse, zomwe analanda kwa iwo ana a Israyeli monga mwambo wa Mbuya, munjira imene analamula Mbuya kwa Yoshuwa.

Ndipo Joshua anaotcha mudziwu mu moto, nauchita kukhala mulu wopanda anthu mpaka muyaya mpaka lero lino. Ndipo mfumu ya ku Ai anaipachika pa mtengo wamphanda, ndipo inali pa mtengo mpaka madzulo. Dzuwa likalowa Yoshuwa analamula, ndipo anatsitsa thupi lake pa mtengo, ndipo analiponya mdzenje. Ndipo anamuyikira mulu wa miyala mpaka lero lino.

9

Monga chomene vakuwamva vafumu va Vaamori vavo vali kupitilira kwa Yorodano, vavo vali mmapili, na vavo vali muchalo choseri, na vavo vali mmalo ghonsene gha mmphepete mwa nyanja yikulu, na vavo vali kufupi na Antilebano, na Vahiti, na Vakanani, na Vaperezi, na Vaeuaioi, na Vaamori, na Vagerigesi, na Vayebusi,

Vakabungana pamoza kulwana na Joshua na Israeli vose.

Ndipo anthu okhala ku Gibeon anamva zonse zimene Ambuye anachita ku Yeriko ndi ku Ai. Na vakachita nanga vene pamoza na luchenjezi, na vakabwera vakadzipangira vyakulya na vakadziyamikira, na vakatenga masaka yakale pa mapewa awo, na zikopa za vinyo zakale zopangika zomangidwa. Na zikhofu za nsapato wawo, na nsapato wawo zinali zakale na zopangidwa mmapazi awo, na zovala zawo zinali zakale pamwamba pawo, na buledi wawo wa zakudya unali wouma na wowola na wophwanyika.

Nanga iwo wakiza kwa Yoshuwa mu msasa wa Israeli ku Giligala, nanga wakati kwa Yoshuwa nanga Israeli, Tiwakiza kufuma munyika yakutali, nanga vino mupange chipangano na ife. Ndipo anati ana a Israeli kwa Mhori, Ona mwina ukhala mwa ine, ndipo ndingakupangire bwanji pangano? Na vakuti kwa Joshua, Tili akatumiki vako. Na Joshua wakuti kwa iwo, Mwachokera kwi, na mwiza kuchokera kwi? Ndipo anati, Kuchokera ku dziko lakutali kwambiri afika atumiki anu mu dzina la Mbuye Mulungu wanu, chifukwa tamva dzina lake ndi zonse zimene anachita mu Iguputo, na vyose vya achita kwa mafumu wa Aamori, avo vaali kupitilira kwa Yorodano, kwa Sihoni mfumu wa Aamori, na kwa Ogi mfumu wa Basani, uyo waakhala mu Asitaroti na mu Ederei. Ndipo atamva, akuluakulu athu na onse okhala mdziko lathu anatiuza kuti, Tengani zakudya za mnjira, ndipo muyende kukakumana nawo, ndipo mudzawawuza kuti, Tili atumiki anu, ndipo tsopano chitani nafe pangano. Awa malofu, tinalongosola awo akutentha pa tsiku limene tinanyamuka kuti tize kwa inu, nambi lero auma na

kukhala akudyidwa. Ndipo zikopa izi za vinyo zimene tinadzaza zatsopano, ndipo izi zaphulika, ndipo zovala zathu na nsapato zathu zakakala kwambiri chifukwa cha ulendo wautali kwambiri.

Ndipo atsogoleri analandira chakudya chawo, koma sanafunsa Mbuya. Nanga Yoshuwa wakapanga mtendere na iwo, nanga wakapanga chipangano na iwo chakuti wawapulumuse, nanga wakulongozgi wa mpingo wakalumbira kwa iwo.

Ndipo zinachitika pambuyo pa masiku atatu pambuyo pa kukhazikitsa nawo pangano, anamva kuti ali pafupi nawo, ndipo kuti pakati pawo amakhala. Ndipo ana a Israeli anachoka, ndipo anafika mu mizinda yawo. Mizinda yawo inali Gibeoni na Kefira na Beeroti, na mizinda ya Jarini. Nanga wana wa Isiraeli si wakulwa nawo, chifukwa wakulongozgi wonse walumbira nawo Mwamuna Mulungu wa Isiraeli, nanga gulu lonse lakudandaula pa wakulongozgi.

Ndipo akuluakulu anauzira msonkhano wonse kuti, Ife tinalumbira kwa iwo mu dzina la Ciuta Mulungu wa Israyeli, ndipo lero sitingakwanise kuwakhudza. Ici tichita, kugwira moyo iwo, na tichawapulumutsa, na ukali sukhakhala pa ife chifukwa cha lumbiro uyo tinalumbira kwa iwo. Adzakhala, ndipo adzakhala wadula matabwa na anyamula madzi ku gulu lonse, monga mwakuti anawauza wakulamula.

Ndipo Joshua anasonkhanitsa iwo pamoza, ndipo anati kwa iwo,

Chifukwa chiyani munandinyenga mukunena kuti, Tili kutali kwambiri ndi inu, koma inu muli oyandikana ndi anthu okhala pakati pathu? Nanga lero muli watembwa, uyo nga ulekelera kuchokera mwa inu kapolo, nanga wodumula matabwa, nanga wonyamula madzi kwa ine nanga kwa Mulungu wane. Na vakayankha kwa Joshua, vakulonga, Vyauzgiwa kwa ife vyose vyakuramura Mbuya Chiuta wako kwa Mose mtumiki wake, kupa inywe nyika iyi, na kuwononga ife na vose vakulama pa iyo kuzoma pa uso winu. Na tikaopa kwene-kwene pa vyuumi vya ife kuzoma pa uso winu, na tikachita chintu ichi. Nanga lero onani, ife tili pansi pa inu; monga chikukondwerani inu nanga monga chikuonekani inu, muchitire ife.

Nanga vakachitira kwa iwo chomwecho, nanga Yoshuwa vakavapulumusa mu zuŵa lila kufuma mmanja mwa ana a Israyeli, nanga sivakavapha. Ndipo Joshua anawasankha pa tsiku limenelo kukhala odula nkhuni ndi onyamula madzi kwa mpingo wonse ndi pa guwa lansembe la Mulungu. Chifukwa cha ichi, anthu okhala ku Gibeoni anakhala odula nkhuni ndi onyamula madzi a guwa lansembe la Mulungu mpaka lero lino, ndi kumalo kumene Ambuye angasankhe.

10

Mfumu Adonibezeki wa ku Yerusalemu pakumva kuti Yoswa walanda Ai ndi kuononga kweneko, monga mmene anachitira Yeriko pamoza na mfumu wake, chomwecho anachitira Ai

pamoza na mfumu wake, ndi kuti anthu wakukhala ku Gibeoni wathawira kwa Yoswa ndi kwa Israeli, Na vakaopa kwakuru kuchokera kwa iwo, pakuti wakamanya kuti Gibeoni ndi mudzi ukuru, nga umoza wa mizinda ya mfumu, ndipo vamuna vonse va wo ndi valimbika. Ndipo Adonibezek mfumu wa Yerusalemu wakatumiza kwa Elamu mfumu wa Hebroni, na kwa Pidoni mfumu wa Yarimuti, na kwa Yefita mfumu wa Lakisi na kwa Dabiri mfumu wa Odolamu, wakuti, Yizani, kwezani kwa ine, mundipange, tilwane na Gibeyoni, pakuti watitayira kwa Yoshuwa na kwa ana a Israyeli. Ndipo mafumu asanu a Ayebusi anakwera, mfumu ya Yerusalemu, na mfumu ya Hebroni, na mfumu ya Yarimuti, na mfumu ya Lakisi, na mfumu ya Odolamu, iwowo pamoza na anthu awo wonse. Ndipo anazungulira Gibeoni, ndipo anayizinga.

Nanga watumizga wakukhala Gibeoni kwa Yoshuwa ku msasa wa Israeli ku Giligala wakunena, Usataye manja yako kuzipula kwa atumikizi yako, kwera kwa ife mwamsanga, nanga uthandize ife, nanga upulumuse ife, chifukwa wasonkhanitsa wose mafumu wa Aamori wakukhala mapiri pa ife. Ndipo Yoshuwa anakwera kuchokera ku Giligala, iye pamodzi ndi anthu onse ankhondo ake, onse amphamvu.

Nanga Mbuya wakhamba kwa Joshua, Usawatiye iwo, pakuti mu manja yako nkhuwapeleka iwo. Waka uyuweleka kufuma kwa iwo palije patsogolo panu.

Ndipo pakuti Joshua anabwera pa iwo mwadzidzidzi, usiku

wonse anayenda kuchokera ku Giligala. Nanga Mbuya wawasokoneza pamaso pa ana a Israeli, nanga Mbuya wawaswanya kuswanya kwakukulu mu Gibeoni, nanga wawafulumira njira yakukwera kwa Bethi horoni, nanga wawadumuza mpaka Azeka nanga mpaka Makeda. Mmene akuthaŵa kuchokera pa nkhope ya ana a Israeli pa kutsikira kwa Horonini, Mbuya wawaponya miyala ya matalala kuchokera kumwamba mpaka Azeka. Ndipo akufa chifukwa cha miyala ya matalala anakhala ambiri kuposa amene ana a Israeli anapha ndi lupanga mnkhondo.

Pamenepo Yoshuwa wakalonga kwa Mbuya, pa zuŵa limene Chiuta wakapereka Waamori pansi pa manja a Israeli, pamene wakapwanya iwo mu Gibeoni, ndipo wakapwanyika kuchokera pamaso pa ana a Israeli, ndipo Yoshuwa wakati, limire zuŵa pa Gibeoni, na mwezi pa chigwa cha Aiyaloni. Na dzuwa na mwezi zinayima, mpaka Chiuta watateteza adani wawo, ndipo dzuwa linayima pakati pa thambo, nanga silinkapitilira ku kulowera mpaka kumaliziro kwa siku yimoza. Nanga yakuti iyeneyi yakaghumika zuŵa yakufanana uyu, nanga yakale nanga yakumalira, uyeneyi yakuti yakumva Chiuta wa mundu, chifukwa Mbuya wakalimbana pamoza na Israeli.

Ndipo afumira mfumu zisanu izi, ndipo zinabisika mu phanga la ku Makeda. Ndipo chakuwuzgika kwa Yoshuwa kuti, Mafumu asanu apezeka akubisika mu phanga mu Makeda. Ndipo Yoshuwa anati, Pitikani mabwe pa mulomo wa phanga, ndipo ikani amuna kuti awalondera. Koma inu musayime,

mukulondola kumbuyo kwa adani anu, na mugwire kumbuyo kwao, na musareke kulowa mu mizinda yao, pakuti Mbuya Mulungu wathu wapereka iwo mu manja athu. Ndipo zinachitika pamene Yoshuwa na ana onse a Israeli anamaliza kuwadula iwo kudula kwakukulu kwambiri mpaka kumapeto, ndipo opulumuka anapulumuka mu mizinda yolimbikitsidwa.

Nanga wanthu wose wakatembukira kwa Yoshuwa mu Makeda wamaso, nanga palibe munthu uyu wa wana wa Israyeli wakaguduka na lulimi lwakwe.

Ndipo Joshua anati, Tsegulani phanga, ndipo mutulutsemo mfumu zisanu izi mu phangamu. Nanga iwo wakatolera mafumu asanu mu lupanga: mfumu ya Yerusalemu, nanga mfumu ya Hebroni, nanga mfumu ya Yerimutu, nanga mfumu ya Lakisi, nanga mfumu ya Odolamu. Nanga pakuti iwo wakawatulusa kwa Yoshuwa, Yoshuwa wakakuŵa Israeli yonse, pamoza na iwo wakuyamba nkhondo iwo wakupitilira naye, wakuti kwa iwo: Pitani patsogolo nanga ikani miyendo yinu pa misingo ya iwo. Iwo wakasendela ndipo wakika miyendo yawo pa misingo yawo. Nanga Joshua wakati kwa iwo, Musatope iwo, wala musatope, khalani wolimba nanga khalani wamphamvu, chifukwa chomwecho Mbuya wakuchita kwa onse wakulwana wanu amene imwe mukulwana nawo. Nanga Joshua wapha iwo, nanga wapachika iwo pa matengo ghakusanu gha nkhuni, nanga walikuba wakupachikwa pa matengo gha nkhuni mpaka madzulo. Nanga chakachitika pa kulowelera kwa dzuwa, Yoshuwa analamula, nanga anawatulusa kufuma ku matabwa,

nanga anawaponyera mu chipinda, mucho anathawiramo, nanga anaviringizira mabwe pa chipinda mpaka lero.

Nanga Makeda wakatola pa zuŵa lila, nanga wakapha anthu ake na lupanga, nanga wakaononga chamoyo chilichose chakali mu iyi, nanga palije munthu wakasala mu iyi wakapulumuka kapena wathawa, nanga wakachitira mfumu ya Makeda monga mwakachitira mfumu ya Yeriko.

Ndipo Yoshuwa na Israyeli yense pamoza naye anachoka ku Makeda napita ku Libna, ndipo anauzingira Libna. Ndipo Mwenembumba wakapereka mudzi uwu mmanja mwa Israeli, ndipo wakalanda mudzi uwu, na mfumu yake, ndipo wakawupha mlupanga, na chinthu chonse chosema mmudzi uwu, ndipo palibe chomwe chinasala mmudzi uwu chopulumuka kapena kuthawa, ndipo wakachitira mfumu yake monga mwakachitira mfumu ya Yeriko.

Nanga Yoshuwa anachoka pamoza na Israeli yense kuchoka ku Lebna kulowa ku Lakishi, ndipo anaizungulira ndipo anaikomera. Ndipo Mwami wapereka Lakishi mmanja mwa Israeli. Ndipo anayitenga pa tsiku lachiwiri, ndipo anapha anthu onse ndi lupanga, ndipo anayiwononga kwathunthu, monga mwa mmene anachitira Libina. Pamenepo Elamu mfumu ya Gezeri anakwera kuti akawathandize anthu a ku Lakisi, ndipo Yoswa anamupha ndi lupanga pamodzi ndi anthu ake onse, mpaka palibe ndi mmodzi yemwe anapulumuka kapena kuthawa.

Ndipo Yoshuwa pamoza na Israeli yense anachoka ku Lakishi kulowa ku Odolamu, ndipo anauzingira mzindawo nanga kuuwomba nkhondo. Mbuya wakapereka uyo mu chiwoko cha Israyeli, ndipo wakalanda uyo mu dazi lila, ndipo wakapha uyo na lupanga, ndipo vyakupuma vyose wakapha mu chiwonongeko, monga mwakachitira Lakisi.

Nanga Joshua chakachoka pamoza na Israeli yonse ku Hebron, ndipo chakuzungulira mudzi uja. Ndipo anaumenya ndi lupanga, na chinthu chilichonse chokwepa chomwe chinali mmenemo, palibe chomwe chinatsala, monga momwe anachitira Odolamu, anawononga kwathunthu, na zonse zimene zinali mmenemo.

Nanga Joshua wabwera pamoza na Israeli yonse ku Debir, ndipo wakazungulira mzindawo. Vakaitenga iyo, na mfumu wake, na midzi yake, na vakamukantha iyo mu mlomo wa lupanga, na vakaiwononga iyo, na chinthu chili chonse chikupuma mu iyo, na vose vakaleka mu iyo munthu uyu wakupulumusika, mwakuti njira iyo vakachita ku Hebroni na mfumu wake, wenewo vakachita ku Debiri na mfumu wake.

Nanga wakakantha Yoshuwa nkhalango yose ya mapiri, nanga Negebu, nanga nkhalango ya phepo, nanga Asedothi, nanga mafumu wake. Si wakaleka wawo wopulumuka, nanga yose yakupuma umoyo wakaononkha, munjira iyo Mbuya Mulungu wa Israyeli wakalamula. Kuchokera ku Kadesh Barnea mpaka ku Gaza, yense ya Goshen mpaka ku Gibeon. Nanga mafumu

wonse awo, nanga nthaka yawo, Yoshuwa wakamenya kamoza, chifukwa Mbuya Mulungu wa Israeli wakalimbana nanga Israeli.

11

Monga koma wamva Jabesh mfumu wa Hazor, watumiza kwa Jobab mfumu wa Maron, na kwa mfumu wa Symoon, na kwa mfumu wa Aziph. na kwa mafumu wa ku Sidoni wamkuru, ku mapiri na ku Araba moyanganizana na Keneroti, na ku chigwa, na ku Fenaedori Na ku Akhananyi akha mmphepete mwa nyanja kuchokera kummawa, na ku Aamori akha mmphepete mwa nyanja, na Ahiti, na Aperezi, na Ajebusi akha mu phiri, na Ahivi, na akha pansi pa Herimoni mu nkhongo ya Masima. Ndipo iwo anatuluka pamoza na mafumu awo, monga mchenga wa mnyanja mu kuchuluka, na mahatchi na magaleta ambiri kwambiri. Nanga wafumu wose iwo wakasonkhana pamoza ndipo wakafika pa malo amoza, ndipo wakaika misasa yawo pa madzi a Maroni kuti walwane na Israeli.

Ndipo Mbuya wakulonga kwa Yoshuwa, Usaope nkhope yawo, pakuti mawa nyengo iyi Ine ndipereka wothawa iwo pamaso pa Israeli, mafalasi awo udzawadumula, ndipo magaleta awo udzawotcha mu moto. Yoshuwa nanga anthu wonse wankhondo wakiza mwadzidzidzi pa madzi a ku Maroni, ndipo wakaŵa pa iwo mmapiri. Nanga Mbuya wakawapereka iwo pasi pa ulamuliro wa Israeli, ndipo wakuwakantha wakuwafulumizga

mpaka ku Sidoni wamkuru, nanga mpaka ku Maserone, nanga mpaka ku zikonde za Masoki kummawa, ndipo wakawadumuza iwo mpaka palije naumoza wa iwo wakupulumuka. Ndipo Joshua anachita kwa iwo monga momwe Mbuya anamulamula, akadumula minyewa ya mahatchi awo, ndipo anatentha magaleta awo ndi moto.

Ndipo Joshua anabwerera mu nthawi imeneyo, ndipo anagwira Hazori ndi mfumu yake, ndipo Hazori kale inali kulamulira maufumu onse amenewa. Ndipo anapha chinthu chilichonse chikupuma mchithu ichi na lupanga, ndipo anawononga zonse, ndipo palibe chinthu chikupuma chinatsala mchithu ichi, ndipo anatentha Hazori na moto. Nanga mizinda yose ya vyumba vya mafumu, nanga mafumu wawo wakatola Yoshuwa, nanga wakawakoma iwo mu kamwa ka lupanga, nanga wakawasakaza iwo, munjira iyo yakalamula Mose mtumiki wa Mbuya. Koma mizinda yense yakulimbikitsidwa Israeli sanayitenthe, kupatula Hazor yokha yemwe Israeli anayitentha. Na vyose vya kufunkha vyake vakalanda kwa eni vana va Israyeli, koma ivo vyose vakawononga na lupanga mpaka wakawononga ivo; si vakaleka mwa iwo chinthu chili chose chakupuma. Munjira imene Mbuya wakalamula Mose mtumiki wake, na Mose munjira yeneyo wakalamula Yoshuwa, na chomwecho Yoshuwa wakachita. Nanga wakaphwanya chinthu chochokera muvyose ivyo Mose wakamulamula.

Ndi Yoshuwa analanda nkhundu yense ya mapiri, ndi nkhundu yense ya Negebu, ndi nkhundu yense ya Gosheni, ndi chigwa,

ndi kumadzulo, ndi phiri la Israeli, ndi vyakutsikira. Zinthu za ku phiri kuchokera ku phiri wa Chelcha, na chomwe chikwera ku Seir, na mpaka Balagad, na mapani a Lebanon pansi pa phiri la Hermon, na mafumu awo onse anawatenga, nawawononga, nawapha. Nanga mazuŵa ambiri Yoshuwa anapanga nkhondo na mafumu awa.

Nanga palibe mzinda uwo Israel sanaugomba, yose anaugomba mu nkhondo. Chakuti kudzera kwa Mwenecho kunachitika kulimbikitsa mitima yawo kuti akumane nawo mu nkhondo kwa Israeli, kuti awonongedwe, kuti chifundo chisaperekedwe kwa iwo, koma kuti awonongedwe, munjira imene Mwenecho ananenera kwa Mose.

Nanga wakiza Joshua mu nthawi iyo, ndipo waononga Anakim kuchokera mu dziko la mapiri, kuchokera ku Hebron, kuchokera ku Debir, kuchokera ku Anaboth, nanga kuchokera mu Judah wonse pamoza na mizinda yawo, ndipo waononga iwo Joshua. Kwamba kukasiyika wa Anakimu kuchokera kwa ana a Israyeli, koma chabe mu Gaza, nanga mu Gati, nanga mu Asidodi.

Nanga Yoshuwa analanda nkhongo yose, monga Mbuya analamula Mose, nanga Yoshuwa anapeleka iwo mu ulowa wa Israeli mu kugawana malinga na mifuko yawo, nanga nkhongo inapuma ku nkhondo.

12

Na awa ndi mafumu a dziko lapansi amene anapha ana a Israeli ndipo analandira cholowa dziko lawo kupyola Yorodano kuchokera kwa dzuwa chakummawa kuchokera ku chigwa cha Arinoni mpaka ku phiri la Herimoni, ndi dziko lonse la Araba kuchokera kummawa. Sihon mfumu wa Aamori, wakakhala ku Heshiboni, akulamulira kuchokera ku Arinoni umene uli mchigwa, mbali ya chigwacho, na theka la Giliyadi mpaka ku Jaboki, malire a ana a Amoni. Ndi Arabah mpaka nyanja ya Chinereti kummawa, ndi mpaka nyanja ya Arabah, nyanja ya mchere, kuchokera kummawa njira ya ku Beti-Yesimoti, kuchokera ku Temani pansi pa Asedoti-Pisiga. Nanga Og mfumu wa Bashan wasigilira kuchokera kwa zigalagala, uyo wakukhala mu Ashtaroth nanga mu Edrei. Mfumu kuchokera ku phiri Herimoni na kuchokera ku Sekai, na Basani yose mpaka malire a Geregesi, na Maki, na theka la Gileadi, malire a Sihoni mfumu ya Hesiboni. Mose mtumiki wa Mbuye na ana a Israeli anawakantha iwo, na Mose anapereka iyo mu vipimo vya cholowa kwa Rubeni, na Gadi, na ku theka lya fuko la Manase.

Ndipo awa ndi mafumu wa Aamori, amene Yoshuwa ndi ana a Israyeli anawapha ku tsidya lina la Yorodani kuchokera ku nyanja ya Balagadi mu chigwa cha Lebanoni, mpaka ku phiri la Chelcha, akukwera kupita ku Seiri. Yoshuwa anapereka dziko limeneli ku mafuko a Israyeli kuti alilandire malinga ndi gawo lawo. Mu phiri, na mu chigwa, na mu Araba, na mu Asedothi, na mu chipululu, na Negebu, Wahiti, na Wamori, na Wakananayo, na Waperizi, na Wahivi, na Wayebusi.

Mfumu wa ku Yeriko, na mfumu wa ku Ai, womwe uli pafupi na Beteli Mfumu wa ku Jerusalem, mfumu wa ku Hebron, Mfumu wa Hierimouth, mfumu wa Lachish, Mfumu wa Porch, mfumu wa Gezer, Mfumu wa Dabir, mfumu wa Gader, mfumu Hermath, mfumu Ader, Mfumu wa Lebna, mfumu wa Odollam. Mfumu anaenda. Mfumu Taphout, mfumu Opher, Mfumu Ophek wa Arok, mfumu Asom, Mfumu Symoon, mfumu Mambroth, mfumu Aziph, Mfumu wa Kadesh, mfumu wa Zahhak, Mfumu Maredoth, mfumu Iekom wa Karimeli, mfumu wa Odollam wa Pheneador, mfumu wa Gei wa ku Galilaya, Mfumu wa Tirzah, onse awa mafumu makumi awiri na asanu na anayi.

13

Nanga Yoshuwa wakalamba, nanga Mfumu wakuti kwa Yoshuwa, iwe wakalamba, nanga charu chikuru chakusigalira kuti chikhale ulowa. Ndipo iyi ndi nthaka yosiyidwa, malire a Afilisiti, Agesiri, ndi Mkanaani, Kuchokera ku dera losakhala anthu lomwe lili kumaso kwa Iguputo mpaka ku malire a Ekironi kumanzere kwa Akanaani, kuwerengedwa ku masatrapiya asanu a Afilisiti: Agaza, Aasidodi, Aasikeloni, Agiti, Aekironi, ndi Aeuayo. kuchokera ku Temani ndi dziko lonse la Kanaani patsogolo pa Gaza, ndi Asidoni mpaka ku Afeki, mpaka malire a Aamori ndi nthaka yose ya Galiath ya Afilisiti, ndi Lubani wose kufuma kuchomera kwa dzuwa kufuma ku Giligali pansi pa phiri la Herimoni mpaka pa kulowera kwa Hamati, Wonse wakukhala mmapiri kuchokera ku Lebanon mpaka ku

Masereti Memfomaim, wonse wa Sidoni, ine ndidzawawononga kuchokera pamaso pa Israeli, koma gawira dzikolo mu cholowa kwa Israeli, monga momwe ndinakuuzira.

Ndipo tsopano gawa dziko ili mu cholowa kwa mafuko asanu ndi anayi ndi theka la fuko la Manase. Kuchokera ku Yorodano mpaka ku nyanja yaikulu yakumadzulo kwa dzuwa, udzalipereka; nyanja yaikulu idzakhala malire. Ku mafuko ghawiri, na ku theka la fuko la Manase, ku Rubeni, na ku Gadi, Mose anapereka mu kupitilira kwa Yorodani, malinga na kuwuka kwa dzuwa. Mose, mtumiki wa Mbuya, anapereka kwa iye. kuchokera ku Aroeri, iyo ili pa mphepete ya mtsinje wa Arinoni, na mudzi uyo uli pakati pa chigwa, na Misori yonse kuchokera ku Medeba, Mizinda yonse ya Sihoni mfumu wa Aamori, uyo wakalamulira mu Hesiboni mpaka malire a ana a Amoni. Na Galaaditis na malire a Gesiri na Machati, phiri lonse la Herimoni na Basanitis yonse mpaka ku Acha Ufumu wonse wa Ogi mu Basani, uyo analamulira mu Asitaroti na mu Ederei, uyu anali wakuleka kuchokera kwa azilombo, ndipo Mose anamukantha, ndipo anamuononga. Ndipo ana a Israeli sanawononge Wagesiri, na Wamakati, na Wakanani, ndipo mfumu wa Gesiri na Wamakati anakhala pakati pa ana a Israeli mpaka lero.

Koma fuko la Levi silinalandire cholowa, Mbuye Mulungu wa Israeli, uyu ndi cholowa chawo, monga ananenera kwa iwo Mbuye, ndipo uyu ndi kugawa kumene Mose anagawira ana a Israeli ku Araboth Moab, kupita kwa Yorodano, pafupi na Jeriko.

Ndipo Mose wapereka kwa fuko la Reubeni malinga na mabanja awo. Ndipo malire awo anali kuchokera ku Aroer, umene uli pamaluso pa chigwa cha Arnon, pamodzi na mudzi umene uli mu chigwa cha Arnon, na chigwa chonse cha Misor. mpaka Hesiboni, na mizinda yonse yakukhala mu Misori, na Daiboni, na Bamoti Baala, na nyumba ya Meeliboti, na Bashan, na Bamoth, na Mephaath, na Kiriathaim ndi Sebama, ndi Serada, ndi Siyoni mu phiri la Enabi, Na Beth peor, na Asedoth Phasga, na Baiththaseinoth. Na mizinda yonse ya Misori, na ufumu wonse wa Sihoni mfumu ya Aamori, uyo Mose wakamukantha pamoza na vakulongozgi va Midiani, na Evi, na Rekemu, na Suri, na Huri, na Reba mukulongozgi wakuphiwa wa Sioni, na vakhala mu Sioni.

Ndi Balaamu mwana wa Beori mlosi anapha pa nthazi ya nkhondo.

Kwacitika kuti malire a Rubeni, Yorodani malire, uyu ndi cholowa ca ana a Rubeni mwankhala mafuko awo, mizinda yawo na minda yawo.

Mose anapereka kwa ana a Gadi monga mafuko awo. Malire awo anali Jazeri, mizinda yonse ya Gileadi, na theka la nthaka ya ana a Amoni mpaka ku Araba, iyo yili patsogolo pa Aradi. Ndi kuchokera ku Heshbon mpaka ku Araboth molingana ndi Mizpah, ndi Botanim, ndi Maan mpaka ku malire a Dibon. na Enadom, na Othargai, na Bainthanabra, na Sokchotha, na Saphan, na ufumu wonse wa Sihon mfumu ya Heshbon. Jordan

ukhala malire mpaka ku mbali ya nyanja ya Chinnereth, kuwala kwa Jordan, kuchokera kummawa. Iyi ndi cholowa cha ana aamuna a Gadi malinga na mafuko awo na malinga na mizinda yawo, malinga na mafuko awo khosi adzabwerera pamaso pa adani awo, chifukwa chinachitika malinga na mafuko awo mizinda yawo, na mafumu yawo.

Ndipo Mose anapereka ku theka la fuko la Manase molingana na mabanja awo. Ndipo malire awo anali kuchokera ku Maani, ufumu wonse wa Basani, ufumu wonse wa Ogi mfumu wa Basani, midzi yonse ya Yairi iyo yili mu Basani, mizinda makumi sita. Ndi theka la Gilead, ndi mu Ashtaroth, ndi mu Edrei, mizinda ya ufumu wa Og mu Bashan, kwa ana a Machir, ana a Manasseh, ndi kwa theka la ana a Machir, ana a Manasseh, malinga na mafuko awo. Awa ŵakuti Mose ŵakaŵagawira ulusi wakuwapitilira Jordan mu Araboth Moab, kumbali yakuwapitilira Jordan, kufupi na Jericho, kuchokera kummawa.

14

Ndipo awa ndi wakugawira cholowa wa ana a Israeli mu dziko la Kanani, amene anawagawira cholowa Eliezara wansembe, ndi Joshuwa mwana wa Nuni, ndi akuluakulu a mabanja a mafuko a ana a Israeli. Mwankhani wa maere valandile cholowa, munjira imene analamula Mbuya kudzera mu chanza cha Yoshuwa, ku mafuko asanu na anayi na theka la fuko. Kuchokera ku mbali kwa Yorodano. Ndipo kwa Alevi

sankawapereka cholowa pakati pawo. Chifukwa ana a Yosefe anali mafuko awiri, Manase na Efereimu, ndipo Alevi sanapatsidwe chigawo mu nthaka, koma mizinda yokhala, pamodzi na malo opatulika awo a ziweto zawo. Munjira imene analamula Mbuya kwa Mose, chomwecho anachita ana a Israeli, ndipo anagawa nthaka.

Ndipo anabwera ana a Yuda kwa Yoshuwa ku Giligala, ndipo Kalebu mwana wa Yefune Mkenizi anati kwa iye, Iwe ukudziwa mawu amene anayankhula Ambuye kwa Mose munthu wa Mulungu za ine ndi iwe ku Kadeshi Barineya. Makumi manayi pakuti zaka ndinali nthena apatuma neni Mose mtumiki wa Mulungu kuchokera Kadeshi Barneya kukacheza nkhongo, ndipo ndinayankha kwa iye mawu malinga na maganiziro ake. Alongo angu amene anakwera pamoza nane anasintha mtima wa anthu, koma ine ndinakhazikika kutsatira Mbuya Mulungu wangu. Ndipo Mose wakalumbira pa tsiku lilo, wakuti, Dziko limene unayenderapo lidzakhala cholowa chako ndi ana ako mpaka muyaya, chifukwa unadziperekapo kutsatira Ambuye Mulungu wathu. Ndipo lero wakundilera ine Mbuya mwa njira imene wanena, ichi chaka cha makumi anayi na chisanu, kuchokera pomwe Mbuya wanena mawu awa kwa Mose, ndipo Israeli wayenda mchipululu, ndipo lero taonani ine lero ndili na zaka makumi asanu na asanu na zisanu. Pachabe ndili wamphamvu lero, monga nthawi imene Mose ananditumа, chimodzimodzi ndili wamphamvu lero kuti ndituluke ndi kulowa mu nkhondo. Ndipo lero nkhukupemphani phiri ili, monga Mbuya ananenera pa tsiku lija, chifukwa mwamvera

mawu agha pa tsiku lija, koma lero Aanakimu bali uko, mizinda yalimbikira na yayikuru, nga chomwecho Mbuya ali nane, ndiwaonongerenge, monga Mbuya ananenerenge kwa ine.

Ndipo Yoshuwa wanamdalitsa, ndipo wanamupa Hebroni kwa Kalebu mwana wa Yefune mwana wa Kenazi monga cholowa. Chifukwa ichi, Hebroni inapangika kwa Kalebu mwana wa Yefune wa Kenizi mu cholowa mpaka lero, chifukwa iye anatsatira lamulo la Mbuye Mulungu wa Israeli. Dzina la Hebroni linali kale Mzinda wa Argobi, mzinda waukulu wa Aanakimu uyu, ndipo dziko linapuma ku nkhondo.

15

Ndipo malire a fuko la Yuda mwankhani na mabanja awo anali kuchokera ku malire a Idumeya kuchokera ku chipululu cha Sini mpaka Kadeshi kulowera ku Mbuto.

Ndipo malire awo anali kuchokera Kumwera mpaka gawo la nyanja ya mchere kuchokera ku msonga umene ukupita ku Kumwera. Ndi yidutira panyake pa kunyamuka kwa Akarabini, ndi yizungulira Zina, ndi yikwera kufuma kumwera kupita ku Kadeshi Barneya, ndi yituluka ku Hezironi, ndi yikwera kupita ku Sarada, ndi yituluka kuya kumadzulo kwa Kadeshi. Ndipo imatuluka pa Salimona, ndi kudutsa mpaka ku chigwa cha Ayigupto, ndipo kutuluka kwake kwa malire kudzakhala pa nyanja. Uwu ndi malire awo kuchokera ku Mwera.

Malire kuchokera kummawa ndi nyanja yonse ya mchere mpaka ku Yorodani. Malire yawo kuchokera kumpoto, kuchokera ku phiri la nyanja ndi kuchokera ku mbali ya Yorodani. Ikwera malire pa Betaglamu, ndipo ikudutsa kuchokera kumpoto pa Betaraba, ndipo ikwera malire pa mwala wa Baoni mwana wa Rubeni. Na malire ghakwera pa chinayi cha chigwa cha Akori, na ghakutsikira pa Giligala, iyo ndi yakutalikana na kukwera kwa Adumimu, iyo ndi kwa Kusumba ku chigwa, na ghakudutsa pa madzi gha kasupe gha dzuwa, na njira yakhe yakutulukira yikhala kasupe Rogeli. Ndipo malire akukwera ku chigwa cha Hinnom, pa msana wa Yebusi kuchokera kummwera, uyu ndi Yerusalemu, ndipo malire akudutsa pa msonga wa phiri, umene uli motsatira nkhope ya chigwa cha Hinnom ku nyanja, umene uli kuchokera mbali ya dziko la Refaimu pa kumpoto. Ndipo malire amapitirira kuchokera pamwamba pa phiri mpaka ku kasupe wa madzi wa Nafito, ndipo amapitirira kupita ku phiri la Efroni, ndipo malire adzatsogolera ku Baala; uwu ndi mzinda wa Yarimu. Na malire adzapita kuzungulira kuchokera ku Baala mpaka ku nyanja, na adzadutsa mu phiri la Asara kumbuyo kwa mzinda wa Jarini kuchokera kumpoto, uwu ndi Chasaloni, na adzatsikira ku mzinda wa dzuwa, na adzadutsa kummwera. Ndipo malire akudutsa kumbuyo kwa Ekironi kumpoto, ndipo malire adzatuluka ku Sukoti, ndipo malire adzadutsa ku Kumwera, ndipo adzatuluka ku Libina, ndipo kutuluka kwa malire kudzakhala ku nyanja. Ndipo malire awo kuchokera ku nyanja, nyanja yikulu idzakhala malire. Awa ndi malire a ana a Yuda mozungulira monga mwa mabanja awo.

Ndipo kwa Kalebu mwana wa Yefune wanapereka gawo pakati pa ana a Yuda chifukwa cha lamulo la Mulungu, ndipo Yoswa wanamupatsa mudzi wa Ariboki umene ndi likulu la Anaki, uwu ndi Hebroni. Ndipo Kalebe mwana wa Yefune anaononga kuchokera kumeneko ana atatu a Anaki: Sheshai, Talimai na Ahimani. Ndipo Kalebu anakwera kuchokera kumeneko kwa anthu okhala ku Debiri, ndipo dzina la Debiri kale linali Mzinda wa Malemba.

Nanga Kalebu wakhamba, Uyo angakhale watola nanga wakwaniska mudzi wa Malemba nanga wakwaniska uwo, ndikhupeleka kwa iye Akisa mwana wangu wamkazi kuti akhale mkazi wake. Ndi Gotonieli mwana wa Kenezi mlongo wa Kalebu anaitenga, ndipo anamupatsa Asikani mwana wake wamkazi kukhala mkazi wake. Nanga chakachitika pamene anakuluka iye nanga wamuphunzitsa iye, kunena, ndidzapempha tate wangu munda, nanga walilira kuchokera pa bulu, nanga Kalebe wanena kwa iye, chiyani chili kwa iwe? Nanga wakamuwuza kuti, Patsa kwa ine dalitso, chifukwa wandipatsa ku nthaka ya Negebu, patsa kwa ine Bothanis. Nanga wakapatsa uyu Gonathla yakwamba nanga Gonathla yakutsika.

Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Yuda. Mizinda yawo inakhala mizinda ya fuko la ana a Yuda pa malire a Edomu pa chipululu, na Baseeleel, na Ara, na Hazor. Na Ikam, na Regma, na Arouel. ndi Kadesh, ndi Asorionain, ndi Mainam, na Balmaana, na midzi yawo, Na mizinda ya Asheron, iyi ndi Hazor. ndi Yako, ndi

Salma, ndi Moladah, ndi Seri, ndi Baalath, ndi Cholasheola, ndi Beersheba, ndi midzi yawo, ndi minda yawo, Bala, na Bakok, na Asom, na Elboudad, na Bethel, na Hormah. na Zikilagi, na Makarimi, na Setenaki, Na Labos, na Sale, na Eromoth, mizinda makumi ghawiri na lipfumbuli, na midzi yawo.

Mchigwa munali Ashtaol, Zorah, na Eshtaol. Nanga Wakuluka, nanga Wakatambasula, nanga Iluthoth, nanga Mzamba, na Jermouth, na Odollam, na Membra, na Saocho, na Iazeka, na Sakarim, na Gadera, na mizinda ya pa mphepete yake, mizinda khumi na inayi, na midzi yawo. Seneh, ndi Adasan, ndi Magadalgad. na Dalad, na Maspha, na Iachareel, Na Basedoth, na Ideadalea, na Chabra, na Maches, na Maachos, ndi Gedori, ndi Bagadieli, ndi Nomani, ndi Machedani, mizinda khumi ndi isanu ndi imodzi, ndi midzi yawo. Lebna, na Ithak, na Enoch, na Iana, na Nasib, na Keilam, na Akiezi, na Kezib, na Bathesar, na Ailom, mizinda khumi, na midzi yawo. Ekron, na midzi yake, na mipanda yawo, kuchokera ku Ekron mpaka ku Gemna, na mizinda yonse yiri pafupi na Asedoth, pamoza na midzi yawo, Asiedoth, na midzi yake, na minda yake, Gaza, na midzi yake, na minda yake mpaka mtsinje wa Iguputo, na nyanja yikulu ikugawaniska.

Nanga mu nyika ya mapiri Shamiri, nanga Jeteri, nanga Soko. na Flowing, na mzinda wa Malemba, uwu ndi Debir. na Anon, na Into, na Manna, na Aisam, Na Gosem, na Halu, na Hanna, na Gilom, mizinda khumi na yimoza, pamoza na midzi ya iwo. Airem, na Remna, na Soma, Na Jemain, na Baethachu, na

Phakoua. na Euma, na mzinda wa Arbok, uwu ndi Hebron, na Sorath: mizinda vinayi pamoza na zolima za iwo. Maon, na Carmel, na Ziph, na Juttah, na Jariel, na Arikam, na Zakanaim. na Gibeah, na Timnah, mizinda visanu na vinai, pamoza na midzi yawo, Ailoua, na Beth zur, na Geddon, na Magaroth, na Bethanam, na Thekoum, mizinda isanu na chimoza, pamoza na midzi yawo, Kiriath baal, uyu ndi mudzi wa Jarim, na Sotheba, midzi iwiri, pamoza na zikhaliro zawo. na Baddargeis, na Tharabaam, na Ainon, Na Aiochioza, na Naflazon, na mizinda ya Sadon, na Arcades, mizinda isanu na iwiri, na midzi yawo.

Muyebusi walikala mu Yerusalemu, ndipo wanangwa wa Yuda wanangalimbikanga kuwononga iwo, ndipo Wayebusi walikala mu Yerusalemu mpaka lero uyu.

16

Nanga yakachitika malire a ana a Yosefe kuchokera ku Yorodani wa pa Yeriko kummawa, nanga ikakwera kuchokera ku Yeriko kuluta ku mapiri, chipululu, kuluta ku Beteli Luza. Ndipo idzatuluka ku Bethel, ndipo idzadutira pa malire a Ahatarthi. Ndi yizadutira pa nyanja pa malire a Attalim mpaka ku malire a Beth horon yakuya pansi, ndi kutuluka kwawo kuzakhala pa nyanja. Ndipo ana a Yosefe, Efereimu ndi Manase, analandira cholowa chawo.

Malire a ana a Efuraimu mwankhala mafuko awo yakachitika,

ndipo malire a cholowa chawo yakachitika kuchokera kummawa Ataroti nanga Eroki mpaka Beti horoni yakummwamba nanga Gazara. Ndipo malire ghawo ghakafika pa nyanja ku Icasmon kuchokera kumpoto kwa Therma, ndipo ghakuzungulira kummawa ku Thenasa na ku Shelesh, ndipo ghakadutsa kuchokera kummawa ku Ianoka. Na mu Macho, na Ataroth, na midzi ya iwo, na yizakwiza pa Jeriko, na yizatuluka pa Yorodani. Ndipo kuchokera ku Manda malire akupita pa nyanja pa Chelkana, ndipo njira yawo idzakhala pa nyanja, iyi ndi cholowa cha fuko la Efuraimu monga mabanja awo.

Ndi mizinda yonse iyo inapatulwa kwa ana a Efuraimu pakati pa cholowa cha ana a Manase, mizinda yonse ndi midzi yawo. Nanga Eferaimu sanawononge Mkanaani wakukhala mu Gazeri, ndipo Mkanaani wakakhala mu Eferaimu mpaka masiku agha, mpaka Farao mfumu wa Iguputo wakwera, ndipo watolola mudzi uwu, ndipo wawutentha ndi moto, ndipo Akanaani, ndi Aperezi, ndi wakukhala mu Gazeri, wawapha, ndipo Farao waupereka mudzi uwu kukhala chuma cha ukwati kwa mwana wake wamkazi.

17

Ndipo zinachitika malire a fuko la ana a Manase, chifukwa uyu anali woyamba kubadwa kwa Yosefe, Makiri woyamba kubadwa wa Manase atate wa Giliyadi, pakuti anali munthu wankhondo, mu Giliyadi ndi mu Basani. Ndipo zinachitika kwa

ana aamuna a Manase otsalawo monga mwa mafuko awo, kwa ana aamuna a Iezeri, ndi kwa ana aamuna a Heleki, ndi kwa ana aamuna a Jezieli, ndi kwa ana aamuna a Sekemu, ndi kwa ana aamuna a Semida, ndi kwa ana aamuna a Oferi, awa ndi aamuna monga mwa mafuko awo.

Ndipo kwa Salpaad mwana wa Opher kunalibe ana amuna koma ana akazi, ndipo awa ndi mayina a ana akazi a Salpaad: Maala, Noua, Egla, Melcha, ndi Thersa. Ndipo anayima pamaso pa Eleazara wansembe, na pamaso pa Yoshuwa, na pamaso pa akulungwa, akunena kuti, Mulungu analamula kudzera mu dzanja la Mose kutipatsa ife cholowa pakati pa abale athu, ndipo anawapatsa kudzera mu chilamulo cha Mbuya gawo pakati pa abale a bambo wawo. Ndi malamba yawo inagwa kuchokera ku Anassa, ndi chigwa cha Labek kuchokera mu dziko la Gilead, limene lili patsidya pa Jordan, Chifukwa ana akazi a ana a amuna a Manase analandira cholowa pakati pa abale awo, ndipo dziko la Gilead linakhala la ana a amuna a Manase amene anatsala.

Ndipo malire a ana a Manase anali Delehanati, umene uli patsogolo pa ana a Anati, ndipo unapita ku malire ku Jamini ndi Jasibu ku kasupe wa Tafitoti. Kudzakhala kwa Manase, ndipo Tafeti pa malire a Manase, kwa ana a Efereimu. Ndipo malire adzatsikira pa chigwa cha Karana chakummwera monga chigwa cha Jariela, mtengo wa terebinti wa Eferaimu pakati pa mzinda wa Manase, ndipo malire a Manase akumpoto ku mtsinje, ndipo kutuluka kwake kudzakhala nyanja Kuchokera ku Mwera kwa

Eferaimu, na pa Mpoto kwa Manase, na nyanja ikakhala malire kwa iwo, na pa Aseri ikakomanako pa Mpoto, na kwa Isakara kuchokera ku mawa. Ndipo Manase adzakhala mu Isakara ndi mu Aseri, Baitani ndi midzi yawo, ndi anthu okhala ku Dori, ndi midzi yake, ndi anthu okhala ku Megido, ndi midzi yake, ndi gawo lachitatu la Mafeta, ndi midzi yake.

Ndipo ana a Manase yakuleka kuwononga mizinda iyi, ndipo Wakanaani yakuza kukhala mu dziko ili. Ndipo zinachitika kuti pamene ana a Israeli anakhala amphamvu, ndipo anachita Akanaani kukhala akapolo, koma kuwawononga iwo sanawawononga.

Vakayankha koma vana va Yosefe kuna Yoshuwa, vakulonga, Cifukwa cani wakatupatsa ife gawo limoza na cipimo cimoza? Ife tili vanhu vavuwa, na Mulungu wakatudalitsa. Nanga Yoshuwa anati kwa iwo, Nga anthu akulu muli, pitani ku nkhalango nanga mudziswelere malo nga phiri la Eferaimu likukunyinyitani. Ndipo anati, Phiri la Efuraimu silikutikondweresa ife, ndipo Wakanaani wokhala mu Beti-shani ndi mmidzi yake, ndi mu chigwa cha Jezireeli, ali ndi akavalo osankhidwa ndi chitsulo. Ndipo Joshua wakati kwa ana a Joseph, Nga wanthu wambirimbiri uli na mphamvu yayikuru, si ukhala na gawo limoza, Nkhuni pakuti chisaka chikhala chako, chifukwa chisaka ndi, na ukhachotsa, na chikhala chako, na pamene ukhawononga Mkanaani, chifukwa hatchi wasankhula kwa iye ndi, iwe chifukwa ukhagona wake.

18

Ndipo msonkhano wose wa ana a Israeli wakasoŋkhana ku Shilo, ndipo yakaika penepo hema ya umboni, ndipo charu chakagonjeka na iwo.

Ndipo anasala ana a Israeli amene sanagawane cholowa, mafuko asanu ndi awiri. Ndipo Yoshuwa anawuza ana a Israeli kuti, Kwa nthawi itali bwanji mungakhale olemekezeka kulowa mcholowa chifumu cha dziko limene Yehova Mulungu wathu watipatsa? Perani anthu atatu kuchokera mwa inu mu mtundu uliwonse, ndipo akwezeke adutse mdzikomo, ndi kulembera yomweyo pamaso panga, monga mmene kufunika kugawa yomweyo. Ndipo adutsa kwa iye, Na wagawanira zigawo zisanu na ziwiri. Yuda wakhazikenge malire awo kumwera, na ana a Yosefe wakhazikenge malire awo kumpoto. Koma inu gawani nthaka magawo asanu na awiri, ndipo bwerani nazo kuno kwa ine, ndipo ndidzakutulutsani chigawo pamaso pa Mbuya Mulungu wathu. Ayi, pakuti nkhali gawo kwa ana a Levi mwa inu, unsembe wa Ciuta ndi gawo lake. Na Gadi na Rubeni na cikamu ca pakati ca fuko la Manase bakatola cholowa cakwe kuseri kwa Yorodani pa kuwuka kwa dzuwa, iyo wakapa kwa iwo Mose mtumiki wa Ciuta.

Anyamuna ananyamuka nayenda, ndipo Yoshuwa analamula anyamuna amene ankapita kukayesa chalo, nati: Yendani mukayese chalo, ndipo mubwerere kwa ine, ndipo pano

ndidzakupangilirani chigawo pamaso pa Mbuya mu Shilo. Ndipo wakapita, nakuyenda mu nyika, nakuiwona, nakuilemba malinga na mizinda, zigawo zisanu na ziwiri mu bukhu, ndipo wakaibwera kwa Yoshuwa. Ndipo Joshua waponya iwo chigawo mu Shiloh pamaso pa Mbuya.

Ndipo yakachoka nsolo ya fuko la Benjamin woyamba monga mwa mabanja awo, ndipo yakachoka malire a nsolo yawo pakati pa ana a Yuda ndi pakati pa ana a Yosefe.

Malire awo anachokera kumpoto, kuchokera ku Yorodani malirewo akakwera kumbuyo kwa Yeriko kuchokera kumpoto, ndipo akakwera pa phiri kulowera ku nyanja, ndipo kutuluka kwake kunali Mabdaritis Bethon. Nanga malire azadutira kutyochera kumeneko ku Luza pa msana wa Luza kutyochera ku Mwera wake, uyu ndi Beteli, nanga malire azatsikira ku Matarot Oreki pa chipululu, icho chili ku Mwera kwa Beti-horoni yakutsika.

Ndipo malire adzadutira ndi kudutira pa chigawo chikuyangana ku nyanja kuchokera Kumwera, kuchokera ku phiri pa nkhope ya Beth horon Kumwera, ndipo chikutulukira chake chidzakhala ku Kariath Baal, iyi ndi Kiriath jearim, mudzi wa ana a Yuda. Iyi ndi chigawo cha ku nyanja.

Ndipo gawo lakupita ku Mwera kuchokera ku gawo la Kariath Baala, ndipo malire adzadutsa kulowa ku Gasini, pa kasupe wa madzi wa Nafto. Malire ghakatsikira pa chigawo, ichi ndi

chakuti patsogolo pa chigwa cha Sonnam, icho chili kuchokera pa chigawo cha Emek Rephaim kumpoto, nanga ghakatsikira Gaienna pa msana wa Jebousai kuchokera kumwera, ghakatsikira pa kasupe wa Rogel. Ndipo idzadutsa pa kasupe wa Beth shemesh, ndipo idzadutsa pa Galiloth, umene uli woyanganana ndi kukwera kwa Etham, ndipo idzatsikira pa mwala wa Baion wa ana a Reuben. Ndi yizadutira mmbali mwa msana wa Betarabah kuchokera kumpoto, ndi yizatsikira pa malire pa msana wa nyanja kuchokera kumpoto. Ndi yakutuluka ya malire ikhala pa chigwa cha nyanja ya mchere pa Kumpoto ku mbali ya Yorodano kuchokera Kummwera, izi ndi malire kuchokera Kummwera.

Ndipo Yorodani ukhala malire kuchokera kummawa, ichi ndi cholowa cha ana a Benjamini, malire ake onse mozungulira monga mwa mabanja awo.

Ndipo midzi ya ana a Benjamini inakhala malinga na mabanja awo: Yeriko, na Betegai, na Amekasi, na Baithabara, na Sarai, na Besana, na Aien, na Phara, na Ephrathah, na Caraphah, na Chephirah, na Moni, na Gibeah, mizinda khumi na iwiri, na midzi yawo. Gibeon, na Ramah, na Beeroth, na Mass, na Miron, na Amok, na Phira, na Kaphan, na Nakan, na Zelekan, na Thareela Na Jebus, uyu ndi Jerusalem, na Gabaoth, Jarim, mizinda khumi na itatu, pamoza na midzi yawo. Uyu ndi cholowa cha ana a Benjamin malinga na mafuko awo.

19

Ndipo chigawo chachiŵiri cha ana a Simoni chinachoka, ndipo cholowa chawo chinakhala pakati pa zigawo za ana a Yuda. Ndipo yakachitika gawo wawo Beersheba, na Samaa, na Moladah. na Arsola, na Bola, na Jason, na Erthoula, na Maganizo, na Hormah, ndi Sicelac, ndi Baithmachereb, ndi Sarsusin, na Batharoth, na minda yawo, mizinda khumi na itatu, na midzi yawo. Quiet, na Warm, na Jether, na Dry, mizinda inayi pamoza na midzi yawo, Kuzungulira mizinda yawo mpaka Baleki kupita Bameti kuya ku Mwera, iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Simeoni malinga na mabanja awo. Kuchokera ku gawo la Yuda cholowa cha fuko la ana a Simeoni, chifukwa gawo la ana a Yuda linali likulu kuposa lawo, ndipo analandira ana a Simeoni mu pakati mwa gawo lawo.

Ndipo maere gha chiwemi gha chitatu ghakatulukilira Zebuluni malinga na mabanja ghawo, malire gha cholowa chawo ghakakhala Eshedekgola, malire ghawo. Nyanja na Magelda, ndipo zidzakumana pa Betharabah mu chigwa chimene chili patsogolo pa Jeknam. And wabwelera kuchokera ku Seddouk ku opposite kuchokera ku east Beth shemesh pa malire a Chaseloth aith, ndipo idadutsa pa Dabiroth, ndipo akakwera pa Phanggai. Ndipo kuchokera kumeneko adzazungulira kuchokera kutsogolo ku mawa pa Geba, pa mzinda wa Katati, ndipo adzadutsa pa Rimoni ku thanthwe la mphepete ya mwala. Na malire akhazungulira kumpoto mpaka ku Hamati, ndipo njira yawo

ikhafika ku Zifroni, na Katanath, na Nabaal, na Symoon, na Jericho, na Baithman. Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Zebuloni malinga na mabanja awo, mizinda na midzi yawo.

Ndipo kwa Isakara kunachoka maere achinayi. Ndipo malire awo anali Iazieli, na Chasalothi, na Sunami, ndi Agisi, ndi Siona, ndi Reeroti, ndi Anakerete, na Dabiron, na Kishon, na Rebes. Na Remmas, na Ieon, na Tomman, na Aimarek, na Bersaphes. Ndipo malire adzakumana pa Gathbor, ndi pa Salim monga nyanja, ndi Beth shemesh, ndipo kutuluka kwa malire wake kudzakhala Yorodani. Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Isakara monga mafuko awo, mizinda ndi midzi yawo.

Ndipo gawo la cisanu linali la Asheri malingana na mabanja awo. Ndipo malire awo anali Exeleketh, na Aleph, na Baithok, na Keaph, Na Elimeleki, na Amieli, na Maaseya, na chidzalumikizga ku Karimelo malinga na nyanja, na ku Ziyoni, na Labanati. Ndipo adzabwerera kuchokera kummawa kwa dzuwa na Baitegenethe, ndipo adzalumikizana na Zabuloni na Ekigai, na Fitaheli kumpoto, ndipo adzalowa mmalire a Safitaibaithime na Inaeli, ndipo adzadutsa kulowa mu Chobamosomeli, Na Wakafika, na Rahab, na nakhala kufuna, na Kanthan mpaka ku Sidoni wamkulu. Ndi malire akubwezera ku Rama, ndi mpaka kasupe wa Masphassat, ndi wa Atiriya, ndi malire akubwezera pa Jasiph, ndi kutuluka kwake kukhala nyanja, ndi Apoleb, ndi Echozob. na Archob, na Aphek, na Rhaau. Iyi ndi cholowa cha fuko lya ana a Asher mwakufanana na mabanja awo, mizinda ndi midzi yawo.

Nanga kwa Nafutali kwatuluka chigawo cha cisanu na chimoza. Nanga malire awo akakhala Moolam, nanga Mola, nanga Besemiin, nanga Arme, nanga Nabok, nanga Iephthamai, mpaka Dodam, nanga maulendo akhe akakhala Yorodani. Ndipo malire asobozera ku nyanja ku Aththabor, ndipo adutira kuchokera kumeneko Iakana, ndipo akumana na Zebuloni kuchokera Kumwera, ndipo Asheri akumana na nyanja, ndipo Yorodani kuchokera kummawa kwa dzuwa.

Mizinda yolimbikitsidwa ya Atiriya inali Tiro, ndi Omatadaketi, ndi Kenereti, na Armath, na Arael, na Hazor, nanga Mabini, nanga Asarioni, nanga chitsime cha Asori Na Keroe, na Megalaarim, na Baiththame, na Thessamys. Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Nafutali.

Nanga kwa Dan kunachoka chigawo cha cisanu na ciwiri. Ndipo malire awo anali Sarati, na Asa, na mizinda ya Samau. Na Salamisi, na Mchenga, na Silatha, na kuwatenga, na Timna, na Ekroni, na Alcatha, na Begeton, na Gebeelan, na Azor, na Banaibakat, na Gethremmon, Na kuchokera ku nyanja ya Makhwala, malire woyandikana na Yopa. Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Dan mwakufanana na mabanja awo, mizinda yawo na midzi yawo.

Ndipo ana a Dani anapita ndipo analimbana ndi Lakishi, ndipo anayigwira, ndipo anayikantha ndi lupanga, ndipo anakhala mmenemo ndipo anayitcha dzina lake Leshem dani.

Ndipo iwo yakaenda kulowa mu charu mwakupita malire awo, ndipo ana a Israeli yakamupha Joshua mwana wa Nun chigawo pakati pawo. Kudzera mu chilamulo cha Chiuta, vakapereka kwa iye mudzi uyo wakapempha, Thamnasaarch, uyo uli mu phiri la Efuraimu, ndipo wakamanga mudziwo, nakukhala mu iwo.

Awa ndi magawo amene Eliezara wansembe, na Yoshuwa mwana wa Nuni, na akuluakulu wa mabanja mu mifuko ya Isiraeli anagawa mwa maere ku Shilo pamaso pa Ambuye, pafupi na zitseko za hema ya umboni, ndipo anapita kulowa mu dziko.

20

Ndipo Mbuya analankhula kwa Yoshuwa, kunena, Yankhulani kwa ana a Israeli, mukunena, patsani mizinda ya malo a kuthawira, imene ndinati kwa inu kudzera mwa Mose. Pothawiro kwa wakupha wakumenya mtima mosakonzekera, na mizinda ikhale pothawiro kwa inu, na wakupha sangafe na wolipsira mwazi, mpaka ayime pamaso pa msonkhano mu chiweruzo.

Ndipo anagawa Kadeshi mu Galileya mu phiri la Nafutali, na Shekemu mu phiri la Efereimu, na mzinda wa Ariboki, uwu ndi Hebroni, mu phiri la Yuda.

Na ku mbali ya Jordan anapereka Bosori mu chipululu mu chigwa kuchokera mu mtundu wa Rubeni, na Aremoti mu Gileadi kuchokera mu mtundu wa Gadi, na Gauloni mu Basani kuchokera mu mtundu wa Manase.

Izi mizinda iyi yitamikwa kwa ana a Israeli na mlendo uyo wakukhala mwa iwo, kuthawira kweneko wonse wakupha moyo mwakusazindikira, kuti asafe mwa chanza cha wolipsira mwazi, mpaka ayime pamaso pa msonkhano mu chiweruzo.

21

Ndipo anayandikira akuluakulu a ana a Levi kwa Eleazara wansembe, ndi Joshua mwana wa Nuni, ndi kwa atsogoleri akuluakulu a mabanja a mafuko a Israeli. Ndipo tinati kwa iwo ku Shilo mu dziko la Kanani, tichiti, Mbuya analamula mwa dzanja la Mose kutipatsa mizinda yokhala, ndi malo a msipu a ngombe zathu. Ndipo anapereka ana a Israeli kwa Alevi mizinda ndi minda yawo ya kudyetsera ziweto mu kugawira chifukwa cha lamulo la Ambuye.

Nanga chigawo chakachoka ku wanthu wa Koati, nanga yakachoka ku wana wa Aroni wansembe wa Walevi kuchokera mu mtundu wa Yuda, nanga kuchokera mu mtundu wa Simeoni, nanga kuchokera mu mtundu wa Benjamini kwa chigawo, mizinda khumi na itatu.

Ndipo kwa ana a Kohati amene anatsala, kuchokera ku fuko la Efereimu ndi kuchokera ku fuko la Dani ndi kuchokera ku theka la fuko la Manase, mizinda khumi mwa maere.

Ndi kwa ana a amuna a Gedesoni kuchokera ku fuko la Isakara ndi kuchokera ku fuko la Asere ndi kuchokera ku fuko la Nafutali ndi kuchokera ku theka la fuko la Manase mu Basani, mizinda khumi na itatu.

Ndipo kwa ana a Merari malinga na mafuko awo, kuchokera ku fuko la Rubeni ndi kuchokera ku fuko la Gadi ndi kuchokera ku fuko la Zebuloni, ndi maere, mizinda khumi ndi iwiri.

Ndipo ana a Israeli anapereka kwa Alevi mizinda ndi malo awo a kudyetsera ziweto, munjira imene Ambuye analamula Mose, pogwiritsa ntchito maere.

Fuko wa ana a Yuda nanga fuko wa ana a Simoni nanga fuko wa ana a Benjamini wakapereka mizinda iyi, ndipo wakatchiziwa mazina. Kwa ana a Aroni kuchokera kwa anthu a Koati wa ana a Levi, chifukwa kwa iwo kunachitika chigawo. Ndipo wapereka kwa iwo mzinda wa Kariatariboki, mzinda wamkulu wa Aenaki, uwu ndi Hebroni mu phiri ya Yuda, pamoza na malo gha kudyesera makola ghakuzungulira. Ndi minda ya mudzi, ndi midzi yake, Yoshuwa anapereka kwa ana a Kalebu mwana wa Yefune kuti ikhale yawo.

Ndipo kwa ana a Aaroni anapereka mudzi wa kuthawirako kwa

wakupha munthu, Hebroni, pamodzi ndi malo ake opatulika, ndiponso Lemna, pamodzi ndi malo ake opatulika, Na Ailom, na vyakugawanikwa vyake, na Tema, na vyakugawanikwa vyake, Na Kuseka, na yakuti yapatukana iyi, na Debir, na yakuti yapatukana iyi, Na Asa pamoza na malo ake olekanizika, na Tanu pamoza na malo ake olekanizika, na Beth shemesh pamoza na malo ake olekanizika, mizinda visanu na vinai kuchokera ku mafuko awiri awa. Nanga kuchokera ku mtundu wa Benjamini, Gibeoni pamoza na malo ghakwe ghakulembedwa, nanga Gateti pamoza na malo ghakwe ghakulembedwa, Na Anathothi na vyakugawanikwa vyake na Gamala na vyakugawanikwa vyake, mizinda yinayi. Imizinda yonse ya ana a Aroni wa ansembe ndi khumi na itatu.

Ndipo kwa ana a Kohati, Alevi otsalira mwa ana a Kohati, mudzi wa ansembe awo unachokera ku fuko la Efereimu, Na vakawapha iwo mudzi wa kuphalira wa wakupha munthu, Shekemu, pamoza na vyakugawanika vyake, na Gazara pamoza na vyakuti kwa iyo, na vyakugawanika vyake. Nanga Beth horon, pamoza na mizinda inayi yipatulikiwa. Nanga kuchokera mu mtundu wa Dan, Elkothaim, nanga malo ghake ghakulongosoka, nanga Gethedan, nanga malo ghake ghakulongosoka, Ndi Aijalon, ndi malo ghakupatulira gha iyi, ndi Getheremmon, ndi malo ghakupatulira gha iyi, mizinda inayi. Ndipo kuchokera ku theka la fuko la Manase, Taanaki ndi malo ake opatulika, ndi Iebata ndi malo ake opatulika, mizinda iwiri. Mizinda yonse khumi, ndi zinthu zinapatukizidwa kwa iwo, kwa anthu ana a Koati otsalawo.

Ndipo kwa ana a Geresoni Alevi kuchokera ku theka la fuko la Manase mizinda yomwe inayikidwa padera kwa anthu amene anapha munthu, Golani mu Basani pamodzi ndi malo ake, ndi Bezeri pamodzi ndi malo ake, mizinda iwiri. Ndipo kuchokera mu fuko la Isakara, Kisoni, na malo ghakupatulika agho, na Deba, na malo ghakupatulika agho, Na Ramoti pamoza na vyakugawanika vyake na Chitsime cha Malemba pamoza na vyakugawanika vyake, mizinda inayi. Ndipo kuchokera mu fuko la Asher, Basellath pamoza na malo ake apapatwa, na Dabbon pamoza na malo ake apapatwa Na Chelkat pamoza na malo ake akupatulwa, na Rahab pamoza na malo ake akupatulwa, mizinda inayi. Na kuchokera mu fuko la Nafutali, mzinda woyikwa padera kwa wakupha munthu, Kadesi mu Galileya, pamoza na malo ake oyikwa padera, na Hamoti, pamoza na malo ake oyikwa padera, na Karitani, pamoza na malo ake oyikwa padera, mizinda itatu. Mizinda yonse ya Gedesoni mwankhala mafuko awo inali mizinda khumi na itatu.

Ndipo kwa anthu ana a Merari Alevi ena otsalawo kuchokera mu fuko la Zebuloni, Maan, ndi malo ake a kudyetsera ziweto, ndi Kadeshi, ndi malo ake a kudyetsera ziweto, Nanga Zillah, nanga malo gha kudyera kwa izo, mizinda itatu. Ndipo kutalika kwa Yorodano wa kulingana na Yeriko, kuchokera mu mtundu wa Rubeni, mudzi wa kupulumukira wa wakupha, Bosori mu chipululu, Miso, ndi malo a kudyetsa ake, ndi Yazeri, ndi malo a kudyetsa ake, Na Dekmon pamoza na malo gha kudyesera gha yene, na Mapha pamoza na malo gha kudyesera gha yene, mizinda inayi. Ndipo kuchokera ku fuko la Gadi, mudzi wa

pothawirako wa wakupha munthu, na Ramoti mu Gileadi, na minda yake yodyetsera ziweto, Mahanaimu, na minda yake yodyetsera ziweto, na Heshbon na minda yakudyera yake, na Jazer na minda yakudyera yake, mizinda yonse inayi. Mizinda yonse kwa ana a Merari monga mafuko awo a otsala kuchokera mu fuko la Levi, ndipo malire ake anali mizinda khumi na iwiri.

Mizinda yonse ya Walevi mu pakati pa chuma cha ana a Israeli inali mizinda makumi anayi na zisanu na zitatu, pamoza na malo ghawo gha kudyesera. Kuzungulira kwa mizinda iyi, muzinda na malo gha kudyesera kuzungulira kwa muzinda ku mizinda yonse iyi.

Na Mbuya akapereka kwa Israeli nthaka yonse iyo akalumbira kupereka kwa bamama wawo, ndipo akalandira nthaka iyo, ndipo akakhala mu nthaka iyo. Ndipo Mwami anawapatsa mpumulo mbali zonse, monga anakalumbira kwa makolo awo, palibe ndi mmodzi yemwe anaima pamaso pawo pa adani awo onse, adani awo onse Mwami anawapereka mmanja mwawo. Palibe chakalephera mwa mawu onse abwino amene Mbuya analankhula kwa ana a Israeli; zonse zinakwaniritsidwa.

22

Pamenepo Joshua wakuitaniska pamoza ana a Rubeni, na ana a Gadi, na lupata lwa fuko la Manase. Na wakati kwa iwo, Imwe mwamvera vyose vya vyakuwalagizira imwe Mose mtumiki wa

Mbuya, na mwamvera mawu gha nkhongono yangu malinga na vyose vya vyakuwalagizira imwe. Mwaleka kusiya alongo winu masiku ghanandi aga, mpaka lero mwagomezga malango gha Mbuya Chiuta winu. Lero nanga wapatizgha Mwami Chiuta wathu walongo wathu, umo wakawayowoyera iwo. Lero chomwecho watembenuka, mukayende ku nyumba zanu, na ku charu cha ulandiro wanu, uwo wakuwapangani inywe Mose mu kuwuka kwa Yorodano. Koma chenjerani kwambiri kuchita malamulo na lamulo, uyo Mose mtumiki wa Mbuye analamula kwa ife kuchita, kukonda Mbuye Chiuta wathu, kuyenda mu njira zonse zake, kuchenjerani malamulo ake, na kumanikirana naye, na kumutumikira kuchokera mu mtima wonse wanu, na kuchokera mu moyo wonse wanu. Ndipo Joshua wawadalitsa, ndipo wawatuluska, ndipo wakapita ku nyumba zawo.

Ndipo kwa theka la fuko la Manase, Mose wakapereka mu Basani, ndipo kwa theka, Yoshuwa wakapereka pamoza na achibale ake ku mbali ya Yorodani pafupi na nyanja, ndipo pamene Yoshuwa wakawatumiza ku nyumba zawo ndipo wakawadalitsa. Nanga mu chuma chakukhala chambiri vakaenda ku nyumba zavo, nanga ngombe zakukhala zambiri kweniso, nanga siliva, nanga golide, nanga chitsulo, nanga zovala zakukhala zambiri, vakagawana chofunkha cha adani pamoza na valongu vavo.

Ndipo anaenda ana a Reubeni na ana a Gadi na theka la fuko la Manase kuchoka kwa ana a Israeli ku Shilo mdziko la Kanaani kuti apite ku Gileadi ku dziko la cholowa chawo chimene

analandira kudzera mu lamulo la Ambuye mmanja mwa Mose.

Ndipo anafika ku Gileadi wa Yorodani, womwe uli mdziko la Kanaani, ndipo ana a Rubeni, ndi ana a Gadi, ndi theka la fuko la Manase anamanga kumeneko guwa pa Yorodani, guwa lalikulu kuti liwoneke.

Nanga vakumva vana va Israyeli vakulonga, Onani, vamanga vana va Rubeni, nanga vana va Gadi, nanga theka lya fuko lya Manase chivumbiro pa malire gha charu cha Kanani pa Gileadi pa Yorodani mu kupitilira kwa vana va Israyeli. Ndipo anasonkhana onse ana a Israeli ku Shilo, kuti akakwere kukachita nkhondo nawo.

Ndipo ana a Israeli anatumiza kwa ana a Reubeni na kwa ana a Gadi na kwa ana a theka la fuko la Manase ku dziko la Gileadi, Finehasi mwana wa Eliezara mwana wa Aroni wansembe wamkulu, Ndi khumi wa vakulongozgi pamoza naye, mukulongozgi umoza kuchokera ku nyumba ya banja kuchokera ku mafuko ghose gha Israeli, vakulongozgi va nyumba za mabanja ndi vakulongozgi va chikwi cha Israeli. Ndipo anafika kwa ana a Rubeni, ndi kwa ana a Gadi, ndi kwa theka la fuko la Manase mu dziko la Giliyadi, ndipo analankhula nawo akunena, Izi zintu zikuti mpingo wonse wa Mbuya, ndi ndani uyu kulakwa uku umene mwalakwa pamaso pa Mulungu wa Israeli, kutembenuka lero kuchokera kwa Mbuya, mwamanga kwa inu nokha guwa, kuti inu mukhale wopanduka kuchokera kwa Mbuya? Kodi sili ngonongono kwa ife chivi cha

Peor, chifukwa sitinayeretsedwe kuchokera ku icho mpaka lero lino? Ndipo kunachitika mliri mu gulu la Mbuya. Ndipo inu mwatembenuka lero kuchokera kwa Mbuya, ndipo zidzakhala ngati mutembenuka lero kuchokera kwa Mbuya, mawa mkwiyo udzakhala pa Israeli yense. Nanga vino nga ngono nkhongo yinu ya ulandizi winu, muwoloke mu nkhongo ya Mwenembumba ya ulandizi, uko kukakhala hema ya Mwenembumba, nanga mulandize mwa ife. Nanga musakhale wopanduka kuzuwa ku Chiuta, nanga inu musapanduke kuzuwa ku Mwenembumba, chifukwa cha kumanga guwa kunzira kwa guwa la nsembe la Mwenembumba wa Chiuta wathu. Kasi behold, Achar mwana wa Zara analakwa chifukwa cha chinthu chosankhika, na ukali unagwera pa mpingo wonse wa Israeli? Na uyu yekha anafa chifukwa cha machimo ake.

Ndipo wakayankha wana wa Reuben, nanga wana wa Gad, nanga lupanda lwa mtundu wa Manasseh, ndipo wakalemba kwa wakuluza wa chikwi cha Israeli, wakuti, Mulungu Mulungu Mbuya ndi, na Mulungu Mulungu mwini wakudziwa, na Israeli mwini wakudziwa. Nga mu kupatuka twalakwa pamaso pa Mbuya, asakutipulumutse ife mu siku ili. Nanga nga tifemba tokha guwa la nsembe kuti tileke Mfumu Mulungu wathu, kuti tipereke pa iwo nsembe ya zopereka zopsereza, kuti tichite pa iwo nsembe ya chipulumutso, Mfumu adzafufuza.

Koma chifukwa cha kusamala kwa mawu tinachita ichi, tikunena kuti ana anu asanene mawa kwa ana athu, Kodi muli ndi chiyani ndi Mbuye Mulungu wa Israyeli? Nanga malire

Mbuya wakavika pakati pathu na panu Yorodani, nanga palije kwa inu gawo la Mbuya, nanga ana anu akapatanisa ana athu kuti asalambire Mbuya. Ndipo tinati kuchita chomwecho, kumanga guwa lansembe ili, osati chifukwa cha zopereka, osati chifukwa cha nsembe, Koma yakuti ichi ichi umboni pakati pathu na nyenye, na pakati pa vibaduko vyathu pamoza nathu, kwa kutumikira kutumikira kwa Mbuya pamaso pa wakwe mu vipatiro vyathu, na mu nsembe zathu, na mu nsembe za chipulumutso zathu, na sivakuti vana vanu vakawuze vana vathu mawa kuti, Kulibe kwa nyenye mugawo wa Mbuya. Nanga tinkati, nga yikakhala kuti na kulankhula kwa ife, kapena kwa vibaduko vyathu mawa, na kuti, wonani chifanano cha guwa la Mbuya, icho chinkachita makholo athu si chifukwa cha zopereka si kapenanso chifukwa cha nsembe, kasi umboni uli pakati panu na pakati pathu, na pakati pa ana athu. Chisachitike nanga ife kutembenuka kuchoka kwa Mbuya mu lero lino, kusiya Mbuya, chomwecho kumanga chipepo cha nsembe cha vipatso, na nsembe za Salamisi, na nsembe ya chipulumutso, kunze kwa chipepo cha nsembe cha Mbuya icho chili patsogolo pa hema yake.

Ndipo Finehasi wansembe pamoza na akulungwa wonse wa mpingo wa Israeli amene anali naye atamva mawu amene anayankhula ana a Rubeni na ana a Gadi na theka la fuko la Manase, zinawakomera. Nanga wakhamba Finehasi wansembe kwa ana a Rubeni nanga kwa ana a Gadi nanga kwa theka la fuko la Manase, Lero tazindikira kuti Mbuya ali pamoza nathu, chifukwa simunachimwa pamaso pa Mbuya chiwemi, nanga

chifukwa munapulumusa ana a Israyeli mu dzanja la Mbuya. Nanga Finehasi wansembe nanga akulongozgi anawalemba kuchokera kwa ana a Rubeni nanga kuchokera kwa ana a Gadi nanga kuchokera kwa theka la fuko la Manase ku Gileadi kulowa mu nyika ya Kanaani kwa ana a Isiraeli, ndipo anawayankhula mawu. Nanga yakakondweska ana a Israeli, nanga yakaŵechera kwa ana a Israeli, nanga yakaŵalumbira Chiuta wa ana a Israeli, nanga yakati kwakuti kusakhala kukwera kwa iwo mu nkhondo kukaŵononga nyika ya ana a Rubeni nanga ya ana a Gadi nanga ya theka la fuko la Manase, nanga yakakhala pa iwo.

Nanga Joshua anakutcha guwa la nsembe la Rubeni na la Gadi na la theka la fuko la Manase, nanga anati, kuti umboni uli pakati pawo, kuti Mbuya Mulungu wawo ndi.

23

Ndipo zinachitika pambuyo pa masiku ambiri Mbuya atapatsa mpumulo Israeli kuchokera kwa adani ake onse kuzungulira, ndipo Joshua anali wamkulu wakula mmasiku. Ndipo Joshua wakuitanira wonse wa ana a Israyeli pamoza na khonsolo ya akuluakulu wawo na akuluakulu wawo na oweruza wawo na alembi wawo, ndipo wawauza kuti, Ine ndakalamba ndipo ndapitirira mu mazuwa, Inu mwawona vyose ivyo Mbuya Chiuta wathu wachita ku mitundu yose iyi pamaso pathu, chifukwa Mbuya Chiuta winu ndi uyo wakumenyanira inu.

Onani kuti ndakhomera kwa inu mitundu yakusiyika kwa inu iyi mu vigawo mu mafuko ghinu, kufuma kwa Yorodani mitundu yose, na ndalephera, na kufuma kwa nyanja yikuru idzaika malire pa kulowera dzuwa.

Mbuya koma uyo Chiuta wesu uyu wakuwononga iwo pa uso wesu, mpaka mwakuti wawonongeka, na wakutuma kwa iwo zinyama zakutchire, mpaka mwakuti wakuwononga iwo na wafalume wawo pa uso winu, na mukugawira nthaka yawo, monga mwakuyankhula Mbuya uyo Chiuta wesu kwa inu. Khalani ndi mphamvu choncho kwambiri kusunga ndi kuchita zonse zolembedwa mu bukhu la malamulo a Mose, kuti musatembenukire ku dzanja lamanja kapena ku dzanja lamanzere, Kuti musainjire mu mitundu ya bantu yosalako iyi, na mazina ya milungu yawo ngakakatchulidwe mwa inu, wala musatumikire, wala musapembeze kwa iwo. Koma Mbuya Chiuta wathu mwakukakamira, monga mwachitira mpaka lero tsiku ili. Ndipo Ambuye adzawononga mitundu yaikulu ndi yamphamvu pamaso panu, ndipo palibe amene anayimirira pamaso pathu mpaka lero lino. Umoza wa inu wakathamangitsa chikwi, chifukwa Mbuye Mulungu wathu uyu wakumenyanira inu, monga mwa kunena kwa ife.

Ndipo chenjelani kwambiri kukonda Mbuya Mulungu wathu. Ngati pakuti mwatembenuka na mwasakanizana na mitundu ya anthu yosalayo iyi ya nkhwi yanu, na mwachita ukwati nao, na mwasakanizana nao ndipo nawonso nanu, Mwamanya chakuti Mwami sangawonjezerapo kuwononga mitundu iyi kuchokera

pamaso panu, ndipo idzakhalani kwa inu misampha, ndi ziphingiziwa, ndi misomali mzidendende zanu, ndi mivi mmaso anu, mpaka mutawonongeka kuchokera mnthaka yabwino iyi, imene Mwami Mulungu wanu anakupatsani.

Ine koma nkhuthamanga njira, monga wonse wa pa charu, na mwamanya na mtima winu na moyo winu, chifukwa chakuti palije mawu ghakugwa kuchokera pa mawu ghonse gha Mbuye Mulungu wathu ghakalankhula kwa vintu vyonse vikukhala kwa ife, palije chakanika pa iwo. Nanga yikakhala munjira imene yakwiza kwa ife mawu wose wawemi wawo Mwami walankhula pa inu, chomwecho Mwami Mulungu yikabweretsa pa inu mawu wose waipa mpaka angakuonongirani inu kufuma mu nkhungu yawemi iyi imene Mwami wapatsa kwa inu Mu kuphwanya imwe chivumbulutso cha Mbuya wa Chiuta wathu, icho analamula ife, na kupita mukatumikira vilombi vina na kulambalambalira kwa iwo.

24

Na Yoshuwa wakasonkhanitsa mafuko yose ya Israeli ku Shilo, ndipo wakaŵitanitsa akulu wawo na walembi wawo na oweruza wawo, ndipo wakawimika iwo patsogolo pa Chiuta.

Nanga wakulongora Joshua kwa wonse bantu, Izi zikulonga Mfumu Mulungu wa Israeli: Kupitilira mtsinje wakakhala bamama winu kuyambira pachiyambi, Tera bamama wa

Abrahamu, nanga bamama wa Nahori, nanga wakatumikira wamulungu wanyake. Nanga ndinakhola bambo winu Abraham kuchokera ku ngambo ya mtsinje, nanga ndinamukhongoza mnkhongo yose, nanga ndinakhulisa mbewu yake, nanga ndinamupa Isaac. Na kwa Isaka ndinali Yakobo na Esau, ndipo ndinapatsa Esau phiri la Seiri kuti alilandire, ndipo Yakobo ndi ana ake anatsikira ku Aiguputo, ndipo anakhala kumeneko mtundu wamkulu ndi wambiri ndi wamphamvu, ndipo Aiguputo anawazunza. Ndipo ndinakantha dziko la Egypt kwa zizindikiro zimene ndinachita mwa iwo. Nanga pambuyo pa izi, anatuluska makolo athu kuchokera ku Igupto, nanga munalowa mu nyanja ya fikundu, nanga Aigupto anawakondwerera makolo athu mu magaleta nanga mu mafalasi mu nyanja ya fikundu. Ndipo tinalira kwa Mbuya, ndipo anapatsa mtambo na mdima pakati pathu na pakati pa Aigupto, ndipo anabweretsa nyanja pa iwo ndipo inawaphimba, ndipo maso anu anaona zonse zimene Mbuya anachita mdziko la Igupto, ndipo munakhala mchipululu masiku ambiri.

Ndipo wakatitongoza ku dziko la Aamori amene anakhala kupyola kwa Yorodano, ndipo Ambuye wakawapereka mmanja mwathu, ndipo munalandira dziko lawo, ndipo munawawononga kuchoka pamaso panu.

Na wakaimika Balaki mwana wa Zipori mfumu wa Moabi, na wakalimbana ndi Israeli, na watumiza wakaitana Balaamu kuti atitemberere. Ndipo Mwami Mulungu wako sanafuna kukukonza, ndipo walatusika neyi madalitso, ndipo

walatipulumusa ku manja yawo, ndipo walawapereka. Nanga mwaluka wa Jordan, nanga mwafika mu Yeriko, nanga wakulima kwa ife anthu wakukhala mu Yeriko: wa Amori, nanga wa Kanaani, nanga wa Perezi, nanga wa Hivi, nanga wa Yebusi, nanga wa Hiti, nanga wa Girigashi. Nanga Mbuya wapereka iwo mu manja athu. Ndipo ndingatumiza patsogolo panu njuchi, ndipo inawatumiza kufuma pamaso pathu mafumu khumi na awiri wa Aamori, si ndi lupanga lwanu nanga ndi uta wanu.

Na waakupani nyika imene simunaigwirenge pa iyoyo, na mizinda imene simunamangenge, na mwakhala mwa iyo, na minda ya mpesa na minda ya azituni imene simunadzalenge inu, mukudya.

Nanga lero muwopeni Mbuya, nanga mumtumikire kwa iye mu kulungama nanga mu chilungamo, nanga muchotse milungu ya chilendo, iyo yakatumikira makolo athu ku cipita ca mtsinje nanga mu Iguputo, nanga mumtumikire Mbuya. Ngati koma si kukusangalatsani kutumikira Mbuye, sankhani kwa inu nomwe lero amene mudzatumikire, kaya milungu ya makolo anu, iwo mu tsidya la mtsinje, kaya milungu ya Aamori, mu amene inu mukukhala pa nthaka yawo. Koma ine na nyumba yanga tidzatumikira Mbuye, chifukwa ndi woyera.

Ndipo anthu anayankha nati, Sizingachitike kwa ife kusiya Mbuye kuti tiwatumikire milungu ina. Mbuya Chiuta wathu, yekha ndi Chiuta, yekha wakatukweza ife na makholo athu

kuchokera ku Egipito, na wakatisunga ife mu njira yose imene tinayenda mu iyo, na mu mitundu yose ya anthu imene tinadutsa pakati pawo. Ndipo Mwami wakathamangitsa Mwamori na mitundu yonse ya anthu yomwe yakhala mdziko kuchokera pamaso pathu, koma ife tipembedza Mwami, pakuti uyu ndi Mulungu wathu.

Nanga Yoshuwa wakamba kwa wanthu, Ine mungakhoza kutumikira Mbuya, chifukwa Chiuta ndi wakwenera, nanga uyu ndi wakuchita nsanje; ine wakurekera vivi vyinu nanga viphwanyo vya malamulo vyinu. Nthazi mungasiya Mbuya na kutumikira milungu yina, wakabwera wakukhuzgani na wakumalitsani mmalo mwa chakuti wachita bwino kwa nyengo. Na anthu anati kwa Yoshuwa, Ayi, koma Mbuye tizamutumikira.

Nanga Joshua wakati kwa wanthu, Imwe muli mboni pa imwe chakuti mwasankha Mbuya kuti mumutumikire. Ndipo lero chotsani milungu yachilendo imene ili mwa inu, ndipo yangani mitima yanu kwa Mbuye Mulungu wa Israyeli. Ndipo anthu anati kwa Joshua, Tizatumikira Mwami ndipo tizamvera mawu ake.

Ndipo Joshua wakapanga chivomerezi na anthu pa tsiku limenelo, ndipo wakawapatsa malamulo na chiweruzo ku Shiloh pamaso pa hema ya Mulungu wa Israeli. Ndipo analemba mawu agha mu buku wa malamulo gha Chiuta, ndipo anatenga mwala ukhulu, ndipo Yoshuwa anauyimika pansi pa mtengo wa terebinti patsogolo pa Mbuya. Nanga Yoshuwa wakuti kwa

wanthu, Yonani, mwala uwu ukhala mwa inu mu umboni, chakuti yemweyo wamva vyose vya kuneneka kwa yemweyo na Mbuya, chakuti wanenera kwa inu lero. Nanga uwu ukhala mwa inu mu umboni pa vyomalira vya mazuwa, nthazi mungachita zachinyengo kwa Mbuya Chiuta wangu. Nanga Yoshuwa watumizga wanthu, ndipo wakapita unyake ku malo wake. Ndipo Israeli wakatumikira Mwami masiku yose ya Yoshuwa, na masiku yose ya wakuru wose wakalikitsa nthawi pambuyo pa Yoshuwa, na wose wakawona vinthu vyose vya Mwami vyose vwakachitira Israeli.

Ndipo zinachitika pambuyo pa zimenezi ndipo Yoshuwa mwana wa Nuni, kapolo wa Mbuye, anamwalira ali ndi zaka zana ndi khumi. Ndipo anamuika kumalire a gawo lake ku Timnath serah mu phiri la Efereimu kumpoto kwa phiri la Giliyadi

Ndipo mafupa a Yosefe, ana a Isiraeli anawakweza kuchokera ku Aiguputo, ndipo anawawika mu Sekemu, mu gawo la munda umene Yakobo anagula kuchokera kwa Aamori amene anakhala mu Sekemu ndi nkhosa zana, ndipo anaupereka kwa Yosefe kukhala gawo lake.

Nanga chakachitika pambuyo pa vinthu ivi, Eleazar mwana wa Aroni wamkulu wa ansembe wakafa, nanga wakaikwa mu Gibea ya Finehasi mwana wake wamuna, iyo wakamupatsa kwa iye mu phiri la Eferaimu.